T.C.

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NDE İLK AÇILAN MİMARLIK BÜROLARI VE DÖNEMİN MİMARLIK ORTAMI

Ali DEĞİRMENCİ

DOKTORA TEZİ

Mimarlık Anabilim Dalı

Mimarlık Tarihi ve Kuramı Programı

Danışman

Prof. Dr. Nuran Kara PİLEHVARİAN

Mart, 2021

T.C.

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NDE İLK AÇILAN MİMARLIK BÜROLARI VE DÖNEMİN MİMARLIK ORTAMI

Ali DEĞİRMENCİ tarafından hazırlanan tez çalışması 03.03.2021 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı, Mimarlık Tarihi ve Kuramı Programı **DOKTORA TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Nuran Kara PİLEHVARİAN
Yıldız Teknik Üniversitesi
Danışman

Jüri Üyeleri

Prof. Dr. Nuran Kara PİLEHVARİAN, Danışman
Yıldız Teknik Üniversitesi _____

Prof. Dr. Ayla F. ANTEL, Üye
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi _____

Dr. Öğr. Üye. Zafer SAĞDIÇ, Üye
Yıldız Teknik Üniversitesi _____

Dr. Öğr. Üye. Uzay YERGÜN, Üye
Yıldız Teknik Üniversitesi _____

Doç. Dr. Türkan UZUN, Üye
İstanbul Gelişim Üniversitesi _____

Danışmanım Prof. Dr. Nuran Kara PİLEHVARİAN sorumluluğunda tarafımca hazırlanan Türkiye Cumhuriyeti'nde İlk Açılan Mimarlık Büroları ve Dönemin Mimarlık Ortamı başlıklı çalışmada veri toplama ve veri kullanımında gerekli yasal izinleri aldığımı, diğer kaynaklardan aldığım bilgileri ana metin ve referanslarda eksiksiz gösterdiğimi, araştırma verilerine ve sonuçlarına ilişkin çarpıtma ve/veya sahtecilik yapmadığımı, çalışmam süresince bilimsel araştırma ve etik ilkelerine uygun davrandığımı beyan ederim. Beyanımın aksinin ispatı halinde her türlü yasal sonucu kabul ederim.

Ali DEĞİRMENCİ

İmza

Aileme

ve

değerli eşime

TEŞEKKÜR

Danışman hocam Prof. Dr. Nuran Kara Pilehvarian başta olmak üzere, Prof. Dr. Ayla Antel, Dr. Öğr. Üyesi Zafer Sağdıç, Dr. Öğr. Üye. Uzay Yergün, Doç. Dr. Türkan Uzun, değerli eşim Esma Değirmenci ve aileme teşekkürlerimi sunarım.

Ali DEĞİRMENCİ

İÇİNDEKİLER

KISALTMA LİSTESİ xi

ŞEKİL LİSTESİ xii

ÖZET xxii

ABSTRACT xxiv

1 GİRİŞ 1

1.1 Literatür Özeti 1

1.2 Tezin Amacı 4

1.3 Hipotez 4

2 19.YY'DA OSMANLI DEVLETİ'NDE MİMARLIK ORTAMI, MİMARLAR VE İLK MİMARLIK BÜROLARI 6

2.1 19.yy'da Osmanlı Devleti'nde Mimarlık Ortamı 6

2.1.1 19.yy'da Mimarlık Örgütlenmesi ve Kurumsal Yapının Değişimi 7

2.1.2 Mimarlık Eğitimi ve Sanayi-i Nefise-i Şahane Mektebi'nin Kuruluşu 10

2.2 19.yy'da Osmanlı Devleti'nde Faaliyet Gösteren Mimarlar 11

2.2.1 Yabancı, Levanten Mimarlar ve Mimarlık Faaliyetlerinde Bulunanlar 11

2.2.2 Gayrimüslim Osmanlı Mimarları 16

2.2.3 Müslüman Osmanlı Mimarları 20

2.3 İlk Mimarlık Büroları 22

2.3.1 İlk Mimarlık Bürolarının Kuruluşu 22

2.3.2 Annuaire Oriental Yıllıklarına Göre 1868/1869-1938 Yılları Arası İstanbul'da Faaliyet Gösteren Mimarlar ve Mimarlık Büroları 31

2.3.3 Büroların Kuruldukları Hanlar ve Adresleri 227

3 TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE DÖNEMİN MİMARLIK ORTAMI (1923-1938) 250

3.1 Türkiye Cumhuriyeti ve Dönemin Mimarlık Ortamı 250
3.1.1 Dönemin Mimarlık Ortamı 250
3.1.2 Yabancı Mimarlar 261
3.2 Güzel Sanatlar Akademisi Mezunu Mimarlar 264
3.2.1 M.Bedri (Bedrettin) Tümay 270
3.2.2 İsmail Sadi Atagören 275
3.2.3 Celal Bengüoğlu 277
3.2.4 İhsan Kutar 278
3.2.5 Nazım Arman 279
3.2.6 Ömer Nazimi Yenal 281
3.2.7 Adil Denktaş 285
3.2.8 Hüseyin (Hüsnü) Tümer 289
3.2.9 Süreyya Yücel 305
3.2.10 Muzaffer Pulur 311
3.2.11 Arif Hikmet Fosfor 312
3.2.12 Naci Meltem 313
3.2.13 Abidin Mortaş 316
3.2.14 Aziz Börü 329
3.2.15 Burhan Arif Ongun 330
3.2.16 Cemil Finci 336
3.2.17 Faruk Çeçen 337
3.2.18 Hüseyin Kara 341
3.2.19 İzzettin Taşören 349
3.2.20 Macit Rüştü Kural 352
3.2.21 Naim Çeşmeli 354
3.2.22 Osep Basmacı 355
3.2.23 Nedim Karakurt 356
3.2.24 Sami Arsev 357
3.2.25 Samih Akkaynak 358
3.2.26 Sedad Hakkı Eldem 363
3.2.27 Seyfi Arkan 379

3.2.28 Şevki Balmumcu 392
3.2.29 Zeki Mimaroğlu 397
3.2.30 Zeki Sayar 399
3.2.31 Veysel Gürbüz 420
3.2.32 Hüseyin Hüsnü Çelebi 421
3.2.33 Sinan Mimaroğlu 422
3.2.34 Süleyman Örnek 424
3.2.35 Abdullah Ziya Kozanoğlu 425
3.2.36 Cavit Dağdeviren 430
3.2.37 Ecvet Aşkan 431
3.2.38 Hurşit Altuncu 432
3.2.39 İstefan (İstepan) Aratan 434
3.2.40 Kazım Ardalı 436
3.2.41 Nazif Asal 437
3.2.42 Selim Sayarı 440
3.2.43 Selim Zeki Benar 441
3.2.44 Sürüri Sayarı 444
3.2.45 Şadan Şemin 445
3.2.46 Ferruh Örel 446
3.2.47 Reşit Akal 448
3.2.48 Rıza Duna 449
3.2.49 Edip Onat 451
3.2.50 İzzet Baysal 453
3.2.51 Nizamettin Doğu 461
3.2.52 Nurettin Nevg 469
3.2.53 Recai Akçay 470
3.2.54 Şinasi Şahingiray 476
3.2.55 Bekir İhsan Ünal 478
3.2.56 Nazmi Türegün 484
3.2.57 Reşat San 485
3.2.58 Suat Nirven 488
3.2.59 Affan Lugal 489
3.2.60 Behçet Ünsal 493
3.2.61 Celal Biçer 505

3.2.62 Kerim Arman 509
3.2.63 Rana Zipçi 513
3.2.64 Bedri Uçar 514
3.2.65 Berç Zartar 516
3.2.66 Fahrettin Ergin 517
3.2.67 Feridun Kunt 518
3.2.68 İsmet Barutçu 519
3.2.69 Leman Tomsu 521
3.2.70 Münci Tangör 527
3.2.71 Münevver Belen Gözeler 531
3.2.72 Rebii Gorbon 533
3.2.73 Sedat Erkoğlu 538
3.2.74 Mahmut Bilen 542
3.2.75 Seyfi Sonad 544
3.2.76 Simeon Simeonides 551
3.2.77 Tahir Tuğ 552
3.2.78 Torkom Sekter 555
3.2.79 Adnan Kuruyazıcı 556
3.2.80 Agop Çırak 559
3.2.81 Avedis Hopserya 560
3.2.82 Emin Necip Uzman 561
3.2.83 Feridun Kip 569
3.2.84 H. Kemali Söylemezoğlu 572
3.2.85 Hristo Yovannides 579
3.2.86 Melih Pekel 580
3.2.87 Muhittin Güreli 581
3.2.88 Necmi Ateş 585
3.2.89 Mehmet Neşet Akatay 587
3.2.90 Orhan Safa 590
3.2.91 Sezai Ergüç 597
3.2.92 Vasfi Alisipahi 598
3.2.93 Talat Özışık 599
3.2.94 Ahsen Necdet Yapanar 601
3.2.95 Aristidi Pasadeos 605

3.2.96 Asım Mutlu 609
3.2.97 Fazıl Aysu 617
3.2.98 Harutyan Sarafyan 621
3.2.99 Hristof Yordanides 622
3.2.100 Lütfü Niltuna 623
3.2.101 Şeküre Niltuna 625
3.2.102 Behin Fevki Gönen 626
3.2.103 Berç Erkunt 627
3.2.104 Cavit Tamkan 628
3.2.105 Hakkı Uras 630
3.2.106 Halit Femir 631
3.2.107 Kemal Ahmet Aru 638
3.2.108 Macit Şandur 648
3.2.109 Muzaffer Vanlı 649
3.2.110 Reşar Akıncılar 651
3.2.111 Süleyman Kuranel 653
3.2.112 Vasil Vingas 655
3.2.113 Rıdvan Arsever 656
3.2.114 Ulvi Başman 657
3.2.115 Adli Yener 658
3.2.116 Ali Saim Ülgen 660
3.2.117 Hasan Canses 667
3.2.118 Hikmet Köprülü 668
3.2.119 Mahmut Pınar 669
3.2.120 Mehmet Ali Handan 670
3.2.121 Mehmet Muhittin Güven 678
3.2.122 Orhan Alnar 680
3.2.123 Panayotis Yorgiadis 682
3.2.124 Rıfat Peyin 683
3.2.125 Mustafa Avni Kırkağaçlıgil 684
3.2.126 Sadık Bilgin 685
3.3 Güzel Sanatlar Akademisi Mezunu Mimarlar Tarafından Kurulan Mimarlık Büroları 686
3.3.1 Şevki Balmumcu Mimarlık Bürosu 696

3.3.2 Reşat San Mimarlık Bürosu 696
3.3.3 Berç Zartar Mimarlık Bürosu 696
3.3.4 Adil Denktaş-İzzettin Taşören Mimarlık Bürosu..... 697
3.3.5 Harutyan Sarafyan Mimarlık Bürosu 698
3.3.6 Samih Akkaynak Mimarlık Bürosu..... 698
3.3.7 İstepan Aratan Mimarlık Bürosu..... 699
3.3.8 Muzaffer Pulur Mimarlık Bürosu 699
3.3.9 Aziz Börü Mimarlık Bürosu..... 699
3.3.10 Hristo Yordanidis Mimarlık Bürosu..... 700
3.3.11 Recai Akçay Mimarlık Bürosu 700
3.3.12 Yüksek Mimar Reşat Akıncılar Mimarlık Bürosu 701
3.3.13 M3 Şehircilik Mimarlık İnşaat Atelyesi 703
3.3.14 Seyfi Arkan-Türk Himark Yapı Müessesesi..... 705
3.3.15 Yüksek Mimar Fazıl Aysu..... 708
3.3.16 Abidin Mortaş, Cemil Finci ve Faruk Galip Mim. Ortaklığı.. 715
3.3.17 Zeki Sayar-Abidin Mortaş Ortaklığı 716
3.3.18 Zeki Sayar Mimarlık Bürosu 718
3.3.19 Ömer Faruk Galip (Faruk Çeçen) Yapı Bürosu..... 720
3.3.20 Yüksek Mimar-Mühendis Rebii Gorbon Mimarlık Bürosu ... 724
3.3.21 Birleşmiş Mimarlar Ortaklığı..... 726
3.3.22 AHE Mimarlık ve Şehircilik Atölyesi 728
3.3.23 Sami Arsev, Sırrı Bilen, Muzaffer Tolun Ortaklığı..... 734
3.3.24 Tahir Tuğ-Neşet Akatay Ortaklığı 734
3.3.25 Vanlı Mimarlık Bürosu (Muzaffer Vanlı)..... 734
3.3.26 Yüksek Mimar Ahmet Sedat Erkoğlu 736
3.3.27 Yüksek Mimar Reşit Akal..... 738
3.3.28 Sadi Atagören Mimarlık-Müteahhitlik Bürosu..... 740
3.3.29 Orhan Safa-Rana Zipçi Mimarlık Bürosu 741

4 SONUÇ VE ÖNERİLER 742

KAYNAKÇA 749

TEZDEN ÜRETİLMİŞ YAYINLAR 768

KISALTMA LİSTESİ

BCA	Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 2.1 Rue Bouyouk Hendek/Büyük Hendek Caddesi [67] 31
Şekil 2.2 Rue des Postes/Postacılar Sokağı [60] 32
Şekil 2.3 Rue Cherbethane [60] 34
Şekil 2.4 Rue Kilidj/Kılıç Aslan Sokak [60] 38
Şekil 2.5 Rue Sirkedji İskelessi [60] 39
Şekil 2.6 Rue Kerestedji/Keresteci Recep Sokak [60] 41
Şekil 2.7 Rue Balek/Balık Sokak [60] 46
Şekil 2.8 Rue Zeren [60] 47
Şekil 2.9 Rue Tekir [60] 50
Şekil 2.10 Rue Daradjik/Daracık Sokak [60] 51
Şekil 2.11 Rue Pervouz Agha/Sıraselviler Caddesi [60] 54
Şekil 2.12 Abud Efendi Hanı [73] 248
Şekil 2.13 Büyük Valide Hanı [73] 248
Şekil 2.14 Han ve pasajların kent içi konumları [60] 249
Şekil 3.1 M. Bedri (Bedrettin) Tümay [90] 270
Şekil 3.2 M. Bedri Tümay'ın 1934 yılı Şark Ticaret Yıllığındaki İlanı [59] 274
Şekil 3.3 Ankara Adliye Vekaleti Binası [94] 274
Şekil 3.4 İzmir Paraşüt Kulesi [96] 274
Şekil 3.5 Sadi Atagören [64] 275
Şekil 3.6 Sadi Bey'in Bakanlık Heyet-i Fenniye Mimarlığı'na tayini [104] 276
Şekil 3.7 Celal Bengüoğlu [64] 277
Şekil 3.8 İhsan Kutar [64] 278
Şekil 3.9 Nazım Arman [64] 279
Şekil 3.10 PTT Umum Müdürlüğü'ne Nazım Arman'ın tayini [110] 280
Şekil 3.11 Nazimi Yaver Yenal [111] 281
Şekil 3.12 Yıldız Sarayı Merasim Dairesi Tefrişi Müsabaka Paftası [116] 284
Şekil 3.13 İstanbul Radyoevi Proje Müsabakası Paftaları [114] 284
Şekil 3.14 Adil Denktaş [117] 285
Şekil 3.15 Feneryolu'nda Ev [120] 288

Şekil 3.16 Ayazpaşa Kira Apartmanı [119] 288
Şekil 3.17 Hüseyin Hüsnü Tümer [64] 289
Şekil 3.18 Hüsnü Bey çalışırken (Kudüs) [143] 294
Şekil 3.19 Hüsnü Bey çalışırken (Kudüs) [143] 294
Şekil 3.20 Hüsnü Bey ve bir mimar çalışırken (Kudüs) [144] 295
Şekil 3.21 Hüsnü Bey Kayıtbay Sebilinin Önünde (Kudüs) [145] 295
Şekil 3.22 Ankara Sanayi ve Maadin Bankası Müsabaka Paftaları [124] 296
Şekil 3.23 Himaye-i Etfal Apartmanı [146] 297
Şekil 3.24 Bursa'da İnşa Edilecek Hal Binası Projesi [125] 298
Şekil 3.25 Ayazpaşa Mühendis İbrahim Galip B. Apartmanı [126] 299
Şekil 3.26 Yapı ve İmar İşleri Reisliği Fen Heyeti'ne Tümer'in tayini [123] 300
Şekil 3.27 Tümer'in Bayındırlık Bakanlık Müşavirliği'ne tayini [136] 301
Şekil 3.28 Hüsnü Tümer'in tayini [147] 302
Şekil 3.29 Tümer'in İstanbul Belediyesi Reis Muavinliğine tayini [140] 303
Şekil 3.30 Hüsnü Tümer'in Kudüs'te görevlendirilmesi [141] 304
Şekil 3.31 Süreyya Yücel [149] 305
Şekil 3.32 Süreyya Yücel ve Fatin Uluengin [148] 310
Şekil 3.33 Muzaffer Pulur [151] 311
Şekil 3.34 Arif Hikmet Fosfor [64] 312
Şekil 3.35 Naci Meltem [64] 313
Şekil 3.36 Abidin Mortaş [156] 316
Şekil 3.37 Adana Adalet Sarayı Binası Müsabakası [161] 324
Şekil 3.38 Ankara Kalaba Cami, Hüseyin Kara ile birlikte [163] 324
Şekil 3.39 Ankara İş Bankası Piyango Evi [164] 325
Şekil 3.40 Ankara Büyük Sinema [165] 326
Şekil 3.41 Ankara Maliye Meslek Okulu [166] 327
Şekil 3.42 Ankara Nur Sinema ve Oteli [167] 328
Şekil 3.43 Aziz Börü [64] 329
Şekil 3.44 Burhan Arif Ongun [169] 330
Şekil 3.45 Fransa'daki stajı sırasında hazırladığı Kazino Projesi [179] 335
Şekil 3.46 İzmit İmar Planı [180] 335
Şekil 3.47 Stadyum Projesi [181] 335

Şekil 3.48 Cemil Finci [64] 336
Şekil 3.49 Faruk Çeçen [64] 337
Şekil 3.50 İstanbul Maliye Binası Mercan Şubesi [189] 340
Şekil 3.51 Nişantaşı Nan Apartmanı [193] 340
Şekil 3.52 Hüseyin Kara [64] 341
Şekil 3.53 Yüksek Mimar Hüseyin Kara'nın tayini [197] 345
Şekil 3.54 Yüksek Fen Heyeti'ne Hüseyin Kara'nın tayini [205] 346
Şekil 3.55 Yüksek Fen Heyeti'ne Hüseyin Kara'nın tayini [205] 347
Şekil 3.56 Hüseyin Kara'ya verilecek ücret [202] 348
Şekil 3.57 İzzettin Taşören [64] 349
Şekil 3.58 PTT İdaresine İzzettin Taşören'in tayini [209] 351
Şekil 3.59 Macit Rüştü Kural [210] 352
Şekil 3.60 Naim Çeşmeli [64] 354
Şekil 3.61 Osep Basmacı [64] 355
Şekil 3.62 Nedim Karakurt [64] 356
Şekil 3.63 Sami Arsev [64] 357
Şekil 3.64 Samih Akkaynak [64] 358
Şekil 3.65 Ankara Sanayi ve Ticaret Odası Binası [220] 361
Şekil 3.66 Ankara Cihan Oteli Binası [221] 361
Şekil 3.67 Aksaray Kadınları Çalıştırma Yurdu [222] 361
Şekil 3.68 Ankara Koç Hanı [223] 362
Şekil 3.69 Sedad Hakkı Eldem [64] 363
Şekil 3.70 Hindistan Sefareti (Orhan Çakmakçıoğlu ile) [232] 375
Şekil 3.71 Sosyal Sigortalar Kurumu Tesisleri [233] 376
Şekil 3.72 Uşaklıgil Köşkü [234] 376
Şekil 3.73 Akbank Genel Müdürlük Binası [235] 377
Şekil 3.74 Sirer Yalısı [236] 378
Şekil 3.75 Seyfi Arkan [64] 379
Şekil 3.76 İstanbul Suadiye Doktor İhsan Sami Garan Evi [239] 389
Şekil 3.77 Hariciye Köşkü [240] 389
Şekil 3.78 İstanbul Ayhan Apartmanı [241] 389
Şekil 3.79 Ayazpaşa Üçler Apartmanı [242] 390

Şekil 3.80 Makbule Atadan Köşkü [243] 390
Şekil 3.81 Florya Cumhurbaşkanlığı Deniz Köşkü [244] 390
Şekil 3.82 Seyfi Arkan'ın GSA Mimarlık Diploması [238] 391
Şekil 3.83 Şevki Balmumcu [64] 392
Şekil 3.84 Ankara Sergievi Binası [247] 396
Şekil 3.85 Zeki Mimaroğlu [64] 397
Şekil 3.86 Zeki Sayar [64] 399
Şekil 3.87 Zonguldak Halk Evi Binası [254] 414
Şekil 3.88 Doktor Kamil Röntgen Apartmanı [255] 415
Şekil 3.89 Baytar Kamil Bey Evi [256] 416
Şekil 3.90 Dr. Sani Yaver Villası, Dış Görünüş ve Kat Planları [257] 417
Şekil 3.91 Muhittin Bey Evi-Kadıköy [258] 418
Şekil 3.92 Yapı ve İmar İşleri Reisliğine Zeki Sayar'ın tayini [251] 419
Şekil 3.93 Veysel Gürbüz [64] 420
Şekil 3.94 Hüseyin Hüsnü Çelebi [64] 421
Şekil 3.95 Sinan Mimaroğlu [64] 422
Şekil 3.96 Süleyman Örnek [64] 424
Şekil 3.97 Abdullah Ziya Kozanoğlu [64] 425
Şekil 3.98 Kimyager A.Rıza B. Evi [263] 428
Şekil 3.99 İstanbul Son Posta Matbaa Binası [264] 429
Şekil 3.100 İstanbul Son Posta Matbaa Binası Zemin Kat Planı [264] 429
Şekil 3.101 Cavit Dağdeviren [64] 430
Şekil 3.102 Ecvet Aşkan [265] 431
Şekil 3.103 Hurşit Altuncu [64] 432
Şekil 3.104 İstefan Aratan [64] 434
Şekil 3.105 Kazım Ardalı [64] 436
Şekil 3.106 Nazif Asal [64] 437
Şekil 3.107 Mühendis Ata Bey Evi Fener yolu [276] 439
Şekil 3.108 Sait Bey Köşkü [277] 439
Şekil 3.109 Selim Sayarı [64] 440
Şekil 3.110 Selim Zeki Benar [64] 441
Şekil 3.111 Sadrazam Talat Paşa'nın Mezarı [280] 443

Şekil 3.112 Sürüri Sayarı [64] 444
Şekil 3.113 Şadan Şemin [64] 445
Şekil 3.114 Ferruh Örel [64] 446
Şekil 3.115 Reşit Akal [64] 448
Şekil 3.116 Rıza Duna [151] 449
Şekil 3.117 Edip Onat [64] 451
Şekil 3.118 İzzet Baysal [64] 453
Şekil 3.119 Eskişehir Hava Mektebi [289] 456
Şekil 3.120 Bolu'da Ev [290] 457
Şekil 3.121 Ankara'da Bir Ev [291] 458
Şekil 3.122 Eskişehir'de Bn Feride Evi [292] 459
Şekil 3.123 Eskişehir'de Bay Salahattin Evi [292] 460
Şekil 3.124 Nizamettin Doğu [294] 461
Şekil 3.125 Hasan B. Apartmanı [303] 466
Şekil 3.126 Suadiye Sami Bey Evi [304] 467
Şekil 3.127 İstanbul Karagümrük Kapalı Jimnastik Salonu [305] 468
Şekil 3.128 Nurettin Nevg [64] 469
Şekil 3.129 Recai Akçay [306] 470
Şekil 3.130 Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi [309] 475
Şekil 3.131 Ankara Yeni Şehir oteli [310] 475
Şekil 3.132 Şinasi Şahingiray [311] 476
Şekil 3.133 Bekir Ünal [64] 478
Şekil 3.134 Anafartalar Caddesinde bir Kira Evi [317] 481
Şekil 3.135 Ankara Yenişehir Caddesinde Bir Ev [319] 482
Şekil 3.136 5.12.1945 tarihli sözleşmede değişiklik yapılması [318] 483
Şekil 3.137 Nazmi Türegün [64] 484
Şekil 3.138 Reşat San [64] 485
Şekil 3.139 Ankara Polis Jandarma Mektebi [321] 487
Şekil 3.140 Suat Nirven [64] 488
Şekil 3.141 Affan Lugal [322] 489
Şekil 3.142 Affan Lugal'a ücret verilmesi [323] 492
Şekil 3.143 Behçet Ünsal [64] 493

Şekil 3.144 Bahçekapı Onuncu Yıl Takı (Rebii Gorbon ile) [331] 504
Şekil 3.145 Tekel Genel Müdürlüğü Binası [332] 504
Şekil 3.146 Celal Biçer [64] 505
Şekil 3.147 Ankara Kutlu Pansiyon evi [334] 507
Şekil 3.148 Jandarma Mektebi binasına ait işlerin yaptırılması [320] 508
Şekil 3.149 Kerim Arman [64] 509
Şekil 3.150 Ankara'da bir Kira Evi [336] 511
Şekil 3.151 Ankara'da bir Kira Evi [335] 511
Şekil 3.152 Ankara İmar Müdürlüğü'ne Kerim Arman'ın tayini [337] 512
Şekil 3.153 Rana Zipçi [64] 513
Şekil 3.154 Bedri Uçar [64] 514
Şekil 3.155 Berç Zartar [64] 516
Şekil 3.156 Fahrettin Ergin [64] 517
Şekil 3.157 Feridun Kunt [64] 518
Şekil 3.158 İsmet Barutçu [64] 519
Şekil 3.159 Leman Cevat Tomsu [64] 521
Şekil 3.160 Şehremini Halkevi projesi, plan ve maket fotoğrafı [348] 526
Şekil 3.161 Ankara'da Ev (Münevver Belen ile) [349] 526
Şekil 3.162 Münci Tangör [64] 527
Şekil 3.163 İstanbul Bağlarbaşı Bay Mecit Evi [350] 529
Şekil 3.164 İstanbul Kadıköy'de Ev [351] 530
Şekil 3.165 Münevver Belen Gözeler [64] 531
Şekil 3.166 Rebii Gorbon [64] 533
Şekil 3.167 İstanbul Taksim, Doğu Apartmanı (Mustafa Can ile) [353] 536
Şekil 3.168 Levend Mahallesi 1. Kısım [354] 537
Şekil 3.169 Sedat Erkoğlu [64] 538
Şekil 3.170 İstanbul İmar Müdürlüğü'ne Sedat Erkoğlu'nun tayini [360] 541
Şekil 3.171 Mahmut Bilen [64] 542
Şekil 3.172 Seyfi Sonad [366] 544
Şekil 3.173 Seyfi Sonad'ın sicil sureti [366] 547
Şekil 3.174 Seyfi Sonad'ın C.H.P. Baş Mimarı imzası [369] 548
Şekil 3.175 Seyfi Sonad'ın G.S.A. diploması [366] 549

Şekil 3.176 Bartın Halk Evi Binası Projesi [366] 550
Şekil 3.177 Simeon Simeonides [64] 551
Şekil 3.178 Tahir Tuğ [64] 552
Şekil 3.179 Konya İnhisarlar İdare Binası [370] 554
Şekil 3.180 Torkom Sekter [64] 555
Şekil 3.181 Adnan Kuruyazıcı [371] 556
Şekil 3.182 Agop Çırak [64] 559
Şekil 3.183 Avedis Hopserya [64] 560
Şekil 3.184 Emin Necip Uzman [64] 561
Şekil 3.185 Sadıklar Apartmanı [378] 567
Şekil 3.186 Büyük Adada Sadıkoğlu Villâsı [379] 568
Şekil 3.187 Feridun Kip [64] 569
Şekil 3.188 Nafia Vekaleti İmar İşlerine Feridun Kip'in tayini [382] 571
Şekil 3.189 H. Kemali Söylemezoğlu [64] 572
Şekil 3.190 H. Kemali Söylemezoğlu'nun profesörlüğe tayini [387] 578
Şekil 3.191 Hristo Yovannides [64] 579
Şekil 3.192 Melih Pekel [64] 580
Şekil 3.193 Muhittin Güreli [64] 581
Şekil 3.194 İmar ve İskân Bakanlığına Muhittin Güreli'nin tayini [390] 584
Şekil 3.195 Necmi Ateş [391] 585
Şekil 3.196 Neşet Akatay [64] 587
Şekil 3.197 Neşet Akatay sicil dosyası [393] 589
Şekil 3.198 Orhan Safa [64] 590
Şekil 3.199 Yapı Kürsüsü profesörlüğüne Orhan Safa'nın tayini [396] 596
Şekil 3.200 Sezai Ergüç [64] 597
Şekil 3.201 Vasfi Alisipahi [64] 598
Şekil 3.202 Talat Özışık [64] 599
Şekil 3.203 Ahsen Yapanar [402] 601
Şekil 3.204 İnhisarlar Umum Müdürlüğü depo ve imalathanesi [405] 604
Şekil 3.205 Aristidi Pasadeos [64] 605
Şekil 3.206 Asım Mutlu [64] 609
Şekil 3.207 Asım Mutlu [408] 610

Şekil 3.208 Pendik Adnan Kunt Evi çizimleri [412] 616
Şekil 3.209 Fazıl Aysu [64] 617
Şekil 3.210 Fazıl Aysu G.S.A. mimarlık diploması [416] 620
Şekil 3.211 Harutyan Sarafyan [64] 621
Şekil 3.212 Hristof Yordanides [64] 622
Şekil 3.213 Lütfü Niltuna [64] 623
Şekil 3.214 Elmadağ kayakevi (Hidayet Nejat Erer ile) [417] 624
Şekil 3.215 Şekure Niltuna [64] 625
Şekil 3.216 Fevki Gönen [64] 626
Şekil 3.217 Berç Erkunt [64] 627
Şekil 3.218 Cavit Tamkan [64] 628
Şekil 3.219 CHP İnşaat Bürosu mimarlığı sicil dosyası [418] 629
Şekil 3.220 Hakkı Uras [64] 630
Şekil 3.221 Halit Femir [64] 631
Şekil 3.222 Ortaköy E. Elagöz Evi [425] 635
Şekil 3.223 Antaş Havacılık uçak yolcu bekleme salonu [426] 636
Şekil 3.224 SAS Büroları [427] 637
Şekil 3.225 Kemal Ahmet Aru [93] 638
Şekil 3.226 Macit Şandur [64] 648
Şekil 3.227 Muzaffer Vanlı [64] 649
Şekil 3.228 Reşat Akıncılar [64] 651
Şekil 3.229 Süleyman Kuranel [391] 653
Şekil 3.230 Vasil Vingas [64] 655
Şekil 3.231 Rıdvan Arsever [64] 656
Şekil 3.232 Ülvi Başman [64] 657
Şekil 3.233 Adli Yener [64] 658
Şekil 3.234 Ali Saim Ülgen [440] 660
Şekil 3.235 İstanbul Süleymaniye Hürrem Sultan Türbesi rölövesi [442] 666
Şekil 3.236 İstanbul Şehzade İmaret ve Medresesi rölövesi [443] 666
Şekil 3.237 Hasan Canses [64] 667
Şekil 3.238 Hikmet Köprülü [64] 668
Şekil 3.239 Mahmut Pınar [64] 669

Şekil 3.240 Mehmet Ali Handan [444] 670
Şekil 3.241 Çifte Evler Projesi Apartmanı [446] 674
Şekil 3.242 Çifte Evler Projesi Evi [446] 675
Şekil 3.243 Taksim'de inşa ettirilecek turistik otel [447] 676
Şekil 3.244 Taksim'de inşa ettirilecek turistik otel [447] 677
Şekil 3.245 Mehmet Muhittin Güven [391] 678
Şekil 3.246 Orhan Alnar [64] 680
Şekil 3.247 Panayotis Yorgiadis [64] 682
Şekil 3.248 Rıfat Peyin [64] 683
Şekil 3.249 Mustafa Avni Kırkağaçlıgil [64] 684
Şekil 3.250 Sadık Bilgin [64] 685
Şekil 3.251 Türkay Kibrit Fabrikası [462] 698
Şekil 3.252 Ankara'dan İstanbul'a nakline dair Sicil Gazetesi İlanı [435] 702
Şekil 3.253 Reşat Akıncılar'ın faaliyetlerini sonlandırması [434] 702
Şekil 3.254 Başak Sigorta ve T.C. Ziraat Bankası Şube Binası [415] 703
Şekil 3.255 Başak Sigorta ve T.C. Ziraat Bankası Şube Binası [463] 704
Şekil 3.256 Türk-Himark'a ait bir yazışmada bulunan künye [238] 706
Şekil 3.257 Fazıl Aysu İstanbul Ticaret Odası Firma Sicil Kaydı [466] 709
Şekil 3.258 Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi [465] 710
Şekil 3.259 Hanın projesi ve Mimar Panayol Yorgiadis imzası [467] 711
Şekil 3.260 Arşimidis Han Cephe projesi sözleşme imzası [467] 711
Şekil 3.261 Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi [468] 712
Şekil 3.262 Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi [469] 712
Şekil 3.263 Mimar Dergisi kapağında Bincebbare Han [471] 715
Şekil 3.264 Faruk Galip'in Arkitekt 1. sayısındaki yazısı [474] 716
Şekil 3.265 Yeni yapı bürosu adı altında verdiği ilan [473] 721
Şekil 3.266 Ömer Faruk Çeçen'in büro kuruluş ilanı [191] 723
Şekil 3.267 Ömer Faruk Çeçen'in sicilinin silinmesi [192] 723
Şekil 3.268 Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi [476] 724
Şekil 3.269 Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi [477] 725
Şekil 3.270 Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi [481] 729
Şekil 3.271 Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi [482] 731

Şekil 3.272 Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi [482] 731
Şekil 3.273 Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi [483] 732
Şekil 3.274 AHE Mimarlık ve Mühendislik tasfiye ilanı [486] 733
Şekil 3.275 Muhabank Apartmanı Projesi [487] 735
Şekil 3.276 Muzaffer Vanlı faaliyet tescil ilanı [488] 736
Şekil 3.277 Ticaret Sicili Gazetesi İlanı [489] 737
Şekil 3.278 Ticaret Sicili Gazetesi İlanı [490] 737
Şekil 3.279 Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi İlanı [491] 738
Şekil 3.280 Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi İlanı [492] 739
Şekil 3.281 Sadi Atagören'e ait firmanın tescil ilanı [105] 740

ÖZET

Türkiye Cumhuriyeti'nde İlk Açılan Mimarlık Büroları ve Dönemin Mimarlık Ortamı

Ali DEĞİRMENCİ

Mimarlık Anabilim Dalı

Doktora Tezi

Danışman: Prof. Dr. Nuran Kara PİLEHVARİAN

Geç Osmanlı Dönemi ve Cumhuriyetin ilk yıllarını kapsayan bu araştırma dönemin mimarları, bu mimarlar tarafından kurulan bürolar ve dönemin mimarlık ortamını araştırmayı hedeflemektedir. Çalışma, geç Osmanlı döneminden başlayarak, Osmanlı başkentinde faaliyet gösteren yabancı, gayrimüslim, Levanten ve Müslüman Osmanlı mimarlarının tespit edilmesi ile başlamıştır.

İkinci bölümde, Osmanlı Devleti'nde 19.yy ile birlikte mimarlık örgütünün kurumsal yapısında gerçekleştirilen değişiklikler incelenmektedir. Hassa Mimarlar Ocağı'nın kaldırılması ve Ebniye-i Hassa Müdürlüğü'nün kurulması dönemin ilk kurumsal yapı değişikliği olarak göze çarpar. Bu dönem gayrimüslim kalfalar ve sefaretler aracılığı ile başkente gelen yabancı ve Levanten isimlerin mimarlık faaliyetlerine katıldıkları bir dönem olarak öne çıkar. Yüzyılın son çeyreğinde kurulan Sanayi-i Nefise-i Şahane Mektebi ve Mühendishane mimarlık faaliyetlerine katılacak yeni isimlerin ortaya çıkmasını sağlamıştır.

Geç Osmanlı Dönemi ve Cumhuriyet'in ilk yılları boyunca başkentte etkin olan mimarları ve bu kişiler tarafından kurulan mimarlık bürolarını tespit etmek için Annuaire Oriental Yıllıklarında yer alan mimar isimleri, bulundukları ev veya han/pasaj adresi ve bu adresin kent içerisindeki konumu ile birlikte listelenmiştir. Buradan elde edilen verilerle, han ve pasajlar bünyesinde faal olan mimarlara ait bürolar, han ve pasaj adı altında mimarların bürosunun bulunduğu yıl ile birlikte, hanların kent içerisindeki konumlarının Goad ve Pervitich haritalarında işaretlenmesi ile birlikte verilmiştir.

Üçüncü bölümde, Cumhuriyet sonrası dönemin mimarlık ortamı ve Güzel Sanatlar Akademisi Mezunu mimarlar ve bu mimarlar tarafından kurulan mimarlık büroları incelenmiştir. Güzel Sanatlar Akademisi Mezunu mimarlar arasında mimarlık tarihi literatüründe çok sayıda yayında kendine yer bulan isimlerin yanında bu isimlere göre daha az tanınan mimarların biyografileri de oluşturulmuştur. Bu mimarların mesleki kariyerleri araştırılmış, projeleri, yapılarının dökümü yapılmış, bulundukları görevler ve yayınları tespit edilmiştir. Bu mimarlar tarafından kurulan mimarlık büroları Türkiye'de Cumhuriyet'in ilanından sonra mezun olan mimarlar tarafından kurulan bürolar olması bakımından önemlidir. Büroların ortaklık yapıları, varsa projeleri ve yapıları belirlenmiş, sicil gazetesi kayıtlarında yer alan kuruluş ve fesih ilanları doğrultusunda faaliyet dönemleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mimarlık büroları, güzel sanatlar akademisi, erken cumhuriyet dönemi, Türk mimarlar, çağdaş Türk mimarları.

ABSTRACT

Establishment of The First Architectural Offices in Turkey and Architectural Environment of the Period

Ali DEĞİRMENCİ

Department of Architecture

Doctor of Philosophy Thesis

Advisor: Prof. Dr. Nuran Kara PİLEHVARİAN

This research, aims to investigate architects which covers the Late Ottoman Period and the first years of the Republic of Turkey, and offices which established by these architects and architectural activities of the period.

First chapter covers identification of foreign, non-Muslim, Levantine and Ottoman architects operating in the Ottoman capital, starting from the late Ottoman period.

Second chapter covers changes in the institutional structure of the architectural organization in Ottoman Empire in the 19th. century. The abolition of Hassa Mimarlar Ocağı and the establishment of Ebniye-i Hassa Directorate stand out as the first institutional change of the period. This period also stands out as a period in which foreign and Levantine architects, whose came to Istanbul through embassies, participated in architectural activities. Sanayi-i Nefise-i Şahane and Mühendishane School (Engineering School) established in the last quarter of the century, and these schools enabled new architects to participate in architectural activities.

In order to identify architects, who were efficent in the capital, during the Late Ottoman Period and the first years of the Republic of Turkey and architectural offices established by these people have listed together from Annuaire Oriental Annuals, with their addresses and the location of these addresses in the city. With the data obtained here, architects and their offices locations, including their inns and passages, are given together under the name of inns and passages, with dates, along with the location of the inns in the city, marked on the Goad and Pervitich maps.

In the third chapter, architectural activities of the Republican period, graduates of the Academy of Fine Arts and the architectural offices established by these architects, are examined. Among the architects who graduated from the Academy of Fine Arts, biographies of less known architects, have been created, as well as other architectes whose names mostly appears in architectural literature. The professional careers of these architects have been investigated, their projects and buildings have been listed, their professions and publications have been determined. Partnership infos, projects and buildings of the offices with their activity periods were determined in line with the establishment and termination notices in the registry newspaper records.

Keywords: Architectural offices, academy of fine arts, early republican period, Turkish architects, contemporary architects.

1
GİRİŞ

1.1 Literatür Özeti

Geç Osmanlı Dönemi'nden Cumhuriyet'in ilanına giden sürecin siyasi, ekonomik ve sosyal tarihi hakkında, Bernard Lewis'in "*Modern Türkiye'nin Doğuşu*", Erik Jan Zürcher'in "*Modernleşen Türkiye'nin Tarihi*", Feroz Ahmad'ın "*The Making of Modern Turkey*", Halil İnalcık ve Mehmet Seyitdanlıoğlu'nun derlediği "*Tanzimat / Değişim Sürecinde Osmanlı İmparatorluğu*", Niyazi Berkes'in "*The Development of Secularism in Turkey*" ve Donald Quartet'in "*Osmanlı İmparatorluğu, 1700-1922*" başlıklı kitapları bulunmaktadır.

Geç Osmanlı Döneminde başkentte faaliyet gösteren mimarların isimleri Annuaire Oriental Yıllıklarında yer alır. Yıllıklardaki mimarlar üzerine derlenen ilk çalışma Hasan Kuruyazıcı tarafından "*İstanbul'un Unutulmuş Mimarları*" başlıklı makaleleridir. İstanbul'da Levanten yerleşimleri üzerine Rinaldo Marmara tarafından hazırlanan "*Osmanlı Başkentinde Bir Levanten Semti Galata-Pera*", "*Pangaltı 19. yüzyılın Levanten Semti*" başlıklı çalışmaları mevcuttur.

19. yüzyılda başkentin geçirdiği fiziksel değişim ve Galata, Pera, Eminönü bölgesinde bulunan hanlar, Zeynep Çelik'in "*The Making of İstanbul: Portrait of an Ottoman City*", Nursel Gülenaz'ın "*Batılılaşma Dönemi İstanbul'unda Hanlar ve Pasajlar*" ve Melih Artel'in "*İstanbul Hanları Adres Kitabı*" başlıklı araştırmalarında incelenir. 19.yüzyıl'da Osmanlı mimarlık örgütlenmesinin kurumsal değişimi ve dönüşümü Selman Can'ın "*Osmanlı Mimarlık Teşkilatının XIX. Yüzyıldaki Değişim Süreci ve Eserleri ile Mimar Seyyid Abdülhalim Efendi*" başlıklı doktora tezinde ele alınmıştır.

19.yy'da Osmanlı Devleti'nde mimarlık faaliyetlerine katılmış gayrimüslim, yabancı ve levanten mimarlar üzerine, Hasan Kuruyazıcı tarafından derlenen

"*Batılılaşan İstanbul'un Ermeni Mimarları*" ile Hasan Kuruyazıcı ile Eva Şarlak tarafından derlenen "*Batılılaşan İstanbul'un Rum Mimarları"* başlıklı kitapları bulunmaktadır. Cengiz Can'ın "*İstanbul'da 19. Yüzyıl Batılı ve Levanten Mimarlarının Yapı ve Koruma Sorunları*", Ayşe Nasır'ın "*Türk Mimarlığında Yabancı Mimarlar*" başlıklı doktora tezleri ile Oya Şenyurt'un "*1800-1950 Yılları Arasında İstanbul'da Faaliyet Gösteren Rum Mimarlar*" ve Pınar Öğrenci'nin "*19. Yüzyıl Özgün Konut Tipleri Bağlamında Sarıca Ailesi Yapıları Mimar C. Pappas Ve Arif Paşa Apartmanı*" başlıklı yüksek lisans tezleri gayrimüslim, yabancı ve levanten mimarların biyografik bilgilerini içeren çalışmalardır.

Geç Osmanlı ve Cumhuriyet sonrası dönemin mimarlık ortamında etkin olan mimarların biyografileri için, Uğur Tanyeli'nin "*Mimarlığın Aktörleri Türkiye 1900-2000*" başlıklı çalışması mevcuttur. Dönemin mimarlarının örgütlenme çabaları mesleğin tanıtımı adına verdikleri mücadele Gülsüm Baydar'ın "*Osmanlı-Türk Mimarlarında Meslekleşme*" başlıklı çalışmasında dönemin düşünsel altyapısı ise Uğur Tanyeli'nin "*19. Yüzyıl Türkiye'sinde Mimari Bilgi Alanının Biçimlenişi*" başlıklı makalesinde ele alınır.

Dönemin önemli mimarlarından Mimar Kemalettin Bey'in hayatı ve yapıları, Yıldırım Yavuz'un "*Mimar Kemalettin ve Birinci Ulusal Mimarlık Dönemi*" ve "*İmparatorluktan Cumhuriyete Mimar Kemalettin*"; Ali Cengizkan editörlüğünde yayınlanan "*Mimar Kemalettin ve Çağı: Mimarlık/Toplumsal Yaşam/Politika*" ve Afife Batur editörlüğünde yayınlanan "*İstanbul Vakıflar Bölge Müdürlüğü Mimar Kemaleddin Proje Kataloğu*" başlıklı kitaplarda ele alınırken, Mimar Kemalettin Bey'in mimarlık üzerine yazıları, İlhan Tekeli ve Selim İlkin'in "*Mimar Kemalettin'in Yazdıkları*" başlıklı kitapta incelenmiştir.

Dönemin mimarlık ortamı hakkında, Metin Sözen'in "*50 Yılın Türk Mimarisi*"; Afife Batur'un "*A Concise History: Architecture in Turkey, During the 20th Century*"; İnci Aslanoğlu'nun "*Erken Cumhuriyet Dönemi Mimarlığı 1923-1938*"; Sibel Bozdoğan'ın "*Modernizm ve Ulusun İnşası Erken Cumhuriyet Türkiye'sinde Mimari Kültür*"; Reneta Holod ve Ahmet Evin'in derlediği "*Modern Turkish Architecture*" başlıklı kitaplar ile, Afife Batur'un, "*1925-1950 Döneminde Türkiye Mimarlığı*",

"*Cumhuriyet Döneminde Türk Mimarlığı*"; Somer Ural'ın "*Türkiye'nin Sosyal Ekonomisi ve Mimarlık*"; Üstün Alsaç'ın "*Türkiye'deki Mimarlık Düşüncesinin Cumhuriyet Dönemindeki Evrimi*"; başlıklı makaleleri ve Oya Şenyurt'un "*Türkiye'de Yapı Üretiminde Modernleşme ve Taahhüt Sisteminin Oluşumu*" başlıklı doktora tezi öne çıkmaktadır.

Cumhuriyet sonrası dönemde etkin olan mimarlar üzerine yapılan biyografik çalışmalar arasında Ali Cengizkan editörlüğünde yayınlanan "*Modernist Bir Açılımda Öncü Seyfi Arkan*"; Ali Cengizkan, N. Müge Cengizkan ve A. Derin İnan editörlüğünde yayınlanan "*Zeki Sayar ve Arkitekt: Tasarlamak, Örgütlemek, Belgelemek*"; Sibel Bozdoğan'ın "*Sedad Eldem: Architect in Turkey*"; Edhem Eldem; Uğur Tanyeli ve Bülent Tanju tarafından yayınlanan "*Sedad Hakkı Eldem 1: Gençlik Yılları*" ile Bülent Tanju ve Uğur Tanyeli tarafından yayınlanan "*Sedad Hakkı Eldem II: Retrospektif*" başlıklı yayınları bulunur.

Dönemin iktisadi durumu hakkında Zafer Toprak'ın "*Türkiye'de Milli İktisat*"; Korkut Boratav'ın "*Türkiye'de Devletçilik*" ve Şevket Pamuk'un "*Türkiye'nin 200 Yıllık İktisadi Tarihi*" başlıklı kitapları mevcuttur.

19.yy'da mimarlık ve mühendislik eğitimi, Çağatay Uluçay ve Enver Karatekin'in "*Yüksek Mühendis Okulu*" başlıklı çalışması ile Mustafa Cezar'ın "*Sanatta Batıya Açılış ve Osman Hamdi*" başlıklı çalışmalarında ele alınmaktadır. Mimarların biyografilerinin oluşturulmasında Mimar/Arkitekt, Mimarlık dergileri, dönemin gazeteleri ve Türk Yüksek Mimarlar Birliği tarafından yayınlanmış "*Türk Yüksek Mimarlar Birliği Azaları ve Yüksek Mimarlık Mesleğiyle Alakadar Mevzuat*" başlıklı kitap bilgi sunar. Erdem Yücel tarafından hazırlanan "*Mimar Kemalettin ve Mimar Vedat Beylerin Üslubunu Sürdüren Restoratör Mimarlar*" başlıklı makalesi restorasyon alanında faal olan mimarların biyografilerini ele almıştır. Mimarlık büroları üzerine Türkiye Ticaret Sicili gazetesinde yayınlanan büro kuruluş ve fesih ilanlarından detaylı bilgi elde edilmektedir.

1.2 Tezin Amacı

Bu çalışmada, Türkiye Cumhuriyeti'nin ilanının ardından ilk Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk'ün vefatına kadar olan dönem (1923-1938) boyunca Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Şubesinden mezun olan mimarlar ve bu mimarlar tarafından kurulan mimarlık bürolarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Cumhuriyetin ilk yıllarının mimarları ve mimarlık bürolarını inceleyebilmek için öncelikle geç Osmanlı mimarlık ortamındaki mimarlar ve bürolarının belirlenmesi hedeflenmiştir. Bu amaçla, Annuaire Oriental Yıllıklarındaki mimar isimleri belirlenmiş, mimarların bürolarının bulunduğu han ve pasajlar tespit edilerek kent içi konumları ile birlikte listelenmiştir.Araştırmanın mimarların biyografilerinin oluşturulduğu kısmında mimarlık tarihi literatüründe kendine fazla yer bulamamış mimarların eğitimleri, kamu kurumlarındaki görevleri, serbest olarak yaptıkları çalışmalar, yapıları hakkında yapılmış yayınlar ve hazırladıkları makaleler gibi konu başlıkları etrafında mimarların biyografilerinin oluşturulması amaçlanmıştır.

Araştırmanın devamında bu mimarlar tarafından kurulan mimarlık bürolarının belirlenmesi ile, bu dönem mimarlarının kamu kurumları dışındaki serbest olarak yürüttükleri mimarlık ve mesleki faaliyetlerinin ortaya çıkartılması amaçlanmıştır.

1.3 Hipotez

Cumhuriyetin ilk yıllarından başlayarak Atatürk'ün vefatına kadar olan süre boyunca Osmanlı döneminde sivil mimar yetiştirmek üzere kurulmuş olan Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesi Türkiye'de mimar yetiştiren tek kurum olarak faaliyet göstermekteydi. Bu kurumdan mezun olan mimarların ve mesleki faaliyetlerinin mimarlık bürolarını merkeze alınarak belirlenmesi, serbest mimar olarak yürüttükleri çalışmaların Türkiye Cumhuriyeti mimarlık ortamına olan katkılarının tespit edilmesi bakımından önem taşımaktadır. Bu doğrultuda, araştırma kapsamında, Geç Osmanlı Döneminden başlayarak başkentte faal olan serbest çalışan mimarlık bürolarının ilk örneklerinin 19. yüzyılın son çeyreği itibarı ile görülmeye başlandığı konusu araştırmanın ilk varsayımıdır. Araştırmanın

hipotezi, Cumhuriyetin ilanından Mustafa Kemal Atatürk'ün vefatına kadar olan süre boyunca (1923-1938) Güzel Sanatlar Akademisi'nden mezun olan mimarların ve bu kişiler tarafından kurulan mimarlık bürolarının ilk örneklerinin faaliyetleri ve kuruluş tarihlerinin tespit edilmesi olarak belirlenmiştir.

2
19.YY'DA OSMANLI DEVLETİ'NDE MİMARLIK ORTAMI, MİMARLAR VE İLK MİMARLIK BÜROLARI

2.1 19.yy'da Osmanlı Devleti'nde Mimarlık Ortamı

Osmanlı Devleti'nde Sultan III. Selim Han (1789-1807) ile Sultan II. Mahmut Han (1808-1839) dönemlerinde askeri kaynaklı birtakım ıslahat hareketlerine başlandı. Bu ıslahat hareketlerinin amacı ordu içerisinde istikrar ortamını tesis etmek, devlet otoritesini güçlendirmek ve artan toprak kayıplarını durdurmaktır. Bu amaçlardan, ordu içerisinde istikrar ortamının tesis edilmesinin ilk koşulu düzenli bir ordu ile güçlü bir donanmaya sahip olmaktan geçiyordu. Düzenli ve güçlü bir ordu ise ancak yeni gelişen modern askeri teknolojiyi kullanabilen, savaş taktiği eğitimi almış donanımlı subayların yetiştirilmesiyle kurulabilirdi. Bu doğrultuda amaçlanan insan kaynağını yetiştirmek amacıyla 18.yy'ın sonlarından itibaren yurtdışından değişik disiplinlere sahip yabancı uzmanlar getirtildi. Bu uzmanlar arasında yeni niteliklere sahip askeri personelin eğitimini sağlayacak uzmanların yanısıra, yapı inşa faaliyetlerine katılıp, harita çizimi ve istihkam yapımı gibi işlerde çalışacak mimar, mühendis, haritacı ve sanatçılar da bulunmaktaydı. Bu kişiler ile askeri alanda başlatılan bu reform hareketleri, zaman ilerledikçe bürokrasi, eğitim, ticaret, sanayi, tarım, toplumsal ve kültürel hayat ile birlikte başkentin fiziki çevresini, mimariyi ve mimarlık ortamını da değiştiren bir nitelik kazanmıştır [1][2][3][4]. Mimari alanda öne çıkan değişimler, yoğun bir inşa programı ile uygulanan, kışlalar, fabrika binaları, okullar, yönetim yapıları gibi çok sayıda yeni tipolojiyi içermekteydi. İlk uygulamalar Nizam-ı Cedid askerleri için Üsküdar (Selimiye) ve Levent'te inşa edilen kışla yapıları ile başlamıştır. İlerleyen süreçte kışlalar ile birlikte ticaret, bürokrasi, sağlık, sanayi ve eğitim gibi alanlarda, değişen çağın gereksinimlerine

uygun olarak ihtiyaç duyulan yeni yapı tipleri de inşa edilmeye başlandı. Bunlar arasında askeri yapılardan, Gümüşsuyu Kışlası (1862), Maçka Kışlası (1862), Mecidiye Kışlası (1864), bürokratik yapılardan Babıali (1844), Maçka ve Nişantaşı Karakolu binaları, okullardan, Darülfünun, Harbiye Askeri Mektebi (1863), hastanelerden Guraba-i Müslimin Hastanesi (1843), sanayi kuruluşlarından Feshane Fabrika-i Hümayunu (1833), tiyatro yapılarından ise Naum Tiyatrosu (1840) örnek olarak verilebilir [5].

2.1.1 19.yy'da Mimarlık Örgütlenmesi ve Kurumsal Yapının Değişimi

Sultan II. Mahmut Han ile birlikte mimarlık örgütlenmesinde birtakım değişimler başlamıştır. Mimarların yetiştirilerek inşaat piyasasına alındığı Hassa Mimarlar Ocağı, 1826 yılında Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılmasının ardından devlet teşkilatlanmasındaki reform hareketleri kapsamında 1831 yılında kaldırılır ve yeni oluşturulan Ebniye-i Hassa Müdürlüğü adı altında şehreminlikle birlikte birleştirilir. Kurumun başına son Sermimar Seyyid Abdülhalim Efendi, Ebniye Müdürü olarak geçirilir. Ancak teşkilat bünyesinde yetişmiş mimar sayısı oldukça azdır. Bunun yanında ekonomik zorluklar ile karşı karşıya olan teşkilat mimarları yeterli maaş alamıyorlardı. Bu sebeple ilerleyen yıllarda bazı mimarların görevlerini bırakmaları neticesinde kurumda mimar sayısı azalmıştır. Bu dönem, kurum bünyesinde çalışan mimarlar genellikle, şehir planlarının hazırlanması ve cami, türbe gibi kamu yapılarının inşaatlarında görevlendiriliyorlardı. 1839 yılında Umur-ı Ticaret ve Nafia Nezareti kurulunca Ebniye-i Hassa Müdürlüğü bu kuruma bağlanmıştır. 1848 yılında ise Müdürlük bünyesinde, içerisinde gayrimüslim Osmanlı mimar ve kalfalarından da çok sayıda ismin yer aldığı, Ebniye Meclisi kurulmuştur. Ebniye Müdürlüğü 1849 yılında Nafia Nezareti'nin bünyesine alınarak Ebniye Muavinliği ismini alır. Ancak kurum 1852 yılında kaldırılır [6]. Ebniye Meclisi kurulduğu dönemde, yapı üretiminde Münakaşa Sistemi uygulanmaya başlanmıştır. Buna göre, ilk adımda inşa edilecek yapının projesinin Ebniye Müdürlüğü tarafından hazırlanmasının ardından bir yapım bedeli belirlenerek ihale ile veya bazı durumlarda uygulanan tercih sistemi ile yüklenici müteahhit belirleniyordu. İhalede en düşük fiyatı veren müteahhide

sözleşme karşılığı iş teslimi gerçekleştiriliyordu. Genellikle işi üstlenen kişiler, inşaat malzemeleri piyasasına da hakim olan gayrimüslim kalfalar arasından çıkıyordu. Tercih sistemi ise yüksek sermaye gerektiren kamu yapılarında uygulanan bir yöntemdir. Burada da sermaye birikimi yüksek olduğu için gayrimüslim kalfaların hakimiyeti bulunuyordu [7].

Bu gayrimüslim kalfalardan en önemlileri Balyan ailesidir. Osmanlı Devleti'nin imar etkinliklerinde Balyanların ismi ilk olarak 18.yy'ın sonlarından itibaren görülmeye başlanır. Sultan III. Selim Han döneminden başlayarak, 19.yy boyunca devam eden devletin resmi yapım programının büyük kısmı incelendiğinde Balyan ailesinin hakimiyetinin belirgin olduğu görülür. Bu dönem az sayıda konut ve kilise yapısı dışında Balyan ailesinin tüm projeleri, saray veya devlet kurumları adına gerçekleştirilmiştir. Ailenin etkinliği, 18.yy'ın sonlarında ilk kuşak üyesi olan Krikor Amira Balyan ile başlar. Sultan III. Selim Han ve Sultan II. Mahmud Han dönemlerinde önemli yapıların ihalelerini üstlenmiş olan Krikor (Kalfa) Balyan, Eski Beylerbeyi Sarayı, Valide Sultan Sarayı, Defterdar Sarayı, Aynalıkavak Kasrı, Nusretiye Camisi, Selimiye Kışlası, Davutpaşa Kışlası, Darphane-i Amire gibi büyük yapıları tamamlamıştır. 1831 yılında vefat eden Krikor Balyan'ın ardında oğlu Garabed Amira Balyan mesleki etkinliği devralmıştır. Garabed Balyan yaklaşık 30 yıl süren mesleki kariyeri boyunca, Dolmabahçe Sarayı ve Camisi, Eyüp Çifte Sarayı, Cemile ve Münire Sultan Sarayı, Kuleli Süvari Kışlası, Harbiye Sipahi Ocağı, Terkos tesisleri, Bahçeköy Kirazli Bendi, İzmit Çuhahanesi, Hereke Fabrikası, Bakırköy Bez Fabrikası, Beykoz Deri Fabrikası, Yedikule Sırp Pirgiç Ermeni Hastanesi gibi birçok yapıyı tamamlamıştır. Garabed Balyan'ın oğlu Sarkis ve Nigoğos Balyan kardeşler eğitimlerini Paris'te tamamlamışlardır. Sarkis Balyan babasının vefatının ardından 1866 yılında işlerini devralmış, 1878 yılında başarılarından ötürü Ser Mimar-ı Devlet ünvanı almaya hak kazanmıştır. Yaklaşık 50 kadar yapının müellifi olan Sarkis Balyan'ın tamamladığı yapılar arasında Beylerbeyi Sarayı, Çırağan Sarayı, Adile Sultan Sarayı, Yıldız Sarayı yapıları, Akaretler Sıraevleri, Harbiye Nezareti, Maçka Silahhanesi, Abdülaziz Av Köşkleri örnek olarak verilebilir [8].

1831 yılında Hassa Mimarlar Ocağı kaldırılırken sarayların bakım ve onarımlarını üstlenmek üzere Ebniye-i Miriyye Tamirat Müdürlüğü adı altında yeni bir birim oluşturulmuştur. 1863 yılında müdürlüğün ismi Ebniye-i Seniyye İdaresi olarak değiştirilir. İdarede çalışan müslüman Osmanlı mimar ve kalfaları, Osmanlı saraylarını düzenli olarak kontrol edip hasarlı kısımların onarılmasından sorumluydular. Müslüman Osmanlı mimarlarının görev yaptığı bir diğer kurum ise 1838 yılında vakıf yapılarının bakım-onarım işlerini gerçekleştirmek üzere kurulan Evkaf Tamirat Müdürlüğü'dür. 19.yy'ın sonlarına doğru Evkaf Nezareti İnşaat ve Tamirat Müdürlüğü olarak ismi değiştirilen müdürlüğün başına 1909-1918 yılları arasında mimar Kemalettin getirilmiştir. Bu dönemde kurum, Bebek, Bostancı, Bakırköy'de birer cami, Bostancı, Ayazma ve Reşadiye Mektepleri ile Laleli'de Harikzadegan Apartmanlarının projelendirilmesinde görev yapmıştır. Kemalettin Bey döneminde genişletilen kadroları ile Evkaf Nezareti İnşaat ve Tamirat Müdürlüğü, Osmanlı mimarlarının mesleki deneyim kazandıkları bir kurum haline gelmiştir [6]. İnşa faaliyetlerini düzenlemek adına, 1839 yılında Tanzimat'ın ilan edilmesi ile birlikte yeni örgütlenme ve yeni nizamnameler[1] uygulamaya konmuştur. Buna göre, 1839 yılında Umur-ı Ticaret ve Nafia Nezareti kurulmuş ve Ebniye-i Hassa Müdürlüğü bu kuruma bağlanmıştır. 1848 yılında 1. Ebniye Nizamnamesi ve 1849 yılında çıkartılan 2. Ebniye Nizamnamesi ile imar faaliyetlerinin çeşitli kurallar ve yönetmelikler ile yeniden düzenlenmesi sağlanmıştır [5].

[1]Bu nizamnameler dışında, yurtdışında görev yapan Mustafa Reşit Paşa ve Sadık Rıfat Paşa gibi isimlerin hazırladıkları raporlarda verdikleri öneriler, yeni inşa edilen yapıların yapım sistemleri üzerinde belirleyici oldu. Bu önerilerin asıl sebebi özellikle Avrupa basınında Osmanlı ahşap yapım sistemine yönelik getirilen eleştirilerdir. Eleştirilerde, sık sık meydana gelen büyük yangınlar nedeniyle büyük çaplı yapı stoğunun yok olmasından ahşap yapım sistemi sorumlu tutulmaktadır. Bu doğrultuda Mustafa Reşit Paşa raporunun bir kısmında, özellikle yangınla yok olan bölgelerde yeni inşa edilecek olan yapılarda malzeme seçimi üzerine öneriler vermiş ve geleneksel ahşap malzeme kullanımının azaltılarak taş ve kargir sisteme geçişin desteklenmesi gerektiğini savunmuştur [2][9].

2.1.2 Mimarlık Eğitimi ve Sanayi-i Nefise-i Şahane Mektebi'nin Kuruluşu

Osmanlı Devleti'nde 1883 yılında mimarlık ve güzel sanatlar eğitimi vermek üzere Sanayi-i Nefise-i Şahane Mektebi kurulmuştur. Müdürlüğüne Osman Hamdi Bey'in getirildiği mektebin eğitimci kadrosu, Heykel öğretmeni Oskan Efendi, Fenn-i Mimari Öğretmeni Alaxandre Vallury, Yağlı Boya Resim Öğretmeni Salvator Valeri, Kara Kalem Resim Öğretmeni Warnia Zarzecki, Tarih Öğretmeni Aristoklis Efendi, Ulum-u Riyaziye Öğretmeni Hasan Fuat Bey, Teşrih Öğretmeni Yusuf Rami Efendi olarak belirlenmiştir [4].

Mektebin ilk yönetmeliğinde açılış amacı "*resim, oymacılık, mimarlık (fenn-i mimari) ve hakkaklık ile bilgi ve hünerlerin sanata tatbiki usulü okutulup öğretilecekti*" şeklinde açıklanmaktadır. Sanat tarihi, süsleme bilgisi, perspektif, aritmetik, geometri gibi derslerin verildiği mektep yetenek sınavı ile öğrenci alımı yapacaktı [4].

Mesleki eğitim almış mimar yetiştirmek üzere açılan mektep, Osmanlı Devleti'nde yaşayan gayrimüslim halkın yoğun ilgisiyle karşılaşmıştır. 24 Temmuz 1893 tarihli The Levant Herald and Eastern Express gazetesinin haberine göre, Sanayi-i Nefise Mektebinde eğitime başlayan 20 öğrenciden 18'i Rum veya Ermeni, geri kalan 2 kişi ise Türk'tür [9][4]. Mektebin 1885 yılında 60 olan öğrenci sayısı, 1894 yılında 120'ye, 1895 yılında ise 195'e yükselmiştir [10]. Mektebin bilinen ilk mezunları 1889 yılında 0008 diploma numarası ile mezun olan Fevzi Efendi, 0009 diploma numaralı Leon Harcıyan, 00010 diploma numaralı Nizamettin ve 00011 diploma numaralı Rozaleto olmak üzere toplam 4 kişidir [11].

Çeşitli kaynaklarda Sanayi-i Nefise Mektebi'nin açıldığı dönemde mimarlık mesleğinin daha çok gayrimüslimler ve Levantenler arasında yaygın olduğu belirtilmektedir. Ancak öğrenci sayısının artması ile birlikte Türkler arasında da mimarlık ve mühendislik mesleğine karşı artan bir ilginin oluştuğu ifade edilebilir [12]. Bu artan ilgi mektebin mezun kayıtlarından anlaşılabilmektedir. Buna göre, 1891 yılında mezun olan dört kişiden hiçbiri Türk değil iken, 1902 yılında 7 kişiden 4'ü, 1912 yılında ise 20 kişiden 15'i Türk öğrencilerden oluşmaktadır [11].

2.2 19.yy'da Osmanlı Devleti'nde Faaliyet Gösteren Mimarlar

19.yy. boyunca, Osmanlı başkentine gelen, Gayrimüslim, yabancı ve levanten mimarlar Osmanlı sultanının izni ile başkente gelerek faaliyet gösteren kişilerdir. Bu isimler özellikle sefaretnamelerin birtakım özel yapılarını inşa etmek üzere gelen ve sultanın izni ile kentte kendilerine tanımlanmış alanlarda faaliyet gerçekleştiren kişilerdir. Bu mimarların bir kısmı devletler arası ilişkilere bağlı olarak, özel görevlerinin dışında, sarayların onarımları, Ayasofyanın restorasyonu gibi Osmanlı Sultanının bir takım özel işlerinde de kullanılmışlardır.

2.2.1 Yabancı, Levanten Mimarlar ve Mimarlık Faaliyetlerinde Bulunanlar

Bu aktörlerden ilk grup, 19.yy ile birlikte Osmanlı Devleti'nde aktif olmaya başlayan yabancı ve levanten mimarlardır. Bu dönemde, İstanbul'a gelen isimlerden ilki, 1837 yılında Rus Dışişleri Bakanlığı'nın görevlendirmesi[2] ile Rus Sefaret Binasının inşaası için gönderilen Gaspare Fossati'dir (1809-1883). Aslen İsviçre doğumlu olan ve 1827 yılında Milano Brera Akademisinde eğitimini tamamlayan Gaspare Fossati, İstanbul'da çalışan akademik eğitim almış ilk yabancı mimar olması bakımından da önemli bir isimdir. 1832 yılında çalışmak için amcasının teşvikiyle Rusya'ya giden Fossati, burada yaptığı işlerle diğer yabancı mimarlar arasında öne çıkmış ve 1835 yılında Rus İmparatorluk Yapı Ofisi'nde çalışmaya başlamıştır. Bunun yanında Güzel Sanatlar Akademisinde dersler veren Fossati, 1836 yılında Rusya'da Saray Mimarı ünvanı almaya hak kazanmıştır. İstanbul'da, Rus Sefaret Binası'nın yanı sıra, San Pietro Kilisesi (1841-1843), Bab-ı Seraskerat Hastanesi (1841), Darülfünun[3] (1845-1847), Hazine-i Evrak Binası, Sultanahmet Sanayi Mektebi Binası (1846), Yeni İtalyan tiyatrosu (1846), Reşit Paşa Sahilsarayı (1847-1849), Ayasofya Restorasyonu (1847-1849), İtalyan Elçilik Konutu restorasyonu (1850), Kamil Bey Yalısı (1850), Hollanda Sefareti için yeni bir bina (1850) olmak üzere birçok yapının inşaasını ve onarımını gerçekleştirmiştir. Kentte bulunduğu süre boyunca kamu yapıları

[2]Gaspare Fossati, bu görevlendirme için yıllık 3000 ruble maaş alacaktır [2].
[3]Gaspare Fossati'nin hazırladığı planlar ile 1846 yılında yapımına başlanan Birinci Darülfünun binasının inşaatına, 1850 yılından itibaren Mimar Ahmet Efendi tarafından devam edilmiştir [10].

dışında birçok aileye özel konut projeleri de hazırlayan Gaspare Fossati, 1837'de geldiği İstanbul'da 21 yıl kaldıktan sonra 1858 yılında kentten ayrılmıştır [2][10][13].

Gaspare Fossati'ye İstanbul'a gelişinden bir süre sonra mimar olan kardeşi Giuseppe Fossati'de katıldı. 1822 yılında dünyaya gelen Giuseppe Fossati, 1839 yılında Milano Akademisi'nden mezun olmuştur. Mezuniyetinin ardından aynı yıl Rus Elçilik binasında abisi ile birlikte çalışmak üzere İstanbul'a gelmiştir. 1845-1846 yılları arasında Dolapdere Saint Esprit Kilisesi'ni tamamlayan Giuseppe Fossati, 1847 yılında Ayasofya restorasyonunda abisi ile birlikte görev almış, 1855 ve 1858 yıllarında Boğaz'da çeşitli yalılar inşa etmiştir. 1859 yılında İstanbul'dan ayrılmış, 1891 yılında vefat etmiştir [13].

1850 yılında İstanbul'da dünyaya gelen Alexandre Vallaury, Paris Ecole des Beaux Arts'da mimarlık eğitimini tamamlamıştır. Sanayi-i Nefise Mektebinin ilk hocalarından olan Vallaury, İstanbul'da Sanayi-i Nefise Mektebi Binası (1882), Büyük Kulüp Binası (Cercle d'Orient) (1884), Büyükada Eski Rum Yetimhanesi (1890-1900), Müze-i Hümayun (1891-1907), Osmanlı Bankası Genel Müdürlüğü (1892), Pera Palas Oteli (1893), Decugis Evi (1895), Union Francaise Binası (1896),Düyun-u Umumiye Binası (1897), Abdülmecid Efendi Köşkü (1901), İstinye Afif Paşa Yalısı (1901), Erenköy Rıdvan Paşa Köşkü Selamlığı, Osman Reis Camii (1903), Osmanlı Bankası Eminönü Şubesi, Ömer Abed Hanı, Mekteb-i Tıbbiye-i Askeriye-i Şahane (1903), Hidayet Camisi (1887), 1889 Paris Fuarı Türk Tütün Pavyonu gibi birçok yapıyı tamamlamıştır [2][9][14].

Guilo Mongeri, ise, 19.yy'da İstanbul'a göçmüş İtalyan bir ailenin torunu olarak bu kentte doğmuştur. Milano Brera Akademisinde mimarlık eğitimini tamamlamasının ardından İstanbul'a dönen Mongeri, burada kentin büyük müteahhitlik firmalarından birinin ortağı olmuş ve İstanbul'da Darülaceze Binası, Saint Antonio Kilisesi ve apartmanları, Assicurazioni Generali Han, Karaköy Palas, Maçka Palas, İtalyan Sefareti, Haseki Hastanesine ait bir pavyon, Katırcıoğlu Han, Taksim Cumhuriyet Anıtının Kaidesi, Ankara'da, Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü, Osmanlı Bankası Merkez Şubesi, Tekel Başmüdürlüğü, Bursa'da ise Çelik Palas

Kaplıca binaları gibi yapıları tamamlamıştır. 1909 yılında Sanayi-i Nefise Mektebi'nde atölye yürütücüsü olan Mongeri, bu dönemde öne çıkan 1. Milli Mimari Üslubunun önde gelen isimlerinden biri haline gelmiştir [2]. Mongeri ayrıca, dönemin ilk betonarme yapılarının inşa edildiği 20. yüzyılın ilk çeyreğinde (1906) yapılarının döşemelerinde betonarme kullanımı ile mimarlık ortamının öncü isimlerinden biridir [15].

19. yüzyıl boyunca İstanbul'da bulunmuş bir diğer yabancı isim Raimondo D'Aronco'dur. D'Aronco 1857 yılında İtalya'da dünyaya gelmiştir. 1880 yılında Venedik Akademisi'nde mimarlık eğitimini tamamlamasının ardından hazırladığı çeşitli projeler Kuzey İtalya'da uygulanır. Bu dönem içinde ona ün kazandıran 1890 Torino I. Mimarlık Sergisi'ni hazırlayan D'Aronco, 1893 yılında Osmanlı Ulusal Sergi projesini hazırlamak üzere İstanbul'a gelmiş ve burada II. Abdülhamit'in kendisinden istediği çok sayıda projeyi tamamlamıştır. Bunlar arasında Yıldız Sarayı bünyesinde bulunan Yıldız Çini Fabrikası (1894), Limonluk Serası ve Küçük Pavyon (1894-1900), Merasim Köşkü (1894-1900), Kış Bahçesi (1895), Yaveran Bendegan Dairesi (1896-1897), Şale Köşkü (1898), Seyir Köşkü (1901-1907) gibi köşk, konut, bahçe ve pavyon projeleri öne çıkar. Yıldız Sarayı dışında, Harbiye Nezareti (1894-1900), Kapalıçarşı (1894), Ayasofya (1894-1900) gibi yapıların restorasyonunu gerçekleştirmiştir. İstanbul'un çeşitli bölgelerinde çok sayıda konut ve yalı projeleri hazırlamış, Botter Apartmanı (1900-1901), Tarabya Huber Evi (1906) gibi projeler ile İstanbul'da Art Nouveau üslubunun temsilcisi haline gelmiştir. D'Aronco, II. Abdülhamit'in ardından İtalya'ya geri dönmüş ve kariyerine burada devam etmiştir [2]. İstanbul'da yaşayan levanten ailelerin İstanbul doğumlu, yurtdışında eğitim almış üçüncü kuşak üyeleri olan Alexandre Vallaury (1850-1921) ve Giulio Mongeri gibi mimarlar da Osmanlı mimarlık ortamında etkin kişilerdendir [2].

Bu isimlerin dışında da 19. yüzyıl İstanbul'unda çok sayıda yabancı ve levanten mimar bulunmaktadır. Bunlar arasında, 1842 yılında tamamlanan İngiliz Sefareti binasının projelerini hazırlayan İngiliz mimar Charles Barry ile inşaatı takip eden

William James Smith[4], Fransız Sefareti Binasını 1844 yılında tamamlayan Laurecisque, 1874-1877 yılları arasında inşa edilen Ayazpaşa Alman Elçiliği'nin mimarı Alman mimar Hubert Goebbels[5], 1893'te İstanbul'a geldiğinde Sanayi-i Nefise Mektebi'nde Alexandre Vallaury'nin yanında yardımcı olarak başlayan daha sonra mimarlık bölümünde eğitim veren, Duyun-u Umumiye ve Arkeoloji Müzesi inşaatlarında Vallaury ile birlikte çalışıp 1911 yılında İstanbul'da vefat eden İtalyan Pietro (Philippe) Bello, aslen İtalyan asıllı olup sonra Fransız vatandaşlığına geçerek Fransız Elçiliği'nin resmi mimarı olan Antoine Perpignani, İstanbul'da D'Aronco ile 42 yıl birlikte çalışan Osmanlı Tarım ve Sanayi Sergisinin projelerini hazırlayan İtalyan Annibale Rigotti, 1901 ile 1904 yıları arasında İngiliz Gemicileri Hastanesini tamamlayan İngiliz mimarlar Charles Henry Holden ve Harry Percy Adams, Kırım Savaşı anısına Tophane'de 1868 yılında tamamlanan Kırım Kilisesinin mimarı İngiliz George Edmund Street, İstanbul doğumlu İran Elçiliği mimarı Giorgio Domenico Stampa, Corpi ailesinin daveti ile İstanbul'a gelen ve 1873 yılında Giorgio Domenico Stampa ile Pera Palazzo Corpi binasını tamamlayan Giacomo Leoni, müteahhitlik de yaptığı anlaşılan ve İstanbul'da Santa Maria Draperis Kilisesi, Alman Hastanesi ve elçilik konutu, Alman kulübü gibi yapıları inşa eden Guglielmo Semprini (1841-1917), Giovanni Battista Barborini (1820-1891), Marie Auguste Antoine Bourgeois (1821-1884), Adolphe Maillard ile İtalyan mimarlar Antonie Tedeschi, Alexandre Cociffi, Ortega, Brindesi ve Alexandre Breschi'nin isimleri sayılabilir [9] [2] [16] [17] [18]. Bu isimler ağırlıklı olarak başkent'te yabancı elçiliklerin kullanımı için inşa edilen sefarethane, konut, kilise ve hastane yapılarının inşaası ile çeşitli kamu binalarının inşa ve restorasyonunda görev almışlardır. Öte yandan, aralarında kent planlama

[4]William James Smith, 1841 yılında İngiltere Çevre Bakanlığı'nın görevlendirmesi ile planları Charles Barry tarafından hazırlanan İngiliz elçilik binasının yapımı için İstanbul'a gelmiştir. Bazı Osmanlı belgelerinde mühendis olarak geçen Smith, özellikle İngiltere elçisi Canning'in himayesi altında faaliyetlerini sürdürmüştür. 1847 yılından itibaren, Osmanlı Devleti tarafından maaşla çalıştırılan Smith hakkında şikayetler çoğalınca, elçi Cannig tarafından 1853 yılında ülkesine geri gönderilmiştir [2].

[5]Alman mimar 1870 yılında İstanbul'a gelmiştir. Projelerini hazırladığı elçilik binasının inşaası tamamlanmadan 1874 yılında vefat etmiştir. Elçilik binası, mimar Albert Körtüm tarafından tamamlanmıştır [10].

çalışmalarında danışman olarak görev yapanlar da bulunmaktadır. Örneğin, Giorgio Stampa, 1869 yılında İstanbul'un kadastral haritasını hazırlamak üzere, Mahmut Paşa'nın başkanlığında kurulan komisyonda görev yapmıştır [10][19][9][20]. Bu isimlerin arasında İtalyan veya İtalyan asıllı olanların sayıca çokluğu belirgindir. Can'a göre bu uzmanlar ağırlıklı olarak Avrupa ülkelerinde gelişen mimarlık teknolojilerini İstanbul'da uygulamaya başlayan kişilerdir [2]. Bu isimlerin İstanbul'a gelişleri ise birkaç nedene bağlanabilir. Birincisi, Osmanlı Devleti ile İngiltere arasında 1838 yılında imzalanan ticaret anlaşmasıdır. Bu anlaşma sayesinde, kent yabancılar için yeni bir pazar olarak ortaya çıkmaya başladı. Ticaret ile artan ekonomik hacim, o dönem ticarette hakim, ağırlığı yabancı, levanten veya gayrimüslim olan nüfusun ekonomik gücünü arttırmasını sağlamıştır. Bu yeni sınıf elde ettiği sermayeyi yapı üretimi alanında da kullanmaya başlayınca kentin inşaat faaliyetlerinde belirgin bir artış ortaya çıkmış, bu da yurtdışından İstanbul'a çalışmak veya danışmanlık yapmak üzere uzmanların gelmesine neden olmuştur [19][9][20]. Bir diğer neden ise dış dünyanın Osmanlı başkentinde bürokratik olarak daha etkin olmak istemesidir. Artık Osmanlı siyasi hayatında daha aktif olmak isteyen kimi yabancı ülkeler, İstanbul'da resmi olarak temsil edilebilmek adına çok sayıda bürokratını İstanbul'a göndermiş ve bunların kullanımları için kendi gönderdiği mimar ve mühendisler ile birçok sefaret binası inşa ettirmiştir. Bu amaçla İstanbul'a gelen mimar ve mühendislerden bazıları kendi sefaret binalarını tamamladıktan sonra oluşturdukları yeni iş çevresi sayesinde başka yapıların da inşasına katılmış, çevrelerinde aktif bir mimarlık faaliyeti ve ekonomisinin doğmasına neden olmuştur. Yabancı ve levanten isimlerin başkent'e geliş nedenlerinden bir diğeri ise, Mustafa Reşit Paşa'nın hazırladığı lahiyalar ile sunduğu önerilerdir. Bu önerilerde yabancı mimarların başkente davet edilerek uzmanlıklarından faydalanılması gerektiği konusu öne çıkartılıyordu [9]. Bu sayede hem çağın gerektirdiği yeni tipolojilere sahip binaların inşaasında Osmanlı mimarlarının teknik kapasitelerindeki eksiklikler giderilmiş olacak hem de bu teknikleri uygulama esnasında hızlı bir şekilde öğrenmiş yerli bir mimar sınıfı yetiştirilmiş olacaktı. Yabancı ve levanten mimarların yanında başkentte bu yüzyılda inşa

faaliyetlerine katılan mühendis, müteahhit, dekoratör ve ressamlarında isimleri belirtilmelidir.

Mühendisler arasında, 1871-1874 yılları arası Galata Tüneli ile tünelin her iki ucundaki binaları tamamlayan Fransız mühendis Eugene Henri Gavand, bir süre Giulio Mongeri ile ortak müteahhitlik şirketi olan İtalyan asıllı Mühendis Edoardo De Nari ve mühendis J. D'Armi'nin ismi sayılabilir. Müteahhitler arasında, Alman Helmuth Cuno ve Otto Ritter'in ismi öne çıkar. Dekoratör-Ressam ve yayıncılar arasında ise, Essayan Murtyan, Andon Tchamiche, 1851-1859 yılları arasında Dolmabahçe Sarayı'ndaki Sultan Abdülmecit'in dairesinin dekorasyonu ile Küçüksu Kasrı'nın iç mekan yenilemesini yapan Fransız dekoratör Sechan, Annuaire Oriental yıllıklarında ismi sık sık geçen, 1871'de İstanbul'a gelen, Zekiye Sultan Sarayı, Mısır Hidiv Sarayı, İngiliz Elçiliği, Büyükdere Santa Maria kilisesi gibi yapıların dekorasyonlarını yapan İtalyan dekoratör Luigi Leone, Çinili Köşk ve Bursa Yeşil Türbe'de onarımlar yapan ve bir çini atölyesi de kuran Fransız Louis Leon Parvillee (?-1885), Usul-ü Mimari-i Osmani kitabı için çizimler hazırlayan dekoratör, ressam Pietro Montani'nin ismi sayılabilir [2].

2.2.2 Gayrimüslim Osmanlı Mimarları

Özellikle 19.yy'ın ikinci yarısından itibaren, kentin mimarlık ortamını şekillendirmeye başlayan aktörlerden bir diğeri Rum ve Ermeni asıllı gayrimüslim Osmanlı vatandaşlarıdır. 19.yy'da ilan edilen Tanzimat ve Islahat fermanları ile kendilerine tanınan kısmi hukuki özgürlük alanının, ticaret sayesinde artan ekonomik güçleri ile birleşmesi, bu sınıfı, kentin mimarlık ortamında belirgin bir diğer grup haline getirmiştir.

Faaliyetlerindeki artışla öne çıkan Gayrimüslim Osmanlı vatandaşlarının elde ettikleri bu sosyal konum aslında Tanzimat'ın hedefleri açısından da uygundur. Çünkü Tanzimat ile birlikte Sadık Rıfat Paşa'nın da belirttiği gibi hiç kimse para, mal ve mülkünden dolayı suçlanmayacak, servete zorla el koymadan vazgeçilecek, tebaanın ekonomik gücü doğrultusunda mal mülk edinmesi sağlanacak ve bu mal mülkün varisler yoluyla miras olarak aktarılması da garanti altına alınacaktı.

Burada özellikle hedeflenen ve mimarlık alanını ilgilendiren amaçlardan birisi, devlet eliyle desteklenen kamu yapılarının yanında, ister Müslüman Osmanlı vatandaşı, ister Gayrimüslüm Osmanlı vatandaşı, isterse yabancı uyruklu veya Levanten olsun, halkta sermaye birikiminin sağlanarak sivil yapı üretiminin artış göstermesidir [2].

Öte yandan, kentin mimarlık ortamında aktif olan kişilerin hepsini mimar olarak kabul etmek doğru olmayacaktır. Bunlardan bir kısmı, Osmanlı Devleti'nde inşaat işleri ile uğraşan ve kalfa olarak tanınan kimselerdir. Meslek tanımlamalarının henüz yerleşmediği bir dönemde hem Rum hem Ermeni hemde Osmanlı müslümanları arasında sıklıkla rastlanan kalfalar, genellikle mesleki uygulama içerisinde yetişmiş, diploma sahibi olmayan ve yapı üretimi alanında yer yer etkin hale gelebilen bir aktör olarak kendi yerlerini ayırmış gibi görünmektedirler [21].

Bu gelişmelerin yaşandığı 19.yy'ın sonları ile 20.yy'ın başlarına denk gelen dönemde bazı Rum mimarların yapı üretim faaliyetleri içerisinde etkin oldukları ifade edilebilir. Bu isimlerden biri Rum mimar Konstantinos Kyriakidis (1881-1942)'dir. Kyriakidis, ortağı Alexandre D. Yenidunia (Neocosmos) ile birlikte Pera bölgesinde bir otel, Şişhane'de Frej Apartmanı, Okçu Musa Caddesi ve Meşrutiyet Caddesi'nde iki apartman, Elhamra Sineması, Fatih Belediye Binası gibi bir çok önemli yapıyı inşa etmiştir [9][12].

İstanbul doğumlu Rum mimar Viktor Adamantidis (Victor Adaman) (1880-1948) ise 1900 yılında Paris'te Ecole Speciale d'Architecture'de mimarlık eğitimini tamamlamıştır. Dönemin önde gelen kalfalarından olan babası Petraki Adamantidis (Petraki Kalfa), Yeniköy Sait Halim Paşa Yalısını inşa etmiş, Mısır Çarşısının onarımını tamamlamıştır. Eğitimini tamamladıktan sonra İstanbul'a dönen Adamandidis, Alexandre Vallaury'nin yanında bir sene çalışarak mimarlık mesleğine başlamıştır. 1902 yılında Dimitri Peçila (Dimitri Peçilas) ve Odissea Püsküllü (Ulysse Puskullu) ile birlikte "*Mimari Proje ve İnşaat Müteahhitliği*" şirketini kurmuşlardır. Victor Adamantidis'in tamamladığı yapılar arasında İstanbul Vali Konağı binası, Gölcü Çeşme Fabrikası, Luvr Apartmanı, Taksim Palas, Kazım Özalp Villası, Salih Bozok Villası, Muhlis Erdener Villası, Yeşilköy Hava

Alanı, Galata Ankara Hanı, Melek ve İpek Sinemaları, Melek Apartmanı, Beşiktaş Tütün Deposu Binası, Yıldız Teknik Okulu Binası, Üsküdar Şemsipaşa Tütün Deposu, Tekel Tekirdağ Şarap Fabrikası, İkinci Vakıf Hanı ve Edirne Gar Binası sayılabilir [22].

Bir diğer Rum mimar ise 1868 doğumlu, Ecole des Beaux-Arts mezunu Constantin P. Pappa'dır. Pappa, bu dönemde sarayın önde gelenlerinden Mabeynci Ragıp Paşa'nın doktor kardeşi Arif Paşa için tasarladığı yapılar ile öne çıkmıştır. Pappa'nın, İstanbul'da inşa edilmiş yapıları arasında 1902 yılında tamamlanan Elmadağ Arif Paşa Apartmanı, 1903 yılında tamamlanan Moda Arif Paşa Köşkü, Moda Ağa Bey Sokakta bir apartman, Çukurcuma'da Livada Apartmanı, Moda Yusuf Kamil Paşa Sokak'ta ikiz evler, Moda Ferit Tek sokakta ev, Moda Mano Palas ve Moda Lütfü Bey Sokak'ta bir ev bulunmaktadır [23].

Bu isimler dışında, Vasileios Kuremenos, Çukurcuma'da bir apartman inşa ettiği bilinen Stefanos Yeorgiadis, Belçika Sefareti binası dönüşüm projesini ve Burgazada'daki Aya Yorgis Karipis Kilisesi'ni tamamlayan Patroklos Kambanakis, Galata Madendjides Hanı ve Kuzguncuk Arditti Apartmanlarının mimarı K. P. Simotas, Beyoğlu Çukurcuma'daki Constantinidi Apartmanının mimarı G. Konstantinidis, Fatih civarında inşa edilecek bir okulun çizimlerini hazırlayan Yeorgios Kuluthros (G. Couloutros), Beyoğlu bölgesinde birkaç apartman, Galata Postanesi ve Helen Filoloji Cemiyeti binasını inşa eden Markos Langas, Kadıköy Aya Triada kilisesinin mimarı Velisarios Makropulos, eski Bristol otelinin mimarı A. Manusos, Şişli ve Taksim bölgesinde apartmanlar inşa eden Apostolos Mavrodoglu, Heybeliada Rum Okulu'nun mimarı Dimitrios Panayiotidis, Yeniköy Rum İlkokulu'nun mimarı Konstantin Dimadis gibi Rum asıllı mimarlar kentin mimarlık ortamında etkin isimler haline gelmişlerdir [9][24] [25]. Savas Tsilenis, Annuaire Oriental yıllıkları ile Yunan Mühendisler Odası ve İstanbul Rum Edebiyat Derneği kayıtlarını inceleyerek çıkardığı sonuçlara göre 1880-1945 yılları arasında toplam 305 Rum mimar ismini kayıt altına almıştır [24].

Tsilenis, bunlardan Annuaire Oriental yıllıklarında 1869-1922 yılları arasında ismi geçen mimarları incelemiş ve saray mimarları ve kamu kurumlarında çalışan daire

mimarları olarak iki kategoriye ayırmıştır. Buna göre Tsilenis, saray mimarı olarak Vasilakis İoannidis ve oğlu Yangos İoannidis'in ismini verir. Bunlardan baba Vasilakis İonnidis'in ismi 1889-1901 yıllıklarında kayıtlıdır. Annuaire Oriental yıllıklarında isminin yanında Mimar-ı Saray-ı Hümayun ibaresi yer alan İonnidis'in yapıları arasında Ayia Triada Kilisesi (1876-1879), Yoakimion Rum Kız Lisesi, Haliç'te bulunan Bahriye Nezareti Binası sayılabilir. Gerçekleşmeyen bir yapı olarak da (Berlin) Hamidiye hastanesinin planlarını hazırlamıştır. Oğlu, Yangos İoannidis'in ise, 1897-1908 Annuaire Oriental yıllıklarında ismi yer almaktadır. Zapyon Rum Kız lisesinin mimarı olan Yangos İoannidis, 1901 yılında Bahriye Nezareti mimarı olarak çalışmış ve Makine Mühendisliği Bürosu Müfettişliği yapmıştır [24].

Tsilenis, kamu kurumlarında çalışan kişiler olarak ise, mimar Mihalis Boyacıoğlu (1906-1909), mühendis-mimar Theodori Efendi (1911-1920), mimar Georgiadis Efendi (1911-1920), mimar Othon Efendi (Andreadis) (1911-1920), Evkaf Nezareti, İnşaat ve Tamirat Heyet-i Fenniyesi'nde Mimar olarak görev yapan Vassil Efendi (1911-1920), Maarif Nezareti'nde Mimar olarak görev yapan Pavli Efendi (1911-1913), Posta ve Telegraf Müdüriyeti'nde Mimar olan Dimitrakis Efendi (1903) ve Şehremaneti bünyesinde mimar olarak görev yapan Georgios Frangiadis (1914)'in ismini verir [24].

Balyan ailesi gibi, Osmanlı Devleti'nin 19. ve 20.yy boyunca inşa ettiği büyük projelerde baş aktör olmuş bir ailenin yanında, başkentte önemli yapıları tamamlamış birçok Ermeni mimar bulunmaktadır. Mısır Apartmanı, Stefan Kilisesi, Alman Pazarı, İngiliz Okulları, Tepebaşı Tiyatrosu'nun mimarı Hovsep Aznavuryan, [9], Yedikule Surp Pırgiç Hastanesi ve Kilisesinin mimarı Kevork Aslanian, Büyükada iskelesinin mimarı Mihran Azaryan, Cibali Tütün Fabrikası, Sirkeci Sanasaryan Han, Sveti Stefan Bulgar Kilisesi ve Heybeliada Abbas Hilmi Paşa Köşkü'nü tamamlayan Hovsep Aznavur, Osmanbey'de bir apartman yaptığı bilinen Levon Güreğyan, Sultanhamam Dilsizzade Han'ın mimarı Isdepan Hamamcıyan, Beyoğlu Ferah ve Ragıp Paşa Apartmanlarının mimarları Aram ve Isak Karakaş, Büyükdere Sadberk Hanım Köşkünü tamamlayan Andon Kazazyan,

Karaköy Hovagimyan Han'ın ve Bahçekapı Agopyan Han'ın mimarı Levon Nafilyan, Tünel Metro Hanın mimarı Michael Nourıdjan (Mikayel Nurican), Yüksekkaldırımda bir apartman inşa etiği bilinen Avedis Pekmezyan, Kasımpaşa Deniz Hastanesi ve Tünel Hıdivyal Palas'ın mimarı Aram Tahtacıyan ve Eminönü Anadolu Han'ın mimarı Sarkis Taşcıyan bu isimler arasında öne çıkmaktadır [26].

2.2.3 Müslüman Osmanlı Mimarları

Bu dönem, Gayrimüslim ve yabancı-levanten mimar/kalfa grubunun inşaat piyasasından büyük pay alması Osmanlı mimarlarının geri planda kalmalarına neden olmuştur. Halihazırda yabancı ülkeler kendi kullanımlarına yönelik inşa ettirdikleri sefaret binaları gibi yapılar için kendi mimar ve mühendislerini başkente göndermişlerdi. Osmanlı Devleti'nin ise 19. yüzyılın ilk dönemlerinde, yeni gereklilikler neticesinde inşa edilmeye başlanan yeni yapı tipleri için bu konuda bilgi sahibi olabileceğini düşündüğü yabancı bir mimarı görevlendirmesi anlaşılabilecek bir durumdur. Gayrimüslim Osmanlı mimarlarının ise kalfalık ve yüklenicilik gibi sorumluluklar içerisinde gerek devletin açtığı ihalelere katılarak gerekse sermaye sahibi özel kişilerin ihtiyaç duydukları yapıları inşa ederek yapı faaliyetlerine katıldıkları anlaşılmaktadır. Geriye kalan Müslüman Osmanlı mimarları ise 19. yüzyıl boyunca, mesleki faaliyetlerine ağırlıklı olarak kamu kurumları bünyesinde memur mimar olarak devam etmektedirler.

Yıllık kayıtlarında, yapı sektöründe faaliyet gösteren yabancı ve gayrimüslim isimlerin yanında, sayıları diğerlerine göre az olmasına rağmen büro sahibi Türk isimler de yer almaktadır. Bunlar, 1902 ile 1921 arası yıllıklarda Nemlioglou Han ve Mossoul Han'da bürosu bulunan Kemaleddin Bey, 1903 yıllığında Bessim Bey, 1903 ile 1922 arası yıllıklarda bulunan Osman Hamdi Bey'in oğlu Edhem Bey, 1909 yıllığında Mossoul Han'da bürosu bulunan Mehmed Allaeddin Efendi, 1912 ile 1921 arası yıllıklarda bulunan Nazif Bey, 1912 ile 1929 yıllıklarında bulunan Nihad Bey, 1913 yıllığında Papazoğlu Han'da bulunan Allaheddin Hakkı (Alaaddin Hakkı?), 1913 ile 1922 arası yıllıklarda bulunan Osman Fikri, 1921 ve 1922 yıllıklarında bulunan Vedad Bey (Vedat Tek), 1921 yıllığında Ali Bey (Architecte, a l'administrat), 1921 ve 1922 yıllığında Sebouhian Han'da bürosu

bulunan Mukbil Kemal, 1921 yıllığında bulunan Nafi Bey, 1922 yıllığında Maksudiye Han'da bürosu yer alan Ahmed Yahya, 1927 ila 1938 arası yıllıklarda sırasıyla Adalet Han, Galata Bozkurt Han ve İmar Han'da bürosu bulunan Ahmed Burhaneddin, 1930 ve 1932 yıllıklarında Bencibara Han'da bürosu bulunan Cemil Finci, 1930 ile 1932 yıllıklarında bulunan Semih Rüstem Sefai Bey, 1930-1932 yıllıklarında Bencibara Han'da bürosu bulunan Abidin Mortaş, 1930 ile 1932 yıllıklarında bulunan Şevket Bey şeklinde sıralanabilir. Bu bilgiler ışığında, mimarlık sektöründe büro sahibi ilk Türk isimlerin 20.yy başı itibari ile belirgin olmaya başladıkları anlaşılmaktadır [27][28][18][29][30][31][32][33][34][35] [36] [37].

2.3 İlk Mimarlık Büroları

Ancak bu durum ilerleyen dönemde değişmeye başlamıştır. 19.yy'ın ikinci yarısından itibaren devlet eliyle yürütülen mimarlık faaliyetlerinin yanısıra, sayıca az da olsa serbest çalışan gayrimüslim, müslüman ve levanten mimarlar ortaya çıkmaya başlamıştır. Bu mimarlar özellikle II. Meşrutiyet'ten sonra Osmanlı Mühendis Mimar cemiyetinin kurulması ile birlikte sayıca çoğalmışlar, hem müslüman hem gayrimüslim hem de levantenler tarafından kurulan bürolar, 20.yy'ın ilk çeyreği boyunca başkentte etkinlik göstermişlerdir.

2.3.1 İlk Mimarlık Bürolarının Kuruluşu

Artan ticaret hacmi ile uluslararası bankalar, sigorta şirketleri ve ticaret firmalarının kente gelmesi, 19.yy boyunca nüfusu giderek artan bir başkent ortaya çıkarmıştır. 1829 yılında 359.089 olan nüfus, 1844 yılında 391.000, 1856 yılında 430.000, 1878 yılında 574.473, 1886 yılında 851.527, 1910 yılında ise 1.000.000'un üzerine çıkmıştır[6]. Nüfus büyümesi ile birlikte artan yapılaşma başkentin fiziki olarak büyümesine neden oldu. Bu büyüme içerisinde kentin bazı bölgeleri özelleşmiş, limana yakınlığı nedeniyle Galata ve civarı ticaret bölgesi, Galata'ya yakınlığı nedeniyle Pera bölgesi de konut ve yerleşim bölgesi haline gelmiştir. Yerleşim ve ticaret odaklı gelişim nedeniyle, 1830 ile 1848 yılları arasında Galata ve Pera bölgesinde[7] yerleşik insan sayısı 13 binden 40 bine yükselmiştir. Artan nüfusun ihtiyaçlarını karşılamak ve düzenli bir kentsel gelişme sağlayabilmek için, 1855 yılında Şehremaneti kurulmuş ve kent 14 yönetim bölgesine ayrılmıştır. 1857 yılında nüfusunun %47'sini yabancılar, %32'sini gayrimüslimler, %21'ini ise müslüman Osmanlı vatandaşlarının oluşturduğu, Galata, Pera ve Tophane semtleri 6. bölge adı altında pilot bölge haline getirilmiştir. Burada amaçlanan 6. bölge belediyesi dahilinde bulunan semtlerde,

[6]Nüfusun artışında, 1840 ile 1900 yılları arasında yaklaşık 100.000 yabancının İstanbul'a yerleşmesi özellikle etkili olmuştur [9].

[7]1885 yılında İstanbul'da yapılan nüfus sayımına göre Osmanlı tebaasının milletlere göre dağılımı şu şekildedir: Müslüman %44,06, Ortodoks Rum %17,48, Ermeni %17,12, Yahudi %5,08, Katolik %1,17, Bulgar %0,50, Latin %0,12 ve Protestan %0,09. Nüfusun geri kalan %14,74'ünü ise yabancılar oluşturuyordu [20].

altyapının ve kent peyzajının yenilenerek, toplu ulaşımın iyileştirilmesidir. Bu doğrultuda, 1858 yılında cadde aydınlatmaları takılarak, Karaköy Meydanı açılmış, 1863 yılında Galata surları yıkılarak yeni caddeler oluşturulmuş, 1864 ve 1869 yılları arasında Taksim bölgesindeki Hristiyan mezarlıkları halk bahçelerine çevrilmiş, 1872 ve 1874 yılları arasında ise Karaköy-Pera tüneli açılmıştır. Bu dönemde nüfusun yerleşimi incelendiğinde, Galata'nın nüfusunun %40'ının çalışma amaçlı, %3,6'sının konaklama amaçlı, Pera'nın nüfusunun %8,5'inin çalışma ve ticaret amaçlı, %40,9'unun ise ikamet amaçlı bölgeye yerleştikleri anlaşılmaktadır [19][10][9][38]. Bu dönem Pera ve Galata bölgesindeki ticari faaliyetlerin büyük çoğunluğunun Rumlar, yabancılar ve levantenler tarafından yürütüldüğü, Ermeniler ve müslüman Osmanlı vatandaşlarının ise kentin diğer bölgelerinde yerleştikleri ifade edilebilir. Tüccar ve iş adamı olan Rumların yoğun olarak Galata ve Pera bölgesinde yer almaları, Rum mimar, mühendis, kalfa ve yapı ustalarının da bu bölgeye yerleşerek bürolarını burada açmalarına neden olmuştur [38].

Rumlar ile başlayan bu süreç, bölgenin artan potansiyeli ile birleşince, 19.yy'ın ikinci yarısı itibari ile yabancı, levanten, gayrimüslim ve müslüman vatandaşlar ilk mimarlık bürolarını kurmak üzere bu bölgeye yerleşmiş ve böylelikle mimarlık bürolarının Osmanlı Devleti içerisinde, kurulma ve yaygınlaşma süreci başlamıştır. Bu bölümde, 19.yy'ın ikinci yarısı ile 20.yy'ın ilk yarısını kapsayan dönemde, İstanbul'da bulunan mimari büroları ve büroların faaliyet gösterdikleri yapıları/adresleri tespit etmek için Annuaire Oriental Yıllıkları (Annuaire Oriental du Commerce, de l'Industrie de l'Administration et de la Magistrature) kullanılmıştır. Annuaire Oriental Yıllıkları, genel olarak, Osmanlı Devleti sınırları içerisindeki kentlerde bulunan firmalar ve serbest meslek sahipleri hakkında detaylı bilgiler veren bir kaynaktır. Özellikle İstanbul hakkında oldukça kapsamlı bilgiler veren yıllık, ticaret yapmak amacıyla şehre gelen bir tüccarın tedarik etmek istediği mal veya hizmeti hangi kişi veya firmadan elde edebileceği, Osmanlı idari yapısı, yabancı elçiliklerin bilgisi, şehir içi ulaşım tarifeleri, sergi ve fuar tarihleri, vapur seferleri, demiryolu tarifeleri, kent içi ulaşım bilet fiyatları ve döviz kurları

gibi konularda oldukça detaylı bilgiler sunar. Yıllığın ilk sayısı, 1868 yılında L'Indicateur Constantinopolitain adı altında Raphael Cesar Cervati tarafından, Fransızca olarak hazırlanmıştır. 1909 yılına kadar Cervati tarafından yayınlanan yıllıklar, bu tarihten itibaren The Annuaire Oriental & Printing Company tarafından yayınlanmaya başlamıştır. 1921 yılından itibaren ise Alfred Rizzo tarafından yayınlanan yıllıkların 1938 tarihli, adının Ticaret Yıllığı (Annuaire Commercial) olarak değiştirildiği son sayısı ise Milli Ülkü Neşriyat Yurdu tarafından yayınlanmıştır [39].

Yıllıklar üzerine araştırmalar yapan Hasan Kuruyazıcı'nın aktardığına göre, yıllıklar, 1884-1885-1886 yılları için iki sayı, 1889-1890 yılları için bir sayı, 1892-1893-1894 yılları için iki sayı, 1896-1897 yılları için bir sayı şeklinde yayınlanmıştır. Buna göre 1880 ile 1897 yılları arasındaki 18 yıl için toplam 14 sayı yayınlanmıştır. 1916-1920 arasında toplam 5 yıl ile 1926 yılında hiç sayı yayınlanmamıştır. Sonuç olarak toplam 50 yıllık süre içerisinde 40 sayı yayınlandığı anlaşılmaktadır. Kuruyazıcı, araştırmasında bu 40 sayıdan toplam 33 tanesine ulaşarak araştırmasını tamamladığını ifade etmektedir [40].

Tez kapsamında ise, 1868-1869, 1880, 1881, 1883, 1885, 1888, 1889-1890, 1891, 1892, 1893-1894, 1894, 1895, 1896-1897, 1898, 1900, 1901, 1902, 1903, 1904, 1905, 1909, 1912, 1913, 1914, 1921, 1922, 1927, 1929, 1930, 1932, 1933, 1934, 1938 yıllarına ait olmak üzere toplam 33 sayıya ulaşılmıştır [41][42][43][44][16][45][46][47][48][49][50][51][52][53][54][27][28][55][56][18][29][30][57][31][32][33][34][35][36][58][59][37].

Yıllıkların kayıtlarında, İstanbul'un geleneksel ticaret merkezi olan Eminönü, Sirkeci ve Kapalıçarşı ile yeni gelişen ticaret merkezi olan Galata ve Pera'da bulunan cadde ve sokaklardaki tüm serbest meslek sahiplerinin işyerlerinin dökümü, yıllıkların ilk kısmında alfabetik olarak, ismin yanında uzmanlığın belirtildiği adres bilgileri ile beraber, ikinci kısımda ise sektörel olarak ayrılarak ve aynı şekilde alfabetik sırada adres bilgileri ile birlikte verilmiştir. Ancak bazı yıllıklarda bu iki kısımlı ayrıma gidilmemiş ya sadece sektör ayrımı yapılmaksızın alfabetik sıralama yöntemi yada sadece sektör ayrımı ile alfabetik sıralama

yöntemi uygulanmıştır. Bazı yıllıklarda ise sokak ve hanlar başlığı altında o sokakta veya handa oturan/çalışan kişilerin isimleri ve meslekleri, kapı numaraları ile birlikte alfabetik olarak verilmiştir.

Yıllıklarda mimarlar, “architecte” başlığı altında alfabetik sıra ve adres bilgileri ile sıralanmıştır. Bunun yanında yukarıda da ifade edildiği gibi, mesleki gruplandırma olmadan alfabetik sıralama yapılan kısımlarda da bazı mimarların kayıtlı olduğu tespit edilmiştir. Listeleme yaparken her bölüm ayrı ayrı incelenerek “architecte” başlığı ile karşılaştırma yoluna gidilmiş ve eksik isimler listeye dahil edilmiştir.

Yıllıklarla ilgili belirtilmesi gereken bir diğer husus ise yazım dilidir. Fransızca olarak yayınlanan yıllıklarda isim, kurum ve sokak adları Fransızca okunuşları ile kaydedilmiştir. Bu durumu düzeltmek, cadde, sokak ve mimar isimlerinde hatalara yol açabileceği için, yıllıklardaki tüm kayıtlar birebir yazıldığı şekilde aktarılmış, baskı hatası nedeniyle veya Fransızca okunuşu ile kaydedildiği için ortaya çıkan farklı yazılışların, yanlış değerlendirmelere yol açmamak adına düzeltmesi yoluna gidilmemiştir. Tanınmış mimarlarda dahi, isminin yazılışı eksik veya hatalı olmasına rağmen yıllıktaki kaydının birebir aynısı verilmiş, özgün ismin yazılması şeklinde bir düzeltme yapılmamıştır. Yıllıklarda mimar adları, soyisim-isim şeklinde verilmesine karşın burada, isim-soyisim sistemi uygulanmıştır. Bir yıllıkta bir mimarın ismi başka bir tarihli yıllıktaki ismi ile uyuşmuyorsa, isimlerden sayıca fazla geçen isim öne yazılmış, ismin farklı yazılışları ise parantez içerisinde ayrıca belirtilmiştir. Eğer isimler aynı kişiye ait ancak her yıllıkta farklı bir biçimde yazılmışsa, hatalı değerlendirmeye yol açmamak adına hepsi farklı isimler adı altında verilmiş, birleştirme yapılmamıştır.

Her mimarın, tüm yıllıklardaki adres kayıtları, yukarıda ifade edilen bölümler taranarak, mimarın ismi altında toplanmıştır. Her yıl, eğer bir önceki yıla göre adresi değişmişse yıllığın tarihinin yanında yeni adresi verilmiştir. Eğer adres bir önceki veya sonraki yıl ile aynı ise, o adreste kayıtlı olduğu yıllıkların tarihleri gruplanarak tek bir adres ile verilmiştir. Ancak, verilen bilgi, sadece *kaydın hangi yıllıkta* bulunduğunu ifade eder. Verilen bilgideki tarih veya tarih aralığının,

mimarın mesleki olarak faal olduğu yıl veya zaman periyodu anlamında yorumlanması, yıllıkların araştırma ve basım süreleri göz önüne alındığında, hatalı sonuçlar verebileceği için böyle bir değerlendirmeye gidilmemiştir.

Adreslerin yıllıklardaki kayıtlı olduğu biçimiyle verilmesinin yanında adreslerin günümüzdeki konumları da tespit edilmiştir. Adreslerin yıllıklarda verildiği biçimiyle verilmesi, büroların konumlarının tespit edilmesinde bir anlam ifade etmeyebilirdi. Bu sebeple bu cadde veya sokak isimlerinin, dönem üzerine yapılmış çeşitli araştırmalar ve haritalardan faydalanarak, günümüzdeki adlarına ulaşılmaya çalışılmıştır. Kullanılan kaynak adresin yanında belirtilmiştir. Kaynak belirtilmeyen durumlarda dönem haritalarının günümüz haritaları ile çakıştırılması neticesinde elde edilen cadde veya sokak ismi adres olarak verilmiştir. Çakıştırmalar ile net olarak tespit edilemeyen sokak ve cadde isimleri için ise o bölgenin genel konumu verilmiştir.

Listeler oluşturulurken her ne kadar yıllıklarda “architecte” olarak listelenen kişiler dikkate alınmış olsa da, meslek tanımlarının kesin sınırlarla çizilemediği bir dönemde, ismi geçen kişilerin hepsinin mimar olarak değerlendirilmesi doğru olmayacaktır. Bu isimlerin uzmanlıklarının mimar, mühendis, müteahhit, kalfa, yapı ustası ve dekoratör gibi yapı üretiminin farklı alanlarına yayılan bir çeşitliliğe sahip oldukları kabul edilmelidir. Çok daha detaylı araştırmalar gerektiren böyle bir sınıflandırmanın zorluğu ortada olmasına rağmen, yıllıklarda Ingenieurs (Mühendis), Entrepreneurs de Constructions (müteahhit), gibi başlıklar altında yer alan isimlerle mimar listelerindeki isimler arasındaki benzer kişiler tespit edilmeye çalışılmıştır. İki başlık altında da ismi bulunan kişilerin yan uzmanlıkları parantez içerisinde ayrıca belirtilmiştir.

Tek kişiden oluşan mimarlık büroları olduğu gibi, iki ve daha fazla ortaklı bürolar da bulunmaktadır. Ortaklı bürolar aralarında akrabalık ilişkisi bulunan kişilerce veya akraba olmayan, aynı/farklı mesleklere mensup kişilerin (mimar-mimar) (mimar-mühendis) (mimar-müteahhit) bir araya gelmesi ile oluşturulmuştur. Annuaire Oriental yıllıklarındaki kayıtlara göre, mimarların büroları için ağırlıklı olarak Pera ve Galata bölgesindeki apartman ve hanları tercih ettikleri

görülmektedir. Örneğin mimarlardan, 1880, 1885, 1889-1890 tarihli Annuaire Oriental yıllıklarında ismi yer alan Alexandre Breschi'nin, 1880 yıllığında bürosu Ada Han, 16, G. (günümüzde Ada Han, Kemankeş Karamustafa Paşa Mahallesi, Gümrük Sokak, Beyoğlu) adresinde, 1885 yıllığında bürosu Keutcheoglou Han, 6, en face la Gde Douane de Galata (günümüzde hanın adı bilinmiyor, adresi Gümrük Sokak, Karaköy, İstanbul) adresinde, 1889-1890 yıllığında ise bürosu Yaldiz Han, 14, G. (günümüzde Yaldız/Yıldız Hanı, Mumhane Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul) adresinde bulunmaktadır. Brechi'nin, 1889-1890 yıllığına verdiği ilanda: "*İtalyan Mimar, otuzüç yıldır İstanbul'da, başkentin her semtindeki çok sayıda yapıları ile çok tanınmış, hem başkentte, hem de çevrede götürü usulde müteahhitlik de yapar, saray, ev, anıtsal mezarlar vb. her türde, çok geniş projeler kolleksiyonu, başka şehirlere de istek üzerine çizim ve krokiler gönderilir*" ifadeleri yer almaktadır. İlana göre uzun yıllardır İstanbul'da bulunan Brechi'nin, mimari proje ile birlikte yüklenicilik gibi işler de yürüttüğü anlaşılmaktadır [60][42][16][61][62][46].

1909, 1912 ve 1913 yıllıklarındaki kayıtlara göre, Viktor Adamantidis, Dimitri Peçilas ve Ulysse Puskullu ile birlikte Hasta Hane Han, 62, G. adresinde bulunduğuna göre, üçlünün kurduğu, "*Mimari Proje ve İnşaat Müteahhitliği*" şirketinin bürosu buradadır. 1921, 1922, 1927, 1929, 1930 ve 1932 yıllıklarında halen aynı adreste kayıtlı olan Adamantidis, Şevki Balmumcu'nun yazdığı Adamantidis biyografisine göre, 1948 yılındaki vefatının az öncesine dek bu büroyu kullanılmıştır. Yüksek Mimarlar Birliği kataloğundaki Bayram Sokak Adamandidis Apartmanı No:46/5 Beyoğlu ise bilinen en geç tarihli adresidir [63][64][18][65][66][31][32][33][34][35][36]. Bu dönem bürosu bulunan bir diğer isim mimar Alexandre Vallaury'dir. Vallaury'nin Annuaire Oriental yıllıklarının 1889-1890 ve 1891 tarihli kayıtlarına göre, R. Syra Selvi, 51, P. (günümüzde Sıraselviler Cad. Beyoğlu, İstanbul) adresinde, 1892-1893, 1893-1894, 1894, 1895, 1896-1897, 1898, 1900 yıllıklarında R. Pervouz Agha, 110, P. (günümüzde Firüzağa Cami civarı, Kuloğlu, Beyoğlu, İstanbul) adresinde, 1901 yıllığında R. Souterazi, 13, P. (günümüzde Su Terazisi Sok. Fatih, İstanbul)

adresinde, 1902, 1903 yıllıklarında R. Syra Selvi, 9, P. (günümüzde Sıraselviler Cad. Beyoğlu, İstanbul) adresinde, 1909, 1912, 1913 yıllıklarında R. Kabristan, 35-95, ve 119 P. (günümüzde Kabristan Cad. Feriköy, İstanbul) adresinde, 1921, 1922 yıllıklarında ise St. Pierre Han, 12, G. (günümüzde St. Pierre Han, Bankalar Cad. Beyoğlu, İstanbul) adresinde bürosu bulunmaktadır [2][48][17][49][50][51][52][53][54][27][28][18][29][30][31][32][67].

Dönemin önde gelen mimarlarından, Giulio Mongeri'nin bürosu ise, 1901-1902-1903 ve 1909 yıllıklarına göre St-Pierre Han, No:5 ve 3a 7, Galata (günümüzde St. Pierre Han, Bankalar Cad. Beyoğlu, İstanbul) adresindedir. 1912-1913 yıllıklarında Assicurazioni Generali Han, No: 71, 77, Galata (günümüzde Assicurazioni Generali Han, Bankalar Cad. Beyoğlu, İstanbul) adresinde olan Mongeri, 1921,1922,1927 yıllıklarında St Pierre Han, No:12 ve 4, 1929 yıllığında Aachen & Munich Han, No:4a 6, (Ahen–Münih Hanı Fermeneciler, Kürekçiler, Galata, Beyoğlu, İstanbul), 1930, 1932 yıllıklarında Galata Bozkurt Han, (günümüzde Bozkurt Han/Gümüşlü Han, Galata Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul), 1938 yıllığında ise Galata Agopyan Han, No:1 (Galata Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul) adresinde kayıtlıdır [54][27][28][29][30][31][32][33][34][35][36][37][61][62][68]. Constantin Pappa ise, 1902-1903 yıllıklarında R. Syra Selvi, 3, P. (Sıraselviler Cad. Beyoğlu), 1909-1912 yıllıklarında Haviar Han, 69, G. (Havyar Hanı/Borsa Hanı, Tramvay, Karaköy Caddesi, Galata), 1913-1921-1922-1927 yıllıklarında Hastahane Han, 51, G. (Hastahane Han, Büyük Millet Han, Büyük Balıklı Han, Müeyyedzade Mahallesi, Kemeraltı Caddesi, Beyoğlu), 1929 yıllığında Aachen & Munich Han, 2, 3, G. (Ahen – Münih Hanı Fermeneciler Cad. Kürekçiler Sokak, Galata), 1930-1932 yıllıklarında ise Galata Bozkurt Han, 26 (Bozkurt Han/Gümüşlü Han, Galata Bankalar Caddesi, Beyoğlu) adreslerinde kayıtlıdır. 1902-1903 yıllıklarındaki Pappa'nın bilinen en erken tarihli adresi olan Sıraselviler Caddesi 3 numara, ev, büro veya her iki fonksiyonu da içeren bir amaçla kullanılmış olabilir. Constantine Pappa'nın, 1909 yılı dolaylarında Jean Pyrpignias ile birlikte Havyar Han'ın 69 numaralı odasında bir büro açtığı ve bu birlikteliğin 1912 yılına kadar devam ettiği anlaşılmaktadır. 1912 yılında ikili bürolarını ayırmış olmalıdır. Bu tarihte

Pappa'nın bürosu Havyar Han 69 numarada faaliyetine devam ederken, Pyrpignias'ın bürosu, Tidjaret Han, 23, G. (Ticaret Hanı, Galata Perşembe Pazarı) adresindedir. Pappa bürosunu, 1913 yıllığı kayıtlarına göre Hastahane Han'ın 51 numaralı odasına taşımış ve 1927 yılı dolaylarına kadar faaliyetine burada devam etmiştir. 1927 yılında Şark Hanın onarımı işinde Giulio Mongeri ile birlikte çalışmış ve ikili birlikte Galata Kürekçiler Caddesi Yıldız Han No:21 adresine taşınmışlardır. İkilinin birlikte çalışmalarının ne kadar süre ile devam ettiği kesin olarak bilinmemekle birlikte, yıllık kayıtlarında 1927 yılından itibaren büro adreslerini birbirleri ile uyumlu şekilde değiştirdiklerine göre, birlikteliğin Pappa'nın vefatına dek sürdüğü kabul edilebilir. 1929 yıllığına göre Pappa, kısa süre ile Aachen & Munich Han'ın 2 ve 3 numaralı odasına taşınmış[8], 1930-1932 yıllığı kayıtlarına göre ise Galata Bozkurt Han'ın 26 numaralı odasında vefatına kadar faaliyetlerine devam etmiştir [27][28][18][29][30][33][34][35][36]

[61][62][23]. En eski tarihli 1868/1869 yıllığında, Jean Baptiste Barborini, Alexandre Brechi, Edouard Kokifli, Ortega Celestin, Georges Prindisi ve Pierre Vitalis olmak üzere, toplam 6 mimar hakkında bilgi yer almaktadır. Bunlardan, Jean Baptiste Barborini, Pera Sakızağacı Caddesi 9 numarada, Pierre Vitalis, Pera, Rue Kabristan (Meşrutiyet Caddesi, Asmalımescid, Beyoğlu) 18 numarada, Georges Prindisi, Pera, Rue Yeni Tcharchi (Yeniçarşı Cad. Beyoğlu, İstanbul) 200 numarada, Ortega Celestin, Pera Rue Margarite 13 numarada, Edouard Kokifli, Pera Rue Halepli, 101 numarada ve Alexandre Brechi ise Rue Tozcoparan mahallesi adresinde kayıtlıdır [41][67].

Alman mimar Jachmund'un bürosu ise 1891, 1892-1893 yıllıklarında R. Glavany, 14, P., (Kallavi Sokak Asmalı Mescid Mahallesi, Beyoğlu), 1893/1894 ile 1900 arası yıllıklarda Grande Rue de Pera, 451, (İstiklal Cadddesi, Beyoğlu), 1901 yıllığında ise Saroglou Han, 5, G. (Sarıoğlu/Saharoğlu Hanı Galata Erişteci Sokağı) adresinde kayıtlıdır. Bu isimler dışında dönemin mimarlık ortamında etkin birçok ismin büroları yıllık kayıtlarında yer almaktadır. Bunlar arasında

[8]Mongeri'de bu tarihte, aynı hanın 4a 6 nolu odasında yer almaktadır.

yabancı mimarlardan Raimondo D'Aronco, Ermeni isimlerden Serkis Balyan, Rum mimarlardan Mavrocordatos, Frej ve Vernoudakis apartmanlarının mimarları K.Kyriakides ile A.Neocosmos, Lalas, Baron Testa ve Crespi binalarının mimarı P.Fotiades, Hotel Bristol'un mimarlarından G.Manoussos, Leonidas apartmanlarının mimarı G. Couloutros, M.Langas, Cosma Pistikas'ın ismi sayılabilir [47][48][49][50][51][52][53][54][38].

2.3.2 Annuaire Oriental Yıllıklarına Göre 1868/1869-1938 Yılları Arası İstanbul'da Faaliyet Gösteren Mimarlar ve Mimarlık Büroları

*** A. Antoniadis (Antoniades), 1912, (Architecte)**

-1912 yıllığında, Assicurazioni Generali Han (Rue Voiwode) 29, Galata adresinde kayıtlı (bureau technique) (1912,s.311,800,1322).

Generali Han

Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [62].

*** A. Burness, 1900-1901, (Architecte)**

-1900 ve 1901 yıllıklarında, Rue Bouyouk Hendek (de la Place de la Tour de Galata, a la Place Karakol, Chichehane, Pera) 23, Pera adresinde kayıtlı (1900,s.920)(1901,s.937).

Büyük Hendek Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

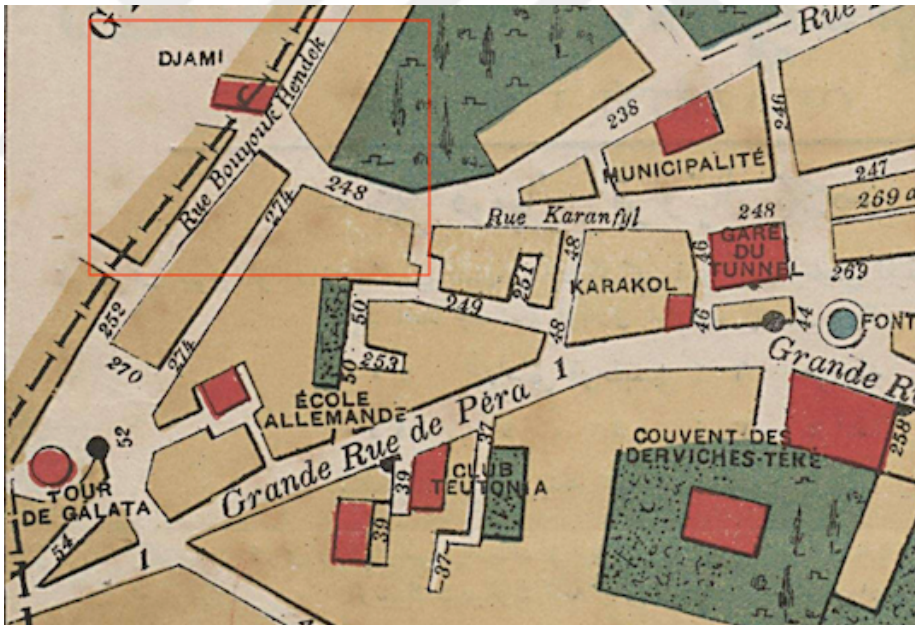

Şekil 2.1 Rue Bouyouk Hendek/Büyük Hendek Caddesi [67]

*** A. Bottinelli, 1938, (Architecte)**

-1938 yıllığında İstiklal Cadd. Amata Apt. 378, adresinde kayıtlı (1938,s.565).

İstiklal Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

*** A. Calavassy, 1885-1888, (Architecte)**

- 1885 ve 1888 yıllıklarında, Rue Des Postes, Pera adresinde kayıtlı (1885,s.300)(1888,s.347).

Postacılar Sokak, Beyoğlu, İstanbul [69].

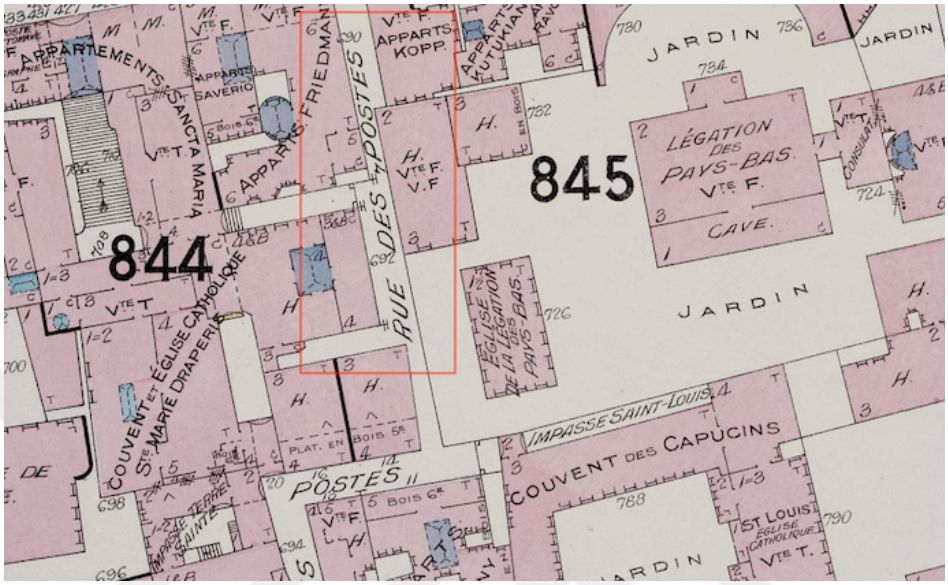

Şekil 2.2 Rue des Postes/Postacılar Sokağı [60]

*** A. Constantinidis, 1900, (Architecte)**

-1900 yıllığında, Rue Pechkirdji (de la Rue Tarla Bachi a la Rue Bir Kouyoulou, Pera) 44, Pera adresinde kayıtlı (1900,s.326,631,963).

Peşkirci Sokak, Beyoğlu, İstanbul [69].

*** A. Kemeth Barter, 1938, (Architecte)**

-1938 yıllığında, Tepebaşı İngiliz Konsolosluğu adresinde kayıtlı (1938,s.565).

Birleşik Krallık İstanbul Konsolosluğu,

Kamer Hatun Mahallesi

Meşrutiyet Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

*** A. Marcopoulo, 1896/1897-1900, (Architecte)**

-1896/1897,1898 ve 1900 yıllıklarında, Saatchi Han (Rue Perchembe Bazar, Galata) 15, Galata adresinde kayıtlı (1896/1897,s.472,631,779)

(1898,s.476,631,778)(1900,s.451,632).

Saatçi Han, Perşembe Pazarı Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

*** A. Mavroglou (Maurodoglou)[9], 1922-1927, (Architecte)**

-1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue Tatavla Djaddessi (Des Cimetieres Evangelique et Latin a l eglise grecque Aghio Dimitri, Ferikeuy), Appartem. Mavroglou, 25/2, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1922,s.374,546,1127)

(1927,s.105).

Kurtuluş Caddesi, Feriköy, Şişli, İstanbul

*** Abdullah Ziya, 1938, (Architecte)**

-1938 yıllığında, Ayaspaşa, Park Oteli arkası, 19 adresinde kayıtlı (1938,s.565).

Ayaspaşa, Beyoğlu, İstanbul.

*** Andre Ritzos, 1896/1897-1903, (Architecte, Ingenieur, Constructeurs)**

-1896/1897,1898,1901,1902 ve 1903 yıllıklarında, Saatchi Han (Rue Perchembe Bazar, Galata) 9, 10, Galata ve Dom: Rue Bayram (de la Rue Sakyz Aghatch a la Rue Mekteb, Pera) 16, Pera adreslerinde kayıtlı (1896/1897,s.530,818) (1898,s.536,816)(1901,s.548,890,935)

(1902,s.615,898,947)(1903,s.685,1007,1072).

Saatçi Han, Perşembe Pazarı Sokak,

Beyoğlu, İstanbul [62] ve

[9]1922 yıllığında A. Mavroglou, 1927 yıllığında A. Mourodoglou olarak iki farklı isim mevcuttur. İki yıllıktaki adresinde (Rue Tatavla Djaddessi, Appartem Mavroglou, 25, Ferikeuy) aynı olması nedeniyle, aynı kişi oldukları kabul edilerek birleştirilmiştir [32][33].

Ev Adresi: Küçük Bayram-Büyük Bayram Sokak,

Beyoğlu, İstanbul [67]

*** Ant. Ph. Demetracopoulo (Dimitracopoulo) (Demetracopoulos), 1902-1922, (Architecte)**

-1902 yıllığında, Rue Chichli (De la Rue Taxim a la Rue Saksy, Pera) 1, Pera adresinde kayıtlı (1902,s.731,954[10]).

Ana Çeşmesi Sokak-Kurabiye Sokak, Şehit Muhtar,

Beyoğlu, İstanbul [67].

-1903 yıllığında, Rue Cherbet Hane (Continuation de la Rue Hamal Bachi a la Rue Cordela, Pera) 15, Pera adresinde kayıtlı (1903,s.799,1080[11])

Ömer Hayyam Caddesi başlangıcı ile Kurdela Sokak arası

Kalyoncukulluğu, Beyoğlu, İstanbul.

Şekil 2.3 Rue Cherbethane [60]

[10]Rue Chichli (de la rue Taxim a la rue Saksy), başlığı altında, "Avocat" olarak kayıtlı [27].
[11]Rue Cherbet Hane (Continuation de la Rue Hamal Bachi a la Rue Cordela), başlığı altında, "Avocat" olarak kayıtlı [28].

-1909 yıllığında, Ada Han, (Rue Gueumruk, Galata) 12, Galata (G. Emmanouilides ile birlikte) ve Dom: Rue Hamidie Djaddessi (de la Rue Tekir a la Rue Kaliondji Koulouk, Pera), Appartem. Oundjian, 1/3, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.536,1049,1389,1533).

Ada Han, Kemankeş Karamustafa Paşa Mahallesi,

Gümrük Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

ve

Ev Adresi: Kurdela Sokak (Tekir Sokak-Kalyoncu Kulluğu Caddesi arası)

Beyoğlu, İstanbul.

-1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Hastahane Han (Rue Helvadji, Galata) (Belisaire Macropoulos ile) 45, Galata ve Dom: Rue Hamidie Djaddessi (de la Rue Cherbethane a la Rue Kaliondji Koulouk), Appartem. Oundjian, 1/4, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.408,800,1150,1159)(1913,s.430,792,1175,1183) (1914,s.417,776,1112,1119).

Hastahane Han/Büyük Millet Han/Büyük Balıklı Han,

Müeyyedzade Mahallesi,

Kemeraltı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [62].

ve Ev Adresi: Kurdela Sokak (Tekir Sokak-Kalyoncu Kulluğu Caddesi arası)

Beyoğlu, İstanbul.

-1921 yıllığında, Rue Djamdji (De la Rue Cherbet Hane a la Rue Emin Djami, Pera) Appartem Makoulian, 21/8, Pera, adresinde kayıtlı ve Rue Hamidie Djaddessi (De la Rue Cherbethane a la Rue Kaliondji Koulouk, Pera) 1, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.333,640,1024,1066[12]).

Harman Sokak, Kalyoncu Kulluğu, Beyoğlu, İstanbul.

[12] Rue Hamidie Djaddessi, Pera, başlığı altında kaydı mevcut değil [31].

-1922 yıllığında, Bereket Han (Rue Voiwode, Galata) 6, 7, 8, Galata ve Rue Djamdji (De la rue Cherbet Hane a la Rue Emin Djami, Pera) Appartem. Makoulian, 21/8, Pera adresinde kayıtlı (1922,s.252,546,957,1157[13]).

Bereket Hanı, Bankalar Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

ve

Harman Sokak, Kalyoncu Kulluğu, Beyoğlu, İstanbul.

*** Avedis Avedissian, 1909-1912, (Architecte)**

-1909 yıllığında, Rue Madjar (de la Rue Tarla Bachi a la Rue Kil Bournou, Pera), Appartem Andon Calfa, 4/4, Pera, adresinde kayıtlı (1909,s.454,1418).

Turan Caddesi, (Tarlabaşı Bulvarı ile Kılburnu Sokak arası)

Tarlabaşı, Beyoğlu, İstanbul.

-1912 yıllığında, İbret Han (Rue Sevoud -de la Rue Zulfarisse a la Rue Billour-Galata), 3/8, Galata adresinde kayıtlı (1912,s.326,800,1277[14]).

Çituri/Çituris Han/İbret Han Teğmen Hüseyin Sofu Sokak,

Beyoğlu, İstanbul [62].

*** A. Papaseriopoulos, 1900, (Architecte)**

-1900 yıllığında, Rue Pacha Bacal (de la Rue Sakyz Aghatch a la Rue Keupru Bachi, Pera) 12, Pera adresinde kayıtlı (1900,s.496,632,962).

Paşa Bakkal Sokak, Beyoğlu, İstanbul

*** A. Photiadis, 1913-1914, (Architecte)**

- 1913 ve 1914 yıllığında, Hasta Hane Han (Rue Helvadji, Galata) 21, Galata adresinde kayıtlı (1913,s.663,793,1183)(1914,s.648,777,1119).

Hastahane Han/Büyük Millet Han/Büyük Balıklı Han,

[13] Rue Voiwode, Galata, Bereket Han başlığı altında kaydı mevcut değil [32].

[14] Rue Sevoud, İbret Han başlığı altında, Avedissian (E.) olarak kayıtlı [29].

Müeyyedzade Mahallesi,

Kemeraltı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [62].

*** A. Freres Sarrafian ve Kircor Freres Sarrafian, 1912-1922, (Architectes-Entrepreneurs)**

-1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Kutchuk İsmail Pacha Han (Rue Hamidie Djaddessi, Stamboul) 9-10, Stamboul ve Rue Djedidie (de la Rue Sel a la Rue Elma Dagh, Pancaldi) 56, Pancaldi adresinde kayıtlılar. (1912,s.695,801,1099,1152,1354)(1913,s.696,793,1127,1177,1366)

(1914,s.681,777,1065).

Küçük İsmail Paşa Hanı

Hamidiye Caddesi, Eminönü, Fatih, İstanbul [61]

ve

Ölçek Sokak (Papa Roncalli Sokak) Harbiye, Şişli, İstanbul [70].

-1921 yıllığında, Kutchuk İsmail Pacha Han (Rue Hamidie Djaddessi, Stamboul) 9-10, Stamboul ve Pacha Liman, 27, Scut. ve Rue Djedidie (de la Rue Sel a la Rue Elma Dagh, Pancaldi) 56, Pancaldi adresinde kayıtlılar (1921,s.557,1025,1237).

Küçük İsmail Paşa Hanı

Hamidiye Caddesi, Eminönü, Fatih, İstanbul [61].

ve Ölçek Sokak (Papa Roncalli Sokak) Harbiye, Şişli, İstanbul [70].

-1922 yıllığında, Freres Sarrafian, Bouyouk Tunnel Han (Rue Billour, Galata) 19, Galata ve Kircor Sarrafian, Rue Djedidie (de la Rue Sel a la Rue Elma Dagh, Pancaldi) 56, Pancaldi adresinde kayıtlı

(1922,s.461,547,921,958,1182).

Büyük Tünel Hanı, Billur Sokak, Beyoğlu, İstanbul [61].

ve Ölçek Sokak (Papa Roncalli Sokak) Harbiye, Şişli, İstanbul [70].

*** A. Schneller, 1912-1913, (Architecte)**

-1912 ve 1913 yıllıklarında, Sinasson Han (Rue Perchembe Bazar, 23, Galata) 23/3-4, Galata adresinde kayıtlı (1912,s.699,801,1256)

(1913,s.700,793,1274,1369).

Sinasson Han, Galata Perşembe Pazarı, Beyoğlu, İstanbul [61].

*** A. Scuro, 1891, (Architecte)**

-1891 yıllığında, Rue Kilidj (de la Rue Kizildjik a la Rue Hamal Bachi, Pera) 13, Pera adresinde kayıtlı (1891,s.426,458,649).

Kılıç Aslan Sokak, Kamer Hatun, Beyoğlu, İstanbul

Şekil 2.4 Rue Kilidj/Kılıç Aslan Sokak [60]

*** A. Sterio, 1909, (Architecte)**

-1909 yıllığında, Rue Soandji (de la Rue Pervouz Agha a la Rue Djean Kir, Pera), Appartem. Sterio Calfa, 10/2, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.862,1443).

Cihangir Mahallesi, Soğancı Sokak, Beyoğlu, İstanbul

*** A. Tzouvalas, 1900-1902, (Architecte)**

-1900,1901 ve 1902 yıllıklarında, Rue Sirkedji Iskelessi (de la Rue Baghtche Capou a la Rue Bab-ı Ali Djaddessi, Stamboul) 28, Stamboul adresinde kayıtlı

(1900,s.568,632,1046)(1901,s.602,651,1087) (1902,s.674,731,1161).

Sirkeci İskelesi-Bab-ı Ali Caddesi bölgesi Fatih, İstanbul

Şekil 2.5 Rue Sirkedji İskelessi [60]

*** Apost. Majous, 1903-1904, (Architecte)**

-1903 ve 1904 yıllıklarında, Rue Barout Hane, 7, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1903,s.585,1189) (1904,s.593,1191)

Baruthane Caddesi, Şişli, İstanbul

*** A. Varisco, 1922, (Architecte)**

-1922 yıllığında, Rue Glavany (la 16^{e} a droite de la Grande Rue de Pera (n° 330) a la rue Mezarlık, Pera) 20, Pera adresinde kayıtlı (1922,s.509,547,980).

Kallavi Sokak, Beyoğlu, İstanbul [71].

*** A. Varthaliti, 1912, (Architecte)**

-1912 yıllığında, Rue Telegraphe (de la Rue Tchoukour Tchechme a la Rue Anadolou, Pera) Appartem de L'Ecole Grecque des Jeunes Filles de Pera, 6/2, Pera adresinde kayıtlı (1307,s.760,801,1307).

Tel Sokak, Katip Mustafa Çelebi, Beyoğlu,İstanbul.

*** Abidin Bey (Mortaş), 1930-1932, (Architecte)**

-1930 ve 1932 yıllıklarında, İstanbul Bencibara Han, 16 (Cemil (Finci) ve Faruk (Çeçen) beyler ile birlikte) adresinde kayıtlı (1930,s.999) (1932,s.999).

Bencibara Han,

Bahçekapı/Hocapaşa/Sultanhamam bölgesi Fatih, İstanbul.

*** Achille Manoussos, 1893/1894-1894, (Architecte-Ingenieur)**

-1893/1894 ve 1894 yıllıklarında, Hotel d'Angleterre, Pera adresinde kayıtlı (1893/1894,s.350)(1894,s.350).

Hotel d'Angleterre, İstiklal Caddesi, Beyoğlu [72].

*** Achille Bottazzi, 1888, (Architecte)**

-1888 yıllıklarında, Rue Bouyoukdere (de la Rue Pancaldi a la Rue Chichli) 25, Pancaldi adresinde kayıtlı (1888,s.143,347).

Halaskargazi Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

*** Adil Hasan, 1938, (Architecte)**

-1938 yıllığında, Galata Unyon Han, 62, adresinde kayıtlı (1938,s.565).

Ünyon Han, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

*** Adolphe Larghi, 1914, (Architecte)**

-1914 yıllığında, Macri Impasse (dans la Rue Luledji Hendek) Appartements Casaretto, 10, Galata adresinde kayıtlı (1914,s.546,1174).

Tatar Beyi Sokak, Müeyyedzade, Beyoğlu, İstanbul.

*** Adolphe G. Deroin, 1927-1929, (Architecte)**

-1927 yıllığında, G^{de} Rue de Pera, 366 ve Rue Sapoundjou, 19, Nichantach adresinde kayıtlı (1927,s.105).

İstiklal Caddesi Beyoğlu, İstanbul ve Nişantaşı, Şişli, İstanbul.

-1929 yıllığında, İstiklal Djadd. 304, Pera adresinde kayıtlı (1929,s.1092).

İstiklal Caddesi Beyoğlu, İstanbul.

*** Agop Ebeyan, 1893/1894-1927, (Architecte)**

-1893/1894,1894,1895,1896/1897 yıllıklarında, Rue Kerestedji (de la Rue Tarla Bachi a la Rue Keupru Bachi) 12, Pera adresinde kayıtlı (1893/1894,s.278,506,706)(1894,s.278,506,706)(1895,s.284,506,707)

(1896/1897,s.389,630,844).

Keresteci Recep Sokak, Beyoğlu, İstanbul

Şekil 2.6 Rue Kerestedji/Keresteci Recep Sokak [60]

-1905,1909,1912,1913,1914,1921,1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue Kerestedji (de la Rue Tarla Bachi a la Rue Tatavolaly/ Rue Pacha Bacal, Pera) Appartem Agop, 3/2, Pera adresinde kayıtlı (1905,s.1117)(1909,s.555,1049,1404)

(1912,s.428,800,1189)(1913,s.449,793,1211)(1914,s.436,777,1147)

(1921,s.344,640,1099)(1922,s.265,546,1035)(1927,s.105).

Keresteci Recep Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

*** Agop (Hagop) Kakmadjian, 1900-1903, (Architecte-Dessinateur)**

-1900,1901,1902 ve 1903 yıllıklarında, Rue Diguer Bektchi (de la rue Bouyoukdere a la rue Kalpakdji, Pancaldi) 4, Pancaldi, adresinde kayıtlı (1900,s.416,632,995)(1901,s.431,651,1015)(1902,s.731)(1903,s.799).

Şafak Sokak, Halaskargazi Mahallesi, Şişli, İstanbul [70].

*** A. Lemondjioglou, 1885, (Architecte)**

-1885 yıllığında, Rue Costi Calfa, 10, Pera adresinde kayıtlı (1885,s.300).

Beyoğlu, İstanbul.

*** Agop Miguirian, 1896/1897-1901, (Architecte)**

-1896/1897,1898,1900 ve 1901 yıllıklarında, Rue Ott (de la Rue Chahkouli a la rue Karanfyl, Pera) Maison Yanissopoulo, 5, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.484,631,856)(1898,s.489,631,853)(1900,s.465,632,962) (1901,s.486,651,981).

Otçu Sokak, Şahkulu, Beyoğlu, İstanbul.

* **Agop Papazian, 1900-1914, (Architecte)**

-1900 yıllığında, Rue Diguer Bektchi (de la Rue Bouyoukdere a la Rue Kalpakdji) 31, Pancaldi adresinde kayıtlı (1900,s.496,632,995).

Şafak Sokak, Halaskargazi Mahallesi, Şişli, İstanbul [70].

-1912 ve 1913 yıllıklarında, Rue Bilezikdji (de la rue Mezarlık a Sinem Keuy) 18, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1912,s.638,801,1058)(1913,s.644,793,1088).

Bilezikçi Sokak, Şişli, İstanbul [70].

-1914 yıllığında, Rue Tay (de la Rue Poriaz a la Rue Dere Bachi) 6, Pancaldi adresinde kayıtlı (1914,s.629,777,1243).

Tay Sokak, Şişli, İstanbul [70].

*** Agop Rahdjian, 1912-1922, (Architecte a la municipalite du VI-III Cercle, Pera)**

-1912,1913,1914,1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Halepli Chuckri (de la Rue Hadji İbrahim a la Rue Tchifte Djeviz) 9, Ferikeuy, adresinde kayıtlı

(1912,s.671,1147)(1913,s.675,1172)(1914,s.660,1109)(1921,s.538[15],1064) (1922,s.444,547,997).

Halepli Şükrü Sokak, Şişli, İstanbul [70].

*** Ahmed Burhaneddin, 1927-1938, (Architecte)**

-1927 yıllığında, Adalet Han, 22a, 24, Galata adresinde (Eghiazar Avedissian ile) kayıtlı (1927,s.105).

Adalet Han, Galata Voyvoda Caddesi [68].

-1929 yıllığında, Adalet Han, 3, Galata adresinde (Eghiazar Avedissian ile) kayıtlı (1929,s.1092).

Adalet Han, Galata Voyvoda Caddesi [68].

-1930 ve 1932 yıllığında, Galata Bozkurt Han, 25 adresinde kayıtlı (1930,s.999)(1932,s.999).

Bozkurt Han/Gümüşlü Han

Galata Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [68].

-1938 yıllığında, Aşır Efendi Cad. İmar Han, 9 adresinde kayıtlı (1938,s.565).

İmar Han, Hobyar Mahallesi, Fatih, İstanbul.

*** Ahmed Yahya, 1922-1938, (Architecte)**

-1922 yıllığında, Maksoudie Han (Rue Balek Bazar, Stamboul) 155/66, Stamboul adresinde kayıtlı (1922,s.522,547,914,1187).

Maksudiye Hanı, Balıkpazarı Caddesi, Eminönü [61].

[15] Dom: R. Halepli Chuckri, 9, Ferikeuy olarak kayıtlı [31].

-1938 yıllığında, Galata Taptaş Han adresinde kayıtlı (1938,s.565).

Taptaş Hanı, Tünel Billur Sokağı, Beyoğlu, İstanbul [61].

*** Allaheddin Hakkı, 1913, (Architecte)**

-1913 yıllığında, Lazari Papazoglou Han (Rue Asmaalti-de la Rue Tahmiz a la Rue Djambaz Han- 38, Stamboul), 38/5-6, Stamboul adresinde kayıtlı (1913,s.331,792,1069,1366).

Lazar Papazoğlu veya Papazoğlu Hanı, Asmaaltı, Rüstempaşa [61].

*** Alexandre Breschi, 1868/1869-1890, (Architecte Italien, Entrepreneur de Constructions))**

-1868/1869 yıllığında, Rue Tozcoparan Mahallesi (petit champ) Pera adresinde kayıtlı (1868/1869,s.145).

Asmalı Mescid Caddesi-Tepebaşı Caddesi arası, Beyoğlu, İstanbul

-1880 yıllığında, Ada Han (Rue Guemruk, Galata) 16 ve Dom: Villa Breschi, derriere le Cimetiere Protestant, a Ferikeuy adresinde kayıtlı (1880,s.72,145).

Ada Han, Kemankeş Karamustafa Paşa Mahallesi,

Gümrük Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62]

-1881 yıllığında, Bureau: Ada Han (Rue Gueumruk, Galata) 10, pres la G de Douanne de Galata, adresinde kayıtlı (1881,s.158,269).

Ada Han, Kemankeş Karamustafa Paşa Mahallesi,

Gümrük Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62]

-1883,1885 yıllıklarında, Keutcheoglou Han (Rue Kara Moustapha,71) 6, en face la Gde Douane de Galata adresinde kayıtlı (1883,s.211,363)

(1885,s.138,300,392[16]).

Köçeoğlu Han, Kara Mustafa Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

-1888 ve 1889/1890 yıllıklarında, Yaldiz Han (Rue Moumhane, 14, Galata) 14, Galata adresinde kayıtlı (1888,s.144,347)(1889/1890,s.169,395).

Yaldız Hanı (Yıldız Hanı) Mumhane Caddesi,

Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

*** Albert Side, 1921-1922, (Architecte)**

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Davoutoglou (de la Rue Bouy. Djadd. a la Rue Hamam, Ferikeuy) Appartem. Salerian (Garabet), 20/5, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1921,s.566,1016)(1922,s.469,547,949).

Şişli, İstanbul.

*** Alberto Garino, 1912, (Architecte)**

-1912 yıllığında, Djoumaet Han (Rue Zulfarisse (de Gumuchlu Han a la Rue Yeni Djami) Galata ve Dom: Rue Glavany (la 16[e] a droite de la Grande Rue de Pera a la rue Mezarlık, Pera) 18, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.454,800,1127[17],1347,1351).

Han adı bilinmiyor, Perçemli Sokak, Azapkapı, Beyoğlu, İstanbul

Ve Kallavi Sokak, Beyoğlu, İstanbul [71].

[16]Brechi'nin Keutcheoglou Han, 6 adresinde olduğu belirtilmesine karşın hanlar listesinin Keutcheoglou Han, R. KaraMoustapha, 71 başlığı altında Alexandre Brechi'nin ismi yer almamaktadır [16].

[17]Alberto Garino'nun Rue Glavany, 18, P. adresinde olduğu belirtilmesine karşın 1912 yıllığı sayfa 1127'de yer alan sokak-cadde listesinin "Rue Glavany, la 16 a droite de la Grande Rue de Pera a la rue Mezarlık, Pera" başlığı altında Alberto Garino'nun ismi yer almamaktadır [29].

*** Alex. Karadiloglou (Karadeloglou), 1909-1912, (Architecte)**

-1909 ve 1912 yıllıklarında, Rue Nichantach (de la Rue Bouyoukdere (Harbie) au quartier turc), Appartem. Messoudieh, 48/5, Pancaldi adresinde kayıtlı (1909,s.658,1491)(1912,s.522,1241[18]).

Valikonağı Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

* **Alex. Alvanopoulo(s), 1922, (Architecte)(Alex. Alvanopoulos & Co)**

-1922 yıllığında, Moustapha Hilmi Han (Rue Yagh Capan, 15, Galata) 5, Galata adresinde kayıtlı (1922,s.170,546,1159,1188).

Han adı bilinmiyor.

Arap Kayyum Sokak, Beyoğlu, İstanbul

*** Alex. Dracopoulos, 1927, (Architecte)**

-1927 yıllığında, Rue Balek (de la Rue Kaliondji Koulouk a la Rue Serkis) 10, Pera adresinde kayıtlı (1927,s.105).

Kamer Hatun Mahallesi, Balık Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

Şekil 2.7 Rue Balek/Balık Sokak [60]

[18]Alex. Karadiloglou'nun, Rue Nichantach (de la rue Bouyoukdere (Harbie) au quartier turc), Appartem. Messoudieh, 48/5, Panc. adresinde olduğu belirtilmesine karşın 1912 yıllığı sayfa 1241'de yer alan sokak-cadde listesinin "Rue Nichantach (de la rue Bouyoukdere (Harbie) au quartier turc)" başlığı altında Alex. Karadiloglou'nun ismi yer almamaktadır [29].

*** Alex. M. Raymond, 1902-1922, (Architecte)**

-1902 yıllığında, Rue Zerane (de la Rue Ainali Tchechme a la Rue Keklik) Maison Zaren, 16/2, Pera adresinde kayıtlı (1902,s.1033).

Ağaç Çileği Sokak-Aynalı Çeşme Caddesi bölgesi, Beyoğlu, İstanbul

Şekil 2.8 Rue Zeren [60]

-1909 yıllığında, Adalet Han (Rue Hezarene, 10, Galata) 27, Galata ve Dom: Rue Bouyoukdere (de la Rue Pancaldi a la Rue Chichli) 197, Pancaldi kayıtlı (1909,s.813,1049,1482).

Adalet Han,

Galata Voyvoda Caddesi [68].

ve

Ev Adresi: Halaskargazi Caddesi

Şişli, İstanbul [70].

-1912 yıllığında, Sinasson Han (Rue Perchembe Bazar, 23, Galata) 23/11,12, Galata ve Dom: Rue Bouyoukdere (de la Rue Pancaldi a la Rue Chichli) 197, Pancaldi adresinde kayıtlı (1912,s.673,801,1256,1356).

Sinasson Han,

Galata Perşembe Pazarı,

Beyoğlu, İstanbul [61]

ve

Ev Adresi: Halaskargazi Caddesi

Şişli, İstanbul [70]

-1913 ve 1914 yıllıklarında, Sinasson Han (Rue Perchembe Bazar, 23, Galata) 23/11,12, Galata adresinde kayıtlı (1913,s.677,793,1274,1369)

(1914,s.661,777,1209).

Sinasson Han, Galata Perşembe Pazarı, Beyoğlu, İstanbul [61].

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Gulzade Han (Rue Perchembe Bazar, 35, Galata) 35/11, Galata adresinde kayıtlı (1921,s.539,641,1153,1235)

(1922,s.445,547,1093,1185).

Han adı mevcut değil,

Galata Perşembe Pazarı, Beyoğlu, İstanbul.

*** A. N. Cacoulidis (Kacoulidis), 1896/1897-1922, (Architecte)**

-1896/1897 ve 1898 yıllıklarında, Passage Roumelie, 51, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.442,631,861) (1898,s.446,631,857)

Rumeli Pasajı, İstiklal Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

-1912 yıllığında, Ömer Abid Han (Rue Kara Moustapha, 47, Galata) 23, Galata ve Rue Hodjazade (de la Rue Pervouz Agha a la Rue Kouyoun) Appartem Hudaverdi, 13/5, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.517,800,1162,1181,1355)

Ömer Abed Han, Kemankeş Karamustafa Paşa Mahallesi,

Beyoğlu, İstanbul [62].

ve Hocazade Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1913 yıllığında, Ömer Abid Han (Rue Kara Moustapha, 47, Galata), 4me etage, 23, Galata ve Rue Hodja Zade (de la Rue Pervouz Agha a la Rue

Kouyoun) Appartem Hudaverdi, 13/5, Pera adresinde kayıtlı (1913,s.383,531,793,1185,1204,1367).

Ömer Abed Han, Kemankeş Karamustafa Paşa Mahallesi,

Beyoğlu, İstanbul [62].

ve

Hocazade Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1914 yıllığında, Omer Abid Han (Rue Kara Moustapha, Galata), 47/23, Galata ve Maater Han (Rue Gueumruk) 38/9,10, Galata ve Dom: Rue Hodja Zade (de la Rue Pervouz Agha-en face l'hopital Allemand- a la Rue Kouyoun) Appartem. Hudaverdi, 13/5, Pera, adresinde kayıtlı (1914,s.370,517,777,1103,1122,1141).

Ömer Abed Han, Kemankeş Karamustafa Paşa Mahallesi,

Beyoğlu, İstanbul [62]

ve

Hocazade Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1921 yıllığında, Rue Hodjazade (de la Rue Pervouz Agha-en face l'hopital Allemand-a la Rue Kouyoun,Pera) Appartem Hudaverdi, 13/5, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.290,1077).

Hocazade Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1922 yıllığında, Manoukian Han (Rue Halil Pacha, Galata, de la Rue Karakeuy a la Rue Kara Moustapha), Galata ve Dom: Rue Hodja Zade (de la Rue Pervouz agha-en face l'hopital Allemand-a la Rue Kouyoun, Pera) 13/5, Pera adresinde kayıtlı (1922,s.215,546,998,1012).

Manukyan Hanı,

Galata Karaköy Cad. Halil Paşa Sokak

Beyoğlu, İstanbul [61]

ve

Ev Adresi: Hocazade Sokak

Beyoğlu, İstanbul

*** Alex. Zoeros, 1913-1914, (Architecte)**

-1913 ve 1914 yıllıklarında, Impasse Macri (Dans de la Rue Luledji Hendek, Galata) Appartem. Couremenos, 28/7, Galata adresinde kayıtlı (1913,s.785,793,1239)(1914,s.769,777,1174).

Tatar Beyi Sokak, Müeyyedzade, Beyoğlu, İstanbul

* **Alex. Zonis (A. Tonis), 1898-1914, (Architectes)**

-1898 ve 1900 yıllıklarında, Rue Tekir (de la Rue Tchakmak a la Rue Cordela) 3, Pera adresinde kayıtlı (1898,s.575,631,868)(1900,s.564,632,979) (A. Tonis olarak kayıtlı).

Tekir Sokak, Kalyoncukulluğu, Beyoğlu,İstanbul

Şekil 2.9 Rue Tekir [60]

-1903 yıllığında, Maksoudie Han (Rue Balek Bazar), 30, Stamboul adresinde (Michel Georgiadis ile) kayıtlı (1903,s.779,800,1026).

Maksudiye Hanı

Balıkpazarı Caddesi, Eminönü, İstanbul [61]

-1914 yıllığında, Yaldiz Han (Rue Moumhane, Galata) 41/19, Galata adresinde kayıtlı (Alex. Tzonis olarak) (1914,s.736,777,1152).

Yaldız Hanı (Yıldız Hanı) Mumhane Caddesi, Galata, Beyoğlu,

İstanbul [61].

*** Alexandre Cociffi, 1883-1894, (Architecte)**

-1883,1888,1889/1890,1891,1892,1893/1894,1894 yıllıklarında, Rue Daradjik (de la Rue Kaliondji Koulouk a la Rue Serkis, Pera) 9-5, Pera adresinde kayıtlı (1883,s.223,364,482)(1888,s.158,347)

(1889/1890,s.182,395,537) (1891,s.256,458,639)

(1892,s.255,458,641)(1893/1894,s.257,506,694)(1894,s.257,506,694).

Kamer Hatun Mahallesi, Daracık Sokak,

Beyoğlu, İstanbul.

Şekil 2.10 Rue Daradjik/Daracık Sokak [60]

*** Alexandre D. Yenidunia (Neocosmos), 1883-1932,(Architecte)**

-1883 ve 1885 yıllıklarında, Rue Tarla Bachi (de la Rue Valide Tchesme a la Rue Kaliondji Koulouk, Pera) 106, Pera adresinde kayıtlı (1883,s.355,497)(1885,s.290).

Tarlabaşı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

-1902 yıllığında, Keutcheoglou Han (Rue Kara Moustapha,71,Galata) 6, Galata adresinde kayıtlı (C.P. Kyriakides ile)(1902,s.693,731,894).

Köçeoğlu Han, Kara Mustafa Sokak,

Beyoğlu, İstanbul [62].

-1903 yıllığında, Keutcheoglou Han (Rue Kara Moustapha,71,Galata) 6, Galata ve Rue Altyn Bacal (de la Rue Madjar a la Rue Kerestedji) (C.P. Kyriakides ile) 19, Pera adresinde kayıtlı (1903,s.769,800,1003,1068).

Köçeoğlu Han, Kara Mustafa Sokak,

Beyoğlu, İstanbul [62]

ve

Şehit Muhtar Mahallesi, Altın Bakkal Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1905 yıllığında, Saroglou Han (Rue Keumurdji, Galata) 4, Galata adresinde kayıtlı (1905,s.1018)

Sarıoğlu/Saharoğlu Hanı, Erişteci Sokağı, Galata, İstanbul [61]

-1909 ve 1912 yıllıklarında, Keutcheoglou Han (Rue Kara Moustapha, Galata) 7-8, Galata (C. P. Kyriakides ile) ve Dom: Rue Kutchuk Parmak Kapou (la 2é a gauche de la Grande Rue de Pera a la Rue Kouyoun) Appartem Chukri Pacha, 4, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.917,1049,1415)

(1912,s.781,801,1182,1209).

Köçeoğlu Han, Kara Mustafa Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

ve

Ev Adresi: Küçük Parmakkapı Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1913 yıllığında, Keutcheoglou Han (Rue Kara Moustapha, Galata) 71/6-7-8, Galata ve Dom: Rue Kutchuk Parmak Kapou (la 2e a gauche de la Grande Rue de Pera a la rue Kouyoun) Appartem Misitra, 4/7, Pera adresinde kayıtlı (1913,s.775,793,1205,1230).

Köçeoğlu Han, Kara Mustafa Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

ve

Ev Adresi: Küçük Parmakkapı Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

-1914 yıllığında, St. Pierre Han (Rue de la Banque, Galata) 14, Galata ve Dom: Rue Kutchuk Parmak Capou (la 2e a gauche de la Grande Rue de Pera a la rue Kouyoun), Appartem. Misitra, 4/7, Pera adresinde kayıtlı (1914,s.760,777,1022,1166).

St. Pierre Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

ve

Ev Adresi: Küçük Parmakkapı Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1921 ve 1922 yıllıklarında, St. Pierre Han A., (Rue de la Banque, Galata) 3, Galata ve Dom: Rue Tarla Bachi, 123, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.622,641,987)(1922,s.524,547,917)

St. Pierre Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

ve

Ev Adresi: Tarlabaşı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

-1927,1930 ve 1932 yıllıklarında, St. Pierre Han (Rue de la Banque, Galata) 3/13, Galata adresinde kayıtlı (1927,s.105)(1930,s.999)(1932,s.999).

St. Pierre Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

*** Alexandre Vallauri, 1885-1922, (Architecte)**

-1885 ve 1888 yıllığında, Dom:Grande Rue de Pera, 196 adresinde kayıtlı (1885,s.301)(1888,s.326,347).

İstiklal Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

-1889/1890 ve 1891 yıllıklarında, Rue Syra Selvi (de la Rue Kichla Djaddessi (Taxim), a la Rue Pervouz Agha) 51, Pera adresinde kayıtlı (1889/1890,s.353,395,557)(1891,s.452,458,659).

Sıraselviler Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

-1892,1893/1894,1894,1895,1896/1897,1898 ve 1900 yıllıklarında, Rue Pervouz Agha (de la Rue Defterdar Yocouchou a la Rue Syra Selvi), 110-119, Pera adresinde kayıtlı (1892,s.450,458,659)(1893/1894,s.440,506,715)

(1894,s.440,506,715) (1895,s.458,506,717)(1896/1897,s.575,631,858)

(1898,s.581,631,854) (1900,s.571,632,963).

Sıraselviler Caddesi-Defterdar Yokuşu, Beyoğlu, İstanbul

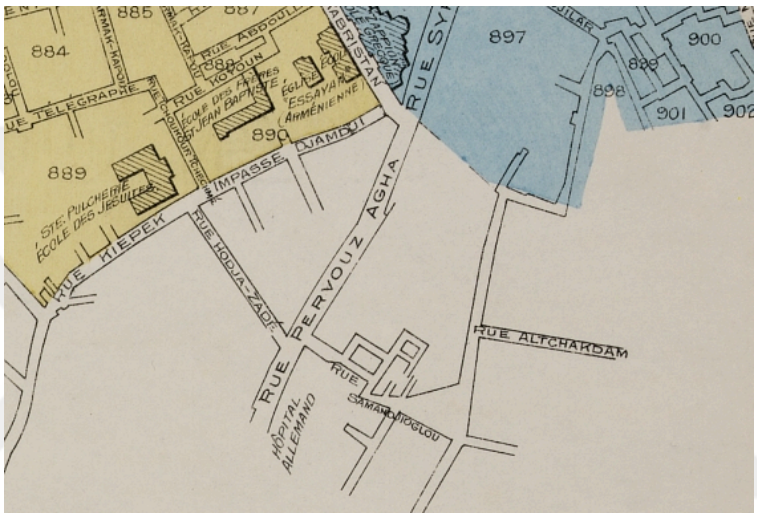

Şekil 2.11 Rue Pervouz Agha/Sıraselviler Caddesi [60]

-1901 yıllığında, Rue Souterazi (la 8. a gauche de la grande Rue de Pera no:209, a la Rue Agha Hamam), 13, Maison Mizzi, Pera adresinde kayıtlı (1901,s.604,651,990).

Turnacıbaşı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

-1902,1903 ve 1904 yıllıklarında, Dom: Rue Syra Selvi (de la Rue Kichla Djaddessi (Taxim) a la Rue Pervouz Agha) 9, Pera adresinde (architecte de l'administration des conttributions indirectes, professeur d'architecture a l'ecole des Beaux Arts) kayıtlı(1902,s.677,731,1011)

(1903,s.751,800,1147)(1904,s.760)

Sıraselviler Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

-1905 ve 1909 yıllıklarında, Rue Syra Selvi (de la Rue Kichla Djaddessi (Taxim) a la Rue Pervouz Agha) 55, Pera ve Rue Kabristan (de la Rue mezarlık a la Rue Kutchuk Kabristan, Pera) 35, Pera adresinde kayıtlı (1905,s.1152)(1909,s.894,1049,1447).

Sıraselviler Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

ve Meşrutiyet Caddesi, Asmalımescid, Beyoğlu, İstanbul.

-1912, 1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Kabristan (de la Rue mezarlık a la Rue Kutchuk Kabristan, Pera) 35-95, Pera adresinde kayıtlı. (Architecte de l'administration des contributions indirectes, professeur d'architecture a l'ecole des Beaux-Arts)(1912,s.757,801,1170)(1913,s.793)(1914,s.777).

Meşrutiyet Caddesi, Asmalımescid, Beyoğlu, İstanbul

-1921 ve 1922 yıllıklarında, St. Pierre Han A. (Rue de la Banque, Galata (de la Rue Perchembe Bazar a la Rue Hezarene) 12, Galata, adresinde kayıtlı (1921,s.606,641,987)(1922,s.507,547,917).

St. Pierre Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

* **Alfred Amancich (Almancich), 1903-1927, (Architecte-Entrepreneur de Constructions)**

-1903 yıllığında, Rue Carnavoula (de la Rue Foutchidji a la Rue Zerdali, Pera) 19 bis, Pera adresinde kayıtlı (1903,s.353,799,1078).

Karakurum Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

-1904 ve 1905 yıllıklarında, Rue Kizildjik (de la Rue Sarandji a la Rue Kilidj) 2, Pera adresinde kayıtlı (1904,s.358,1119)(1905,s.1121).

Çatıkkaş Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

-1909 yıllığında, Rue Yeni Bis (de la Rue Mehmed Pacha a la Rue..., Pera) 1, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.431,1472)(1912,s.302,1332).

Beyoğlu, İstanbul.

-1921,1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue Kara Djehenem (de la Rue Kerestedji a la Rue Tarla Bachi, Pera) 2, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.244,1089) (1922,s.171,546,1025)(1927,s.104).

Keresteci Recep Sokak, Tarlabaşı, Beyoğlu, İstanbul.

*** Alfred Brosel, 1913-1914, (Architecte)**

-1913 ve 1914 yıllıklarında, Kutchuk Han (Rue Ergavane, Galata) 5/4-5, Galata adresinde (E. Reinhardt ile birlikte) kayıtlı (1913,s.382,792,1137) (1914,s.369,776,1075).

Han adı bilinmiyor, Erguvan Sokak, Azapkapı, Beyoğlu, İstanbul.

*** Alfred Goddefroy, 1880-1881 (Architecte)**

-1880 yıllığında, Rue Ainali Tchesme, 2, Pera adresinde kayıtlı (1880,s.91).

Aynalıçeşme Caddesi, Kamer Hatun, Beyoğlu, İstanbul

-1881 yıllığında, Rue Serkiz, 6, Pera adresinde (et ingenieur) kayıtlı (1881,s.269).

Beyoğlu, İstanbul.

*** Alfred Psalty, 1900-1913, (Architecte, et Cie)**

-1900 ve 1901 yıllıklarında, Grande Rue de Pancaldi (du jardin Municipal du Taxim a la Rue Bouyoukdere), 207-209, Vis-a-Vis du Harbie adresinde (et agents d'affaires immobilieres, achat et vende de terrains) kayıtlı (1900,s.513,632,1001)(1901,s.540,651,1021).

Cumhuriyet Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

-1902,1903,1904 ve 1909 yıllıklarında, Rue De Pologne (la 14^{e} a gauche de la Grande Rue de Pera, no:345 a la Rue Yeni Tcharchi) 8, Pera adresinde kayıtlı (1902,s.606)(1903,s.675)(1904,s.683)(1909,s.807,1049,1433).

Nur-i Ziya Sokak, Tomtom, Beyoğlu, İstanbul.

-1912 yıllığında, Ismirlioglou Han (Rue Yuksek Calderim, Galata) 17, Galata ve Dom: Rue De Pologne (la 14e a gauche de la Grande Rue de Pera, no:345, a la Rue Yeni Tcharchi, Pera) 8, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.668,801,1258,1344,1353).

İzmirlioğlu (İzmirli) Hanı, Galata Yüksekkaldırım,

Beyoğlu, İstanbul [61].

ve Nur-i Ziya Sokak, Tomtom, Beyoğlu, İstanbul

-1913 yıllığında, Ismirlioglou Han (Rue Yuksek Calderim, 75, Galata) 75/16-17, Galata ve Dom: Rue Cherbet Hane (Continuation de la Rue Hamal Bachi aux rues Keumurdji et Harmam, Pera) Appartem Kaylondjian, 61/5, Pera adresinde kayıtlı (1913,s.672,793,1106,1356,1365).

İzmirlioğlu (İzmirli) Hanı, Galata Yüksekkaldırım, Beyoğlu, İstanbul [61].

ve Ömer Hayyam Caddesi başlangıcı ile Kurdela Sokak arası

Kalyoncukulluğu, Beyoğlu, İstanbul

-1914,1921,1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue Cherbet Hane (Continuation la rue Hamam Pachi aux rues Keumurdji et Harmam) Appartem. Caylondjian, 61/5, Pera adresinde kayıtlı (1914,s.656,1045)(1921,s.1007)(1922,s.940) (1927,s.105).

Ömer Hayyam Caddesi başlangıcı ile Kurdela Sokak arası

Kalyoncukulluğu, Beyoğlu, İstanbul

*** Alfredo Michelini (Michebini), 1909-1932, (Entrepreneur Architecte-Entrepreneur de Constructions)**

-1909 yıllığında, Rue Rodolphe (de la Rue Hairie a la Rue Yeni Tcharchi, Pera) 6, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.730,1435)(Giuseppe Michelini (Entrepreneur de Constructions) ile.

Bostancıbaşı Caddesi, Firüzağa, Beyoğlu, İstanbul.

-1912 yıllığında, Ismirlioglou Han (Rue Yuksek Calderim, 75, Galata) 17, Galata ve Rue D'Alger (de la Rue Hairie a la Rue Rodolphe, Pera) Appartem. Mratovich, 5/2, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.593,1033,1353).

İzmirlioğlu (İzmirli) Hanı, Galata Yüksekkaldırım, Beyoğlu, İstanbul [61].

ve Cezayir Sokak, Firüzağa, Beyoğlu, İstanbul

-1913,1914,1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue D'Alger (de la Rue Hairie a la Rue Rodolphe, Pera) Appartem. Mratovich, 5/2, Pera adresinde kayıtlı (1913,s.602,1064)(1914,s.588)(1921,s.476,971)(1922,s.386,900).

Cezayir Sokak, Firüzağa, Beyoğlu, İstanbul.

-1927 yıllığında, St. Pierre Han, 14, bis 14, Galata adresinde kayıtlı (1927,s.105).

St. Pierre Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

-1930 ve 1932 yıllıklarında, Beyoğlu, Aljer S., Muradoviç Apart. 3, adresinde kayıtlı (1930,s.999)(1932,s.999).

Beyoğlu, İstanbul.

*** Alişan Sedad Hakkı, 1938, (Architecte)**

-1938 yıllığında, Nişantaşı Rumeli Caddesi, 32 adresinde kayıtlı (1938,s.565)

Nişantaşı, Şişli, İstanbul

*** Ali Bey, 1921, (Architecte a l'administrat)**

-1921 yıllığında, Centrale des Postes, Telegraphes et Telephones adresinde kayıtlı (1921,s.239).

*** Alphonse M. Cingria, 1880-1909, (Architecte)**

-1880 yıllığında, Passage/Impasse Saint Louis, Rue Des Postes, Pera adresinde kayıtlı (1880,s.78,145).

Postacılar Sokak, Beyoğlu, İstanbul [69]

-1881,1883 ve 1885 yıllıklarında, Helbig Han (Rue Billour, Galata) Galata ve Dom: Passage Saint Louis (Rue Des Postes, Pera) Pera adresinde kayıtlı (1881,s.167,269,408)(1883,s.222,364,456,496)(1885,s.150,300,392).

Helbig Han, Billur sokak, Azapkapı

Beyoğlu, İstanbul [62].

ve

Ev Adresi: Postacılar Sokak, Beyoğlu, İstanbul (Marmara,2020).

-1888 yıllığında, Grande Rue de Pera, 371 adresinde kayıtlı (1888,s.158,347).

İstiklal Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

-1889/1890,1891,1892,1893/1894,1894,1895,1896/1897,1898,1900 yıllıklarında, G^{de} Rue de Pera, 371-373, adresinde (Architecte et ingenieur, de l'ecole centrale des arts et metiers, directeur du controle de la societe des quais, docks et entrepots de Constantinople) kayıtlı (1889/1890,s.181,395,526)(1891,s.255,458,628)(1892,s.254,458,629) (1893/1894,s.257,506,680)(1894,s.257,506,608)(1895,s.261,506)

(1896/1897,s.364,630)(1898,s.365,631)(1900,s.322,631).

İstiklal Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

-1901,1902 ve 1903 yıllıklarında, G^{de} Rue de Pera, 342-343, entree par l'ımpasse Saka, Maison Simeonaki, 5, Pera adresinde (ingenieur directeur des services tehniques de la societe des quais, docks et entrepots de Constantinople) kayıtlı (1901,s.324,650)(1902,s.375,731)(1903,s.422,799).

İstiklal Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

-1909 yıllığında, Dom: Rue Alleon (de la Rue de Brousse a la Rue Agha Tchechmessy) Appart. Perpignani, 7/1, Pera adresinde (İngenieur conseil de la societe des quais, docks et entrepots de Constantinople) kayıtlı

(1909,s.511,1345).

Ev Adresi: Dernek Sokak, Kuloğlu, Beyoğlu, İstanbul

*** Anast. Ioannidis, 1921-1929, (Architecte)**

-1921 yıllığında, Adalet Han (Rue Hezarene, 10, Galata) 28,29, Galata adresinde (Noubar Nazarethian ile) kayıtlı (1921,s.408,641,1231).

Adalet Han, Galata Voyvoda Caddesi [68].

-1929 yıllığında, Adalet Han (Rue Hezarene, 10, Galata) 28,29, Galata adresinde kayıtlı (Ioannidis A. & S. Pandelides)(1929,s.1092).

Adalet Han, Galata Voyvoda Caddesi [68].

*** Anastase Destuniano (Destouniadi), 1893/1894-1913, (Architecte)**

-1893/1894 ve 1894 yıllığında, Kutchuk Yeni Han (Rue Kurekdjiler,51, Galata) 1, Galata adresinde kayıtlı (1893/1894,s.270,506,660) (1894,s.270,506,660).

Küçük Yeni Han

Galata Eski Gümrük Sokağı, Beyoğlu, İstanbul [61].

-1895 yıllığında, Kutchuk Yeni Han (Rue Kurekdjiler,51, Galata) 1, Galata ve Dom: Rue Kutchuk Hendek (de la place de la Tour de Galata a la Rue Karanfly) 4, Pera adresinde kayıtlı (1895,s.275,506,660,710,753)

Küçük Yeni Han

Galata Eski Gümrük Sokağı, Beyoğlu, İstanbul [61]

ve

Küçük Hendek Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

-1896/1897,1898 ve 1900 yıllıklarında, Rue Kutchuk Hendek (de la place de la Tour de Galata a la Rue Karanfly) 4, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.380,848)(1898,s.381,845)(1900,s.341,953).

Küçük Hendek Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

-1901,1902,1903 ve 1904 yıllıklarında, Grande Rue De Pera, 407, Maison Stamatiadis (Stamatiadi), 1er etage, adresinde kayıtlı (1901,s.343,650,922)

(1902,s.396,731,934)(1903,s.445,799,1058)(1904,s.451,1056).

İstiklal Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

-1909 yıllığında, Rue Ainaly Thechme (de la Rue Arslan a la Rue Emin Djami) Appartem Ralli, 33/8, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.539,1342).

Aynalı Çeşme Caddesi, Kamer Hatun, Beyoğlu, İstanbul

-1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Kara Moustapha (de la Rue Karakeuy a la Rue Gueumruk) 61, Galata (1912,s.412,800,1180)

(1913,s.434,792,1203)(1914,s.421,777).

Kara Mustafa Paşa Sokak, Kemankeş Mahallesi, Beyoğlu, İstanbul.

*** Andon Calfa, 1892-1898, (Architecte)**

-1892, 1893/1894,1894 ve 1895 yıllıklarında, Rue Tarla Bachi (de la Rue Valide Tchechme a la rue Kaliondji Koulouk, Pera) 24-26, Pera adresinde kayıtlı (1892,s.215,663)(1893/1894,s.218)(1894,s.218)(1895,s.219,722).

Tarlabaşı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

-1896/1897 ve 1898 yıllıklarında, Rue Bouyoukdere (de la Rue Pancaldi a la Rue Chichli) 19, Pancaldi adresinde kayıtlı (1896/1897,s.319,630,880/3) (1898,s.320,631,880).

Halaskargazi Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

*** Andon Kazazian, 1901-1912, (Architecte)**

-1901,1902,1903,1904,1905,1909 ve 1912 yıllıklarında, Rue Bouyoukdere (de la Rue Pancaldi a Chichli) 153, Pancaldi adresinde kayıtlı

(1901,s.437,651,1014)(1902,s.496,731,1037)(1903,s.554,799,1177)
(1904,s.562,1178)(1905,s.1181)(1909,s.663,1049,1481)

(1912,s.527,800,1063)

Halaskargazi Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

*** Andrea Bederato, 1927, (Architecte)**

-1927 yıllığında, Rue Ainaly Tchechme, 38, Pera adresinde kayıtlı (1927,s.105).

Aynalı Çeşme Caddesi, Kamer Hatun, Beyoğlu, İstanbul.

*** Anesti Ioannou, 1900-1901, (Architecte)**

-1900 ve 1901 yıllıklarında, Rue Yagh Hane (de la Rue Madjar a la Rue Kerestedji) 56, Pera adresinde kayıtlı (1900,s.410,632,986)

(1901,s.424,651,1005).

Taksim Yağhanesi Sokak, Şehit Muhtar, Beyoğlu, İstanbul.

*** Angelo Saverio, 1903-1904, (Architecte)**

-1903 ve 1904 yıllıklarında, Rue Yazidji (la 20^{e} a gauche de la Grande Rue de Pera (no:651), Place de la tour de Galata, a la Koumbaradji), 13, Pera adresinde kayıtlı (1903,s.702,800,1165)(1904,s.711,1167).

Yazıcı Çıkmazı-Serdar-ı Ekrem Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

*** Ant. Altinoglou, 1909-1914, (Architecte)**

-1909,1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Kutchuk Deirmen Han (Rue Kurekdjiler, Galata) 16/6-7, Galata adresinde kayıtlı (1909,s.1049)(1912,s.301,800,1206)(1913,s.331,792,1227)

(1914,s.319,776,1163).

Küçük Değirmen Han, Kürekçiler Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

*** Ant. Duemendjian, 1921-1922, (Architecte)**

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Feridie (de la Rue Valide Tchechme a la Rue Bilezik, Pera), 123/129, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.343,640,1041)

(1922,s.264,546,975).

Feridiye Caddesi, Kocatepe, Beyoğlu, İstanbul

*** Ant. Duymendji, 1914-1922, (Architecte)**

-1914 yıllığında, Rue Valide Tchechme (de la Rue Chicli au Quartier Yeni Cheir) Appartem. Anastassiadis, 37/8, Pera adresinde kayıtlı (1914,s.1267).

Dolapdere Taksim Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Rodolph (de la Rue Hairie a la Rue Yeni Tcharchi, Pera) Appart. Karayordanou Michailides, 24/7, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.344,1161)(1922,s.265,546,1102).

Bostancıbaşı Caddesi, Firüzağa, Beyoğlu, İstanbul.

*** Antoine G. Altounian (Altoundjian), 1902-1909, (Ingenieur-Architecte)**

-1902 yıllığında, Rue Tatavla Djadessi (Des Cimetieres Evangelique et Latin a la Rue Fouroun) 4 ve 76, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1902,s.312,731,1050)

Kurtuluş Caddesi, Feriköy, Şişli, İstanbul

-1903 yıllığında, Rue Bouyoukdere (de la Rue Pancaldi a Chicli) 125, Pancaldi adresinde (A.G. Altonoglou olarak) kayıtlı (1903,s.354,799,1177).

Halaskargazi Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

-1904 yıllığında, Alexiadi Han (Rue Yemiche) 3, Galata ve Dom: Rue Tatavla Djaddessi, 4, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1904,s.357,1006).

Alexiadi Han/Melek Han,

Kemankeş Mahallesi, Yemişçi Hasan Sokak,

Beyoğlu, İstanbul [62]

ve

Ev Adresi: Kurtuluş Caddesi, Feriköy, Şişli, İstanbul

-1905 yıllığında, Alexiadi Han (Rue Yemiche, Galata) 17 adresinde kayıtlı (1905,s.1006).

Alexiadi Han/Melek Han,

Kemankeş Mahallesi, Yemişçi Hasan Sokak,

Beyoğlu, İstanbul [62].

-1909 yıllığında, Rue Tatavla Djadessi (Des Cimetieres Evangelique et Latin a la Rue Fouroun) 4 ve 76, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1909,s.430,1504)

Kurtuluş Caddesi, Feriköy, Şişli, İstanbul

*** Antoine Arnaki, 1885, (Architecte)**

-1885 yıllığında, Rue Pacha Baccal, 1, Pera adresinde kayıtlı (1885,s.300).

Paşa Bakkal Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

*** Ant. Triandaphilidis (Triandafilidis), 1912-1913, (Architecte, et Cie)**

-1912 ve 1913 yıllıklarında, Maksoudie Han (Rue Balek Bazar,155, Stamboul) 39, Stamboul adresinde kayıtlı (1912,s.750,801,1049,1354)

(1913,s.747,793,1366).

Maksudiye Hanı, Balıkpazarı Caddesi, Eminönü [61].

*** Ant. Tulbendjian (Tulbengian), 1880-1888, (Architecte)**

-1880,1881,1883,1885 ve 1888 yıllıklarında, Rue Nouvelle (Rue Yeni)(de la Rue Parmak Kapou a la Rue de Brousse) 5, Pera (1880,s.136,145)(1881,s.257,270)(1883,s.346,364,501)(1885,s.282,301)

(1888,s.347).

Hasnun Galip Sokak, Katip Mustafa Çelebi, Beyoğlu, İstanbul

*** Antoine Giannetti, 1909-1914, (Architecte)**

-1909,1912,1913,1914 yıllıklarında, Rue Hodja Zade (de la Rue Pervouz Agha (en face l'hopital Allemand) a la Rue Kouyoun, Pera) 11, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.592,1049,1393)(1912,s.462,800,1162)

(1913,s.480,793,1185)(1914,s.777).

Hocazade Sokak, Beyoğlu, İstanbul

*** Antoine Marinelli, 1902-1932, (Architecte)**

-1902,1903,1904,1909 ve 1912 yıllıklarında, Rue Kaya (de la Rue Anderlitch a la Rue Poriaz) 33, Pancaldi adresinde kayıtlı

(1902,s.530,731)(1903,s.592,799,1183)(1904,s.600,1185)

(1909,s.708,1049,1489)(1912,s.572,1186).

Kaya Hatun Sokak, Şişli, İstanbul [70].

-1930 ve 1932 yıllıklarında, Beyoğlu, Şişli, Marinelli Apt. adresinde kayıtlı (1930,s.999)(1932,s.999).

Şişli, İstanbul.

*** A. Mayous, 1885, (Architecte)**

-1885 yıllığında, Rue Ainali Tchesme, 6, Pera adresinde kayıtlı (1885,s.301).

Aynalıçeşme Caddesi, Kamer Hatun, Beyoğlu, İstanbul

*** Antoine Misreto, 1905-1909, (Architecte)**

-1905 ve 1909 yıllıklarında, Rue Luledji Hendek, 125, Galata adresinde kayıtlı (1905,s.1265)(1909,s.1049).

Lüleci Hendek Caddesi, Müeyyedzade, Beyoğlu, İstanbul

*** Antoine N. Perpignani, 1881-1909, (Architecte, Conservateur de l'ambassade de France)**

-1881,1883,1885,1888,1889/1890,1891,1892,1893/1894 ve

1894 yıllıklarında, Rue Alleon (de la Rue de Brousse a la Rue Agha Tchesmessy) 7, Pera adresinde (architecte diplome de Paris) kayıtlı

(1881,s.232,270,392)(1883,s.313,364,477)(1885,s.246,301)

(1888,s.285,347)(1889/1890,s.308,395,530,556)

(1891,s.404,458,632,659)(1892,s.401,458,633)(1893/1894,s.392,506,685)

(1894,s.392,506,685).

Dernek Sokak, Kuloğlu, Beyoğlu, İstanbul

-1895 ve 1896/1897 yıllıklarında, St-Pierre Han, Galata (architecte, conservateur de l'ambassade de France) ve Dom: Rue Alleon (de la Rue de Brousse a la Rue Agha Tchesmessy) 12, Pera adresinde kayıtlı (1895,s.405,506,659,686)(1896/1897,s.518,631,780,814).

St. Pierre Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

ve

Dernek Sokak, Kuloğlu, Beyoğlu, İstanbul

-1898,1900,1901,1902,1903 ve 1904 yıllıklarında, St-Pierre Han, 3-4, Galata (architecte, conservateur de l'ambassade de France) ve Dom: Rue Kouloglou (La 6^{e} a gauche de la Grande Rue de Pera (No:171) a la Rue Agha Hamam), Maison Baudouy, 20/4, Pera (1898,s.523,631,778,844)

(1900,s.505,632,877,951)(1901,s.531,651,890,970)

(1902,s.597,731,898,986)(1903,s.665,800,1007,1119)

(1904,s.673,1018,1120).

St. Pierre Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

Ve Ayhan Işık Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1905 ve 1909 yıllıklarında, St-Pierre Han, 3-4, Galata (Architecte, conservateur de l'ambassade de France) ve Dom:Rue Alleon (de la Rue de Brousse a la Rue Agha Tchesmessy) Appartem Perpignani, 7, Pera adresinde kayıtlı (1905,s.1018,1068)(1909,s.794,1049).

St. Pierre Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

Ve Dernek Sokak, Kuloğlu, Beyoğlu, İstanbul

*** Antoine Tchelebian ve Pascal Tchelebian, 1914, (Architectes)**

-1914 yıllığında, Rue Anderlitch (la 1re a gauche de la Rue Bouyoukdere a la Rue Kaya) 3, Pancaldi adresinde kayıtlı (1914,s.717,777,1006).

Hidayet Sokak, Ergenekon, Şişli, İstanbul [70].

*** Antoine Tumedji, 1909, (Architecte)**

-1909 yıllığında, Ferouh Bey Han, Rue Eski Zaptie, 10 adresinde kayıtlı (1909,s.1296).

Han adı bilinmiyor, Mimar Vedat Tek sokak, Fatih, İstanbul.

*** Antoine Tedeschi, 1896-1922, (Architecte)**

-1896/1897,1898 ve 1900 yıllıklarında, Tunnel Han (Rue Billour, Porte A.) 28, Galata (Directeur de la Briqueterie Salomone de Bouyoukdere) ve Dom: Rue Tepe Bachi (de la Rue Hamal Bachi a la Rue Mezarlık), 6, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.564,631,781,872)(1898,s.569,631,780,869)

(1900,s.557,632,879,979).

Büyük Tünel Hanı, Billur Sokak, Beyoğlu, İstanbul [61].

ve Meşrutiyet Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

-1902 yıllığında, Tunnel Han (Bouyouk Tunnel Han) 28, Galata ve Dom: Rue Sourrouri (de la Rue Ainali Tchechme au Quartier Turc) 19, Pera adresinde kayıtlı (1902,s.661,899,1009).

Büyük Tünel Hanı, Billur Sokak, Beyoğlu, İstanbul [61].

Ve Sururi Çeşme Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1903 yıllığında, Tunnel Han (Bouyouk Tunnel Han) 28, Galata adresinde kayıtlı (1903,s.734,1009).

Büyük Tünel Hanı, Billur Sokak, Beyoğlu, İstanbul [61].

-1904 yıllığında, Tunnel Han (Bouyouk Tunnel Han) 28, Galata ve Dom: Rue Agha Tchechmessy (de la Rue Alleon a la Rue Agha Hamam) 19, Pera adresinde kayıtlı (1904,s.742,1021,1064).

Büyük Tünel Hanı, Billur Sokak, Beyoğlu, İstanbul [61].

Ve Ev Adresi: Başağa Çeşmesi Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1905 yıllığında, Tunnel Han (Bouyouk Tunnel Han) 28, Galata ve Rue Yeni Tcharchi, 21, Appartem Hagel adresinde kayıtlı (1905,s.1020,1174).

Büyük Tünel Hanı, Billur Sokak, Beyoğlu, İstanbul [61].

Ve Yeniçarşı Caddesi, Tomtom, Beyoğlu, İstanbul

-1909,1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Dom: Rue Techvikie Djaddessi (de la Rue Bouyoukdere..) 2-33, Ferikeuy adresinde kayıtlı (Directeur de la Briqueterie Salomone de Bouyoukdere, Bureaux) (1909,s.874)(1912,s.738,801,1306)(1913,s.735,793,1321)

(1914,s.720,777,1256).

Rumeli Caddesi, Şişli, İstanbul [70]

-1921 yıllığında, Rue Kabristan (de la Rue Mezarlık a la Rue Kutchuk Kabristan,Pera) 10, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.590,641,1084)(Directeur de la Briqueterie Salomone de Bouyoukdere, Bureaux)

Meşrutiyet Caddesi, Asmalımescid, Beyoğlu, İstanbul

-1922 yıllığında, Rue Techvikie Djaddessi (de la Rue Bouyoukdere a la Rue Nichantach) 33, Nichantach adresinde kayıtlı (1922,s.492,547,1141).

Rumeli Caddesi, Şişli, İstanbul [70]

*** Ant. Artinian, 1914-1921, (Architecte)**

-1914 ve 1921 yıllıklarında, Rue Djeviz (de la Rue Yedi Capon a la Rue Yagh Hane) 8, Pera adresinde kayıtlı (1914,s.776,1068)(1921,s.640).

Cevza Sokak, Şehit Muhtar Mahallesi, Beyoğlu, İstanbul.

*** Auguste Ananian, 1881-1885, (Architecte)**

-1881,1883 ve 1885 yıllıklarında, Rue Sakyz Aghatch (la 6me a la droite, de la Grande Rue de Pera a la Rue Kassal) 12, Pera adresinde kayıtlı (1881,s.147,269,407)(1883,s.363)(1885,s.300).

Sakız Ağacı Caddesi, Şehit Muhtar, Beyoğlu, İstanbul.

*** Antonie Ananian, 1900-1914, (Ingenieur-Architecte)**

-1900,1901 ve 1902 yıllıklarında, Rue Yechil (de la Rue Bairam a la Rue Bairam, Pera) 3, Pera adresinde kayıtlı (1900,s.263,631,988)

(1901,s.266,650,1008)(1902,s.731,1030).

Yeşilçam Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1903 ve 1904 yıllıklarında, Rue Yeni Tcharchi (la 10me a gauche de la Grande Rue de Pera (no:261) a la Rue Tchoukour Bostan) 14, Pera adresinde kayıtlı (1903,s.355,799,1169)(1904,s.359).

Yeniçarşı Caddesi, Tomtom, Beyoğlu, İstanbul.

-1905 yıllığında, Rue Bayram, 44, Pera adresinde kayıtlı (1905,s.1073)

Büyük Bayram-Küçük Bayram Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1909,1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Yeni Tcharchi (la 10me a gauche de la Grande Rue de Pera (no:261) a la Rue Tchoukour Bostan) 38, Pera et St-Pierre Han, porte B, Galata ve Dom: Rue Bayram (de la Rue Sakyz Aghatch a la Rue Mekteb, Pera), Appart. Petro Calfa Adamandides, 44/4, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.432,1049,1473)(1912,s.304,800,1055)

(1913,s.334,792,1083,1085)(1914,s.321,776,1022).

Yeniçarşı Caddesi, Tomtom, Beyoğlu, İstanbul

Ve Büyük Bayram-Küçük Bayram Sokak, Beyoğlu, İstanbul

***Apost. Pistikas, 1914, (Architecte)**

-1914 yıllığında, Rue Djamdji (de la Rue Cherbet Han a la Rue Emin Djam) Appartem Salorian, 18/7, Pera adresinde kayıtlı (1914,s.650,1064).

Harman Sokak, Kalyoncu Kulluğu, Beyoğlu, İstanbul

*** Apost. Majous, 1905-1909, (Architecte)**

-1905 ve 1909 yıllıklarında, Rue Barout Hane, 7 adresinde kayıtlı (1905,s.1194)(1909,s.1497).

Baruthane Caddesi, Şişli, İstanbul

*** Apost. Avgousti(dis), 1912-1914, (Architecte)**

-1912 ve 1913 yıllıklarında, Rue Zeren (de la Rue Ainali Tchechme a la Rue Keklik,Pera) 10, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.326,1346)(1913,s.354,1358).

Sokak mevcut değil

Ağaç Çileği Sokak-Aynalı Çeşme Caddesi bölgesi

Beyoğlu, İstanbul

-1914 yıllığında, Rue Pechkirdji (de la Rue Tarla Bachi a la Rue Enli Youkouche) 38, Pera adresinde kayıtlı (1914,s.1208).

Peşkirci Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

*** Apost. Yacas ve Athan Yacas, (Yakas), 1905-1922, (Architecte)**

-1905 yıllığında, Rue Kyrlanghitch (de la Rue Pacha Bacal a la Rue Tatavolaly) 18 adresinde kayıtlı (1905,s.1127).

Büyük Kırlangıç Sokak, Bülbül, Beyoğlu, İstanbul

-1909 yıllığında, Hasta Hane Han, 44, Galata ve Rue Fakir (de la Rue Tchakmak a la Rue Simitchi) 5, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.914,1049,1379)(Athan. ve Apost. birlikte).

Hastahane Han/Büyük Millet Han/Büyük Balıklı Han,

Müeyyedzade Mahallesi,

Kemeraltı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [62].

ve

Ataman Sokak, Kalyoncu Kulluğu, Beyoğlu, İstanbul

-1912, 1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Fakir (de la Rue Tchakmak a la Rue Simitchi, Pera) 5-8, Pera adresinde (Apost. Yakas İle birlikte) kayıtlı (1912,s.778,1115)(1913,s.773,1142)(1914,s.1080).

Ataman Sokak, Kalyoncu Kulluğu, Beyoğlu, İstanbul

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Margarite (de la Rue Tobdjilar a la Rue TarlaBachi, Pera) 13, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.620,641,1129)

(1922,s.547,1068).

Ekrem Tur Sokak, Hüseyinağa, Beyoğlu, İstanbul

*** Apostol Zakkas, 1903-1914, (Architecte)**

-1903,1904,1905,1909,1912,1913,1914 yıllıklarında, Rue Ziba (de la Rue Pacha Bacal a la Rue Yeni Cheir, Pera) 43, Pera adresinde kayıtlı

(1903,s.774,800,1172)(1904,s.783,1174)(1905,s.1177)
(1909,s.922,1049,1477)(1912,s.785,801,1347)(1913,s.780,793,1359)

(1914,s.764,777,1291).

Kurtuldu Sokak, Bülbül, Beyoğlu, İstanbul

*** Aram Antranikian, 1922-1927, (Architecte)**

-1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue Tatavla Djaddessi (Des Cimetieres Evangelique et Latin a l eglise grecque Aghio Dimitri) 44, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1922,s.178,546,1128)(1927,s.104).

Kurtuluş Caddesi, Feriköy, Şişli, İstanbul

*** Aram Bardizbanian, 1913-1938, (Architecte)**

-1913 ve 1914 yıllıklarında, Tidjaret Han (Rue Perchembe Bazar, Galata) 30/33, Galata adresinde kayıtlı (1913,s.361,792,1275,1369)

(1914,s.348,776,1209).

Ticaret Hanı, Galata Perşembe Pazarı,

Beyoğlu, İstanbul [61].

-1938 yıllığında, Galata Voyvoda Caddesi, Nur Han, 15 adresinde kayıtlı (1938,s.565).

Nur Han, Galata Voyvoda Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [61].

*** Aram Chekerdjian, 1912-1927, (Architecte)**

-1912 yıllığında, Ferouh Bey Han (Rue Eski Zaptie, Stamboul) 61/11,12, Stamboul ve Dom: Rue Tchailac (de la Rue Karga a la Rue Bilezik, Pera) 65, Pera ve Rue Diguer Bektchi, 2, Pancaldi adresinde kayıtlı (1912,s.376,800,1113,1294,1352).

Han adı bilinmiyor,

Mimar Vedat Tek sokak, Fatih, İstanbul

Ve Ev adresi: Adres bilinmiyor, Beyoğlu, İstanbul

ve Şişli, İstanbul.

-1913 yıllığında, Rue Diguer Bektchi (de la Rue Bouyoukdere a la Rue Kalpakdji, Pancaldi), Appartem. Hadji Yordan, 2/1, Pancaldi/Nichantach ve Rue Tchailac, 65, Pera adresinde kayıtlı (1913,s.400,792,1120).

Şafak Sokak, Halaskargazi Mahallesi, Şişli, İstanbul [70].

ve Beyoğlu, İstanbul

-1921,1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue Diguer Bektchi (de la Rue Bouyoukdere a la Rue Kalpakdji, Pancaldi) Appartem. Hadji Yordan, 2/1, Pancaldi/Nichantach adresinde kayıtlı (1921,s.304,1020)(1922,s.228,953) (1927,s.105).

Şafak Sokak, Halaskargazi Mahallesi, Şişli, İstanbul [70]

-1914 yıllığında, Deirmen Han (Grande Rue de Galata) 35/2, Galata ve Tchetcheyan Han, 18, Galata ve Rue Diguer Bektchi (de la Rue Bouyoukdere a la Rue Kalpakdji) Appartem Hadji Yordan, 2/1, Pancaldi, adresinde kayıtlı (1914,s.388,776,1059,1091).

Değirmen Hanı, Necati bey Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [62]

ve

Çeçeyan Han, Kemankeş Karamustafa Paşa Mahallesi,

Gümrük Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62]

ve

Şafak Sokak, Halaskargazi Mahallesi, Şişli, İstanbul [70]

*** Aram H. Tahtadjian, 1905-1912, (Architecte)**

-1905 ve 1909 yıllıklarında, Rue Sakyz Aghatch (la 6e a droite de la Grande Rue de Pera (no:114) a la Rue Kassap) 111, Pera adresinde (Hrant Tahtadjian (Architecte) ile birlikte) kayıtlı (1905,s.1147)(1909,s.867,1049,1441).

Sakız Ağacı Caddesi, Şehit Muhtar, Beyoğlu, İstanbul

-1912 yıllığında, Grande Rue de Pera, 272 ve Dom: Rue Sakyz Aghatch, 111, Pera adresinde (Hrant Tahtadjian (architecte) ile birlikte) kayıtlı (1912,s.730,801,1272).

İstiklal Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

ve

Ev Adresi: Sakız Ağacı Caddesi, Şehit Muhtar, Beyoğlu, İstanbul

*** Aram (J.) Aznavour, 1912-1914, (Architecte-Ingenieur)**

-1912,1913,1914 yıllıklarında, St. Pierre Han, 7, Galata adresinde kayıtlı

(1912,s.328,800,1054)(1913,s.356,792,1083)(1914,s.343,776,1022).

(1912 ve 1913 yıllığında, Mentor J. Aznavour ve Joseph S. Aznavour ile birlikte).

St. Pierre Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

*** Aram Caracache ve Isac Caracache, 1909-1912 (Ingenieurs-Architectes)**

-1902 yıllığında, Youssouf Izzeddin Han, 3, Galata ve Dom: Isac Caracach, Rue Valide Tchesme (de la Rue Chicli au Quartier Yeni Cheir) 5, Pera adresinde kayıtlı (1902,s.360,901).

Han adı bilinmiyor, Galata, Beyoğlu, İstanbul

ve

Ev Adresi: Dolapdere Taksim Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

-1903 ve 1904 yıllıklarında, Gumuchlu Han, 3, Galata ve Dom: Isac Caracach, Rue Valide Tchechme (de la Rue Chicli au Quartier Yeni Cheir) 5, Pera adresinde kayıtlı (1903,s.406,1010)(1904,s.410,1010).

Bozkurt Han/Gümüşlü Han

Galata Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [68]

ve

Ev Adresi: Dolapdere Taksim Caddesi

Beyoğlu, İstanbul

-1905 yıllığında, Gumuchlu Han (Rue Voiwode, Galata) 3, Galata adresinde kayıtlı (1905,s.1155).

Bozkurt Han/Gümüşlü Han

Galata Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [68]

-1909 ve 1912 yıllıklarında, Tidjaret Han (Rue Perchembe Bazar, Galata) 25, 26, Galata ve Dom: Isac Caracach, Rue Valide Tchechme (de la Rue Chicli au Quartier Yeni Cheir) 5, Pera ve Dom: Aram Caracach, Rue Ahmed Bey, 21, Pancaldi adresinde kayıtlı (1909,s.492,1049,1464)

(1912,s.365,800,1256,1318,1357).

Ticaret Hanı, Galata Perşembe Pazarı,

Beyoğlu, İstanbul [61]

ve

Isac Caracach Ev Adresi: Dolapdere Taksim Caddesi

Beyoğlu, İstanbul

Ve Aram Caracach Ev Adresi: Şair Nigar Sokak,

Meşrutiyet, Şişli, İstanbul [70].

-1913 yıllığında, Isac Caracach, Rue Valide Tchechme (de la Rue Chichli au Quartier Yeni Cheir) 6, Pera ve Aram Caracache, Bahtiar Han (Rue Voiwode, Galata) 24/8, Galata adresinde kayıtlı (1913,s.389,390,792,1332,1336).

Dolapdere Taksim Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

ve

Bahtiyar Hanı, Bankalar Caddesi, Galata

Beyoğlu, İstanbul [61].

*** Archak (Archag) Leventian, 1913-1921, (Architecte)**

-1913,1914 ve 1921 yıllıklarında, Rue Chimen (de la Rue Elma Dagh a la Rue Tchair) 74, Pancaldi adresinde kayıtlı (1913,s.565,793,1109)

(1914,s.551,777,1048)(1921,s.641).

Çimen Sokak, Şişli, İstanbul [70]

*** Ara Stepan Lutfian, (İstepan Aratan), 1938, (Architecte)**

-1938 yıllığında, Galata Agopyan Han, adresinde kayıtlı (1938,s.565).

Agopyan Han, Bankalar Caddesi,

Beyoğlu, İstanbul [61]

*** Archag Aslanian, 1903-1921, (Architecte)**

-1903,1904,1905,1909,1912,1913,1914 ve 1921 yıllıklarında, Rue Bir Kouyoulou (de la Rue Kaliondji Koulouk a la Rue Pechkirdji, Pera) 6 bis, Pera adresinde (Yervant Aslanian ile birlikte[19]) kayıtlı (1903,s.369,799)

(1904,s.373,1074)(1905,s.1074)(1909,s.449,1049,1352)

(1912,s.321,800,1060)(1913,s.349,792,1089)(1914,s.336,776,1027)

(1921,s.640,992).

[19]Yervant Aslanian ile yalnız 1909 ve 1912 yıllıklarında birlikte kayıtlıdırlar.

Tek Kuyulu Sokak, Beyoğlu, İstanbul

*** Archileos Coumarianos, 1921, (Architecte)**

-1921 yıllığında, Imp. Adalar (Dans la Rue Sourrouri) 5,7, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.640,963).

Beyoğlu, İstanbul.

*** Arif Hikmet İlyasoğlu, 1938, (Architecte)**

-1938 yıllığında, Beyoğlu Cihangir Güneşli Sokak, 7, Karminati Apt. 6, adresinde kayıtlı (1938,s.565).

Güneşli Sokak, Cihangir, Beyoğlu, İstanbul

*** Armenak Astardjian, 1905-1927, (Architecte a la prefecture de la ville)**

-1905 ve 1909 yıllıklarında, Rue Kechiche, 5, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1905,s.1198)(1909,s.451,1502).

Şişli, İstanbul.

-1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Kir Bis, 55, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1913,s.351,792)(1914,s.338,776).

Şişli, İstanbul.

-1927 yıllığında, Rue Despote, 75, Nichantach adresinde kayıtlı (1927,s.105).

Saman Yolu Sokak, Meşrutiyet, Şişli, İstanbul [70].

* **Armenak Guiritlian, 1921-1927, (Architecte)**

-1921,1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue Biber (de la Rue Sakyz Aghatch a la Rue Zerdali, Pera) 7, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.379,990) (1922,s.297,546,920)(1927,s.105).

Berber Şahin Sokak, Beyoğlu, İstanbul

*** Ath. Vassiliou, 1896/1897-1903, (Architecte)**

-1896/1897,1898,1900,1901,1902,1903 yıllıklarında, Rue Douvardji (de la Rue Kargha a la Rue Bilezik) 10, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.578,631,828)(1898,s.584,631,826)(1900,s.573,632,930) (1901,s.651,948)(1902,s.731,962)(1903,s.800,1091)

Beyoğlu, İstanbul.

*** Athan. Samuelian, 1922, (Architecte)**

-1922 yıllığında, Rue Saboun Fabrika (de la Rue Halepli Chuckri a la Rue.., Ferikeuy) 4, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1922,s.458,547,1105).

Şişli, İstanbul

*** Athanese Sotiroglou, 1881-1885, (Architecte)**

-1881,1883 ve 1885 yıllıklarında, Rue Karanfyl (de la Rue Bouyouk Hendek a la place du Tunnel) 105, Pera adresinde kayıtlı (1881,s.248,270,401)(1883,s.334,364,488)(1885,s.268,301).

İlk Belediye Caddesi, Şahkulu, Beyoğlu, İstanbul

*** Athan. Karadimopoulos, 1913-1914, (Architecte)**

-1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Djedidie (de la Rue Sel a la Rue Elma-dagh, Pancaldi) 98-100, Pancaldi adresinde kayıtlı (1913,s.536,793,1127) (1914,s.522,777).

Ölçek Sokak (Papa Roncalli Sokak), Harbiye, Şişli, İstanbul [70]

*** Aug. Iasmund, 1891-1901 (Architecte, Conseiller du Palais imperial et des ministeres imp., Ingenieur-architecte de gouvernement Allemand., et professeur a l'ecole des ingenieurs civils et des Beaux arts)**

-1891 ve 1892 yıllıklarında, Rue Glavany (la 16^{e} a droite de la Grande Rue de Pera a la Rue Mezarlık, Pera) 14, Pera adresinde kayıtlı (1891,s.324,458,644)(1892,s.322,458,645).

Kallavi Sokak, Beyoğlu, İstanbul [71].

-1893/1894 ve 1894 yıllıklarında, Rue Glavany (la 16^{e} a droite de la Grande Rue de Pera a la Rue Mezarlık, Pera) 14, Pera ve Grande Rue de Pera, 451 adresinde kayıtlı (1893/1894,s.319,506,698) (1894,s.319,506,698).

Kallavi Sokak, Beyoğlu, İstanbul [71].

ve İstiklal Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

-1895, 1896/1897,1898,1900 yıllıklarında, Grande Rue de Pera, 451 adresinde kayıtlı (1895,s.328,506,682)(1896/1897,s.435,630,808)

(1898,s.438,632)(1900,s.407,632).

İstiklal Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

-1901 yıllığında, Saroglou Han (Rue Keumurdji, Galata) 5, Galata adresinde kayıtlı (1901,s.420,651,891).

Sarıoğlu/Saharoğlu Hanı, Erişteci Sokağı, Galata, İstanbul [61].

*** Avedis C. Pekmezian, 1913-1914, (Architecte)**

-1913 ve 1914 yıllıklarında, Gumuchlu Han (Rue Voiwode, 49, Galata) 5, Galata adresinde (Fils ile birlikte), kayıtlı (1913,s.657,793,1335,1364)

(1914,s.641,777).

Bozkurt Han/Gümüşlü Han

Galata Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [68].

*** Avram Christodoulos, 1912, (Architecte)**

-1912 yıllığında, Rue Yuksek Kalderim (de la Grande Rue de Pera a la Grande Rue de Galata, Galata) 75, Galata adresinde kayıtlı (E. Vuccino ile) (1912,s.382,800,1344).

Yüksek Kaldırım Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul.

*** Aznavour Aznavourian, 1885-1895, (Architecte)**

-1885 yıllığında, a Chichli adresinde kayıtlı (18885,s.129,300).

Şişli, İstanbul

-1893/1894,1894 ve 1895 yıllıklarında, Gde Rue de Pera, 16-31 adresinde kayıtlı (1893/1894,s.229,506,677)(1894,s.229,506,677)

(1895,s.231,506,677).

İstiklal Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

*** B. Pasche, 1912, (Architecte)**

-1912 yıllığında, Rue Bouyouk Hendek (de la place de la tour de Galata a la Place Karakol, Chiche-Hane, Pera) Appartem. Zekki Pacha, 11/3, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.650,801,1065).

Büyük Hendek Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

*** Basile A. Foscolo, 1909, (Architecte)**

-1909 yıllığında, Rue Emin Djami, 33, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.575,1376).

Emin Cami Sokak, Kamer Hatun, Beyoğlu, İstanbul

*** Basile Couremenos, 1912-1922, (Architecte)**

-1912 yıllığında, Tidjaret Han (Rue Perchembe Bazar, Galata) 22, Galata adresinde kayıtlı (1912,s.396,800,1256,1357).

Ticaret Hanı, Galata Perşembe Pazarı, Beyoğlu, İstanbul [61].

-1913 yıllığında, Tidjaret Han (Rue Perchembe Bazar, Galata) 22, Galata ve Dom: Impasse Macri (Dans de la Rue Luledji Hendek, Galata) Appartem. Couremenos, 28/11, Galata adresinde kayıtlı (1913,s.419,792,1239,1275).

Ticaret Hanı, Galata Perşembe Pazarı,

Beyoğlu, İstanbul [61]

ve Ev Adresi: Tatar Beyi Sokak, Müeyyedzade, Beyoğlu, İstanbul

-1914 yıllığında, Tidjaret Han (Rue Perchembe Bazar, Galata) 22, Galata ve Minerva Han, Galata ve Dom: Macri Impasse (dans la Rue Luledji Hendek, Galata) Appartem. Couremenos, 28/11, Galata adresinde kayıtlı (1914,s.406,776,1174,1209).

Ticaret Hanı, Galata Perşembe Pazarı, Beyoğlu, İstanbul [61]

ve Tatar Beyi Sokak, Müeyyedzade, Beyoğlu, İstanbul

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Dom: Macri Impasse (dans la Rue Luledji Hendek, Galata) Appartem. Couremenos, 28/11, Galata adresinde kayıtlı (1921,s.320,1122)(1922,s.244,546,1060).

Tatar Beyi Sokak, Müeyyedzade, Beyoğlu, İstanbul

*** Belisaire Macropoulos, 1902-1914, (Architecte)**

-1902 yıllığında, Demir Han (Rue Kurekdjiler, Galata) 15, Galata adresinde kayıtlı (1902,s.522,731,890).

Demir Han, Fermeneciler Caddesi,

Kürekçiler Sokak, Galata, İstanbul [61].

-1903,1904,1905,1909,1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Hasta Hane Han (Rue Helvadji, Galata) 45, Galata adresinde kayıtlı (1903,s.583,799,1000)(1904,s.591)(1905,s.1155)(1909,s.696,1049)

(1912,s.561,801,1159)(1913,s.572,793,1183)(1914,s.559,777,1119)

(1912'de Ant. Ph. Demetracopoulo (Demetracopoulos ile birlikte)

Hastahane Han/Büyük Millet Han/Büyük Balıklı Han,

Müeyyedzade Mahallesi,

Kemeraltı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [62]

*** Bessim Bey, 1903-1905, (Architecte)**

-1903,1904 ve 1905 yıllıklarında, Rue Hadji Maghak (de la Rue Techvikie Djadd. a la Rue Diguer Bektchi, Pancaldi) 34, Pancaldi adresinde kayıtlı (1903,s.390,799,1182)(1904,s.394,1183)(1905,s.1186)

Süleyman Nazif Sokak, Halaskargazi Mahallesi, Şişli, İstanbul [70].

*** Borris Zacharoff, 1927-1929, (Architecte)**

-1927 ve 1929 yıllıklarında, Rue Sagh, 7, Pera adresinde kayıtlı (1927,s.105)(1929,s.1092).

Balo Sokak, Hüseyin ağa, Beyoğlu, İstanbul

*** Botterlini, 1885, (Architecte)**

-1885 yıllığında Grande Rue de Pera, 316 adresinde kayıtlı (1885,s.137,300).

İstiklal Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

*** Bohor Elnecave (Elnekave), 1893/1894-1900, (Architecte)**

-1893/1894,1894,1895,1896/1897,1898 ve 1900 yıllıklarında, Demir Han (Rue Kurekdjiler, Galata) 9, Galata adresinde kayıtlı (1893/1894,s.506)(1894,s.506)(1895,s.506)(1896/1897,s.630)(1898,s.631) (1900,s.631).

Demir Han, Fermeneciler Caddesi,

Kürekçiler Sokak, Galata, İstanbul [61].

*** Const. Coletti, 1903-1914, (Architecte)**

-1903,1904 ve 1905 yıllıklarında, Rue Pechkirdji (de la Rue Tarlabachi a la Rue Bir Kouyoulou) 32, Pera adresinde kayıtlı (1903,s.424,799,1136)(1904,s.430,1137)(1905,s.1139).

Peşkirci Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

-1909,1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Gumuchlu Han (Rue Voiwode, Galata) 19/1, 3me etage, Galata ve Dom: Rue Pechkirdji (de la Rue Tchoukour

a la Rue Enli Youkouche) 28-30, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.515,1049,1431)(1912,s.386,800,1254,1322)(1913,s.410,792,1273,1336)(1914,s.776,1270).

Bozkurt Han/Gümüşlü Han, Galata Bankalar Caddesi,

Beyoğlu, İstanbul [68].

ve

Peşkirci Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

*** C. Dilevas, 1900-1902, (Architecte)**

-1900,1901 ve 1902 yıllıklarında, Rue Kyrlanghitch (de la Rue Pacha Bacal a la Rue Tatavolaly) 6, Pera adresinde kayıtlı (1900,s.343,631,954)

(1901,s.345,650,974)(1902,s.397,731,991).

Büyük Kırlangıç Sokak, Bülbül, Beyoğlu, İstanbul

*** C. Ecker, 1921-1922, (Architecte)**

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Bouyoukdere (de la Rue Pancaldi a Chicli) 113, Pancaldi ve Rue Agha Hamam Djaddessi (de la Rue Agha Hamam a la Rue Pervouz Agha) 37, Pera adresinde kayıtlı

(1921,s.640)(1922,s.265,546,924).

Halaskargazi Caddesi, Şişli, İstanbul [70]

Ve Ağa Hamamı Sokak, Beyoğlu, İstanbul

*** C. Fiorav Rossi, 1903-1904, (Architecte)**

-1903 ve 1904 yıllıklarında, Rue Hamidie Djaddessi (de la Rue Cherbet-Hane a la Rue Mangassan) 29, Pera adresinde kayıtlı (1903,s.688,800,1103)(1904,s.697,1104).

Kurdela Sokak (Tekir Sokak-Kalyoncu Kulluğu Caddesi arası)

Beyoğlu, İstanbul

*** C. Lukides, 1896/1897-1898, (Architecte)**

-1896/1897 ve 1898 yıllıklarında, Rue Tatavolaly, 5, Pancaldi adresinde kayıtlı.

Kurtuluş Caddesi, Feriköy, İstanbul.

*** C. Lumsden Stuart, 1930-1932, (Architecte)**

-1930 ve 1932 yıllıklarında, Tepebaşı İngiltere Sefaretinde (1930,s.999)(1932,s.999).

Birleşik Krallık İstanbul Konsolosluğu, Kamer Hatun Mahallesi

Meşrutiyet Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

*** C. Macropoulos (Marcopoulos), 1901-1903, (Architecte)**

-1900[20],1901,1902 ve 1903 yıllıklarında, Rue Oliva (de la Rue Pervouz Agha a la Rue Agha Hamam) 76, Pera adresinde kayıtlı (1900,s.446,632,961)

(1901,s.461,651,980)(1902,s.731,998)(1903,s.583,799).

Liva Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

*** C. Margossian, 1891-1900, (Architecte)**

-1891,1892,1893/1894,1894,1895,1896/1897,1898 ve 1900 yıllıklarında, Rue Chichli (de la Rue Taxim a la Rue Saksy) 11, Pera[21] adresinde kayıtlı (1891,s.359,458,638)(1892,s.357,458) (1893/1894,s.352,506)

(1894,s.352,506)(1895,s.363,506)(1896/1897,s.473,631)

(1898,s.477,631)(1900,s.452,632)

Halaskargazi Caddesi, Şişli, İstanbul [70]

[20] 1900 yıllığında C. Makris olarak kayıtlı (1900,s.446,632,961).
[21] Adresin Perada olduğu belirtilmesine karşın “Rue Saksy” ve “Rue Taxim” arasındaki “Rue Chicli” yalnızca Şişli’de bulunan Halaskargazi Caddesi’dir.

*** C. Oundjian, 1898, (Architecte)**

-1898 yıllığında, Rue Tchoplouk Tchechme (de la Rue Sakyz Aghatch a la Rue Yagh Hane, Pera) 33, Pera adresinde kayıtlı (1898,s.511,631,867).

Eski Çeşme Sokak, Şehit Muhtar, Beyoğlu, İstanbul.

*** C. R. Parigoris, 1880-1885, (Architecte)**

-1880,1881,1883 ve 1885 yıllıklarında, Rue Bouyouk Parmak Capou, Pera adresinde kayıtlı (1880,s.119,145)(1881,s.231,270,394)(1883,s.310,364) (1885,s.244,301).

Büyükparmak Kapı Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

*** Carlo Amancich, 1912-1932, (Architecte-Entrepreneur)**

-1912,1913,1914 ve 1921 yıllıklarında, Rue Yazidji (la 20e a gauche de la Grande rue de Pera, Place de la tour de Galata, a l'impasse Tobdji Bachi et a la Rue Koumbaradji Yocouchou) Appartem Carlo Amancich, 60, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.302)(1913,s.332,792,1342)(1914,s.320,776) (1921,s.640).

Yazıcı Çıkmazı-Serdar-ı Ekrem Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

-1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue Boyadjioglou (de la Rue Bouyoukdere) Appartem Carlo Amancich, 10/9, Nichantach adresinde kayıtlı (1922,s.171,546,930)(1927,s.104).

Teyyareci Fehmi Sokak,

Cumhuriyet Mahallesi, Şişli, İstanbul [70]

-1930 ve 1932 yıllıklarında, Amancieh Han, Boyacı Sokağı, 10, Beyoğlu, Şişli adresinde kayıtlı (1930,s.999) (1932,s.999)

Amencis Hanı

Boyacı Sokak, Beyoğlu-Şişli, İstanbul [61]

*** Carre Peppino Cardia, 1896/1897-1905, (Architecte)**

-1896/1897 yıllığında, Rue Valide Tchechme (de la Rue Chicli au Quartier Yeni Cheir) 7, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.356,630).

Dolapdere Taksim Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

-1901,1902 ve 1903 yıllıklarında, Rue Djamdji (de la Rue Cherbet Hane a la Rue Emin Djami, Pera) 8, Pera adresinde kayıtlı (1901,s.312,650,946)(1902,s.363,731)(1903,s.409,799).

Harman Sokak, Kalyoncu Kulluğu, Beyoğlu, İstanbul

-1904 ve 1905 yıllıklarında, Rue Cherbet Hane (Continuation de la Rue Hamam Bachi a la Rue Cordella) 10, Pera adresinde kayıtlı (1904,s.413,1080)(1905,s.1080).

Ömer Hayyam Caddesi başlangıcı ile Kurdela Sokak arası

Kalyoncukulluğu, Beyoğlu, İstanbul

*** Cemil Bey (Finci), 1930-1932, (Architecte)**

-1930 ve1932 yıllıklarında, Bencibara Han, 16, İstanbul adresinde kayıtlı (1930,s.999)(1932,s.999)

Bencibara Han,

Bahçekapı/Hocapaşa/Sultanhamam,

Fatih, İstanbul.

*** Ch. Kubsch (F. Kubesch), 1909-1914, (Architecte, de la Cie des Chemins de fer orientaux)**

-1909,1913 ve 1914 yıllıklarında, Architecte de la Cie des Chemins de fer orientaux (Architect of the Eastern Railway Co.)(1909,s.678)(1913,s.555)

(1914,s.541).

*** Charilaos Vladika (Harilaos Vladica), 1909-1929, (Architecte)**

-1909,1912,1913,1914,1921,1922,1927 ve 1929 yıllıklarında, Rue Hava (la 7me a gauche de la Grande Rue de Pera a la Rue Alleon) 11, Pera adresinde kayıtlı

(1909,s.905,1391)(1912,s.769,1155)(1913,s.764,1180)(1914,s.749,1116)

(1921,s.614,1071) (1922,s.516,547,1006)(1927,s.105)(1929,s.1092).

Fuat Uzunay Sokak, Kuloğlu, Beyoğlu, İstanbul.

*** Charles Porta, 1912-1922, (Ingenieur-Architecte)**

-1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Nouridjian Han (Rue Mertebany (de la Rue Voiwode a la Rue Yeni Djami) 21/6, Galata adresinde kayıtlı (1912,s.665,801,1233)(1913,s.669,793,1254)(1914,s.653,777,1189).

Nurandungiyan (Noradunkyan) Han,

Bankalar Caddesi,

Galata, Beyoğlu, İstanbul [62]

-1922 yıllığında, Arslan Han, 2, Galata adresinde (ngenieur olarak) kayıtlı (1922,s.440)

Arslan Hanı, Perşembe Pazarı, Galata, İstanbul [61]

*** Charles Vacalidis, 1927, (Architecte)**

-1927 yıllığında Rue Harman, 8, Pera adresinde kayıtlı (1927,s.105).

Beyoğlu, İstanbul

*** Christo Cotzi (Godjos)(Botzo), 1900-1929, (Architecte)**

-1900,1901,1902,1903,1904,1905,1909,1912,1913,1914,1921,1922,1927 ve 1929 yıllıklarında, Rue Olivo (de la Rue Pervouz Agha a la Rue Agha Hamam) 8-11-14, Pera adresinde kayıtlı (1900,s.299,631,961)(1901,s.301,650,980)

(1902,s.439,731,998)(1903,s.492,799,1132)(1904,s.500)(1905,s.1136)

(1909,s.631)(1912,s.465,800,1244)(1913,s.418,792,1264)

(1914,s.405,776,1199)(1921,s.640,1145)(1922,s.243,546,1084)

(1927,s.105)(1929,s.1029).

Liva Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

***Chr. Stoides, 1900-1904, (Architecte)**

-1900,1901,1902,1903 ve 1904 yıllıklarında, Rue Gul Baba (de la Rue Tchoukour Djouma a la Rue Yeni Tcharchi) 16, Pera adresinde kayıtlı (1900,s.937)(1901,s.580,956)(1902,s.651,971)(1903,s.723,1101)

(1904,s.731,1101).

Beyoğlu, İstanbul.

*** Christo Stoili(o), 1893/1894-1895 (Architecte)**

-1893/1894,1894 ve 1895 yıllıklarında, Rue Tarla Bachi (de la Rue Valide Tchechme a la Rue Kaliondji Koulouk) 58, Pera adresinde kayıtlı (1893/1894,s.420,506,720)(1894,s.420,506,720)(1895,s.506,722).

Tarlabaşı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

*** Cleanthis T. Ivrakis, 1912-1927, (Architecte)**

-1912 ve 1913 yıllıklarında, Enomotarchi Han (Rue Eski Balek Bazar) 19, Galata adresinde kayıtlı (1912,s.514,800)(1913,s.528,793,1138).

Enamotarhi Hanı, Fermeneciler Kardeşim Sokağı,

Balıkpazarı, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

-1914 yıllığında, Grande Rue de Pera, Appartem Kaiserlian, 461, Pera ve Dom: Rue Sofialy, 12, Pera adresinde kayıtlı (1914,s.514,777,1100).

İstiklal Caddesi Beyoğlu, İstanbul.

ve

Sofyalı Sokak,

Asmalımescid, Beyoğlu, İstanbul.

-1921 yıllığında, Grand Rue de Pera, 461, ve Rue Sourrouri, 28, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.412,641).

İstiklal Caddesi Beyoğlu, İstanbul.

Ve Sururi Çeşme Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1927 yıllığında, Rue Ainaly Tchechme, 69, Pera adresinde kayıtlı (1927,s.105).

Aynalı Çeşme Caddesi, Kamer Hatun, Beyoğlu, İstanbul

*** Cleovoulos Clonarides, 1909-1927, (Architecte)**

-1909 yıllığında, Hasta Hane Han, 44, Galata adresinde kayıtlı (1909,s.512,1049)

Hastahane Han/Büyük Millet Han/Büyük Balıklı Han,

Müeyyedzade Mahallesi, Kemeraltı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [62]

-1921,1922 ve 1927 yıllıklarında, Passage Roumelie (de la Grande Rue de Pera no:112 a la Rue Arabadji) Appartements, 26-52,26, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.310,640,1162)(1922,s.234,546,1104)(1927,s.105).

Rumeli Pasajı, İstiklal Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

*** Cleanthe(i) Zanno, 1880-1885, (Architecte)**

-1880,1881,1883 ve 1885 yıllıklarında, Rue Sakiz Aghatch, Pera adresinde kayıtlı (1880,s.141,145)(1881,s.265,270)(1883,s.356,364)(1885,s.292,301).

Sakız Ağacı Caddesi, Şehit Muhtar

Beyoğlu, İstanbul

*** Const. A. Ismirlis, 1895-1896/1897, (Architecte Diplome)**

-1895 ve 1896/1897 yıllıklarında, Saroglou Han (Rue Keumurdji, Galata) 4, Galata adresinde kayıtlı (1895,s.331,506,659)(1896/1897,s.439,631,780).

Sarıoğlu/Saharoğlu Hanı, Erişteci Sokağı, Galata, İstanbul [61].

*** Const. Almaliotis, 1912-1913, (Architecte)**

-1912 ve 1913 yıllıklarında, Rue BaroutHane, 57, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1912,s.301,800,1054) (1913,s.331,792,1084).

Baruthane Caddesi, Şişli, İstanbul.

*** Constantin(os) Dimadis, 1888-1900, (Architecte)**

-1888,1889/1890,1891,1892,1893/1894,1894,1895,1896/1897,1898 ve 1900 yıllıklarında, Rue Halepli (de la Rue Karanlik a la Rue Yechil) 6, Pera adresinde kayıtlı (1888,s.170)(1889/1890,s.193,395,542)

(1891,s.269,458)(1892,s.269,458)(1893/1894,s.272,506)(1894,s.272,506)

(1895,s.277,506) (1896/1897,s.381,630)(1898,s.383,631)(1900,s.343,631).

Halepli Bekir Sokak, Beyoğlu, İstanbul

*** Const. Eskenderidis, 1921-1922, (Architecte)**

-1921 yıllığında, Rue Agha Hamam Djaddessi (de la Rue Agha Hamam a la Rue Pervouz Agha) Appartem Youssoufaki Alidjoglou, 64/1, Pera, adresinde kayıtlı (1921,s.352,967).

Ağa Hamamı Sokak

Beyoğlu, İstanbul

-1922 yıllığında, Rue Agha Hamam Djaddessi (de la Rue Agha Hamam a la Rue Pervouz Agha) Appartem. Youssoufaki Alidjoglou, 64/1, Pera adresinde kayıtlı (1922,s.272,546,895).

Ağa Hamamı Sokak, Beyoğlu, İstanbul

* **Const. Galatti (Galatis), 1900-1914, (Architectes) (Galatis ve Christidis)**

-1900 yıllığında, Ismirlioglou Han, 3, Galata adresinde (Galatis et Christidis olarak) kayıtlı (1900,s.370,631,874).

İzmirlioğlu (İzmirli) Hanı

Galata Yüksekkaldırım, Beyoğlu, İstanbul [61].

-1901 yıllığında, Passage d'Europe, 5, Pera adresinde kayıtlı (1901,s.375,651,945).

Avrupa Pasajı/Aynalı Pasaj, Beyoğlu, İstanbul [72].

-1903,1904 ve 1905 yıllıklarında, Nomicos Han, 15, 16, Galata adresinde kayıtlı (1903,s.483,799,1006)(1904,s.490,1018)(1905,s.1017).

Nomicos Han, Kılıç Ali Paşa Sokak,

Beyoğlu, İstanbul [62].

-1909 yıllığında, Dom: Grande Rue de Pera, 71 (Architecte de l'ambassade de Perse) adresinde kayıtlı

(1909,s.582,1049,1327).

İstiklal Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

-1912 yıllığında, Nomico Han (Kilidj Ali Pacha, Galata) 23, Galata ve Grande Rue de Pera, 71, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.452,800,1355)(A. Demetracopoulos ile).

Nomicos Han, Kılıç Ali Paşa Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

ve İstiklal Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

-1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Kutchuk Parmak Capou (la 2^{e} a gauche de la Grande Rue de Pera a la Rue Kouyoun) Appartem Galati, 7/1, Pera, adresinde kayıtlı (1913,s.1230)(1914,s.1166).

Ev Adresi: Küçük Parmakkapı Sokak, Beyoğlu, İstanbul

*** Const. Lavloudis, 1921, (Architecte)**

-1921 yıllığında, Rue Mezarlık Bis (de la Rue Kutchuk Mezarlık au Bould Ayaz Pacha) Appartem Bouchet, 27/6, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.440,641,1138).

Ergenekon Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

*** Const. Livanopoulos, 1885-1909, (Architecte)**

-1885 yıllığında, Rue Tarla Bachi, 16, Pera adresinde kayıtlı (1885,s.300).

Tarlabaşı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

-1896/1897,1898,1903,1904 ve 1905 yıllıklarında, Rue Mavi (de la Rue Kaliondji Koulouk a la Rue Hamidie Djaddessi) 8-5, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.464,631,851)(1898,s.467,631,849)(1903,s.579,799,1128)(1904,s.588)(1905,s.1131).

Düğün Sokak, Kalyoncukulluğu, Beyoğlu, İstanbul

-1909 yıllığında, Rue Mavi (de la Rue Kaliondji Koulouk a la Rue Hamidie Djaddessi) 5, Pera ve Rue Hamidie Djaddessi, 38, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.692,1049,1390).

Düğün Sokak, Kalyoncukulluğu, Beyoğlu, İstanbul

ve Kurdela Sokak (Tekir Sokak-Kalyoncu Kulluğu Caddesi arası)

Beyoğlu, İstanbul

*** Const. Mascas, 1902-1905, (Architecte)**

-1902,1903,1904 ve 1905 yıllıklarında, Rue Kiraz (de la Rue Simitchi a la Rue Mavi) 6, Pera adresinde kayıtlı (1902,s.532,985)(1903,s.594,1118)

(1904,s.1119)(1905,s.1120)

Akkiraz Sokak, Kalyoncukulluğu, Beyoğlu, İstanbul.

*** Constantine P. Kyridkidis, (Konstantinos Kyriakidis) 1904-1927, (Architecte)**

-1904 yıllığında, Rue Bouyoukdere, Appart. Mancini, 7, Pancaldi adresinde kayıtlı (1904,s.570,1176).

Halaskargazi Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

-1909,1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Margharite (Margarite) (de la Rue Tobdjilar a la Rue Tarlabachi) 7, Pera, adresinde kayıtlı (1909,s.680,1419)(1912,s.544,1226)(1913,s.556,1247)(1914,s.542).

Ekrem Tur Sokak, Hüseyinağa, Beyoğlu, İstanbul

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Kaliondji Koulouk (de la Rue Hamal Bachi a la Rue Papaz Keupru) 91, Pera, adresinde kayıtlı (1921,s.437,641,1087)

(1922,s.350,546,1023).

Kalyoncu Kulluğu Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

-1927 yıllığında, Rue Tatavla Djaddessi (des Cimetieres Evangelique et Latin a l'eglise grecque Aghio Dimitri Appartem. Psylaki, 3, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1927,s.105).

Kurtuluş Caddesi, Feriköy, Şişli, İstanbul

*** Const. Pavlidis, 1913-1932, (Architecte)**

-1913 yıllığında, Rue Madjar (de la Rue Tarla Bachi a la Rue Kil Bournou) Appartem Yaoubhane, 25/5, Pera adresinde kayıtlı (1913,s.656,793,1240).

Turan Caddesi, (Tarlabaşı Bulvarı ile Kılburnu Sokak arası)

Tarlabaşı, Beyoğlu, İstanbul.

-1914 yıllığında, İmpasse Dulbendji, 3, Pera adresinde kayıtlı (1914,s.1070).

Beyoğlu, İstanbul.

-1921 yıllığında St Pierre Han, (Rue de la Banque) 4, Galata ve Rue Valide Tchechme/Tchechme Yocouchou 17-9, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.522,641,987,1192,1207).

Bankalar Cad. Beyoğlu, İstanbul.

Ve Dolapdere Taksim Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

-1922 yıllığında, Rue Mezarlık Bis (de la Rue Kutchuk Mezarlık au Bould Ayaz Pacha) Appartem. Bouchet, 27/6, Pera ve Rue Valide Tchechme, 17, Pera ve

St. Pierre Han (Rue Banque, Galata) 4, Galata, adresinde kayıtlı (1922,s.429,546,917,1078).

Ergenekon Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

ve Dolapdere Taksim Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

ve St. Pierre Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

-1927,1929,1930 ve 1932 yıllıklarında, St Pierre Han, 3 bis, A, 1, Galata adresinde kayıtlı (1927,s.105)(1929,s.1092)(1930,s.999)(1932,s.999).

St. Pierre Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

*** Const. Triandaphilidis, 1914, (Architecte)(et Cie)**

-1913 ve 1914 yıllıklarında, Maksoudie Han, 29, Stamboul adresinde kayıtlı (1913,s.747)(1914,s.732).

Maksudiye Hanı, Balıkpazarı Caddesi, Eminönü, İstanbul [61].

*** Const. Philomathi, 1883-1885, (Architecte)**

-1883 ve 1885 yıllıklarında, Rue Altyn Baccal, 30, Pera adresinde kayıtlı (1883,s.314,364)(1885,s.247,301).

Şehit Muhtar Mahallesi, Altın Bakkal Sokak, Beyoğlu, İstanbul

*** Const. Yotopoulos, 1922, (Architecte)**

-1922 yıllığında, Bereket Han (Rue Voiwode, Galata) 4, Galata adresinde kayıtlı (1922,s.526,547,1157).

Bereket Hanı, Bankalar Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

*** Constantin Georgiadis, 1896/1897-1900, (Architecte)**

-1896/1897,1898 ve 1900 yıllıklarında, Rue Margharite, 6, Pera adresinde kayıtlı
(1896/1897,s.407,630,851)(1898,s.409,631,849)(1900,s.373,631,957).

Ekrem Tur Sokak, Hüseyinağa, Beyoğlu, İstanbul

*** Constantin P. Pappa, 1900-1932, (Architecte)**

-1900 yıllığında, Youssouf Izzedin Han, 3, Galata adresinde kayıtlı (1900,s.325,631,880).

Han adı bilinmiyor, Beyoğlu, İstanbul

-1902 ve 1903 yıllıklarında, Rue Syra Selvi, Maison Criticos, 3, Pera ve Ralli Han (Rue Fermeledjiler) adresinde kayıtlı (1902,s.589,731,897,1011)

(1903,s.656,800,1007,1148).

Sıraselviler Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

ve

Han adı bilinmiyor, Beyoğlu, İstanbul

-1904 ve 1905 yıllıklarında, Haviar Han (Rue Karakeuy, Galata) 69, Galata ve Dom: Impasse Tutundji, Appart. Rachid Pacha, 5, Pera adresinde kayıtlı (1904,s.666,1012,1164)(1905,s.1012,1166).

Havyar Hanı/Borsa Hanı,

Karaköy Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

ve Beyoğlu, İstanbul

-1909 ve 1912 yıllıklarında, Haviar Han, 69, Galata adresinde (Jean Pyrpignias ile birlikte) kayıtlı (1909,s.1049) (1912,s.646,800).

Havyar Hanı/Borsa Hanı,

Karaköy Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

-1913,1914,1921,1922 ve 1927 yıllıklarında, HastaHane Han (Rue Helvadji, Galata), 51, Galata adresinde kayıtlı (1913,s.646,793,1183)

(1914,s.631,777,1119)(1921,s.514,641)(1922,s.422,546,1009)(1927,s.105)

Hastahane Han/Büyük Millet Han/Büyük Balıklı Han,

Müeyyedzade Mahallesi, Kemeraltı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [62].

-1929 yıllığında, Aachen & Munich Han, 2, 3, Galata adresinde kayıtlı (1929,s.1092)

Ahen – Münih Hanı

Fermeneciler Caddesi, Kürekçiler Sokak

Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

-1930 ve 1932 yıllıklarında, Bozkurt Han, 26, Galata adresinde kayıtlı (1930,s.999)(1932,s.999).

Bozkurt Han/Gümüşlü Han

Galata Bankalar Caddesi,

Beyoğlu, İstanbul [68].

*** Costa Sivanopous, 1900, (Architecte)**

-1900 yıllığında, Rue Mavi (de la Rue Kaliondji Koulouk a la Rue Hamidie Djaddessi) 6, Pera adresinde kayıtlı (1900,s.541,957).

Düğün Sokak, Kalyoncukulluğu, Beyoğlu, İstanbul

*** Cosma Artemissia, 1901-1903, (Architecte)**

-1901 ve 1902 yıllıklarında, Rue Pireh Mehmed (de la Rue Sakyz Aghatch a la Rue Hussein Agha) 11, Pera adresinde kayıtlı (1901,s.277,650,983)(1902,s.324,731,1001).

Tarlabaşı Bulvarı, Beyoğlu, İstanbul

-1903 yıllığında, Rue Sakyz Aghatch (la 6^{e} droile de la Grande Rue de Pera (no:114) a la Rue Kassal) 113, Pera adresinde kayıtlı (Artemissia Cosma olarak kayıtlı) (1903,s.430,799,1143).

Sakız Ağacı Caddesi, Şehit Muhtar, Beyoğlu, İstanbul

*** Cosma Pistikas, 1921-1922, (Architecte)**

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Djamdji (de la Rue cherbet Hane a la Rue Emin Djami) Appartem. Athanassis Veros. 18/5, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.530,641)(1922,s.438,546,957).

Harman Sokak, Kalyoncu Kulluğu, Beyoğlu, İstanbul

*** Cosma Caravella, 1913-1914, (Architecte)**

-1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Afet (la 3 me a gauche de la Rue Pancaldi a la Rue Akbaba) Appartem Caravella, 6/7, Pancaldi, adresinde kayıtlı (1913,s.1056)(1914,s.996).

Şişli,İstanbul.

*** C. Lukides, (Cosma Loukidis), 1896/1897-1909, (Architecte)**

-1896/1897 ve 1898 yıllıklarında, Rue Tatavolaly, 5, Pancaldi adresinde kayıtlı (1896/1897,s.465,631,867)(1898,s.469,631,864)

Kurtuluş Caddesi, Feriköy, İstanbul

-1902 ve 1903 yıllıklarında, Rue Hodja Zade, 12, Pancaldi adresinde kayıtlı (1902,s.520,974)(1903,s.581,1106) (C.Loukiou olarak kayıtlı)

Hocazade Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1904 yıllığında, Rue Tchakmak, 39, Pera adresinde kayıtlı (1904,s.589).

Beyoğlu, İstanbul

-1909 yıllığında, Rue Fayk Pacha (de la Rue Harie a la Rue Agha Hamam) 6, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.693,1049).

Faik Paşa Caddesi, Kuloğlu, Beyoğlu, İstanbul

*** Costi Colokitra, 1900-1902, (Architecte)**

-1900,1901 ve 1902 yıllıklarında, Rue Douvardji (de la Rue Kargha a la Rue Bilezik) 15, Pera adresinde kayıtlı (1900,s.324,631,930)(1901,s.650,948) (1902,s.378,731,962).

Beyoğlu, İstanbul

*** Costi Costopoulo, 1893/1894-1900, (Architecte)**

-1893/1894,1894,1895,1896/1897,1898 ve 1900 yıllıklarında, Rue Mezarlik (de la Rue Tepe Bachi a la Rue Asmali Mesdjid) Maison Cheikh, 9, Pera adresinde kayıtlı (1893/1894,s.262,506,712)(1894,s.262,506,712)

(1895,s.267,506,714)(1896/1897,s.370,630)(1898,s.371,631)

(1900,s.329,631).

Ergenekon Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

*** Costi Georgiades, 1883-1885, (Architecte)**

-1883 ve 1885 yıllıklarında, Rue Margarite (de la Rue Tobdjilar a la Rue Tarla Bachi) 6, Pera adresinde kayıtlı (1883,s.247,491)(1885,s.175,300).

Ekrem Tur Sokak, Hüseyinağa, Beyoğlu, İstanbul

*** Costi Midillili, 1888, (Architecte)**

-1888 yıllığında, Rue Margarite (de la Rue Tobdjilar a la Rue Tarla Bachi) Pera adresinde kayıtlı (1888,s.347)

Ekrem Tur Sokak, Hüseyinağa, Beyoğlu, İstanbul

*** D. Drakides, 1909, (Architectes)**

-1909 yıllığında, Alexiadi Han (Rue Yemiche, Galata) 21, Galata adresinde (E. Hadjichristou ile birlikte) kayıtlı (1909,s.553,1049).

Alexiadi Han/Melek Han,

Kemankeş Mahallesi, Yemişçi Hasan Sokak,

Beyoğlu, İstanbul [62]

*** D.G. Andronico, et Cie 1914, (Ingenieurs-Architecte)**

-1914 yıllığında, Tidjaret Han (Rue Perchembe Bazar, Galata) 39, Pera adresinde kayıtlı (1914,s.325).

Ticaret Hanı, Galata Perşembe Pazarı,

Beyoğlu, İstanbul [61].

*** D. Manglis, 1898-1912, (Architecte)**

-1898,1900,1901,1902 ve 1903 yıllıklarında, Rue Karanlık (de la Rue Carnavoula a la Rue Sakyz Aghatch) 13, Pera adresinde kayıtlı (1898,s.376,840)(1900,s.335,946)(1901,s.466,965)(1902,s.526,981)(1903,s .587,1113)

Karanlık Bakkal Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1909 ve 1912 yıllıklarında, Rue Mezarlik (de la Rue Tepe Bachi a la Rue Asmali Mesdjid) 27, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.702,1049,1423)

(1912,s.801).

Ergenekon Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

*** D. Vlassiadis 1905, (Architecte)**

-1905 yıllığında, Rue Tepe Bachi, 41 adresinde kayıtlı (1905,s.1161)

Meşrutiyet Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

*** D. Pavlopoulos, 1901-1921, (Architecte)**

-1901,1902,1903,1904,1905,1909,1912,1913,1914 ve 1921 yıllıklarında, Rue Kyrlanghitch (de la Rue Pacha Bacal a la Rue Ziba) 12, Pera adresinde kayıtlı (1901,s.529,651,974)(1902,s.595,731,991)(1903,s.663,800,1125)

(1904,s.671)(1905,s.1127)(1909,s.791,1049,1416)(1912,s.651,801,1212)

(1913,s.656,793,1233)(1914,s.641,777,1168)(1921,s.641).

Büyük Kırlangıç Sokak, Bülbül, Beyoğlu, İstanbul.

*** D. A. Carayan(n)akis (Karayannakis), 1912-1914, (Architecte)**

-1912 yıllığında, Bereket Han (Rue Voiwode, Galata) 9, Galata adresinde kayıtlı (1912,s.367,800,1300).

Bereket Hanı, Bankalar Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

-1914 yıllığında, Hastahane Han (Rue Helvadji, Galata) 50, Galata adresinde kayıtlı (1914,s.524,777,1119).

Hastahane Han/Büyük Millet Han/Büyük Balıklı Han,

Müeyyedzade Mahallesi, Kemeraltı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [62].

*** D.C.J. Calvocoressi, 1895-1902, (Calvocoressi et Stalides)(Ingenieurs)**

-1895 ve 1896/1897 yıllıklarında, Alexiadi Han, 25, Galata adresinde kayıtlı (1895,s.506)(1896/1897,s.351,630).

Alexiadi Han/Melek Han, Kemankeş Mahallesi, Yemişçi Hasan Sokak,

Beyoğlu, İstanbul [62].

-1901 ve 1902 yıllıklarında, Yaldiz Han, 1, Galata adresinde kayıtlı (1901,s.650)(1902,s.731).

Yaldız Hanı (Yıldız Hanı) Mumhane Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

*** Daniel B(o)urla, 1914-1921, (Architecte)**

-1914 ve 1921 yıllıklarında, Rue Yachmak Syran (de la Rue Okdji Moussa a la Rue Chimal) Appartem. Ovadia, 7/5 adresinde kayıtlı (1914,s.370,776,1271)(1921,s.290,640,1210).

Ölçek Sokak, Harbiye, Şişli, İstanbul [70].

*** Delfo Seminati, 1893/1894-1932, (Architecte, de la legation de Suede et Norvege)**

-1893/1894,1894 ve 1895 yıllıklarında, Rue Meive, 2, Pancaldi, adresinde kayıtlı (1893/1894,s.413,506,734)(1894,s.413,506,734)

(1895,s.429,506,737).

Meyva Sokak, Şişli, İstanbul [70].

-1896/1897 yıllığında, Rue Pancaldi, 1, Pancaldi adresinde kayıtlı (1896/1897,s.545,631,880/8)

Cumhuriyet Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

-1898 yıllığında, Rue Saksi (de la Rue Chicli a la Rue Pireh Mehmed) 19, Pera ve Rue Meive, 1, Pancaldi adresinde kayıtlı (1898,s.550,631,885).

Saksı Sokak, Şişli, İstanbul [70].

Ve Meyva Sokak, Şişli, İstanbul [70].

-1900 yıllığında, Rue Meive, 1-2, Pancaldi ve Rue Tatavla Djadessi, 8, Pera adresinde kayıtlı (1900,s.632,1004) (architecte de la legation de Suede et Norv.)

Meyva Sokak, Şişli, İstanbul [70].

Ve Kurtuluş Caddesi, Feriköy, Şişli, İstanbul

-1901,1902,1903,1904 ve 1905 yıllıklarında, Rue Tatavla Djaddessy, 8, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1901,s.651,1024)(1902,s.636,731)

(1903,s.708,800,1195)(1904,s.716,1197)(1905,s.1200).

Kurtuluş Caddesi, Feriköy, Şişli, İstanbul

-1909 ve 1912 yıllıklarında, Rue Kir Bis, 141-8 bis, Ferikeuy ve Rue Tatavla Djaddessy, 8, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1909,s.843,1049,1503)

(1912,s.703,801,1197).

Kırağı Sokak, Şişli, İstanbul [70].

ve

Kurtuluş Caddesi, Feriköy, Şişli, İstanbul

-1913,1914 ve 1921 yıllıklarında, Rue Kir Bis (de la Rue Djabi a la Rue Kiathane Djaddessi) 8, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1913,s.703,793,1218)(1914,s.688,777,1154)(1921,s.641,1105).

Kırağı Sokak, Şişli, İstanbul [70].

-1922 yıllığında, Rue Baghtche (de la Rue Fouroun a la Rue Barouthane Djaddessi) 15, Ferikeuy, ve Rue Kir Bis (de la Rue Djabi a la Rue Kiathane Djaddessi) 8, Ferikeuy, adresinde kayıtlı (1922,s.467,547,909,1042).

Küçükbahçe Sokak, 19 Mayıs, Şişli, İstanbul [70].

ve Kırağı Sokak, Şişli, İstanbul [70].

-1930 ve 1932 yıllıklarında, Şişli Cabi S., 50 adresinde kayıtlı (1930,s.999)(1932,s.999).

Şişli, İstanbul.

*** Demetre Fardis, 1901-1909, (Architecte)**

-1901 ve 1902 yıllıklarında, Rue Diguer Beghtchi (de la Rue Bouyoukdere a la Rue Kalpakdji, Pancaldi) 41, Pancaldi adresinde kayıtlı (1901,s.366,650,1015)(1902,s.420,731,1039).

Şafak Sokak, Halaskargazi Mahallesi, Şişli, İstanbul [70].

-1903,1904 ve 1909 yıllığında, Rue Barout Hane, 26, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1903,s.472,799,1190) (1904,s.478)(1909,s.1049,1497)

Baruthane Caddesi, Şişli, İstanbul

*** Demetre N. Petsillas, (Dimitri Peçilas), 1909-1927, (Architecte)**

-1909 yıllığında, Rue Sakyz Aghatch, 119 bis, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.797,1441)

Sakız Ağacı Caddesi, Şehit Muhtar, Beyoğlu, İstanbul

-1912 yıllığında, Hastahane Han (Rue Helvadji, Galata) 43, Galata ve Dom: Rue Sakyz Aghatch, 119 bis, Pera adresinde kayıtlı

(1912,s.657,1159,1272).

Hastahane Han/Büyük Millet Han/Büyük Balıklı Han, Müeyyedzade Mahallesi,

Kemeraltı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [62].

ve Sakız Ağacı Caddesi, Şehit Muhtar, Beyoğlu, İstanbul

-1913,1914,1927,1929,1930 ve 1932 yıllıklarında, Hasta Hane Han (Rue Helvadji, Galata) 42-43, Galata adresinde kayıtlı (1913,s.661,1183)(1914,s.646,1119)(1927,s.105)(1929,s.1092)

(1930,s.999)(1932,s.999).

Hastahane Han/Büyük Millet Han/Büyük Balıklı Han, Müeyyedzade Mahallesi, Kemeraltı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [62].

*** Demetre Pavlovitch, 1927, (Architecte)**

-1927 yıllığında, Rue D'Alger, 9, Pera adresinde kayıtlı (1927,s.105)

Cezayir Sokak, Firüzağa, Beyoğlu, İstanbul

*** Demost. H. Paraskevas, 1921-1922, (Ingenieur-Architecte)**

-1921 ve 1922 yıllıklarında, St. Pierre Han (Rue Banque, Galata) 4, Galata ve Dom: Rue Ainaly Tchechme, 49, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.987)(1922,s.426,917).

St. Pierre Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

ve Aynalı Çeşme Caddesi, Kamer Hatun, Beyoğlu, İstanbul

*** Demosthene Metaxas, 1902-1903, (Architecte)**

-1902 ve 1903 yıllıklarında, Rue Kaliondji Koulouk (de la Rue Hamal Bachi a la Rue Yeni Cheir) 113, Pera adresinde kayıtlı (1902,s.547,731,979)(1903,s.800,1111).

Kalyoncu Kulluğu Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

* **Dertad (Deriad) H(e)oubesserian, 1913-1921, (Architecte)**

-1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Echreff Effendi (de la Rue Mezarlık a la Rue Barout-Hane) Appartem Arzouian, 6/13, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1913,s.514,793,1132) (1914,s.501,777).

Eşref Efendi Sokak, Şişli, İstanbul [70]

-1921 yıllığında, Kutchuk Yeni Han (Rue Kurekdjiler, 2, Galata) 51/2, Galata, adresinde kayıtlı (1921,s.401,640,1113).

Küçük Yeni Han, Fermeneciler-Kürekçiler Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

*** Dicran Kalfa, 1900-1905 (Dicran Djuberian)(Architecte)**

-1900,1901,1902,1903,1904 ve 1905 yıllıklarında, Rue Bouyoukdere (de la Rue Pancaldi a la Rue Chicli) 13, Pancaldi. adresinde kayıtlı (1900,s.342,631,993)(1901,s.352,650,1013)(1902,s.405,731,1036) (1903,s.455,799,1175)(1904,s.462,1176)(1905,s.1179)

Halaskargazi Caddesi, Şişli, İstanbul [70]

*** Dim. Panayotidi(e)s, 1904-1921, (Architecte)**

-1904,1905,1909,1912,1913,1914 ve 1921 yıllıklarında, Rue Bouyouk Parmak Capou (la 3e a gauche de la Grande Rue de Pera a la Rue Telegraphe) 12, Pera adresinde kayıtlı (1904,s.657,1076)(1905,s.1077)

(1909,s.773,1049,1355)(1912,s.634,801,1067)(1913,s.640,793,1096)

(1914,s.625,777,1034)(1921,s,641).

Büyükparmak Kapı Sokak, Beyoğlu, İstanbul

*** Dim. Caram(n)assopoulos, 1912-1921, (Architecte)**

-1912,1913,1914 ve 1921 yıllıklarında, Rue Bilezikdji (de la Rue Mezarlık a Sinem Keuy) 59, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1912,s.366,800) (1913,s.391,792,1088)(1914,s.379,776,1026)(1921,s.296).

Bilezikçi Sokak, Şişli, İstanbul [70]

*** Dim. Dimitriadis (Demetriadis), 1921-1922, (Architecte)**

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Cherbet Hane (Continuation de la Rue Hamal Bachi aux Rues Keumur ji et Harmam) Appartem Bosna, 42/5, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.334,1007)(1922,s.256,546).

Ömer Hayyam Caddesi başlangıcı ile Kurdela Sokak arası

Kalyoncukulluğu, Beyoğlu, İstanbul

*** Dim. Fardy, 1927, (Architecte)**

-1927 yıllığında, Rue Bilezikdji, 33, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1927,s.105).

Bilezikçi Sokak, Şişli, İstanbul [70].

*** Dim. Georgiades (Georgiadis), 1909-1927, (Architecte)**

-1909,1912,1913,1914[22],1921,1922,1927 ve 1929[23] yıllıklarında, Rue Anderlitch (la 1 re a gauche de la rue Bouyoukdere a la rue Kaya) 9, Pancaldi adresinde kayıtlı (1909,s.587,1479)(1912,s.457)(1913,s.476)

(1914,s.464,1107)(1921,s.368,640,973)(1922,s.288,546,903)(1927,s.105)

(1929,s.1029)

Hidayet Sokak, Ergenekon, Şişli, İstanbul [70].

* **Dim. Kyriakidis (Kyriakides), 1913-1922, (Architecte)**

-1913 yıllığında, Ismirlioglou Han (Rue Yuksek Kalderim, Galata) 75/6, Galata ve Dom: Rue Kiraz (de la Rue Simitchi a la Rue Mavi) Appartem Paraskeva, 16/2, Pera adresinde kayıtlı (1913,s.556,793,1219,1356).

İzmirlioğlu (İzmirli) Hanı, Galata Yüksekkaldırım,

Beyoğlu, İstanbul [61].

ve

Ev Adresi: Akkiraz Sokak

Kalyoncukulluğu, Beyoğlu, İstanbul.

-1914,1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Kiraz (de la Rue Simitchi a la Rue Mavi) Appartem. Paraskeva, 16/3, Pera adresinde kayıtlı (1914,s.542,1155)(1921,s.437,641)(1922,s.350,546).

Akkiraz Sokak, Kalyoncukulluğu, Beyoğlu, İstanbul.

[22]1914 yıllığında, ayrıca Rue Hadji Mansour, 37, Ferikeuy, adresinde kayıtlı (1914,s.464,1107).
[23]1927 ve 1929 yıllıklarında ayrıca, Cite de Pera, Porte B. 3, Pera adresinde kayıtlı (1927,s.105)(1929,s.1029).

*** D. Maglis, 1904, (Architecte)**

-1904 yıllığında, Rue Karanlık (de la Rue Carnavoula a la Rue Sakyz Aghatch) 13, Pera adresinde kayıtlı (1904,s.596,1114)

Karanlık Bakkal Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

*** Dim. Pappadapoulos, 1927, (Architecte)**

-1927 yıllığında, Rue Bir Kouyoulou (de la Rue Kaliondji Koulouk a la Rue Pechkirdji, Pera) 8, Pera adresinde kayıtlı (1927,s.105)

Tek Kuyulu Sokak, Beyoğlu, İstanbul

*** Dim. Pappazoglou, 1903-1905, (Architecte)**

-1903,1904 ve 1905 yıllıklarında, Rue Olivo (de la Rue Pervouz Agha a la Rue Agha Hamam) 10, Pera adresinde kayıtlı (1903,s.658,1132)(1904,s.667) (1905,s.1136).

Liva Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

*** Dim. Scoufakis, 1905-1922, (Architecte)**

-1905,1909 ve 1912 yıllıklarında, Rue Mezarlik (de la Rue Tepe Bachi a la Rue Asmali Mesdjid) 25, Pera adresinde kayıtlı (1905,s.1133)(1909,s.840,1049,1423)(1912,s.700,801,1236)

Ergenekon Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

-1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Mezarlik (de la Rue Tepe Bachi a la Rue Asmali Mesdjid) 25, Pera ve Rue Kilidj (de la Rue Cherbethane a la Rue Papatia) 8, Pera adresinde kayıtlı (1913,s.701,793,1215) (1914,s.686,777,1152).

Ergenekon Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Kilidj (de la Rue Cherbethane a la Rue Papatia) 8, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.561,641)(1922,s.465,547,1039).

Kılıç Aslan Sokak, Kamer Hatun, Beyoğlu, İstanbul.

*** Dim. Theocharidis, 1912-1922, (Architecte)**

-1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Hodja Zade (de la Rue Pervouz Agha a la Rue Kouyoun) 2-3 bis, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.742,801,1161)(1913,s.739,793,1185)(1914,s.723,777,1122).

Hocazade Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Kulhan (de la Rue Agha Hamam a la Rue Agha Hamam Djaddessi) Appartem. Theocharidis, 13/13, Pera, adresinde kayıtlı (1921,s.594,641,1112)(1922,s.495,547,1049).

Beyoğlu, İstanbul

*** Dim. Triandaphilidis, 1922, (Architecte)**

-1922 yıllığında, Rue Tarla Bachi (de la Rue Valide Tchechme a la Rue Kaliondji Koulouk) 27, Pera adresinde kayıtlı (1922,s.502,547,1125).

Tarlabaşı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

*** Demetre Th. Bassiladis, (Dim. Vassiliadis), 1913, (Architecte)**

-1913 yıllığında, Bouyouk Abboud Eff. Han (Rue Abboud Effendi Han, Stamboul) 28/33, Stamboul adresinde kayıtlı (1913,s.757,793,1054).

Büyük Abüd Efendi Hanı, Marpuççular Caddesi Eminönü, İstanbul [61].

*** Dim. C. Zouras, 1913, (Architecte)**

-1913 yıllığında, Rue Soandji (de la Rue Pervouz Agha a la Rue Djean Kir) Appartem. Constantinidis, 1/1, Pera adresinde kayıtlı (1913,s.786,793,1294).

Cihangir Mahallesi, Soğancı Sokak, Beyoğlu, İstanbul

*** Dim. Vuccino, 1914, (Architecte)**

-1914 yıllığında, Rue Tourna (de la Rue Elma Dagh a la Rue Afet) Appartem. Tsouvalas, 4/5, Pancaldi adresinde kayıtlı (1914,s.1263).

Turna Sokak, Şişli, İstanbul [70].

* **Dirtad Arzouian, 1922, (Architecte)**

-1922 yıllığında, Rue Hadji Maghak (de la Rue Techvikie Djaddessi a la Rue Nichantach) 32, Nichantach adresinde kayıtlı (1922,s.184,546,995).

Süleyman Nazif Sokak,

Halaskargazi Mahallesi, Şişli, İstanbul [70].

*** Dirtad Khoubesserian (Dirtad Kalfa), 1914-1927, (Architecte)**

-1914 yıllığında, Rue Echreff Effendi (de la Rue Mezarlık a la Rue Barout-Hane) Appartem. Dirtad Calfa, 13/3, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1914,s.1070).

Eşref Efendi Sokak, Şişli, İstanbul [70].

-1921 yıllığında, Kutchuk Yeni Han (Rue Kurekdjiler, Galata) 51/2, Galata, adresinde kayıtlı (1921,s.640).

Küçük Yeni Han, Fermeneciler-Kürekçiler Caddesi,

Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

-1927 yıllığında, Rue Hadji Maghak (de la Rue Techvikie Djaddessi a la Rue Nichantach) 25, Nichantach adresinde kayıtlı (1927,s.105).

Süleyman Nazif Sokak,

Halaskargazi Mahallesi, Şişli, İstanbul [70].

*** Djafer Effendi, 1901, (Architecte)**

-1901 yıllığında, Rue Syra Selvi (de la Rue Kichla Djaddessi (Taxim) a la Rue Pervouz Agha) 118, Pera adresinde kayıtlı (1901,s.348).

Sıraselviler Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

*** Ed. Sandakdjian, 1905-1909, (Architecte)**

-1905 ve 1909 yıllıklarında, Rue Nefti (de la Rue Tarla Bachi a la Rue Yaghhane) 4, Pera adresinde kayıtlı (1905,s.1135)(1909,s.832).

Beyoğlu, İstanbul

*** Edhem Bey, 1903-1922 (Edhem & Nouridjan Architectes)**

-1903 yıllığında, Messeret Han (Rue Bab-i Ali Djaddessi) adresinde kayıtlı (Nourıdjan ile)(1903,s.799).

Bab-ı Ali Caddesi, Eminönü, İstanbul.

-1909 yıllığında, Messeret Han, 6, Stamboul ve Bahtiar Han (Rue Voiwode, Galata) Galata ve Dom: Edhem Bey, a Couroutchechme adresinde kayıtlı (1909,s.556,1049).

Han adı mevcut değil,

Bab-ı Ali Caddesi, Eminönü, İstanbul.

ve

Bahtiyar Hanı, Bankalar Caddesi, Galata

Beyoğlu, İstanbul [61].

-1912,1913,1914,1921 ve 1922 yıllıklarında, Bahtiar Han (Rue Voiwode, Galata) 24/13a17, Galata adresinde kayıtlı (Edhem & Nourıdjan architectes)

(1912,s.429,800,1322)(1913,s.449,793,1336)(1914,s.437,777,1270)

(1921,s.345,640,1209)(1922,s.266,546,1157).

Bahtiyar Hanı, Bankalar Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

*** Edouard Aglagueno, 1909, (Architecte)**

-1909 yıllığında, Rue Chimen (de la Rue Elma Dagh a la Rue Tchair) 26, Pancaldi adresinde kayıtlı (1909,s.415,1048,1483).

Çimen Sokak, Şişli, İstanbul [70].

*** Edouard De Nari, 1909-1922, (Architecte)**

-1905 ve 1909 yıllıklarında, Saint Pierre Han, 10, 3a7 ve Dom: Rue de Pologne (Leh), 30, Pera adresinde kayıtlı (1905,s.1018,1141)(1909,s.537)

St. Pierre Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

ve Nur-i Ziya Sokak, Tomtom, Beyoğlu, İstanbul

-1912 yıllığında, Assicurazioni Generali Han, 71-77, Galata adresinde kayıtlı (1912,s.800,1322).

Generali Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [62].

-1913,1914 ve 1921 yıllıklarında, Assicurazioni Generali Han (Rue Voiwode, Galata) 71-77, Galata ve Dom: Grande Rue de Pera, Appartements St. Antoine, 311/4, adresinde kayıtlı (1913,s.431,792)(1914,s.418,776,1271) (1921,s.330,640,1053,1210).

Generali Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [62].

ve Ev Adresi: İstiklal Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

-1922 yıllığında, Grande Rue de Pera, Appartements St. Antoine, 311/4, adresinde kayıtlı (1922,s.253,988).

İstiklal Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

*** Edouard J. Tuck, 1893/1894-1904, (Architecte et Ingenieur Civil)**

-1893/1894 ve 1894 yıllıklarında, Rue Tophane Iskelessi, 27, Galata adresinde kayıtlı (1893/1894,s.438,506,753)(1894,s.438,506,753).

Beyoğlu, İstanbul.

-1903 ve 1904 yıllıklarında, Yaldiz Han, 8-17, Galata adresinde kayıtlı (1903,s.741,800,1010)(1904,s.750,1021)(Edward Tock olarak kayıtlı).

Yaldız Hanı (Yıldız Hanı) Mumhane Caddesi,

Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

*** Edouard Kokifli, 1868/1869-1880, (Architecte)**

-1868/1869 yıllığında, Rue Halepli, 101, Pera, adresinde kayıtlı (1868/1869,s.145).

Halepli Bekir Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1880 yıllığında, a Psamatia, adresinde kayıtlı (1880,s.145).

*** Edouard Vuccino, 1909-1913, (Architecte)**

-1909 yıllığında, Rue Yeni Yol, 112, Galata adresinde kayıtlı (1909,s.908,1049,1554).

Beyoğlu, İstanbul

-1912 ve 1913 yıllıklarında, Ismirlioglou Han (Rue Yuksek Kalderim) 75/6, Galata adresinde kayıtlı (1912,s.772,801,1344)(1913,s.767,793,1356).

İzmirlioğlu (İzmirli) Hanı, Galata Yüksekkaldırım,

Beyoğlu, İstanbul [61].

*** Efst. Xenakis, 1921-1922, (Architecte)**

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Koumbaradji Yocouchou (la 16e a gauche de la Grande Rue de Pera a la rue Bit Bazar) Appartem. Delenda, 89/2, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.619,1110)(1922,s.521,547,1046).

Kumbaracı Yokuşu, Tomtom, Beyoğlu, İstanbul

* **Efthime Codjabachoulis, 1921-1922, (Architecte)**

-1921 ve 1922 yıllıklarında, St. Pierre Han (Rue de la Banque) 3, Galata adresinde kayıtlı (1921,s.310,640,987)(1922,s.234,546).

St. Pierre Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

*** Eghiazar Avedissian, 1912-1929, (Architecte)**

-1912 yıllığında, Rue Madjar (de la Rue Tarla Bachi a la Rue Kil Bournou) 4, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.326,800,1218).

Turan Caddesi, (Tarlabaşı Bulvarı ile Kılburnu Sokak arası)

Tarlabaşı, Beyoğlu, İstanbul.

-1913 ve 1914 yıllıklarında, İbret Han (Rue Sevoud (de la Rue Zulfarisse a la Rue Billour) Galata) 3/8, Galata ve Dom: Rue Madjar (de la Rue Tarla Bachi a la Rue Kil Bournou) Appartem Andon Calfa, 4/4, Pera adresinde kayıtlı (1913,s.353,792,1239)(1914,s.341,776,1175,1227).

Çituri/Çituris Han/İbret Han

Teğmen Hüseyin Sofu Sokak,

Beyoğlu, İstanbul [62]

Ve Ev Adresi: Turan Caddesi,

(Tarlabaşı Bulvarı ile Kılburnu Sokak arası)

Tarlabaşı, Beyoğlu, İstanbul.

-1922 yıllığında, Rue Boyadjoglou (de la Rue Bouyoukdere Djaddessi) Appartem Carlo Amancich, 10/1, Nichantach, adresinde kayıtlı (1922,s.546,930).

Teyyareci Fehmi Sokak,

Cumhuriyet Mahallesi, Şişli, İstanbul [70].

-1927 ve 1929 yıllıklarında, Adalet Han, 22 a 24, Galata adresinde kayıtlı (1927,s.105)(1929,s.1092)(Ahmed Burhaneddin ile)

Adalet Han, Galata Voyvoda Caddesi [68].

*** Elia Dimitriadis, 1913, (Architecte)**

-1913 yıllığında, Imp. Kantardji, 4, Pera adresinde kayıtlı (1913,s.792).

Beyoğlu, İstanbul

* **Emile Faracci, 1903-1927, (Ingenieurs-Architecte, et Cie)**

-1903,1904,1909,1912 ve 1913 yıllıklarında, Dom: Rue Chrissoverghi a Kadikeuy adresinde kayıtlı (1903,s.472,799)(1904,s.479)

(1909,s.569,1049)(1912,s.441,800)(1913,s.461,793).

Kadıköy, İstanbul

-1914 yıllığında Saint Pierre Han, 14, 14 bis Galata ve Dom: Rue Kutchuk Mezarlık (de la Rue Mezarlık bis au boulevard Ayaz Pacha) Appartem. Tchipitchis, 7/2, Pera adresinde kayıtlı (1914,s.448,777,1192).

St. Pierre Han, Bankalar Cad. Beyoğlu, İstanbul.

ve Beyoğlu, İstanbul

-1921,1922 ve 1927 yıllıklarında, Ghnl Camondo Han, 8, Galata adresinde kayıtlı (1921,s.356,641) (1922,s.275,546)(1927,s.105)(Faracci (Emile)&Co)

Gül Kamondo Han, Yeni Cami Mahallesi, Galata

Beyoğlu, İstanbul [62].

*** Emile Griet, 1892-1895, (Architecte)**

-1892,1893/1894,1894 ve 1895 yıllıklarında, Tunnel Han (Bouyouk Tunnel Han) 8, Galata adresinde kayıtlı (1892,s.458)(1893/1894,s.299,506,659) (1894,s.299,506,659)(1895,s.306,506,659).

Büyük Tünel Hanı, Billur Sokak,

Beyoğlu, İstanbul [61].

*** Emile Meins, 1896/1897-1921, (Ingenieur-Architecte)**

-1896/1897 ve 1898 yıllıklarında, Rue Koumbaradji Yocouchou, 52-55, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.479,631)(1898,s.484,631,844).

Kumbaracı Yokuşu

Tomtom, Beyoğlu, İstanbul

-1903,1904,1905 ve 1909 yıllıklarında, Rue Mezarlik (de la Rue Tepe Bachi a la Rue Asmali Mesdjid) 37, Appartem Vahratoglou, Pera adresinde kayıtlı (1903,s.605,799,1130)(1904,s.614)(1905,s.1133)(1909,s.723,1423)

Ergenekon Caddesi,

Şişli, İstanbul [70].

-1913,1914 ve 1921 yıllıklarında, Rue Izzet Pacha (de la Rue Bouyoukdere a la Rue Baghtche) Appartem Eski Terzian, 19/23, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1913,s.595,793,1192)(1914,s.582,777,1129)(1921,s.641).

İzzet Paşa Sokak, Şişli, İstanbul [70].

*** Emile Pfister, 1912-1921, (Architecte)**

-1912 ve 1913 yıllıklarında, Rue Soandji (de la Rue Pervouz Agha a la Rue Djean Kir) Appartem Sterio Calfa, 7/2, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.657,801,1278)(1913,s.661,793,1294).

Cihangir Mahallesi, Soğancı Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1914 yıllığında, Rue Kutchuk Mezarlık (de la Rue Mezarlık bis au boulevard Ayaz Pacha) 11, Pera adresinde kayıtlı (1914,s.646,777).

Beyoğlu, İstanbul

-1921 yıllığında, Fermeledjiler Yeni Han (Rue Fermeledjiler, de la Rue Yagh Capan a la Rue Karakeuy), 102/1a3, Galata adresinde kayıtlı (1921,s.526,641,1042).

Yeni Han

Fermeneciler Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

*** Ernest Bonkowski, 1903, (Architecte)**

-1903 yıllığında, Saatchi Han (Rue Perchembe Bazar) 19, Galata ve Dom: Rue Orta Bis (de la Rue Toz Coparan a la Rue Mahmoud Agha) Maison Thomas, 1/5, Pera adresinde kayıtlı (1903,s.394,799,1007,1133).

Saatçi Han, Perşembe Pazarı Sokak,

Beyoğlu, İstanbul [62]

ve Beyoğlu, İstanbul

*** Ernest Cafiero, 1914, (Architecte)**

-1914 yıllığında, Rue Toz Coparan (de la Rue Kabristan au Quartier turc de Cassim Pacha) Appartem Cartali, 54/1 adresinde kayıtlı (1914,s.1264).

Asmalı Mescid Caddesi-Tepebaşı Caddesi arası

Beyoğlu, İstanbul.

*** Ernest Ergavane Reinhardt, 1912-1932, (Architecte-Ingenieur)**

-1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Kutchuk Han (Rue Ergavane, Galata, de la Rue Billour a la Rue medrese), 5/4, Galata ve Dom: a Bebek adresinde kayıtlı (1912,s.675,801,1110)(1913,s.678,793,1137) (1914,s.663,777,1075).

Han adı bilinmiyor

Erguvan Sokak, Azapkapı, Beyoğlu, İstanbul

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Passage Panaia, Appartem Panaia, 5-6, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.541)(1922,s.446).

Beyoğlu, İstanbul

-1930 ve 1932 yıllıklarında, Galata Sen Piyer Han adresinde kayıtlı (1930,s.999)(1932,s.999).

St. Pierre Han, Bankalar Cad. Beyoğlu, İstanbul.

*** Ernest Guglielmi, 1896/1897-1922, (Architecte)**

-1896/1897 yıllığında, Dom: Rue Djedidie, 147-157, Pancaldi. adresinde kayıtlı (1896/1897,s.414,630,808/6)

Ölçek Sokak (Papa Roncalli Sokak) Harbiye, Şişli, İstanbul [70]

-1898,1900,1901 yıllığında, Dom: Rue Djedidie (de la Rue Sel a la Place des Grands Champs) 157, Pancaldi ve Cite D'Alep, 5, Pera Adresinde kayıtlı adresinde kayıtlı (1898,s.416,822,883)(1900,s.381)(1901,s.388,1017)

Ölçek Sokak (Papa Roncalli Sokak)Harbiye, Şişli, İstanbul [70].

ve

Beyoğlu, İstanbul

-1903 ve 1905 yıllıklarında, Cite Hava, 1 adresinde kayıtlı (1903,s.1083)(1905,s.1084).

Beyoğlu, İstanbul

-1909 ve 1912 yıllıklarında, Rue Somoundjou (de la Rue Araslar a la Rue Soandji) 1, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.600,1444)(1912,s.471,1280)

Beyoğlu, İstanbul

-1913,1914 ve 1921 yıllıklarında, Attache au bureau technique de la Dette Publique Ottomane ve Dom: Rue Tatavla Djaddessi (des Cimetieres Evangelique et Latin a l'eglise grecque Aghio Dimitri) 38, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1913,s.489)(1914,s.476,1241)(1921,s.379,1184).

Kurtuluş Caddesi, Feriköy, Şişli, İstanbul

-1922 yıllığında, Rue Tatavla Djaddessi (des Cimetieres Evangelique et Latin a l'eglise grecque Aghio Dimitri) 38, Ferikeuy, adresinde kayıtlı (1922,s.297,1128).

Kurtuluş Caddesi, Feriköy, Şişli, İstanbul

*** Et. Cremezy, 1903-1909, (Architecte)**

-1903 ve 1904 yıllıklarında, Saroglou Han (Rue Keumurdji, Galata) 4, Galata ve Dom: Rue Pancaldi (du Jardin Municipal du Taxim a la Rue Bouyoudkere) 13-15, Pancaldi adresinde kayıtlı (1903,s.434,799,1185)

(1904,s.439,1019,1186).

Sarıoğlu/Saharoğlu Hanı,

Erişteci Sokağı, Galata, İstanbul [61].

ve Ev Adresi: Cumhuriyet Caddesi,

Şişli, İstanbul [70].

-1909 yıllığında, Tevekil Han (Rue Zulfarisse Galata) adresinde kayıtlı (1909,s.526,1558)

Tevekkül Hanı, Perçemli Sokak,

Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

*** Etienne C. Georgiadis, 1912-1922, (Architecte)**

-1912,1913,1914,1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Fayk Pacha (de la Rue Harie a la Rue Agha Hamam) Appartem. Stratighaki, 10/6, Pera, adresinde kayıtlı (1912,s.457,1116)(1913,s.476,1143) (1914,s.464,1081)(1921,s.369,640)(1922,s.288,546,972).

Faik Paşa Caddesi, Kuloğlu, Beyoğlu, İstanbul

*** Etienne Tchividjian, 1914, (Architecte)**

-1914 yıllığında, Rue Feridie (de la Rue Valide Tchechme a la Rue Bilezik) 97, Pera adresinde kayıtlı (1914,s.719,777,1082).

Feridiye Caddesi, Kocatepe, Beyoğlu, İstanbul

*** Ettore Badetti (Balatti), 1912, (Architecte)**

-1912 yıllığında, Rue Timoni, 15, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.330,800,1312)

Beyoğlu, İstanbul

*** Eugene Bottazzi, 1888-1914, (Architecte)**

-1888 yıllığında, Rue Hamal Bachi, 62, Pera adresinde kayıtlı (1888,s.143,347).

Beyoğlu, İstanbul

-1914 yıllığında[24]**, Rue Fayk Pacha (de la Rue Harie a la Rue Agha Hamam) 7, Pera adresinde kayıtlı (1914,s.365,654).**

Faik Paşa Caddesi, Kuloğlu, Beyoğlu, İstanbul.

[24] 1913 yıllığında, architecte a la manufacture de la Regie de Tabacs a Djoubali (1913,s.378), 1921 yıllığında architecte a la manufacture de la R.O.T. şeklinde kayıtlı (1921,s.285).

*** Eugene Evrat, 1912-1921, (Architecte)**

-1912 yıllığında, Sinasson Han (Rue Perchembe Bazar, 23, Galata) 3a 5, Galata ve Rue de Suede (la 29e a droite de la Grande Rue de Pera a la Rue Sofialy) 5, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.439,800,1282)(A. Schneller ile)

Sinasson Han, Galata Perşembe Pazarı, Beyoğlu, İstanbul [61].

ve Müeyyet Sokak

Asmalımescid, Beyoğlu, İstanbul.

-1913,1914 ve 1921 yıllıklarında, Rue de Suede (la 29e a droite de la Grande Rue de Pera a la Rue Sofialy) Appartem Aslan, 11/4, Pera adresinde kayıtlı (1913,s.459,793,1298)(1914,s.446,777,1232)(1921,s.354,640).

Müeyyet Sokak, Asmalımescid, Beyoğlu, İstanbul.

*** Evang. Ranos, (Evangel Ranos), 1921-1927, (Architecte)**

-1921 yıllığında, Oufak Han (Yanghin Tchikmaz, Stamboul) adresinde kayıtlı (Mahmed Nail ile) (1921,s.641,1238).

Ufak Han, Sirkeci, Fatih, İstanbul.

-1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue Cherbethane (Continuation la Rue Hamam Pachi aux Rues Keumurdji et Harmam) Appartem. Tevfik Bey, 42/7, Pera, adresinde kayıtlı (1922,s.445,547,939)(1927,s.105).

Ömer Hayyam Caddesi başlangıcı ile Kurdela Sokak arası

Kalyoncukulluğu, Beyoğlu, İstanbul

*** E.S. Katzambassoglou, 1904, (Architecte)**

-1904 yıllığında, Hadji Eyoub Effendi Han, 5, Stamboul adresinde kayıtlı (1904,s.561,1031)

Han adı bulunamadı.

*** F. Kevork Djuberian, 1901-1905, (Architecte)**

-1901,1902,1903,1904 ve 1905 yıllıklarında, Rue Djedidie (de la Rue Sel a la Place des Grands Champs) 82-83-84, Pancaldi adresinde kayıtlı (1901,s.352,650,1016)(1902,s.405,731,1040)(1903,s.456,799,1180)

(1904,s.462,1181)(1905,s.1185).

Ölçek Sokak (Papa Roncalli Sokak) Harbiye, Şişli, İstanbul [70].

*** F. De. Ridder, 1903, (Architecte)**

-1903 yıllığında, Deirmen Han (Grande Rue de Galata, 35, Galata) 3, Galata adresinde kayıtlı (1903,s.800)(P. Dulgueroff ile)

Değirmen Hanı, Necati bey Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [62].

*** Fikri Bey, 1921-1929 (Architecte)**

-1921,1922,1927 ve 1929 yıllıklarında, Rue Bouyoukdere (de la Rue Pancaldi a Chichli) Appartem. Chichli, 272/7-3, Pancaldi, adresinde kayıtlı (1921,s.359,640,995)(1922,s.278,546,926)(1927,s.105)(1929,s.1029).

Halaskargazi Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

*** Fortunato Parister, 1901, (Architecte)**

-1901 yıllığında, Rue Pancaldi (du Jardin Municipal du Taxim a la Rue Bouyoukdere) 131 adresinde kayıtlı (1901,s.527,651,1020)

Cumhuriyet Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

* **Fortunato Pusterla, 1902-1905, (Architecte)**

-1902 ve 1903 yıllıklarında, Saatchi Han (Rue Perchembe Bazar) 15, Galata ve Rue Pancaldi (du Jardin Municipal du Taxim a la Rue Bouyoukdere) 131, adresinde kayıtlı (1902,s.731,898,1045)(1903,s.676,800,1007,1186).

Saatçi Han, Perşembe Pazarı Sokak,

Beyoğlu, İstanbul [62]

ve

Cumhuriyet Caddesi,

Şişli, İstanbul [70].

-1904 yıllığında, Saatchi Han (Rue Perchembe Bazar) 19, Galata adresinde kayıtlı (1904,s.684,1018)

Saatçi Han, Perşembe Pazarı Sokak,

Beyoğlu, İstanbul [62].

-1905 yıllığında, Rue Abanos (de la Rue Sakyz Aghatch a la Rue Mekteb) 22, Pera adresinde kayıtlı (1905,s.1061).

Halas Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1909 yıllığında, Rue Cherbet Hane (Continuation de la Rue Hamam Bachi a la Rue Cordella) 10, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.808,1360) (G.Pusterla olarak kayıtlı).

Ömer Hayyam Caddesi başlangıcı ile Kurdela Sokak arası

Kalyoncukulluğu, Beyoğlu, İstanbul

*** François A. Biondi, 1896/1897-1927, (Architecte)**

1896/1897,1898,1900,1902,1903,1904,1905,1909,1912,1913,1914,1921,1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue Poriaz (la 2me a gauche de la Rue Bouyoukdere Djaddessi, a la Rue Younous) 10, Pancaldi. adresinde kayıtlı (1896/1897,s.343,630,880/10)(1898,s.343,631,887)(1900,s.295)

(1902,s.347,1046)(1903,s.392,1187)(1904,s.396,1188)(1905,s.1191)

(1909,s.1493)(1912,s.348)(1913,s.373,1277)(1914,s.361,1211)(1921,s.282,1156)(1922,s.207,546,1096)(1927,s.105).

Poyraz Sokak,

Şişli, İstanbul [70].

*** François E. Mavrogordato, 1881-1904, (Ingenieur-Architecte)**

-1881,1883 ve 1885 yıllıklarında, Rue Anadolou (de la Rue de Brousse a la Rue Telegr.) 7, Pera adresinde (et ingenieur) kayıtlı (1881,s.215,269,392)(1883,s.288,364,477)(1885,s.218,301).

Anadolu Sokak

Katip Çelebi, Beyoğlu, İstanbul

-1891,1892,1893/1894 ve 1894 yıllıklarında, Kutchuk Millet Han, 41,42, Galata adresinde kayıtlı (1891,s.362,458)(1892,s.360,458,607)

(1893/1894,s.355,506,658)(1894,s.355,506,658).

Küçük Millet Hanı, Karantina Sokağı,

Galata, İstanbul [61].

-1895 yıllığında, Hasta Hane Han (Rue Helvadji, Galata) 39, Galata adresinde kayıtlı (1895,s.366,506).

Hastahane Han/Büyük Millet Han/Büyük Balıklı Han,

Müeyyedzade Mahallesi,

Kemeraltı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [62]

-1896/1897,1898 ve 1901 yıllıklarında, Passage D'Anatolie, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.631)(1898,s.631)(1901,s.651).

Anadolu Hanı

İstiklal Caddesi, Atlas Pasajı Yanı,

Beyoğlu, İstanbul [61].

-1902 ve 1903 yıllıklarında, Rue Agha Hamam (de la Rue Souterazi a la Rue Pervouz Agha) 5, Pera ve Passage d'Anatolie, Pera adresinde kayıtlı (1902,s.534,731,939)(1903,s.799,1063).

Turnacıbaşı Caddesi-Ağa Hamamı Sokak

Beyoğlu, İstanbul

ve

Anadolu Hanı

İstiklal Caddesi, Atlas Pasajı Yanı,

Beyoğlu, İstanbul [61].

-1904 yıllığında, Rue Agha Hamam (de la Rue Souterazi a la Rue Pervouz Agha) 5, Pera adresinde kayıtlı (1904,s.604,1063).

Turnacıbaşı Caddesi-Ağa Hamamı Sokak

Beyoğlu, İstanbul

*** François Krikelis, 1909, (Architecte)**

-1909 yıllığında, Rue Kouloglou, 9, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.677,1409)

Ayhan Işık Sokak, Beyoğlu, İstanbul

*** François Nevermann, 1902-1921, (Architecte)**

-1902,1903,1904 ve 1905 yıllıklarında, Rue Bouyoukdere (de la Rue Pancaldi a la Rue Chicli) 48, Pancaldi adresinde kayıtlı (Franz Nefermann şeklinde kayıtlı (1902,s.568,1036)(1903,s.632,1176)(1904,s.641,1177)(1905,s.1180)

Halaskargazi Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

-1909 yıllığında, Rue Bouyoukdere, 17, Pancaldi ve Rue Kiathane Djaddessi, 120, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1909,s.756,1479,1502).

Halaskargazi Caddesi,

Şişli, İstanbul [70]

ve

Şişli, İstanbul

-1912,1913,1914 ve 1921 yıllıklarında, Rue Kiathane Djaddessi (de la Rue Tatavla Djaddessi a la route des Eauc Douces) 122, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1912,s.1192)(1913,s.624,793,1214)(1914,s.610,777,1150)(1921,s.641).

Şişli, İstanbul

*** Franç. Neidopoulos 1903-1905, (Architecte)**

-1903,1904 ve 1905 yıllıklarında, Rue Hamidie Djaddessi, 79, Pera adresinde kayıtlı (1903,s.1103)(1904,s.641,1104)(1905,s.1105)

Kurdela Sokak (Tekir Sokak-Kalyoncu Kulluğu Caddesi arası)

Beyoğlu, İstanbul

*** Freres Georgiades, 1904-1905, (Architectes, et Cornaro)**

-1904 ve 1905 yıllıklarında, Ada Han (Rue Gueumruk, Galata) 12, Galata adresinde kayıtlı (1904,s.494)(1905,s.1006).

Ada Han, Kemankeş Karamustafa Paşa Mahallesi,

Gümrük Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

*** Freres Yakoutian (A. Freres Yakout), 1902, (Architectes)**

-1902 yıllığında, Ziver Bey Han (Rue Kurekdjiler, 27, Galata), 27/20, Galata adresinde kayıtlı (1902,s.691,731,901[25]).

Ziver Bey Han[26]

Kürekçiler Kapısı Sokak

Beyoğlu, İstanbul [60]

*** G. Aperghis, 1921-1927, (Architecte)**

-1921,1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue Yeni Tchoukour Djouma (de la Rue Yeni Tcharchi) Appartem Petchoff, 14/2, Pera, adresinde kayıtlı (1921,s.252,1221)(1922,s.178,546,1171)(1927,s.104).

Beyoğlu, İstanbul.

[25] Ziver Bey Han, Rue Kurekdjiler, 27, başlığı altında, "commissionnaires" olarak kayıtlı (1902,s.901).

[26] 1905 tarihli Goad Haritalarında, Ziver Bey Han'ın bulunduğu Kürekçiler Kapısı Sokak, 25-27 numarada, günümüzde 1921 yılında inşa edilen "Manhaym Hanı" yer almaktadır.

*** G. Carnaro, 1902, (Architecte)**

-1902 yıllığında, Rue Simitchi (de la Rue Kaliondji Koulouk a la Rue Cordela) Maison Leontidi, 2, Pera adresinde kayıtlı (1902,s.363,731,1008).

Simitçi Sokak, Kalyoncukulluğu, Beyoğlu, İstanbul.

*** G. Caradja, 1885, (Architecte)**

-1885 yıllığında, Rue Kalionji Koulouk, Pera adresinde kayıtlı (1885,s.300).

Kalyoncu Kulluğu Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

*** G. Colouthos, 1901, (Architecte)**

-1901 yıllığında, Rue Tarla Bachi (de la Rue Valide Tchechme a la Rue Kaliondji Koulouk, Pera) 170, Pera adresinde kayıtlı (1901,s.650).

Tarlabaşı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

*** G. Constantinides, 1909, (Architecte)**

-1909 yıllığında, Sinanli Han (Rue Halil Pacha, Galata) 28/7, Galata adresinde kayıtlı (1909,s.517,1049,1535).

Sinanlı Han, Halil Paşa Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62]

*** G. Couyoumdjian, 1896/1897-1903, (Architecte)**

-1896/1897,1898 ve 1900 yıllıklarında, Rue Pervouz Agha (de la Rue Defterdar Yocouchou a la Rue Syra Selvi) 118, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.371,630)(1898,s.373,631,854)(1900,s.331,631,963).

Sıraselviler Caddesi-Defterdar Yokuşu, Beyoğlu, İstanbul

-1901,1902 ve 1903 yıllıklarında, Rue Syra Selvi (de la Rue Kichla Djaddessi (Taxim) a la Rue Pervouz Agha) 118, Pera adresinde kayıtlı (1901,s.333,650,991)(1902,s.385,731,1011)(1903,s.433,799,1148)

Sıraselviler Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

*** G. Cousini, 1896/1897-1900, (Architecte)**

-1896/1897,1898 ve 1900 yıllıklarında, Rue Bir Kouyoulou (de la Rue Kaliondji Koulouk a la Rue Pechkirdji, Pera) 8, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.371)(1898,s.372)(1900,s.331).

Tek Kuyulu Sokak, Beyoğlu, İstanbul

*** G. Djanzisoglou, 1909, (Architecte)**

-1909 yıllığında, Rue Serkis, 24, Pera adresinde kayıtlı (1900,s.546,1442).

Beyoğlu, İstanbul.

*** G. Djerahian, 1912-1914, (Architecte)**

-1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Sevoud (de la Rue Zulfarisse a la Rue Billour, Galata) 4, Galata adresinde kayıtlı (1912,s.421)(1913,s.442) (1914,s.429).

Teğmen Hüseyin Sofu Sokak, Beyoğlu, İstanbul

*** Gar. Davoutian, 1904-1905, (Architecte)**

-1904 ve 1905 yıllıklarında, Rue Dalia, 22, Pera adresinde kayıtlı (1904,s.445)(1905,s.1086).

Beyoğlu, İstanbul.

* **Gabriel Humruz, 1905-1921, (Architecte)**

-1905,1909,1912 ve 1913 yıllıklarında, Rue Syra Selvi (de la Rue Kichla Djaddessi a la Rue Pervouz Agha) 106-120, Pera adresinde kayıtlı (1905,s.1152)(1909,s.634,1049,1447)(1912,s.501,1284)(1913,s.1300).

Sıraselviler Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

-1921 yıllığında, Rue Bouyouk Parmak Capou (la 3e a gauche de la Grande Rue de Pera a la Rue Telegraphe, Pera) Appartem Guzeloglou, 28/3, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.402,999).

Büyükparmak Kapı Sokak, Beyoğlu, İstanbul

*** G. Lemondjioglou, 1885-1898, (Architecte)**

-1885 yıllığında, A Tatavla adresinde kayıtlı (1885,s.300).

Beyoğlu, İstanbul

-1896/1897 ve 1898 yıllıklarında, Rue Sakyz Aghatch (la 6^{e} droile de la Grande Rue de Pera (no:114) a la Rue Kassal) 109, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.461,631,863)(1898,s.464,631,859).

Sakız Ağacı Caddesi, Şehit Muhtar, Beyoğlu, İstanbul

*** G. Manoussos, 1921-1922, (Architecte)**

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Bereket Han (Rue Voiwode, Galata) 5-11, 19/5, Galata adresinde kayıtlı (1921,s.456,641,1209)(1922,s.369,546,1157).

Bereket Hanı, Bankalar Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

*** G. Paruta, 1881-1883, (Architecte)**

-1881 ve 1883 yıllıklarında, Dom: Rue Yazidji (la 20 me a gauche de la Grande Rue de Pera a l'impasse Topdji Bachi) 79, Pera adresinde kayıtlı (1881,s.231,270,412)(1883,s.311,364,501).

Yazıcı Çıkmazı-Serdar-ı Ekrem Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

*** Gabriel Tedeschi, 1888-1932, (Architecte)**

1888,1889/1890,1891,1892,1893/1894,1894,1895,1896/1897,1898,1900,1901,1902,1903,1904,1905,1909, 1912,1913,1914,1921,1922,1929,1930 ve 1932 yıllıklarında, Rue Yazidji (la 20e a gauche de la Grande Rue de Pera, place de la tour de Galata, a l'impasse Tobdji Bachi et a la Rue Koumbaradji Yocouchou) Maison/Appartem Camondo (Kamondo) 42/8-5, Pera adresinde kayıtlı. (1888,s.318)(1889/1890,s.344,395,563)(1891,s.444,458,667)

(1892,s.441,458)(1893/1894,s.430,506,729)(1894,s.430,506,729)

(1895,s.506,732)(1896/1897,s.631,878)(1898,s.569,631,875)

(1900,s.557,632)(1901,s.590,651,1006)(1902,s.661,731,1028)

(1903,s.734,800,1166)(1904,s.742,1167)(1905,s.1170)
(1909,s.875,1049,1469)(1912,s.801,1327)(1913,s.735,793,1341)
(1914,s.720,777,1275)(1921,s.590,641,1214)(1922,s.492,1163)
(1929,s.1092)(1930,s.999)(1932,s.999).

Yazıcı Çıkmazı-Serdar-ı Ekrem Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

*** Gaetano Guglielmi, 1883-1909, (Architecte-Ingenieur)**

-1883,1885,1893/1894,1894 yıllıklarında, Rue Djedidie (de la Rue Elmadagh a la Rue de l'Hospice Français) 147, Pancaldi adresinde kayıtlı (1883,s.251,364,483)(1885,s.179,300)(1893/1894,s.300,506,733)
(1894,s.300,506,733)

Ölçek Sokak (Papa Roncalli Sokak), Harbiye, Şişli, İstanbul [70].

-1895,1898 ve 1900 yıllıklarında, Cite d'Alep, Pera ve Rue Djedidie (de la Rue Elmadagh a la Rue de l'Hospice Français) 147-157, Pancaldi adresinde kayıtlı (1895,s.308,506,693,737)(1898,s.822,883)(1900,s.381,925,997).

Ölçek Sokak (Papa Roncalli Sokak), Harbiye, Şişli, İstanbul [70].

-1902 yıllığında, Rue Yachmak Syran (de la Rue Okdji Moussa a la Rue Chimal) 21 adresinde kayıtlı (1902,s.1026).

Ölçek Sokak, Harbiye, Şişli, İstanbul [70].

-1903 ve 1904 yıllıklarında, Rue Orta (de la Rue Toz Coparan a la Rue Mahmoud Agha) 8 bis, Pera adresinde kayıtlı (1903,s.497,799,1133)(1904,s.505).

Aybastı Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1905 yıllığında, Rue Yeni Tcharchi, 43, Pera adresinde kayıtlı (1905,s.1174).

Yeniçarşı Caddesi, Tomtom, Beyoğlu, İstanbul

-1909 yıllığında, Rue Somoundjou (de la Rue Araslar a la Rue Soandji, Pera) 1, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.600,1049,1444).

Beyoğlu, İstanbul

*** Garabed Elmassian, 1914-1927, (Architecte)**

-1914 yıllığında, Rue Meyva, 193 bis, Pancaldi adresinde kayıtlı (1914,s.440).

Meyva Sokak, Şişli, İstanbul [70].

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Adalet Han (Rue Hezarene, 10, Galata) 23, Galata adresinde kayıtlı (1921,s.348,640,1075)(1922,s.269,546,1010).

Adalet Han,

Galata Voyvoda Caddesi [68].

-1927 yıllığında, Rue Izzet Pacha (de la Rue Bouyoukdere a la Rue Baghtche) 12, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1927,s.105).

İzzet Paşa Sokak, Şişli, İstanbul [70].

*** Garabed Yerghanian, (Yerganian) 1912, (Architecte)**

-1912 yıllığında, Rue Tchair (de la Rue Ahyr a la Rue Younouz) 5, Pancaldi adresinde kayıtlı (1912,s.781,801,1294).

Harbiye Çayırı Sokak, Şişli, İstanbul [70].

*** Garabed Papazian, 1912-1921, (Architecte)**

-1912,1913,1914 ve 1921 yıllıklarında, Rue Chimen (de la Rue Elma Dagh a la Rue Tchair) 22, Pancaldi, adresinde kayıtlı (1912,s.639,801,1080)

(1913,s.644,793,1109)(1914,s.629,777,1047)(1921,s.641).

Çimen Sokak, Şişli, İstanbul [70].

*** Gaspar Nemtze, 1912-1914, (Architecte)**

-1912 ve 1913 yıllıklarında, Rue Hamam ou Mezarlık (de la Rue Bouyoukdere a la Rue Baghtche) Appartem Holas, 3-8/1, Pancaldi adresinde kayıtlı (1912,s.617,801,1149)(1913,s.624,793,1173).

Ergenekon Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

-1914 yıllığında, Rue Rousso (de la Rue Hamam a Sinemkeuy) 19, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1914,s.609,777,1218).

Türkbeyi Sokak, Şişli, İstanbul [70].

*** Gauthier H. Griscti, 1903-1914, (Architecte)**

-1903 ve 1904 yıllıklarında, Rue Bouyouk Hendek (de la place de la tour de Galata a la Place Karakol, Chiche-Hane, Pera) 31, Pera adresinde kayıtlı (1903,s.799,1075)(1904,s.503,1075).

Büyük Hendek Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

-1909 yıllığında, Kutchuk Millet Han (Rue Quarantine, Galata) 47, Galata ve Dom: Rue Tepe Bachi, 29, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.598,1049,1458)

Küçük Millet Hanı, Karantina Sokağı, Galata, İstanbul [61].

ve

Meşrutiyet Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

-1912 ve 1913 yıllıklarında, Deirmen Han (Grande Rue de Galata, 35, Galata) 2, Galata ve Dom: Rue Koumbaradji Yocouchou (la 16e a gauche de la Grande Rue de Pera a la Rue Bit Bazar) 42, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.468,800,1128,1202)(1913,s.486).

Değirmen Hanı, Necati Bey Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [62].

-1914 yıllığında, Halep Han (Rue Touloumba, Galata) 7/1, Galata ve Dom: a Cadikeuy adresinde kayıtlı (1914,s.473,777,1263).

Beyoğlu, İstanbul

*** Geor. Ervapis, 1902-1905, (Architecte)**

-1902,1903,1904 ve 1905 yıllıklarında, Rue Indje Kach, 51, Pera adresinde kayıtlı. (1902,s.415,731,976)(1903,s.466,799,1107)(1904,s.473,1109)

(1905,s.1109).

Sıraselviler Civarı, Beyoğlu, İstanbul.

*** Georges Cotopoulos, 1912-1922, (Architecte)**

-1912,1913,1914,1921 ve 1922 yıllıklarında Rue Mavi (de la Rue Kaliondji Koulouk a la Rue Hamidie Djaddessi) 6, Pera, adresinde kayıtlı (1912,s.395,1228)(1913,s.417,1248)(1914,s.405,1184)(1921,s.1131) (1922,s.243,546,1070).

Düğün Sokak, Kalyoncukulluğu, Beyoğlu, İstanbul.

*** Georges Zaphiropoulos, 1912-1914, (Architecte)**

-1912, 1913 ve 1914 yıllıklarında, Cite de Pera, 5, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.786,801,1083)(1913,s.793)(1914,s.777).

Çiçek Pasajı, İstiklal Cad. Beyoğlu, İstanbul

*** Georges Armas, 1883-1888, (Architecte)**

-1883 ve 1885 yıllıklarında, Rue Fakir (de la Rue Tchakmak a la Rue Simitchi, Pera) 5, Pera adresinde kayıtlı (1883,s.199,363,484)(1885,s.126,300).

Ataman Sokak, Kalyoncu Kulluğu, Beyoğlu, İstanbul

-1888 yıllığında, Impasse All, 17, Pera adresinde kayıtlı (1888,s.130,347),

Beyoğlu, İstanbul.

*** Georges A. Bonali, 1903-1909, (Architecte)**

-1903, 1904, 1905 ve 1909 yıllıklarında, Rue Rousso (de la Rue Hamam a Sinemkeuy) 42, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1903,s.394,799)(1904,s.398)

(1905,s.1200)(1909,s.478,1049,1503).

Türkbeyi Sokak, Şişli, İstanbul [70]

*** Georges Anagnostalis, 1927, (Architecte)**

-1927 yıllığında, Rue Kutchuk Boynouz, 26, Pera adresinde kayıtlı (1927,s.104).

Beyoğlu, İstanbul.

*** Georges Apostolidis, 1912-1927, (Architecte)**

-1912 yıllığında, Rue Madjar (de la Rue Tarla Bachi a la Rue Kil Bournou) 22, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.800,1219).

Turan Caddesi (Tarlabaşı Bulvarı ile Kılburnu Sokak arası) Tarlabaşı, Beyoğlu, İstanbul.

-1914, 1921, 1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue Indje Kach (de la Rue Emin Djami a la Rue Kassim Pacha) Appartem. Apostolidis, 9, Pera adresinde kayıtlı. (1914,s.329,1126)(1921,s.252,1081)(1922,s.179,546)(1927,s.104).

Sıraselviler Civarı, Beyoğlu, İstanbul.

*** Georges Calafatis, 1913, (Architecte)**

-1913 yıllığında, Passage Franchi (de la Rue Kaliondji Koulouk a la Rue Kutchuk Boynouz) 2, Pera adresinde kayıtlı (1913,s.1152).

Beyoğlu, İstanbul.

*** Georges C. Cosmatopoulos, 1913-1921, (Architecte)**

-1913, 1914 ve 1921 yıllıklarında, Cite de Pera, Porte B, 5, Pera adresinde kayıtlı (1913,s.417,792)(1914,s.404,776)(1921,s.319,640).

Çiçek Pasajı, İstiklal Cad. Beyoğlu, İstanbul

*** Georges Charles Labitte, 1909, (Architecte)**

-1909 yıllığında, Yaldiz Han (Rue Moumhane, Galata) 13, Galata ve Dom: Rue Yachmak Syran (de la Rue Okdji Moussa a la Rue Chimal) 41, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.680,1049).

Yaldız Hanı (Yıldız Hanı) Mumhane Caddesi,

Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

ve

Ev Adresi: Ölçek Sokak,

Harbiye, Şişli, İstanbul [70].

*** Georges Chryssaphides (Chrissaphidees), 1896/1897-1900, (Architecte)**

-1896/1897 yıllığında, Gabai Han, 10, Galata ve Dom: Rue Ouroudjilar, Maison Jones, 5, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.363,630,773,856).

Gabai Han, Kara Mustafa Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62]

ve

Ev Adresi: Beyoğlu, İstanbul

-1898 ve 1900 yıllıklarında, Gabai Han (Rue Kara Moustapha, Galata) 10, Galata adresinde kayıtlı (1898,s.631)(1900,s.631).

Gabai Han, Kara Mustafa Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

*** Giorgio Cociffi, 1881, (Architecte)**

-1881 yıllığında, Rue Iki Kouyoulou, 11, Pera adresinde kayıtlı (1881,s.167,269,413).

Beyoğlu, İstanbul.

*** Georges Cofa, 1909, (Architecte)**

-1909 yıllığında, Djinguiroglou Han, 11, Stamboul adresinde kayıtlı (1909,s.513,1049).

Fatih, İstanbul

*** Georges Coulouthros, 1896/1897-1922, (Architecte)**

-1896/1897 ve 1898 yıllıklarında, Rue Kiretchhane, 4-9, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.370,846)(1898,s.372,631,843).

Beyoğlu, İstanbul.

-1901 yıllığında, Rue Tarla Bachi (de la Rue Valide Tchechme a la Rue Kaliondji Koulouk, Pera) 170-190, Pera adresinde kayıtlı (1901,s.327,993).

Tarlabaşı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

-1904 ve 1905 yıllıklarında, Rue Alleon (de la Rue de Brousse a la Rue Agha Tchesmessy) 20/8, Appartem Olivo, Pera adresinde kayıtlı (1904,s.437)(1905,s.1068).

Dernek Sokak, Kuloğlu, Beyoğlu, İstanbul

-1909 yıllığında, Rue du Journal, 3, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.523,1049).

Jurnal Sokak, Asmalımescid, Beyoğlu, İstanbul.

-1912, 1913, 1914, 1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Sofialy (de la Rue Asmali Mesdjid a la Rue Zumbul en face le Passage du Tunnel) Appartem Hamson Coulouthros, 20/7, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.800,1279)

(1913,s.418,792,1295)(1914,s.405,776,1230)(1921,s.320,640)

(1922,s.244,546,1116).

Sofyalı Sokak,

Asmalımescid, Beyoğlu, İstanbul.

*** Georges Dellouzi, 1927, (Architecte)**

-1927 yıllığında, Rue Syra Selvi, 115, Pera adresinde kayıtlı (1927,s.105).

Sıraselviler Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

*** Georges Doukas, 1903-1904, (Architecte)**

-1903 ve 1904 yıllıklarında, Rue Hamidie Djaddessi (de la Rue Cherbethane a la Rue Mangassan) 55, Pera adresinde kayıtlı (1903,s.457,799)

(1904,s.464,1104).

Kurdela Sokak (Tekir Sokak-Kalyoncu Kulluğu Caddesi arası)

Beyoğlu, İstanbul

*** Georges Ferry (Ferri), 1902-1927, (Architecte)**

-1902 yıllığında, Rue Iskender (de la Rue Azap Capou a la Rue Yeni Yol) 25, Galata adresinde kayıtlı (1902,s.422,731).

Beyoğlu, İstanbul.

-1903 ve 1904 yıllıklarında, Lorando Han (Rue Voiwode, 16, Galata) ve Dom: Rue Iskender, 25, Galata adresinde kayıtlı (1903,s.474,799,1005,1259) (1904,s.481,1016,1259).

Han adı bulunamadı. Bankalar Caddesi, Karaköy, İstanbul.

ve Beyoğlu, İstanbul.

-1905 yıllığında, Rue Iskender, 25, Appartem Lorando, Porte 3 adresinde kayıtlı (1905,s.1259).

Beyoğlu, İstanbul.

-1909 yıllığında, Rue Kurkdji Capou, 113, 115, Galata ve Dom: Rue İskender, 25, Galata adresinde kayıtlı (1909,s.573,1536).

Beyoğlu, İstanbul.

-1912 ve 1913 yıllıklarında, Rue Iskender (de la Rue Azap Capou a la Rue Yeni Yol) Appartem. Lorando, 25, Galata adresinde kayıtlı (1912,s.1166)(1913,s.463,793,1190).

Beyoğlu, İstanbul.

-1914, 1921, 1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue İskender (de la Rue Azap Capou a la Rue Yeni Yol), Appartem Lorando, Porte 1, 25, Galata ve Rue Emin Djami, 5, 7, Pera adresinde kayıtlı (1914,s.451,777,1127)(1921,s.358,640,1082) (1922,s.278,546)(1927,s.105).

Beyoğlu, İstanbul.

ve

Emin Cami Sokak, Kamer Hatun, Beyoğlu, İstanbul

*** Georges Fousta (Foustas), 1912-1922, (Architecte)**

-1912 ve 1913 yıllıklarında, Rue Cherbet Hane, Appartem. Cardia, 8/7, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.447,800,1076)(1913,s.467,793,1105).

Ömer Hayyam Caddesi başlangıcı ile Kurdela Sokak arası

Kalyoncukulluğu, Beyoğlu, İstanbul.

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Karamane (de la Rue Kaliondji Koulouk a la Rue Kiraz) 1, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.361,640)(1922,s.281,546,1028).

Beyoğlu, İstanbul.

*** Georgiadis Effendi, 1913, (Architecte)**

-1913 yıllığında, architecte du ministere des Foundations Pieuses (1913,s.476).

*** Georges Georgiadis, 1922-1927, (Architecte)**

-1921 yıllığında, Rue Hadji Maghak (de la Rue Techvikie Djadd. a la Rue Nichan Tache) Appart. Oundjian, 14/5, Pancaldi ve Rue Balek (de la Rue Kaliondji Koulouk a la Rue Serkis) Appartem Constantinidis, 2, Pera Adresinde kayıtlı (1921,s.369,373,982,1061).

Süleyman Nazif Sokak, Halaskargazi Mahallesi, Şişli, İstanbul [70]

ve

Kamer Hatun Mahallesi, Balık Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

-1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue Hadji Maghak (de la Rue Techvikie Djadd. a la Rue Nichantach) Appartem. Oundjian, 14/5, Nichantach ve Rue Balek (de la Rue Kaliondji Koulouk a la Rue Serkis) 10, Pera adresinde kayıtlı (1922,s.288,546,995)(1927,s.105).

Süleyman Nazif Sokak, Halaskargazi Mahallesi, Şişli, İstanbul [70]

ve Kamer Hatun Mahallesi, Balık Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

*** Georges Gogochiani, 1909, (Architecte)**

-1909 yıllığında, Rue Altyn Bacal (de la Rue Madjar a la Rue Kerestedji) 2, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.594,1345).

Şehit Muhtar Mahallesi, Altın Bakkal Sokak

Beyoğlu, İstanbul

*** Georges Gougoussinis, 1896/1897-1927, (Architecte)**

-1896/1897,1898,1900,1901,1902,1903 ve 1904 yıllıklarında, Rue Bir Kouyoulou (de la Rue Kaliondji Koulouk a la Rue Pechkirdji, Pera) 8, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.818)(1898,s.817)(1900,s.377,631,919)

(1901,s.384,651,936)(1902,s.440,731,948)(1903,s.494,799,1074)

(1904,s.501,1074).

Tek Kuyulu Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1912,1913,1914,1921,1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue Altyn Bacal (de la Rue Madjar a la Rue Kerestedji) 8, Pera adresinde kayıtlı(1912,s.465,800,1034)(1913,s.483,793,1065)(1914,s.471,777,1005)

(1921,s.375,640,972) (1922,s.293,546,902)(1927,s.105).

Şehit Muhtar Mahallesi, Altın Bakkal Sokak

Beyoğlu, İstanbul

*** Georges Kabadaidis, 1913-1914, (Architecte)**

-1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Tarla Bachi (de la Rue Valide Tchechme a la Rue Kaliondji Koulouk) 151, Pera adresinde kayıtlı (1913,s.531,793,1306)(1914,s.517,777,1240).

Tarlabaşı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

*** Georges Kovas, 1921, (Architecte)**

-1921 yıllığında, Rue Cherbet Hane, 6, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.434).

Ömer Hayyam Caddesi başlangıcı ile Kurdela Sokak arası

Kalyoncukulluğu, Beyoğlu, İstanbul

*** Georges Lazar, 1922-1927, (Architecte)**

-1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue Kyzlar, 11, Pera adresinde kayıtlı (1922,s.354,546)(1927,s.105).

Beyoğlu, İstanbul

*** Georges Marcopoli, 1909, (Architecte)**

-1909 yıllığında, Rue Hamidie Djaddessi, 15, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.705,1389).

Kurdela Sokak (Tekir Sokak-Kalyoncu Kulluğu Caddesi arası)

Beyoğlu, İstanbul

*** Georges Theocharidis (Theoharidis), 1912-1927, (Architecte)**

-1912,1913,1914,1921,1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue Araslar (de la Rue Ouroudjilar a la Rue Soumoundjou), 7, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.744,801,1037)(1913,s.739,740,793,1068)

(1914,s.723,725,777,1007)(1921,s.594,641,974) (1922,s.495,547,904)

(1927,s.105).

Beyoğlu, İstanbul

***Georges Tzitzicotas 1903, (Architecte)**

-1903 yıllığında, Rue Mavi (de la Rue Kaliondji Koulouk a la Rue Cordela) 6, Pera adresinde kayıtlı (1903,s.748,1128).

Düğün Sokak

Kalyoncukulluğu, Beyoğlu, İstanbul

*** Giovanni Denigher, 1896/1897-1900, (Architecte)**

-1896/1897,1898 ve 1900 yıllıklarında, Passage Roumelie, 33, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.378,630,860)(1898,s.380,631)

(1900,s.339,631).

Rumeli Pasajı, İstiklal Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

*** Giulio Mongeri, 1901-1938, (Architecte)**

-1901,1902 ve 1903 yıllıklarında, Saint Pierre Han, 5-7, Galata adresinde kayıtlı (1901,s.492,651,890)(1902,s.555,731,898)(1903,s.618,800,1007).

St. Pierre Han, Bankalar Cad. Beyoğlu, İstanbul.

-1904 yıllığında, Saint Pierre Han (Rue de la Banque) 7, Galata ve Dom: Rue Kutchuk Kabristan (de la Rue Kabristan a la Rue Karanfyl) Appartem Bellis, 18/1, Pera adresinde kayıtlı (1904,s.627,1019,1110).

St. Pierre Han, Bankalar Cad. Beyoğlu, İstanbul.

ve

Meşrutiyet Caddesi, Asmalımescid, Beyoğlu, İstanbul

-1905 yıllığında, Saint Pierre Han (Rue de la Banque) 10 ve Rue de Pologne (Leh) 30 adresinde kayıtlı (1905,s.1018,1141).

St. Pierre Han, Bankalar Cad. Beyoğlu, İstanbul.

ve

Nur-i Ziya Sokak, Tomtom, Beyoğlu, İstanbul

-1909 yıllığında, Saint Pierre Han (Rue de la Banque) 3 a 7, Galata ve Dom: Rue Chimal (de la Rue Kabristan au Cimetiere turc) 16, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.739,1049,1362).

St. Pierre Han,Bankalar Cad. Beyoğlu, İstanbul.

ve Şimal Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

-1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Assicurazioni Generali Han (Rue Voiwode, Galata) 71, 77, Galata ve Dom: Rue Chimal (de la Rue Kabristan au cimetiere Turc) 16, Pera, adresinde kayıtlı (1912,s.801,1080,1322)

(1913,s.611,793,1108,1336)(1914,s.597,777,1047,1271).

Generali Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [62]

ve

Ev adresi Şimal Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1921,1922 ve 1927 yıllıklarında, Saint Pierre Han (Rue Banque, Galata) 4-12, Galata, adresinde kayıtlı (1921,s.641,987)(1922,s.393,546,917)

(1927,s.105).

St. Pierre Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

-1929 yıllığında, Aachen & Munich Han, 4a 6, Galata adresinde kayıtlı (1929,s.1092).

Ahen – Münih Hanı, Fermeneciler Caddesi, Kürekçiler Sokak

Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

-1930 ve 1932 yıllıklarında, Galata Bozkurt Han adresinde kayıtlı (1930,s.999)(1932,s.999).

Bozkurt Han/Gümüşlü Han, Galata Bankalar Caddesi,

Beyoğlu, İstanbul [68].

-1938 yıllığında, Galata Agopyan Han, 1 adresinde kayıtlı (1938,s.565).

Agopyan Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [61].

*** Giuseppe (Joseph) Visconti, 1901, (Architecte)**

-1901 yıllığında, Rue Chimen, 42, Pera adresinde kayıtlı (1901,s.611,651,1015).

Çimen Sokak, Şişli, İstanbul [70].

*** Georges Mangafopoulos, 1922, (Architecte)**

-1922 yıllığında, Rue Tabandjadji, 7, Pera adresinde kayıtlı (1922,s.367,546).

Beyoğlu, İstanbul

*** Gregoire Kiritzis (Kyritzis), 1922, (Architecte)**

- 1922 yıllığında, Rue Horoz (de la Rue Yuksek Calderim a la Rue Medrese) Appartem. Safet Bey, 16/6, Galata adresinde kayıtlı (1922,s.345,546,1012).

Beyoğlu, İstanbul

*** Grosso (S.G.) et G.D. Damassi, 1903, (Architectes)**

-1903 yıllığında, Saroglou Han, 5, Galata adresinde kayıtlı (1903,s.496,799,1008)

Sarıoğlu/Saharoğlu Hanı, Erişteci Sokağı, Galata, İstanbul [61].

-1912 yıllığında, Rue Kouyoumdjiler Han, 9, Stamboul adresinde kayıtlı (1912,s.469,800,1341) (Grosso (S.G.) olarak kayıtlı)

Kuyumcular Han, Azapkapı, Tersane Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [62].

*** Gregoire Moshos, 1895-1896/1897, (Architecte)**

-1895 ve 1896/1897 yıllıklarında, Meimanetli Han (Rue Kara Moustapha, Galata) 42/11, Galata, adresinde kayıtlı (1895,s.379,506,657)

(1896/1897,s.490,631,778)

Meymenetli Han, Kara Mustafa Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

*** Georges Prindisi, 1868/1869, (Architecte)**

-1868/1869 yıllığında, Rue Yeni Tcharchi, 200, Pera, adresinde kayıtlı (1868/1869,s.145).

Yeniçarşı Caddesi, Tomtom, Beyoğlu, İstanbul.

*** Guglielmo Semprini, 1885-1921, (Architecte)**

-1885 ve 1888 yıllıklarında, Rue Mezarlık (en face l'Hotel Royal) Maison Baudouy, Pera adresinde kayıtlı (1885,s.265,300)(1888,s.306,347).

Ergenekon Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

-1889/1890,1891,1892,1893/1894,1894,1895,1896/1897,1898,1900,1901,

1902,1903,1904,1909,1912 ve 1913 yıllıklarında, Rue Sourouri (de la Rue Ainali Tchechme au Quartier Turc.) Maison/Appartem Semprini, 38/3, Pera adresinde kayıtlı (1889/1890,s.330,395)(1891,s.427,458,659)

(1892,s.425,458,662)(1893/1894,s.413,506,719)(1894,s.413,506,719)

(1895,s.429,506,721)(1896/1897,s.545,864)(1898,s.550,631)

(1900,s.536,632,971)(1901,s.651,990)(1902,s.636,731)

(1903,s.708,800,1146)(1904,s.716)(1909,s.843,1049,1445)

(1912,s.703,801,1281)(1913,s.793).

Sururi Çeşme Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1914 yıllığında, Grande Rue de Pera, Appartem Ste Marie, 431 adresinde kayıtlı (1914,s.688,777,1100).

İstiklal Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

-1921 yıllığında, Rue Sourrouri (de la Rue Ainali Tchechme au Quartier Turc. Mosque Sourrouri) Appartem. Semprini, 38/3, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.1175).

Sururi Çeşme Sokak, Beyoğlu, İstanbul

*** Guillaume Kaul, 1913-1914, (Ingenieur-civil, bureu technique, etudes et entreprises immobiliaires)**

-1913 ve 1914 yıllıklarında, Bahtiar Han (Rue Voiwode, Galata) 24/9-10, Galata ve Dom: Passage Galata Serai, 6, Pera adresinde kayıtlı (1913,s.540,1336)(1914,s.1270).

Bahtiyar Hanı, Bankalar Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

Ve Ev adresi: Beyoğlu, İstanbul

*** H. Jaski, 1896/1897, (Architecte)**

-1896/1897 yıllığında, Rue Zumbul, Maison Zinzirlian Agha, 4, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.440,631).

Beyoğlu, İstanbul

*** H. Mimaridis, 1896/1897-1898, (Architecte)**

-1896/1897,1898 ve 1900 yıllıklarında, Rue Saksi (de la Rue Chicli a la Rue Pireh Mehmed) 19, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.485,631)(1898,s.491,631,858)(1900,s.467,632,968)

(1898 yıllığında Delfo Seminati ile)

Saksı Sokak, Şişli, İstanbul [70].

*** H. Karagheusian, 1912-1914, (Architecte)**

-1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, İnayet Han (Rue Voiwode,Galata), 60/15, Galata adresinde kayıtlı (1912,s.523,800,1323)(1913,s.536,793,1337) (1914,s.777).

Vefai Han (Danüb Sigorta Han)

Bereketzade Mah. Bankalar Sok. Galata [62].

*** H. Rüttiman, 1938, (Architecte)**

-1938 yıllığında, Galata, P. K. 479 adresinde kayıtlı (1938,s.565).

Galata, İstanbul.

*** H.D. Manavian, 1912, (Ingenieur-Architecte)**

-1912 yıllığında, St. Pierre Han, 4, Galata adresinde kayıtlı (1912,s.566).

St. Pierre Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

***Hamdi Bey, 1913,**

-1913 yıllığında, Architecte au ministere des Fondations Pieuses (1913,s.503).

*** Habib Bahach, 1904, (ingenieur-Architecte)**

-1904 yıllığında, Rue Valide Tchechme, 89, Pera adresinde kayıtlı (1904,s.382)

Dolapdere Taksim Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

*** Hadji L. Lemondjioglou, 1888-1901, (Architecte)**

-1888 yıllığında, Rue Tatavolaly, 2, Pera adresinde kayıtlı (1888,s.238,347).

Beyoğlu, İstanbul

-1900 ve 1901 yıllıklarında, Rue Sakyz Aghatch, 90, Pera adresinde kayıtlı (1900,s.439,632,969)(1901,s.455,651,987).

Sakız Ağacı Caddesi, Şehit Muhtar, Beyoğlu, İstanbul

*** Haig (Haik) V. Zipcy, 1902-1922, (Architecte)**

-1902 yıllığında, Yannissopoulo Han, 6, Galata adresinde kayıtlı (1902,s.702,731,900).

Yannissopoulo Han, Gümrük Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

-1909 ve 1912 yıllıklarında, Rue Pancaldi (du Jardin Municipal du Taxim a la Rue Bouyoukdere) 27-63 adresinde kayıtlı (1909,s.1049,1492)

(1912,s.790,801,1251).

Cumhuriyet Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

-1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Bouyoukdere (de la Rue Pancaldi a Chichli), Appartement Stravolo, 318/6, Pancaldi ve Rue Pancaldi (du jardin Municipal du Taxim a la Rue Bouyoukdere) 63, Pancaldi adresinde (architecte en chef du ministere de la Guerre) kayıtlı (1913,s.784,793,1270)

(1914,s.768,777,1032).

Halaskargazi Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

ve

Cumhuriyet Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Dom: Rue Bouyoukdere (de la Rue Pancaldi a Chichli), 618, 318/2, Pancaldi, adresinde kayıtlı (1921,s.630,641,996)(1922,s.532,547).

Ev adresi: Halaskargazi Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

*** Haim Zibdjian, 1927, (Architecte)**

-1927 yıllığında, Rue Izzet Pacha (de la Rue Bouyoukdere a la Rue Baghtche) 19, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1927,s.105).

İzzet Paşa Sokak, Şişli, İstanbul [70].

*** Hassan Remzi, 1921-1922, (Architecte et Entrepreneur)**

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Kossova Han (Rue Meivahoche (de la Rue Bahtche Capou a la Rue Sirkedji Iskelessi) 80, Stamboul) 80/14, Stamboul, adresinde kayıtlı (1921,s.394,640,1133,1236)(1922,s.311,546,1072).

Fatih, İstanbul.

*** Hatchik Basmadjian, 1901-1903, (Architecte)**

-1901,1902 ve 1903 yıllıklarında, Rue Koumbaradji Yocouchou (la 16e a gauche de la Grande Rue de Pera a la Rue Bit Bazar) 38, Maison Yacoubian, 6, Pera adresinde kayıtlı (1901,s.290,650)(1902,s.338,731,987)

(1903,s.382,799,1121).

Kumbaracı Yokuşu, Tomtom, Beyoğlu, İstanbul

*** Henri Baudouin, 1896/1897-1898, (Ingénieur-Architecte)**

-1896/1897 ve 1898 yıllıklarında, Rue Koumbaradji Yocouchou, 92, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.337)(1898,s.338).

Kumbaracı Yokuşu, Tomtom, Beyoğlu, İstanbul

*** Haydar&Co, 1927-1929, (Architecte)**

-1927 ve 1929 yıllıklarında, Agopian Han, 3,4, Galata adresinde kayıtlı (1927,s.105)(1929,s.1029).

Agopyan Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [61].

*** Henri Consoli, 1909-1922, (Architecte)**

-1909,1912,1913,1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Yeni Tcharchi (la 10me a gauche de la Grande Rue de Pera a la Rue Tchoukour Bostan) 104, Pera

adresinde kayıtlı (1909,s.517,1473)(1912,s.389)(1913,s.412,1349) (1921,s.315)(1922,s.239,1170).

Yeniçarşı Caddesi, Tomtom, Beyoğlu, İstanbul

-1914 yıllığında, Roman Han (Rue Tchechme) Pera ve Rue Yeni Tcharchi, 104, Pera adresinde kayıtlı (1914,s.776,1249,1283).

Han adı bilinmiyor. Beyoğlu, İstanbul

ve

Yeniçarşı Caddesi, Tomtom, Beyoğlu, İstanbu

*** Henri Semadeni, 1905-1909, (Architecte)**

-1905 ve 1909 yıllıklarında, Rue Yemenidji (de la Rue Kabristan a la Rue Zumbul et a la Rue Kabristan) 15, Pera adresinde kayıtlı (1905,s.1172)(1909,s.843,1471).

Beyoğlu, İstanbul

*** Henry (Jacques) Armao, 1912-1932, (Architecte- Entrepreneur de Construct)**

-1912 yıllığında, Rue Bilezikdji (de la Rue Mezarlik a Sinem Keuy) 9-3, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1912,s.318,800,1058).

Bilezikçi Sokak, Şişli, İstanbul [70].

-1913 yıllığında, Rue Rousso (de la Rue Hamam a Sinemkeuy) 78, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1913,s.346).

Türkbeyi Sokak, Şişli, İstanbul [70].

-1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue Bilezikdji (de la Rue Mezarlik a Sinem Keuy) 9, Ferikeuy, adresinde kayıtlı (1922,s.182,546,921)(1927,s.105).

Bilezikçi Sokak, Şişli, İstanbul [70].

-1930 ve 1932 yıllıklarında, Bilezikci Sokak, Pangaltı, Beyoğlu, 9 adresinde kayıtlı (1930,s.999)(1932,s.999).

Bilezikçi Sokak, Şişli, İstanbul [70].

*** Henry Mikelis, 1922-1927, (Architecte)**

-1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue Kıble (de la Rue Kabristan a la Rue Bedredine) Appartem Issak Pacha, 34/2, Pera adresinde kayıtlı (1922,s.387,546,1038)(1927,s.105).

Beyoğlu, İstanbul.

*** Henry Vuccino, 1903-1905, (Architecte)**

-1903 yıllığında, Rue Yeni Tcharchi (la 10me a gauche de la Grande Rue de Pera a la Rue Tchoukour Bostan) 82, Pera adresinde kayıtlı (1903,s.762,1170).

Yeniçarşı Caddesi, Tomtom, Beyoğlu, İstanbul

-1904 yıllığında, Rue Yeni Yol, 112, Galata ve Dom: Rue Yeni Tcharchi, 82, Pera adresinde kayıtlı (1904,s.771,1171).

Beyoğlu, İstanbul

ve

Yeniçarşı Caddesi, Tomtom, Beyoğlu, İstanbul

-1905 yıllığında, Rue Yeni Tcharchi, 82 ve Rue Yeni Yol ou Okdji Moussa, 112, Appartem Ouzoun, 1 adresinde kayıtlı adresinde kayıtlı (1905,s.1174,1267).

Yeniçarşı Caddesi, Tomtom, Beyoğlu, İstanbul

Ve Beyoğlu, İstanbul

* **Henry Willson, 1895-1914, (Architecte,Entrepreneur)**

-1895 ve 1896/1897 yıllıklarında, Rue Toz Coparan (de la Rue Kabristan au Quartier turc de Cassim Pacha) 30/5-6, Maison Behar, Pera adresinde kayıtlı (1895,s.466,506,729)(1896/1897,s.585,631).

Asmalı Mescid Caddesi-Tepebaşı Caddesi arası, Beyoğlu, İstanbul

-1898,1900 ve 1901 yıllıklarında, Rue Tchakmak (de la Rue Kaliondji Koulouk a la Rue Hamal Bachi, Pera), 15-45-47, Pera adresinde kayıtlı (1898,s.591,631,866)(1900,s.582,632)(1901,s.615,651,995).

Beyoğlu, İstanbul

-1904 ve 1905 yıllıklarında, Rue Abanos (de la Rue Sakyz Aghatch a la Rue Mekteb) 24, Pera adresinde kayıtlı (1904,s.773,1061)(1905,s.1061).

Halas Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1909,1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Kutchuk Yazidji (de la Rue Mekteb a la Rue Kilid) 13-14-18, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.1416)(1912,s.1209)(1913,s.769,1231)(1914,s.754,1166).

Beyoğlu, İstanbul

*** Herant H. Bochenakian, 1909, (Architecte)**

-1909 yıllığında, Grande Rue de Pera, 412 ve Dom: Rue Djedidie (de la Rue Sel a la Rue Elmadagh, Pancaldi) 112, Pancaldi adresinde kayıtlı (1909,s.477,1049,1486).

İstiklal Caddesi, Beyoğlu, İstanbul,

ve

Ev Adresi: Ölçek Sokak (Papa Roncalli Sokak) Harbiye, Şişli, İstanbul [70].

*** Hosrow Soudoukdjian, 1927, (Architecte)**

-1927 yıllığında, Rue Younous (de la Rue sel a la Rue Hamam Arkassi) 40, Pancaldi adresinde kayıtlı (1927,s.105).

Yunus Bey Sokak, Şişli, İstanbul [70].

*** Hrant Dayan, 1922, (Architecte)**

-1922 yıllığında, Rue Yagh Hane (de la Rue Madjar a la Rue Kerestedji) Appart. Boghos Eff. Kerestedjian, 37/1, Pera, adresinde kayıtlı (1922,s.250,546,1160).

Taksim Yağhanesi Sokak, Şehit Muhtar, Beyoğlu, İstanbul

*** Hrant Karyolaciyan, 1930-1938, (Architecte)**

-1930 ve 1932 yıllıklarında, Mader Han, 1-4, Galata adresinde kayıtlı (1930,s.999)(1932,s.999).

Mader Hanı, Necatibey Caddesi,

Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

-1938 yıllığında, Perşembe Pazar(ı), Aslan Han, 7, Galata adresinde kayıtlı (1938,s.565).

Arslan Hanı, Perşembe Pazarı,

Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

*** Hrant Kazandjian, 1912-1922, (Architecte)**

-1912 yıllığında, Rue Pir Mehmed, 17, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.527,1258).

Beyoğlu, İstanbul

-1914,1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Karakeuy, (de la Grande Rue de Galata au port) 81/83, Galata adresinde kayıtlı(1914,s.1138)

(1921,s.423,641,1091)(1922,s.339,546,1027).

Havyar Hanı/Borsa Hanı, Karaköy Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

***Hrant Tahtadjian, 1913-1914, (Architecte)**

-1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Sakyz Aghatch (La 6a a droite de la Grande Rue de Pera a la rue Kassap) 111, Pera, adresinde kayıtlı (1913,s.728,1289)(1914,s.712,1223).

Sakız Ağacı Caddesi, Şehit Muhtar, Beyoğlu, İstanbul

*** Hristo Eftimiyadi, 1938, (Architecte)**

-1938 yıllığında, Galata Hıdıroğlu Han, 11, 4. kat adresinde kayıtlı (1938,s.565).

Hıdıroğlu Han, Beyoğlu, İstanbul

*** Hurmuz Eff., 1921-1922, (Architecte)**

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Bouyouk Parmak Capou (la 3e a gauche de la Grande Rue de Pera a la Rue Telegraphe, Pera) Appartem. Guzeloglou, 28/3, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.402,999)(1922,s.318,546,930).

Büyükparmak Kapı Sokak, Beyoğlu, İstanbul

*** Hrant Yaghoubian (Yacoubian), 1909-1914, (Architecte)**

-1909 yıllığında, Rue Tchailak (de la Rue Karga a la Rue Bilezik) 33, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.914,1452).

Beyoğlu, İstanbul

-1912, 1913, 1914 yıllıklarında, Rue Achiklar (de la Rue Feridie a la Rue Madjar) 10, Pera ve Tevekel Han (Rue Zulfarisse-de Gumuchlu Han a la Rue Yeni Djami) 16/1, Galata adresinde kayıtlı (1912,s.777,801,1023,1347)

(1913,s.772,793,1055,1359)(1914,s.756,757,995).

Beyoğlu, İstanbul

ve Tevekkül Hanı, Perçemli Sokak, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

*** I. Doukouvitz, 1896/1897-1900, (Architecte)**

-1896/1897,1898 ve 1900 yıllıklarında, Rue Tchailak (de la Rue Karga a la Rue Bilezik) 48, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.387,630,868)(1898,s.389,631)(1900,s.351,631).

Beyoğlu, İstanbul.

*** I.M. Garnier, 1901-1912, (Architecte)**

-1901 ve 1902 yıllıklarında, Impasse Adalar (Dans la Rue Sourrouri) 1, Pera adresinde kayıtlı (1901,s.377,651,927)(1902,s.431,731).

Beyoğlu, İstanbul

-1903 ve 1904 yıllıklarında, Rue Sourrouri (de la Rue Ainali Tchechme au Quartier Turc) 17, Pera adresinde kayıtlı (1903,s.485,799,1146)(1904,s.491).

Sururi Çeşme Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1909 ve 1912 yıllıklarında, Impasse Adalar (Dans la Rue Sourrouri) 6-11, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.584,1049,1338)(1912s.455,800).

Beyoğlu, İstanbul

*** Ilias Mistiliadis,(Mistilidis), 1922, (Architecte)**

-1922 yıllığında, Rue Sakyz Aghatch (la 6e a droite de la Grande Rue de Pera a la rue Kassap) 29, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.391,546,1108).

Sakız Ağacı Caddesi, Şehit Muhtar, Beyoğlu, İstanbul

*** Ilias Tolios, 1905, (Architecte)**

-1905 yıllığında, Rue Marie, 1 adresinde kayıtlı (1905,s.1267).

Adres bulunamadı.

*** Isaac Nahoum, 1912-1932, (Architecte)**

-1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Ismirlioglou Han (Rue Yuksek Kalderim, Galata) 75/16,17, Galata ve Dom: Rue Karanfyl (de la Rue Bouyouk Hendek a la Place du Tunnel) Appartem Andonaki Aperghi, 10/7, Pera adresinde kayıtlı
(1912,s.801,1183,1344)(1913,s.620,793,1206,1356)(1914,s.606,777,1289).

İzmirlioğlu (İzmirli) Hanı, Galata Yüksekkaldırım, Beyoğlu, İstanbul [61]

ve

Ev Adresi: İlk Belediye Caddesi, Şahkulu, Beyoğlu, İstanbul

-1921 yıllığında, Maltezopoulos Han (Rue Yuksek Kalderim, 75, Galata) 16-17, Galata ve Rue Tutun Gueumruk Djaddessi, 71, Stamboul ve Dom: Rue

Karanfly, 8, Pera ve Rue Kabristan, 2, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.492,641,1227).

Han adı bulunamadı, Beyoğlu, İstanbul

ve

Ev Adresi: İlk Belediye Caddesi, Şahkulu, Beyoğlu, İstanbul

ve

Meşrutiyet Caddesi, Asmalımescid,

Beyoğlu, İstanbul

-1927 yıllığında, Karakeuy Han, Galata ve Maltezopoulos Han, 15, Galata adresinde kayıtlı (Albert de Leon ile birlikte)(1927,s.105).

Karaköy Palas, Bankalar Cad. Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

Ve

Han adı bulunamadı, Beyoğlu, İstanbul

-1930 ve 1932 yıllıklarında, Galata, Karaköy Palas, 6.nci kat, 12 adresinde kayıtlı (1930,s.999)(1932,s.999).

Karaköy Palas, Bankalar Cad. Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

*** Israel Tachdjian, 1889/1890-1912, (Architecte)**

1889/1890,1891,1892,1893/1894,1894,1895,1896/1897,1898,1900,1901,1902,1903,1904,1905,1909 ve 1912 yıllıklarında, Rue Pechkirdji (de la Rue Tarla Bachi a la Rue Bir Kouyoulou) 38, Pera adresinde kayıtlı (1889/1890,s.340,395)(1891,s.439 458,656)

(1892,s.436,458,659)(1893/1894,s.425,506,714)

(1894,s.425,506,714)(1895,s.442,506,716)(1896/1897,s.558,631,857)

(1898,s.564,631,854)(1900,s.551,632,963)(1901,s.583,651,982)

(1902,s.654,731,1000)(1903,s.727,800,1136)(1904,s.735,1137)

(1905,s.1139)(1909,s.866,1049,1431)(1912,s.729,801,1255)

Peşkirci Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

*** İsmail Hakkı, 1921, (Ingenieur-Architecte)**

-1921 yıllığında, Bahtiar Han (Rue Voiwode, Galata) 76-79, 24/65-73 Galata adresinde kayıtlı (1921,s.411,1209).

Bahtiyar Hanı, Bankalar Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

***I.N. Tsouvalas, 1902-1921, (Architecte)**

-1902,1903 ve 1904 yıllıklarında, Nemlioglou Han (Rue Sirkedji) 3, Stamboul adresinde kayıtlı (1902,s.673,731,915)(1903,s.747,800,1028)

(1904,s.756,1038).

Nemlioğlu Hanı, Bab-ı Ali Caddesi, Fatih, İstanbul [62]

-1905 yıllığında, Nemlioglou Han (Rue Sirkedji) 4 ve Rue de Brousse, 3 adresinde kayıtlı (1905,s.1038,1078).

Nemlioğlu Hanı, Bab-ı Ali Caddesi, Fatih, İstanbul [62]

-1909 ve 1912 yıllıklarında, Nemlioglou Han, 4, Stamboul ve Dom: Rue Elma Dagh (de la Rue Pancaldi a la Rue Yeni Cheir) 2, Appartem Asvazadourian, 2/1, Pancaldi adresinde kayıtlı (1909,s.891,1049,1487)

(1912,s.754,801,1106).

Nemlioğlu Hanı, Bab-ı Ali Caddesi, Fatih, İstanbul [62].

-1913 yıllığında Rue Elma Dagh (de la Rue Pancaldi a la Rue Yeni Cheir) Appartem Asvazadourian, 2/1, Pancaldi, adresinde kayıtlı (1913,s.750,793,1133).

Şişli, İstanbul.

-1914 yıllığında, Rue Tourna (de la Rue Elma Dagh a la Rue Afet) 4, Pancaldi ve Rue Elma Dagh (de la Rue Pancaldi a la Rue Yeni Cheir) Appartem Asvazadourian, 2/1, Pancaldi, adresinde kayıtlı (1914,s.735,777,1071).

Turna Sokak, Şişli, İstanbul [70].

ve

Şişli, İstanbul.

-1921 yıllığında, Rue Tourna (de la Rue Elma Dagh a la Rue Afet) 4, Pancaldi adresinde kayıtlı (1921,s.603,641).

Turna Sokak, Şişli, İstanbul [70].

*** Italo Guglielmi, 1904, (Architecte)**

-1904 yıllığında, Rue De la Chancellerie, 16, Pera adresinde kayıtlı (1904,s.505,1079).

Beyoğlu, İstanbul.

*** J. E. Imboff, 1938, (Architecte)**

-1938 yıllığında, Bahtiyar Han, 78, Galata adresinde kayıtlı (1938,s.565).

Bahtiyar Hanı, Bankalar Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

*** J. Ioannides, 1883-1905, (Architecte)**

-1883,1885 ve 1888 yıllıklarında, Rue Mekteb (de la Rue Sagh et Sol a la Rue Tarla Bachi) 17, Pera adresinde kayıtlı (1883,s.265,364,491)(1885,s.195,300)(1888,s.217,347).

Balo Sokak, Hüseyin Ağa, Beyoğlu, İstanbul

-1905 yıllığında, Rue Kiepek, 9 adresinde kayıtlı (1905,s.1119).

Beyoğlu, İstanbul.

*** J. Kinich, 1896/1897, (Architecte)**

-1896/1897 yıllığında, Rue Bouyouk Hendek, 70-79, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.451,631,820).

Büyük Hendek Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

*** J. Porta, 1927, (Architecte)**

-1927 yıllığında, Rue Kouloglou, 12, Pera adresinde kayıtlı (1927,s.105).

Ayhan Işık Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

*** J. Zimi, 1898-1904, (Architecte)**

-1898,1900,1901,1902,1903 ve 1904 yıllıklarında, Rue Bouyouk Hendek, 79, Pera adresinde kayıtlı (1898,s.491,631,818)(1900,s.592,632,921)

(1901s.628,651,938)(1902,s.702,731,950)(1903,s.778,800,1076)

(1904,s.786).

Büyük Hendek Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

*** J.B. Bert, 1905, (Architecte)**

-1905 yıllığında, Rue Meme, Appartem Djemiloglou, 20/14 adresinde kayıtlı (1905,s.1132).

Beyoğlu, İstanbul.

*** J.B. Behar-Paraly, 1913-1922, (Architecte)**

-1913,1914,1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Yachmak Syran (de la Rue Okdji Moussa a la Rue Chimal) Appartem. Ovadia, 7/4 Pera adresinde kayıtlı (1913,s.366,792,1337)(1914,s.354,776,1271)(1921,s.275,640,1210)

(1922,s.201,546,1158).

Ölçek Sokak (Papa Roncalli Sokak), Harbiye, Şişli, İstanbul [70].

*** Jacques A. Rossolato, 1909-1922, (Architecte)**

-1909 ve 1912 yıllıklarında, Rue Yeni Yol, 112, Galata ve Dom: Rue Chebek (de la Rue Cherbet Hane a la Rue Hamidie Djadessi) Appartem Chrissafides, 5/8, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.821,1049,1359)

(1912,s.680,801,1076,1340).

Beyoğlu, İstanbul

-1913 ve 1914 yıllıklarında, Saatchi Han (Rue Perchembe Bazar, Galata) 13, Galata ve Dom: Rue Chebek, 5, Pera adresinde kayıtlı (1913,s.683,793,1275)(1914,s.668,777).

Saatçi Han, Perşembe Pazarı Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62]

Ve Beyoğlu, İstanbul

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Madjar (de la Rue Tarla Bachi a la Rue Kil Bournou) Appartem Yaourthane, 25/8, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.545,641,1123)(1922,s.450,547,1062).

Turan Caddesi (Tarlabaşı Bulvarı ile Kılburnu Sokak arası) Tarlabaşı, Beyoğlu, İstanbul.

*** Jacques Apostolou, 1900-1902, (Architecte)**

-1900,1901 ve 1902 yıllıklarında, Rue Ziba (de la Rue Pacha Bacal a la Rue Yeni Cheir, Pera) 43, Pera adresinde kayıtlı (1900,s.270,631,991)

(1901,s.273,650,1011)(1902,s.320,731,1034).

Kurtuldu Sokak, Bülbül, Beyoğlu, İstanbul.

*** Jacques Bossi, 1921, (Architecte)**

-1921 yıllığında, Rue Koumbaradji Yocouchou (la 16 a gauche de la Grande Rue de Pera a la Rue bir Bazar) Appartem, Mehmed Ali, 11, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.285,640,1108).

Kumbaracı Yokuşu, Tomtom, Beyoğlu, İstanbul

*** Jacques Darmi, 1909-1929, (Architecte)**

-1909,1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Passage Esther (la 18e a gauche de la Grande Rue de Pera a l'ecole Allemande et Suisse) Appartem Duroni, 11/2, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.531,1049,1379)(1912,s.404,800,1114)

(1913,s.426,792,1141)(1914,s.776,1079).

Beyoğlu, İstanbul

-1921 yıllığında, Rue Yuksek Calderim, 14, Galata adresinde kayıtlı (1921,s.640).

Yüksek Kaldırım Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul.

-1922,1927 ve 1929 yıllıklarında, Rue Kutchuk Parmak Capou (la 2^{e} a gauche de la Grande Rue de Pera a la Rue Kouyoun) Appart. Chucri Pacha, 4/8, Pera adresinde kayıtlı (1922,s.249,546,1053)(1927,s.105) (1929,s.1029).

Küçük Parmakkapı Sokak, Beyoğlu, İstanbul

*** Jacques Leoni, 1880-1883, (Architecte)**

-1880,1881 ve 1883 yıllıklarında, Rue Ainali Tchesme, 42-52, Pera adresinde kayıtlı (1880,s.105,145).

Aynalıçeşme Caddesi, Kamer Hatun, Beyoğlu, İstanbul

-1881 yıllığında, Rue Yeni Tcharchi, 56, Pera adresinde kayıtlı (1881,s.208,269,413).

Yeniçarşı Caddesi, Tomtom, Beyoğlu, İstanbul.

-1883 yıllığında, Rue Yeni Tcharchi, 56, Pera adresinde kayıtlı (1883,s.279,364).

Yeniçarşı Caddesi,Tomtom, Beyoğlu, İstanbul

*** Jacques Menasse, 1905-1921, (Architecte)**

-1905,1909,1912,1913,1914 ve 1921 yıllıklarında, Rue Chahsouvar (de la Rue BouyHendek a la Rue Yeni-Yol mosque de Chahsouvar) Appartem Feldman, 34/3, Galata adresinde kayıtlı (1905,s.1249)(1909,s.725,1049)

(1912,s.588,801,1075)(1913,s.597,793,1104)(1914,s.583,777,1041) (1921,s.641).

Beyoğlu, İstanbul.

*** Jacobs, 1883, (Architecte)**

-1883 yıllığında, Rue Mezarlık, Pera adresinde kayıtlı (1883,s.267).

Ergenekon Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

*** James Herbert Willis, 1895-1921, (Architecte de l'ambassade Anglaise)**

-1896/1897,1898,1900,1901,1902,1903 ve 1921 yıllıklarında, Impasse Bakar (dans la Rue Tepe Bachi) 4, Pera ve Rue Tepe Bachi (de la Rue Hamal Bachi a la Rue Mezarlık) 14, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.585,631,817,872)(1898,s.591,631,815,869)(1900,s.581,632,918)(1901,s.651)(1902,s.731)

(1903,s.800)(1921,s.618).

Beyoğlu, İstanbul

ve Meşrutiyet Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

*** Jean A. (E). Pyrpignias, 1909-1914, (Architecte)**

-1909 yıllığında, Haviar Han, 69, Galata ve Dom: Impasse Yeni Yol, 13,15 Pera adresinde kayıtlı (1909,s.809,1049,1475).

Havyar Hanı/Borsa Hanı, Karaköy Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

ve Beyoğlu, İstanbul

-1912 yıllığında, Tidjaret Han (Rue Perchembe Bazar, Galata) 23, Galata ve Dom: Impasse Yeni Yol, 3, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.669,801,1256).

Ticaret Hanı, Galata Perşembe Pazarı,

Beyoğlu, İstanbul [61].

ve Beyoğlu, İstanbul

-1913 ve 1914 yıllıklarında, Hasta Hane Han (Rue Helvadji, Galata) 42, Galata ve Dom: Impasse Yeni Yol (dans la Rue Koumbaradji Yocouchou) Appartem. Pyrpignias, 3/6, Pera adresinde kayıtlı (1913,s.673,793,1183,1350)(1914,s.658,777,1119,1284).

Hastahane Han/Büyük Millet Han/Büyük Balıklı Han,

Müeyyedzade Mahallesi,

Kemeraltı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [62]

ve

Beyoğlu, İstanbul

*** Jean Balatti, 1909-1932, (Architecte-Entrepreneur)**

-1909,1912,1913,1914,1927,1930 ve 1932 yıllıklarında, Rue Yeni Tcharchi, 38-40, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.1049)(1912,s.332)(1913,s.792)

(1914,s.776)(1927,s.105)(1930,s.999)(1932,s.999).

Yeniçarşı Caddesi, Tomtom, Beyoğlu, İstanbul

*** Jean Baptiste Barborini, 1868/1869-1885, (Architecte)**

-1868/1869 yıllığında, Rue Sakyz Agach, 9, Pera, adresinde kayıtlı (1868/1869,s.145).

Sakız Ağacı Caddesi, Şehit Muhtar, Beyoğlu, İstanbul.

-1885 yıllığında, Rue Daradjik, 3, Pera adresinde kayıtlı (1885,s.131,300).

Kamer Hatun Mahallesi, Daracık Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

*** Jean Basmadjian, 1881-1885, (Architecte)**

-1881 yıllığında, Rue Sakyz Aghatch (la 6me a la droite, de la Grande Rue de Pera a la rue Kassal) 47, Pera adresinde kayıtlı (1881,s.154,269,407).

Sakız Ağacı Caddesi, Şehit Muhtar, Beyoğlu, İstanbul.

-1883 yıllığında, Rue de la Chancellerie (de la Rue Hendek a la Rue Nebat) 16, Pera adresinde kayıtlı (1883,s.205,363,481).

Beyoğlu, İstanbul.

-1885 yıllığında, Rue Tarla Bachi, Pera ve Rue de la Chancellerie, 16, Pera adresinde kayıtlı (1885,s.132,300).

Tarlabaşı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

*** Jean Brindesi, 1881, (Architecte)**

-1881 yıllığında, Rue Yeni Tcharchi, 60, Pera, adresinde kayıtlı (1881,s.158,269,413).

Yeniçarşı Caddesi, Tomtom, Beyoğlu, İstanbul

*** Jean Efstatiou (Efstratiou), 1896/1897-1905, (Architecte)**

-1896/1897,1898,1900,1901,1902,1903,1904 ve 1905 yıllıklarında, Rue Kutchuk Hendek (de la place de la Tour de Galata a la Rue Karanfly) 17, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.390,630,848)(1898,s.631,846)

(1900,s.354,631,953)(1901,s.357,650,972)(1902,s.410,731,989)

(1903,s.461,799)(1904,s.467,1124)(1905,s.1126).

Küçük Hendek Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

*** Jean Karayannis, 1912-1913, (Architecte)**

-1912 ve 1913 yıllıklarında, Rue Samandji (de la Rue Emin Djami) Appartem Carayannis, 73/7, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.524,1273)

(1913,s.537,1290).

Beyoğlu, İstanbul

*** Jean Kassapian, 1902-1905, (Architecte)**

- 1902,1903,1904 ve 1905 yıllıklarında, Rue Chimen (de la Rue Elma Dagh a la Rue Tchair) 27, Pancaldi adresinde kayıtlı (1902,s.494,731,1038)

(1903,s.552,799,1178)(1904,s.560,1179)(1905,s.1182).

Çimen Sokak, Şişli, İstanbul [70]

*** Jacques Joannidis, 1909, (Architecte)**

-1909 yıllığında, Rue Bouyouk Parmak Capou, 11, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.652).

Büyükparmak Kapı Sokak, Beyoğlu, İstanbul

*** Jean Lemondjoglou, 1904-1921, (Architecte)**

-1904,1905,1909,1912,1913,1914 ve 1921 yıllıklarında, Rue Sakyz Aghatch (La 6a a droite de la Grande Rue de Pera a la Rue Kassap) 90 bis, Pera adresinde kayıtlı (1904,s.583)(1905,s.1147)(1909,s.687,1049,1440)

(1912,s.551,800,1271)(1913,s.563,793,1289)(1914,s.549,777,1223)

(1921,s.641).

Sakız Ağacı Caddesi, Şehit Muhtar, Beyoğlu, İstanbul

*** Jean Livas, 1930-1938, (Architecte)**

-1930,1932 ve 1938 yıllıklarında, Galata Bozkurt Han, 15,11-12 adresinde kayıtlı (1930,s.999)(1932,s.999)(1938,s.565).

Bozkurt Han/Gümüşlü Han

Galata Bankalar Caddesi,

Beyoğlu, İstanbul [68].

*** Jean (J.) (S.) Calepides (Colepidis), 1912, (Architecte)**

-1912 yıllığında, Ziver Bey Han, 13, Galata adresinde kayıtlı (1912,s.386,800,1206).

Ziver Bey Han, Kürekçiler Kapısı Sokak, Beyoğlu, İstanbul

*** Jean Samandjian, 1900-1903, (Architecte)**

-1900,1901,1902 ve 1903 yıllıklarında, Rue Sakyz Aghatch, 72, Pera adresinde kayıtlı (1900,s.528,969) (1901,s.559,651,987)

(1902,s.627,731,1006)(1903,s.698,800).

Sakız Ağacı Caddesi, Şehit Muhtar, Beyoğlu, İstanbul.

*** Jean Spadaro, 1893/1894-1902, (Architecte)**

-1893/1894 ve 1894 yıllıklarında, Rue Abanos, 2, Pera adresinde kayıtlı (1893/1894,s.420,506,683) (1894,s.420,506,683).

Halas Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1895 yıllığında, Yannissopoulo Han, 3, Galata ve Dom: Rue Halepli, 39, Pera adresinde kayıtlı (1895,s.436,506,700).

Yannissopoulo Han, Gümrük Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62]

ve

Halepli Bekir Sokak,Beyoğlu, İstanbul

-1896/1897 yıllığında, Yannissopoulo Han, 3, Galata adresinde kayıtlı (1896/1897,s.552,631).

Yannissopoulo Han, Gümrük Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

-1898 yıllığında, Grande Rue de Pera, 439 ve Yanissopoulo Han, Galata adresinde kayıtlı (1898,s.557,631).

İstiklal Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

ve

Yannissopoulo Han,

Gümrük Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

-1900,1901 ve 1902 yıllıklarında, Yannissopoulo Han, 3, Galata adresinde kayıtlı (1900,s.544,632)(1901,s.651) (1902,s.731)

Yannissopoulo Han, Gümrük Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

*** Jean Tulbendji, 1909-1929 (Architecte)**

-1909 yıllığında, Rue Djedidie, 33, Pancaldi olarak birisi kayıtlı (1909,s.891).

Ölçek Sokak (Papa Roncalli Sokak) Harbiye, Şişli, İstanbul [70].

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Madjar (de la Rue Tarla Bachi a la Rue Kil bournou) Appartem. Agopian, 10/5, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.603,641,1122)(1922,s.505,547,1061).

Turan Caddesi (Tarlabaşı Bulvarı ile Kılburnu Sokak arası) Tarlabaşı, Beyoğlu, İstanbul.

-1929 yıllığında, Nour Han, 10, Galata adresinde kayıtlı (1929,s.1092).

Nur Hanı, Galata Voyvoda Caddesi [61].

*** Jean Tzouvalas, 1903-1921 (Architecte)**

-1903 ve 1904 yıllıklarında, Rue De Brousse (la 5me a gauche Grande Rue de Pera, a la Rue Agha Hamam) 3, Pera adresinde kayıtlı (1903,s.748,800,1077)(1904,s.757,1077).

Beyoğlu, İstanbul

-1914 ve 1921 yıllıklarında, Rue Tourna (de la Rue Elma Dagh a la Rue Afet) Appartem. Tsouvalas, 4/1, Pancaldi, adresinde kayıtlı (1914,s.1263) (1921,s.1203).

Turna Sokak, Şişli, İstanbul [70]

*** Johaun Herzog, 1921, (Architecte)**

-1921 yıllığında, Rue Yazidji, 62, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.640).

Yazıcı Çıkmazı-Serdar-ı Ekrem Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

*** Joseph Ananian, 1888-1903, (Ingenieur Architecte)**

-1888 yıllığında, Rue Agha Hamam, 40, Pera adresinde kayıtlı (1888,s.125,347).

Turnacıbaşı Caddesi-Ağa Hamamı Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

-1900 yıllığında, Saatchi Han, 8, Galata ve Dom: Grande Rue de Pera, 204 adresinde kayıtlı (1900,s.263,877)

Saatçi Han, Perşembe Pazarı Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62]

ve

İstiklal Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

-1901,1902 ve 1903 yıllıklarında, Grande Rue de Pera, 204 adresinde kayıtlı (1901,s.266,650)(1902,s.314,731,930)(1903,s.356,799,1055).

İstiklal Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

-1904 yıllığında, Rue Kechiche, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1904,s.359,1195).

Beyoğlu, İstanbul

-1905 ve 1909 yıllıklarında, Rue Kiathane Djaddessi (de la Rue Tatavla Djaddessi a la route des Eauc Douces) 150 adresinde kayıtlı (1905,s.1199)(1909,s.1502).

Şişli, İstanbul

*** Joseph Cosmay, 1927, (Architecte)**

-1927 yıllığında, Rue Rodolph (de la Rue Hairie a la Rue Yeni Tcharchi, Pera) 24, Pera adresinde kayıtlı (1927,s.105).

Bostancıbaşı Caddesi, Firüzağa, Beyoğlu, İstanbul.

*** Joseph Manstalir, 1922-1927, (Architecte)**

-1921,1922 ve 1927 yıllıklarında, Impasse Djerahis (dans la Rue d'Alger) Appartem. Zekki Pacha, 4/6, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.456,1027)(1922,s.369,546,960)(1927,s.105).

Beyoğlu, İstanbul.

*** Joseph Muller, 1921, (Ingenieur-Architecte)**

-1921 yıllığında, Rue D'Alger (de la Rue Hairie a la Rue Rodolphe, Pera) 5, Pera ve Rue Tchoukour Djouma (de la Rue Yeni Tcharchi) 8, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.490,641).

Cezayir Sokak, Firüzağa, Beyoğlu, İstanbul

ve Beyoğlu, İstanbul.

*** Joseph S. Aznavour, 1888-1914, (Architecte) (diplomé de l'académie des beaux arts de Rome)**

-1888 yıllığında, Rue Casandjilar, 83, Pera adresinde kayıtlı (1888,s.134,347).

Beyoğlu, İstanbul.

-1891 yıllığında, Sovadjioglou Han (Rue Halil Pacha, (de la Rue Karakeuy a la Rue Kara Moustapha) Galata), 3me etage, Galata ve Dom: Rue Pancaldi, 15, Pera adresinde kayıtlı (1891,s.226,458,608).

Sinanlı Han, Halil Paşa Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62]

ve

Ev Adresi: Cumhuriyet Caddesi, Şişli, İstanbul [70]

-1892 yıllığında, Saatchi Han, 7, 8, Galata ve Dom: Rue Pancaldi, 15, Pera adresinde kayıtlı (1892,s.226,458,675).

Saatçi Han, Perşembe Pazarı Sokak, Beyoğlu, İstanbul [61]

ve

Ev Adresi: Cumhuriyet Caddesi, Şişli, İstanbul [70]

-1893/1894 ve 1894 yıllıklarında, Saatchi Han, 7, 8, Galata ve Dom: Rue Bouyoukdere, 40, Pancaldi adresinde kayıtlı (1893/1894,s.229,506,658,732) (1894,s.229,506,658,732).

Saatçi Han, Perşembe Pazarı Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

-1895 yıllığında, Saatchi Han, 8, Galata ve Dom: Rue Telegraphe (de la Rue Bouyouk Parmak Capou a la Rue Anadolou) Maison Kirico, 2/1, Pera adresinde kayıtlı (1895,s.231,506,658,726).

Saatçi Han, Perşembe Pazarı Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

ve

Ev adresi: Tel Sokak, Katip Mustafa Çelebi, Beyoğlu,İstanbul

-1896/1897,1898,1900,1901,1902,1903,1904,1905,1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, St. Pierre Han, 2-5-6-7, Galata adresinde kayıtlı (1896/1897,s.332,630)(1898,s.333,631,778)(1900,s.281,631,877)

(1901,s.284,650,890)(1902,s.332,731,898)(1903,s.376,799,1007)

(1904,s.380,1018)(1905,s.1018)(1912,s.328,800,1054)

(1913,s.356,792,1083)(1914,s.343,776,1022).

St. Pierre Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

*** Jules Wilson, 1901, (Architecte)**

-1901 yıllığında, Impasse Adalar, 4, Pera adresinde kayıtlı (1901,s.615,651,927).

Beyoğlu, İstanbul.

*** K. Aronian, 1896/1897-1900, (Architecte)**

-1896/1897,1898 ve 1900 yıllıklarında, Rue Koumbaradji Yocouchou, 58, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.326,630,847)(1898,s.326)(1900,s.273).

Kumbaracı Yokuşu, Tomtom, Beyoğlu, İstanbul.

*** K. A. Sarafian, 1905, (Architecte)**

-1905 yıllığında, Stamboul Han, Rue Baghtche Capou, 6,7 adresinde kayıtlı (1905,s.1041).

Han adı mevcut değil.

*** K. Karagheusian, 1912-1921, (Architecte)**

-1912 yıllığında, Rue Sagh, 6, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.523,800,1267).

Balo Sokak, Hüseyin Ağa, Beyoğlu, İstanbul.

-1913,1914 ve 1921 yıllıklarında, Rue Soandji (de la Rue Pervouz Agha a la Rue Djean Kir) Appartem Georges Apostolides, 11/3, Pera adresinde kayıtlı (1913,s.536,793,1295)(1914,s.522,777,1229)(1921,s.,641).

Cihangir Mahallesi, Soğancı Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

*** K. Mouratchioli, 1903-1905, (Architecte)**

-1903,1904 ve 1905 yıllıklarında, Rue Hadji Maghak, 24, Pancaldi adresinde kayıtlı (1903,s.621,800,1182)(1904,s.630,1183)(1905,s.1186).

Süleyman Nazif Sokak, Halaskargazi Mahallesi, Şişli, İstanbul [70].

*** Bir., Kavaffian, 1930-1932, (Architecte)**

-1930 ve 1932 yıllıklarında, Galata Abit Han, 2. Kat, 37-38 adresinde kayıtlı (1930,s.999)(1932,s.999).

Ömer Abed Han, Kemankeş Karamustafa Paşa Mahallesi,

Beyoğlu, İstanbul [62].

*** Kemaleddin Bey, 1902-1921, (Architectes)**

-1902 ve 1903 yıllıklarında, Nemlioglou Han, 5, Stamboul adresinde (Kemaleddin et Cie) kayıtlı (1902,s.498,731,915)(1903,s.556,799,1028).

Nemlioğlu Hanı, Bab-ı Ali Caddesi, Fatih, İstanbul [62].

-1904 ve 1905 yıllıklarında, Ferouh Bey Han, 20-21, Stamboul adresinde kayıtlı (1904,s.564,1030)

(1905,s.1030).

Han adı bilinmiyor, Mimar Vedat Tek sokak, Fatih, İstanbul.

-1909 yıllığında, Mossoul Han (Rue Bab-ı Ali Djaddessi, 38, Stamboul) 1, Stamboul adresinde kayıtlı (1909,s.665,1049,1304).

Han adı bilinmiyor, Bab-ı Ali Caddesi, Fatih, İstanbul

-1912 ve 1921 yıllıklarında, Rue Hadji Maghak, 13, Pancaldi adresinde kayıtlı (1912,s.530,800,1144) (1921,s.426).

Süleyman Nazif Sokak, Halaskargazi Mahallesi, Şişli, İstanbul [70].

*** Kevork Merhametdjiyan, 1896/1897-1898, (Architecte)**

-1896/1897 ve 1898 yıllıklarında, Grande Rue de Pera, 50 adresinde kayıtlı (1896/1897,s.481,631,803)(1898,s.487,631,801).

İstiklal Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

*** Kevork Haroun (Harom), 1900-1921, (Architecte)**

-1900,1901,1902,1903,1904,1905,1909,1912,1913,1914 ve 1921 yıllıklarında, Rue Akardja Bis (de la Rue Chichli a la Rue Leilak) 3, Pera adresinde kayıtlı (1900,s.396,632)(1901,s.406,651,629)

(1902,s.463,731,941)(1903,s.518,799)(1904,s.526)

(1905,s.1066)(1909,s.622,1049,1342)(1912,s.489,1030)(1913,s.506,1062)

(1914,s.492,1002)(1921,s.969).

Beyoğlu, İstanbul

*** Kevork Hovaghimian, 1905-1912, (Architecte)**

-1905,1909 ve 1912 yıllıklarında, Rue Bouyoukdere, 63, Pancaldi adresinde kayıtlı (1905,s.1180)(1909,s.770)(1912,s.631).

Halaskargazi Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

*** Kirkor Djermakian, 1921-1929, (Architecte)**

-1921,1922,1927 ve 1929 yıllıklarında, Rue Mezarlık Bis (de la Rue Kutchuk Mezarlık au bould Ayaz Pacha) Appartem. Refik Effendi, 23/1, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.338,640)(1922,s.260,546,1078)(1927,s.105) (1929,s.1029).

Ergenekon Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

*** Kircor Manoukian, 1921, (Architecte)**

-1921 yıllığında, Rue Diguer Bektchi, 54, Pancaldi adresinde kayıtlı (1921,s.641)

Şafak Sokak, Halaskargazi Mahallesi, Şişli, İstanbul [70].

***Kircor Kouyoumdjian, 1914, (Architecte)**

-1914 yıllığında, Rue Eghri (de la Rue Tarla Bach a la Rue Kargha) 12, Pera, adresinde kayıtlı (1914,s.1071).

Beyoğlu, İstanbul

*** Kircor (Kirkor) Seropian, 1905-1914, (Architecte)**

-1905 yıllığında, Rue Diguer Bektchi, 35 adresinde kayıtlı (1905,s.1183).

Şafak Sokak, Halaskargazi Mahallesi, Şişli, İstanbul [70].

-1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Kir Bis (de la Rue Djabi a la Rue Kiathane Djadd.) 52, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1912,s.705,801,1197)

(1913,s.705,793,1219)(1914,s.689,777,1155).

Kırağı Sokak, Şişli, İstanbul [70].

*** Kopernik Chahbaz (Copernik Chahnaz), 1921, (Architecte)**

-1921 yıllığında Rue Idjadie (la 4e a gauche de la Rue Pancaldi a la Rue Bair) 13, Pancaldi adresinde kayıtlı (1921,s.302,640,1079)

Babil Sokak, İnönü, Şişli, İstanbul [70].

*** K. S. Zissimopoulos 1902-1905, (Architecte)**

-1902 yıllığında, Rue Hodja Ali, 11 bis, Maison Zihmi Pacha, 5, Pera adresinde kayıtlı (1902,s.702,974).

Beyoğlu, İstanbul

-1903,1904 ve 1905 yıllıklarında, Rue Yeni Yol, 11 adresinde kayıtlı (1903,s.1170)(1904,s.1172)(1905,s.1175).

Beyoğlu, İstanbul

*** L. Baudouy, 1905, (Architecte)**

-1905 yıllığında, Bahtiyar Han (Rue Voiwode, 13, Galata) adresinde kayıtlı (1905,s.1007).

Bahtiyar Hanı, Bankalar Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

*** L. Clician, 1892, (Architecte)**

-1892 yıllığında, Tchetcheyan Han, 5, Galata adresinde kayıtlı (1892,s.255,458,609).

Çeçeyan Han, Kemankeş Karamustafa Paşa Mahallesi, Gümrük Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

*** L. Kirarian, 1901, (Architecte)**

-1901 yıllığında, Rue Yagh Hane (de la Rue Madjar a la Rue Kerestedji) 52 adresinde kayıtlı (1901,s.443,651,1005).

Taksim Yağhanesi Sokak, Şehit Muhtar, Beyoğlu, İstanbul

*** Lazzaro Krikelis, 1901, (Architecte)**

-1901 yıllığında, Rue Margharite (de la Rue Tobdjilar a la Rue Tarlabachi) 15, Pera adresinde kayıtlı (1901,s.448,651,976).

Hüseyinağa, Ekrem Tur Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

*** Leon Adjemian, 1913-1927, (Architecte)**

-1913,1914,1921,1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue Tatavla Djaddessi (des Cimetieres Evangelique et Latin a l'eglise grecque Aghio Dimitri) 22, Ferikeuy, adresinde kayıtlı (1913,s.318,1307)(1914,s.306,1241)

(1921,s.231,1184)(1922,s.158,546,1127)(1927,s.104).

Kurtuluş Caddesi, Feriköy, Şişli, İstanbul

*** Leon Albert, 1921, (Architecte)**

-1921 yıllığında, Rue Kabristan (Kutchuk) Appartem. Nersessian, 20/3, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.1085).

Meşrutiyet Caddesi, Asmalımescid, Beyoğlu, İstanbul

*** Leon Gurekian (Ghiurekian), 1896/1897-1921, (Ingenieur- Architecte)**

-1896/1897,1898 ve 1900 yıllıklarında, Rue Kabristan, 16, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.409,630,839) (1898,s.631,836)(1900,s.375,631,943).

Meşrutiyet Caddesi, Asmalımescid, Beyoğlu, İstanbul

-1901 yıllığında, Tchetcheyan Han, 21, Galata adresinde kayıtlı (Professeur Architecte diplome de L'academie eds beaux arts de Rome et laureat de l'Univeriste des ingenieurs de Rome)(1901,s.389,651).

Çeçeyan Han, Kemankeş Karamustafa Paşa Mahallesi,

Gümrük Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

-1902 ve 1903 yıllıklarında, Tchetcheyan Han, 21, Galata ve Rue Diguer Bektchi (de la Rue Bouyoukdere a la Rue Kalpakdji) Maison Marco Langas, 8/5, Pancaldi. adresinde kayıtlı (1902,s.395,731,1039)

(1903,s.799,1179).

Çeçeyan Han, Kemankeş Karamustafa Paşa Mahallesi,

Gümrük Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

ve Şafak Sokak, Halaskargazi Mahallesi, Şişli, İstanbul [70].

-1904 yıllığında, Rue Diguer Bektchi, 6 adresinde kayıtlı (1904,s.1180).

Şafak Sokak, Halaskargazi Mahallesi, Şişli, İstanbul [70].

-1905 yıllığında, Agopian Han (Rue Voiwode, 11, Galata) adresinde kayıtlı (1905,s.1006).

Agopyan Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [61].

-1909 yıllığında Agopian Han (Rue Voiwode, 11, Galata) ve Dom: Rue Kutchuk Mezarlik, 15, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.602,1049).

Agopyan Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [61].

ve Ev adresi: Beyoğlu, İstanbul

-1912,1913,1914 ve 1921 yıllıklarında, Rue Kutchuk Mezarlik (de la Rue Mezarlık Bis au Boulevard Ayaz Pacha) Appartem Gurekian, 15/7, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.473)(1913,s.491,1257)(1914,s.478,1192)

(1921,s.380,1138).

Beyoğlu, İstanbul

*** Leonard G. Varthaliti, 1909-1927, (Architecte, Conservateur)**

-1909 yıllığında, Grande Rue de Pera, Appart, St Antoine, 311, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.897,1049,1331).

İstiklal Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

-1913 ve 1914 yıllıklarında, Architecte Conservateur de la legation d'Espagne, adresinde kayıtlı (1913,s.756)(1914,s.740).

-1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue Diguer Bektchi (de la Rue Bouyoukdere a la Rue Kalpakdji, Pancaldi) Appartem. Nouri Bey, 5/8, Nichantach adresinde kayıtlı (1922,s.510,547,953)(1927,s.105).

Şafak Sokak, Halaskargazi Mahallesi, Şişli, İstanbul [70]

*** Leonidas Ioannides, 1896/1897, (Architecte)**

-1896/1897 yıllığında, Rue Bouyouk Parmak Capou, 11, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.437,631,820).

Büyükparmak Kapı Sokak, Beyoğlu, İstanbul

*** Levon Effendi, 1903-1905, (Architecte)**

-1903,1904 ve 1905 yıllıklarında, Impasse Yeni Yol (Rue Yeni Yol) Appartem Tahir Bey, 16, Pera adresinde kayıtlı (1903,s.577,799,1171)

(1904,s.585,1172)(1905,s.1176).

Beyoğlu, İstanbul

*** Levon (Leon) Parseghian, 1912-1927, (Architecte)**

-1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Tevekel Han (Rue Zulfarisse de Gumuchlu Han a la Rue Yeni Djami, Galata) 16/2, Galata ve Dom: Rue Feridie, 106, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.649,801,1347)(1913,s.653,793,1359)

(1914,s.638,777,1292).

Tevekkül Hanı, Perçemli Sokak, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

ve

Ev adresi: Feridiye Caddesi, Kocatepe, Beyoğlu, İstanbul

-1921 ve 1927 yıllıklarında, Rue Bilezikdji (de la Rue Mezarlik a Sinem Keuy) 44-35, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1921,s.520)(1927,s.105).

Bilezikçi Sokak, Şişli, İstanbul [70].

*** Levon Rostomian ve B. Rostomian, 1909-1914, (Materiaux de construction et architecte)**

-1909 yıllığında, (B. Rostomian olarak) Rue Ermeni Kilisse (de la Rue du Theatre a la Rue du Mekteb) 20, Pera ve Rue Valide Tchechme, 15, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.822,1049).

Nevizade Sokak, Beyoğlu, İstanbul [69]

ve Dolapdere Taksim Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

-1912 yıllığında, (Levon ve B. Rostomian olarak) Rue Ermeni Kilisse (de la Rue du Theatre a la Rue du Mekteb) 20, Pera ve Dom: Rue Tchair, 107, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.682,801).

Nevizade Sokak, Beyoğlu, İstanbul [69].

-1913 ve 1914 yıllıklarında (B. Rostomian olarak) Rue Ermeni Kilisse (de la Rue du Theatre a la Rue du Mekteb) 20, Pera (1913,s.793)(1914,s.777).

Nevizade Sokak, Beyoğlu, İstanbul [69]

*** Loumbrozo & Karyoladjian, 1922, (Architectes)**

-1922 yıllığında, Tevekel Han, 9, Galata adresinde kayıtlı (1922,s.362,546).

Tevekkül Hanı, Perçemli Sokak, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

*** Lucien Hezez, 1909-1912, (Etudiant en Architecture)**

-1909 ve 1912 yıllıklarında, Etudiant en Architecture, a l'ecole des beaux arts olarak kayıtlı (1909,s.629) (1912,s.496).

*** L.G. Casanova 1902-1904, (Architecte, administrateur des hopitaux grecs nationaux)**

-1902,1903 ve 1904 yıllıklarında, Bereket Han (Rue Voiwode, Galata) 9, Galata adresinde kayıtlı (1902,s.364)(1903,s.410)(1904,s.415)

Bereket Hanı, Bankalar Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

*** M. Barouh, 1909-1912, (Architectes) (H. Amar ile birlikte)**

-1909 yıllığında, Gumuchlu Han (Rue Voiwode, Galata) 67, Galata adresinde kayıtlı (1909,s.1049).

Bozkurt Han/Gümüşlü Han, Galata Bankalar Caddesi,

Beyoğlu, İstanbul [68]

-1912 yıllığında, Bouyouk Tunnel Han (Rue Billour, Galata) 26, Galata adresinde kayıtlı (1912,s.334,800).

Büyük Tünel Hanı, Billur Sokak, Beyoğlu, İstanbul [61].

*** M. Avedissian, 1922, (Architecte)**

-1922 yıllığında Ibret Han (Rue Sevoud, 3, Galata) 3/8,9,10, Galata adresinde kayıtlı (1922,s.189,546,1113,1186).

Çituri/Çituris Han/İbret Han, Teğmen Hüseyin Sofu Sokak,

Beyoğlu, İstanbul [62].

*** M. Havachopoulos, 1900-1904, (Architecte)**

-1900,1901,1902,1903 ve 1904 yıllıklarında, Rue Feridie, 114, Pera adresinde kayıtlı (1900,s.398,632,935)(1901,s.410,651)

(1902,s.467,731)(1903,s.799)(1904,s.530).

Feridiye Caddesi, Kocatepe, Beyoğlu, İstanbul

*** M. Pasqualino, 1900-1904, (Architecte)**

-1900,1901,1902,1903 ve 1904 yıllıklarında, Rue Gul Baba (de la Rue Tchoukour Djouma a la Rue Yeni Tcharchi) 11, Maison/Appartem Hanson, Pera adresinde kayıtlı (1900,s.503,632,937)(1901,s.528,651,956) (1902,s.568,731,971)(1903,s.661,800,1100)(1904,s.670,1101).

Beyoğlu, İstanbul.

*** M.H. Rubens, 1921-1922, (Architecte)**

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Sagh (la 8e a droite de la Grande Rue de Pera a la Rue Mekteb) Appartem. Roy, 6/3, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.547,641)(1922,s.452,547,1105).

Balo Sokak, Hüseyin ağa, Beyoğlu, İstanbul

*** M. Echreff, 1921, (Architecte)**

-1921 yıllığında, Rue Hadji İbrahim, 7, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1921,s.640).

Şişli, İstanbul.

*** Mahony Effendi (Jean O.), 1880-1885, (Ingenieur-Architecte)**

-1880,1881,1883 ve 1885 yıllıklarında, de la Municipalite du VI Cercle, Pera Adresinde kayıtlı (1880,s.106) (1881,s.211)(1883,s.283)(1885,s.213).

Beyoğlu, İstanbul

*** Mahmoud Bey, 1913-1929, (Architecte du VI. ve III. Cercle Municipal)**

-1913,1921, 1922, 1927 ve 1929 yıllıklarında, Rue Yachmak Syran (de la Rue Okdji Moussa) Appartem Fresco, 42/9 ve 65, Pera adresinde kayıtlı (1913,s.573,1338)(1921,s.452,1272)(1922,s.365,546)
(1927,s.105)(1929,s.1092).

Ölçek Sokak, Harbiye, Şişli, İstanbul [70]

*** Manuel Calousdian, 1912-1921, (Architecte)**

-1912,1913,1914 ve 1921 yıllıklarında, Rue Madjar (de la Rue Tarla Bachi a la Rue Kil bournou) Appartem. Apostolidis, 22/6, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.361,800,1219)(1913,s.386,792,1240)

(1914,s.374,776,1175)(1921,s.640).

Turan Caddesi (Tarlabaşı Bulvarı ile Kılburnu Sokak arası) Tarlabaşı, Beyoğlu, İstanbul.

*** Marco Calfa, 1900-1901, (Architecte)**

-1900 ve 1901 yıllıklarında, Rue Diguer Bektchi, 8, Pancaldi adresinde kayıtlı (1900,s.632,995)(1901,s.468).

Şafak Sokak, Halaskargazi Mahallesi, Şişli, İstanbul [70].

*** Marco Baruch, 1914, (Architecte)**

-1914 yıllığında, Assicurazioni Generali Han (Rue Voiwode, Galata) 71-77, Galata adresinde kayıtlı (1914,s.349,776,1271).

Generali Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [62].

*** Marco G. Langas, 1902-1922, (Architecte)**

-1902,1903,1904 ve 1905 yıllıklarında, Saint Pierre Han, 4, Galata ve Dom: Rue Diguer Bektchi, Maison Marco Langas, 5/5, Pancaldi adresinde kayıtlı (1902,s.512, 731, 898, 1039)(1903,s.571,799,1007,1179)

(1904,s.580,1018,1180)(1905,s.1018,1183).

St. Pierre Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

ve Ev adresi, Şafak Sokak, Halaskargazi Mahallesi, Şişli, İstanbul [70]

-1909 yıllığında, Saint Pierre Han, 3 a 7, Galata ve Dom: Rue Pancaldi, 9, adresinde (1909,s.683,1049,1491).

St. Pierre Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

ve Cumhuriyet Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

-1912 ve 1913 yıllıklarında, Assicurazioni Generali Han, 71, 77, Galata ve Dom: Rue Pancaldi (du Jardin Municipal du Taxim a la Rue Bouyoudkere) 107 adresinde kayıtlı (1912,s.547,800,1251,1322)

(1913,s.560,793,1270,1336).

Generali Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [62].

ve Ev adresi, Cumhuriyet Caddesi, Şişli, İstanbul [70]

-1914 yıllığında, Hasta Hane Han (Rue Helvadji, Galata) 29, Galata ve Dom: Rue Pancaldi (du Jardin Municipal du Taxim a la Rue Bouyoudkere) 107, adresinde kayıtlı (1914,s.546,777,1119,1205).

Hastahane Han/Büyük Millet Han/Büyük Balıklı Han,

Müeyyedzade Mahallesi, Kemeraltı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [62].

ve Ev adresi:Cumhuriyet Caddesi, Şişli, İstanbul [70]

-1921 ve 1922 yıllıklarında, St. Pierre Han (Rue de la Banque) 4, Galata ve Dom: Grande Rue de Pera, 77 adresinde kayıtlı (1921,s.439,641,987)(1922,s.353,546,917).

St. Pierre Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

*** Mardik Garibian, 1927, (Architecte)**

-1927 yıllığında, Rue Tchakmak, 8, Pera adresinde kayıtlı (1927,s.105).

Beyoğlu, İstanbul.

*** Madrik Karayan, 1905, (Architecte)**

-1905 yıllığında, Rue Chimen (de la Rue Elma Dagh a la Rue Tchair) 14 adresinde kayıtlı (1905,s.1182).

Çimen Sokak, Şişli, İstanbul [70].

*** Mardiros Babayan, 1909-1922, (Architecte)**

-1909,1912,1913,1914,1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Pancaldi (du Jardin Municipal du Taxim a la Rue Bouyoudere) 93, adresinde kayıtlı (1909,s.457,1492)(1912,s.329,1251)(1913,s.356,1251,1270) (1914,s.344,1205)(1921,s.266,1149)(1922,s.192,546,1089).

Cumhuriyet Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

*** Mardjik (Mardik) Ainadjioglou, 1896/1897-1914, (Architecte)**

-1896/1897,1898 ve 1900 yıllıklarında, Rue Pechkirdji, 44, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.311,630,857)(1898,s.311,631,854)(1900,s.255,631).

Peşkirci Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

-1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Djambaz (de la Rue Valide Tchechme a la Rue Douvardji) 2, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.293,1095)

(1913,s.324)(1914,s.312,1061).

Beyoğlu, İstanbul.

*** Mehmed Asım (Mutlu) Bey, 1930-1932, (Architecte)**

-1930 ve 1932 yıllıklarında, Moda Cad. 180, Kadıköy adresinde kayıtlı (1930,s.999)(1932,s.999)

Moda Kadıköy, İstanbul

*** Mehmed Allaedin Efendi, 1901-1909, (Architecte) (et Stepan Ismirlian)**

-1901,1902,1903,1904,1905 ve 1909 yıllıklarında, Mossoul Han (Rue Bab-i Ali Djaddesi) Stamboul adresinde kayıtlı (1901,s.1057)(1902,s.915)

(1903,s.1027)(1904,s.609,1038)(1905,s.1038)(1909,s.1049,1304).

Han adı bilinmiyor, Bab-ı Ali Caddesi, Fatih, İstanbul

*** Menthor J. Aznavour, 1912-1914, (Architecte-et Ingenieur)**

-1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, St. Pierre Han (de la Rue Perchembe Bazar a la Rue Hezarene) 7, Galata ve Dom: Rue Elma Dagh (de la Rue Pancaldi a la Rue Yeni Cheir) Appartem Arif Pacha, 14/6, Pancaldi adresinde kayıtlı (1912,s.328,800,1054,1106)(1913,s.356,792,1083,1134)(1914,s.343,776,1022,1072).

St. Pierre Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

Ve Ev adresi: Adres bilinmiyor

*** Meymar Yaghoubian, 1921, (Architecte)**

-1921 yıllığında, Rue Feridie, 43, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.620).

Feridiye Caddesi, Kocatepe, Beyoğlu, İstanbul

*** Michel A. Boyazoglou, 1909-1922, (Architecte, de la prefecture de la ville-Vilayet Mimarı)**

-1909 yıllığında, Tahtabourounian Han, 7, Galata adresinde kayıtlı (1909,s.482,1049).

Bankalar (Voyvoda) Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [62]

-1913,1914 ve 1922 yıllıklarında, Bahtiar Han, 9, Galata adresinde kayıtlı (1913,s.380,792)(1914,s.367,776)(1922,s.212,546,1157).

Bahtiyar Hanı, Bankalar Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

* **Michel Coulouthros, 1896/1897-1914, (Architecte)**

-1896/1897,1898 ve 1900 yıllıklarında, Rue Carnavoula, 20-30, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.370,630,821)(1898,s.372,631,819)

(1900,s.330,631,922)

Karakurum Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Tchechme (de la Rue Sourrouri a la Rue Indje Kach) Appartem Coulouthros, 31/2, Pera adresinde kayıtlı (1913,s.792,1314)(1914,s.776).

Beyoğlu, İstanbul

***Michel Nouridjan, (Mikael)(Mikayel Nurican), 1903-1932, (Edhem&Nourıdjan)(Ingenıeurs&Architectes).**

-1903,1904 ve 1905 yıllıklarında, Messeret Han (Rue Bab-ı Ali Djaddessi, İstambul) (1903,s.460,799)(1904,s.467)(1905,s.1038)

Han adı mevcut değil, Bab-ı Ali Caddesi, Eminönü, İstanbul.

-1922,1927,1929,1930 ve 1932 yıllıklarında, Rue Brousse (la 5me a gauche Grande rue de pera, a la rue Agha Hamam), 18, Pera, adresinde kayıtlı (1922,s.546,931)(1927,s.105)(1929,s.1092)(1930,s.999)(1932,s.999).

Bursa Sokak, Beyoğlu, İstanbul

*** Michel Tsinopoulos, 1922, (Architecte)**

-1922 yıllığında, Rue Tekir (de la Rue Tchakmak a la Rue Cordela) 17, Pera, adresinde kayıtlı (1922,s.504,1144).

Tekir Sokak, Kalyoncukulluğu, Beyoğlu,İstanbul

*** Michel Vlassiadis, 1912-1913, (Architecte)**

-1912 ve 1913 yıllıklarında, Rue de Pologne (la 14e a gauche de la Grande Rue de Pera a la Rue Yeni Tcharchi), 9, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.769,801,1258)(1913,s.764,793,1276).

Nur-i Ziya Sokak, Tomtom, Beyoğlu, İstanbul

*** Miguird Arabian, 1921-1927, (Architecte)**

-1921,1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue Rousso (de la Rue Hamam a Sinem-Keuy) 65, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1921,s.253,640,1163)

(1922,s.180,546,1105)(1927,s.104).

Türkbeyi Sokak, Şişli, İstanbul [70]

*** Mihran Asfazadourian, 1921-1922, (Ingenieur-Architecte)**

-1921 yıllığında, Adalet Han (Rue Hezarene, 10, Galata) 21, Galata-Pera adresinde kayıtlı (1921,s.258,640).

Adalet Han, Galata Voyvoda Caddesi [68].

-1922 yıllığında, Gambage Han (Perchembe Bazar, 47, Galata) 47/11, 12, Galata adresinde (1922,s.185,546,1094,1185).

Han adı bilinmiyor, Perşembe Pazarı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

*** Mihran Calcanian, 1893/1894-1895, (Architecte)**

-1893/1894,1894 ve 1895 yıllıklarında, Rue Mekteb (de la Rue Sagh et Sol a la Rue Tarla Bachi) 17, Pera adresinde kayıtlı (1893/1894,s.244,506,711)(1894,s.244,506,711)(1895,s.247,506,713).

Balo Sokak, Hüseyin ağa, Beyoğlu, İstanbul.

*** Mihran Kerestedjian, 1885-1903, (Architecte)**

1885,1888,1889/1890,1891,1892,1893/1894,1894,1895,1896/1897,1898,1900,1901,1902 ve 1903 yıllıklarında, Grande Rue de Pera, 92, adresinde kayıtlı (1885,s.202,300,403)(1888,s.228,347)(1889/1890,s.250,395,523)

(1891,s.339,458,625)(1892,s.337,458,625)(1893/1894,s.331,506,677)

(1894,s.331,506,677)(1895,s.341,506,678)(1896/1897,s.448,631,804)

(1898,s.452,631,802)(1900,s.424,632,902)(1901,s.440,651,918)

(1902,s.499,731,929)(1903,s.557,799,1053)

İstiklal Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

*** Miran (Mihran) Tinguirian (Tinghirian), 1896/1897-1927, (Architecte)**

-1896/1897,1898 ve 1900 yıllıklarında, Rue Mekteb, 17, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.568,631)(1898,s.574,631)(1900,s.562,632).

Balo Sokak, Hüseyin ağa, Beyoğlu, İstanbul

-1902,1903,1904,1905 ve 1909 yıllıklarında, Rue Tepe Bachi, 11, Pera adresinde kayıtlı (1902,s.667,731,1019)

(1903,s.741,1156)(1904,s.750)(1905,s.1161)(1909,s.883,1049).

Meşrutiyet Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

-1912,1913,1914,1921,1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue Mekteb (des Rues Sagh et sol a la Rue Tarla-Bachi) 11/13, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.746,801,1230)(1913,s.743,793,1251)(1914,s.727,777,1186)

(1921,s.641)(1922,s.498,547,1073)(1927,s.105).

Balo Sokak, Hüseyin ağa, Beyoğlu, İstanbul

*** Minasse Puskuldjian, 1922-1927, (Architecte)**

-1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue Younous (de la Rue sel a la Rue Hamam Arkassi) 15, Pancaldi, adresinde kayıtlı (1922,s.443,547,1175)(1927,s.105).

Yunus Bey Sokak, Şişli, İstanbul [70].

*** Missak Sarafian, 1905, (Architecte)**

-1905 yıllığında, Rue Bilezikdji (de la Rue Mezarlik a Sinem Keuy) 9 adresinde kayıtlı (1905,s.1195)

Bilezikçi Sokak, Şişli, İstanbul [70].

*** Mihran Ebeyan, 1909-1921, (Architecte)**

-1909 ve 1912 yıllıklarında, Rue Hadji Maghak, 40, Pancaldi adresinde kayıtlı (1909,s.555,1488) (1912,s.428,1144).

Süleyman Nazif Sokak, Halaskargazi Mahallesi, Şişli, İstanbul [70].

-1921 yıllığında, Rue Diguer Bektchi, 54, Pancaldi adresinde kayıtlı (1921,s.640).

Şafak Sokak, Halaskargazi Mahallesi, Şişli, İstanbul [70].

*** Mukbil Kemal, 1921-1922, (Architecte)**

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Sebouhian Han (Rue Tchakmakdjilar Yocouchou, 15, Stamboul) 15/14, Stamboul adresinde kayıtlı (1921,s.641,1189,1240) (1922,s.395, 546,1133).

Han adı mevcut değil, Çakmakçılar Yokuşu, Fatih, İstanbul

*** M. Thomades, 1893/1894-1894, (Architecte) (et C. Colletis)**

-1893/1894 ve 1894 yıllıklarında, Tchetcheyan Han, 10, Galata adresinde kayıtlı (1893/1894,s.506)(1894,s.506).

Çeçeyan Han, Kemankeş Karamustafa Paşa Mahallesi,

Gümrük Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

*** M. T. Constantinidis, 1905, (Architecte et Ingenieur)**

-1905 yıllığında, Millet Han (Kutchuk) (Rue Quarantine, Galata) 29 adresinde kayıtlı (1905,s.1016).

Küçük Millet Hanı, Karantina Sokağı, Galata, İstanbul [61].

*** N. Athanassiou, 1905-1912, (Architecte)**

-1905,1909 ve 1912 yıllıklarında, Rue Karadja, 9, Pera adresinde kayıtlı (1905,s.1114)(1909,s.452,1049,1400).

(1912,s.800).

Beyoğlu, İstanbul

***N. Fusto, 1885, (Architecte)**

-1885 yıllığında, Rue Feridie, Pera adresinde kayıtlı (1885,s.300).

Feridiye Caddesi, Kocatepe, Beyoğlu, İstanbul

***N. Janko (Vangos), 1903-1909, (Architecte)**

-1903,1904 ve 1909 yıllıklarında, Rue Sandaldji, 1, Pera adresinde kayıtlı (1903,s.544,799,1143)(1904,s.760)

(1909,s.895,1441).

Beyoğlu, İstanbul

*** N. Pandopoulos, 1903, (Architecte)**

-1903 yıllığında, Rue Sandaldji, 7, Pera adresinde kayıtlı (1903,s.651,1144).

Beyoğlu, İstanbul

*** N. Langas, 1896/1897-1900, (Architecte)**

-1896/1897,1898 ve 1900 yıllıklarında, Rue Kiraz (de la Rue Simitchi a la Rue Mavi) 47, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.631)(1898,s.631,843)

(1900,s.632,950).

Akkiraz Sokak, Kalyoncukulluğu, Beyoğlu, İstanbul

*** Nahabet Agopian, 1912-1914, (Architecte)**

-1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Feridie (de la Rue Valide Tchechme a la Rue Bilezik) 137, Pera adresinde (1912,s.289,800,1119)

(1913,s.321,792,1146)(1914,s.309,776,1084).

Feridiye Caddesi, Kocatepe, Beyoğlu, İstanbul.

*** Nafi Bey, 1921, (Architecte)**

-1921 yıllığında, Rue Mekteb (des Rues Sagh et sol a la Rue Tarla-Bachi) 27, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.641).

Balo Sokak, Hüseyin ağa, Beyoğlu, İstanbul

*** Naoum Samariadis, 1905, (Architecte)**

-1905 yıllığında, Rue Kavoun, 7 adresinde kayıtlı (1905,s.1116).

Adres bulunamadı.

*** Nafilian (Nafilyan) Kazandjian, 1912-1914, (Architecte)**

-1912 yıllığında, Tidjaret Han (Rue Perchembe Bazar, Galata) 14, Galata adresinde kayıtlı (1912,s.801,1256).

Ticaret Hanı, Galata Perşembe Pazarı, Beyoğlu, İstanbul [61].

-1913 ve 1914 yıllıklarında, Haviar Han (Rue Karakeuy, Galata) 83, Galata adresinde kayıtlı (1913,s.620,793,1201[27])(1914,s.605,777,1138).

Havyar Hanı/Borsa Hanı, Karaköy Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

*** Nazif Bey, 1912-1921, (Architecte)**

-1912,1913,1914 ve 1921 yıllıklarında, Rue Ahmed Bey (de la Rue Boyoukdere a la Rue Nichantache) 35-43, Pancaldi adresinde kayıtlı (1912,s.615,801,1028)(1913,s.622,793,1060)(1914,s.608,777)(1921,s.641).

[27]1913 yıllığında Sayfa 1201'de Haviar Han başlığı altında ismi mevcut değildir.

Şair Nigar Sokak, Meşrutiyet, Şişli, İstanbul [70]

*** Nerses Djuberian, 1912-1914, (Architecte)**

-1912 yıllığında, Rue Bilezikdji, 62, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1912,s.423,800,1059).

Bilezikçi Sokak, Şişli, İstanbul [70]

-1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Rousso (de la Rue Hamam a Sinem-Keuy) Appartem. Demirdjian, 58/2, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1913,s.444,792,1284)(1914,s.431,777,1218).

Türkbeyi Sokak, Şişli, İstanbul [70]

*** Nic. Comiakides, 1909-1927, (Architecte)**

-1909 ve 1912 yıllıklarında, Rue Dulbendji, 34, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.516)(1912,s.388,1105).

Beyoğlu, İstanbul

-1927 yıllığında, St. Pierre Han, 3 bis, Galata adresinde (1927,s.105).

St. Pierre Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

*** Nic. Hadji Dimitriadis, 1913-1914, (Architecte)**

-1913 ve 1914 yıllıklarında, Simonian Han (Rue Kara Moustapha, Galata) 65/12, Galata adresinde kayıtlı (1913,s.493,793,1205)(1914,s.481,777).

Simonian Han, Kemankeş Mahallesi, Kara Mustafa Sokak,

Beyoğlu, İstanbul [62].

*** Nic. Famakis, 1903-1905, (Architecte)**

-1903,1904 ve 1905 yıllıklarında, Impasse Bourounsouz, 12, Pera adresinde kayıtlı (1903,s.471,799,1074)(1904,s.478,1074)(1905,s.1075).

Beyoğlu, İstanbul.

*** Nic. Fissopoulos (Zissopoulos), 1912-1922, (Architecte)**

-1912 ve 1913 yıllıklarında, Rue Kargha (de la Rue Feridie a la Rue Madjar) 16, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.800)(1913,s.785,1207).

Beyoğlu, İstanbul

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Mavi (de la Rue Kaliondji Koulouk a la Rue Hamidie Djaddessi) 9/1, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.630,1131)(1922,s.546).

Düğün Sokak, Kalyoncukulluğu, Beyoğlu, İstanbul

*** Nic. Ghalani, 1904, (Architecte)**

-1904 yıllığında, Rue Kıble (de la Rue Kabristan a la Rue Yachmak Syran) Appartem Emin Bey, 30/1, Pera adresinde kayıtlı (1904,s.496,1117).

Beyoğlu, İstanbul

*** N. Nifandopoulos, 1904-1905, (Architecte)**

-1904 ve 1905 yıllıklarında, Rue Sandaldji, 9, Pera adresinde kayıtlı (1904,s.645)(1905,s.1148).

Beyoğlu, İstanbul

***Nic. Lazarovitch, 1909, (Architecte)**

-1909 yıllığında, Rue İki Kouyoulou, 6, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.685,1394).

Beyoğlu, İstanbul.

*** Nic. Sotiriadis, 1927, (Architecte)**

-1927 yıllığında, Rue Cherbet Hane, 61, Pera adresinde kayıtlı (1927,s.105).

Ömer Hayyam Caddesi başlangıcı ile Kurdela Sokak arası

Kalyoncukulluğu, Beyoğlu, İstanbul.

*** Nic. Trikiriotis, 1913-1927, (Architecte)**

-1913,1914,1921,1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue Kouyoumdji (de la Rue Hadji Maghak a la Rue Nichantache), 21-25, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1913,s.748,793,1226)(1914,s.732,777,1162)(1921,s.641,1111)

(1922,s.503,547,1048)(1927,s.105).

Kuyumcu İrfan Sokak, Halaskargazi, Şişli, İstanbul [70].

*** Nic. Vassiliadis, 1913, (Architecte)**

-1913 yıllığında, Erzeroum Han (Rue Eski Zaptie-de la Rue Hamidie Djaddessi a la Rue Bab-i Ali Djaddessi), Stamboul) 31, Stamboul adresinde kayıtlı (1913,s.758,793,1140).

Erzurum Hanı, Yeni Postane Karşısı, Sirkeci, İstanbul [61].

*** Nicolas Dimadis, 1909-1912, (Architecte)**

-1909 ve 1912 yıllıklarında, Tidjaret Han, 23, Galata ve Rue Sakyz Aghatch, 67, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.541,1049)(1912,s.414,800,1271).

Ticaret Hanı, Galata Perşembe Pazarı, Beyoğlu, İstanbul [61].

Ve Sakız Ağacı Caddesi, Şehit Muhtar, Beyoğlu, İstanbul

*** Nicolas G. Parlos, 1912-1914, (Architecte)**

-1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Hairie (de la Rue Yeni Tcharchi a la Rue Rodolphe) Appartem Kevork, 3/5, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.648,1146)(1913,s.653,1171)(1914,s.638,777,1108).

Beyoğlu, İstanbul.

*** Nicolaki Calfa (Gaetano), 1903, (Architecte)**

-1903 yıllığında, Rue Yagh Hane, 25, Pera adresinde kayıtlı (1903,s.636,1164).

Taksim Yağhanesi Sokak, Şehit Muhtar, Beyoğlu, İstanbul.

*** Nicolas Galanis, 1909-1927, (Architecte-Entrepreneur)**

-1909,1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Djamdji (de la Rue Cherbet Hane a la Rue Emin Djam) 11, Pera, adresinde kayıtlı (1909,s.582,1371)

(1912,s.1098)(1913,s.471,793,1125)(1914,s.459,777,1063).

Harman Sokak, Kalyoncu Kulluğu, Beyoğlu, İstanbul.

-1921,1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue Tatavla Djaddessi (des Cimetieres Evangelique et Latin a l'eglise grecque Aghio Dimitri) 212-214, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1921,s.365,640,1185)(1922,s.285,546,1128)

(1927,s.105).

Kurtuluş Caddesi, Feriköy, Şişli, İstanbul.

*** Nicolas Joseph Tipaldos, 1881-1885, (Architecte)**

-1881,1883 ve 1885 yıllıklarında, Rue Daradjik (de la Rue Kaliondji Koulouk a la Rue Serkis) 11, Pera adresinde kayıtlı (1881,s.255,270,396)(1883,s.344,364,482)(1885,s.279,301).

Kamer Hatun Mahallesi, Daracık Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

*** Nicolas Photopoulos, 1904-1914, (Architecte)**

-1904,1905,1909,1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Impasse Djamdji, 2, Pera adresinde kayıtlı (1904,s.678,1089)(1905,s.1089)(1909,s.799,1370)

(1912,s.660,1097)(1913,s.664)(1914,s.649,1063).

Beyoğlu, İstanbul.

*** Nicolas Zographos, 1929, (Architecte)**

-1929 yıllığında, Rue Koumbaradji Youcouchou, 70, Pera adresinde kayıtlı (1929,s.1092).

Kumbaracı Yokuşu, Tomtom, Beyoğlu, İstanbul.

*** Nihad Bey, 1927-1929, (Architecte)**

-1927 ve 1929 yıllıklarında, Rue Bouyoukdere, 32, Pancaldi adresinde kayıtlı (1927,s.105)(1929,s.1092).

Halaskargazi Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

*** Nikiph. Pervanoglou, 1912, (Architecte)**

-1912 yıllığında, Rue Tenha, 1, Galata adresinde kayıtlı (1912,s.655,801,1308).

Beyoğlu, İstanbul

*** Nouri Bey, 1914, (Architecte)**

-1914 yıllığında, Rue Djelal Pacha (de la Rue Kiathane Djaddessi) Appartem. Haik Calfa, 30/5, Ferikeuy, adresinde kayıtlı (1914,s.616,1066).

Beyoğlu, İstanbul

*** Noubar Nazarethian, 1921-1922, (Architecte)**

-1921 yıllığında, Adalet Han (Rue Hezarene, 10, Galata) 28-29, G. adresinde (Anast. Ioannidis ile) kayıtlı (1921,s.494,641).

Adalet Han, Galata Voyvoda Caddesi [68]

-1922 yıllığında, Adalet Han (Rue Hezarene, 10, Galata), 10/1 ve Dom: Rue Davoutoglou (de la Rue Bouy. Djadd. a la Rue Hamam) Appart. Takvorian, 14/4, Ferikeuy, adresinde kayıtlı (1922,s.402,546,949,1010).

Adalet Han, Galata Voyvoda Caddesi [68]

ve Ev adresi: Adres bulunamadı

*** O. Petrides, 1927-1929, (Architecte)**

-1927 ve 1929 yıllıklarında, Rue Fayk Pacha, 5-94, Pera adresinde kayıtlı (1927,s.105)(1929,s.1092)

Faik Paşa Caddesi, Kuloğlu, Beyoğlu, İstanbul.

*** O. Takvorian, 1896/1897-1902, (Architecte)**

-1896/1897,1898,1900,1901 ve 1902 yıllıklarında, Rue Afet, 24, Pancaldi. adresinde kayıtlı (1896/1897,s.559,631)(1898,s.565,631,880)

(1900,s.552,632,992)(1901,s.585,651,1012)(1902,s.655,731,1035)

Üftade Sokak, İnönü, Şişli, İstanbul [70].

*** Ohannes Aznavour, 1889/1890-1902, (Architecte)**

-1889/1890,1891,1892,1893/1894,1894 ve 1895 yıllıklarında, Rue Syra Selvi (de la Rue Kichla Djaddessi a la Rue Pervouz Agha) 33, Pera adresinde kayıtlı (1889/1890,s.157,395,557)(1891,s.226,458,622)(1892,s.226,458,663)

(1893/1894,s.229,506,719)(1894,s.229,506,719)(1895,s.231,506,721)

Sıraselviler Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

-1896/1897,1898 ve 1900 yıllıklarında, Rue Syra Selvi, Pera ve Rue Ouroudjilar, Maison Rizzo, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.332,630,856,865)(1898,s.333,631,862)(1900,s.281,631,972).

Sıraselviler Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

Ve Beyoğlu, İstanbul.

-1901 ve 1902 yıllıklarında, Rue Syra Selvi, 33, Pera adresinde kayıtlı (1901,s.284,650, 991)(1902,s.332,731,1011).

*** Ohannes Brussali, 1900, (Architecte)**

-1900 yıllığında, Rue Chimen, 66, Pancaldi adresinde kayıtlı (1900,s.302,631,995).

Çimen Sokak, Şişli, İstanbul [70].

*** Ohannes Missak, 1896/1897, (Architecte)**

-1896/1897 yıllığında, Rue Chichli, 38, Pera adresinde (1896/1897,s.487,631,823).

Kurabiye Sokak, Şehit Muhtar, Beyoğlu, İstanbul.

*** Olympios Vacalopoulos, 1900-1922, (Architecte)**

-1900,1901,1902,1903 ve 1904 yıllıklarında, Rue Kyrlanhitch, 26-28, Pera adresinde kayıtlı (1900,s.569,632,955)(1901,s.603,651,974)

(1902,s.675,731,991)(1903,s.749,800,1125)(1904,s.758,1126).

Büyük Kırlangıç Sokak, Bülbül, Beyoğlu, İstanbul

-1909 yıllığında, Rue Koumbaradji Yocouchou, 78 adresinde kayıtlı (1909,s.1049,1412).

Kumbaracı Yokuşu, Tomtom, Beyoğlu, İstanbul

-1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Kutchuk Yeni Han (Rue Kurekdjiler (de Commission Han a la Rue Eski Balek Bazar) 51/3, Galata ve Dom: Rue Koumbaradji Yokouchou (la 16e a gauche de la Grande Rue de Pera, a la Rue Bit Bazar) Appartem Chefki Pacha, 78/3, Pera, adresinde kayıtlı (1912,s.756,801,1206)(1913,s.752,793,1224,1228)

(1914,s.737,777,1160,1163).

Küçük Yeni Han, Fermeneciler-Kürekçiler Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

ve Ev adresi: Kumbaracı Yokuşu, Tomtom, Beyoğlu, İstanbul

-1921 yıllığında, Kutchuk Yeni Han (Rue Kurekdjiler, 2, Galata) 51/3, Galata adresinde kayıtlı (1921,s.605,641,1113).

Küçük Yeni Han, Fermeneciler-Kürekçiler Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

-1922 yıllığında, Rue Tepe Bachi (de la Rue Hamal Bachi a la Rue Mezarlık) Appartem Hazzopoulo, 35/1, Pera adresinde kayıtlı (1922,s.506,547,1145).

Meşrutiyet Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

*** Onnik Kabaradjian, 1922, (Architecte)**

-1922 yıllığında, Rue Feridie (de la Rue Valide Tchechme a la Rue Bilezik) 50, Pera, adresinde kayıtlı (1922,s.330,546,974).

Feridiye Caddesi, Kocatepe, Beyoğlu, İstanbul

*** Onnik Sadikian, 1898-1927, (Architecte)**

-1898,1900,1901,1902,1903,1904 ve 1909 yıllıklarında, Rue Feridie (de la Rue Valide Tchechme a la Rue Bilezik) 37, Pera adresinde kayıtlı (1898,s.541,829)(1900,s.525,934)(1901,s.555)(1902,s.622)

(1903,s.693,1096)(1904,s.701)(1909,s.825,1381).

Feridiye Caddesi, Kocatepe, Beyoğlu, İstanbul.

-1912,1913,1914,1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue Rousso (de la Rue Hamam a Sinem-Keuy) 14-28, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1912,s.685,801,1266)

(1913,s.687,793,1284)(1914,s.672,777,1218)(1922,s.454,547,1104)

(1927,s.105).

Türkbeyi Sokak, Şişli, İstanbul [70].

*** Ortega Celestin, 1868/1869, (Architecte)**

-1868/1869 yıllığında, Rue Margarite, 13, Pera, adresinde kayıtlı (1868/1869,s.145).

Hüseyinağa, Ekrem Tur Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

*** Oscar (Oskan) Balatian, 1914-1927, (Architecte)**

-1914,1921,1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue Chimen (de la Rue Elma Dagh a la Rue Tchair) 40-62, Pancaldi, adresinde kayıtlı (1914,s.346,1048)(1921,s.268,640,1010)(1922,s.193,546,943)(1927,s.105).

Çimen Sokak, Şişli, İstanbul [70]

*** Osman Fikri, 1913-1922, (Ingenieur-Architecte, au ministere des Fondations Pieuses)**

-1913,1914,1921 ve 1922 yıllıklarında, Dom: Rue Techvikie Djaddessi (de la Rue Bouyoukdere), Appartem Messoudieh/ Messeret, 56/3, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1913,s.635,793)(1914,s.620,777,1256)

(1921,s.505,641,1097)(1922,s.413,546,1141).

Rumeli Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

*** Osman Bey, 1903-1905, (Architecte)**

-1903,1904 ve 1905 yıllıklarında, Rue Hadji Maghak, 40, Pancaldi adresinde kayıtlı (1903,s.645,1182) (1904,s.653,1183)(1905,s.1186).

Süleyman Nazif Sokak, Halaskargazi Mahallesi, Şişli, İstanbul [70].

***Othon Effendi, 1913, (Architecte)**

-1913 yıllığında (Ingenieur-Architecte, au ministere des Fondations Pieuses, (1913,s.636).

*** P. Beroni, 1898-1900, (Architecte)**

-1898 ve 1900 yıllıklarında, Rue Kutchuk Yazidji, 9, Pera adresinde kayıtlı (1898,s.631,847)(1900,s.631).

Beyoğlu, İstanbul.

*** P. Brouvel (Bruvel)(Buvrel), 1900-1904, (Architecte)**

-1900,1901,1902 ve 1904 yıllıklarında, Rue Tchilek, Maison Mehmed Mourad Bey, 3, Pera adresinde kayıtlı (1900,s.302,631,976)(1901,s.304)

(1902,s.354)(1904,s.404).

Beyoğlu, İstanbul.

*** P. Fotiades, 1898-1905, (Architecte)**

-1898,1900,1901,1902,1903,1904 ve 1905 yıllıklarında, Rue Fayk Pacha (de la Rue Agha Tchechme a la Rue Agha Hamam) Maison Berberian, 11-13/1, Pera adresinde kayıtlı (1898,s.402,631,829)(1900,s.365,631,933)

(1901,s.371,650,952)(1902,s.425,731,966)(1903,s.477,799,1095) (1904,s.484,1096)(1905,s.1096).

Faik Paşa Caddesi, Kuloğlu, Beyoğlu, İstanbul.

*** P. Mavroyanopoulo, 1892, (Architecte)**

-1892 yıllığında, Rue Pireh Mehmed, 2, Pera adresinde kayıtlı (1892,s.360,458).

Tarlabaşı Bulvarı, Beyoğlu, İstanbul.

***Pan. Valsamak(y) (Valsamachi), 1880-1922, (Architecte)**

-1880,1881,1883,1885 ve 1889/1890 yıllıklarında, (de l'Ambassade de Perse) Dom: Rue Yagh Hane (de la Rue Madjar a la Kirestedji) 24, Pera adresinde kayıtlı (1880,s.136,145)(1881,s.258,270,412)

(1883,s.348,364,501)(1885,s.283,301)(1889/1890,s.353)

Taksim Yağhanesi Sokak, Şehit Muhtar, Beyoğlu, İstanbul.

-1893/1894,1894,1895,1896/1897,1898,1900,1901,1902 ve 1903 yıllıklarında, Rue Hodja Zade (de la Rue Pervouz Agha a la Rue Tchoukour Tchechme) 2, Pera adresinde kayıtlı (1893/1894,s.440,506,701) (1894,s.440,506,701)(1895,s.458,506,702)(1896/1897,s.631)(1898,s.631)

(1900,s.632)(1901,s.651)(1902,s.731)(1903,s.800).

Hocazade Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

-1909,1912,1913,1914,1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Olivo (de la Rue Pervouz Agha a la Rue Agha Hamam) 10-12, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.895,1427)(1912,s.758,801,1244)(1913,s.754,793,1264)

(1914,s.777,1199)(1921,s.606,641,1145)(1922,s.547).

Liva Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

*** Prodomos Vaxevanoglou, 1927, (Architecte)**

-1927 yıllığında, Rue Agha Tchechmessy, 14, bis, Pera adresinde kayıtlı (1927,s.105).

Başağa Çeşmesi Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

*** Panay. Kondopoulos, 1921-1927, (Architecte)**

-1921,1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue Hamidie Djaddessi (de la Rue Cherbet Hane a la Rue Kaliondji Koulouk) 38, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.432,1067)(1922,s.347,546,1001)(1927,s.105).

Kurdela Sokak (Tekir Sokak-Kalyoncu Kulluğu Caddesi arası), Beyoğlu, İstanbul.

*** Papa Iliadou, 1929, (Architecte)**

-1929 yıllığında, Rue Kouloglou, 25, Pera adresinde kayıtlı (1929,s.1092).

Ayhan Işık Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

*** Panayotti A. Gounaropoulos, 1913, (Architecte)**

-1913 yıllığında, Fermeledjiler Yeni Han (Rue Fermeledjiler, Galata) 102/5-6, Galata adresinde kayıtlı (1913,s.484,793,1147).

Yeni Han, Fermeneciler Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

*** Panayotti Anastassiadis, 1922, (Architecte)**

-1922 yıllığında, Rue Tersane, Appart. Lorando, Porte 3, Galata adresinde kayıtlı (1922,s.174).

Beyoğlu, İstanbul

*** Panayoti Chrissopoulos, 1921-1922, (Architecte)**

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Margarite (de la Rue Tobdjilar a la Rue Tarla Bachi) 13, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.307,1129)(1922,s.231,546,1068).

Hüseyinağa, Ekrem Tur Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

*** Pand. Canellos, 1912-1914, (Architecte)**

-1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Chimen (de la Rue Elma Dagh a la Rue Tchair) 55, Pancaldi adresinde kayıtlı (1912,s.1081)(1913,s.1109)

(1914,s.1048).

Çimen Sokak, Şişli, İstanbul [70].

*** Paraschos Papaeliadis, 1912, (Architecte)**

-1912 yıllığında, Rue Tarla Bachi, 170, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.637,1290).

Tarlabaşı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

*** Pascal Foucharat, 1893/1894-1900, (Architecte)**

-1893/1894,1894,1895,1896/1897,1898 ve 1900 yıllıklarında, Rue Kaliondji Koulouk, 118, Pera adresinde kayıtlı (1893/1894,s.288,506)

(1894,s.288,506)(1895,s.295,506)(1896/1897,s.400,630)

(1898,s.402,631)(1900,s.366,631).

Kalyoncu Kulluğu Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

***Pascal Vassiliadis, 1912-1921, (Architecte)**

-1912,1913,1914 ve 1921 yıllıklarında, Rue Kaya (de la Rue Sel a la Rue Poriaz) 15-49, Pancaldi adresinde kayıtlı (1912,s.762,801,1186)

(1913,s.758,793,1209)(1914,s.742,777,1145)(1921,s.641).

Kaya Hatun Sokak, Şişli, İstanbul [70].

*** Patrocle A. Campanakis, 1889/1890-1922, (Architecte)**

-1889/1890 yıllığında, Rue Mezarlık, Maison Cheihk, Pte, 28, Pera adresinde kayıtlı (1889/1890,s.172,395,551).

Ergenekon Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

-1891 yıllığında, Grande Rue de Yenikeuy, 85, a Yenikeuy ve Rue Kouloglou, 12, Pera adresinde kayıtlı (1891,s.244,458,650).

Ayhan Işık Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

-1892,1893/1894,1894 ve 1895 yıllıklarında, Rue Kouloglou (la 6e a gauche de la Rue Grande Rue de Pera a la Rue Agha Hamam) 14, Pera adresinde kayıtlı (1892,s.243,458,653)(1893/1894,s.246,506,708)

(1894,s.246,506,708)(1895,s.249,506,709).

Ayhan Işık Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1898,1900,1901,1902,1903,1904,1905,1909,1912,1913,1914,1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Agha Hamam (de la Rue Souterazi a la Rue Agha Hamam Djaddessi) 4, Pera adresinde kayıtlı (1898,s.352,631,810)

(1900,s.306,631,911)(1901,s.308,650)(1902,s.358,731,939)

(1903,s.404,799,1063)(1904,s.1063)(1905,s.1063)

(1909,s.490,1049,1340)(1912,s.362,1026)(1913,s.388,1058)

(1914,s.375,997)(1921,s.294,966)(1922,s.546,893).

Turnacıbaşı Caddesi-Ağa Hamamı Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

*** Paul Fouquiau, 1912, (Architecte-ingenieur)**

-1912 yıllığında, Rue Du Tunnel, 8, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.447,1317).

Beyoğlu, İstanbul

*** Paul Farra, 1883-1927, (Architecte)**

-1883 ve 1885 yıllıklarında, Rue Kaliondji Koulouk (de la Rue Hamal Bachi a la Rue Parmak Kapou) 73, Pera adresinde kayıtlı (1883,s.240,364,487)(1885,s.169,300).

Kalyoncu Kulluğu Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

-1888 yıllığında, Varakdji Han, 9, Stamboul ve Dom: Rue Kaliondji Koulouk, 73, Pera adresinde kayıtlı (1888,s.182).

Varakçı Hanı, Kapalıçarşı İçi, Fatih, İstanbul [61].

Ve Ev adresi: Kalyoncu Kulluğu Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

-1889/1890,1891 ve 1892 yıllıklarında, Varakdji Han, 9, Stamboul ve Dom: Rue Anadolou, 18, Pera adresinde kayıtlı (1889/1890,s.205,395)

(1891,s.284,458)(1892,s.284,458).

Varakçı Hanı, Kapalıçarşı İçi, Fatih, İstanbul [61].

Ve Ev adresi: Anadolu Sokak, Katip Çelebi, Beyoğlu, İstanbul.

-1893/1894,1894,1895 ve 1896/1897 yıllıklarında, Rue Anadolou, 18, Pera adresinde kayıtlı (1893/1894,s.285)(1894,s.285)(1895,s.291)

(1896/1897,s.396).

Anadolu Sokak, Katip Çelebi, Beyoğlu, İstanbul.

-1898 yıllığında, Rue Keklik (de la Rue Arslan a la Rue Ainali Tchechme) Maison Dapola (Eugene) 12/2, Pera adresinde kayıtlı (1898,s.398,631,841).

Beyoğlu, İstanbul

-1900,1901 ve 1902 yıllıklarında, Impasse Lorando, Porte B. 3, Pera adresinde kayıtlı (1900,s.362,631,953)(1901,s.366,650,975)

(1902,s.420,731,992).

Lorando Apartmanı, Beyoğlu, İstanbul

-1903,1904,1905,1909 ve 1912 yıllıklarında, Rue Tobdjilar, 24, Pera adresinde kayıtlı (1903,s.472,799,1159)(1904,s.479,1161)

(1905,s.1164)(1909,s.569,1049,1461)(1912,s.441,800,1313)

Beyoğlu, İstanbul

-1913,1914,1921,1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue de Pologne (la 14 me a gauche de la grande Rue de pera a la Rue Yeni Tcharchi), Appartem. Atlas, 26/1, Pera ve Rue Tobdjilar (de la Rue Kaliondji Koulouk a la Rue Mekteb),

Appartem Lagopoulos, 24/3, Pera, adresinde kayıtlı (1913,s.461,793,1277,1327)(1914,s.448,777,1262)(1921,s.640,1155,1211) (1922,s.276,546,1096)(1927,s.105).

Nur-i Ziya Sokak, Tomtom, Beyoğlu, İstanbul ve Beyoğlu, İstanbul

*** Paul Kazazian, 1902-1927, (Architecte)**

-1902,1903,1904,1905,1909,1912,1913,1914,1921,1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue Tourna (de la Rue Elma Dagh a la Rue Afet) 29, Pancaldi, adresinde kayıtlı (1902,s.496,731,1047)(1903,s.554,799,1188) (1904,s.562,1189)(1905,s.1193)(1909,s.663,1049,1495) (1912,s.528,800,1315)(1913,s.541,793,1329)(1914,s.527,777,1263) (1921,s.424,641,1204)(1922,s.339,546,1150)(1927,s.105).

Turna Sokak, Şişli, İstanbul [70].

*** Paul Macastar, 1883-1885, (Architecte)**

-1883 ve 1885 yıllıklarında, Rue Tarla Bachi, 186, Pera adresinde kayıtlı (1883,s.282,364)(1885,s.212,301)

Tarlabaşı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

*** Pavli Effendi, 1913, (Architecte)**

-1913 yıllığında, Architecte du ministere de l'instruction Publique (1913,s.656).

*** Pelopidas Couppa, 1889, (Architecte)**

-1889/1890 yıllığında Rue Dogramadji, 36, Pera adresinde kayıtlı (1889/1890,s.186,395,538).

Beyoğlu, İstanbul

*** Pere Bastelica, 1891-1897, (Fils Bastelica ile birlikte)**

-1891,1892,1893/1894,1894,1895 ve 1896/1897 yıllığında, a Kadikeuy, pres du bureau du telegraphe adresinde kayıtlı (1891,s.231,458)(1892,s.231,458)

(1893/1894,s.233,506)(1894,s.233,506)(1895,s.235,506)
(1896/1897,s.337,630).

*** Pericles Photiadis, 1896/1897-1929,(Architecte)**

-1896/1897,1898,1900,1901,1902 ve 1903 yıllıklarında, Saatchi Han, 19, Galata adresinde kayıtlı (1896/1897,s.520,631,779)(1898,s.631)

(1900,s.632)(1901,s.651)(1902,s.731)(1903,s.800).

Saatçi Han, Perşembe Pazarı Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

-1909,1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Soandji (de la Rue Pervouz Agha a la Rue Djean Kir) Appartem. Photiades, 17/4, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.799,1443)(1912,s.659,1279)(1913,s.663,1295)(1914,s.648,1229).

Cihangir Mahallesi, Soğancı Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1921 yıllığında, St. Pierre Han (Rue de la Banque) 4, Galata adresinde kayıtlı (1921,s.641,987).

St. Pierre Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

-1922 yıllığında St. Pierre Han (Rue Banque, Galata) 4, Galata ve Dom: Rue Hodja Zade, Appartem. Mavrogordato, 20/4, Pera adresinde kayıtlı (1922,s.436,546,917,1012)

St. Pierre Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

ve Hocazade Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1929 yıllığında, Rue Hodja Zade, 20, Pera adresinde kayıtlı (1929,s.1092).

Hocazade Sokak, Beyoğlu, İstanbul

*** Phocian J. Zacharia, 1900-1905, (Architecte)**

-1900,1901 ve 1902 yıllıklarında, Yordan Effendi Han, 11,12, Galata adresinde kayıtlı (1900,s.588,632,880)(1901,s.623,651,893)

(1902,s.697,731,901)

Yordan Hanı, Karantina Sokak/Erişteci Sokak, Galata, Beyoğlu [62][61].

-1903,1904 ve 1905 yıllıklarında, Yordan Effendi Han (ancien Leon Han, Rue de la Quarantaine, 10, Galata) 11, 12, Galata ve Rue Bayram, 4, Pera adresinde kayıtlı (1903,s.773,1072,1010)(1904,s.781,1022)(1905,s.1021) (Phokion Zaghariou olarak kayıtlı).

Yordan Hanı, Karantina Sokak/Erişteci Sokak, Galata, Beyoğlu [62][61].

ve Büyük Bayram-Küçük Bayram Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

*** Photakis Lazopoulos, 1922, (Architecte)**

-1922 yıllığında, Rue Hamidie Djaddessi (de la Rue Cherbet Hane a la Rue Kaliondji Koulouk) Appartem. Alexandridis, 41/1, Pera adresinde kayıtlı (1922,s.355,546,1001).

Kurdela Sokak (Tekir Sokak-Kalyoncu Kulluğu Caddesi arası)

Beyoğlu, İstanbul

*** Pierre A. Osghian (Prof.) (Paul Osgan), 1896/1897-1909, (Architecte)**

-1896/1897 yıllığında, Rue Iki Kouyoulou, 32, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.505,631,837).

Beyoğlu, İstanbul.

-1900 yıllığında, St. Pierre Han, 2, Galata adresinde kayıtlı (1900,s.489,632,877).

St. Pierre Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

-1902 yıllığında, Yannissopoulo Han, 6, Galata ve Dom: Rue Bouyoukdere, 81, Pancaldi adresinde kayıtlı (1902,s.578,731,900,1037).

Yannissopoulo Han, Gümrük Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62]

Ve Ev adresi: Halaskargazi Caddesi, Şişli, İstanbul [70]

-1903,1904 ve 1905 yıllıklarında, Rue Bouyoukdere, 47, Pancaldi adresinde kayıtlı (1903,s.644,1176)(1904,s.652,1177)(1905,s.1180)

Halaskargazi Caddesi, Şişli, İstanbul [70]

-1909 yıllığında, Rue Dulbendji, 1, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.767).

Beyoğlu, İstanbul

*** Pierre Bello, 1893/1894-1904, (Architecte)**

-1893/1894,1894,1895,1896/1897 ve 1898 yıllıklarında, Rue Chahkouli, Maison Madeleny, 1, Pera adresinde (architecte et peintre artiste) kayıtlı (1893/1894,s.236,691)(1894,s.236,691)(1895,s.238).

(1896/1897,s.340,822)(1898,s.340,820).

Beyoğlu, İstanbul

-1902,1903 ve 1904 yıllıklarında, Dom: Impasse Yeni Yol, 12, Maison Sarris, 10, Pera adresinde kayıtlı (1902,s.342,731,1032)(1903,s.387,799,1171)

(1904,s.391)

Beyoğlu, İstanbul

*** Pierre D. Meimaridis (Mimaridis), 1885-1903, (Architecte)**

-1885 yıllığında, Rue Tarla Bachi, 120, Pera adresinde kayıtlı (1885,s.301).

Tarlabaşı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

1889/1890,1891,1892,1893/1894,1894,1895,1896/1897,1901,1902,1903,1904 ve 1905 yıllıklarında, Rue Saksi (de la Rue Chicli a la Rue Pireh Mehmed) 19, Pera adresinde kayıtlı(1889/1890,s.281,395,555)(1891,s.373,458,657)

(1892,s.371,458,660)(1893/1894,s.364,506,717)(1894,s.364,506,717)

(1895,s.375,506,719)(1896/1897,s.862)(1901,s.481,651,986)

(1902,s.543,731,1005)(1903,s.605,799,1142)(1904,s.614)(1905,s.1146).

Saksı Sokak, Şişli, İstanbul [70].

*** Pierre N. Collaro, 1921-1922, (Ingenieur-Architecte)**

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Galata Han (Rue Kilidji Ali Pacha (Moumhane) 9/4, Galata) ve Rue Hadji Ali (de la Rue Felek a la Rue Djamdji) Appartem

Rigo, 9/5, Galata adresinde kayıtlı (1921,s.313,640,1060)(1922,s.237,546,1039,1185).

Galata Hanı, Mumhane Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

*** Pierre N. Ziottis, 1913-1922, (Architecte)**

-1913,1914,1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Djamdji (de la Rue cherbet Hane a la Rue Emin Djami) 9, Pera adresinde kayıtlı (1913,s.784,1125)(1914,s.768,1063)(1921,s.630)(1922,s.532,547,957).

Harman Sokak, Kalyoncu Kulluğu, Beyoğlu, İstanbul

*** Pierre Puverel, 1904-1921, (Architecte, au service technique de la societe des Quais)**

-1904,1905,1909,1912,1913,1914 ve 1921 yıllıklarında, Rue Ainaly Tchechme (de la Rue Arslan a la Rue Emin Djami) Appartem. Recchia, 30/3, Pera adresinde kayıtlı (1904,s.685)(1905,s.1065)(1909,s.808,1049)

(1912,s.669,801,1030)(1913,s.673,793,1061)(1914,s.658,777,1001)

(1921,s.641).

Aynalı Çeşme Caddesi, Kamer Hatun, Beyoğlu, İstanbul

*** Pierre Tulbendjian, 1921, (Architecte)**

-1921 yıllığında, Vlora Han (Rue Eski Zaptie, Stamboul) 61/22, Stamboul adresinde kayıtlı (1921,s.603,641,1036).

Vlora Han, Yenipostane Caddesi, Sirkeci, İstanbul [61].

*** Pierre Vitalis, 1868/1869, (Architecte)**

-1868/1869 yıllığında, Rue Kabristan, 18, Pera adresinde kayıtlı (1868/1869,s.145).

Meşrutiyet Caddesi, Asmalımescid, Beyoğlu, İstanbul.

*** Petraki Calfa, 1889/1890-1909, (Architecte)**

1889/1890,1891,1892,1893/1894,1894,1895,1896/1897,1898,1900,1901,1902,1903,1904 ve 1909 yıllıklarında, Rue Meydan, 54, a Bechiktache adresinde kayıtlı (1889/1890,s.309)(1891,s.404)(1892,s.402)

(1893/1894,s.393)(1894,s.393)(1895,s.406)(1896/1897,s.519)

(1898,s.524)(1900,s.506)(1901,s.532)(1902,s.598)(1903,s.666)

(1904,s.675)(1909,s.795).

Beyoğlu, İstanbul.

*** R. D'Aronco, 1893/1894-1909, (Architecte)**

-1893/1894 ve 1894 yıllıklarında, Architecte de l'exposition nationale Ottomane (1893/1894,s.506)(1894,s.506).

-1895,1896/1897 ve 1898 yıllıklarında, Gde Rue de Pera, 79 adresinde kayıtlı (1898,s.377,631,802)(1895,s.272,506,678)(1896/1897,s.375,630,804).

İstiklal Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

-1900 yıllığında, Rue Syra Selvi, 9, Pera adresinde kayıtlı (1900,s.336,631,974).

Sıraselviler Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

-1901 yıllığında, Grande Rue de Pera, 77, Maison Noradounghian, 3 ve Dom: Rue Syra Selvi, 9, Pera adresinde kayıtlı (1901,s.338,650,918).

İstiklal Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

ve Ev adresi: Sıraselviler Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

-1902,1903,1904 yıllığında, Grande Rue de Pera, 77-451, Maison Noradounghian, 3 ve Dom: a Bechiktache adresinde kayıtlı (1902,s.390,731,929)(1903,s.438,799,1053)(1904,s.444,1057)

(1905,s.1057)(1909,s.531,1049,1333).

Sıraselviler Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

*** R. Leval, 1880-1889/1890, (Architecte)**

-1880 yıllığında, (Architecte conservati de l'Ambassade de France) Rue Yeni Tcharchi, 90, Pera ve Rue De Pologne, 16, Pera adresinde kayıtlı (1880,s.105,145).

Yeniçarşı Caddesi, Tomtom, Beyoğlu, İstanbul

Ve Nur-i Ziya Sokak, Tomtom, Beyoğlu, İstanbul

-1881,1883,1885 ve 1889/1890 yıllıklarında, (Architecte conservateur de l'Ambassade de France) Rue Yeni Tcharchi, 90, Pera adresinde (Leval Effendi) kayıtlı (1881,s.208,269,413)(1883,s.364)(1885,s.210)

(1889/1890,s.259).

Yeniçarşı Caddesi, Tomtom, Beyoğlu, İstanbul

*** R. Sectrovi, 1912-1913, (Architecte)**

-1912 ve 1913 yıllıklarında, Rue Akardja Bis (de la Rue Toz Coporan au quartier de Cassim Pacha) Appartem Munir Pacha, 5/5, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.701,801,1031)(1913,s.702,793,1062).

Beyoğlu, İstanbul

*** Russo ve Sisa, 1930-1932, (Architecte)**

-1930 ve 1932 yıllıklarında, İstanbul Valide Sultan Han, 14 numaralı adreste (Sisa ile birlikte) (1930,s.999) (1932,s.999).

Valde Hanı, Çakmakçılar Yokuşu, Eminönü, Fatih, İstanbul [61].

*** S. Broussalis, 1892-1894, (Architecte)**

-1892,1893/1894 ve 1894 yıllıklarında, Rue Simitchi (de la Rue Kaliondji koulouk a la Rue Cordela) 12, Pera adresinde kayıtlı (1892,s.240,458,662)(1893/1894,s.243,506,718)(1894,s.243,506,718).

Simitçi Sokak, Kalyoncukulluğu, Beyoğlu, İstanbul.

*** S. Fasanotti, 1909, (Architecte)**

-1909 yıllığında, Rue Hairie, 8, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.1049).

Beyoğlu, İstanbul.

*** Sophie Kircorian, 1901-1909, (Architecte)**

-1901,1902,1903,1904,1905 ve 1909 yıllıklarında, Rue Altyn Bacal (de la Rue Madjar a la Rue Kerestedji) 4, Pera adresinde kayıtlı (1901,s.444,931)(1902,s.503,943)(1903,s.561,1068)(1904,s.569)

(1905,s.1068)(1909,s.672).

Şehit Muhtar Mahallesi, Altın Bakkal Sokak, Beyoğlu, İstanbul

*** S. Telcos, 1922, (Architecte)**

-1922 yıllığında, Rue Djamdji, 20, Pera adresinde kayıtlı (1922,s.493,547).

Harman Sokak, Kalyoncu Kulluğu, Beyoğlu, İstanbul

*** S.G. Grasso, 1903-1912, (Architecte)**

-1903 yıllığında, Saroglou Han, 5, Galata adresinde kayıtlı. (G.D. ile birlikte)

Sarıoğlu/Saharoğlu Hanı, Erişteci Sokağı, Galata, İstanbul [61].

-1912 yıllığında, Kouyoumdjiler Han (Rue Yorghandjiler, 87, Galata), 9, Galata adresinde kayıtlı (1912,s.1341)

Kuyumcular Han, Azapkapı, Tersane Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [62]

*** Saadeddine A. & Co., 1921-1922, (Ingenieurs-Architectes)**

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Bahtiar Han (Rue Voiwode, Galata) 24/53-56, Galata adresinde kayıtlı (1921,s.548,1209)(1922,s.453,547,1157).

Bahtiyar Hanı, Bankalar Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

*** Sahag (Sahak) Tcherkezian, 1909-1914, (Architecte)**

-1909,1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Tchair (de la Rue Elma-Dagh a la Rue Younouz) 55-57, Pancaldi adresinde kayıtlı (1909,s.872)

(1912,s.735,801,1294)(1913,s.732,793,1310)(1914,s.717,777,1245).

Harbiye Çayırı Sokak, Şişli, İstanbul [70].

***Salih Bey, 1913, (Ingenieur-Architecte)**

-1913 yıllığında, au ministere des Fondations Pieuses (1913,s.690).

***Salim Effendi, 1913, (Ingenieur-Architecte)**

-1913 yıllığında, au ministere des Fondations Pieuses (1913,s.690).

*** Salvo Vassalo, 1905, (Architecte)**

-1905 yıllığında, Rue Bit Bazar, 87 adresinde kayıtlı (1905,s.1247).

Beyoğlu, İstanbul.

*** Sava Ninopoulo, 1927, (Architecte)**

-1927 yıllığında, Rue Tatavla Djaddessi (des Cimetieres Evangelique et Latin a l'eglise grecque Aghio Dimitri) 99, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1927,s.105).

Kurtuluş Caddesi, Feriköy, Şişli, İstanbul

*** Semih Rüstem Sefai Bey, 1930-1932, (Architecte)**

-1930 ve 1932 yıllıklarında, Kızıltoprak Cami Sokak, 10. adresinde kayıtlı (1930,s.999)(1932,s.999).

Adres bulunamadı.

*** Seraphin Humruz, 1883-1885, (Architecte)**

-1883 yıllığında, Rue İmam (la 5me a droite de la Grande Rue de Pera a la Rue Saksy et Chichli) 16, Pera adresinde kayıtlı (1883,s.262,486).

Beyoğlu, İstanbul.

-1885 yıllığında, Grande Rue de Pera adresinde kayıtlı (1885,s.191).

İstiklal Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

*** Serkis Balian Bey, 1880-1900, (Architecte) (De S.M.I. le Sultan)**

-1880,1881,1891,1892,1893/1894,1894,1895,1896/1897,1898 ve 1900 yıllıklarında, Rue Misk (la 4e a droite de la Grande Rue de Pera a la Rue Tarla Bachi) 1, Pera, adresinde kayıtlı (1880,s.128,145)(1881,s.245,270)

(1891,s.228,458,625)(1892,s.228,425,458,625,657)

(1893/1894,s.231,414,506,712)(1894,s.231,414,506,712)

(1895,s.233,506)(1896/1897,s.335,630)(1898,s.631)(1900,s.631).

Beyoğlu, İstanbul.

*** Serkis Serkissoff, 1904-1914, (Ingenieur-Architecte)**

-1904 ve 1909 yıllıklarında, Rue Kechiche, 9, Avenue de Ferikeuy, 2 adresinde kayıtlı (1904,s.717,1191)(1909,s.844,1497,1502)

Şişli, İstanbul

-1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Hamamou Mezarlık (de la Rue Bouyoukdere a la Rue Baghtche) 44, Pancaldi adresinde kayıtlı (1913,s.704)(1914,s.689,1111).

Şişli, İstanbul

*** Serkis Elmassian, 1905, (Architecte)**

-1905 yıllığında, Rue Tatavla Djaddessi, 32 adresinde kayıtlı (1905,s.1200)

Kurtuluş Caddesi, Feriköy, Şişli, İstanbul

*** Serkis Pekmezian, 1927, (Architecte)**

-1927 yıllığında, Rue Djedidie, 128, Pancaldi adresinde kayıtlı (1927,s.105).

Ölçek Sokak (Papa Roncalli Sokak) Harbiye, Şişli, İstanbul [70].

*** Serkis Tachdjian, 1913-1922, (Architecte)**

-1913 yıllığında, Rue Pechkirdji (de la Rue Tchoukour a la Rue Enli Youkouche) 38, Pera adresinde kayıtlı (1913,s.727,793,1273).

Peşkirci Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

-1914 yıllığında, Rue Pechkirdji, 38, Pera ve Rue Tatavla Djaddessi (des cimetieres Evangelique et Latin a l'eglise grecque Aghio Dimitri) 40, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1914,s.712,777,1241).

Peşkirci Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

ve Kurtuluş Caddesi, Feriköy, Şişli, İstanbul

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Tarla Bachi (de la Rue Valide Tchechme a la Rue Kaliondji Koulouk) 129-139, Pera adresinde (1921,s.641,1183)(1922,s.485,547,1126).

Tarlabaşı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

*** Simon Apery, 1902-1903, (Architecte)**

-1902 ve 1903 yıllıklarında, Rue Abanos, 12, Pera adresinde kayıtlı (1902,s.319,731,937)(1903,s.361,799,1061).

Halas Sokak, Beyoğlu, İstanbul

*** Simon Hatchikian, 1913-1921, (Architecte)**

-1913,1914 ve 1921 yıllıklarında, Rue Ahmed Bey (de la Rue Boyoukdere a la Rue Nichantache) 25, Pancaldi adresinde kayıtlı (1913,s.508,793,1060)(1914,s.495,777,999)(1921,s.640).

Şair Nigar Sokak, Meşrutiyet, Şişli, İstanbul [70].

*** Simon Lokmagueuz, 1912-1914, (Architecte)**

-1912 yıllığında, Rue Cherbet Hane, 10, Pera ve Yeni Tcharchi Han, 32, Stamboul adresinde kayıtlı (1912,s.557,801,1076).

Ömer Hayyam Caddesi başlangıcı ile Kurdela Sokak arası

Kalyoncukulluğu, Beyoğlu, İstanbul

-1913 yıllığında, Abboud Effendi Han (Rue Abboud Effendi Han, 28, Stamboul) 32, Stamboul ve Dom: Rue Cherbet Hane, Appartem Cardia, 10/3,

Pera ve St. Pierre Han, A, 4, Pera adresinde kayıtlı (1913,s.569,793,1083,1105).

Büyük Abüd Efendi Hanı, Marpuççular Caddesi Eminönü, İstanbul [61].

ve

Ömer Hayyam Caddesi başlangıcı ile Kurdela Sokak arası Kalyoncukulluğu, Beyoğlu, İstanbul

ve

St. Pierre Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

-1914 yıllığında, Abboud Effendi Han (Rue Abboud Effendi Han, 28, Stamboul) 32, Stamboul ve Dom: Rue Valide Tchechme, 25, Pera ve St. Pierre Han, A. 4, Galata adresinde kayıtlı (1914,s.555,777,1022,1267).

Büyük Abüd Efendi Hanı,

Marpuççular Caddesi Eminönü, İstanbul [61].

ve

Dolapdere Taksim Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

ve

St. Pierre Han, Bankalar Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

*** Simon Melconian (Melkonyan), 1921-1932, (Architecte)**

-1921,1922,1927,1929,1930 ve 1932 yıllıklarında, Noradounghian Han, (Rue Voiwode, Galata) 43, Galata adresinde kayıtlı (1921,s,641,1209)

(1922,s.381,546,1156)(1927,s.105)(1929,s.1092)(1930,s.999)

(1932,s.999).

Nurandungiyan Han (Noradunkyan Han) Bankalar (Voyvoda) Caddesi,

Galata, Beyoğlu, İstanbul [62].

*** Sotiri Psalty, 1921-1922, (Architecte)**

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Cherbet Hane (Continuation la Rue Hamam Pachi aux Rues Keumurdji et Harmam) Appartem. Caylondjian, 61/5, Pera, adresinde kayıtlı (1921,s.536,1007)(1922,s.546,940)(Alfred Psalty ile birlikte).

Ömer Hayyam Caddesi başlangıcı ile Kurdela Sokak arası

Kalyoncukulluğu, Beyoğlu, İstanbul

*** Stanislas Pitre 1904-1905, (Architecte)**

-1904 ve 1905 yıllıklarında, Rue Tekir, 3, Pera adresinde kayıtlı (1904,s.679,1157)(1905,s.1160).

Tekir Sokak, Kalyoncukulluğu, Beyoğlu,İstanbul

*** Stamatius Faliero, 1904-1927, (Architecte)**

-1904,1905,1909,1912 ve 1913 yıllıklarında, Rue Hadji Ahmed, 5, Pera adresinde kayıtlı (1904,s.478,1102)(1905,s.1102)(1909,s.569,1049,1386)

(1912,s.800)(1913,s.793).

Beyoğlu,İstanbul

-1914,1921,1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue Saksy (de la Rue Chicli a la Rue Sakyz Aghatch) Appartem Saksy, 20/5, Pera adresinde kayıtlı (1914,s.447,777)(1921,s.355,640,1166)(1922,s.275,546,1108)(1927,s.105).

Beyoğlu,İstanbul

*** Stavro Alvanopoulos, 1905-1914, (Architecte)**

-1905,1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Bilezikdji (de la Rue Mezarlık a Sinem Keuy) 71, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1905,s.1195)

(1912,s.302,800,1059)(1913,s.332,792,1088)(1914,s.319,776,1026).

Bilezikçi Sokak, Şişli, İstanbul [70].

*** Stavro Christidis, 1904-1921, (Ingeneur-Architecte)**

-1904 yıllığında, Rue Hodja Zade, 4, Pera adresinde kayıtlı (1904,s.424,1106).

Hocazade Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

-1905,1909,1912,1913,1914 ve 1921 yıllıklarında, Nomico Han, 10 ve Rue Hodja Zade (de la Rue Pervouz Agha a la Rue Kouyoun) 4 adresinde kayıtlı (1905,s.1017,1107)(1909,s.509)(1912,s.381,800,1161)

(1913,s.405,792,1185)(1914,s.392,776,1122)(1921,s.308,640,1077).

Nomicos Han, Kılıç Ali Paşa Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62]

ve Hocazade Sokak, Beyoğlu, İstanbul

*** Stavro Doungalidis, 1912-1921, (Architecte)**

-1912,1913,1914 ve 1921 yıllıklarında, Rue Boyadjioglou (de l' Avenue de Ferikeuy a la Rue Hamam) 42, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1912,s.425,800,1067)(1913,s.446,793,1097)(1914,s.433,777,1035)

(1921,s.640).

Teyyareci Fehmi Sokak, Cumhuriyet Mahallesi, Şişli, İstanbul [70].

*** Stavro Grossos, 1912-1921, (Architecte)**

-1912 yıllığında, Rue Akardja Bis, 37, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.468,1031).

Beyoğlu, İstanbul

-1914 yıllığında, Rue Chimal (de la Rue Kabristan au cimetiere turc) Appartem Vittoria, 26/1, Pera adresinde kayıtlı (1914,s.474,777,1047).

Şimal Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1921 yıllığında, Rue Keumundji, 22, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.640).

Beyoğlu, İstanbul.

*** Stavro Karamanidis, 1912-1921, (Architecte)**

-1912,1913,1914 ve 1921 yıllıklarında, Rue Yazidji, Appartem Elmaslı, 31/7, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.523,800)(1913,s.537,793)

(1914,s.523,777,1274)(1921,s.641).

Yazıcı Çıkmazı-Serdar-ı Ekrem Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

*** Stavro Stoyan, 1912-1914, (Architecte)**

-1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Djelal Pacha (de la Rue Kiathane Djaddessi) 22, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1912,s.725,801,1100)

(1913,s.723,793)(1914,s.708,777,1066).

Beyoğlu, İstanbul.

*** Stelio Papasteriopoulos, 1896/1897-1912, (Architecte)**

-1896/1897 yıllığında, Rue Pacha Bacal, 12 A, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.510,631).

Paşa Bakkal Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1905 yıllığında, Rue Madjar, 10, Appartem Sttergho Calfa, 7 adresinde kayıtlı (1905,s.1129).

Turan Caddesi (Tarlabaşı Bulvarı ile Kılburnu Sokak arası), Tarlabaşı, Beyoğlu, İstanbul.

-1912 yıllığında, Rue Djamdji, 13, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.638,801).

Harman Sokak, Kalyoncu Kulluğu, Beyoğlu, İstanbul

*** Stefanos Georgiadis, 1909-1929, (Architecte)**

-1909,1912 ve 1913 yıllıklarında, Rue Chakouli, 11-17-25, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.587)(1912,s.1072)(1913,s.477,793).

Beyoğlu, İstanbul.

-1927 ve 1929 yıllıklarında, Rue Fayk Pacha, 10-98, Pera adresinde kayıtlı (1927,s.105)(1929,s.1029).

Faik Paşa Caddesi, Kuloğlu, Beyoğlu, İstanbul

*** Stelio Steriopoulos, 1901-1904, (Architecte)**

-1901 yıllığında, Rue Pacha Bacal, 12 bis, Pera adresinde kayıtlı (1901,s.580,651,981).

Paşa Bakkal Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1902,1903 ve 1904 yıllıklarında, Rue Dogramadji, Maison Sterio Calfa, 4, Pera adresinde kayıtlı (1902,s.650,961)(1903,s.723,1090)

(1904,s.731,1090).

Beyoğlu, İstanbul

*** Stepan Tchilinguirian, 1909-1914, (Architecte)**

-1909,1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Hamam, 14-38-39-66, Pancaldi ve Dom: Rue Kaya, 24-34, Pancaldi ve adresinde kayıtlı (1909,s.872,1049,1488)(1912,s.736,801)(1913,s.733,793)(1914,s.718,777).

Şişli, İstanbul

ve Ev adresi: Kaya Hatun Sokak, Şişli, İstanbul [70].

***Stepan Effendi, 1913, (Architecte)**

-1913 yıllığında, architecte au ministere des Fondations Pieuses (1913,s.722).

*** Stephanos Exidias, 1905, (Architecte)**

-1905 yıllığında, Rue de Pologne (Leh), 6, Pera adresinde kayıtlı (1905,s.1141).

Nur-i Ziya Sokak, Tomtom, Beyoğlu, İstanbul

*** Stepan Hamamdjian, 1896/1897-1922, (Architecte)**

-1896/1897,1898,1900,1901,1902,1903 ve 1904 yıllıklarında, Rue Bayram, 22, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.423,630,818)(1898,s.426,631,816)

(1900,s.393,632,918)(1901,s.403,651)(1902,s.460,731,947)

(1903,s.515,799,1073)(1904,s.523,1073).

Büyük Bayram-Küçük Bayram Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1909 ve 1912 yıllıklarında, Alyanak Han (Rue Kutufhane, Stamboul) 27, Stamboul ve Dom: Rue Bayram (de la Rue Sakyz Aghatch a la Rue Mekteb) 22, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.619,1049,1351)(1912,s.800,1055,1211).

Alyanak Hanı, Aşir Efendi Caddesi, Hobyar, Fatih, İstanbul [61].

Ve Ev adresi: Büyük Bayram-Küçük Bayram Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

-1913,1914,1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Bayram (de la Rue Sakyz Aghatch a la Rue Mekteb) 22, Pera adresinde kayıtlı (1913,s.503,1085)(1914,s.490,1023)(1921,s.988)(1922,s.546).

Büyük Bayram-Küçük Bayram Sokak, Beyoğlu, İstanbul

*** Sterio (Stelio) Tcholkas, 1905-1921, (Architecte)**

-1905 yıllığında, Rue Hamidie Djaddessi, 20, Pera adresinde kayıtlı (1905,s.1104).

Kurdela Sokak (Tekir Sokak-Kalyoncu Kulluğu Caddesi arası), Beyoğlu, İstanbul

-1909 ve 1912 yıllıklarında, Impasse Adalar, 11, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1909,s.874,1339)(1912,s.1024).

Beyoğlu, İstanbul

-1913,1914 ve 1921 yıllıklarında, Rue Djamdji (de la Rue Cherbet Hane a la Rue Emin Djami) Appartem Saframbolou/Appartem Tcholkas, 20/6, Pera adresinde kayıtlı (1913,s.735,793,1126)(1914,s.777,1064)

(1921,s.590,641,1024).

Harman Sokak, Kalyoncu Kulluğu, Beyoğlu, İstanbul

*** Şevket Bey (Gedikpaşalı), 1930-1932, (Architecte)**

-1930 ve 1932 yıllıklarında, İstanbul, Mahmutpaşa, İrfanye Çarşısı, 106 adresinde kayıtlı (1930,s.999)(1932,s.999).

İrfaniye Çarşısı, Mahmutpaşa Yokuşu, Eminönü, Fatih, İstanbul [61].

*** Th. Salgavopoulos, 1900-1903, (Architecte)**

-1900,1901,1902 ve 1903 yıllıklarında, Rue Kaliondji Koulouk, 171, Pera adresinde kayıtlı (1900,s.527,945)(1901,s.557,964)(1902,s.979)

(1903,s.696,1111).

Kalyoncu Kulluğu Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

*** Thomas Salvagos, 1904-1905, (Architecte)**

-1904 ve 1905 yıllıklarında, Rue Bostan, 3, Pera adresinde kayıtlı (1904,s.704,1074)(1905,s.1074).

Beyoğlu, İstanbul

*** T. Theoharidis, 1903-1904, (Architecte)**

-1903 ve 1904 yıllıklarında, Rue Balek Bazar, 167, Stamboul adresinde kayıtlı (1903,s.739,800)(1904,s.748).

Balıkpazarı Caddesi, Eminönü, İstanbul [61].

*** Theoharis Vassilaris, 1905, (Architecte)**

-1905 yıllığında, Rue Araslar (de la Rue Ouroudjilar a la Rue Soumoundjou) 7 adresinde kayıtlı (1905,s.1070).

Beyoğlu, İstanbul

*** Theocharis G. Bassiliadis, 1909-1912, (Architecte)**

-1909 ve 1912 yıllıklarında, İnayet Han, 15, Galata ve Dom: Rue Kulhan (de la Rue Agha Hamam a la Rue Agha Hamam Djaddessi) 13, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.464,1049,1413)(1912,s.336,800).

Vefai Han (Danüb Sigorta Han) Bereketzade Mah. Bankalar Sokağı, Galata [62]

ve Ev adresi: Beyoğlu, İstanbul.

*** Tevfik Hilmi, 1913, (Architecte-Entrepreneur)**

-1913 yıllığında, Fermelidjiler Yeni Han (Rue Fermeledjiler, Galata) 102/17, Galata adresinde kayıtlı (1913,s.793,1147).

Yeni Han, Fermeneciler Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

*** Theod. Corakides, 1921-1922, (Architecte)**

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Cherbet Hane, 38, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.317)(1922,s.242,546).

Ömer Hayyam Caddesi başlangıcı ile Kurdela Sokak arası

Kalyoncukulluğu, Beyoğlu, İstanbul

***Theodori Effendi, 1913**

-1913 yıllığında, au minist. Des Fondations Pieuses (1913,s.739).

*** Thomas Aghaliades, (Toma Ağaoğlu) (Toma Agaliyadis), 1909-1932, (Architecte)**

-1909 yıllığında, Rue Orta Bis, 16, Pera ve Rue Toz Coparan, 32, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.414,1048).

Beyoğlu, İstanbul

ve Asmalı Mescid Caddesi-Tepebaşı Caddesi arası, Beyoğlu, İstanbul

-1912 yıllığında, Rue Hamidie Djaddessi, 66, Pera ve Rue Orta Bis, 16 adresinde kayıtlı (1912,s.288,800,1245).

Kurdela Sokak (Tekir Sokak-Kalyoncu Kulluğu Caddesi arası)

Beyoğlu, İstanbul ve Beyoğlu, İstanbul

-1913 yıllığında, Rue Hamidie Djaddessi (de la Rue Cherbet-Hane a la Rue Kaliondji Koulouk) Appartem Aghaliades, 66/5, Pera adresinde kayıtlı (1913,s.320,1176).

Kurdela Sokak (Tekir Sokak-Kalyoncu Kulluğu Caddesi arası)

Beyoğlu, İstanbul

-1921 yıllığında, Rue Fakir, 10, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.232).

Ataman Sokak, Kalyoncu Kulluğu, Beyoğlu, İstanbul

-1922 yıllığında Kutchuk Han (Rue Ergavane, Galata) 5/6, Galata ve Rue Fakir, 10, Pera adresinde kayıtlı (1922,s.160,546,967).

Han adı bilinmiyor, Erguvan Sokak, Azapkapı, Beyoğlu, İstanbul

ve

Ataman Sokak, Kalyoncu Kulluğu, Beyoğlu, İstanbul

-1927 yıllığında, Rue Terlikdji, 4, Pera ve Kutchuk Han, 5-6, Galata adresinde

Beyoğlu, İstanbul

ve Han adı bilinmiyor, Erguvan Sokak, Azapkapı, Beyoğlu, İstanbul

-1929 yıllığında, Kutchuk Han, 5-6, Galata adresinde kayıtlı (1929,s.1092).

Han adı bilinmiyor, Erguvan Sokak, Azapkapı, Beyoğlu, İstanbul

-1930 ve 1932 yıllıklarında, Galata Taptas Han, 23 numaralı adreste (1930,s.999)(1932,s.999).

Taptaş Han, Tünel Billur Sokağı, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

*** Thomas Anagnostidis, 1921-1927, (Architecte)**

-1921,1922 ve 1927 yıllıklarında, Impasse Hadji Kadın (dans la Rue Zerdali) 16, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.245,1062)(1922,s.172,994)(1927,s.104).

Beyoğlu, İstanbul

*** Thomas Sardavopoulos, 1912-1921, (Architecte)**

-1912 yıllığında, Rue Simitchi, 33 adresinde kayıtlı (1912,s.1278).

Beyoğlu, İstanbul.

-1921 yıllığında Rue Lale, 17, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.641).

Beyoğlu, İstanbul.

*** Triandafil (Trjandafil) Meno, 1895, (Architecte)**

-1895 yıllığında, Rue Tchailac, 20, Pera adresinde kayıtlı (1895,s.370,724).

Beyoğlu, İstanbul.

*** Ulysse Puskullu, 1909-1921, (Architecte)**

-1909,1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Hasta Hane Han (Rue Helvadji, Galata) 42-62, Galata adresinde kayıtlı (1909,s.808,1049)

(1912,s.669,801,1159)(1913,s.673,793,1183)(1914,s.658,777,1119).

Hastahane Han/Büyük Millet Han/Büyük Balıklı Han,

Müeyyedzade Mahallesi, Kemeraltı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [62].

-1921 yıllığında, Rue Kourtoglou, 51, Tatavla, adresinde kayıtlı (1921,s.536).

Şişli, İstanbul.

*** Ulysse P. Meimaridis (Meimarides) 1909-1927, (Architecte)**

-1909 yıllığında, Rue Saksy (de la Rue Chicli a la Rue Sakyz Aghatch) 19, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.723,1049,1439).

Beyoğlu,İstanbul

-1912,1913 ve 1914 yıllığında, Gumuchlu Han (Rue Voiwode,Galata) 19/3, 3me etage, Galata ve Dom: Rue Saksy (de la Rue Misk a la Rue Sakyz Aghatch) 13-19, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.586,801,1270,1322). (1913,s.595,793,1287,1336)(1914,s.582,777,1221,1270).

Bozkurt Han/Gümüşlü Han, Galata Bankalar Caddesi,

Beyoğlu, İstanbul [68]

Ve Ev adresi: Beyoğlu,İstanbul

-1927 yıllığında, Rue Saksy, 31, Pera adresinde kayıtlı (1927,s.105).

Beyoğlu,İstanbul.

*** V. Krissep & A. Antranik, 1922, (Architectes)**

-1922 yıllığında, Gulzade Han (Perchembe Bazar, 35, Galata) 35/11, Galata adresinde kayıtlı (1922,s.349,546,1093,1185).

Han adı mevcut değil, Galata Perşembe Pazarı, Beyoğlu, İstanbul.

*** V. Liacopoulos, 1896/1897-1900, (Architecte)**

-1896/1897,1898 ve 1900 yıllıklarında, Rue Simitchi (de la Rue Kaliondji Koulouk a la Rue Cordela) 11-14, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.463,631,863)(1898,s.466,631,860)(1900,s.441,632,970).

Simitçi Sokak, Kalyoncukulluğu, Beyoğlu, İstanbul.

*** Vahan Surenian, 1913-1914, (Architecte)**

-1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Kassim Pacha Djaddessi (de la Rue Tatavla Djad. A Sinem Keuy) Appartem. Prodan, 21/2, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1913,s.725,793,1207)(1914,s.710,777,1144).

Beyoğlu,İstanbul

*** Vassil Condos, 1912-1922, (Architecte)**

-1912,1913,1914,1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Tchailak (de la Rue Karga a la Rue Bilezik) 57, Pera adresinde kayıtlı (1912,s.389,1294)

(1913,s.412,1309)(1914,s.399,1244)(1921,s.1187)(1922,s.546).

Beyoğlu,İstanbul

*** Vassil Baxevanoglou, 1914-1922, (Architecte)**

-1914,1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Kiraz (de la Rue Simitchi a la Rue Mavi) 43, Pera, adresinde kayıtlı (1914,s.351,1156)(1921,s.272,1106)

(1922,s.198,546,1043).

Akkiraz Sokak, Kalyoncukulluğu, Beyoğlu, İstanbul.

*** Vassil Samathraky, 1905-1909, (Architecte)**

-1905 ve 1909 yıllıklarında, Rue Kiretch Hane, 7, Pera adresinde kayıtlı (1905,s.1120)(1909,s.1049).

Beyoğlu,İstanbul

*** Vassile Samsonidis, 1922-1927, (Architecte)**

-1922 yıllığında, Rue Dolab Dere Djaddessi (de la Rue Mezarlik a la Rue Younouz) Appartem. Anastassiadis, 23/1, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1922,s.458,547,961).

Dolapdere Caddesi, Şişli, İstanbul [70]

-1927 yıllığında, Rue Mezarlık Bis, 27, Pera adresinde kayıtlı (1927,s.105).

Ergenekon Caddesi, Şişli, İstanbul [70]

*** Vlassios Eliadis (Eliades), 1921-1922, (Architecte)**

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Rue Kouloglou (la 6e a gauche de la Grande Rue de Pera a la Rue Agha Hamam) Appartem. Pappa Calfa, 11/3, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.347,1107)(1922,s.268,546,1044).

Ayhan Işık Sokak, Beyoğlu, İstanbul

*** Vassilaki Ioannides (Joannidi) (Yoannidi) (Vassilaki Kalfa), 1888-1902, (Architecte, du Palais Imperial)**

-1888 yıllığında, Rue Ermeni Kilisse, 17, Pera adresinde kayıtlı (1888,s.335,347).

Nevizade Sokak, Beyoğlu, İstanbul [69].

1889/1890,1891,1892,1893/1894,1894,1895,1896/1897,1898,1900,1901,1902 ve 1903 yıllıklarında, Bouyouk Yeni Han, 41, Stamboul ve Dom: Rue Ermeni Kilisse (de la Rue Theatre a la Rue Mekteb) 17, Pera adresinde kayıtlı (1889/1890,s.244,354, 395,540)(1891,s.331,458,642)

(1892,s.329,458,643)(1893/1894,s.323,506,697)

(1894,s.323,506,697)(1895,s.330,506,698)(1896/1897,s.437,577,631,830)

(1898,s.440,583,631,828)(1900,s.410,572,632,932)

(1901,s.423,651,951)(1902,s.481,731,965)(1903,s.538,1094).

Fatih, İstanbul

ve Ev adresi: Nevizade Sokak, Beyoğlu, İstanbul [69].

*** Vedad Bey (Mehmed Vedad), 1900-1927, (Architecte)**

-1900,1901 ve 1902 yıllıklarında, Misirlioglou Han, 7, Stamboul adresinde kayıtlı (1900,s.460,632)(1901,s.481,651,906)(1902,s.543,731,915)

Han adı bulunamadı, Fatih, İstanbul

-1903 ve 1904 yıllıklarında, Missirlioglou Han, 7, 8, 9, Stamboul ve Rue Nichan Tach, 39, Pancaldi adresinde kayıtlı (1903,s.605,755,799,1027,1184)

(1904,s.614,764,1038,1186).

Han adı bulunamadı, Fatih, İstanbul

ve Valikonağı Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

-1909,1912,1921,1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue NichanTach (Rue Harbie) 41-42, Pancaldi adresinde kayıtlı (1909,s.900,1491)(1912,s.763,1242)

(1921,s.610,641,1142)(1922,s.512,547)(1927,s.105).

Valikonağı Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

***Vehbi Bey, 1913-1914, (Ingenieur-Architecte)**

-1913 ve 1914 yıllıklarında, au ministere des Fondations Pieuses (1913,s.759)(1914,s.714).

*** Victor P. Adamantidis (Viktor Adamandides), 1883-1940, (Architecte)**

-1883,1885,1896/1897,1898 ve 1904 yıllıklarında, Rue Tarla Bachi (de la Rue Valide Tchesme a la Rue Kaliondji Koulouk) 121, Pera adresinde kayıtlı (1883,s.188,363,497)(1885,s.115,300)(1896/1897,s.306,630,867)

(1898,s.631,863)(1904,s.339).

Tarlabaşı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

-1905,1909,1912 ve 1913 yıllıklarında, Hasta Hane (Rue Helvadji) 42-62, Galata ve Dom: Rue Tarla Bachi (de la Rue Valide Tchechme a la Rue Kaliondji Koulouk) 121-131 adresinde kayıtlı (1905,s.1154,1155)

(1909,s.1048,1448)(1912,s.800,1159,1290)(1913,s.317,792,1183,1306)

Hastahane Han/Büyük Millet Han/Büyük Balıklı Han, Müeyyedzade Mahallesi,

Kemeraltı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [62]

Ve Tarlabaşı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

-1914 yıllığında, Hasta Hane Han (Rue Helvadji, Galata) 42, Galata adresinde kayıtlı (1914,s.305,776,1119).

Hastahane Han/Büyük Millet Han/Büyük Balıklı Han,

Müeyyedzade Mahallesi, Kemeraltı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [62].

-1921 ve 1922 yıllıklarında, Hasta Hane Han, 42-43, Galata (Adamantidis & Co.) ve Rue Bayram (de la Rue Sakyz Aghatch a la Rue Mekteb) Appartem. Petro Calfa Adamandides, 45/1, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.230,640,988,1074)(1922,s.157,545,1009).

Hastahane Han/Büyük Millet Han/Büyük Balıklı Han,

Müeyyedzade Mahallesi,

Kemeraltı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [62]

ve Büyük Bayram-Küçük Bayram Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1927,1929,1930,1932 ve 1938 yıllıklarında, Hasta Hane Han, 42-43, Galata adresinde kayıtlı (1927,s.104)(1929,s.1092)(1930,s.999)(1932,s.999)

(1938,s.565).

Hastahane Han/Büyük Millet Han/Büyük Balıklı Han,

Müeyyedzade Mahallesi, Kemeraltı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [62]

*** Vittorio Rossi, 1903, (Architecte)**

-1903 yıllığında, Rue Hamidie Djaddessi, 25, Pera adresinde kayıtlı (1903,s.800)

Kurdela Sokak (Tekir Sokak-Kalyoncu Kulluğu Caddesi arası)

Beyoğlu, İstanbul

*** W. Sprowson & Son, 1922, (Architectes)**

-1922 yıllığında, Bahtiar Han (Rue Voiwode, Galata) 61-64, Galata adresinde kayıtlı (1922,s.478,547,1157).

Bahtiyar Hanı, Bankalar Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

*** W. Whenry, 1903, (Architecte)**

-1903 yıllığında, Rue Abanos (de la Rue Sakyz Aghatch a la Rue Mekteb) 24, Pera adresinde kayıtlı (1903,s.764,800,1061).

Halas Sokak, Beyoğlu, İstanbul

*** Walker Griscti, 1929-1932, (Architecte)**

-1929 yıllığında, Rue des Quais, 127, Galata adresinde kayıtlı (1929,s.1029).

Beyoğlu, İstanbul

-1930 ve 1932 yıllıklarında, Galata Hudavendigar Han, 61, Galata, Karamustafa Cad. İmar Yurdu, Emin Sırrı Muzaffer adresinde kayıtlı (1930,s.999)(1932,s.999).

Hüdavendigar Han, Karamustafa Cad. Galata, Beyoğlu, İstanbul.

*** Xenophone Anghelidis, 1909-1932, (Architecte)**

-1909,1912,1913 ve 1914 yıllıklarında, Rue Sourrouri (de la Rue Ainali Tchechme au Quartier Turc.) 43/48, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.437,1049)(1912,s.800,1281)(1913,s.338,792,1297)

(1914,s.325,776,1232).

Sururi Çeşme Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

-1921 yıllığında, Rue Sourrouri (de la Rue Ainali Tchechme au Quartier turc. Mosque Sourrouri) 42, Pera ve Rue Roum Kabristan (la 1re a gauche de la grande Rue de Pera a la Rue Syra Selvi) Appartem. Chryssoverghi, 40/7 adresinde kayıtlı (1921,s.250,640,1163,1175).

Sururi Çeşme Sokak, Beyoğlu, İstanbul

-1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue Roum Kabristan (la 1re a gauche de la grande Rue de pera, a la Rue Syra Selvi), Appartem. Chryssoverghi, 40/7, Pera adresinde kayıtlı (1922,s.176,546,1104)(1927,s.104).

Beyoğlu, İstanbul

-1930 ve 1932 yıllıklarında, Hrisovergi Apt. 7, Beyoğlu, adresinde kayıtlı (1930,s.999)(1932,s.999).

Beyoğlu, İstanbul

*** Xenophon Papadaki, 1921, (Architecte)**

-1921 yıllığında, Rue Mekteb (des Rues Sagh et sol a la Rue Tarla Bachi) 20, Pera adresinde kayıtlı (1921,s.511,641,1133).

Balo Sokak, Hüseyin ağa, Beyoğlu, İstanbul

*** X. Messolonghitis, 1905-1909, (Architecte)**

-1905 ve 1909 yıllıklarında, Rue Bostan, 13, Pera adresinde kayıtlı (1905,s.1074)(1909,s.728,1353).

Beyoğlu, İstanbul

*** Yanco Ioannidis (Yanco Bey), 1896/1897-1927, (Architecte en chef de S.M.I. le Sultan)**

-1896/1897,1898 ve 1900 yıllıklarında, Rue Souterazi (la 8 a gauche de la grande Rue de Pera No:209, a la Rue Agha Hamam) 13, Pera ve Rue Mekteb (des Rues Sagh et sol a la Rue Tarla Bachi) 17, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.437,441,631,865)(1898,s.441,444,631,861)(1900,s.410,414,632,972).

Turnacıbaşı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

ve Balo Sokak, Hüseyin ağa, Beyoğlu, İstanbul

-1901,1902 ve 1903 yıllıklarında, Dom: Rue Souterazi (la 8 a gauche de la grande Rue de Pera No:209, a la Rue Agha Hamam) 13, Pera adresinde kayıtlı (1901,s.424,651,990)(1902,s.482,731,1010)(1903,s.538,799,1147)

Ev adresi: Turnacıbaşı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

-1904,1905,1909,1912,1913,1914,1921,1922 ve 1927 yıllıklarında, Dom: Rue Ermeni Kilisse (de la Rue du Theatre a la Rue du Mekteb) 17-19-35, Pera, adresinde kayıtlı (1904,s.546,1094)(1905,s.1095)

(1909,s.644,1049,1378)(1912,s.509,1110)(1913,s.524,1137)

(1914,s.511,1075)(1921,s.409,641,1033)

(1922,s.325,546,967)(1927,s.105).

Ev adresi: Nevizade Sokak, Beyoğlu, İstanbul [69].

*** Yancos Hadji, 1896/1897, (Architecte)**

-1896/1897 yıllığında, Rue Sakyz Aghatch, 90, Pera adresinde kayıtlı (1896/1897,s.419,630,862)

Sakız Ağacı Caddesi, Şehit Muhtar, Beyoğlu, İstanbul.

*** Yechoua Behar, 1927-1929, (Architecte)**

-1927 ve 1929 yıllıklarında, Rue Chimal, 9, Pera adresinde kayıtlı (1927,s.105)(1929,s.1092).

Şimal Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

*** Yervant Aslanian, 1909-1912, (Archag Aslanian ile)**

-1909 ve 1912 yıllıklarında, Rue Bir Kouyoulou, 6 bis, Pera adresinde kayıtlı (1909,s.1049)(1912,s.800).

Tek Kuyulu Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

*** Yervant Hamamdjian, 1921-1927, (Architecte)**

-1921,1922 ve 1927 yıllıklarında, Rue Bilezikdji (de la Rue Mezarlik a Sinem Keuy) 32, Ferikeuy adresinde kayıtlı (1921,s.390,991)(1922,s.307,546,921) (1927,s.105).

Bilezikçi Sokak, Şişli, İstanbul [70].

*** Yervant Serabian, 1893/1894-1903, (Architecte, Architecte Naval)**

-1893/1894,1894,1895,1896/1897,1898,1900,1901,1902 ve 1903 yıllıklarında, Rue Tchailac (de la Rue Kargha a la Rue Bilezik) 16, Pera (Architecte Naval) adresinde kayıtlı (1893/1894,s.414,506,721) (1894,s.414,506,721)(1895,s.429,506,724)(1896/1897,s.545,631,868) (1898,s.550,631)(1900,s.536,632)(1901,s.651)(1902,s.731)(1903,s.800).

Beyoğlu, İstanbul.

*** Yorghi Cosmatopoulos (Yorgi Calfa), 1900-1905, (Architecte)**

-1900,1901,1902,1903,1904 ve 1905 yıllıklarında, Rue Kiepek, 12, Pera adresinde kayıtlı (1900,s.303,949)(1901,s.650,968)(1902,s.731,984) (1903,s.799,1117)(1904,s.1118)(1905,s.1119).

Beyoğlu, İstanbul.

*** Yorgi A. Hadji, 1900-1902, (Architecte)**

-1900,1901 ve 1902 yıllıklarında, Rue Idjadie (la 4e a gauche de la Rue Pancaldi a la Rue Bair) 40, Pancaldi. adresinde kayıtlı (1900,s.388,998)(1901,s.397,1018)(1902,s.454).

Babil Sokak, İnönü, Şişli, İstanbul [70]

*** Zenope Eram, 1889/1890-1894, (Architecte)**

-1889/1890,1891,1892,1893/1894 ve 1894 yıllıklarında, Grande Rue de Pera, 42 adresinde kayıtlı (1889/1890,s.202,395,522)(1891,s.280,458,624) (1892,s.281,458,625)(1893/1894,s.282,506,677)(1894,s.282,506,677).

İstiklal Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

***Zenope (Zenop) Merhamedjian (Zenope Bey), 1889/1890-1909, (Architecte)**

-1889/1890,1891,1892,1893/1894,1894,1895,1900,1901,1902 yıllıklarında, Grande Rue de Pera, 46-50, Pera adresinde kayıtlı (1889/1890,s.278,395,522)(1891,s.369,458,624)(1892,s.367,458)

(1893/1894,s.360,506)(1894,s.360,506)(1895,s.371,506,677)

(1900,s.463,632,901)(1901,s.484,651,917)(1902,s.546,731,928).

İstiklal Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

-1903,1904 ve 1909 yıllıklarında, Rue Bouyoukdere (de la Rue Pancaldi a Chicli) 111/1, Maison/Appartem Courban, Pancaldi adresinde kayıtlı (1903,s.608,799)(1904,s.617)(1909,s.727,1049,1482).

Halaskargazi Caddesi, Şişli, İstanbul [70].

2.3.3 Büroların Kuruldukları Hanlar ve Adresleri

Annuaire Oriental Yıllıklarından elde edilen adres kayıtları incelendiğinde, bazı mimarların adreslerinde han veya pasaj adının yer almadığı, sadece sokak ve cadde adı ile kapı numarası bilgisi verildiği görülmektedir. Han/pasaj adresleri dışında ev adresi olduğu belirtilmek istendiğinde bazı adreslerde sokak/cadde ismi öncesi (Dom) ibaresi kullanılmıştır. Mimarların han veya pasajlarda yer almayan adreslerinde mesleki faaliyet yürüttüklerine dair yeterli veri mevcut olmadığı için bu adresler ev adresi olarak kabul edilebilir. Ancak bazı isimlerin evlerini mesleki irtibat bürosu olarak da kullanabilecekleri konusu göz önünde bulundurulmalıdır. Han veya pasajlar bünyesinde yer alan mimarların ise büro sahibi oldukları kabul edilebilir.

Yıllıklardaki kayıtlarına göre, büroların sayıca büyük kısmı kent mekanında, artan ticaret ile birlikte gelişen Galata ve Pera bölgesinde, sayıca az bir kısmı ise geleneksel ticaret merkezi olan Eminönü-Sirkeci bölgesinde kurulmuşlardır. Mimarlar büroları için her iki bölgede de, mevcut veya yeni inşa edilen han/pasaj gibi ticaret yapılarını tercih etmişlerdir.

Galata ve Pera bölgesinde mevcut hanlar dışında, 1850 ile 1900 arası dönemde yaklaşık 117 yeni büro binası inşa edilmiştir. Bu yeni hanlar, kar elde etmek amacıyla ticari faaliyet yürüten kişiler veya şirketler tarafından, tek bir şirketin kullanımı için düzenlenmiş yada katların/odaların farklı kişilere kiralanabildiği bir plan düzenine sahip yapılardır [62].

Mimarlara ait büroların fiziki durumları da incelenmelidir. Şenyurt'un aktardığına göre St. Pierre Hanı gibi mimarlar tarafından yoğun olarak kullanılan hanlardaki odalar oldukça kullanışsızdır. Bürolar "*yazın sıcak, kışın çok soğuktur. Fazla aydınlık olmayan küçük pencereli odalar çizime elverişli değildir*" [12].

Bu husus büroların yoğun olarak yerleştiği diğer han ve pasaj yapılarında da gözlenir. Bu yapılar plan düzeninde, ihtiyaca göre değişen büyüklükte kiralanabilmeleri için küçük alt modüller halinde bölünmüşlerdir. Bu modüller birbiri içine geçen, yerine göre birden fazla modülün birleştirilerek kiralanacak

alanların büyütülebildiği bir mimari kurguya sahiptir. Geçmişten farklı olarak depolama fonksiyonuna ihtiyacın kalmadığı yapılarda bu mekanlar artık irtibatın sağlanabileceği bir yazıhane/irtibat bürosu şeklinde özelleşmiştir. Mimarların proje üretim süreçleri göz önünde bulundurulduğunda bu mekanlarda proje hazırlamanın zorluğu ortaya çıkmaktadır.

1868/1869-1938 arasında yayınlanan Annuaire Oriental yıllıklarındaki mimarların bürolarının toplam 98 adet farklı han ve pasajda faaliyet gösterdiği tespit edilmiştir. Bu han veya pasajlarda bürosu olan mimarlar ve han ile pasajların ad ve adresleri ile şu şekildedir;

Aachen & Munich Han, (Galata): Ahen – Münih Hanı, Fermeneciler Cad. Kürekçiler Sok. Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

- Constantin P. Pappa, no:2,3 (1929)
- Giulio Mongeri, no:4a 6 (1929)

Abboud Effendi Han (Bouyouk), (Rue Abboud Effendi Han, 28, Stamboul): (Büyük) Abüd Efendi Hanı, Marpuççular Caddesi Eminönü, İstanbul [61].

- Simon Lokmagueuz, no:32 (1913) (1914)
- Demetre Th. Bassiladis no:33 (1913)

Ada Han, (Rue Gueumruk, Galata): Ada Han, Kemankeş Karamustafa Paşa Mahallesi, Gümrük Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

- Ant. Ph. Demetracopoulo (Demetracopoulos), no:12, (G. Emmanouilides ile birlikte) (1909)
- Alexandre Brechi no:10 (1880) (1881)
- Freres Georgiades (1904) (1905)

Adalet Han, (Galata): Adalet Han, Bankalar (Voyvoda) Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [68].

- Ahmed Burhaneddin, no:22a 24 (1927), no:3 (1929) (1927 ve 1929'da, Eghiazar Avedissian ile)

- Alex. M. Raymond, no:27 (1909)
- Anast. Ioannidis, no:28,29 (1921) (1929) (1921'de Noubar Nazarethian ile)
- Eghiazar Avedissian, no:22a 24 (1927), no:3 (1929) (Ahmed Burhaneddin ile)
- Garabed Elmassian, no:23 (1921) (1922)
- Mihran Asfazadourian, no:21 (1921)
- Noubar Nazarethian, no:28,29 (1921), no:1 (1922) (1921'de Anast. Ioannidis ile)

Agopian Han, (Rue Voiwode, Galata): Agopyan Han, Bankalar (Voyvoda) Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

- Giulio Mongeri, no:1 (1938)
- Haydar&Co, no:3, 4 (1927) (1929)
- Leon Gurekian, no:11 (1905)(1909)
- Ara Stepan Lutfian, (İstepan Aratan) (1938)

Alexiadi Han, (Rue Yemiche, Galata): Alexiadi Han/Melek Han, Kemankeş Mahallesi, Yemişçi Hasan Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

- D. Drakides, no:21 (1909) (E. Hadjichristou ile)
- D. C. J. Calvocoressi, no:25 (1895) (1896/1897)
- Antoine G. Altounian (Altoundjian) no:3 (1904) (1905)

Alyanak Hanı, (Rue Kutufhane, Stamboul): Alyanak Hanı, Aşir Efendi Caddesi, Hobyar, Fatih, İstanbul [61].

- Stepan Hamamdjian, no:27 (1909) (1912)

Amancieh Han, (Beyoğlu): Amencis Hanı Boyacı Sok. Beyoğlu-Şişli, İstanbul [61].

- Carlo Amancich (1930) (1932)

Aslan Hanı, (Galata): Arslan Hanı, Perşembe Pazarı, Galata, İstanbul [61].

- Hrant Karyolaciyan, no:7 (1938)
- Charles Porta no:2 (1922)

Assicurazioni Generali Han, (Rue Voiwode, Galata): Assicurazioni Generali Han, Bankalar Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [62].

- Marco G. Langas, no:71-77 (1912) (1913) (1912'de, Edouard De Nari ve Giulio Mongeri ile birlikte) (1914'de aynı zamanda Hastahane Han, no:29'da)
- A. Antoniadis (Antoniades), no:29 (1912)
- Edouard De Nari, no:71-77 (1912) (1913) (1914) (1921) (Mühendis) (1912'de, Marco Langas ve Giulio Mongeri ile birlikte)
- Giulio Mongeri, no:71-77 (1912) (1913) (1914) (1912'de, Marco Langas ve Edouard De Nari ile birlikte)
- Marco Baruch (1914)

Bahtiar Han, (Rue Voiwode, Galata): Bahtiyar Hanı, Bankalar (Voyvoda) Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

- J. E. Imboff, no:78 (1938)
- L. Baudouy, no:13 (1905)
- Guillaume Kaul no:1 (1913) (1914)
- Michel A. Boyazoglou, no:9 (1913) (1914) (1922)
- Saadeddine A. & Co., no:53-56 (1921) (1922)
- W. Sprowson & Son, no:61-64 (1922)

- Aram Caracache (1913)
- İsmail Hakkı (1921)
- Edhem Bey, no:14-17 (1909) (1912) (1913) (1914) (1921) (1922) (Nourıdjan ile birlikte)

Bencibara Han (Eminönü): Bencibara Han, Bahçekapı/Hocapaşa/Sultanhamam Bölgesi, Yeni Postane Caddesi, Fatih, İstanbul.

- Abidin Bey (Mortaş), no:16 (1930) (1932) (Cemil (Finci), ve Faruk (Çeçen) ile birlikte)
- Cemil Bey (Finci), no:16 (1930) (1932) (Abidin (Mortaş) ve Faruk (Çeçen) ile birlikte)

Bereket Han, (Rue Voiwode, Galata): Bereket Han, Bankalar (Voyvoda) Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

- Ant. Ph. Demetracopoulo (Demetracopoulos), no:6,7,8 (1922)
- Const. Yotopoulos, no:4 (1922)
- D. A. Carayan(n)akis, no:9 (1912)
- G. Manoussos, no:5,11 (1921) (1922)
- L. G. Casanova no:9 (1902) (1903) (1904)

Bouyouk Tunnel Han (Tunnel Han), (Rue Billour, Galata): Büyük Tünel Hanı, Billur Sokak, Beyoğlu, İstanbul [61].

- A. Freres Sarrafian ve K. Freres Sarrafian, no:19 (1922)
- Antoine Tedeschi no:28 (1896/1897)(1898)(1900)(1902)(1903) (1904)(1905)
- Emile Griet no:8 (1892) (1893/1894) (1894) (1895)
- M. Barouh (1912)

Bouyouk Yeni Han (Stamboul): Han adı mevcut değil, İstanbul.

- Vassilaki Ioannides (Joannidi) (Yoannidi) (Vassilaki Kalfa) (1889/1890)(1891)(1892) (1893/1894) (1894) (1895) (1896/1897) (1898) (1900) (1901) (1902) (1903)

Bozkurt Han/Gumuchlu Han (Rue Voiwode, Galata): Bozkurt Han/Gümüşlü Han, Bankalar Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [68].

- Ahmed Burhaneddin, no:25 (1930) (1932)
- Giulio Mongeri (1930) (1932)
- Jean Livas, no: 15,11,12 (1930) (1932) (1938)
- Constantin P. Pappa, no:26 (1930) (1932)
- Const. Coletti no:1 (1909) (1912) (1913) (1914)
- Avedis C. Pekmezian no:5 (1913) (1914)
- Ulysse P. Meimaridis no:13 (1912) (1913) (1914)
- Aram Caracache ve Isac Caracache (1903) (1904) (1905)
- M. Barouh (1909)

Cite de Pera, (Pera): Çiçek Pasajı, Beyoğlu, İstanbul.

- Georges Zaphiropoulos (1912)(1913)(1914)
- Georges C. Cosmatopoulos (1913)(1914)(1921)

Deirmen Hanı, (Grande Rue de Galata, 35, Galata): Değirmen Hanı, Necati bey Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [62].

- F. Ridder, no:3 (1903) (P. Dulgueroff ile)
- Gauthier H. Griscti, no:2 (1912) (1913)
- Aram Chekerdjian, no:2 (1914) (Aynı zamanda Çeçeyan Han no:18'de).

Demir Han, (Rue Kurekdjiler, 51, Galata): Demir Han, Fermeneciler Caddesi, Kürekçiler Sokak, Galata, İstanbul [61].

- Belisaire Macropoulos, no:15 (1902)
- Bohor Elnecave (Elnekave), no:9 (1893/1894)(1894)(1895)

(1896/1897)(1898)(1900)

Djinguiroglou Han (Stamboul): Han adı mevcut değil, İstanbul.

- Georges Cofa (1909)

Djoumaet Han, (Rue Zulfarisse, Galata): Han adı mevcut değil, Perçemli Sokak, Azapkapı, Beyoğlu, İstanbul

- Alberto Garino (1912)

Enamotarchi Hanı, (Galata): Enamotarhi Han, Fermeneciler Kardeşim Sokağı, Balıkpazarı, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

- Cleanthis T. Ivrakis, no:19 (1912) (1913)

Erzeroum Han, (Rue Eski Zaptie, Stamboul): Erzurum Hanı, Yeni Postane Karşısı, Sirkeci, İstanbul [61].

- Nic. Vassiliadis, no:31 (1913)

Fermeledjiler Yeni Han, (Rue Fermeledjiler, Galata): Yeni Han, Fermeneciler Cad. Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

- Emile Pfister, no:1a 3 (1921)
- Panayotti A. Gounaropoulos, no:5-6 (1913)
- Tevfik Hilmi (1913)

Ferouh Bey Han, (Rue Eski Zaptie, 61, Stamboul): Han adı mevcut değil, Mimar Vedat Tek sokak, Fatih, İstanbul

- Aram Chekerdjian, no:11,12 (1912)
- Antoine Tumedji (1909)
- Kemaleddin Bey no:5 (1904) (1905)

Galata Han, (Rue Kilidji Ali Pacha (Moumhane) Galata): Galata Hanı, Mumhane Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

- Pierre N. Collaro, no:13,4 (1921) (1922)

Gabai Han, (Rue Kara Moustapha, Galata): Gabai Han, Kara Mustafa Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

- Georges Chryssaphides no:10 (1896/1897) (1898) (1900)

Gambage Han, (Perchembe Bazar, 47, Galata): Han adı mevcut değil, Perşembe Pazarı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul

- Mihran Asfazadourian, no:11,12 (1922)

Ghul Camondo Han (Galata): Gül Kamondo Han, Galata, Beyoğlu, İstanbul [62].

- Emile Faracci no:8 (1921) (1922) (1927)

Gulzade Han, (Perchembe Bazar, 35, Galata): Han adı mevcut değil, Galata Perşembe Pazarı, Beyoğlu, İstanbul.

- V. Krissep & A. Antranik, no:11 (1922)
- Alex. M. Raymond, no:11 (1921) (1922)

Hadji Eyoub Effendi Han (Stamboul): Han adı mevcut değil, İstanbul.

- E.S. Katzambassoglou, (1904)

Halep Han (Rue Touloumba, 7, Galata): Han adı mevcut değil, Karamustafapaşa Mah. Necatibey Cad, Ağaç Tulumba Sokak, Karaköy-Beyoğlu/Beyoğlu/İstanbul.

- Gauthier H. Griscti no:1 (1914)

Hastahane Han, (Rue Helvadji, Galata): Hastahane Han/Büyük Millet Han/Büyük Balıklı Han, Müeyyedzade Mahallesi, Kemeraltı Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [62].

- Ant. Ph. Demetracopoulo (Demetracopoulos), no:45 (1912) (1913) (1914) (Belisaire Macropoulos ile birlikte)
- A. Photiadis, no:21 (1913) (1914)

- Apost. Yacas, (Yakas), no:44 (1909)
- Belisaire Macropoulos, no:45 (1903)(1904)(1905)(1909)(1912)(1913) (1914) (1912'de Ant. Ph. Demetracopoulo ile birlikte)
- Cleovoulos Clonarides, no:44 (1909)
- Constantin P. Pappa, no:51 (1913) (1914) (1921) (1922) (1927)
- D. A. Carayan(n)akis, no:50 (1914)
- Demetre N. Petsillas, (Dimitri Peçilas), no:42-43 (1912)(1913)(1914)(1927)(1929)(1930)(1932)
- François E. Mavrogordato, no:39 (1895)
- Marco G. Langas, no:29 (1914)
- Jean A. Pyrpignias, no:42 (1913) (1914)
- Ulysse Puskullu, no:62,42 (1909) (1912) (1913)[28] (1914)
- Victor Adamantidis, no:62,42 (1905) (1909) (1912) (1913) (1914) (1921) (1922) (1927) (1929) (1930) (1932) (1938)

Haviar Han (Rue Karakeuy, 19, Galata): Havyar Hanı/Borsa Hanı, Karaköy Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

- Constantin P. Pappa, no:69 (1904)(1905)(1909)(1912)
- Hrant Kazandjian, no:83 (1914) (1921)[29] (1922)[30]
- Jean A. (E) Pyrpignias, no:69 (1909)
- Nafilian Kazandjian no:83 (1913) (1914)

[28] 1909 ve 1912 yıllıklarında, Victor Adamantidis ile, 1913 yıllığında ise Victor Adamantidis ve Jean A. Pyrpignias ile birlikte kayıtlı [18][29].
[29] Hrant Kazandjian 1921 yıllığı sayfa 423 ve 641'de, Haviar Han'da gözükmesine rağmen sayfa 1091'de Haviar Han dışında 83 numarada kayıtlıdır [31].
[30] Hrant Kazandjian 1922 yıllığı sayfa 339 ve 546'da, Haviar Han'da gözükmesine rağmen sayfa 1027'de Haviar Han dışında 83 numarada kayıtlıdır [32].

Helbig Han (Rue Billour, 1, Galata): Helbig Han, Bankalar Caddesi, Billur Sokak, Galata, Beyoğlu, İstanbul [62].

- Alphonse M. Cingria (1881)(1883)(1885)

Hıdıroğlu Han (Galata): Hıdıroğlu Han, Galata, Beyoğlu, İstanbul.

- Hristo Eftimiyadi (1938)

Hudavendigar Han (Galata): Hüdavendigar Han, Karamustafa Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul.

- Walker Griscti (1930) (1932)

Inayet Han, (Rue Voiwode, Galata): Vefai Han/Danüb Sigorta Han, Bereketzade Mahallesi, Bankalar Sokak, Galata, İstanbul [62].

- H. Karagheusian, no:15 (1912) (1913) (1914) (1912 yıllığında, Theocharis G. Bassiliadis ile birlikte)
- Theocharis G. Bassiliadis, no:15 (1909) (1912) (1912 yıllığında, H. Karagheusian ile birlikte)

İbret Han, (Rue Sevoud, 3, Galata): İbret Han (Eski adı Çituri/Çituris Han) Söğüt Sokak/Teğmen Hüseyin Sofu Sokak, Azapkapı, Beyoğlu, İstanbul [62].

- Avedis Avedissian no:8 (1912)
- Eghiazar Avedissian no:8 (1913) (1914)
- M. Avedissian, no:8,9,10 (1922)

İmar Han (Eminönü): İmar Han, Hobyar Mahallesi, Fatih, İstanbul.

- Ahmed Burhaneddin, no:9 (1938)

İrfaniye Çarşısı (Mahmutpaşa): İrfaniye Çarşısı, Mahmutpaşa Yokuşu, Eminönü, Fatih, İstanbul [61].

- Şevket Bey (Gedikpaşalı) (1930) (1932)

Ismirlioglou Han, (Rue Yuksek Calderim, 75, Galata): İzmirlioğlu (İzmirli) Hanı, Galata Yüksekkaldırım, Beyoğlu, İstanbul [61].

- Alfred Psalty, no:17 (1912) (1913)
- Alfredo Michelini, no:17 (1912)
- Isaac Nahoum, no:17 (1912) (1913) (1914)
- Edouard Vuccino, no:6 (1912) (1913)
- Dim. Kyriakidis, no:6 (1913)
- Const. Galatti (Galatis) (1900)

Karakeuy Han (Galata): Karaköy Palas, Bankalar Cad. Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

- Isaac Nahoum no:12 (1927) (1930) (1932)

Keutcheoglou Han, (Rue Kara Moustapha, 71, Galata): Köçeoğlu Han, Kara Mustafa Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

- Alexandre Brechi no:6 (1883) (1885)[31]
- Alexandre D. Yenidunia (Neocosmos) no:6,7,8 (1902) (1903) (1909) (1912) (1913)

Kossova Han, (Rue Meivahoche, 80, Stamboul): Adres ve yapı bulunamadı.

- Hassan Remzi no:14 (1921) (1922)

Kouyoumdjiler Han, (Rue Yorghandjiler, 87, Galata): Kuyumcular Han, Azapkapı, Tersane Caddesi, Beyoğlu, İstanbul [62].

- S.G. Grasso no:9 (1912)

Kutchuk Han, (Rue Ergavane, Galata): Han adı mevcut değil, Erguvan Sokak, Beyoğlu, İstanbul.

- Alfred Brosel no:4,5 (1913) (1914)

[31]Alexandre Brechi'nin sayfa 138 ve 300'deki kayıtlara göre, Keutcheoglou Han, 6 adresinde olduğu belirtilmesine karşın 1885 yıllığı sayfa 392'de yer alan hanlar listesinin Keutcheoglou Han, Rue Kara Moustapha, 71 başlığı altında Alexandre Brechi'nin ismi yer almamaktadır [16].

- Ernest Ergavane Reinhardt no:4,5 (1912) (1913) (1914)
- Thomas Aghaliades (Toma Ağaoğlu) no:6 (1922) (1927) (1929)

Kutchuk Yeni Han, (Rue Kurekdjiler, 51, Galata): Küçük Yeni Han, Fermeneciler-Kürekçiler Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

- Anastase Destuniano (Destouniadi) no:1 (1893/1894)(1894)(1895[32])
- Olympios Vacalopoulos no:3 (1912) (1913) (1914) (1921)
- Dirtad Khoubesserian (Dirtad Kalfa) no:2 (1921)

Kutchuk Deirmen Han, (Rue Kurekdjiler, 16, Galata): Küçük Değirmen Han, Kürekçiler Sokak, Galata, Beyoğlu, İstanbul [62].

- Ant. Altinoglou no:6-7 (1909)(1912)(1913)(1914)

Kutchuk Ismail Pacha Han, (Rue Hamidie Djaddessi, Stamboul): Küçük İsmail Paşa Hanı, Hamidiye Caddesi, Eminönü, Fatih, İstanbul [61].

- A. Freres Sarrafian ve K. Freres Sarrafian no:9-10 (1912) (1913) (1914) (1921)

Kutchuk Millet Han, (Rue Quarantine, Galata): Küçük Millet Hanı, Karantina Sokağı, Beyoğlu, İstanbul [61].

- François E. Mavrogordato no:4 (1891) (1892) (1893/1894) (1894)
- Gauthier H. Griscti no:47 (1909)
- M. T. Constantinidis (1905)

Lazari Papazoglou Han (Asmaalti, 38, Stamboul): Lazar Papazoğlu/Papazoğlu Hanı/Laz Hanı, Asmaaltı, Rüstempaşa, İstanbul [61][62].

- Allaheddin Hakkı no:5,6 (1913)

[32] Anastase Destuniano'nun, Kutchuk Yeni Han, 1, G. (Rue Kurekdjiler) adresinde olduğu belirtilmesine karşın 1895 yıllığı sayfa 753'de yer alan sokak-cadde listesinin "Rue Kurekdjiler" başlığı altında Anastase Destuniano'nun ismi yer almamaktadır [16].

Lorando Han, (Rue Voiwode, 16, Galata): Bankalar Caddesi, Karaköy, İstanbul.

- Georges Ferry (1903) (1904)

Mader (Maater) Han, (Galata): Mader Hanı, Necatibey Caddesi, Gümrük Sokak, Beyoğlu, İstanbul [61].

- Hrant Karyolaciyan no:1,4 (1930) (1932)
- A.N. Cacoulidis (Kacoulidis) no:23 (1914) (Aynı zamanda Ömer Abid Han'da)

Maksoudie Han, (Rue Balek Bazar, 155, Stamboul): Maksudiye Hanı, Balıkpazarı Caddesi, Eminönü, İstanbul [61].

- Ahmed Yahya no:66 (1922)
- Alex. Zonis no:30 (1903)
- Ant. Triandaphilidis (Triandafilidis) no:39 (1912) (1913)
- Const. Triandaphilidis (1913)(1914)

Maltezopoulos Han, (Rue Yuksek Kalderim, 75, Galata): Han adı mevcut değil, Yüksek Kaldırım Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

- Isaac Nahoum no:16,17 (1921)

Manoukian Han, (Rue Halil Pacha, Galata): Manukyan Hanı, Karaköy Caddesi, Halil Paşa Sokak, Galata, İstanbul [61].

- A. N. Cacoulidis (Kacoulidis) (1922)

Meimanetli Han, (Rue Kara Moustapha, Galata): Meymenetli Han, Kara Mustafa Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

- Gregoire Moshos no:11 (1895) (1896/1897)

Messeret Han, (Rue Bab-i Ali Djaddessi, Stamboul): Han adı mevcut değil, Bab-ı Ali Caddesi, Eminönü, İstanbul.

- Edhem Bey no:6 (1903) (1909)

- Michel Nouridjan (Mikael) (1903) (1904) (1905)

Minerva Han, (Rue Voiwode, 2, Galata): Minerva Han, Bankalar (Voyvoda) Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [62].

- Basile Couremenos (1914)

Misirlioglou Han (Stamboul): Han adı mevcut değil, Fatih, İstanbul.

- Vedad Bey (1900) (1901) (1902) (1903) (1904)

Mossoul Han, (Rue Bab-ı Ali Djaddessi, 38, Stamboul): Han adı mevcut değil, Bab-ı Ali Caddesi, Eminönü, İstanbul.

- Kemaleddin Bey no:1 (1909)
- Mehmed Allaedin Efendi (1901) (1902) (1903) (1904) (1905) (1909)

Moustapha Hilmi Han, (Rue Yagh Capan, 15, Galata): Han adı mevcut değil. Arap Kayyum Sokak, Beyoğlu, İstanbul

- Alex. Alvanopoulo(s) & Co. no:5 (1922)

Nemlioglou Han, (Rue Sirkedji Iskelessi, Stamboul): Nemlioğlu Hanı, Bab-ı Ali Caddesi, Fatih, İstanbul [62].

- I.N. Tzouvalas no:28 (1902) (1903) (1904) (1905) (1909) (1912)
- Kemaleddin Bey no:5 (1902) (1903)

Nomico Han, (Kilidj Ali Pacha, Galata): Nomicos Han, Kılıç Ali Paşa Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

- Const. Galatti (Galatis) (1903)(1904)(1905)(1912)
- Stavro Christidis (1905)(1909)(1912)(1913)(1914)(1921)

Noradounghian (Nouridjian) Han, (Rue Voiwode, Galata): Nurandungiyan (Noradunkyan) Han, Bankalar (Voyvoda) Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [62].

- Simon Melconian (Melkonyan) no:43,33,11,12 (1921) (1922) (1927) (1929) (1930) (1930) (1932)

- Charles Porta no:6 (1912) (1913) (1914)

Nour Han, (Galata): Nur Hanı, Bankalar (Voyvoda) Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

- Aram Bardizbanian no:15 (1938)
- Jean Tulbendji no:10 (1929)

Oufak Han, (Rue Yanghin Tchikmaz, Stamboul): Ufak Han, Sirkeci, Fatih, İstanbul.

- Evang. Ranos (Evangel Ranos) (1921) (Mahmed Nail ile)

Omer Abid Han, (Rue Kara Moustapha, 47, Galata): Ömer Abid/Abed Hanı, Kemankeş Karamustafa Paşa Mahallesi, Beyoğlu, İstanbul [62].

- A.N. Cacoulidis (Kacoulidis) no:23 (1912) (1913) (1914) (1914 yılında aynı zamanda Maater Han'da).
- Bir. Kavaffian no:37,38 (1930) (1932)

Passage D'Anatolie (Pera): Anadolu Hanı, İstiklal Caddesi, Atlas Pasajı Yanı, Beyoğlu, İstanbul [61].

- François E. Mavrogordato (1896/1897) (1898) (1901)

Passage D'Europe (Pera): Avrupa Pasajı/Aynalı Pasaj Beyoğlu, İstanbul [72].

- Const. Galatti (Galatis) (1901)

Passage Christaki/Cite de Pera (Pera): Çiçek Pasajı, İstiklal Cad. Beyoğlu, İstanbul.

- Dim. Georgiadis no:3 (1927) (1929)
- Georges Zaphiropoulos no:2 (1912)
- Georges C. Cosmatopoulos no:5 (1913) (1921)

Passage Esther, (Pera): Han adı mevcut değil, Beyoğlu, İstanbul.

- Jacques Darmi no:11 (1909)(1912)(1913)(1914)

Passage Roumelie, (Pera): Rumeli Pasajı, İstiklal Caddesi, Beyoğlu, İstanbul.

- A.N. Cacoulidis (Kacoulidis) no:51 (1896/1897) (1898)
- Cleovoulos Clonarides no:26-52,26 (1921) (1922) (1927)
- Giovanni Denigher no:33 (1896/1897) (1898) (1900)

Roman Han (Rue Tchechme, Pera): Han adı mevcut değil, Beyoğlu, İstanbul.

- Henri Consoli (1914)

Saatchi Han, (Rue Perchembe Bazar, Galata): Saatçi Han, Galata Perşembe Pazarı Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

- A. Marcopoulo no:15 (1896/1897) (1898) (1900)
- Andre Ritzos no:9-10 (1896/1897) (1898) (1901) (1902) (1903)
- Ernest Bonkowski no:19 (1903)
- Fortunato Pusterla no:15, 19 (1902) (1903) (1904)
- Jacques A. Rosolato no:13 (1913) (1914)
- Joseph S. Aznavour no:7,8 (1892) (1893/1894) (1894) (1895)
- Joseph Ananian no:8 (1900)
- Pericles Photiadis no:19 (1896/1897) (1898) (1900) (1901) (1902) (1903)

Saroglou Han, (Rue Keumurdji, Galata): Sarıoğlu/Saharoğlu Hanı, Erişteci Sokağı, Galata, İstanbul [61].

- Aug. Iasmund no:5 (1901)
- Alexandre D. Yenidunia (Neocosmos) no:4 (1905)
- Const. A. Ismirlis no:5 (1895) (1896/1897)
- Et. Cremezy no:4 (1903)(1904)
- S.G. Grasso no:5 (1903)

Sebouhian Han, (Rue Tchakmakdjilar Yocouchou, 15, Stamboul): Han adı mevcut değil, Çakmakçılar Yokuşu, Fatih, İstanbul

- Mukbil Kemal no:14 (1921) (1922)

Simonian Han, (Kara Moustapha, 65, Galata): Simonian Han, Kemankeş Mahallesi, Kara Mustafa Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

- Nic. Hadji Dimitriadis no:12 (1913) (1914)

Sinanlı Han, (Rue Halil Pacha, 28, Galata): Sinanlı Han, Halil Paşa Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

- G. Constantinides no:7 (1909)

Sinasson Han, (Perchembe Bazar, 23, Galata): Sinasson Han, Galata Perşembe Pazarı, Beyoğlu, İstanbul [61].

- A. Schneller no:3-4 (1912) (1913)
- Alex. M. Raymond no:11,12 (1912) (1913) (1914)
- Eugene Evrat no:3 a 5 (1912)

St. Pierre Han, (Rue de la Banque, Galata): San Pierre Han, Bankalar (Voyvoda) Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul.

- Alexandre D. Yenidunia (Neocosmos) no: 14, 3/13 (1914) (1921) (1922) (1927) (1930) (1932)
- Alexandre Vallauri no:12 (1921) (1922)
- Alfredo Michelini no:14 (1927)
- Antoine N. Perpignani no:12,3,4 (1895) (1896/1897) (1898) (1900) (1901) (1902) (1903) (1904) (1905)(1909)
- Antonie Ananian (1909)(1912)(1913)(1914)
- Aram (J.) Aznavour (ingenieur) no:7 (1912) (1913) (1914)
- Const. Pavlidis no:3,4,1 (1921) (1922) (1927) (1929) (1930) (1932)

- Demost. H. Paraskevas no:4 (1921)(1922)
- Edouard De Nari, no:3 a 7 (1905) (1909)
- Efthime Codjabachoulis (1921) (1922)
- Emile Faracci no:14 (1914)
- Ernest Ergavane Reinhardt (1930) (1932)
- Giulio Mongeri (1901) (1902) (1903) (1905) (1909) (1921) (1922) (1927)
- H.D. Manavian no:4 (1912)
- Joseph S. Aznavour no:2,5,7 (1896/1897) (1898) (1900) (1901) (1902) (1903) (1904) (1905) (1912) (1913) (1914)
- Marco G. Langas no:4, 3 a 7, 2 bis 4 (1902) (1903) (1904) (1905) (1909) (1921) (1922)
- Menthor J. Aznavour (ingenieur) no:7 (1912) (1913) (1914)
- Nic. Comiakides (1927)
- Pericles Photiadis no:4 (1921) (1922)
- Pierre A. Osghian no:2 (1900)

Stamboul Han (Rue Baghtche Capou, Galata): Han adı mevcut değil, Galata, İstanbul.

- K. A. Sarafian (1905)

Sovadjioglou Han (Rue Halil Pacha, Galata): Sinanlı Han, Halil Paşa Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

- Joseph S. Aznavour (1891)

Tahtabourounian Han, (Galata): Han adı mevcut değil, Bankalar (Voyvoda) Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [62].

- Michel A. Boyazoglou no:7 (1909)

Taptaş Hanı, (Galata): Taptaş Han, Tünel Billur Sokağı, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

- Thomas Aghaliades (Toma Ağaoğlu) no:23 (1930) (1932)
- Ahmed Yahya (1938)

Tchetcheyan Han, (Rue Gueumruk, Galata): Çeçeyan Han, Kemankeş Karamustafa Paşa Mahallesi, Gümrük Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

- L. Clician no:5 (1892)
- Leon Gurekian no:21 (1901) (1902) (1903)
- M. Thomades no:10 (1893/1894) (1894)
- Aram Chekerdjian, no:18 (1914) (Aynı zamanda Değirmen Han no:2'de).

Tevekil Han (Tevekel Han) (Rue Zulfarisse, 16, Galata): Tevekkül Hanı, Perçemli Sokak, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

- Et. Cremezy (1909)
- Levon Parseghian no:1 (1912) (1913) (1914)
- Hrant Yaghoubian (Yacoubian) no:1 (1912) (1913) (1914)
- Loumbrozo & Karyoladjian no:9 (1922)

Tidjaret Hanı, (Rue Perchembe Bazar, Galata): Ticaret Hanı, Perşembe Pazarı, Galata, İstanbul [61].

- Aram Bardizbanian no:30/33 (1913) (1914)
- Aram Caracache ve Isac Caracache no:25/26 (1909) (1912)
- Basile Couremenos no:22 (1912) (1913) (1914)
- D.G. Andronico, et Cie (1914)
- Jean A. E. Pyrpignias no:23 (1912)
- Nafilian Kazandjian no:14 (1912)
- Nicolas Dimadis no:23 (1909) (1912)

Ünyon Hanı (Galata): Ünyon Han, Galata, İstanbul [61].

- Adil Hasan no:62 (1938)

Valide Sultan Han: Valde Hanı, Çakmakçılar Yokuşu, Eminönü, Fatih, İstanbul [61].

- Russo ve Sisa no:14 (1930) (1932)

Varakdji Han (Stamboul): Varakçı Hanı, Kapalıçarşı İçi, Fatih, İstanbul [61].

- Paul Farra no:9 (1888) (1889/1890) (1891) (1892)

Vlora Han, (Rue Eski Zaptie, 61, Stamboul): Vlora Han, Yenipostane Caddesi, Sirkeci, İstanbul [61].

- Pierre Tulbendjian no:22 (1921)

Yaldiz Han, (Rue Moumhane, 14, Galata): Yaldız Hanı (Yıldız Hanı) Mumhane Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [61].

- Alexandre Brechi no:14 (1888) (1889/1890)
- D.C.J. Calvocoressi no:1,3 (1901) (1902)
- Edouard J. Tuck no:17 (1903) (1904)
- Georges Charles Labitte no:13 (1909)
- Alex. Tzonis (Zonis) no:19 (1914)

Yannissopoulo Han, (Rue Gueumruk, 30, Galata): Yannissopoulo Han, Gümrük Sokak, Beyoğlu, İstanbul [62].

- Haig V. Zipcy no:1 (1902)
- Jean Spadaro (1895) (1896/1897) (1898) (1900) (1901) (1902)
- Paul Osgan no:6 (1902)

Yordan Effendi Han/Leon Han (Rue de la Quarantaine, 10, Galata): Yordan Hanı, Karantina Sokak/Erişteci Sokak, Galata, Beyoğlu [62][61].

- Phocian J. Zacharia no:11,12 (1900) (1901) (1902) (1903) (1904) (1905)

Youssouf Izzeddin Han (Galata): Han adı mevcut değil, Galata, Beyoğlu, İstanbul.

- Aram Caracache ve Isac Caracache (1902)
- Constantin P. Pappa (1900)

Ziver Bey Han, (Rue Kurekdjiler, 27, Galata): Ziver Bey Han, Fermeneciler Caddesi, Galata, Beyoğlu, İstanbul [62].

- Freres Yakout (A. Freres Yakoutian) no:20 (1902)
- Jean J. S. Calepides (Colepidis) no:13 (1912)

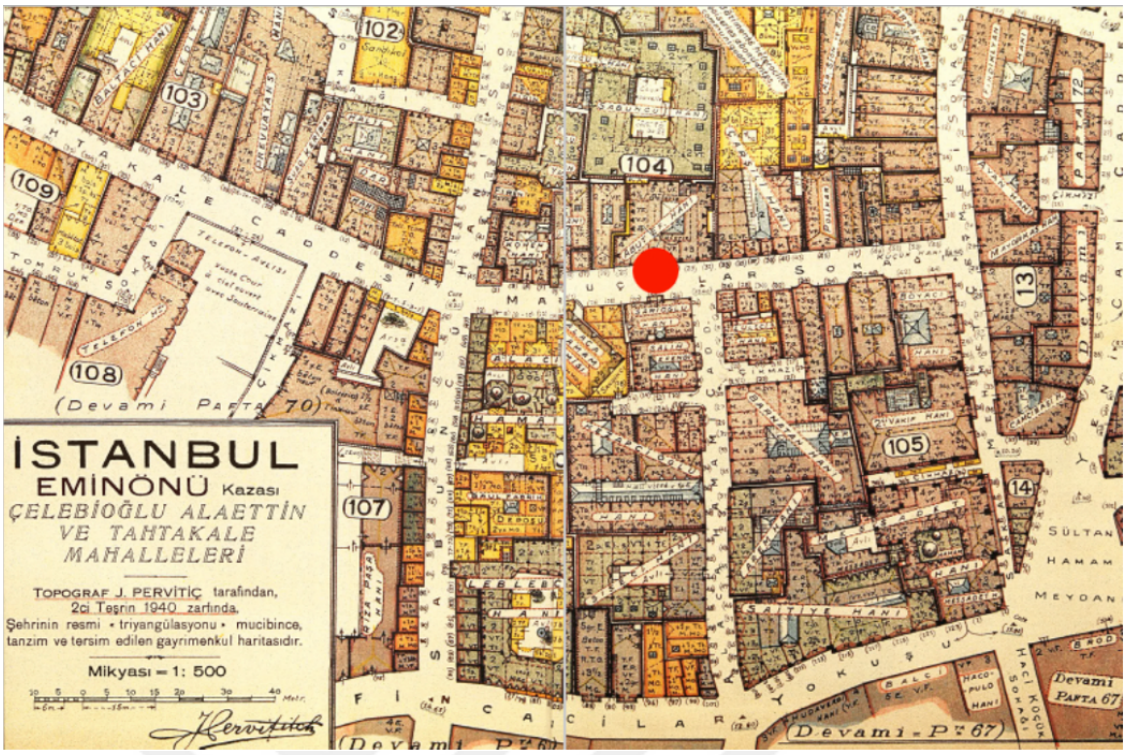

Şekil 2.12 Abud Efendi Hanı [73]

Şekil 2.13 Büyük Valide Hanı [73]

PLAN D'ASSURANCE
— DE —
CONSTANTINOPLE-VOL: II
PERA & GALATA

DECEMBRE 1905.

SAPEURS-POMPIERS, APPAREIL CONTRE L'INCENDIE &c
— VOIR VOL: I, (STAMBOUL) —

CHAS: E. GOAD
INGÉNIEUR CIVIL
53 NEW BROAD ST. LONDRES, E.C.
— ET À —
MONTREAL ET TORONTO.
— CANADA. —

PLAN-INDEX

SCALE-300 FT. = 1 INCH.

— ECHELLE-1:3600 —

METRES.

FEUILLES Nos 31 À 34 RÉSERVÉES
[VOIR INDEX DES ILOTS.]

REVISÉ À ..... 19 .. PAR .....
" " ..... 19 .. " .....
" " ..... 19 .. " .....
" " ..... 19 .. " .....
" " ..... 19 .. " .....
" " ..... 19 .. " .....
" " ..... 19 .. " .....
" " ..... 19 .. " .....
" " ..... 19 .. " .....
" " ..... 19 .. " .....

CES PLANS SONT ENRÉGISTRÉS AU "STATIONERS HALL," LONDRES.

Şekil 2.14 Han ve pasajların kent içi konumları
(1905 tarihli Goad Haritaları üzerine işaretleme) [60]

1- Ada Han
2- Agopian Han
3- Alexiadi Han
4- Bahtiar&Camondo Han
5- Bereket Han
6- Bozkurt Han/ Gumuchlu Han
7- Değirmen Hanı
8- Demir Han
9- Yeni Han
10- Galata Hanı
11- Gabai Han
12- Gül Kamondo
13- Hastahane Han/ Büyük Millet Han/ Büyük Balıklı Han
14- Havyar Hanı
15- Helbig Han
16- Vefai Han/ Danüb Sigorta Han
17- İbret Han
18- İzmirlioğlu Han
19- Karaköy Palas
20- Köçeoğlu Han
21- Kuyumcular Han
22- Küçük Yeni Han
23- Lorando Han
24- Mader Hanı
25- Meymenetli Han
26- Nomicos Han
27- Nurandungiyan Han
28- Saatçi Han
29- Saroglou Han
30- Simonian Han
31- Sinanlı Han
32- Sinanlı Han
33- Çeçeyan Han
34- Tevekkül Han
35- Ticaret Hanı
36- Yaldız Hanı
37- Yannissopoulo Han
38- Yordan Hanı
39- Ziver Bey Han
40- Ahen-Münih Han
41- Adalet Han
42- Aslan Hanı
43- Gambage Han
44- Gülzade Han
45- Sinasson Han
46- Assicurazioni Generali Han
47- Büyük Tünel Han
48- Çiçek Pasajı
49- Djoumaet Han
50- Enamotarchi Han
51- Halep Han
52- Küçük Değirmen Han
53- Küçük Millet Han
54- Minerva Han
55- Moustapha Hilmi Han
56- Nur Hanı
57- Ömer Abid/Abed Hanı
58- Anadolu Hanı
59- Avrupa Pasajı
60- San Pierre Han
61- Taptaş Han
62- Ünyon Hanı

3
TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE DÖNEMİN MİMARLIK ORTAMI (1923-1938)

3.1 Türkiye Cumhuriyeti ve Dönemin Mimarlık Ortamı

3.1.1 Dönemin Mimarlık Ortamı

20.yy'a gelindiğinde, yabancı mimarların 19. yüzyılda oluşturdukları düzen içerisinde gerek kamudan gerekse yabancı elçiliklerden aldıkları ihaleler ile mesleki faaliyetlerine devam ettikleri görülmektedir.

Gayrimüslim mimarlar ise ağırlıklı olarak proje üretim ve taahhüt işleri ile meşgul olmaktadır. Pera ve Galata bölgesinde yapılar üzerinde isimleri bulunan bu kişiler, proje üretiminin yanında ya bir yükleniciyle ortaklaşa ya da tek başlarına inşaat taahhütleri üstlenmektedirler. Burada belirtilmesi gereken husus, Türk mimarlara nazaran gayrimüslimler, aynı milletlerden olmalarının avantajını kullanıp, mimarlık eğitimleri sırasında bir işverenin yanında staj yaparak okuldan mezun oluyorlardı. Bu sebeple gerek işveren gerek mimar olan gayrimüslimler, birbirleri ile ilişkilerini geliştirerek ortak bir çevre oluşturmuşlar bu da serbest çalışma imkanlarının artmasını sağlamıştır. Öte yandan Türkler ise, Sanayi-i Nefise Mektebi'nden mimar olarak mezun olduktan sonra ağırlıklı olarak memuriyet kadrolarına ilgi gösteriyorlardı. Bu durumun Cumhuriyetin ilanına kadar olan süre boyunca devam ettiği ifade edilebilir. Burada Osmanlı Devleti'nin zayıf mali durumunu göz önünde bulundurmak yerinde olacaktır. Gayrimüslimler tarafından yürütülen yapı faaliyetleri, mali imkansızlıklar sebebiyle, Türk mimarları tarafından aynı yoğunlukta üretilememiştir. Ancak zamanla bu olumsuzlukların önüne geçilmiş, Özellikle II. Meşrutiyetten sonra İttihat ve Terakki Partisi tarafından önceki yıllardan farklı olarak Türk mimar ve mühendislerine yönelik istihdam hamleleri gelmeye başlamıştır. İlk olarak bürokratik kadrolardaki Türk mimar ve mühendislerin sayısı arttırılmış ardından

ihaleye çıkarılan işler yavaş yavaş Türk mimar ve müteahhitleri tarafından alınarak Türklerin bu alandaki faaliyetleri arttırılmaya başlanmıştır. Türk mimarların yeni girmeye başladıkları sektörün hâkim aktörlerinden bir diğeri ise kalfalardır. Ağırlıklı olarak tüccar gayrimüslimler veya Osmanlı bürokratlarına yapı inşa eden kalfalar, kimi zaman mimari projenin sahada tatbikine nezaret etmiş, kimi zaman kısıtlı da olsa sahada tasarım kararları almış, kimi zaman inşaatın finansmanını üstlenip müteahhitlik yapmış, kimi zaman ise inşaat malzemesi satmıştır. Bu kadar çeşitli alanda aktif olan kalfaların, 1907 yılında mesleki alandaki faaliyetlerini sınırlamak adına Şura-yı Devlet'te bir karar çıkartılmıştır. Bu karara göre diplomasız kişilerin mimar gibi çalışamayacağı, bu kimselerin yapı inşa etmek istediklerinde inşa izin belgesi alabilmek için bir kereye mahsus sınava girmeleri istenmiştir. Sınavı başarı ile tamamlayanların Şehremaneti'ne kayıtları yaptırılarak alınacak harç ücreti karşılığı yapı izin belgeleri verilecektir. Sınavda başarısız olanlar ise meslekten men edilecekti. Ancak öneri kabul görmemiş ve uygulanmamıştır. Bunun yerine inşaat faaliyetinde bulunacak olan diplomasız kişilerin Sanayi-i Nefise mektebine başvurarak diploma harcı karşılığında harç ödemesi yaparak çalışma izinlerini almalarına karar verilmiştir. Ancak bu kişilerin yapı inşası için izin almaları kişisel isteğe bağlanmış bu da çabaların sonuçsuz kalmasına neden olmuştur [12].

Bu kadar çok sayıda aktörün olduğu bir piyasaya giren Türk mimarları, zamanla artan etkinlikleri ile 20.yy'ın başı ile mimarlık alanında başarılı isimler ortaya çıkarmıştır.

Dönemin önde gelen Türk mimarları arasında Kemaleddin Bey ilk sıradadır. 1887-1891 yılları arası Mühendis Mektebi'nde Jachmund'un öğrencisi olarak eğitim alan Kemaleddin Bey, 1889-1890 yılları arası Sirkeci Garı inşaatında bir süre çalışmıştır. 1891 yılında mezun olduktan sonra Hendese-i Mülkiye Mektebi'nde Jachmund'un asistanı olarak atanmıştır. 1895 yılında devlet bursuyla Berlin'e gitmiş Charlottenburg Technische Hochschule'de eğitim almış, çeşitli mimarlık bürolarında çalışmıştır. 1900 yılında Türkiye'ye dönüş yapan Kemalettin Bey, Hendese-i Mülkiye Mektebi'ndeki görevine tekrar başlamış, aynı zamanda 1901

yılında Harbiye Nezareti Ebniye-i Askeriye mimarlığına atanmıştır. Bu dönem Ahmed Cevad Paşa ve Gazi Osman Paşa Türbeleri ile Ahmet Ratip Paşa Konağı gibi yapıları tamamlamış, Hendese-i Mülkiye Mektebi'nin yanısıra Sanayi-i Nefise Mektebi'nde *Nazariyat-ı Mimariye* dersini vermeye başlamıştır. Kemaleddin Bey'in özellikle II. Meşrutiyet sonrası faaliyetlerinin arttığı ifade edilebilir. Meşrutiyet ilan edilmesinin ardından, 1909 yılında Evkaf Nezareti'ne bağlı vakıf yapılarının onarımlarını gerçekleştirecek, *İnşaat ve Tamirat Heyet-i Fenniyesi* kurulmuş ve yönetimine Kemaleddin Bey tayin edilmiştir. Bu dönem Evkaf Nazırı olarak atanan Hayri Efendi, Evkaf Nezaretinin gelirlerini artırmak amacıyla yeni yapılar inşa edilmesi gerektiğini düşünüyordu. Bunu gerçekleştirebilmek için Kemaleddin Bey, Heyet-i Fenniye bünyesinde teşkilatlanma çalışmalarına hız vermiş, yeni uzmanlar ile birlikte, kurumu bir mimarlık ve inşaat bürosu haline getirerek verimli çalışan bir kamu kurumunun gelişmesini sağlamıştır. Nitekim bu kurum bünyesinde iken Kemaleddin Bey, Vakıf İşhanları, Beyoğlu Kamerhatun Camisi (1911), V. Mehmet Reşat Türbesi (1911-1912), Bostancı Kuloğlu Camisi (1913), Bebek Camisi (1913), Bakırköy-Kartaltepe Amine Hatun Camisi (1913-1924) ile İstanbul'da birkaç mektep binası gibi birçok yapıyı tamamlamıştır. Çok sayıda uzman ile birlikte gerçekleştirdiği İstanbul'daki tarihi yapıların restorasyon çalışmaları sonucunda elde ettiği veriler, Birinci Milli Mimari üslubunun fikri temellerini inşa etme konusunda önem teşkil etmiştir. Bu dönem ayrıca mesleki örgütlenme konusunda da çaba gösteren Kemaleddin Bey, 1909 yılında Osmanlı Mimar ve Mühendis Cemiyeti'nin kuruluşunda etkin rol oynamıştır. Ancak bu örgütlenme çok uzun ömürlü olmamış 1919 yılında cemiyet faaliyetlerini sonlandırmıştır. Birinci Dünya Savaşı'nın başladığı yıllarda Kemaleddin Bey Mühendis Mektebi ve Kondüktör Mektebi'ndeki derslerine devam ediyordu. 1914 yılında ise İnşaat ve Tamirat Heyet-i Fenniyesi'ndeki görevine ek olarak Şehremaneti Heyet-i Fenniye Müşavirliğine atanmış ve müdür Vedat Bey'le birlikte İstanbul üzerine çalışmalar yürütmüştür. Birinci Dünya Savaşı'nın getirdiği zorlu dönemde kişisel servetini kaybeden Kemaleddin Bey'in, 1919 yılında Evkaf Nezareti bünyesindeki işine son verilmiştir. Aynı yıl yapımına başlanan Harikzedegan Apartmanları (1919-1922) ancak 1922 yılında tamamlanabilmiştir. 1922 yılında İngilizlerin yönetiminde

olan Kudüs'te, Kudüs Müftüsünün önerisi ile Mescid-i Aksa'nın restorasyonu için görevlendirilmiştir. Burada bulunduğu sürede Ömer Cami'sinin onarımını da gerçekleştiren Kemaleddin Bey, başarılarından ötürü, İngiliz Kraliyet Mimarlar Akademisi'ne seçilmiştir. 1925 yılında yarım kalan Ankara Palas Oteli'ni tamamlamak üzere ülkeye dönüş yapmıştır. Ankara'da bulunduğu süre boyunca, bir okul, Vakıf Hanı, TCDD Genel Müdürlüğü ve Birinci Milli Mimari üslubunun en son ve en yetkin örneklerinden biri olan Gazi İlk Muallim Mektebi gibi birçok yapıyı tasarlayan Kemaleddin Bey 13 Temmuz 1927 tarihinde vefat etmiştir [74] [9][75][76]. Bu dönemin ilk resmi mimarlık eğitimi alan Türk mimarı Vedat Tek ise, Galatasaray lisesinde başladığı lise eğitimini Paris'te tamamladıktan sonra, resim ve mühendislik eğitimi almış ardından Ecole National des Beaux Arts'ın mimarlık bölümünden 1897 yılında mezun olmuştur [77][76]. Paris'te 9 yıl geçirdikten sonra İstanbul'a gelen Vedat Tek, Vallaury'nin desteği ile 1900 yılından itibaren Sanayi-i Nefise Mektebi'nde Mimarlık tarihi dersleri vermeye başlamıştır [9][77].

Aynı yıl Şehremaneti Heyet-i Fenniye Mimarlığı'na atanmıştır. 1905 yılında Posta Telgraf Nezareti mimarlığına tayini ile birlikte Sirkeci Büyük Postanesi'ni tasarlamıştır. 1909'da Sultan V. Mehmet Reşat tarafından *Sermimarlığa* atanmıştır. Ağırlıklı olarak sarayların ve kasırların tadilatı ile ilgilendiği yaklaşık beş yıllık görevi sırasında Vedat Tek, Dolmabahçe Sarayı'nda kebir havuzu ve saltanat kapılarını inşa ettirmiş, Beylerbeyi Sarayı ve Ihlamur Kasrı'nda çeşitli onarımlar gerçekleştirmiştir. Birinci Dünya Savaşı sırasında Harbiye Nezareti Ser Mimarlığında görevlendirilen Tek, bu sürede Enver Paşa Köşkü ve Veli Efendi Hipodromu gibi projeleri hazırlamıştır. Kısa bir dönem, Atatürk için de çalışan Tek, Gazi Köşküne çeşitli ekler yapmış ve Halk Fırkası binasını tamamlamıştır [77]. Vedat Tek'in diğer yapıları ise, Defter-i Hakani Binası (1908), Haydarpaşa İskelesi (1915), Moda İskelesi (1916-1917), Karaköy Deniz Yolları Acentası Binası, Nişantaşı Macaristan Konsolosluğu, Nişantaşı Yayla Apartmanı, Nişantaşı Şadiye Sultan Apartmanı, Maçka Güneş Apartmanı, Çemberlitaş Halit Bey Apartmanı, Çiftehavuzlar Cemil Topuzlu Köşkü, Kuruçeşme Enver Paşa Köşkü, Bostancı Leyla Hanım Villası, Nişantaşı'nda kendine ait ev, Yeşilköy Halit Ziya

Uşaklıgil Villası, Yeniköy Halit Bey Yalısı, Suadiye Mr. Varber Villası, Sirkeci Liman Hanı, Karaköy Sabit Bey İşhanı, Beşiktaş Milli Emlak Dükkanları, Bursa Kazım Emin Tütün Deposu, Üsküdar Nemlizade Tütün Deposu, Topkapı Çiftlik Binası, İzmit Saat Kulesi, Fatih Tayyare Şehitleri Anıtı şeklindedir [9].

Mimar Kemaleddin ve Vedat Tek gibi isimler dışında bu dönem, 1895 yılında Hendese-i Mülkiye Mektebi'nden birincilikle mezun olup aynı okulun kagir ve ahşap inşaat öğretmenliğine atanan Ali Talat Bey (1869-1922), Kudüs'te Mimar Kemaleddin ile birlikte Mescid-i Aksa'nın restorasyonunda çalışan ve Kudüs Palas Oteli'ni yapan Mehmet Nihat Nigizberk (1883-1944), 1889 İstanbul doğumlu, Ankara Etnoğrafya Müzesi, Gümrük ve Tekel Bakanlığı, Türk Ocağı, Himaye-i Etfal Binasının mimarı Arif Hikmet Koyunoğlu (1888-1982), Hendese-i Mülkiye Mektebi mezunu Posta ve Telgraf Nezareti mimarlığında bulunmuş Mimar Muzaffer gibi isimler dönemin önde gelen mimarları arasında yer almaktadırlar [78].

Bu dönem, kamu tarafından, nezaretlerin bünyesinde, kamuda görev yapan mimarlar tarafından yönetilen çeşitli mimarlık büroları kurulmuştur. Bunlardan, Evkaf Nezareti'ne bağlı, vakıf yapılarının onarımından sorumlu "*İnşaat ve Tamirat Heyet-i Fenniyesi*"'nin başına Kemalettin Bey getirilmiştir. Büroda, kadroları genişleterek çeşitli uzmanları işe alan Kemaleddin Bey, burayı "*Kemalettin Okulu*" olarak da anılan büyük bir inşaat ve mimarlık bürosu haline getirmiştir. Büro bünyesinde, kendi yetiştirdiği öğrencilerden Alaattin Bey, Ali Talat Bey, Mehmet Nihat Nigizberk, Hüsnü Bey ve Cemal Bey gibi isimler de görev almışlardır [79]. Öte yandan, bu dönemde, Kemalettin Bey gibi devlet kurumlarında daire mimarı olarak görev yapan mimarlar da, serbest çalışmak üzere şahsi büro açabiliyorlardı [12]. Bürosunda genellikle ahşap köşk projeleri hazırlayan Kemaleddin Bey, bu süreçte Halil Paşa Konağı, Ortaköy Sultan Reşat Köşkü, İsmail Paşa Konağı ve Rumelihisarı Galip Bey Köşkü gibi birçok yapıyı tamamlamıştır [79].

Vedat Tek ise, bürokratik görevlerinin yanısıra, Paris'ten döndükten sonra İstanbul'da kendi özel bürosunu açmıştır. Kendi mimarlık ofisini açması o dönem Türkiye'de alışılmamış bir gelişme olarak değerlendirilmiştir. Bu konuyu Süha

Özkan şöyle anlatıyor: "*İstanbul'da kendi mimarlık bürosunu açtığında çağın toplumu tarafından olay hayretle karşılanmış bir Türk'ün mimar olamayacağı saplantısı Mimar Vedat'ın karşılaştığı önemli zorluklardan biri olmuştur. Çünkü, o güne kadar genellikle Hristiyan azınlık ile İtalyan, Fransız kökenli ithal ustaların tekelinde olan mimarlık hizmeti, Türklerin beceremeyeceği bir meslek olarak gösterilmeye çalışılmıştır. Bu koşullanmayı yok etmekte Vedat Tek'in kişisel çabasının özellikle bir etkenliği olmuştur. Bu çaba diğer yandan tüm ticaret vb. eylemler gibi horlanan ve Türklere yakıştırılmayan mimarlık mesleği için bir aşama olmuş, bu aşama Cumhuriyet Türkiye'sinde özellikle Atatürk tarafından desteklenmiştir. Türk mimarlığına olağanüstü olanakların sağlanması belki ilk mimarlara duyulan güvenle olabilmiştir*" [77].

20.yüzyılın başı itibarı ile, eğitimlerini tamamlayarak sektöre giren Türk mimarların sayısı arttıkça, bireysel veya ortaklaşa kurulan mimari büroların sayısı yükselmiştir. Artan mesleki faaliyetleri ile Türk mimarlar, Cumhuriyetin kuruluşuna giden süreçte, aldıkları kararlar ile çok sayıda aktörün olduğu bir piyasaya girerek etkin konuma gelmeyi başarmışlardır.

20.yy. ile birlikte İttihat ve Terakki hükümetinin yönetime geçmesi ve Balkan Savaşları sonucunda alınan ağır kayıplar sebebiyle milliyetçilik ve ulusçuluk fikirleri destek bulmaya başladı. Bu düşünce sistematiği, 19. yüzyılda açılan okullarda eğitim alan devlet bürokrasisinde görevli kişiler tarafından desteklenince, ulusçuluk ve milliyetçilik fikirleri, Türkiye Cumhuriyeti'nin toplumsal ve kültürel kimliğinin inşaasında temel teşkil eder hale gelmiştir [78][80].

Bu temel ile birlikte, "*her konuda ulusal bilinç oluşturma çabaları"*, mimarlık alanında etkisini göstermeye başlamıştır. Ziya Gökalp'in formüle ettiği, Türk Milliyetçiliği fikri ve 20. yüzyılın başlarında mimarlığımıza hâkim olan, klasik Osmanlı mimarlığına dönüş düşüncesi, Sözen'in ifadesiyle; *"ulusçuluk idealleri içinde gelişen ideolojik ortamın bir sonucu*" olarak ortaya çıkmıştır. Tekeli'ye göre ise, Osmanlı-İslami bir yüz ile gelişen mimari anlayış artık milliyetçi olarak tanımlanmaya başlıyordu. "*Kültür ve dil ortaklığı"* üzerine temellenen programı ile

yeni bir ulus kimliğinin yaratılması mimarlığımızda yeni eğilimler ve üslupların ortaya çıkmasını sağlamıştır. Bu yeni ideolojik ortam aynı zamanda mimarlıktaki Avrupa kaynaklı uygulamalara karşı da bir tepkiyi beraberinde getirmiştir. Bu tepkinin özellikle etkili akademik-eğitimci kişilikleriyle ön plana çıkan Alman Prof. Jachmund ve Fransız Vallaury'e karşı gösterildiği ifade edilmelidir. Türk mimarlar artık kapitalist sisteme entegre olmaya çalışan bir ülkenin mimarları olarak Türk ulusal kimliğine dayanan mimari bir ifade arıyorlardı. Bu sebeple, Avrupa kaynaklı tarihsel bir mimari anlayış yerine, Türk mimarisini temel alan, bir üslup tercih edilmeye başlanmıştır. Böylelikle, yapılarda Osmanlı ve Selçuklu ögelerinin kullanımının ilkelerini benimseyen Birinci Milli Mimarlık Üslubu, özellikle 1908 yılında II. Meşrutiyet'in ilanından sonra daha da güçlenmiş, Vedat Tek ve Kemalettin Bey gibi isimlerin de, bu mimarlık düşüncesinin öncüleri ve "*Türkiye'de modern mimarlık mesleğinin kurucuları ve mimarlıkta bölgesel ifade arayışının temsilcileri*" olmalarıyla birlikte 1920'li yıllarda bu üsluba dahil örnekler sıklıkla ortaya çıkartılmıştır [78][80][76][81][82]. Bu üslubun Ziya Gökalp'ın ortaya koyduğu medeniyet ve hars fikrinin bir sentezi olarak tanımlanması mümkündür. Buna göre, yeni inşa edilen Sirkeci Postane Binası'nda, medeniyet unsuru olan taşıyıcı sistem elemanları Avrupa'da o dönem yaygınlaşan çelik ve betonarme sistem ile kurgulanmış ancak korunup saklanması gereken hars-kültür unsuru ise klasik Osmanlı Mimarlığından alınan ögeler üzerine formüle edilmiştir [80].

Yurtdışında bir süre çalışmış olan Kemalettin ve Vedat Beyler, mimarlık alanını dönemsel yabancı etkilerden arındırmayı amaçlamışlar ve Avrupa'da benimsedikleri seçmeci mimarlık prensiplerini uygulamışlardır. Ancak ülkemizdeki örneklerde görülebildiği üzere bu seçmecilik yabancı kaynaklı değil, Türk mimarisine yönelmiş bir seçmecilik olarak değerlendirilebilir. Bu seçmeci-canlandırmacı uygulamalar daha çok Selçuklu ve Osmanlı mimarlığından alınmış, kubbe, kemer ve taç kapı gibi yapı öğeleri şeklinde kendisini göstermiştir [78][82].

Geçmiş dönemde üretilmiş mimarlık ürünlerini detaylıca incelemeye başlayan mimarlar, Selçuklu ve Osmanlı dönemi ürünlerinde gözlemledikleri, sivri

kemerler, çini süslemeler, mukarnaslı sütun başlıklı mermer sütunlar, cephede çıkma, oyma silmeler, geniş ahşap saçaklar gibi unsurlara sıkça yer veren yeni bir bölgesel üslup geliştirmeye çalışmışlardır [78][81].

Özellikle 1908 II. Meşrutiyetin ilanının ardından, Milli Mimari üslubu, iktidara gelen Jön Türkler tarafından bu dönemin milli üslubu ilan edildi. Bu sayede bu döneme kadar gayrimüslim ve yabancıların hakimiyet sürdüğü bir alanda Türk-Müslüman mimarlar belirgin olmaya başladılar. Sanayi-i Nefise mektebinde Vallaury'nin yerine Vedat Tek geçirildi. Hendese-i Mülkiye Mektebinde mimari derslerini ise Kemalettin Bey devraldı [74].

Cumhuriyet'in ilanına giden süreç içerisinde öne çıkan mimarlar arasında Ali Talat Bey, Muzaffer Bey, Eski Türk Ocağı binasını tamamlayan Arif Hikmet Koyunoğlu, Halim Bey, Ahmet Kemal Bey, Tahsin Sermet, Fatih Ülkü, Mehmet Nihat ve İtalyan Mimar Guilio Mongeri'nin ismi verilebilir [78][80].

Kemalettin Bey'in 1927 yılında vefat etmesi, Vedat Bey'in Ankara'dan ayrılması ile Birinci Milli Mimari üslubu en büyük iki destekçisini kaybetmişti. Bunun yanında, yeni ortaya çıkan kent planlama hamlelerine Birinci Milli Mimari'nin doyurucu bir cevap verememesi ve özellikle Mustafa Kemal'in 1927 yılından itibaren, tüm mimarlara Modernist mimariye uygun yapılar inşa ettirilmesi fikrini savunur hale gelmesi, üslubun giderek zayıflamasına neden olmuştur. Ayrıca etkisini kaybeden İttihat ve Terakki grubunun yerine ulusal hareketlerden çok evrensel ve uluslararası olmayı hedefleyen Cumhuriyet kadrolarının iş başına gelmesi üslubun bir diğer gerileme nedeni olarak görülebilir [83][80].

Tekeli'ye göre, Cumhuriyet sonrası Türkiye mimarlığında 1928 yılı bir dönüm noktası olarak öne çıkmaktadır. Bu yıldan itibaren artık Milli Mimari Üslubu yerini Avrupa'da ortaya çıkan Modern Mimariye bırakmıştır [80].

Modern Mimari üslubu Batur tarafından *"Modern İşlevciliğin bir çeşidi"* olarak da tanımlanmıştır. Artık Birinci Milli Mimari üslubun çağ dışı ilan edildiği Türkiye'de, Osmanlı Mirasından kopuş için, modern mimarinin benimsenmesi önkoşul haline gelmiştir [84].

1920'ler Osmanlı Devleti'nin yönetim şeklinin terkedilerek Cumhuriyet'in benimsenmesi için gerekli dönüşümlerin ışığında belirlenmiş bir süreçtir. 1930'lar ise, Cumhuriyet'in ilan edilmesiyle birlikte yeni yönetimin arzu ettiği, Atatürk devrimleriyle, bilim, teknoloji ve ilerleme doğrultusunda yönlendirilen hızlı kalkınma modeli etrafında şekillenecektir. Bu doğrultuda başkent ilan edilen Ankara'da, kentin imar çalışmaları yapılarak, kamu yapıları, okul binaları ve asfalt yolların inşaasına hız verilmiştir. Kentsel alanların düzenlenmesi için gereken 1580 sayılı Belediyeler Yasası, 2031 sayılı Belediyeler Bankası Kuruluş Yasası ve 2290 sayılı Belediyeler Yapı ve Yollar Kanunu çıkartılmıştır [84].

Yeni rejimin, Batı'nın teknolojik, toplumsal ve kültürel gelişmişliğine erişmek olarak tanımlanan hedefi çeşitli alanlarda sıklıkla dile getiriliyordu. Ancak, muasır medeniyete erişme yolunda karşılaşılan, uzman teknik kadro eksikliği, rejim için engel teşkil etmemiş, eğer ülkede yetişmiş uzman mevcut değilse derhal yurtdışından davet edilme yoluna gidilmiştir. Bu uygulama özellikle Teşvik-i Sanayi kanununun kabulünden sonra artış göstermiştir. Sanayi ile sınırlı tutulmayarak, mimari, planlama ve mühendislik alanlarını da kapsar hale getirilen uygulama doğrultusunda, 1927-1940 yılları arasında[33], yurtdışından 14 mimar ve planlama uzmanı Türkiye'ye davet edilmiştir [84][82].

Batur'a göre, Türk mimarlığında, yabancı mimarların Türkiye gelmeye başladıkları 1927 yılı ile 1938 yılına kadar uzanan dönem, iki evrede şekillenir. Birinci evre Batı'dan alınan düşünce ve işlerle tanışma dönemidir. Bir çeşit hazırlanma ve öğrenme evresi olan bu dönem, ağırlıklı olarak yabancı mimarların çalışmaları ile gelişerek yaklaşık 1933 yılına kadar devam etmiştir. İkinci aşama ise Seyfi Arkan'ın Hariciye Köşkü yarışmasını kazandığı 1933-1934 yılından itibaren başlar. Bu dönemin en önemli konusu artık farklı ölçeklerdeki pek çok kamu yapısının Seyfi Arkan, Zeki Sayar, Bekir İhsan, Rebii Gorbon, Rükneddin Güney, Asım

[33]Bu dönemin diğer önemli gelişmelerinden biri ise, 1927 yılında Mimarlık ve Mühendislik yasasının kabul edilmesi ve yerli mimarların ilk kez uluslararası bir yarışmaya katılmalarıdır. 1931 yılında ise Türkiye'de ilk mimarlık yarışması düzenlenmiştir [82].

Kömürcüoğlu gibi Türk mimarlar tarafından tasarlanmasıdır [84]. 1930-1940 yılları arasındaki dönem, Batur'a göre, "*Cumhuriyet Mimarlığının oluşum dönemi*" olarak kabul edilmelidir. *"Cumhuriyet mimarlığının formları bu dönemde geliştirilmiş, işlevleri bu dönemde belirlenmiştir. Dönemin bina yapım süreçleri, kendilerine özgü sorunları ve bunlara karşılık gelen özgün tasarım çözümleri ile beraber, bu on yılın özellikle Büyük Buhranın getirdiği tarihsel koşullarıyla temelden etkilenmiştir*" [85].

Batur'un 1930 ile 1940 arasını oluşum süreci olarak tanımladığı Cumhuriyet Mimarlığında, ülkemizde kübik mimari olarak bilinen uluslararası üslup etkin bir oynamıştır. Zeki Sayar, kübizm akımının ortaya çıkışını şöyle anlatıyor: "*Bizim tahsil süremizin sonuna doğru dünya mimarlığında kübizm akımı, kübizm cereyanı karşımıza çıkmıştı. Eski üsluplar, mimari tarzlar terkedilerek modern mimari ve kübizm hâkim oldu. Biz de tabii genç mimarlar olarak bu akımın tesiri altında kaldık*" [83].

Uluslararası Üslubun en belirgin özelliği mimari form ve planlamada, işlevin ön planda olmasıdır. Çevreyle ilişki kuran, sadelik ve ekonominin öne çıktığı yapılarda, süslemelerinden arındırılmış, daha sade cephe düzenleri tercih edilmeye başlanmıştır. Yapı strüktürü olarak, betonarme sistem tercih edilir. Geniş camlar, düz çatılar, yuvarlatılmış köşeler ve kübik form üslubun biçimsel özellikleri olarak öne çıkar. Ülkemizde yaygın olarak tercih edilen bu üslup, mimarlarımızın, çağdaş bir mimari yaratma konusunda, dış dünyadaki gelişmeleri takip etme arzuları ile giderek yaygınlaşmıştır. Ancak üslup, genç mimarlar tarafından sıklıkla kullanılmasına rağmen, birtakım sorunları da beraberinde getirmiştir. İçinde doğduğu ülkelerin ekonomik yapısı ve teknolojik gelişmelerinden etkilenen üslup, bu altyapıya sahip olmayan ülkemizde, uygulanan çözümler sebebiyle birçok yapı malzemesi ve teknolojisinin ithalatında mecburiyet ortaya çıkarmıştır. Bu mecburiyete rağmen mimarlarımız yer yer imkanları da zorlayarak bu doğrultuda yapılar üretmeye çalışmışlardır [78][80].

Kübik mimarinin yanında, 1940'lı yıllara doğru, Türk mimarlığında anıtsallığın vurgulandığı bir akım görülmeye başlamıştı. Bu anıtsallığın arka planında

Almanya, İtalya gibi ülkelerdeki siyasal gelişmelerin etkili olduğu ifade edilebilir. Batur'a göre, 1930'lu yıllarda yaygınlık kazanan Modern Mimarlık Akımı, bazı Türk mimarlarınca, Almanya ve İtalya'da görülmeye başlanan anıtsal mimarlığa tercih edilmeye başlanmıştı [84].

Büyük gösterilerin yapıldığı, geniş kalabalıklara ev sahipliği yapan bu büyük boyutlu yapılarda, taş kaplı cepheler, simetrik bir plan düzeni ve anıtsal bir giriş ön plana çıkmaktadır. Yerli mimarlarca sıkça tatbik edilen bu üslubun en yetkin örneği, Sedad Hakkı Eldem tarafından tasarlanan, İstanbul Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi binasıdır [78].

Yine bu dönemde Türk mimarları, iklim şartlarına uygun, yerli mimari uygulamalar ve malzemelerle yerli ustalar tarafından oluşturulmuş bir mimari üzerine çalışıyorlardı. Bu tasarıların oluşmasında II. Dünya Savaşı sebebiyle, Avrupa'dan ithal edilen malzemelerin tedarikinde yaşanan sorunların etkili olduğu ifade edilebilir. Bir diğer etken ise, önceki yıllarda ülkemizde çalışan yabancı mimarlara karşı büyüyen tepkidir. Bu iki temel sebebin bir araya gelmesi, savaş şartlarında ortaya çıkan ulusal dayanışma fikri ile birleşerek, Türk Sivil Mimarlığının temel olarak alındığı İkinci Milli Mimari üslubunu ortaya çıkarmıştır. İstanbul ve Anadolu'daki tarihi konutların röleveleri ile oluşturulan bir arşiv ile Sedad Hakkı Eldem'in başını çektiği, Güzel Sanatlar Akademisi'nde başlatılan, Milli Mimari Seminerleri ile üslubun fikri temellerinin oluşturulduğu ifade edilebilir. Ancak, bu dönemin mimarlığını, Vedat ve Kemalettin Beylerin uyguladığı 1. Milli Mimari Üslubundan ayırmak gerekmektedir. Çünkü o dönemin aksine, bu üslupta, Osmanlı sivil mimarlığı kaynak olarak alınmıştır. Her ne kadar iyi niyetli olan bu yaklaşımlar geniş destek bulmasına rağmen, uygulamada oldukça biçimsel kalacaktır. Nitekim savaş şartlarının düzelmesiyle birlikte üslup kısa sürede etkisini kaybetmiştir [78][80].

3.1.2 Yabancı Mimarlar

Tekeli'ye göre, Cumhuriyet yönetimi, mimarlık ve kentsel planlama alanında eski düşünce kalıplarının terkedilmesini 3 adımda gerçekleştirecekti;

1- Ankara'da inşa edilecek büyük kamu yapılarının yabancı mimarlara verilmesi

2- Mimar yetiştiren eğitim kurumlarının müfredatlarının yeni mimariyi bilen mimarlar yetiştirmek üzere değiştirilmesi

3- Yeni Mimariyi bilen öğretim üyeleri yetiştirmek için yeni mezun mimarların yurtdışına gönderilmesi

Bu doğrultuda ilk olarak 1930 yılında Güzel Sanatlar Akademisinde, eski üslubun temsilcileri oldukları için Vedat Tek ve Mongeri'nin atölyeleri kapatılmış ve yerlerine Ernst Egli yeni müfredatı hazırlamak üzere görevlendirilmiştir. Yeni Mimariyi bilen öğretim üyeleri yetiştirmek için ise, 1928 Sanayi-i Nefise Mektebi mezunlarından Seyfi Arkan, Sedad Hakkı ve Burhan Arif ile Mühendis Mektebi Alisi öğrencisi Emin Onat, Avrupa'ya gönderilmişlerdir [83].

Büyük kamu yapılarının inşaası noktasında ise birçok yabancı mimarın etkin olduğu görülmektedir. Modern mimarinin kamu yapılarındaki ilk örneği, 1927 yılında, Theodor Jost'un tasarladığı, Sağlık Bakanlığı binasıdır. Bunu izleyen dönemde 1927-1931 yılları arasında Holzmeister tarafından yine aynı üslupta, Millî Savunma Bakanlığı Binası inşa edilmiştir. Batur'a göre, Jansen'in 1928 yılında Ankara Nazım Planı Yarışmasını kazanmasının ardından, mimarlıkta modern eğilim geçerlilik kazanmaya başlamıştır [84].

Genel tabloya bakıldığında bu dönem Türkiye'ye davet edilen yabancı uzmanlardan, mimarlık, eğitim, planlama gibi ihtiyaç duyulan tüm alanlarda faydalanıldığı görülmektedir. Devlet kurumlarına verdikleri destekler ile kurumsallaşmaya yardımcı olan bu uzmanların özellikle, büyük kamu yapılarının inşaası ve eğitim kurumlarındaki görevleri ile öne çıktıkları ifade edilebilir. Ernst Egli, Hans Poelzig, Bruno Taut, Clemens Holzmeister, Gustav Oelsner, Paul Bonatz gibi isimler, ağırlıklı olarak 1930-1940 yılları arasında, Güzel Sanatlar Akademisi

ve Yüksek Mühendis Mektebi'nde eğitimci kimlikleriyle mimarlık eğitiminin şekillenmesine oldukça büyük katkıda bulunmuşlardır [78].

Martin Wagner, hem G.S.A.'da dersler vermek, hem de İstanbul'un planlama çalışmalarına katılmak üzere 1935 yılında İstanbul'a gelmiştir. Wagner'in aracılığı ile, Bruno Taut, 1936 yılında Türkiye'ye davet edilmiştir. Taut, Türkiye'de bulunduğu sürede Akademide dersler vermesinin yanında bir mimari büronunun yürütücülüğünü yapmıştır [83].

Avusturyalı Clemens Holzmeister ise, ilk kez Millî Savunma Bakanlığı binası ile ilgili olarak Türkiye'ye gelmiştir. 1946-1949 arasında İstanbul Teknik Üniversitesi'nde öğretim üyeliği yapan Holzmeister, özellikle Ankara'da önemli yapılar inşa ettirmiştir. Yapılarında anıtsallık ve seçmecilik ön plandadır. Yapılarının arasında Milli Savunma Bakanlığı (1928-1930), Genelkurmay Başkanlığı (1929-1930), Ankara Orduevi (1930-1933), Harp Okulu (1930-1935), Cumhurbaşkanlığı Köşkü (1931-1932), Merkez Bankası (1931-1933), İçişleri Bakanlığı (1932-1934), Yargıtay (1933-1934), Meclis Binası (1938-1960) sayılabilir. Clemens Holzmeister, Alman Paul Bonatz ile İstanbul Teknik Üniversitesi'nde eğitim çalışmalarına katılmıştır. Sözen'e göre, bu isimler bulundukları eğitim kurumlarında düzenli bir mimarlık ortamı oluşturmak için çabalamışlar ve etkilerini gelecek kuşaklara aktarmışlardır [78].

1893 yılında doğan Alman Ernst Arnold Egli ise, 1927-1940 ve 1953-1955 yılları arasında Türkiye'de bulunmuştur. Viyana Yüksek Teknik Okulu'nda ders veren ve bir bürosu da bulunan Egli'nin, uygulama bilgisi de bulunmaktaydı [86].
Türkiye'de çalışmalarda bulunmuş bir diğer isim Bruno Taut'tur. 1936 yılında Türkiye'ye gelen Taut burada geçirdiği kısa zamanda, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi binası, Ankara Atatürk Lisesi (1937-1938), Cebeci Ortaokulu (1938) ve Atatürk Katafalkı (1938) uygulamalarının yanı sıra, Güzel Sanatlar Akademisinde Öğretim Üyeliği yapmıştır. Ancak zamanla, yabancı mimarlara karşı, kamuoyunda ve Türk Mimarları arasında, inşa edilen kamu yapılarının tasarım ve uygulama işlerinin çoğunlukla bu kişilere verilmesi etrafında şekillenen bir tepki oluşmuştur [78].

Arkitekt dergisinde yayınlanan bir makalede bu tepki: "*Halen Türk mimarlığı bir buhran geçirmektedir. Bizde her şeyde olduğu gibi mimarın da yabancısına rağbet var. Devlet teknik büroları yabancı mimarlarla doludur, belediyeler şehir işlerini sipariş için yabancı mimar aramaktadırlar. Geride, yerli mimar mesleki faaliyeti için ancak devlet memuriyetlerinde yer bulup kapılanmak mecburiyetindedir. Memlekette Türk mimarlarına, serbest çalışmak için henüz saha açılmamıştır*" sözleriyle ifade edilmektedir [87]. Bu tepkiler sebebiyle Türk mimarları kendilerinin de en azından yabancı mimarlar kadar iyi olduklarını kanıtlama çabası içerisine girmişlerdir. Bunun yanında yabancı mimarlara karşı tepki geliştiren Türk mimarlar, örgütlü olmanın da yollarını arıyorlardı. Ancak belirtmek gerekir ki yabancı mimarlara her ne kadar tepki gösterilse de kendilerine özellikle kentsel planlama alanında bir ihtiyaç duyulduğu kabul edilmelidir. Bu ihtiyaç özellikle Ankara'nın başkent ilan edilmesiyle birlikte başlanılan kent alanlarının planlanması sırasında ortaya çıkmıştır. Bu süreç, kentin planlama yarışmasını kazanan Alman Hermann Jansen, örneğinde izlenebilmektedir [80].

3.2 Güzel Sanatlar Akademisi Mezunu Mimarlar

Bu başlıkta, Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 1923-1938 yılları arasında mezun olan mimarlar incelenecektir. Cumhuriyet'in ilanı ile birlikte Sanayi-i Nefise/Güzel Sanatlar Akademisi mezunu mimarların mesleki etkinlikleri giderek artmıştır. Bu dönemin öne çıkan mimarlarından biri Seyfi Arkan'dır. 1903 yılında doğan Seyfi Arkan, Sanayi-i Nefise Mektebi Mimari Şubesinden 1928 yılında mezun olmuştur. Seyfi Arkan, 1929 yılında Maarif Vekaletinin yurtdışı bursuyla Almanya'ya gönderilmiştir. 3 yıl boyunca Berlin'de kalan Arkan, Hans Poelzig'in yönettiği yapı atölyesinde bir süre çalışmıştır. 1933 yılında Türkiye'ye dönmüş ve mecburi hizmetini yerine getirmek için, 3 Mart 1933 tarihinde "*Kültür Bakanlığı İnşaat Dairesi Mimarlık Bürosuna*" atanmıştır. Arkan, 1 Haziran 1934 tarihinde buradan ayrılır. 29 Haziran 1935 tarihinde Güzel Sanatlar Akademisine Ernst Egli'nin yardımcısı olarak "Şehircilik Dersleri" vermek üzere atanan Seyfi Arkan, İstanbul Florya Cumhurbaşkanı Deniz Köşkü (1935-1936), Florya Yaverlik Dairesi (1935-1936), Florya İçişleri Bakanlığı Köşkü (1936-1937), İller Bankası Genel Müdürlük Binası (1936-1937) gibi pekçok yapıyı tasarlamıştır [86].

1924 yılında Güzel Sanatlar Akademisi'ni bitiren Sedad Hakkı Eldem ise, ilk projesini 1931 yılında Budapeşte Sergisi Türk Pavyonu için hazırlamıştır. 1932 yılında Güzel Sanatlar Akademisi'nde Öğretim Üyeliği'ne başlayan Eldem, burada Milli Mimari Semineri adıyla yürüttüğü araştırmalar ile Türkiye ve Balkanlardaki çeşitli sivil mimari yapıların tespit ve belgelendirilmesini sağlamıştır. Yalova Termal Oteli, Ankara İnhisarlar Umum Müdürlüğü yurt dışından döndükten sonra inşa ettiği yapılarıdır. İlerleyen yıllarda, Emin Onat ile birlikte, İstanbul Üniversitesi Fen ve Edebiyat Fakültesi binası ve geleneksel tekniklerden uzaklaşan biçimiyle önceki yapılarından ayrılan İstanbul Adliye Sarayı binası inşa edilmiştir [78].

Bu iki isim dışında, 1923-1938 yılları arasında Güzel Sanatlar Akademisinden, mimar-müteahhit M. Bedri Tümay, Sadi Atagören, İhsan Kutar, bir dönem PTT İşletme Umum Müdürlüğü'nde görev yapan Nazım Arman, Ömer Nazimi Yenal, Ankara'da Vakıflar Fen Heyeti ve Nafia Nezareti bünyesinde görev yapmış Adil

Denktaş, İstanbul Belediyesi Reis Muavinliği yapan Hüseyin Hüsnü Tümer, İstanbul'da ve Anadolu'da bulunan birçok tarihi yapının restorasyonlarını gerçekleştiren Süreyya Yücel, Arkitekt dergisinde çok sayıda makale yayınlayan Naci Meltem, Arkitekt dergisinin kurucusu Zeki Sayar, ve kurucu ortağı Abidin Mortaş, Şehirci mimar Burhan Arif Ongun, bir dönem ortak çalışan Cemil Finci ve Faruk Çeçen, Abidin Mortaş ile Kalaba Camisi'ni tamamlayan Hüseyin Kara, bir dönem PTT İdaresinde Mimar olarak çalışan İzzettin Taşören, Restoratör Mimar Macit Rüştü Kural, bir dönem İstanbul Belediye mimarı olarak görev yapan Samih Saim Akkaynak, Sergi Evi Binasının mimarı Şevki Balmumcu, Abdullah Ziya Kozanoğlu, İstepan Aratan, İzzet Baysal, Nizamettin Doğu, Recai Akçay, Şinasi Şahingiray, Suat Nirven, Affan Lugal, Behçet Ünsal, Berç Zartar, Leman Tomsu, Rebii Gorbon, Emin Necip Uzman, Kemali Söylemezoğlu, Ahsen Yapanar, Fazıl Aysu, Halit Femir, Kemal Ahmet Aru, Restoratör Mimar Ali Saim Ülgen ve Mehmet Ali Handan gibi isimler mezun olmuşlardır.

Bu dönemde mezun olan isimlerin aldıkları eğitimin kapsamı da incelenmelidir. 1936 mezunu Asım Mutlu'nun Akademideki eğitim üzerine aktardığına göre; "*İlk iki yıl, mimarlık mesleği için gerekli bulunana, bazıları uygulamalı, ders ve bilgiler veriliyordu. Bunlar başarılmadan proje sınıfları denilen en az üç yıl süren, ikinci devreye geçilemezdi. Küçük konulardan başlanarak sırayla daha büyüklerinin ele alındığı, hocanın tashih ve yardımıyla yürütülen, bu projelerin her biri tam olarak bitirilerek hocaya kabul ettirilmeden bir sonrakine başlanamazdı. Beş proje bitirildikten ve arada yapılması gereken Milli Mimari Semineri, öteki dört seminer de tamamlandıktan sonra üçüncü devreye geçilirdi. Herkese aynı konu verilirdi. Kendi başına ve tashihsiz yapılacak olan, diploma konkur projesinin süresi bir yarıyıldı. Jürinin başarılı gördüğü proje sahipleri bir günlük bir eskiz imtihanı ve projeleri önünde verecekleri sözlü bir sınavda başarıdan sonra diplomaya hak kazanırlardı*" [88].

Orhan Safa ise o dönemki eğitim ortamını şu şekilde anlatıyor: "*O yıllarda Türkiye'de mimarlık öğretimi yapan ve her ikisi de İstanbul'da bulunan sadece iki yüksek okul vardı. Güzel Sanatlar Akademisi Yüksek Mimarlık Şubesi ve Yüksek*

Mühendis Okulu'nun İnşaat şubesi. Birincisi Maarif Vekaletine ikincisi Nafia Vekaletine bağlı idi. Akademiye girdiğim 1929 yılına kadar bu iki okula ortaokul mezunları da kabul edilirken, bu yıldan itibaren ancak lise mezunları alınmaya başlandı. Güzel sanatlar akademisi'nin Yüksek Mimarlık şubesinden başka o zamanlar "yüksek öğrenim" sayılmayan resim, heykel ile iç mimarlığı ve afişi kapsayan dekoratif sanatlar bölümleri vardı. Bu bölümler de daha sonra yüksek sayıldı". (…) "*Akademinin idari kadrosu çok sınırlı ve öğrenci sayısı da çok azdı. G.S.A. Yüksek Mimarlık Bölümünde öğrenim süresi normal olarak beş yıldı, normal diyorum çünkü bu süre sonsuza kadar uzayabiliyordu. Kayıt silinmesi diye bir şey yoktu. Bu beş yıllık süre iki devreye ayrılıyordu: İlk iki yılı kapsayan birinci devrede bütün teorik ve uygulamalı dersler görülürdü. Bu devrede mimari projeye henüz başlanmazdı. Birinci devredeki ders ve uygulamaların tamamını başarmak şartıyla Atölye denilen ve 1930'a kadar sırf mimari proje yapılan ikinci devreye geçilebiliyordu. Birinci yılda başka derslerin yanında, serbest resim ve modelaj vardı. Uygulama şeklinde yapılan bu derslerde biz mimarlık adayları, resim ve heykel bölümlerinin birinci yıl öğrencileri ile birlikte özel atölyelerde çalışırdık*". (…) "*Birinci yıl derslerinden Mimari Resim'de hocamız Y. Mimar Sırrı Bilen bize dorik, iyonik ve kompozit stillerindeki klasik mimari yapıt parçalarının plan, görünüş ve kesitlerini içeren basılı paftalar vererek çini mürekkebi ile kopya ettirirdi. İki yıl devam eden "Bina Bilgisi" dersinde Arif Hikmet Holtay hocamız çeşitli fonksiyonlu binaların özellikleri hakkında teorik bilgiler verdikten ve örnekler gösterdikten sonra, değişik basit mimari programların, cephe ve kesit düşünülmeden sırf plan organizasyonu bakımından çözümü ile ilgili ödevler verirdi. Keza iki yıl süren yapı bilgisi dersinin ilk yılında Yüksek Mühendis Mektebi müderrislerinden Mahmut Şükrü Bey, Fransızların ünlü eski yapı kitabı olan Barberot'nun Constructions Civiles'ini izleyerek temeller ve duvarlar hakkında biraz eskimiş bilgiler verdi*". (…) "*İlk iki yıllık derslerin hepsini kazandıktan sonra 1931 yazında atölye kısmına geçmek hakkını kazandım. 1930 yılına kadar üç atölye vardı: 1) Ünlü İtalyan mimarı G. Mongeri atölyesi: bu atölyede Hoca Batı klasik mimarisi tarzında projeler yaptırırdı. Plandan ziyade cephelere önem verilir, bunlar büyük ölçekte çizilip suluboya ile işlenirdi. 2) Ünlü Türk mimarı M. Vedat Tek Atölyesi: bu atölyede Hoca*

kendi eserlerinde yaratmaya çalıştığı modern Türk mimarisi tarzından projeler yaptırırdı. 3) Yüksek mimar Sırrı Bilen Hoca atölyesi: Bu atölyede, o zaman bizdeki modern mimari anlayışı içinde projeler yapılmaya çalışılırdı. Bu üç atölyeden hangisine gireceğimi düşünürken, 1. sınıftan 2. sınıfa geçtiğim 1930 yılında atölye sistemi ve hocaları değişti, şöyle ki: 1927 yılından beri Akademi binasında faaliyette bulunan Maarif Vekaleti'nin Proje bürosunun şefliğini yürüten Prof. Ernst Egli bu görevini sürdürmekle birlikte GSA Yüksek Mimarlık Bölümü başkanlığına getirilerek bu bölümü reorganize etmesi istendi. Prof. Egli ders planlarında bazı değişikliklerin yanında eski atölye sistemini de kaldırarak mimari proje çalışmalarında, işlevi ön plana alan modern mimari anlayışını getirdi. Bu değişikliği benimsemeyen G. Mongeri ve Vedat Bey hocalar görevlerinden istifa ettiler. Bundan böyle öğrencilerin mimari proje çalışmalarını Prof. Egli, Arif Hikmet Holtay Hoca ve o zaman Almanya'daki stajından dönerek muallim muavinliğine yeni atanan Sedad Hakkı Eldem Bey, üç ayrı grup olarak yönetmeye başladılar. Öğrenci artık eskisi gibi bir atölyeyi seçip mezun oluncaya kadar aynı hoca ile çalışmak zorunda değildi. Her projesini dilediği hoca ile yapmak hakkına sahip oluyordu. Ders planına getirilen bir değişiklik de şu oldu: Evvelce atölyeye geçildikten sonra mimari proje dışında hiçbir ders yoktu" [88].

Kemali Söylemezoğlu ise akademide aldığı eğitimi şöyle anlatıyor: "*Bizler Akademide okurken yalnız mimarlık bölümü Viyana Yüksek Teknik Okulu ile Güzel Sanatlar Akademisi öğretim sistemlerinden esinlenerek beş yıllıktı. Lise veya dengi okul mezunlarını almaya başlamıştı. Diğer bölümler yine ortaokul mezunlarını alarak üç yıllık eğitim veriyordu. Akademide bütün bölümlerde genellikle Alman yada Avusturyalı hocalar vardı. Bazı dersler Almanca okutulurdu ve çeviri yapılırdı. Bununla beraber yabancı hocalar kısa zamanda Türkçe öğrendiler. Y. Mimarlık Bölümü başkanı olan Profesör Egli aynı zamanda Milli Eğitim Bakanlığının okullarını planlayan ve uygulamaya koyan bir büronun başkanı olarak bu büroyu Akademi binasına yerleştirdi. Böylece biz öğrenciler okuduğumuz sürece bu planlama ve uygulama bürosunun çalışmalarını da izlemek fırsatını bulduk ve mezun olan*

yetenekli arkadaşlar da orada görev aldılar. Mimar Türk hocalar Arif Hikmet Holtay, Stuttgart Yüksek Teknik okulu mezunuydu" [88].

Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesi, mezun kayıtlarına göre, 1924 yılı mezun listelerinde Celal Bengüoğlu, İhsan Kutar, Ömer Nazimi Yenal ve Adil Denktaş'ın isimleri yer almaktadır. Bunlar dışında 00313 diploma numaralı Mimar Servet'in ismi de kayıtlıdır [11]. Mimar Servet hakkında yeterli bilgi bulunamadığı için kataloğa dahil edilmemiştir. 1925 yılı mezun kayıtlarında Hüseyin Hüsnü Tümer dışında 00320 diploma numaralı İdris Cemal'in ismi de yer almaktadır [11]. İdris Cemal hakkında yeterli bilgi bulunmadığı için kataloğa dahil edilmemiştir.

1926 yılında, Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları kitapçığında, İhsan Üzünay'ın 1926 yılında 319 diploma numarası ile mezun olduğu ifade edilmektedir. İhsan Üzünay'ın gerek Güzel Sanatlar Akademisi mezun kayıtlarında yer almaması gerek 319 diploma numarasının Hüseyin Hüsnü Tümer'e ait olması sebebiyle mezuniyet yılı ve diploma numarası bilgileri kesin olarak bilinemediği için kataloğa dahil edilmemiştir.

1927 yılında Türk Yüksek Mimarlar Birliği Kitapçığı ile mezun kayıtlarında diploma numaraları ile mezuniyet yılları uyuşan Arif Hikmet Fosfor ile Naci Meltem kataloğa dahil edilmiştir. Bu isimlerin dışında, mezun kayıtlarında 00341 diploma numaralı Hüseyin Avni, 00338 diploma numaralı Mehmet İhsan, 00339 diploma numaralı Vahram isminde 3 mimar daha kayıtlıdır [11][64]. Bu isimler hakkında yeterli bilgi bulunamadığı için kataloğa dahil edilmemiştir. 1928 yılı Mezun kayıtlarında 00364 diploma numaralı Erpi, 00366 diploma numaralı Hüseyin Avni, 00358 diploma numaralı Mehmet Naci, 00352 diploma numaralı Simon ve 00365 diploma numaralı Zeynelahidin, isminde 5 mimar daha kayıtlıdır [11]. Bu isimler hakkında yeterli bilgi bulunamadığı için kataloğa dahil edilmemiştir. Abidin Mortaş ve Hüseyin Kara'nın ise mezun kayıtlarında isimleri yer almamaktadır. Ancak Türk Yüksek Mimarlar Birliği Kitapçığındaki kayıtlara dayanarak kataloğa eklenmişlerdir [64]. 1932 yılında mezun listelerindeki 00431 diploma numarası ile mezun olan Mehmet Ziyaettin hakkında yeterli bilgi

bulunamadığı için kataloğa dahil edilmemiştir [11]. Mezun listelerinde yer alan 00439 diploma numarası ile mezun olan Bahattin Hamdi, 00435 diploma numarası ile mezun olan İrfan Hayati, 00441 diploma numarası ile mezun olan Rebii sami, 00440 diploma numarası ile mezun olan Vıcın Hayık, 00437 diploma numarası ile mezun olan Kemal Uralman (Mehmet Kemal) haklarında yeterli bilgi bulunamadığı için kataloğa dahil edilmemiştir. 1934 yılı Mezun listelerinde yer alan 00467 diploma numaralı Mustafa Lütfü hakkında yeterli bilgi bulunamadığı için kataloğa dahil edilmemiştir. 1935 yılı Mezun listelerinde yer alan 00493 diploma numaralı Yetvart, 00491 diploma numaralı Mustafa Salim ve 00482 diploma numaralı İhsan hakkında yeterli bilgi bulunamadığı için kataloğa dahil edilmemiştir. 1936 listelerinde Mezun listelerinde yer alan 00501 diploma numaralı Mıtof Zorlu hakkında yeterli bilgi bulunamadığı için kataloğa dahil edilmemiştir. 1937 yılı Mezun listelerinde yer alan 00521 diploma numaralı Orhan Nazmi hakkında yeterli bilgi bulunamadığı için kataloğa dahil edilmemiştir. 1938 yılı mezun listelerinde yer alan 00565 diploma numaralı Aziz Şirvan hakkında yeterli bilgi bulunamadığı için kataloğa dahil edilmemiştir [11].

3.2.1 M. Bedri (Bedrettin) Tümay

3.2.1.1 Hayatı

M. Bedri (Bedrettin) Tümay, 1923 yılında Sanayi-i Nefise Mekteb-i Alisi (Güzel Sanatlar Akademisi) mimarlık şubesinden, 311/A diploma numarası[34] ile mezun olmuştur [64].

Mimar Refik Gökhan'ın anılarından öğrendiğimiz üzere, Bedri Tümay 1926 yılında Ankara Belediyesi'nde mimar olarak göreve başlamış [89]. Ancak kısa süre sonra bu görevden istifa ederek serbest mimar olarak çalışmaya karar vermiştir. Serbest mimar olarak çalışmalarına ağırlıklı olarak Ankara'da devam eden Bedri Tümay, bir süre özel işler ürettiğini, bu dönem Ankara'da yeterli sayıda mimar olmaması

Şekil 3.1 M. Bedri (Bedrettin) Tümay [90]

ve inşaat taahhüt işi yapan firmaların sayısının az olmasından ötürü alınan işlerin hem projelendirilmesinin hem de yükleniciliğinin kendisi tarafından yapıldığını belirtmektedir. Başlangıçta, küçük ev ve apartman projeleri üstlenerek tamamlayan Tümay, "*ilk büyük işim*" dediği, mimari projelerini Giulio Mongeri'nin hazırladığı Ziraat Bankası ek binası projesinin yükleniciliğini üstlenmiştir [91]. 1944 yılında düzenlenen Çanakkale Zafer ve Meçhul Asker Anıtı Müsabakasında

[34]M. Bedri Tümay, 1923 yılı mezun kayıtlarında yer almamaktadır [11]. Buradaki diploma numarası ve mezuniyet yılı, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığından alınmıştır [64]. Mezun kayıtlarında, 00311 diploma numarası 1923 yılında kullanılmış, 1924 yılından itibaren 00312 numara ile numaralandırmaya devam edilmiştir [11]. M. Bedri Tümay, 311/A diploma numarası ile mezun olduğuna göre 1923 yılında mezun olduğu kabul edilerek kataloğa dahil edilmiştir.

Suut Kemal Yetkin, Safiyettin Big, Paul Bonatz ve Hüseyin Kara gibi isimlerle birlikte jüri üyesi olarak görev almıştır [92][93].

Tümay'ın, proje üreten bir mimar olmak yerine inşaat taahhüt işlerine başlamasının üzerinde durmak gerekir. Ankara'da yeterli sayıda inşaat firması olmadığı için bu yolu benimsediğini ifade eden Tümay, şöyle devam ediyor: "*O devirde devlete ait büyük işleri, yabancı inşaat firmaları yapıyordu (Hochtif gibi). Bu arada birkaç Türk firması da kurulmuştu. Mühendis Galip Sinap, İbrahim Galip Fesci'nin İnşaat İdare-i Fenniye firması, Mühendis Haydar Emre ile Ziya Kocasinan'ın firmaları ve daha sonra Mühendis Abdurrahman Naci (Demirağ'ın) firmaları. Son iki firma demiryolu inşaatından bina yapımına geçmişlerdi. Ben bunlar arasında en küçükleri ve tek mimar olanı idim. Prensip olarak daima tek bir iş alır, teknik elemanlarımı seçer, şantiyemi kurar ve başından sonuna kadar inşaatı takip ederdim*" [91].

İnşaat yükleniciliğine devam eden Tümay, bu dönem Ankara'da birçok kamu binasının müteahhitliğini üstlenmiştir. 1929-1940 arasında, 10 kamu binası inşa eden Tümay'ın yapıları arasında, projesi Nafia Vekaleti İmar ve Yapı İşleri Reisliği Proje Bürosu tarafından hazırlanan Ankara Adliye Vekaleti Binası, Ankara Atatürk Orman Çiftliği Ek Binaları, Ankara Vakıflar İşhanı Binası ve Ankara Çankaya Riyaset-i Cumhur Binası bulunmaktadır [94][95][91].

Tümay'ın ayrıca, Algrandi ile birlikte hazırladıkları, THK'nin eğitimler için kullandığı İzmir Paraşüt Kulesi projesi 1937 yılında tamamlanarak hizmete açılmıştır [96].

Bedri Tümay, kamu yapılarının taahhüt işlerinin başlamasıyla birlikte gitgide proje çiziminden uzaklaşmıştır. Bu durumu: "*Ankara'da ilk zamanlarda özel binaların projelerini yapıyordum. Ama müteahhitliğe başlayınca bilhassa resmi binaları aldıktan sonra proje yapmak imkânı kalmadı. (...) Projecilikle müteahhitlik birlikte yürümüyor mutlaka birini tercih edeceksiniz*" şeklinde açıklamaktadır [91]. Bu kararını hayatının sonraki dönemlerinde de sürdürdüğü ve proje çiziminden çok yükleniciliğe önem verdiği ifade edilebilir. Mimar Seyfi Sonad ise bu durumu şu

sözlerle eleştirmiştir: (...) "*Ankara'da bir mimar (Bedri Tümay) da proje işlerinden uzak kaldığı için, kendi binalarını bir mimar arkadaş (Celal-Reşat)'a*[35] *yaptırıyordu. Ne garip insanlar olduk*" [97].

Tümay, çeşitli yapılar inşa ettiği Ankara'dan 1952 yılında ayrılarak İstanbul'a taşınmıştır. İstanbul'a taşınmasıyla birlikte mimarlık dışında çeşitli alanlara yatırımlar yapmış, 1972 yılında İstanbul İstinye ve Bursa Orhangazi'de binalarını kendi inşa ettiği 2 adet kibrit fabrikası kurmuştur [91].

Tümay, Ankara'da bulunduğu dönemde, kente çalışmak üzere gelen mimarların sayısının artmasıyla birlikte, bir örgütlenme oluşturulması için çalışmalara başlamıştır. Çevresindeki ekip ile birlikte, 18 Şubat 1927 tarihinde Ankara merkezli Türk Mimarlar Cemiyeti'ni kurmuş ve ilk başkanlığına seçilmiştir [90]. [91].

Bedri Tümay'ın Ankara'daki yazıhanesi cemiyetin merkezi olarak belirlenmiştir [98]. 1943 yılında toplanan kongrede Bedri Tümay idare heyeti üyesi olarak seçilmiştir [99]. Bedri Tümay'ın Türk Mimarlar Cemiyetindeki başkanlık görevini 1943-1944'teki istifasına kadar sürdürdüğü kabul edilebilir [100]. 1947 yılında ise Alaettin Özaktaş ve Abidin Mortaş ile birlikte cemiyet haysiyet divanı üyesi [101], 1954 yılında ise Mimarlar Odasının birinci umumi heyet toplantısında, haysiyet divanı yedek üyesi olarak seçilmiştir [102]. Mimar-müteahhit Bedri Tümay, 6 Haziran 1986 tarihinde vefat etmiştir [91].

3.2.1.2 Yapıları (Mimari Proje ve Yüklenicilik)

Ankara Çankaya Riyaset-i Cumhur Binası

Ankara Atatürk Orman Çiftliği Ek Binaları

İzmir THK Paraşüt Kulesi (Algrandi ile) (1938)

Ankara Adliye Vekaleti Binası (1941) (Yüklenici)

[35]Celal ve Reşat olarak verilen isimler, o dönem Ankara'da Bedri Tümay ile birlikte çalışan Mimar Celal Biçer ve Mimar Reşat San olmalıdır.

Ankara Vakıflar İşhanı Binası Mimari Proje ve Uygulama (Reşat San ile birlikte)

İstanbul ve Bursa Orhangazi Kibrit Fabrikası Binaları (1972)

3.2.1.3 Bulunduğu Görevler

Ankara Belediyesi Mimarı (1926)

Türk Mimarlar Cemiyeti Kuruculuğu ve İlk Başkanlığı (1927-1944)

Türk Mimarlar Cemiyeti İdare Heyeti (1943-?)

Türk Mimarlar Cemiyeti Haysiyet Divanı Üyesi (Alaettin Özaktaş ve Abidin Mortaş ile) (1947)

Mimarlar Odası Haysiyet Divanı Yedek Üyesi (1954-?)

Serbest Mimarlık-Müteahhitlik Çalışmaları (1926-1986)

3.2.1.4 Jüri Üyelikleri

Çanakkale Zafer ve Meçhul Asker Anıtı Müsabakası Jüri Üyesi (Suut Kemal Yetkin, Safiyettin Big, Paul Bonatz ve Hüseyin Kara ile birlikte) (1944)

3.2.1.5 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Paraşut Kulesi (Arkitekt,1938,02,s.40-42)

Şekil 3.2 M. Bedri Tümay'ın 1934 yılı Şark Ticaret Yıllığındaki İlanı [59]

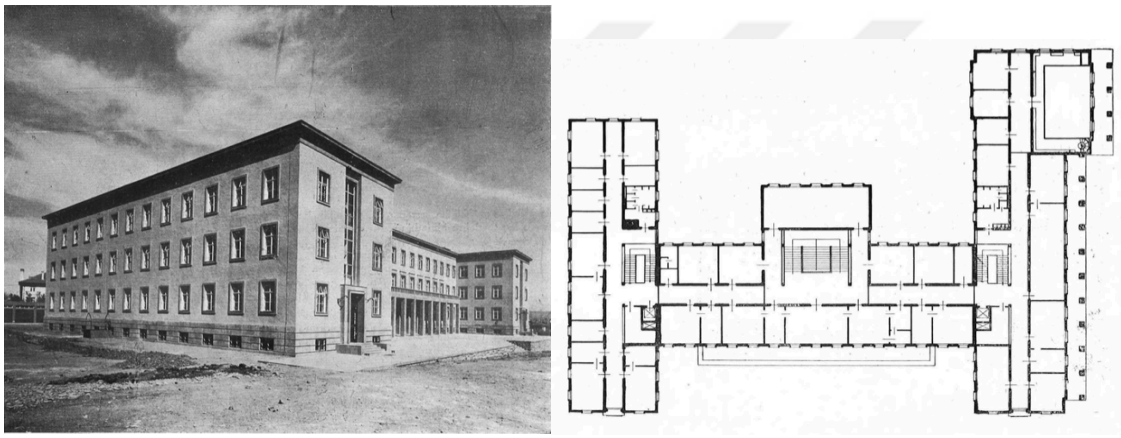

Şekil 3.3 Ankara Adliye Vekaleti Binası [94]

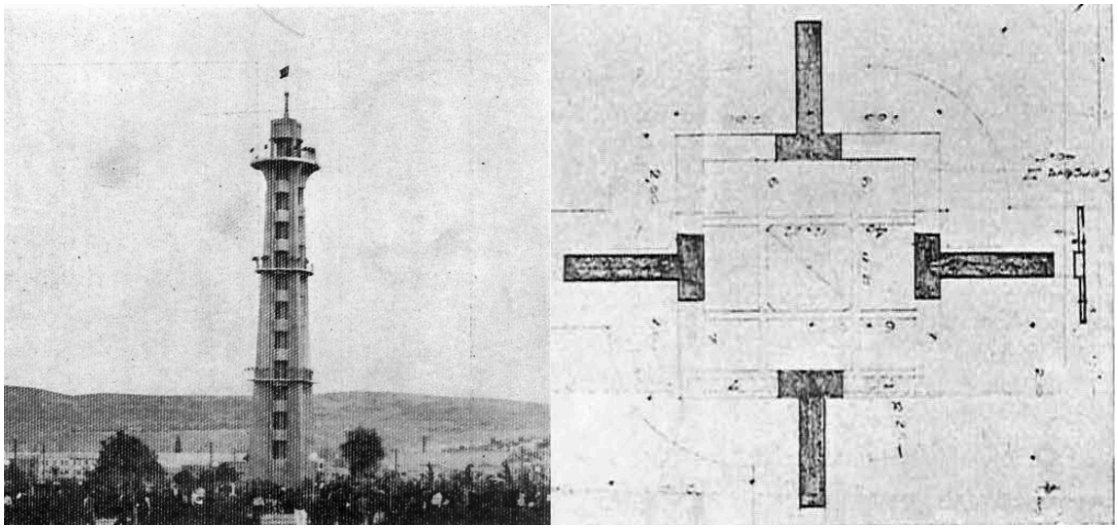

Şekil 3.4 İzmir Paraşüt Kulesi [96]

3.2.2 İsmail Sadi Atagören

3.2.2.1 Hayatı

İsmail Sadi Atagören, 1923 yılında Sanayi-i Nefise Mekteb-i Alisi (Güzel Sanatlar Akademisi) mimarlık şubesinden, 00311 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. Mimar Mesut Özok'un aktardığına göre, 1913 yılında, Sadi Atagören, Mesut Özok, Celal Bengüoğlu ve Yahya Ahmet Bali ile Sanayi-i Nefise Mekteb-i Alisi'nde aynı sınıfta eğitim alıyordu. Ancak, Sadi Atagören, 1915 yılında askere çağrıldığı için eğitimine bir süre ara vermek zorunda kalmıştır. 1918 yılında askerliğini tamamlayarak dönüş yapmasının ardından eğitimine kaldığı yerden devam etmiş ve 1923 yılında mezun olmuştur [103].

Şekil 3.5 Sadi Atagören [64]

Cumhuriyet Arşivindeki bir belgeye göre, 27.12.1924 tarihinde, Bakanlık Heyet-i Fenniye Mimarlığı'na tayin edilmiştir [104]. Resmi Gazetedeki ilanına göre, Sadi Atagören ticaret ünvanı ile, Çankaya Yenişehir mahallesi Adakale Sokağı No:22, Ankara adresinde mimar ve inşaat müteahhitliği ile iştigal eden bir şirket kurmuş ve şirketi 06.05.1938 tarihinde tescil edilmiştir [105]. Atagören 1940 yılında adres olarak Küçük Moda, Şair Nefi Sokak No: 54, Kadıköy İstanbul adresini beyan etmiştir [64].

3.2.2.2 Bulunduğu Görevler

Bakanlık Heyet-i Fenniye Mimarlığı (Atanma Tarihi, 27.12.1924)

Serbest Mimarlık Müteahhitlik Bürosu (1938-?)

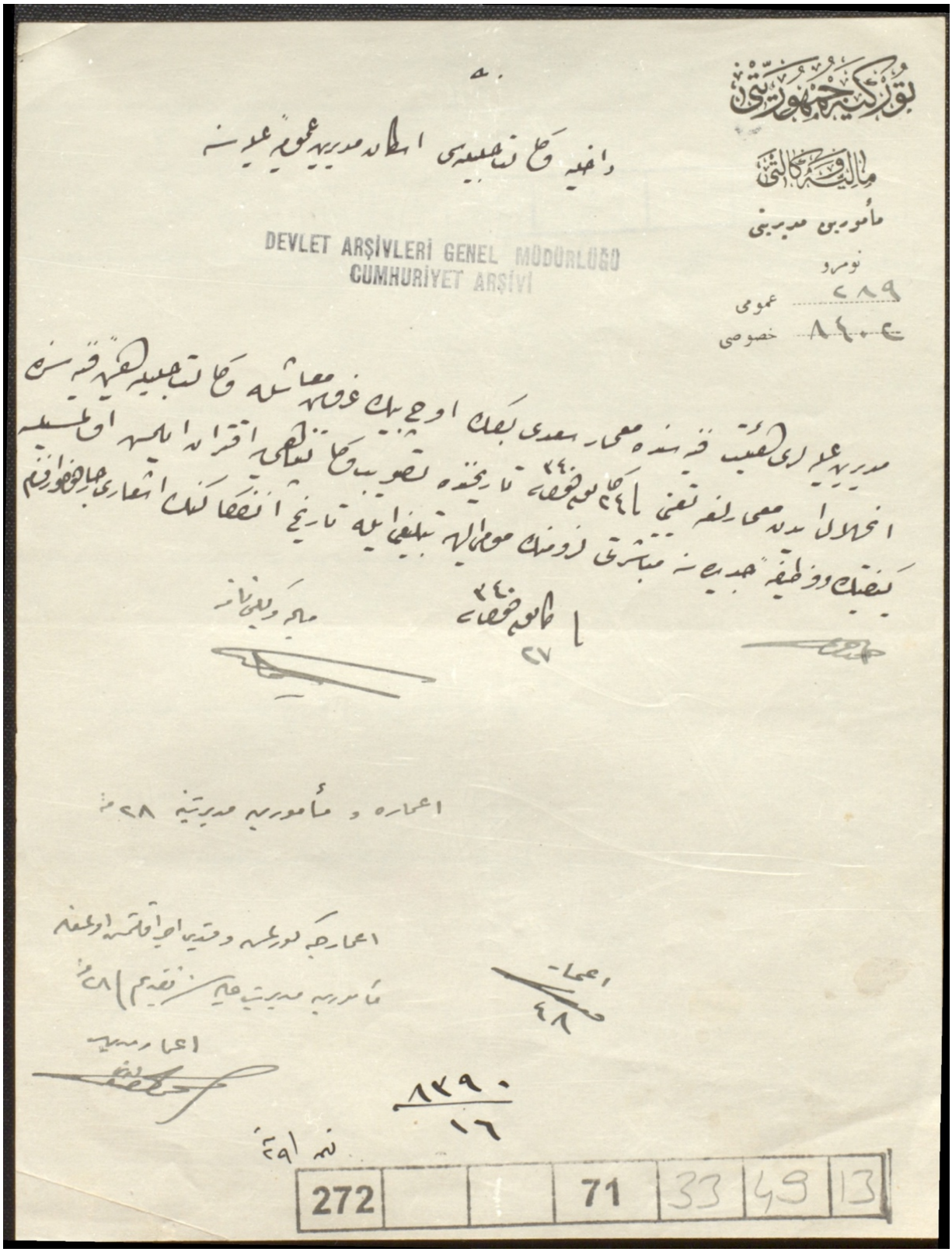

Şekil 3.6 Sadi Bey'in Bakanlık Heyet-i Fenniye Mimarlığı'na tayini [104]

3.2.3 Celal Bengüoğlu

3.2.3.1 Hayatı

Celal Bengüoğlu, (Mehmet Celal[36]) 1924 yılında Sanayi-i Nefise Mekteb-i Alisi (Güzel Sanatlar Akademisi) mimarlık şubesinden, 00312 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64].

Bengüoğlu'nun, mimar Mesut Özok'un anılarından 1913 yılında Sadi Atagören, Yahya Ahmet Bali ve Mesut Özok ile aynı sınıfta eğitim aldığı anlaşılmaktadır. Tıpkı diğer arkadaşları gibi (Yahya Ahmet Bali hariç) Celal Bengüoğlu da 1915 yılında askere alınmıştır [103]. Askerden dönme tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Dönüşte eğitimine kaldığı yerden devam edip mimar olarak mezun olduğu ifade edilebilir.

Şekil 3.7 Celal Bengüoğlu [64]

1940 yılında basılan Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları ve Yüksek Mimarlık Mesleği İle Alakadar Mevzuat başlıklı kitapta, birlik üyelerinin adresleri kısmında Celal Bengüoğlu, Bahariye Caddesi Kadıköy adresinde bulunduğunu bildirmiştir [64]. Cumhuriyet Gazetesinde çıkan ilana göre 28 Ekim 1951 tarihinde vefat etmiştir [106].

[36]1924 yılı mezunlar listesinde Mehmet Celal olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Celal Bengüoğlu olarak kayıtlıdır. Burada, daha geç tarihli olduğu için birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

3.2.4 İhsan Kutar

3.2.4.1 Hayatı

İhsan Kutar, 1924 yılında Sanayi-i Nefise Mekteb-i Alisi (Güzel Sanatlar Akademisi) mimarlık şubesinden, 00315 diploma numarası ile mezun olmuştur [11]. 1940 yılında yayınlanan, Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları ve Yüksek Mimarlık Mesleği ile Alakadar Mevzuat başlıklı kitapçığa göre, bu tarihte, Ankara'da Ziraat Bankası mimarı olarak çalışmaktadır [64]. Sonraki dönemde mesleki çalışmalarına devam eden İhsan Kutar 1957 yılında Adapazarı İmar Planı Proje Yarışması raportörlüğünü yapmış [107], 1959 yılında, Kayseri'nin Talas ilçesinin imar planlarını hazırlamıştır [108].

Şekil 3.8 İhsan Kutar [64]

İhsan Kutar hakkında en yakın tarihli bilgi mimarlık dergisinin 1969 yılında yayınlanan bir sayısından elde edilmektedir. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 45. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

3.2.4.2 Yapıları-Projeleri

Kayseri Talas ilçesi İmar Planı (1959)

3.2.4.3 Bulunduğu Görevler

Adapazarı İmar Planı Proje Yarışması Raportörlüğü (1957)

3.2.5 Nazım Arman

3.2.5.1 Hayatı

Nazım Arman, 1924 yılında Sanayi-i Nefise Mekteb-i Alisi (Güzel Sanatlar Akademisi) mimarlık şubesinden, 311/B diploma numarası ile mezun olmuştur[37] [64]. Nazım Arman, 18.05.1944 tarihinde 300 lira ücretle PTT İşletme Umum Müdürlüğü yüksek mimarı olarak tayin edilmiştir [110].

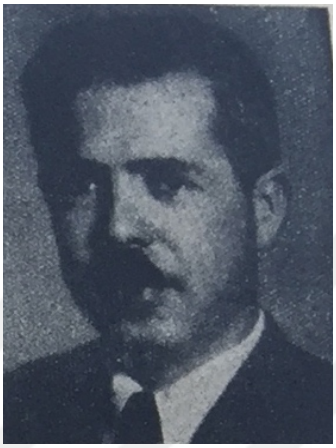

Şekil 3.9 Nazım Arman [64]

Arman, 1940 yılında basılan Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları ve Yüksek Mimarlık Mesleği ile Alakadar Mevzuat başlıklı kitapta, birlik üyelerinin adresleri kısmında Nişastacyan Apartmanı No:6 Voyvoda Caddesi, Galata adresinde bulunduğunu beyan etmiştir [64]. Nazım Arman'ın bu adresteki mesleki faaliyetleri hakkında detaylı bilgi bulunmamaktadır.

3.2.5.2 Bulunduğu Görevler

PTT İşletme Umum Müdürlüğü Yüksek Mimarı (Atanma Tarihi: 18.05.1944).

[37] Nazım Arman, 1924 yılı mezun kayıtlarında yer almamaktadır. Buradaki diploma numarası ve mezuniyet yılı, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığından alınmıştır [64]. Mezun kayıtlarında, 00311 numaralı diploma numarası 1923 yılında kullanılmış, 1924 yılından itibaren 00312 numara ile devam edilmiştir [11]. Nazım Arman 311/B diploma numarası ile mezun olduğuna göre ara dönemde mezun olduğu düşünülerek 1924 yılında kataloğa dahil edilmiştir.

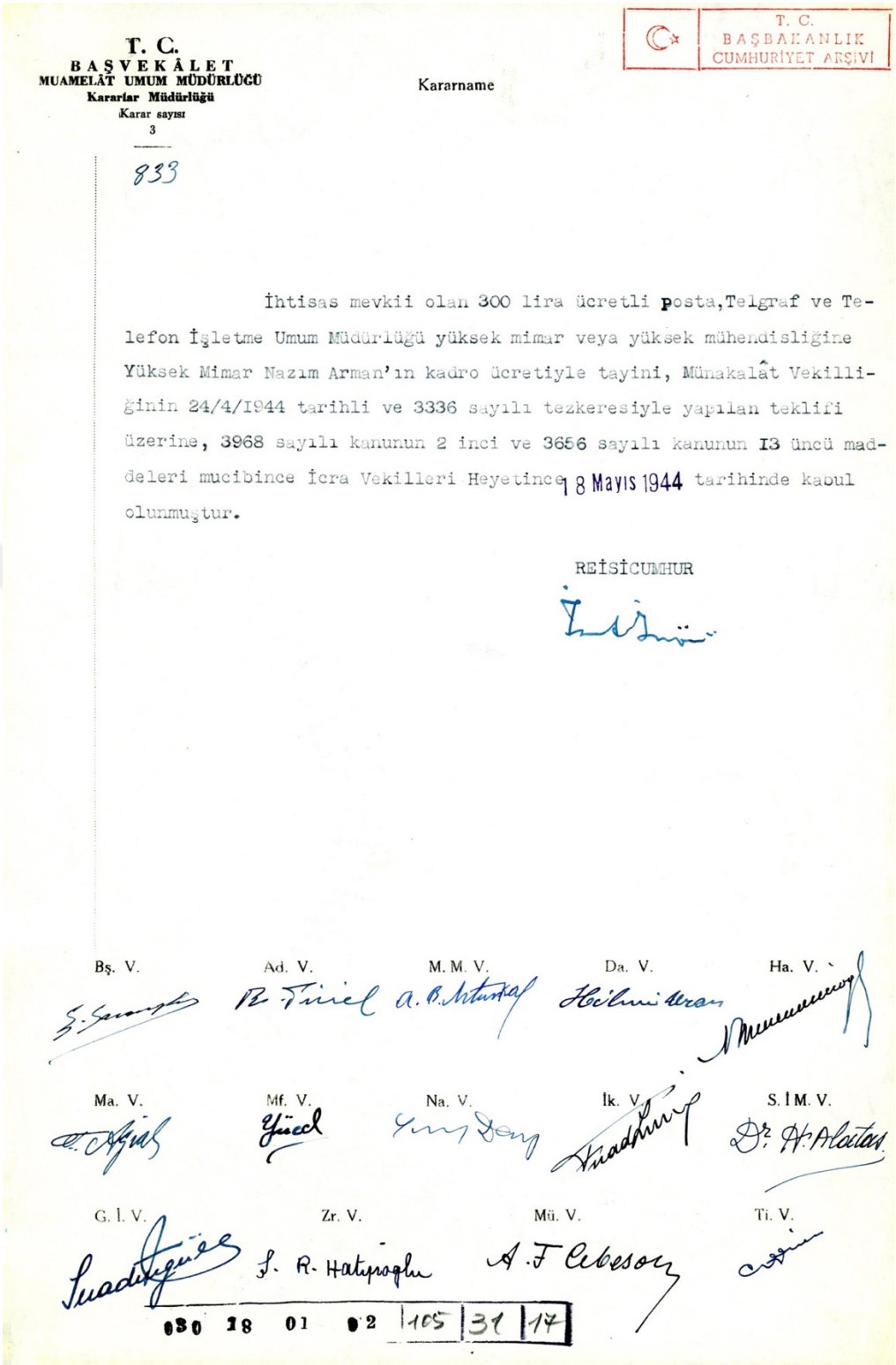

T. C.
BAŞVEKÂLET
MUAMELÂT UMUM MÜDÜRLÜĞÜ
Kararlar Müdürlüğü
Karar sayısı
3

833

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Kararname

İhtisas mevkii olan 300 lira ücretli posta,Telgraf ve Telefon İşletme Umum Müdürlüğü yüksek mimar veya yüksek mühendisliğine Yüksek Mimar Nazım Arman'ın kadro ücretiyle tayini, Münakalât Vekilliğinin 24/4/1944 tarihli ve 3336 sayılı tezkeresiyle yapılan teklifi üzerine, 3968 sayılı kanunun 2 inci ve 3656 sayılı kanunun 13 üncü maddeleri mucibince İcra Vekilleri Heyetince 18 Mayıs 1944 tarihinde kabul olunmuştur.

REİSİCUMHUR

Bş. V. Ad. V. M. M. V. Da. V. Ha. V.

Ma. V. Mf. V. Na. V. İk. V. S. İ M. V.

G. İ. V. Zr. V. Mü. V. Ti. V.

030 18 01 02 105 31 17

Şekil 3.10 PTT Umum Müdürlüğü'ne Nazım Arman'ın tayini [110]

3.2.6 Ömer Nazimi Yenal

3.2.6.1 Hayatı

Ömer Nazimi Yenal[38], (Ömer Nazmi)[39] 1904 yılında İstanbul'da doğdu. 1920 yılında Sanayi-i Nefise Mekteb-i Alisi (Güzel Sanatlar Akademisi) mimarlık şubesinde eğitim almaya başladı. Mezuniyet tarihi olarak Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları ve Yüksek Mimarlık Mesleği ile Alakadar Mevzuat başlıklı kitapta 1924 yılı belirtilmiştir. Mezun kayıtlarında ise 00316 diploma numarası ile 1924 yılında mezun olduğu ifade edilmektedir [11][64][111]. Ancak, Behçet Ünsal, Yenal'ın 5 yıl eğitim aldıktan sonra, kendi isteği ve içindeki mimarlık tutkusuyla bir sene daha eğitim alarak 1926 yılında mezun olduğunu ifade etmektedir [112].

Şekil 3.11 Nazimi Yaver Yenal [111]

1925 yılında Ankara'da açılan, Behçet Ünsal'a göre Cumhuriyet döneminin ilk proje yarışması olan "Ankara'da inşa olunacak münferit hane planları" müsabakasında henüz öğrenci iken 1.lik ödülünü kazandı. Mezun olduktan sonra daha önceden başladığı Mongeri'nin bürosunda çalışmaya devam etti. Behçet Ünsal şöyle anlatıyor: "*Önceden girdiği Mongeri bürosunda o yıl yaptığı araştırmalar arasında hoca dikkat çeken bir eskiz için Nazimi'ye bunu devolope edin dedi ve ondan Ankara Ziraat Bankası'nın fasat ve iç mimarisinin kompozisyonu*

[38] Nüfus cüzdanında adı Ömer Nazimi Yenal olarak geçmektedir [111].
[39] Özgüven'in 1924 yılı mezunlar listesinde Ömer Nazmi olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Nazimi Yaver Yeniar olarak kayıtlıdır. Burada, Uras'ın ifade ettiği nüfus cüzdanındaki isim olan Ömer Nazimi Yenal esas alınmıştır [11][111][64].

meydana geldi ve ayniyle uygulandı" [112]. Behçet Ünsal'ın aktardığına göre Mongeri'nin o dönem sahip olduğu büro tam anlamıyla "*mimari şubesinin devamı sayılabilecek bir serbest atölye gibi idi*". Bu başarılarının ardından Nazimi Yaver Yenal, 1927 yılında Akademi Mimari Şube'de açılan Seyfettin Nasıh, Burhan Arif ve Sedat Hakkı Eldem'in de katıldığı bir konkurda, birinci gelerek Paris'e gitmeye hak kazanır. Orada serbest olarak ve çeşitli mimarlık atölyelerinin bünyesinde araştırmalar yapmıştır. 1930 yılında askerlik yapmak üzere Türkiye'ye döner, görevini tamamlamasıyla birlikte 1931 yılında Berlin'e taşınır. Orada Kunstakademi'de Poelzig'in yürütücülüğünü yaptığı Meisterschule'sine (Meisteratelier) seçilerek bakanlık bursuyla iki sömestr eğitim alır. 1932 yılına kadar süren eğitim sonrasında Türkiye'ye geri dönerek [112]. Güzel Sanatlar Akademisi'nde Guintern isimli bir iç mimari hocasının asistanlığına başlar. Bir yıl sonra Nazmi Ziya'nın emekli olması üzerine serbest resim dersinin yürütücülüğü devralır. 1933 yılına gelindiğinde Milli Saraylar Müdüriyetince düzenlenen, Prof. Dr. Ernst Egli'nin de Jüri üyesi olarak görev aldığı, Yıldız Sarayı merasim dairesinin tefrişi ve konferans binası ittihazı proje müsabakasında 6 proje arasından asistanlığını yaptığı Guintern'in önünde gelerek birinci olmuştur. Arkitekt dergisinde Nazimi'nin birinciliği, "*Yıldız Sarayı tefrişatı proje müsabakası bir Türk Mimarı tarafından kazanıldı*" şeklinde duyurulmuştur [113][93]. Bu başarılarından sonra yürütücülüğüne başladığı serbest resim dersinin devamlı hocası haline gelmiş ve akademide başarılı bir hoca olarak mesleki kariyerini sürdürmüştür [112]. Akademi hocalığı ile beraber Nazimi mesleki proje yarışmalarına katılmaya devam etmiştir. 1945 yılında İstanbul Radyo Evi Proje yarışmasına katılmış ve proje satın alma dalında ödül almıştır [114].

1953 yılında Arkitekt'te çıkan bir habere göre Nazimi Yaver, Şişli Camisi'nin detay projelerinde, Mimar Vahan Kantarcı ile birlikte Vasfi Egeli'ye yardım etmiştir [115]. Nazimi Yaver Yenal 1987 yılında vefat etmiştir [111].

3.2.6.2 Yapıları

Şişli Camisi Detay Projeleri (Vasfi Egeli ve Vahan Kantarcı ile birlikte) (1953)

3.2.6.3 Bulunduğu Görevler

Güzel Sanatlar Akademisi Öğretim Üyesi (1932-1969)

3.2.6.4 Ödül Kazandığı Yarışmalar

Yıldız Sarayı Merasim Dairesinin Tefrişi Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (1933)

İstanbul Radyoevi Proje Müsabakası Satın Alma Ödülü (1945)

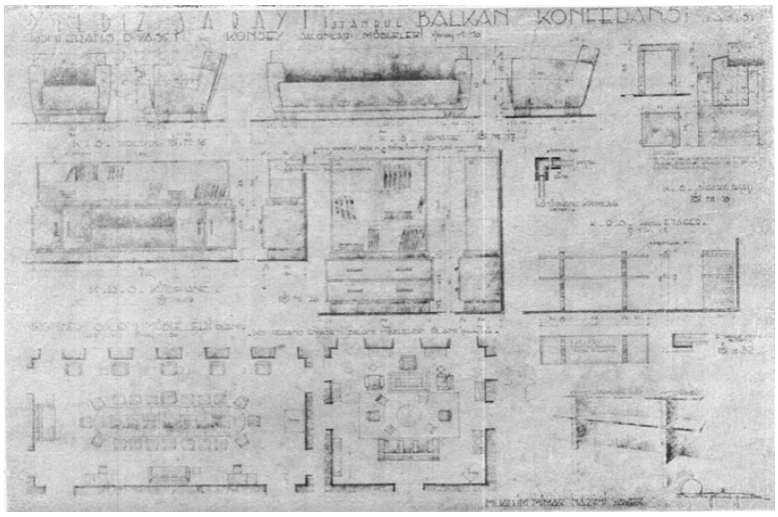

Şekil 3.12 Yıldız Sarayı Merasim Dairesi Tefrişi Müsabaka Paftası [116]

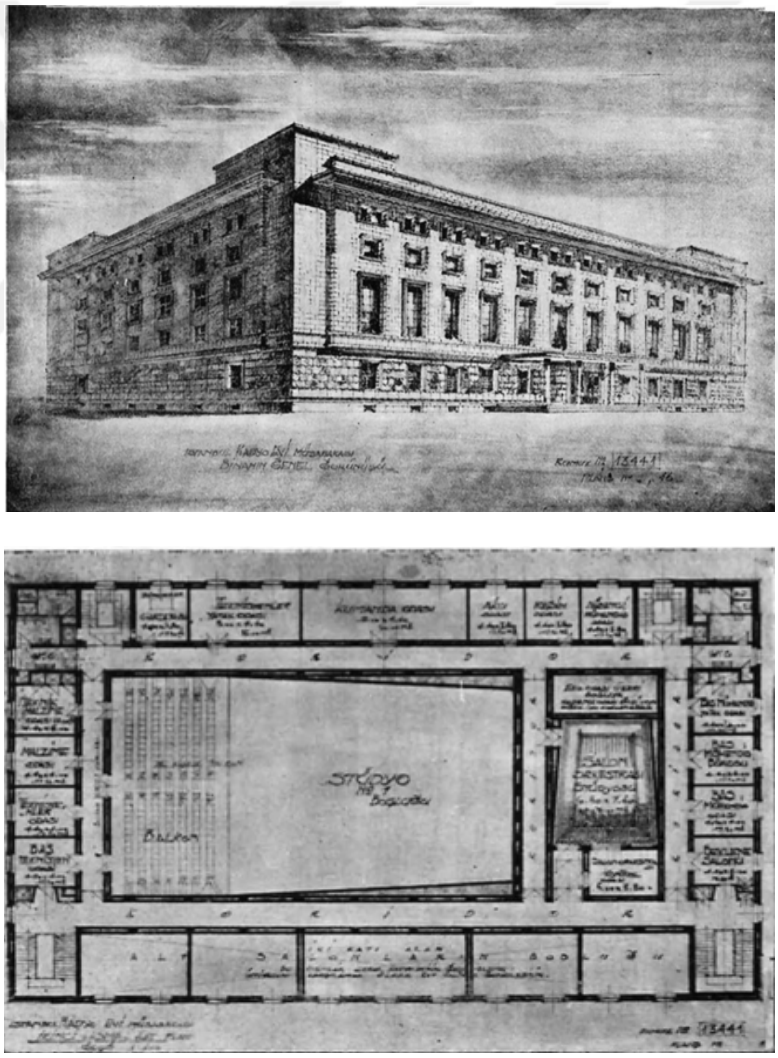

Şekil 3.13 İstanbul Radyoevi Proje Müsabakası Paftaları [114]

3.2.7 Adil Denktaş

3.2.7.1 Hayatı

1902 yılında İstanbul'da doğan Adil Denktaş, (Hasan Adil)[40] 1924[41] yılında Sanayi-i Nefise Mekteb-i Alisi (Güzel Sanatlar Akademisi) mimarlık şubesinden, 00314 diploma numarası ile mezun olmuştur [11]. Mezuniyetinin ardından Ankara PTT Müdürlüğü'nde mimar olarak çalışmaya başlamıştır. Ardından Ankara Belediyesi'nde çalışmaya başlayan Denktaş, sonrasında bir süre Vakıflar Mimarlığı, 1934 yılından itibaren ise İstanbul Belediyesi Mimarlık Şubesi Müdürlüklerinde çalışmıştır [117].

Şekil 3.14 Adil Denktaş [117]

1933 yılında Zonguldak Halk Fırkası tarafından düzenlenen Zonguldak Halkevi Binası Mimari Proje Müsabakasında Üçüncülük Ödülü kazanmıştır [93][118]. İstanbul Belediyesi'nde bir süre çalıştıktan sonra görevi bırakan Denktaş, 1934 yılında serbest mimarlık çalışmalarına başlamak üzere bir büro kurmuştur [117]. Serbest mimarlık faaliyetlerine başladığı dönemde tasarladığı konut yapıları, dönemin hâkim mimari anlayışı ile uyumludur. Bu yapılar arasında, 1936 yılında

[40]1924 yılı mezunlar listesinde Hasan Adil olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Adil Denktaş olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].
[41]Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları kitapçığında Adil Denktaş'ın mezuniyet yılı 1925, diploma numarası ise 00314 olarak ifade edilmiştir. Mezun kayıtlarına göre ise Adil Denktaş 00314 diploma numarası ile 1924 yılında mezun olmuştur. Her iki kaynaktaki mezuniyet yılları farklı ancak diploma numaraları aynıdır. Bu doğrultuda, 00313 ve 00315 diploma numaralı mezunlar 1924 yılında kayıtlı olduğu için Adil Denktaş'ın mezuniyet yılı 1924 olarak kabul edilmiştir [11][64].

İstanbul Ayazpaşa'da tasarladığı dairesel köşe ve yatay pencere kullanımı gibi dönemin mimari anlayışlarını öne çıkartan apartman projesi ile 1937 yılında İstanbul Feneryolu'nda tasarladığı iki katlı ev öne çıkan örneklerdir [119][120]. Bu yapılara ek olarak Sirkeci'de bir han, Cihangir ve Çemberlitaş'ta birer apartman ve bazı kamu kurumlarına ait binaların müteahhitliğini yapmıştır [117]. Annuaire Oriental yıllıklarının 1938 yılı kayıtlarına göre Denktaş'ın bürosu Galata Unyon Han, No:62 adresindedir [37]. Bu büroya bir süre sonra İzzettin Taşören de katılmıştır. 1940 yılında basılan Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları ve Yüksek Mimarlık Mesleği İle Alakadar Mevzuat başlıklı kitapçıkta, halen aynı adreste kayıtlıdır [64]. 1940 yılında serbest mimarlığı bırakarak tekrar kamu kurumlarında çalışmaya başlamıştır. Kamuda sırasıyla Ankara Vakıflar Fen Heyeti, Nafia Vekaleti Yapı ve İmar İşleri Reisliği Proje Büro Şefliği, TBMM inşaatı kontrol şefliği görevlerinde bulunmuştur. Bu görevler esnasında 1955 yılında Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Uluslararası Erzurum Atatürk Üniversitesi Proje müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır. 1957 yılında Millî Eğitim Bakanlığı İstanbul Eski Eserler ve Müzeler Müdürlüğü Röleve Bürosu Şefliğinde göreve başlamış ve 11 yıl bu görevde bulunduktan sonra emekli olmuştur. Adil Denktaş 2 Kasım 1968 tarihinde vefat etmiştir [117][121][93].

3.2.7.2 Yapıları

Ayazpaşa Kira Apartmanı (1936)

İstanbul Feneryolu'nda Ev (1937)

Sirkeci'de Han (Tarih Bilinmiyor)

Çemberlitaş'ta Apartman (Tarih Bilinmiyor)

Cihangir'de Apartman (Tarih Bilinmiyor)

3.2.7.3 Bulunduğu Görevler

Ankara PTT Müdürlüğü Mimarı (Tarih Bilinmiyor)

Ankara Belediyesi Mimarı (Tarih Bilinmiyor)

Vakıflar Müdürlüğü Mimarı (Tarih Bilinmiyor)

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Mimarlık Şube Müdürlüğü Mimarı (Tarih Bilinmiyor)

Serbest Mimarlık Faaliyetleri (Dönem İzzettin Taşören ile)

Ankara Vakıflar Fen Heyeti Mimarı (Tarih Bilinmiyor)

Nafia Vekaleti Yapı ve İmar İşleri Reisliği Proje Büro Şefliği Mimarı (Tarih Bilinmiyor)

TBMM İnşaatı Kontrol Şefliği Mimarı (Tarih Bilinmiyor)

İstanbul Eski Eserler ve Müzeler Müdürlüğü Röleve Bürosu Şefliği Mimarı (1957-1968)

3.2.7.4 Projeleri Hakkında Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

İtfaiye Müzesi Paviyonu (Mimar,1933,01,s.5-6)[42]

Halkevi Projesi Esbabı Mucibe Raporu (Mimar,1933,03, s.89-91)

Kira Evi-Taksim (Arkitekt,1935,06,s.157-158)

Feneryolu'nda Bir Ev (Arkitekt,1936,02,s.33-35)

Kira Evi (Arkitekt,1936,05-06,s.133-138)

Feneryolu'nda Bir Ev (Arkitekt,1937,09,s.240)

3.2.7.5 Ödül Kazandığı Yarışmalar

Zonguldak Halkevi Mimari Proje Müsabakası Üçüncülük Ödülü (1933)

3.2.7.6 Jüri Üyelikleri

Erzurum Atatürk Üniversitesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1955)

[42]Bu makalede yazar ismi H. Adil olarak verilmiştir.

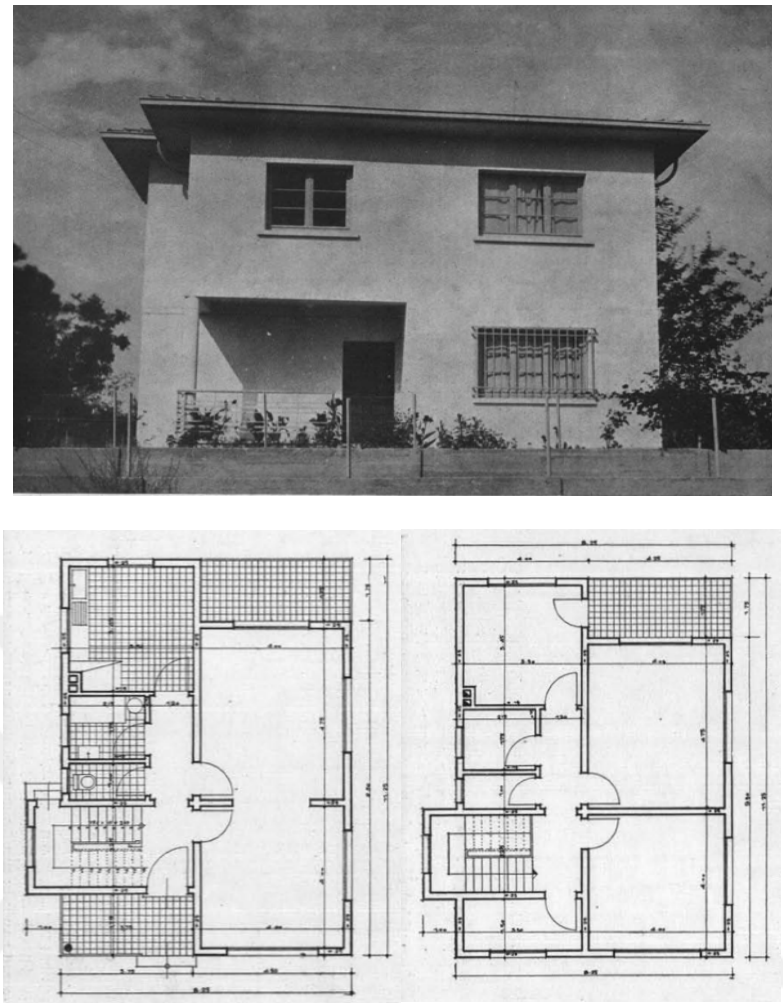

Şekil 3.15 Feneryolu'nda Ev [120]

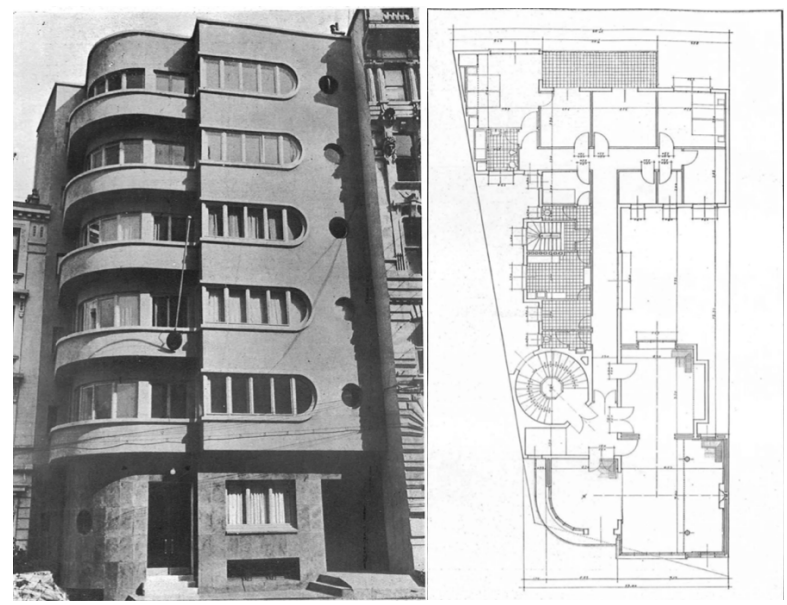

Şekil 3.16 Ayazpaşa Kira Apartmanı [119]

3.2.8 Hüseyin Hüsnü Tümer

3.2.8.1 Hayatı

Hüseyin Hüsnü Tümer, 1925 yılında Sanayi-i Nefise Mekteb-i Alisi (Güzel Sanatlar Akademisi) mimarlık şubesinden, 00319 diploma numarası ile mezun olmuştur [11]. Mezuniyetinin ardından Evkaf Umum Müdürlüğü Fen Heyeti bünyesinde göreve başlamıştır. Görevi süresince, Kemalettin Bey ile Mescid-i Aksa'nın restorasyonunda çalışmak üzere oluşturulan ekip ile birlikte Kudüs'te bulunmuştur [122]. Sonraki yıllarda Evkaf Müdürlüğü'nden ayrılarak belli bir süre serbest çalışmış, ardından 01.06.1937 tarihinde, 300 lira ücretle, Ankara Belediyesi'nde göreve başlamıştır [122] [123]. 1940 yılında basılan Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları ve Yüksek Mimarlık Mesleği İle Alakadar Mevzuat başlıklı kitapçıkta, birlik üyelerinin adresleri kısmında Hüsnü Tümer, adres olarak Belediye Fen Heyeti Ankara adresini beyan ettiğine göre bu tarihte halen Ankara Belediyesi'ndeki Müşavir Mimarlık görevine devam ettiği anlaşılmaktadır [64].

Şekil 3.17 Hüseyin Hüsnü Tümer [64]

Aktif bir mimarlık hayatı geçiren Tümer, kariyeri boyunca birçok yarışmada ödül kazanmıştır. İlk yarışma birinciliğini 1930 yılında düzenlenen Bursa Belediyesi Hal Binası Mimari Proje Yarışması ve 1931 yılında düzenlenen ve Mongeri'nin jüri üyesi olarak görev aldığı Ankara Sanayi ve Maadin Bankası Proje Müsabakası ile kazanmıştır [124][125]. Arkitekt makalelerine göre, 1931 yılında Ayazpaşa Mühendis İbrahim Galip B. Apartmanını, 1932 yılında Münip B. Evi ve Mimar Torkum Çubukcuyan'la birlikte Hüsnü B. Apartmanı ile Talimhane İstikalal

apartmanını tamamlamış, 1933 yılında Bursa Kaplıca Oteli Bahçe Projesini hazırlamış, 1934 yılında Eminönü Umumi Hela ve Benzin Satış Yeri projesini tamamlanmıştır [126][127][128][129][130]. Tümer, hemen ardından hepsi 1934 yılı içerisinde olmak üzere, Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından düzenlenen Ankara Himaye-i Etfal Apartmanı Mimari Proje Müsabakasında Birincilik Ödülü [131] Gümrük ve İnhisarlar Vekaleti Binası Mimari Proje Müsabakasında Üçüncülük Ödülü [132], Sümerbank Mimari Proje Müsabakasında Mansiyon Ödülü [133], Yalova Termal Oteli Mimari Proje Müsabakasında ise İkincilik Ödülü kazanmıştır [134]. 1940 yılında ise, Maarif Vekaleti tarafından eğitmenlerin çalışacakları köy mektep binaları için açılan mimari proje müsabakasında Jüri üyesi olarak görev yapmıştır [135][93]. Cumhuriyet Arşivindeki bir belgeye göre, Tümer, 1942 yılında Nafia Vekaleti, Yapı ve İmar İşleri Reisliği Merkez Şehircilik Fen Heyeti Mimarlığına 25.08.1942 tarihinde, 400 lira ücretle tayin edilmiştir [123]. 1943 yılında toplanan Ankara Türk Yüksek Mimarlar Birliği kongresinde, Bedri Tümay, Hüseyin Kara, Nizamettin Doğu ve Muhittin Güreli ile birlikte birliğin idare heyeti azalığına seçilmiştir [99]. Bir yandan müsabakalara katılmaya devam eden Tümer, 1945 yılında Haymana Otel Termal ve Halk Hamamı proje müsabakasında Torkum Çubukçuyan ile birlikte Birincilik Ödülü kazanmıştır [93]. 1946 yılına gelindiğinde, Hüsnü Tümer, Bayındırlık Bakanlığı Yapı ve İmar İşleri Reisliğinde görevine devam ederken, 10.06.1946, tarihinde aynı bakanlığın müşavirliğine tayin edilmiştir [136]. Bu görevi sürdürürken 1946 yılında Ankara Teknik Üniversitesi Fizik ve Kimya Fakülteleri Proje Müsabakasında Bayındırlık Bakanlığı adına Hüseyin Kara ile birlikte jüri üyeliği yapmıştır [137]. 1947 yılına gelindiğinde, İstanbul Üniversitesi tarafından düzenlenen İstanbul Üniversitesi Hukuk ve Ekonomi Fakülteleri Ek Binaları Mimari Proje müsabakasında Zeki Sayar ile birlikte jüri üyesi olarak görev almıştır [138][93]. Yine aynı yıl, Ankara Belediyesi tarafından düzenlenen Ankara'da Yapılacak Cami Projesi Müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır [93]. 1948 yılında İstanbul Üniversitesi İnşaatı Kontrol Şefliğine tayin edilerek Bayındırlık Bakanlığındaki görevinden çekilmiştir [139]. Hüsnü Tümer bu görevlerinin ardından 1953 yılında İstanbul Belediyesi Reis Muavini olarak göreve başlamıştır

[140]. 27.12.1955 tarihli bir belgede Hüsnü Tümer'in, Cumhurbaşkanı tarafından Kudüs'te bulunan Ömer Cami'nin "*çinilerinin tamiri için mahallinde tetkik yapmak üzere*" Kudüs'e gönderildiği ifade edilmektedir. Burada, 19 Kasım 1955 ile 22 Kasım 1955 tarihleri arasında tetkiklerde bulunduğu anlaşılan Hüsnü Tümer, elde ettiği çini numunelerini 28 Kasım 1955 tarihinde Ankara'ya göndermiştir [141]. Uzun yıllar boyunca gerek serbest olarak gerekse birçok farklı kamu kurumunda görev alan Hüsnü Tümer 28 Kasım 1968 tarihinde vefat etmiştir [142].

3.2.8.2 Yapıları ve Projeleri

Bursa Kaplıca Oteli ve Bahçe Düzenlemesi (1930) (Otel proje: G. Mongeri, Uygulama Sorumlusu: Hüsnü Tümer, Bahçe Düzenleme Proje ve Uygulama: Hüsnü Tümer) (Uygulandı)

İstanbul Ayazpaşa Mühendis İbrahim Galip B. Apartmanı (1931) (Uygulandı)

Bursa Tuz Pazarı Çarşı Hali (1932)

İstanbul Münip B. Evi (1932) (Uygulandı)

İstanbul Nişantaşı Hüsnü B. Apartmanı (Mimar Torkum Çubukçıyan ile) (1932) (Uygulandı)

İstanbul Taksim Talimhane İstiklal Apartmanı (Mimar Torkum Çubukçıyan ile) (1932) (Uygulandı)

Eminönü Benzin Satış Yeri ve Umumi Hela (1933) (Uygulandı)

Ankara Yenişehir Himaye-i Etfal Apartmanı (Kira Evi) (1935) (Uygulandı)

3.2.8.3 Bulunduğu Görevler

Evkaf Umum Müdürlüğü Fen Heyeti

Serbest Mimarlık Çalışmaları (?-1937)

Ankara Belediyesi Müşavir Mimarlığı (1937-1942)

Nafia Vekaleti, Yapı ve İmar İşleri Reisliği Merkez Şehircilik Fen Heyeti Mimarlığı (1942-1946)

Bayındırlık Bakanlığı Müşavirliği (1946-?)

İstanbul Üniversitesi İnşaatı Kontrol Şefliği (1948-?)

İstanbul Belediyesi Reis Muavinliği (1953-?)

3.2.8.4 Ödül Kazandığı Yarışmalar

Bursa Belediyesi Çarşı Hal Binası Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (1930)

Ankara Sanayi ve Maadin Bankası Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (1931)

Ankara Çocuk Esirgeme Kurumu Himaye-i Etfal Apartmanı Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (1934).

Gümrük ve İnhisarlar Vekaleti Binası Proje Müsabakası Üçüncülük Ödülü (1934)

Sümerbank Proje Müsabakası Mansiyon Ödülü (1934)

Yalova Termal Oteli Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (1934)

Ankara Haymana Otel, Termal ve Halk Hamamı Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Mimar Torkum Çubukçuyan ile birlikte) (1945)

3.2.8.5 Jüri Üyelikleri

Ankara Teknik Üniversitesi Fizik ve Kimya Fakülteleri Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1946)

Ankara'da Yapılacak Cami Projesi Müsabakası Jüri Üyesi (1947)

İstanbul Üniversitesi Hukuk ve Ekonomi Fakültesi Ek Yapıları Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1947)

3.2.8.6 Projeleri Hakkındaki Yayınlar-Makaleleri

Sanayi ve Maadin Bankası Proje Müsabakası (Mimar,1931,09,s.296-299)

Hal Projesi (Mimar,1932,02,s.41-42)

Hüsnü B. Apartmanı (Mimar Torkum Çubukçuyan ile) (1932) (Mimar,1932,06,s.163-167)

Münip B. Evi-Nişantaşı (Mimar,1932,07-08,s.225-226)

Kaplıca Oteli Bahçe Projesi-Bursa (Mimar,1933,09-10,s.292-293)

Umumi Helâ ve Benzin Satış Yeri (Mimar,1934,02,s.38-40)

Çocuk Esirgeme Kurumu Kira Evi (Arkitekt,1936,03,s.73-75)

Şekil 3.18 Hüsnü Bey çalışırken (Kudüs) [143]

Şekil 3.19 Hüsnü Bey çalışırken (Kudüs) [143]

Şekil 3.20 Hüsnü Bey ve bir mimar çalışırken (Kudüs) [144]

Şekil 3.21 Hüsnü Bey Kayıtbay Sebilinin Önünde (Kudüs) [145]

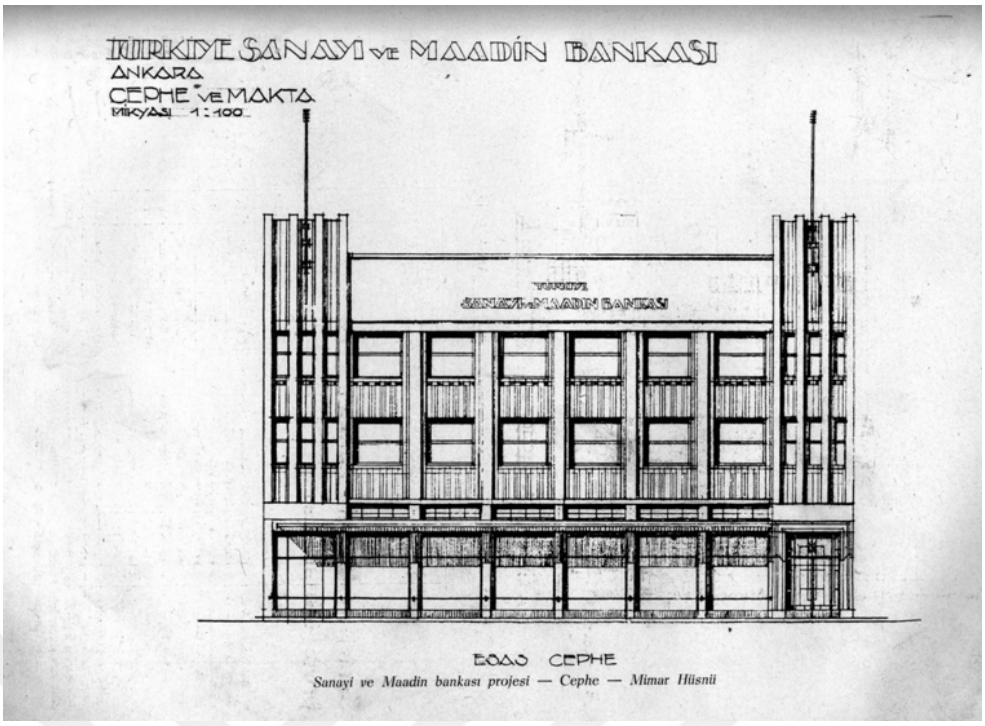

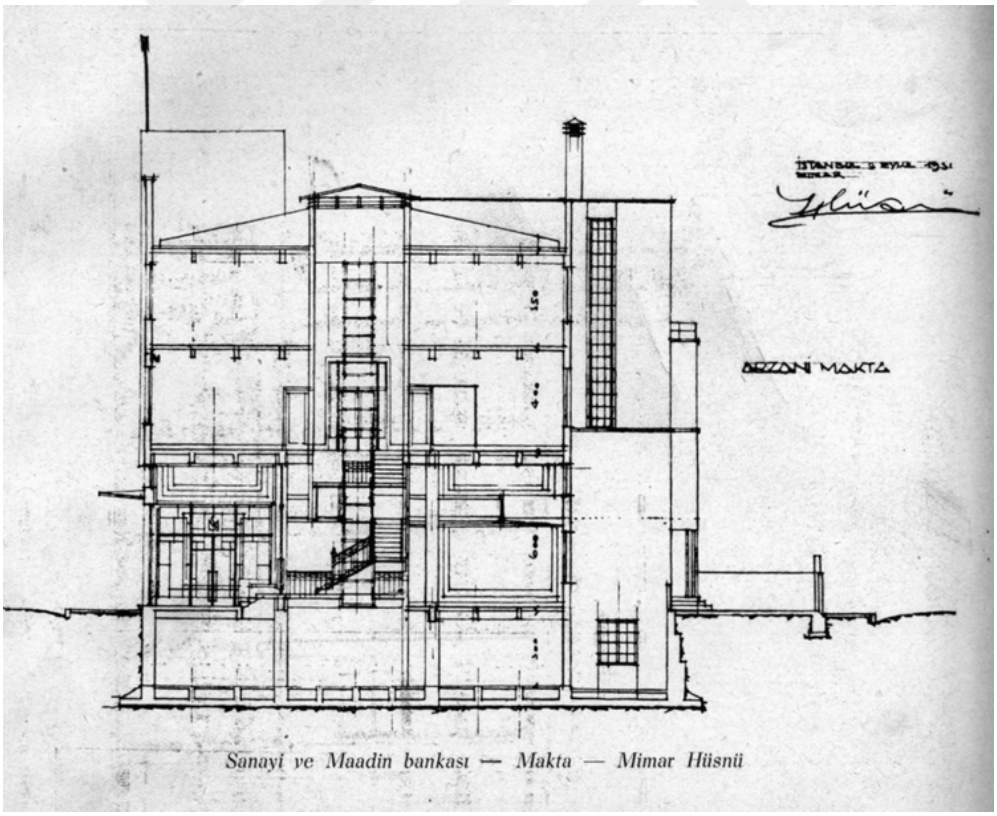

Şekil 3.22 Ankara Sanayi ve Maadin Bankası Müsabaka Paftaları [124]

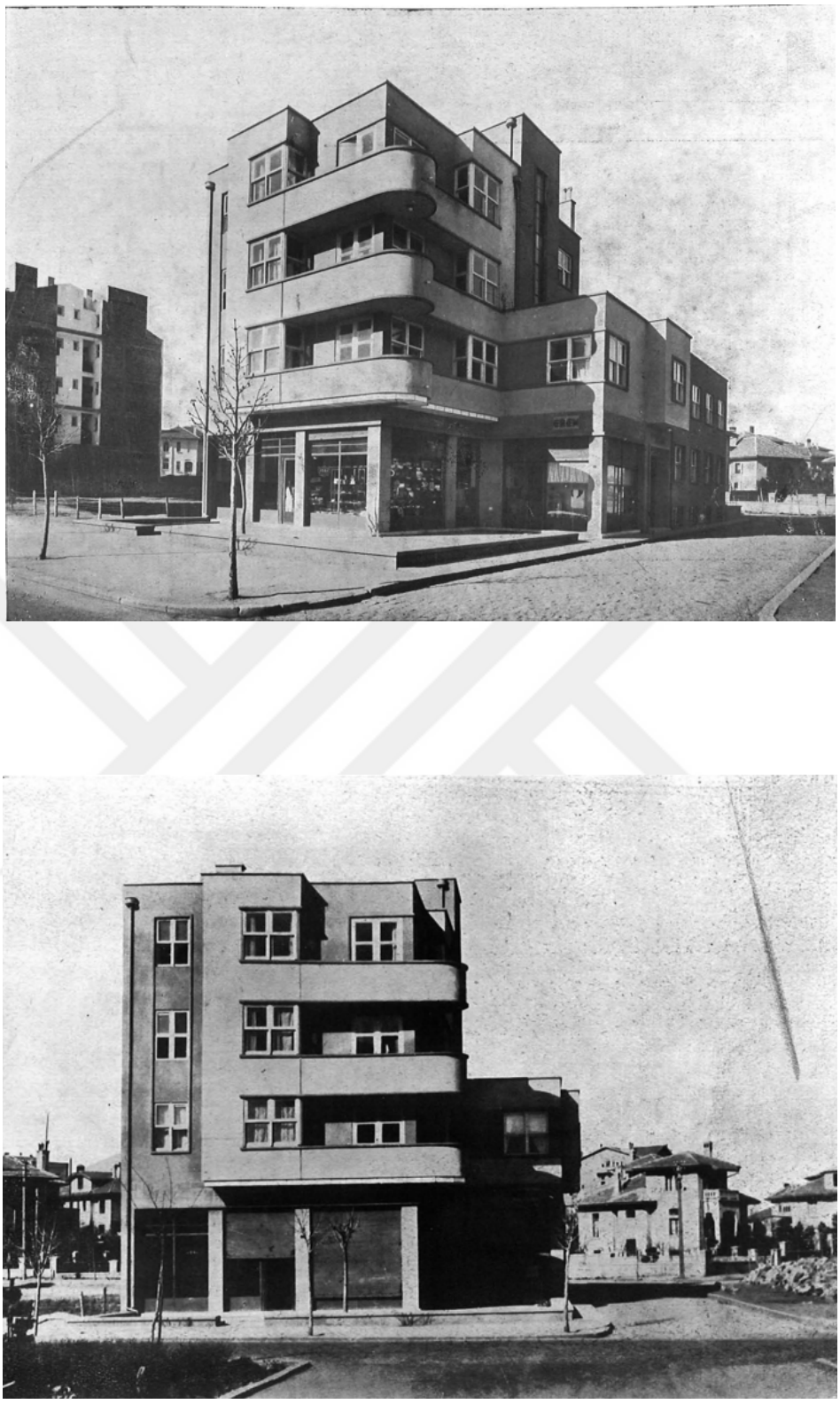

Şekil 3.23 Himaye-i Etfal Apartmanı [146]

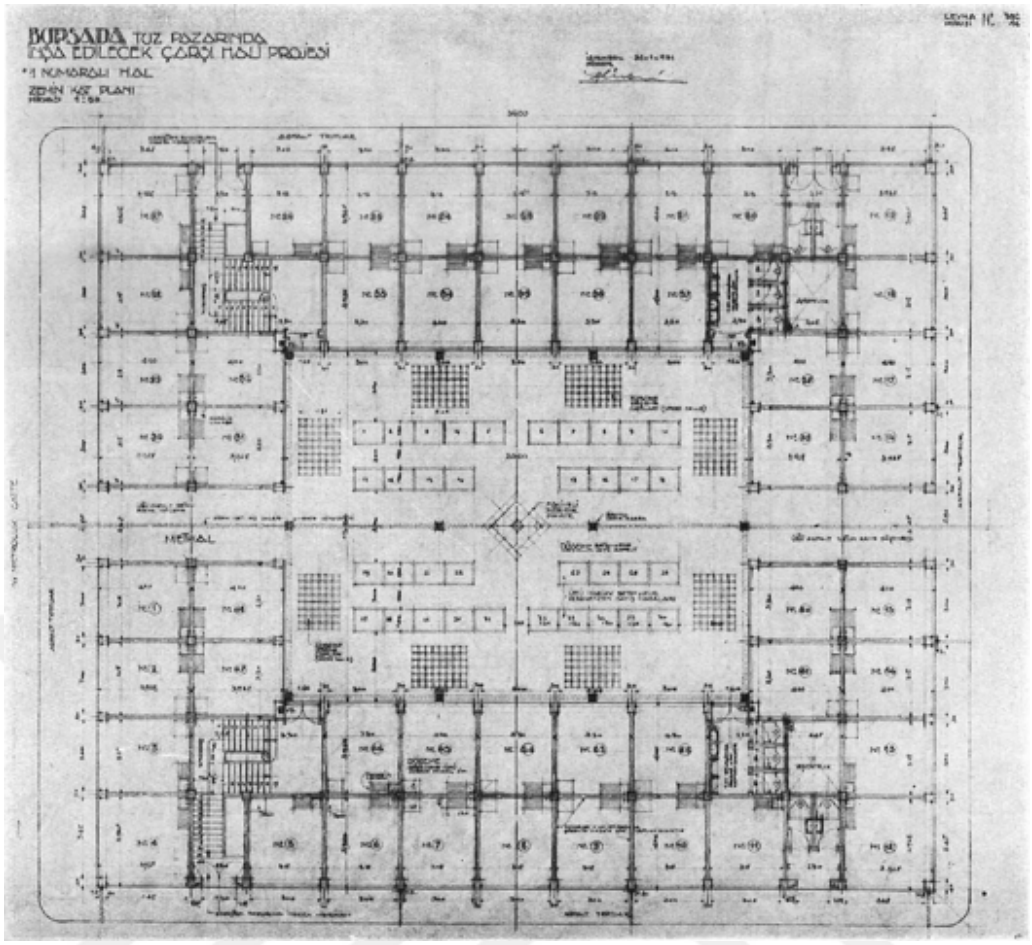

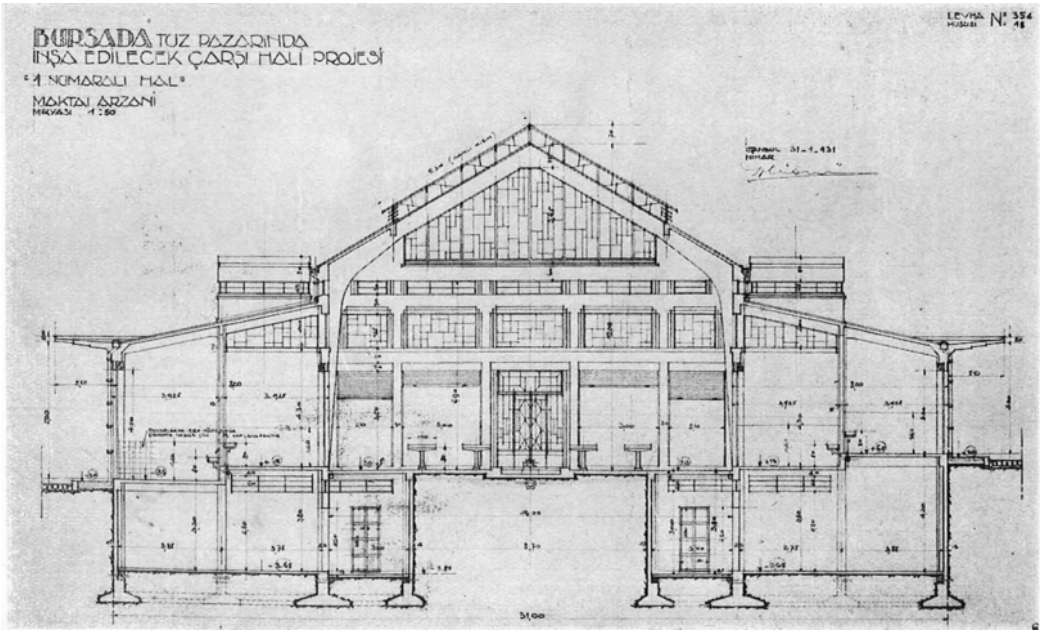

Şekil 3.24 Bursa'da İnşa Edilecek Hal Binası Projesi [125]

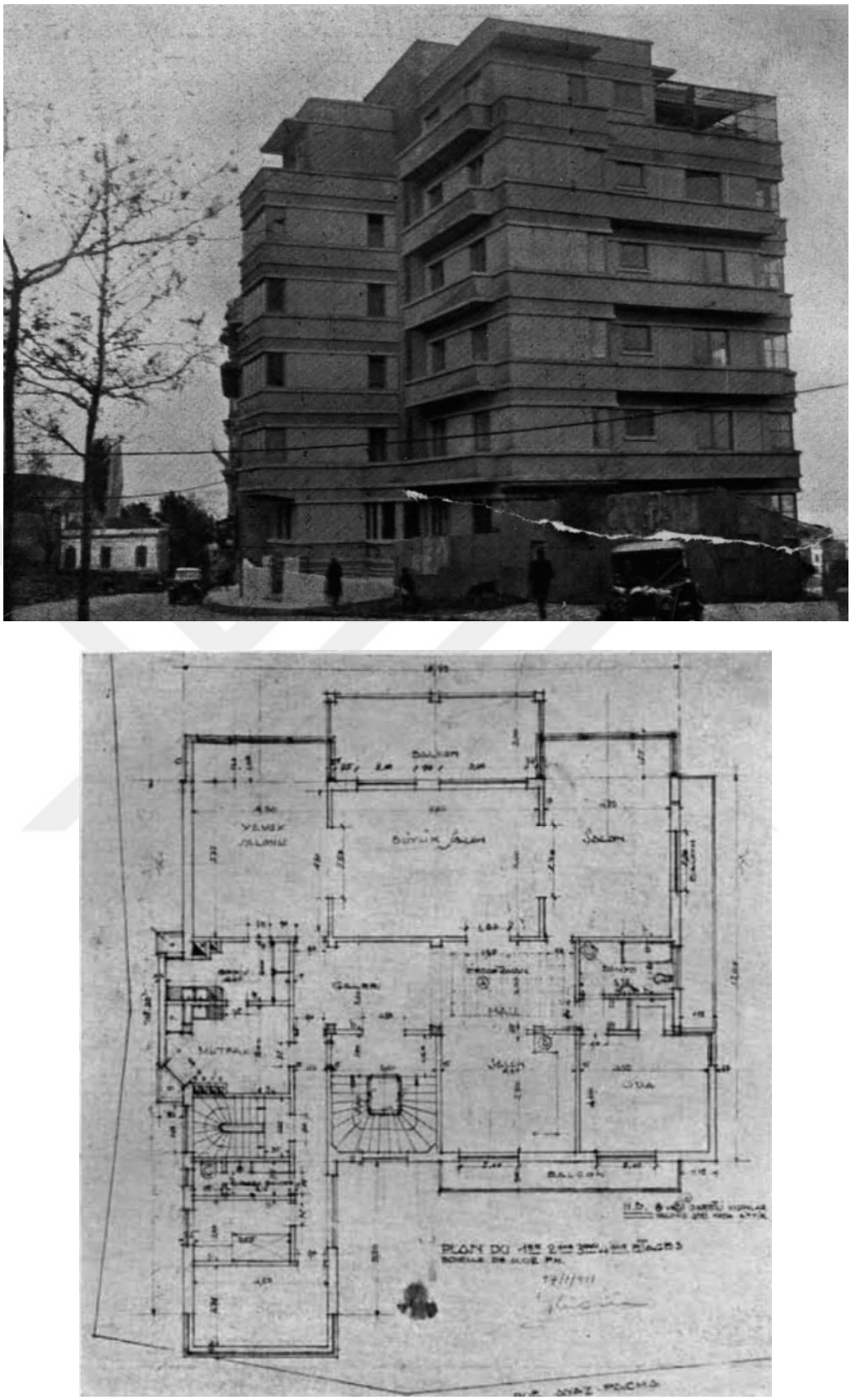

Şekil 3.25 Ayazpaşa Mühendis İbrahim Galip B. Apartmanı [126]

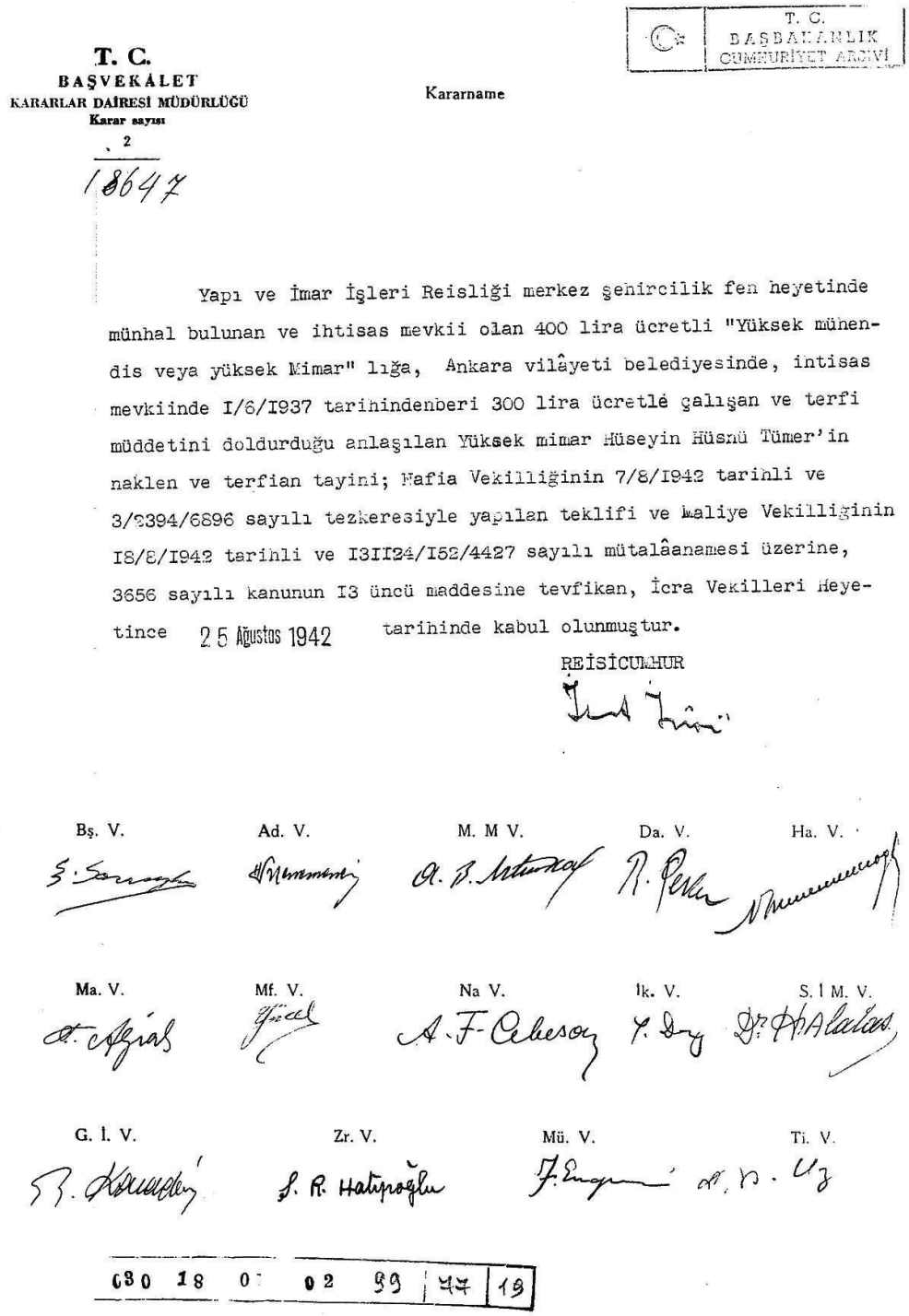

T. C.
BAŞVEKÂLET
KARARLAR DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ
Karar sayısı
2
18647

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Kararname

Yapı ve İmar İşleri Reisliği merkez şehircilik fen heyetinde münhal bulunan ve ihtisas mevkii olan 400 lira ücretli "Yüksek mühendis veya yüksek Mimar" lığa, Ankara vilâyeti belediyesinde, intisas mevkiinde I/6/I937 tarihindenberi 300 lira ücretlé çalışan ve terfi müddetini doldurduğu anlaşılan Yüksek mimar Hüseyin Hüsnü Tümer'in naklen ve terfian tayini; Nafia Vekilliğinin 7/8/I942 tarihli ve 3/2394/6896 sayılı tezkeresiyle yapılan teklifi ve Maliye Vekilliğinin I8/8/I942 tarihli ve I3II24/I52/4427 sayılı mütalâanamesi üzerine, 3656 sayılı kanunun I3 üncü maddesine tevfikan, İcra Vekilleri Heyetince 25 Ağustos 1942 tarihinde kabul olunmuştur.

REİSİCUMHUR

Bş. V. Ad. V. M. M V. Da. V. Ha. V.

Ma. V. Mf. V. Na V. İk. V. S. İ M. V.

G. İ. V. Zr. V. Mü. V. Ti. V.

030 18 07 02 99 47 19

Şekil 3.26 Yapı ve İmar İşleri Reisliği Fen Heyeti'ne Tümer'in tayini [123]

T. C.
BAŞBAKANLIK
MUAMELÂT UMUM MÜDÜRLÜĞÜ
Kararlar Müdürlüğü
Karar sayısı
3
4323

Karar

Bayındırlık Bakanlığı Yapı ve İmar Işleri Başkanlığı "E" cetveline giren 500 lira aylık ücretli Yüksek Mühendis veya Yüksek Mimar (uzmanlık yeri) kadrosunda çalışan Yüksek Mimar Hüsnü Tümer'in ayni Bakanlık 100 lira aylıklı Müşavirliğine (uzmanlık yeri) tayini; Bayındırlık Bakanlığının 18/5/1946 tarihli ve 3-2394/7684-6423 sayılı yazısı ve Maliye Bakanlığının 30/5/1946 tarihli ve 131125-707/3633 sayılı mütalâası üzerine, 3656 sayılı kanunun 13 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulunca 10/6/1946 tarihinde kararlaştırılmıştır.

CUMHURBAŞKANI

Başbakan | Adalet Bakanı | Milli Savunma Bakanı | İçişleri Bakanı | Dışişleri Bakanı

Maliye Bakanı | Milli Eğitim Bakanı | Bayındırlık Bakanı | Ekonomi Bakanı | Sa. ve So. Y. Bakanı

Gümrük ve Tekel Bakanı | Tarım Bakanı | Ulaştırma Bakanı | Ticaret Bakanı | Çalışma Bakanı

030 18 0 2 111 41 12

Şekil 3.27 Tümer'in Bayındırlık Bakanlık Müşavirliği'ne tayini [136]

T. C.
BAŞBAKANLIK
MUAMELÂT UMUM MÜDÜRLÜĞÜ
Kararlar Müdürlüğü
Karar sayısı
3
4647

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Karar

Yapı ve imar işlerinde çalıştırılacaklara ait olup 25/1/1946 tarihli ve 3/3657 sayılı kararla onanan kadrolardan 500 lira ücretli (uzmanlık yeri) Yüksek Mühendis veya Yüksek Mimarlıga Bayındırlık Bakanlığı Müşavirlerinden Yüksek Mimar Hüsnü Tümer'in 3968 sayılı kanunun 2 inci maddesi gereğince alabileceği aylık ücretin üçte ikisi ile tayini; Bayındırlık Bakanlığının 9/8/1946 tarihli ve 3-2394/12691/10495 sayılı yazısı üzerine, 3656 sayılı kanunun 13 üncü maddesine dayanılarak, Bakanlar Kurulunca 6/9/1946 tarihinde kararlaştırılmıştır.

CUMHURBAŞKANI

Başbakan | Adalet Bakanı | Milli Savunma Bakanı | İçişleri Bakanı | Dışişleri Bakanı

Maliye Bakanı | Milli Eğitim Bakanı | Bayındırlık Bakanı | Ekonomi Bakanı | Sa. ve So. Y. Bakanı

Gümrük ve Tekel Bakanı | Tarım Bakanı | Ulaştırma Bakanı | Ticaret Bakanı | Çalışma Bakanı

080 18 01 02 111 57 15

Şekil 3.28 Hüsnü Tümer'in tayini [147]

T. C.
BAŞVEKÂLET
MUAMELÂT UMUM MÜDÜRLÜĞÜ
Kararlar Müdürlüğü
Karar sayısı
4
679

KARARNAME

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Yüksek Mimar Hüsnü Tümer'in, açık bulunan 100 lira maaşlı (İhtisas mevkii) İstanbul Belediyesi Reis Muavinliğine, 3968 sayılı kanunun 2 nci maddesi gereğince alabileceği maaşla tayini; İçişleri Vekâletinin 511/4419 sayılı yazısı üzerine, 3656 sayılı kanunun 13 üncü maddesine tevfikan, İcra Vekilleri Heyetince 7 / 5/1953 tarihinde kararlaştırılmıştır.

REİSİCUMHUR

030 | 18 | 01 | | 32 | 134 | 18

Başvekil | Devlet Vekili | Devlet Vekili | Adalet Vekili | Milli Savunma Vekili
İçişleri Vekili | Dışişleri Vekili | Maliye Vekili | Milli Eğitim Vekili
Bayındırlık Vekili | Eko. ve Ticaret Vekili | Sa. ve So. Y. Vekili | G. ve Tekel Vekili
Tarım Vekili | Ulaştırma Vekili | Çalışma Vekili | İşletmeler Vekili

Şekil 3.29 Tümer'in İstanbul Belediyesi Reis Muavinliğine tayini [140]

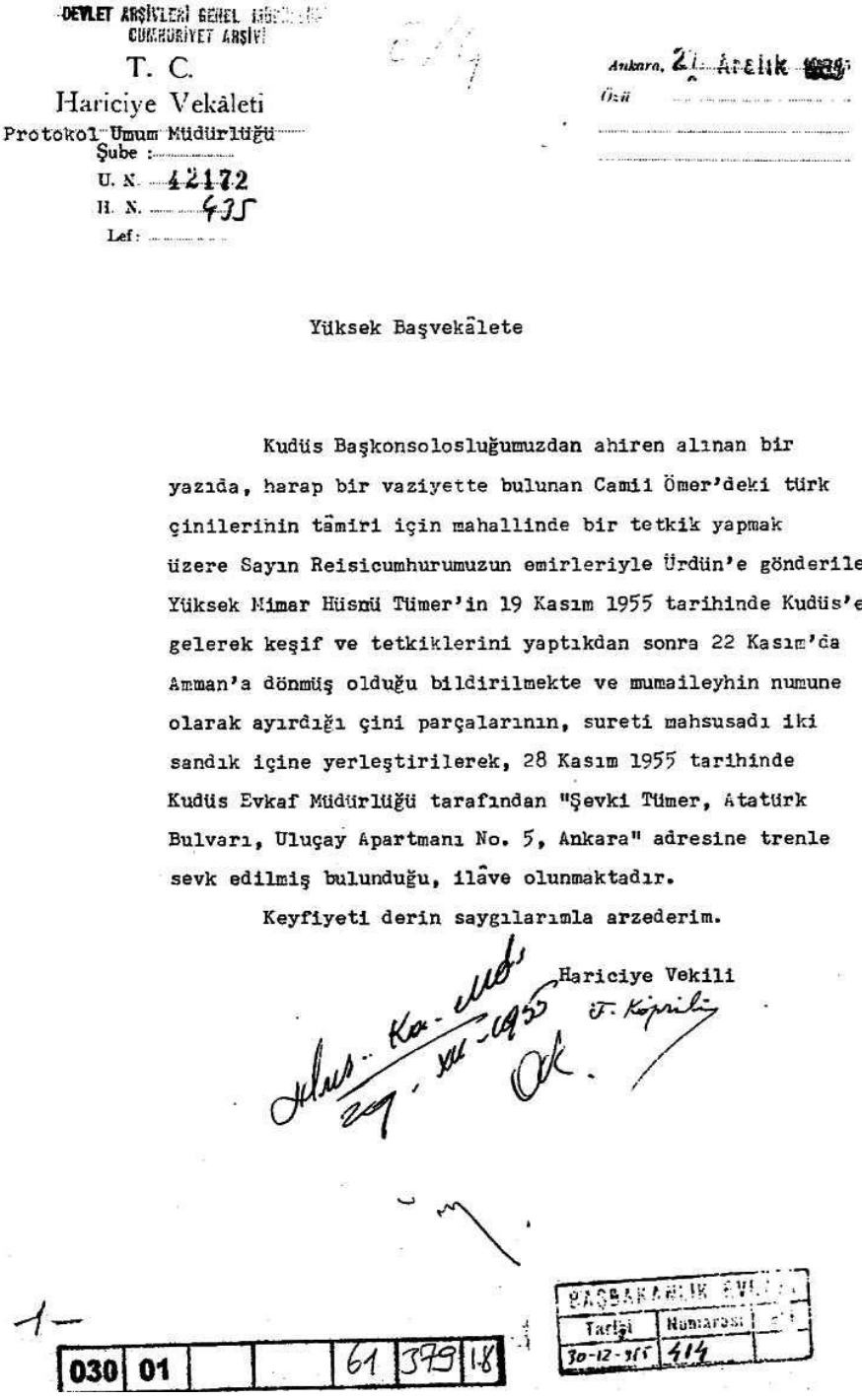

DEVLET ARŞİVLERİ GENEL
CUMHURİYET ARŞİVİ

T. C.
Hariciye Vekâleti
Protokol Umum Müdürlüğü
Şube :
U. N. 42172
H. N. 435
Lef :

Ankara, 21 Aralık 1955
Özü

Yüksek Başvekâlete

Kudüs Başkonsolosluğumuzdan ahiren alınan bir yazıda, harap bir vaziyette bulunan Camii Ömer'deki türk çinilerinin tâmiri için mahallinde bir tetkik yapmak üzere Sayın Reisicumhurumuzun emirleriyle Ürdün'e gönderilen Yüksek Mimar Hüsnü Tümer'in 19 Kasım 1955 tarihinde Kudüs'e gelerek keşif ve tetkiklerini yaptıkdan sonra 22 Kasım'da Amman'a dönmüş olduğu bildirilmekte ve mumaileyhin numune olarak ayırdığı çini parçalarının, sureti mahsusadı iki sandık içine yerleştirilerek, 28 Kasım 1955 tarihinde Kudüs Evkaf Müdürlüğü tarafından "Şevki Tümer, Atatürk Bulvarı, Uluçay Apartmanı No. 5, Ankara" adresine trenle sevk edilmiş bulunduğu, ilâve olunmaktadır.

Keyfiyeti derin saygılarımla arzederim.

Hariciye Vekili
F. Köprülü

1—

030 | 01 | | | 61 | 379 | 18

BAŞBAKANLIK EVRAK
Tarihi: 30-12-955
Numarası: 414

Şekil 3.30 Hüsnü Tümer'in Kudüs'te görevlendirilmesi [141]

3.2.9 Süreyya Yücel

3.2.9.1 Hayatı

Süreyya Yücel, (Salih Süreyya)[43] 1903 yılında İstanbul'da doğmuş, 1926 yılında Sanayi-i Nefise Mekteb-i Alisi (Güzel Sanatlar Akademisi) mimarlık şubesinden 00324 diploma numarası[44] ile mezun olmuştur [11][64]. Mesleğinin ilk yıllarında İstanbul Adalar ve Trabzon Maarif Eminliği bünyesinde kadastro ressamı olarak görev yapmıştır. Ardından Ankara'ya yerleşerek Ankara Şehremaneti İnşaat ve Mimari Şube Müdürlüğü'nde göreve başlamıştır. Ankara'da çalışmalarına devam eden Yücel, bu süre zarfında Kara Harp Okulu ve Çankaya Köşkü inşaatlarında Clemens Holzmeister ile birlikte çalışmıştır [148][149].

Şekil 3.31 Süreyya Yücel [149]

Ankara çalışmalarının ardından İstanbul'a dönmüş ve Sultanhamam Camcıbaşı Han, No:12'de kısa süre faaliyet gösteren bir mimarlık-müteahhitlik bürosu kurmuştur. Askerlik görevinin ardından 1931 yılında Afyon İdare-i Hususiye bünyesinde mimar olarak çalışmaya başlamış ve çeşitli okul binaları inşa etmiştir.

1933 yılına kadar Afyon'da çalıştıktan sonra, Maraş Belediyesinde mimar olarak göreve başlamıştır. Burada kentin imar planlama çalışmalarına katılmış ve çeşitli

[43] 1926 yılı mezunlar listesinde Salih Süreyya olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Süreyya Yücel olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].
[44] Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları kitapçığında diploma numarası 121 olarak kayıtlıdır. Ancak 121 diploma numarası 1900'lerin başlarına ait olacağı için yazım hatası olarak değerlendirilmiş ve mezun kayıtlarındaki [11] diploma numarası esas alınmıştır.

restorasyonlar gerçekleştirmiştir. 1935 yılına gelindiğinde Ankara'ya gelerek Milli Müdafaa Vekaleti İnşaat Şubesi'nde mimar olarak göreve başlamıştır. Bu görevi 1937 yılına dek sürdürdükten sonra, İstanbul Vakıflar Müdürlüğü Fen Heyeti bünyesinde çalışmaya başlamıştır. Vakıflar bünyesinde Nihat Nigizberk ve Vasfi Egeli gibi isimlerle beraber çalışma imkânı bulmuş, bu isimlerin yanında iyi bir Restoratör mimar olarak yetişme şansı elde etmiştir. Bu dönem başında Vasfi Egeli'nin bulunduğu ekiple birlikte birçok önemli tarihi yapının onarımını gerçekleştirmiştir. İlerleyen dönemde İkinci Dünya Savaşı'nın patlak vermesi üzerine tekrar askere alınmıştır. Askerlik dönüşü tekrar Vakıflar Müdürlüğü'ndeki görevine dönüş yapmıştır. Bundan sonraki dönemde kısa bir süreliğine Trabzon'da çalışmış, İstanbul'a geri dönüşünde göreve yeni başlayan Vakıflar Genel Müdürü Orhan Çapçı tarafından Ege Bölgesi'nde gerçekleştirilecek restorasyonların sorumlusu olarak görevlendirilmiştir. Bu amaçla Aydın ve Manisa'da birkaç yıl bulunarak Aydın, Manisa, Nazilli, İzmir gibi kentlerde çok sayıda yapının restorasyonunu gerçekleştirmiştir. Bu görevinin ardından tekrar İstanbul'a dönmüş ve Bursa, Çanakkale, Balıkesir ve çevresindeki yapıların restorasyonlarını tamamlamıştır. Süreyya Yücel, 1966 yılında emekliye ayrılmış, 1970 yılında vefat etmiştir [148][149].

3.2.9.2 Yapıları-Projeleri

Afyon Cumhuriyet İlk Mektebi (Proje: Süreyya Yücel) (Tatbik ve Taahhüt: Mühendis Sadık ve Ferruh)

Afyon Dinar Mektebi

Afyon Gecik Hamamı ile Fidanlığı, Hapishane, Tutuklu Çalışma Evi, Jandarma Binası, İçme Suyu Tesisleri (1931-1933) (Kontrol Mimarı)

İstanbul Karakulak Suyu Tesisleri (1949)

Balıkesir Vakıf Kervan Oteli

İzmit Vakıf İşhanı (Kontrol Mimarı)

Aydın Buzhane ve Çarşı Tesisleri

Çanakkale Vakıf İşhanı (Kontrol Mimarı)

Manisa Vakıf İşhanı (Kontrol Mimarı)

Üsküdar Nasuhi Bilmen Evi

Teşvikiye İsmet Büyük bayraktan Evi

Sezai Demirel Evi ve Mağazası

Çankaya Köşkü (Kontrol Mimarı) (Clemens Holzmeister'in yanında)

Kara Harp Okulu Binası (Kontrol Mimarı) (Clemens Holzmeister'in yanında)

3.2.9.3 Restorasyonları (Vakıflar Fen Heyeti Bünyesinde İken)

Süleymaniye Külliyesi Restorasyonu

Fatih Cami ve Külliyesi Restorasyonu

İstanbul Yeni Cami ve Hünkâr Kasrı Restorasyonu

Atik Ali Paşa Cami Restorasyonu

Fethiye Cami Restorasyonu

Üsküdar Şemsi Paşa Külliyesi Restorasyonu

Hırka-ı Şerif Camisi Restorasyonu

Şehzadebaşı Camisi Restorasyonu

Beyazıt Camisi Restorasyonu

Eyüp Zalmahmut Paşa Camisi Restorasyonu

Edirne Selimiye Camisi Restorasyonu

Üç Şerefeli Cami Restorasyonu

Babaeski Cedit Ali Paşa Camisi Restorasyonu

Lüleburgaz Kadı Ali Bey Cami Restorasyonu

Gebze Çoban Mustafa Paşa Külliyesi Restorasyonu

Aydın Bey Cami Restorasyonu

Nazilli Çarşı Cami Restorasyonu

Manisa Muradiye Külliyesi Restorasyonu

Manisa Sultan Camisi Restorasyonu

Manisa Ulu Cami Restorasyonu

Manisa Çeşniğir Cami Restorasyonu

Manisa Dilşeker Hamamı Restorasyonu

Manisa Muradiye Medresesi Restorasyonu

İzmir Yapıcıoğlu Salih Paşa Camisi Restorasyonu

İzmir Tepecik Camisi Restorasyonu

İzmir Kemeraltı Camisi Restorasyonu

Balıkesir Yıldırım Cami Restorasyonu

Balıkesir Balya Reşadiye Camisi Restorasyonu

Balıkesir Burhaniye Hacı Ahmet Camisi Restorasyonu

Balıkesir İbrahim Ağa Mescidi Restorasyonu

Çanakkale Bigadiç Evliya Camisi Restorasyonu

Tire'de Çeşitli Yapıların Restorasyonu

Bursa Ulu Cami Restorasyonu

Bursa Yeşil Cami Külliyesi Restorasyonu

Bursa Orhan Cami Restorasyonu

İznik Yeşil Cami Restorasyonu

İnegöl İshak Paşa Cami Restorasyonu

Söğüt Ertuğrul Gazi Türbesi Restorasyonu

Gelibolu Camisi Restorasyonu

İmroz Camisi Restorasyonu

Çanakkale Çardak Gazi Yakup Bey Cami Restorasyonu

İstanbul Sirkeci, Samatya, Kazlıçeşme, Bakırköy Rum ve Ermeni Kiliseleri Restorasyonu

Beykoz Karakulak ve Taşdelen Vakıf Su Tesisleri Onarımı

3.2.9.4 Bulunduğu Görevler

İstanbul Adalar Kadastro Ressamı

Trabzon Maarif Eminliği Kadastro Ressamı

Ankara Şehremaneti İnşaat ve Mimari Şube Müdürlüğü Mimarı

İstanbul Sultanhamam'da Mimarlık-Müteahhitlik Bürosu

Afyon İdare-i Hususiye Mimarı

Maraş Belediyesinde Mimar

Ankara Milli Müdafaa Vekaleti İnşaat Şubesi Mimarlığı

İstanbul Vakıflar Müdürlüğü Fen Heyeti Mimarı

3.2.9.5 Makaleleri

Mimar Sinan'ın Bolvadındaki Eserleri (Mimar,1932,04,s.113)[45]

İlk Mektep Binası-Afyon (Mimar,1932,04,s.119)

3.2.9.6 Kitapları

İlk Mektep Planları Albümü, Maarif Vekaleti İlk Tedrisat Dairesi, Ankara, 1933.

[45]Makalenin yazarı olarak sadece mimar Süreyya'nın ismi verilmiş, soy isim belirtilmemiştir. Süreyya Yücel makalenin yayınlandığı tarihte Afyon İdare-i Hususiye bünyesinde mimar olarak çalıştığı için, makalenin yazarının Süreyya Yücel olduğu kabul edilmiştir.

Şekil 3.32 Süreyya Yücel ve Fatin Uluengin [148]

3.2.10 Muzaffer Pulur

3.2.10.1 Hayatı

1904 yılında Zile'de dünyaya gelen Muzaffer Pulur, 1926 yılında Sanayi-i Nefise Mekteb-i Alisi (Güzel Sanatlar Akademisi) mimarlık şubesinden 00325 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. Bir süre serbest mimarlık yapan ve Beyoğlu Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü görevini yürüten Pulur'un, 1940 yılında yayınlanan Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları başlıklı kitapçığa göre, Karakoşoğlu Han, No:8-9, Kürekçiler, Galata adresinde bir bürosu bulunmaktadır. 1956 yılından itibaren İstanbul Belediyesi bünyesinde çalışmaya başlayan Pulur'un, 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz" başlıklı habere göre bu tarihte mesleğindeki 43. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır. 12 Kasım 1969 tarihinde vefat etmiştir [64][150][151][109].

Şekil 3.33 Muzaffer Pulur [151]

3.2.10.2 Bulunduğu Görevler

Serbest Mimarlık Bürosu

Beyoğlu Belediyesi Fen İşleri Müdürü

İstanbul Belediyesi

3.2.11 Arif Hikmet Fosfor

3.2.11.1 Hayatı

Arif Hikmet Fosfor, 1927 yılında Sanayi-i Nefise Mekteb-i Alisi (Güzel Sanatlar Akademisi) mimarlık şubesinden, 00340 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. Mesleki kariyerini çeşitli kamu kurumlarında memur olarak geçiren Fosfor, emekli olmadan önce İstanbul Belediyesi İmar Müdürlüğü'nde çalışmıştır. Emekli olduktan sonra bir süre serbest mimarlık yapan Fosfor, 1979 yılında vefat etmiştir [152].

Şekil 3.34 Arif Hikmet Fosfor [64]

3.2.11.2 Bulunduğu Görevler

İstanbul Belediyesi İmar Müdürlüğü

3.2.11.3 Makaleleri

Kır Evi Projesi (Arkitekt,1937,01,s.9-10)

3.2.12 Naci Meltem

3.2.12.1 Hayatı

Naci Meltem, 1927 yılında Sanayi-i Nefise Mekteb-i Alisi (Güzel Sanatlar Akademisi) mimarlık şubesinden 00342 diploma numarası ile mezun olmuştur [11]. Arkitekt dergisinde 1936 ile 1978 arasında mimarlık, inşa teknikleri, imar hareketleri, mimari hukuk, kuram, mimarlık ve toplum gibi alanlarda çok sayıda makale yayınlamıştır. 1940 yılında basılan Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları ve Yüksek Mimarlık Mesleği İle Alakadar Mevzuat başlıklı kitapçıkta, birlik üyelerinin adresleri kısmında Naci Meltem, Deniz Yolları Fen Heyeti Galata adresini beyan etmiştir [64].

Şekil 3.35 Naci Meltem [64]

1947 yılında Arkitekt dergisinde yayınladığı "Karoların Ayrılması ve Kalkmasının Sebepleri" başlıklı makaleye göre bu tarihte D. Deniz Yolları İnşaat Kurulu Mimarı olarak çalışmaktadır [153]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 42. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

3.2.12.2 Bulunduğu Görevler

D. Deniz Yolları İnşaat Kurulu Mimarı

3.2.12.3 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Kır Evi Projesi (Arkitekt,1937,01,s.9-10).

Temel Sisteminin İntihabı (Arkitekt,1936,07,s.203)

Hastanelerde Umumî Hizmet Yerleri (Arkitekt,1936,10-11, s.310)

Hastanelerde Tedavi Odaları (Arkitekt,1936,12,s.350-351)

Hastanelerde Banyo, Hava ve Beden Hareketleri ile Tedavi Yerleri (Arkitekt,1937,02,s.61-62)

Mimaride Güzellik (Arkitekt,1938,05-06,s.164)

Denizbank Antreposu (Arkitekt,1938,10-11,s.291-292)

İki Ailelik Bir Ev (Arkitekt,1939,03-04,s.53-54)

Muhtelif San'atlerin Teşekkül ve Menşeileri (Arkitekt,1940,05-06,s.127-128)

Güzellik (Arkitekt,1940,09-10,s.214-215)

"Van" Gölünde Bir İmar Hareketi (Arkitekt,1943,01-02,s.46-47)

İnşaat Şantiyelerinin Fennî Bakımdan Teşkilatı (Arkitekt,1943,11-12,s.261-262)

İnşaat Şantiyelerinin Fennî Bakımdan Teşkilatı (Arkitekt,1944,01-02,s.35-36)

Mimarinin Üç Dönüm Noktası (Arkitekt,1944,07-08,s.173-175)

Köylümüzü Sıhhi Evlere Nasıl Kavuşturacağız? (Arkitekt,1947,01-02,s.35-37)

Karoların Ayrılması ve Kalkmasının Sebepleri (Arkitekt,1947,05-06,s.123-125)

Arttırma ve Eksiltme Kanunu Bugünkü İhtiyaçları Karşılamağa Kâfi Midir? (Arkitekt,1947,07-08,s.192-194)

Arttırma ve Eksiltme Kanunu Bugünkü İhtiyaçları Karşılamağa Kâfi Midir? (Arkitekt,1947,09-10,s.235-236)

İstanbul’un Küçük Limanları (Arkitekt,1948,01-02,s.17-19)

Kızkulesi (Tour de Leandre) (Arkitekt,1948,05-06,s.107-109)

Mimari ve San'at Hakkında Düşünceler (Arkitekt,1948,09-12,s.202)

Antalya (Arkitekt,1949,05-06,s.114-118)

Baalbek Harabeleri (Arkitekt,1950,01-02,s.24-26)

Düşünen San'atkâr (Henri Sauvage'den Çeviri) (Arkitekt,1950,03-04,s.84-85)

Sanat Hakkında Düşünceler (Arkitekt,1951,01-02,s.11)

Rotterdam Şehri Kendi İskân Meselesini Nasıl Halletti? (Antoinette Suquet-Bonnaud'dan Çeviri) (Arkitekt,1951,03-04,s.79-82)

Mimarlık (Arkitekt,1951,09-10,s.186-189)

Yapı Sanatında, Usullerin Yenilenmesi Mimarın Usulleri (M. Lucien Bechmann'dan Çeviri) (Arkitekt,1951,11-12,s.229-231)

Yapı Sanatında, Usullerin Yenilenmesi Mimarın Usulleri (M. Lucien Bechmann'dan Çeviri) (Arkitekt,1952,03-04,s.78-82,92)

Yapı Sanatında, Usullerin Yenilenmesi Mimarın Usulleri (M. Lucien Bechmann'dan Çeviri) (Arkitekt,1953,09-12,s.206-207)

Büyük Şehirlerimizde İskân Dertleri (Arkitekt,1960,04,s.183-185)

Yugoslavya'da İlkel Gerilmeli Beton Yeni İnkişafın Kısa Bir Tetkiki (Branko Zezeli'den Çeviri) (Arkitekt,1961,03,s.130-134)

Mimarlık ve Yapı Sanatı (Arkitekt,1964,03,s.112)

Mimarlık ve Toplumsal Sorunlar (Arthur William Bertrand Russell'dan Çeviri) (Arkitekt,1970,03,s.134-136)

Yapı Yönetmelikleri ve Yüksek İrtifalı Konutlar (E. Kapustyan'dan Çeviri) (Arkitekt,1978,03,s.114-116)

3.2.13 Abidin Mortaş

3.2.13.1 Hayatı

1904 yılında Sivas'ta doğan Abidin Mortaş, 1928 yılında[46] Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden mezun olmuştur [64][154]. Mezuniyetinin ardından, Cemil Finci ve Faruk Çeçen ile birlikte kısa süreli bir mimarlık bürosu kurmuştur. 1931'de Abdullah Ziya Kozanoğlu ve Zeki Sayar ile birlikte Arkitekt dergisini kurmuş ve yayıncılık alanına giriş yapmıştır. 1933 yılında Zonguldak Halk Fırkası tarafından düzenlenen Zonguldak Halkevi Binası Mimari Proje Müsabakasında Zeki Sayar ile birincilik ödülü kazanmıştır. 1935 yılında ise Yozgat Terzili Kaplıcası Oteli Proje Müsabakasında Şevki Balmumcu ile birincilik ödülü kazanmıştır [155] [93].

Şekil 3.36 Abidin Mortaş [156]

1936 yılında Çocuk Esirgeme Kurumu Apartman, Sinema, Kapalı Yüzme Havuzu, Gazino ve Garaj Binası Mimari Proje Müsabakasında Behçet Ünsal ve Şevki Balmumcu ile, 1937 yılında Bursa Halk Evi Mimari Proje Müsabakasında Münevver Belen Gözeler ile müşterek Birincilik ödülü kazanmıştır [93][157][158]. 1942 yılından itibaren mesleki faaliyetlerine ağırlıklı olarak Ankara'da devam etmiştir. Zeki Sayar'ın belirttiğine göre Ankara'da, Haydar Emre

[46]Türk Yüksek Mimarlar Birliği kitapçığına göre Abidin Mortaş 1928 yılında 366 diploma numarası ile mezun olmuştur. 1928 yılı mezunları kayıtlarında 366 diploma numarası Hüseyin Avni'ye aittir [11][64]. İsmin Abidin Mortaş'a ait olup olmadığı anlaşılamadığı için Abidin Mortaş 1928 yılı mezunu olarak kabul edilmiş ancak diploma numarası kesin olarak belirlenemediği için burada belirtilmemiştir.

ve Cemil Arıduru'nun sahibi olduğu HAYMİL İnşaat Ltd. şirketiyle ortaklık kurmuş ve Dil Tarih Fakültesi, Devlet Demiryolları Umum Müdürlük Binası, Etibank, Emekli Sandığı Binası, Amerikan Sefarethanesi gibi yapıları tamamlamıştır [156]. Müteahhitliğin yanında Kılıçoğlu Sineması ile Ankara Büyük Sinema, İstanbul Büyükada Piyango Evleri, Ankara Kavaklıdere İş Bankası İkramiye Evleri, Nur Sinema ve Oteli ile Kalaba Camisi gibi yapıların mimari projelerini hazırlamıştır [156][159]. 1944 yılında başladığı İstanbul Mimarlar Birliği Başkanlığı görevine 1946 yılında dek devam etmiştir [83]. 1945 yılında Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Adana Adalet Sarayı Binası Proje Müsabakasında Nizamettin Doğu, Feyyaz Tüzüner ile birlikte Birincilik Ödülü kazanmıştır, aynı yıl, ayrıca Ankara'da inşa edilecek Sinema ve Apartman Bloğu binalarına ait proje müsabakası ile Gaziantep Ticaret ve Sanayi Odası Proje Müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır [93][160][161].

1946 yılında Trabzon Sergievi Proje müsabakasında [162], 1947 yılında Ankara Belediyesi tarafından düzenlenen Ankara'da Yapılacak Cami Projesi Müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır [93]. Aynı yıl ayrıca, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin Haysiyet Divanı üyeliğine Alaettin Özaktaş ve Bedri Tümay ile birlikte seçilmiştir [101]. 1948 yılında Ankara İller Kooperatifi Ev Projeleri Proje müsabakası ile 1949 yılında Ankara Belediyesi tarafından düzenlenen Ankara Belediyesi Ucuz Evler Proje Müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır. 1950 yılında Zeki Sayar ile T.C. Merkez Bankası İzmir Şubesi Hizmet Binası Proje Yarışmasında jüri üyesi olarak görev almıştır [93]. Arkitekt dergisinde 1934 yılından 1952'ye kadar yayınlanan 36 adet makalesi bulunan Mortaş, 1963 yılında Ankara'da vefat etmiştir.

3.2.13.2 Yapıları-Projeleri

H. Ziya Bey Evi (1931)[47]

[47]Mimar dergisinde yayınlanan makalede Mimar Abidin ismi yer almaktadır. Ancak yayınlanan plan daha çok röleveyi andırdığı için, yapıyı Mortaş'ın mı tamamladığı yoksa makale oluşturmak için rölevesine mi yer verdiği bilinmemektedir.

Ankara Çocuk Esirgeme Kurumu Rant Tesisleri Yarışma Projesi (1932)

Melek Apartmanı (1932)

M.H. Evi (1932)

Ev Projesi (1932)

Dr. Naci B. Evi (1932) (Uygulama) (Cavit Raşit ile) (Mimar,1932,11-12,s.317-319)

Yazlık Ev (1933)

Suadiye'de İki Ev (1933) (Aziz Bey Evi, Feride Hanım Evi) (Mühendis Fikri ile)

Cemil Bey Evi (1933)

İskeçe Apartmanı (1934)

İ.E. Hanım Evi (1934)

Düzce Halkevi (1934)

B. Hakkı Evi (1934)

Avniye Hanımefendi Kira Evi (1934)

Küçük Ev Projesi (1935)

Köy Projesi (1935)

Kira Evi (1935)

Dr. Ziya ve Dr. Zeki Kira Evleri (1935)

Mazhar Evi (1935)

Erenköy'de Villa (1936)

Tire Ortaokul Projesi (1937)

Eczacı B. Nazım Malkoç Evi (1937)

Küçük Kasaba Evi Projesi (1940)

Köy Evi Tipleri (1940)

Kasaba Evleri (1940)

Ankara Tasarruf Evleri Kooperatifi (1943)

Bir Memur Tip Ev Projesi (1944)

Ankara Maliye Okulu (1947)

Ankara Büyük Sinema (1949)

Ankara İş Bankası Piyango Evi (1949)

İstanbul Büyükada Piyango Evleri (1950)

Ankara Kavaklıdere İş Bankası İkramiye Evleri (1952)

Kalaba Camisi, (Hüseyin Kara ile birlikte) Ankara (1951)

Ankara Nur Sinema ve Oteli (1952)

Kılıçoğlu Sineması, Eskişehir (1954-1959)

Ankara Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi (Yüklenici)

Devlet Demiryolları Umum Müdürlük Binası (Yüklenici)

Etibank (Yüklenici)

Emekli Sandığı Binası (Yüklenici)

Amerikan Sefarethanesi (Yüklenici)

Ankara Spor Salonu (1954) (Yüklenici)

AOÇ Türk Traktör (Yüklenici)

Merkez Bankası Banknot Matbaası (Yüklenici)

Ankara Maltepe Koç Yurdu (Yüklenici) [154].

3.2.13.3 Bulunduğu Görevler

Mimarlık Bürosu (Cemil Finci ve Faruk Galip (Çeçen) ile)

Mimar (Arkitekt) Dergisi Kurucu Ortak ve Neşriyat Müdürü (1931-1942)

İstanbul Mimarlar Birliği Başkanlığı (1944-1946)

3.2.13.4 Jüri Üyelikleri

Ankara Yenişehir Camisi Mimari Proje Yarışması Jüri Üyesi (1947)

Trabzon Sergievi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1946)

Ankara Sinema ve Gazino Binası Mimari Proje Yarışması Jüri Üyesi (1945)

Gaziantep Ticaret ve Sanayi Odası Mimari Proje Yarışması Jüri Üyesi (1945)

T.C. Merkez Bankası İzmir Şubesi Mimari Proje Yarışması Jüri Üyesi (1950)

Ankara İller Kooperatifi Ev Projeleri Mimari Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1948)

Ankara'da Yapılacak Cami Projesi Müsabakası Jüri Üyesi (1947)

İzmit Belediye Binası ile Otel Mimari Proje Yarışması Raportör (1948)

Ankara Belediyesi Ucuz Evler Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1949)

3.2.13.5 Makaleleri

Müstakil Evler (Mimar,1931,02,s.42-43)[48]

Memleketimizde Mimari Varlık (Mimar,1931,03,s.73-74)

Herkesin Kendi Evi (Mimar,1931,04,s.128-132)

İnşaat ve Mimari (Mimar,1931,05,s.172-174)

H.Ziya B. Evi-Samatya (Mimar,1931,08,s.255-260)

Tek Katlı Evler (Mimar,1931,09,s.310-311)

Madeni Çatı Kaplamaları (Mimar,1931,10,s.341-342)

Meslektaşlarıma (Mimar,1931,11-12,s.353)

Mühendis İbrahim Galip B. Apartmanı – Ayaspaşa (Mimar,1931,11-12, s.355-364)[49]

[48]Mimar dergisinde makalenin yazarı belirtilmemiştir. Ancak metinde kullanılan görsellerin altında "*Mimar Abidin*" ifadesi yer aldığı için makalenin yazarının Abidin Mortaş olduğu kabul edilmiştir.
[49]Mimar dergisinde makalenin içeriğinde, resimlerin ve planların altında "*Mimar Hüsnü*", metnin altında ise "*Mimar Abidin*" ismi yer aldığı için, makalenin sahibinin Abidin Mortaş olduğu kabul edilmiştir.

Ev İşleri Mektepleri (Mimar,1932,01,s.28-29)

Yeni Rus Mimarisi (Mimar,1932,02,s.43-45)

Film ve Dekor (Mimar,1932,02,s.48)

Ev Projesi (Mimar,1932,03,s.81)

M.H.Evi (Mimar,1932,09,s.255-256)

Melek Apartmanı (Mimar,1932,11-12,s.311-316)

Suadiye'de İki Ev (Aziz Bey Evi, Feride Hanım Evi) (Mühendis Fikri ile) (Mimar,1933,01,7-14)

Bugünün Türk Mimarı (Mimar,1933,02,33-34)

Zonguldak Halkevi İlk Projesi (Zeki Selah ile) (Mimar,1933,03,85-88)

Memlekette Türk Mimarının Yarınki Vaziyeti (Mimar,1933,05,s.129-130)

Yazlık Ev (Mimar,1933,06,s.175)

Cemil Bey Evi (Mimar,1933,08,237-239)

Otel Binaları (Mimar,1933,08,s.248-251)

İskeçe Apartmanı-Maçka (Mimar,1934,01,s.1-5)

İ.E. Ha. Evi (Mimar,1934,05,s.129-133)

Ev Projesi (Mimar,1934,06,s.168-171)

Avniye Hf. Kira Evi (Zeki Selah ile)(Mimar,1934,08,s.229-230)

Düzce Halkevi Binası Projesi (Mimar,1934,08,s.237)

B. Hakkı Evi (Mimar,1934,11, s.306-308)

Kira Evi (Arkitekt,1935,05, s.141-144)

Küçük Ev Projesi (Arkitekt,1935,05, s.149)

B. Mazhar Evi (Arkitekt,1935,06, s.159-162)

Dr. Ziya ve Dr. Zeki Kira Evleri (Arkitekt,1935,10, s.281-284)

Yozgat- Terzili Kaplıca Oteli Projesi (Şevki Balmumcu ile) (Arkitekt,1936,02,s.11-13)

Evlerimiz (Arkitekt,1936,01, s.24-27)

Erenköyü'nde Bir Ev (Arkitekt,1936,09,s.249-251)

Eczacı B. Nazım Malkoç Evi (Arkitekt,1937,04,s.103-104)

Tire Orta Mektep Projesi (Arkitekt,1937,09,s.252-254)

Çocuk Esirgeme Kurumu Apartman, Sinema, Havuz, Gazino ve Garaj Binası (Arkitekt,1937,12,s.331-336)

Köy Evi Tipleri (Arkitekt,1940,01-02,s.8-9)

Küçük Kasaba Evi Projesi (Arkitekt,1940,01-02,s.10-11)

Polis Koleji Müsabakası (Arkitekt,1940,09-10,s.203-205)

Modern Türk Mimarisi (Arkitekt,1941/42,05-06,s.115-116)

Teknik ve Sanat (Arkitekt,1941/42,11-12,s.260-261)

Yapı Sanayii (Arkitekt,1943,03-04,s.51-53)

Yeni Alman Mimari Sergisi (Arkitekt,1943,03-04,s.67-70)

Ankara Tasarruf Evleri Kooperatifi (Arkitekt,1943,03-04,s.76-79)

Ankara'da Mesken Meselesi (Arkitekt,1943,11-12,s.239-240)

Proje Müsabakaları (Arkitekt,1944,01-02,s.1-2,13)

Bir Memur Evi Tip Projesi (Arkitekt,1944,01-02,s.45-46)

Bir Yazı Münasebetiyle (Arkitekt,1944,01-02,s.48)

Klâsik Türk Mimarisi ve Sinan'ın Sanatı (Arkitekt,1944,03-04,s.80-82)

Az Para ile Ev Yapmak ve Bizde Kooperatifçilik (Arkitekt,1944,03-04,s.90-92)

Hükümet Konakları (Arkitekt,1944,11-12,s.250-253)

İnsan ve Sanat (Arkitekt,1945,03-04,s.47,55)

Harp Sonrası İmar İşleri (Arkitekt,1945,09-10,s.191-192)

Maliye Okulu Proje ve Tatbik (Arkitekt,1947,01-02,s.5-13)

Ankara Tasarruf Evleri (Arkitekt,1948,01-02,s.10-15)

Memleketimizde Yapı ve Mimari İşleri (Arkitekt,1948,01-02,s.39-41)

Büyük Sinema (Arkitekt,1949,01-02,s.3-13)

İş Bankası Piyango Evi (Arkitekt,1949,03-04,s.54-55)

İş Bankası Piyango Evleri (Arkitekt,1950,01-02,s.10-11)

Büyük Adada İki Piyango Evi (Arkitekt,1950,01-02,s.12-13)

Kalaba Camii (Hüseyin Kara ile) (Arkitekt,1951,01-02,s.6-10)

Nur Sinema ve Oteli (Arkitekt,1952,05-08,s.103-106)

3.2.13.6 Yarışmaları

Zonguldak Halkevi Binası Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Zeki Sayar ile birlikte) (1933)

Yozgat Terzili Kaplıcası Oteli Birincilik Ödülü (Şevki Balmumcu ile) (1935)

Çocuk Esirgeme Kurumu Apartman, Sinema, Kapalı Yüzme Havuzu, Gazino ve Garaj Binası Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Şevki Balmumcu ve Behçet Ünsal ile müşterek) (1936)

Adana Adalet Sarayı Mimari Proje Yarışması Birincilik Ödülü (1945)

İstanbul Radyoevi Proje Yarışması Birinci Mansiyon Ödülü (1945)

Bursa Halkevi Binası Mimari Proje Yarışması Birincilik Ödülü (Münevver Belen ile müşterek) (1937)

Adana Adalet Sarayı Binası Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Nizamettin Doğu, Feyyaz Tüzüner ile) (1945) [154][93].

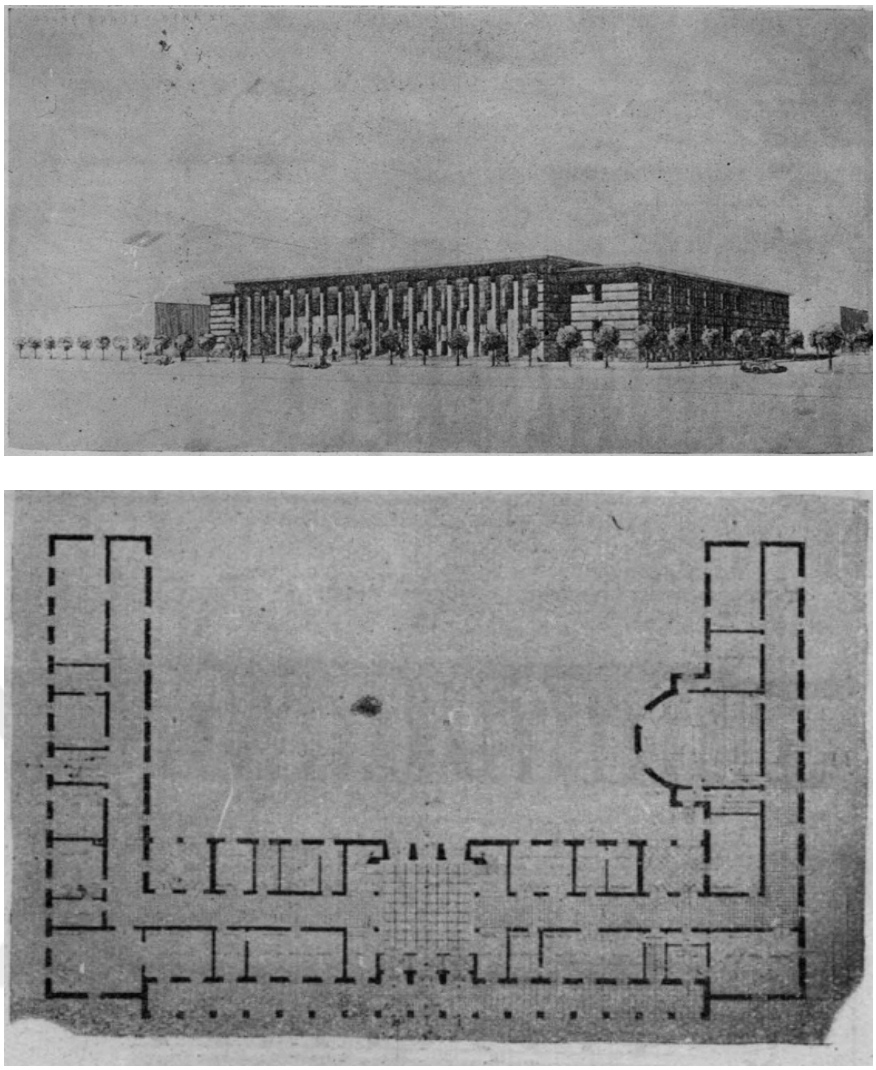

Şekil 3.37 Adana Adalet Sarayı Binası Müsabakası [161]

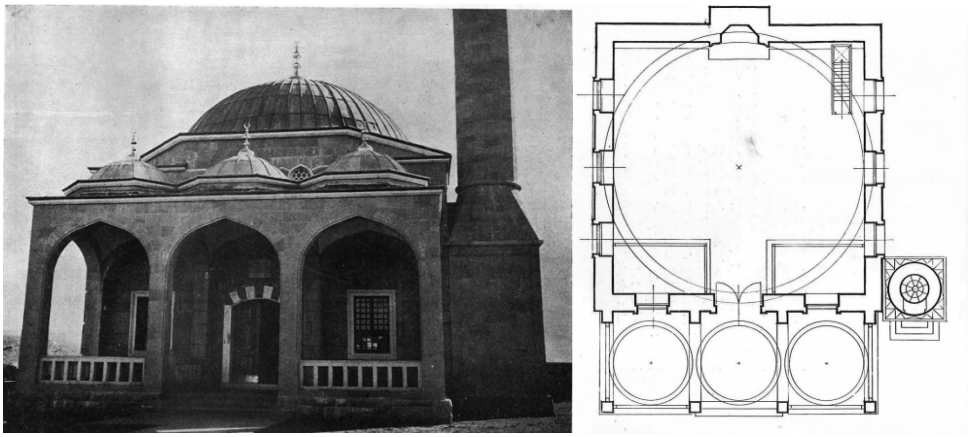

Şekil 3.38 Ankara Kalaba Cami, Hüseyin Kara ile birlikte [163]

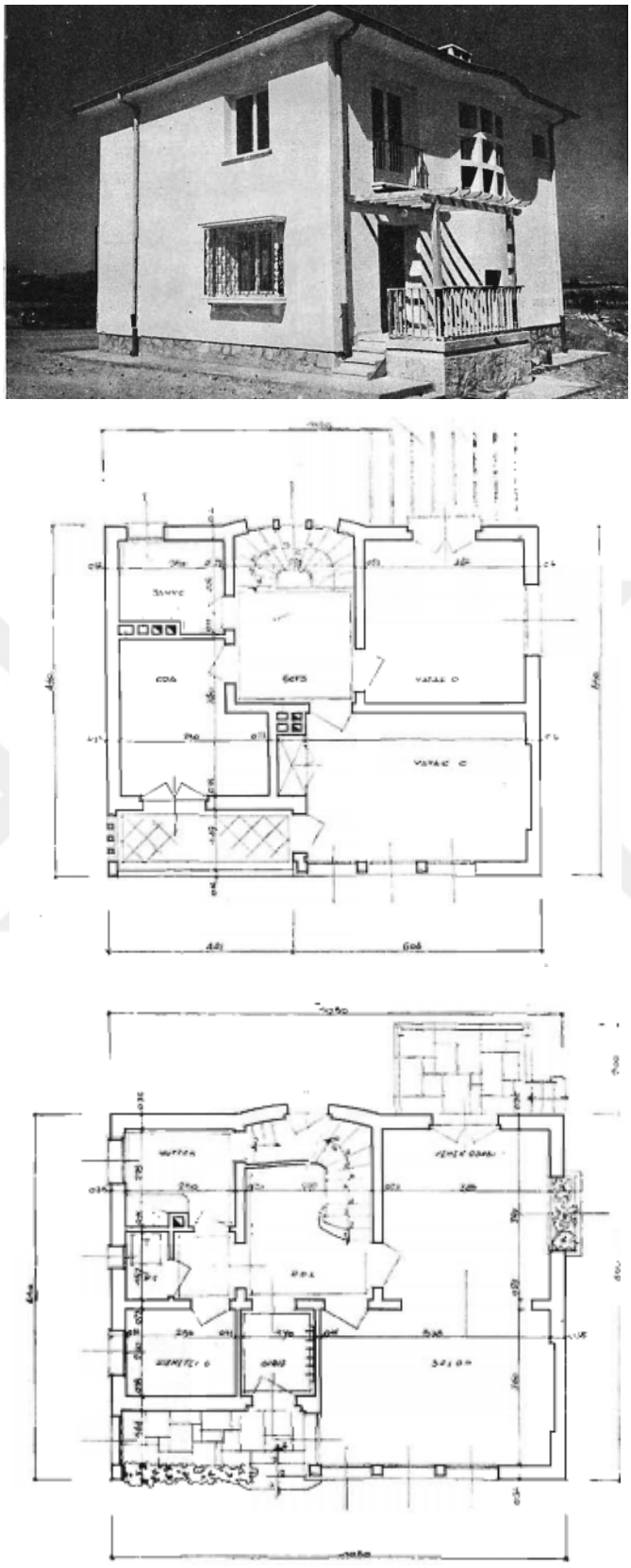

Şekil 3.39 Ankara İş Bankası Piyango Evi [164]

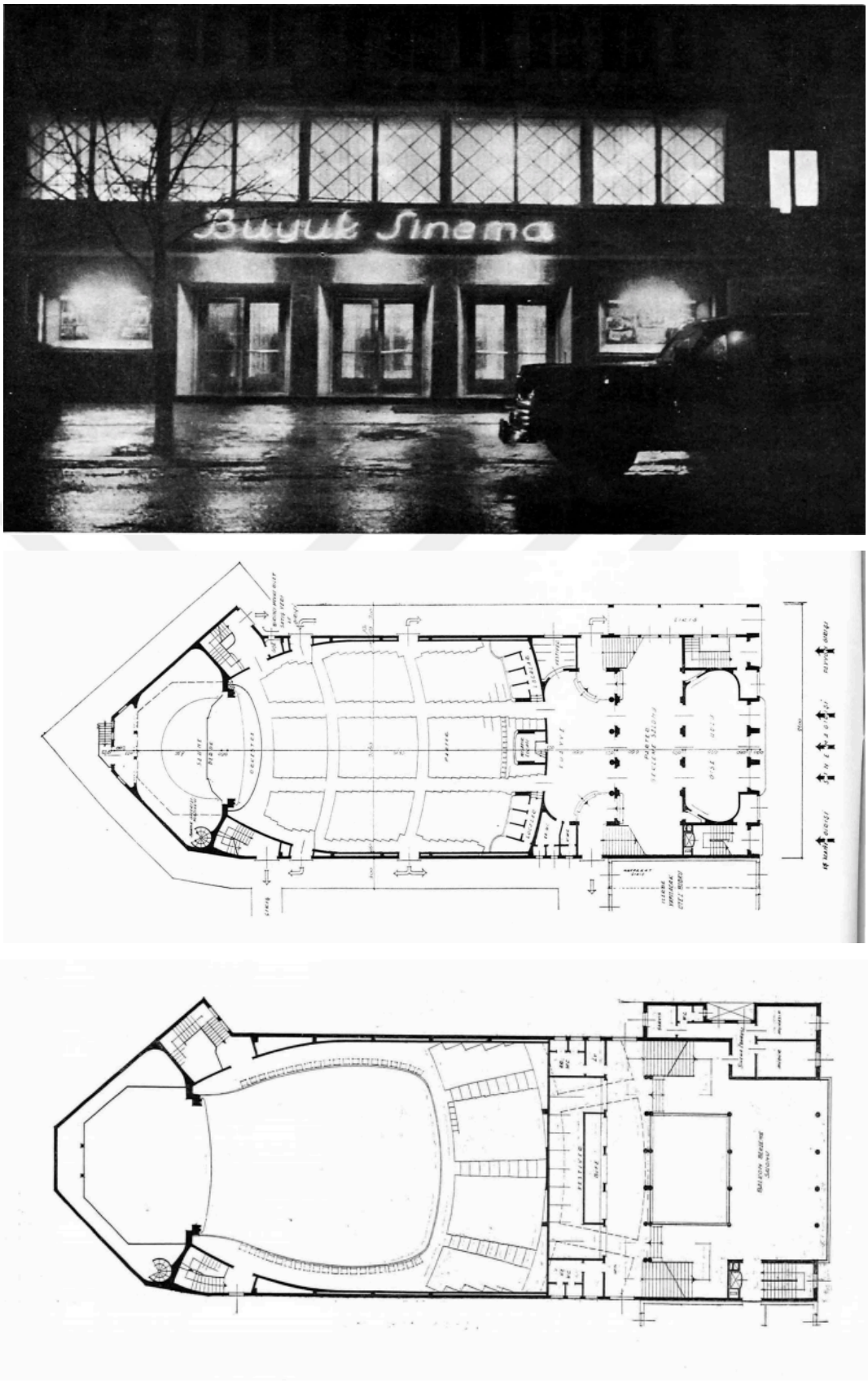

Şekil 3.40 Ankara Büyük Sinema [165]

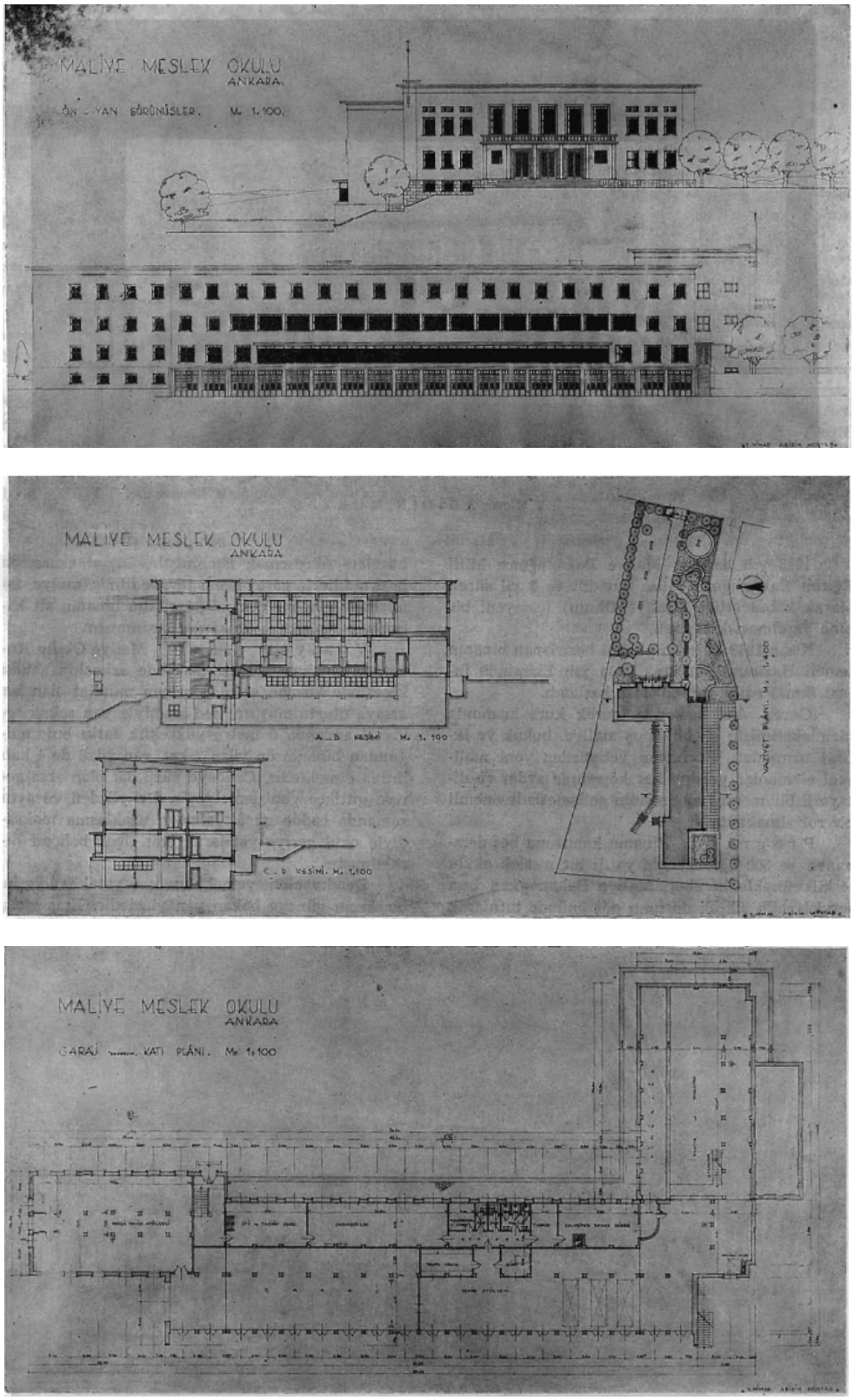

Şekil 3.41 Ankara Maliye Meslek Okulu [166]

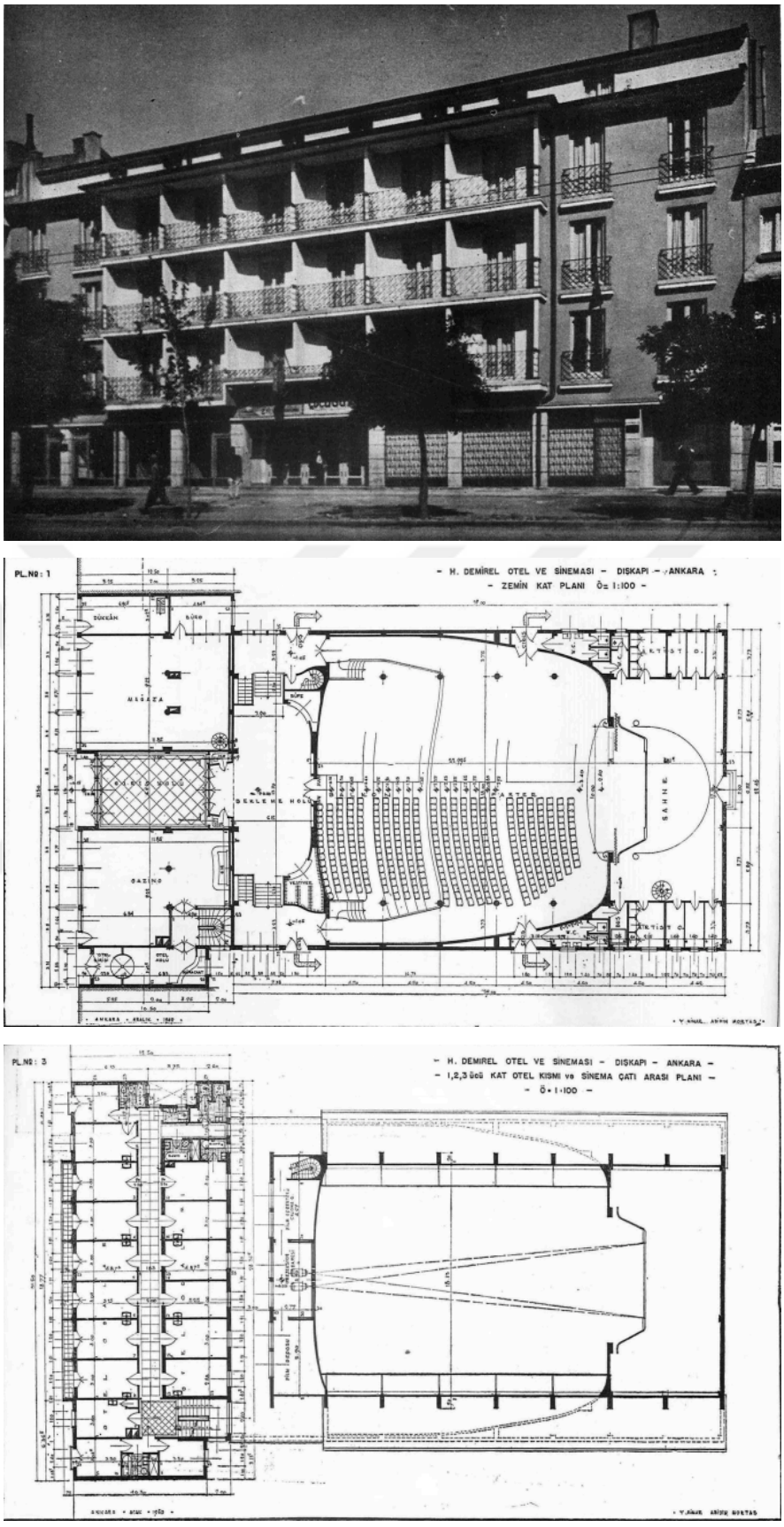

Şekil 3.42 Ankara Nur Sinema ve Oteli [167]

3.2.14 Aziz Börü

3.2.14.1 Hayatı

Aziz Börü, (Mehmet Aziz)[50] 1928 yılında Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Şubesinden 00353 diploma numarası ile mezun olmuştur [11]. 1940 yılında basılan Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları ve Yüksek Mimarlık Mesleği İle Alakadar Mevzuat başlıklı kitapçığa göre Bahtiyar Han No:25 Galata İstanbul adresinde bir bürosu bulunmaktadır [64]. Aziz Börü, 1955 yılında Kapalıçarşı'nın restorasyonunu gerçekleştirmiştir. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 41. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

Şekil 3.43 Aziz Börü [64]

3.2.14.2 Restorasyonları

Kapalıçarşı Restorasyonu (1955)

3.2.14.3 Makaleleri

Yanan Kapalıçarşı'da 6538 Sayılı Kanun Gereğince Kısım Yapılmakta Olan Tamir ve İhya İşleri (Ragıp Evrenbek ile)(Arkitekt,1956,01, s.23-29).

[50]1928 yılı mezunlar listesinde Mehmet Aziz olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Aziz Börü olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

3.2.15 Burhan Arif Ongun

3.2.15.1 Hayatı

Burhan Arif Ongun, (Mehmet Burhanettin)[51] 1904/1905 yılında İstanbul'da doğmuş, Galatasaray Lisesi'nin ardından, 1923 yılında girdiği [168] Güzel Sanatlar Akademisi Mimari Şubesinden 1928 yılında 00374 diploma numarası ile sınıf ikincisi olarak mezun olmuştur [11][64]. Sınıf ikincisi olarak mezun olduğu için Maarif Vekaleti'nin 150 liralık bursunu[52] almaya hak kazanmış ve Paris'e gönderilmiştir [83].

Şekil 3.44 Burhan Arif Ongun [169]

Paris'te bulunduğu sürede, Paris Şehircilik Enstitüsü'ne (Institut d'Urbanisme) devam etmiş, Le Corbusier'in yanında staj yapmıştır. Ardından bir yıldan az bir süre Mies van der Rohe'nin yanında çalışmak üzere Berlin'e geçmiştir [168]. 1931 yılında Türkiye'ye dönmüş ve Avrupa'dan dönen diğer arkadaşları gibi Ankara'da bir sergi düzenlemiş ve Mimar dergisinde belirtildiğine göre güçlü bir ilgi ile karşılaşmıştır [170][171]. Türkiye'ye dönmesinin ardından Ankara'da bir süre öğretmen okulları mimarı olarak çalışır [168]. 1933 yılında Milli İktisat ve Tasarruf Cemiyeti'nin düzenlediği, "*Ankara Sergi Evi Binası Uluslararası Mimari Proje Müsabakasında*" jüri üyesi olarak görev yapmıştır [141]. Askerlik görevinin

[51]1928 yılı mezunlar listesinde Mehmet Burhanettin olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Burhan Arif Ongun olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

[52]Bursun amacı, yeni mimari üzerine ihtisas yapmış öğretim üyeleri yetiştirmek ve yeni mezun mimarların Avrupa'da çalışarak bilgilerini arttırmalarını sağlamaktır [83].

ardından, bir süre serbest çalışmış [168], 1934 yılında düzenlenen "*Sümerbank Mimari Proje Müsabakasında*" mansiyon ödülü kazanmıştır [141]. 1935 yılında Nafia Bakanlığı Şehircilik Mütehassıslığına atanmıştır [168]. Bu görevi sırasında, Roma'da düzenlenen "*Uluslararası Mimarlık ve Şehircilik Kongresi'ne*" Kazım Dinçeraslan (Yapı İşleri Umum Müdürü) ile birlikte katılmıştır [172]. 1936 yılında görev yerinin Samsun olarak değiştirilmesi üzerine bu görevinden istifa etmiş ve serbest çalışmaya başlamıştır [168][173]. 1937 yılında, Sovyet mimarlarının daveti üzerine mimar Arif Hikmet Holtay ile birlikte Rusya'ya gitmiştir [168]. Dönüşünde izlenimlerini Arkitekt dergisinde "*Sovyet Memleketlerinde Gördüklerimiz*" başlıklı makalesinde aktarmıştır [174]. 1937 yılında Arkitekt dergisinde çıkan bir habere göre Sıhhat Vekaleti Fen Müfettişliğine tayin edilmiştir [175]. 1942 yılında "*Samsun Şehri İmar Müsabakası'nda*" Jüri Üyesi olarak görev yapmıştır [176]. Daha çok şehircilik alanında çalışan mimar Ongun'un yapıları arasında 1954 yılında inşa edilen Burgazada Camisi sayılabilir. Ongun ilerleyen dönemde bir süre, "*İskân İşleri Umum Müdürlüğü Fen Müfettişliği*" ve "*İstanbul Belediyesi Müşavir Mimarlığında*" çalışmasının ardından 1964 yılında emekli olmuştur. Mimar Burhan Arif Ongun, 17 Mart 1980 tarihinde İstanbul'da vefat etmiştir [177][169][168].

3.2.15.2 Yapıları

Burgazada Camisi (1953)

3.2.15.3 Bulunduğu Görevler

Öğretmen Okulları Mimarı

Serbest Mimarlık (1934-?)

Nafia Vekaleti Yapı İşleri Umum Müdürlüğü Şehircilik Bürosu Şehirci Mimarı (1935)

Sıhhat Vekaleti Fen Müfettişliği Mimarı (1937)

İskân İşleri Umum Müdürlüğü Fen Müfettişliği (Tarih bilinmiyor)

İstanbul Belediyesi Müşavir Mimarlığı (Tarih bilinmiyor)

3.2.15.4 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Şehircilik Fenninde Asri Tetebbüün Vasıta ve Menşeleri (Mimar,1931,03,s.91-93)

Mimar Sinan ve Yeni Sanat (Mimar,1931,04,s.111-112)

Kazino Projesi (Mimar,1931,04,s.126-127)

Gayrikıyasî ve Kıyasi Şehirler (Mimar,1931,05,s.161-163)

İstanbul'un İmarı Hakkında Notlar (Mimar,1931,05,s.149-153)

Gayrikiyasi Bir Şehrin Müvellidi (Mimar,1931,06,s.185-186)

Stadyum Projesi (Mimar,1931,06,s.209-211)

Şehir İnşaatında Mimarinin Hakimiyeti (Mimar,1931,07,s.231-232)

Otel Projesi (Mimar,1931,09,s.308-309)

Edirne'nin İmarı (Mimar,1931,10, s.317-318)(Mimar,1931,11-12,s.354)

Bir Cami Projesi (Mimar,1931,10,s.329-330)

Türk Mimarisi ve Beynelmilel Mimarlık Vasıfları (Mimar, 1931,11-12,s.365-366)

Türk Şehirlerinin Bünyesi (Mimar,1932,01,s.1-3)

Mimaride Tenvirat (Mimar,1932,03,s.82-85)

Renesans Şehirleri (Mimar,1932,06,s.161-162)

Edirne Muallim Mektebi Konferans Salonu (Mimar,1932,07-08,s.207-208)

Yeni Şehirlerin İnkişafı ve "Siedlung" lar (Mimar,1932,07-08,s.213-216)

Modern Bir Şehirin Uzviyeti (Mimar,1932,09,s.250-252)

Şehirlerimizin Plânları (Mimar,1932,11-12,s.324-325)

Gazi Heykeli ve Hükümet Meydanı İzmit (Mimar,1933,02,s.47)

Ankara'nın İmarı Projesi (Mimar,1933,02,s.48-49)

İstanbul'un Plânı (Mimar,1933,05,s.154-161)

İstanbul'un Plânları (Mimar,1933,06,s.178)

Edirneli Dr. Rifat Osman Bey Merhum (Mimar,1933,06,s.180-181)

Sinan İhtifalleri Münasebetile (Mimar,1934,03, s.82)

Sinanın Son Eseri Takyeci İbrahim Efendi Camii (Mimar,1934,03, s.90)

Sıra Evler (Arkitekt,1935,06,s.179-180)

Roma 13. Mimarlar Kongresi Münasebetiyle İtalya'da Gördüklerimiz (Arkitekt,1935,10, s.305-308)

Köy Projesi (Arkitekt,1935,11-12, s.320)

İzmit İmar Planı (Arkitekt,1936,01, s.14-15)

Belediye Sınırı, İmar Sınırı (Arkitekt,1937,01,s.20-21)

Sovyet Memleketlerinde Gördüklerimiz (Arkitekt,1937,05-06,s.169-171)

3.2.15.5 Kitapları

Şiirle Mimari Müzik ve Portreler (1968)

Ay Işığında (1969)

Yedi Pırlanta İnsan (1971)

Bizim Dünyamız En Güzel Hikayeleri En Seçme Şiirleri (1971)

50 Yıl Böyle Geçti (1974)

Üç Bahriyelinin Sevgilileri (1974)

Güzel Sanatlar Yoluyla Tanrıya İnanç ve Açlık (1976)

Gerçek ve Yalancı Dünya (1978)

Gönen Öyküleri (1980) [178].

3.2.15.6 Jüri Üyelikleri

Ankara Sergi Evi Binası Uluslararası Mimari Proje Yarışması Jüri Üyesi (1933)

Samsun Şehri İmar Müsabakası Jüri Üyesi (1942)

3.2.15.7 Ödül Kazandığı Yarışmalar

Sümerbank Mimari Proje Müsabakası Mansiyon Ödülü (1934)

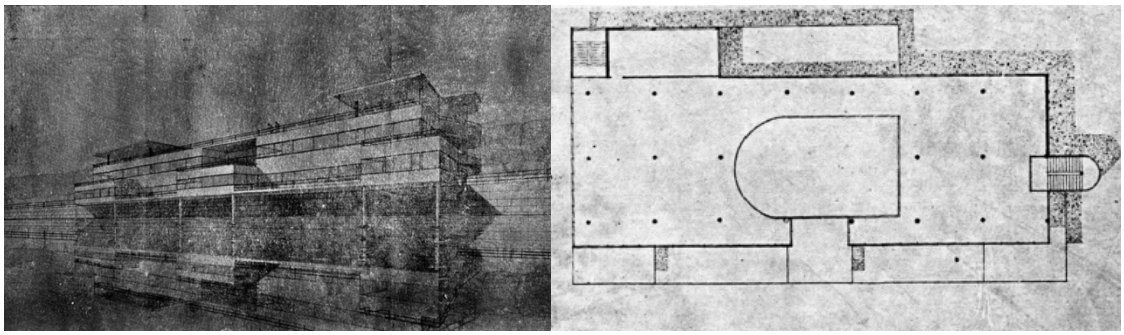

Şekil 3.45 Fransa'daki stajı sırasında hazırladığı Kazino Projesi [179]

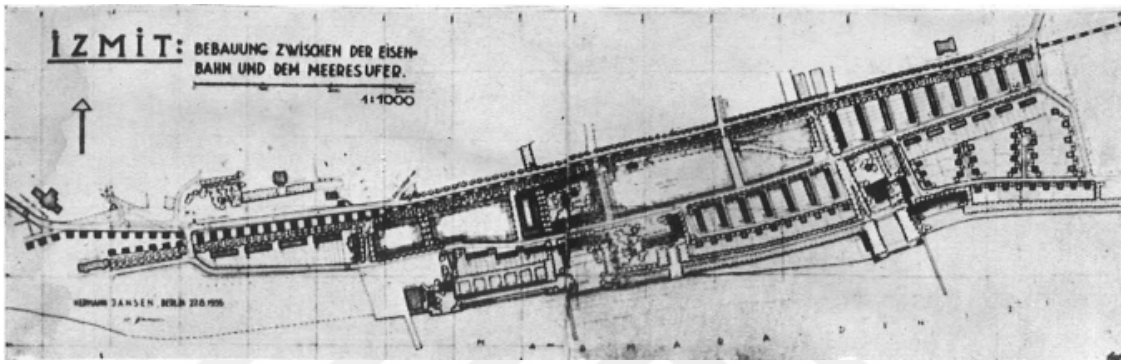

Şekil 3.46 İzmit İmar Planı [180]

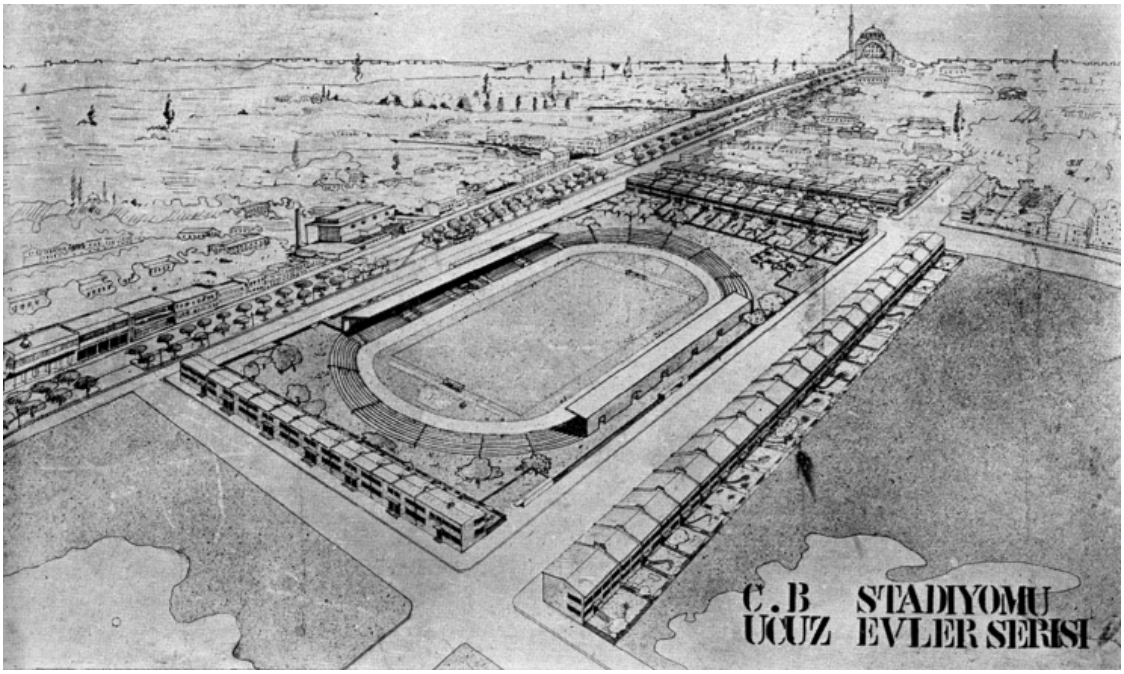

Şekil 3.47 Stadyum Projesi [181]

3.2.16 Cemil Finci

3.2.16.1 Hayatı

Cemil Finci, (İbrahim Cemil)[53] 1928 yılında Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık şubesinden, 00361[54] diploma numarası ile mezun olmuştur. Abidin Mortaş ve Faruk Çeçen'le kısa süre faaliyet gösteren bir mimarlık bürosu kurmuşlardır. Büro dağılınca Cemil Finci müteahhitliğe yönelmiştir. 1940 yılında Cemil Finci'nin Emlak ve Eytam Bankası Eksperi olarak görev yapmaktadır [11][64]. 1967 yılında vefat etmiştir [182].

Şekil 3.48 Cemil Finci [64]

3.2.16.2 Bulunduğu Görevler

Serbest Mimarlık-Müteahhitlik

Emlak ve Eytam Bankası Eksperi

[53]1928 yılı mezunlar listesinde İbrahim Cemil olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Cemil Finci olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].
[54] Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında diploma numarası olarak 362 kayıtlıdır. Mezun listelerinde 00362 diploma numarası Mimar Faruk ismine kayıtlı olduğu için baskı hatası olarak değerlendirilmiş ve Cemil Finci'nin, İbrahim Cemil adına kayıtlı 00361 diploma numarası esas alınmıştır [11][64].

3.2.17 Faruk Çeçen

3.2.17.1 Hayatı

1900 yılında doğan Faruk Çeçen (Ömer Faruk Galip), 1928 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00362[55] diploma numarası ile mezun olmuştur [11]. Mezun olduktan sonra Abidin Mortaş ve Cemil Finci ile beraber bir mimarlık bürosu kurmuşlardır. Uzun ömürlü olmayan bu deneme sonrasında Faruk Çeçen, İstanbul'da kendi bürosunu kurmuştur. Bu büronun ne kadar süre faal olduğu hakkında yeterli bilgi mevcut değildir.

Şekil 3.49 Faruk Çeçen [64]

1931 yılında Mimar (Arkitekt) dergisine yazdığı makaleden anlaşıldığına göre Güzel Sanatlar Birliği Mimari Şubesi katib ve muhasip olarak görev yapmaktadır [183]. 1933 yılında Mimar (Arkitekt) dergisinde yayınlanan habere göre, Maliye Vekaleti Fen Heyeti mimarlığına tayin edilmiştir [184]. 1934 yılında Maliye Vekaletindeki görevinden alınarak Maarif Vekaleti Fen Heyetine tayin edilmiştir [185]. 1935 yılında Kültür Bakanlığı'nda çalışırken İstanbul Nafiası Yapı Bürosuna tayin edilmiştir [186]. Aynı yıl Türk Mimarlar Cemiyeti Ankara İdare Heyetine [187], 1937 yılında ise Güzel Sanatlar Birliği Mimari Şube İkinci Başkanlığı'na seçilmiştir [188]. 1940 yılında basılan Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları ve

[55]Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında diploma numarası olarak 363 kayıtlıdır. Mezun listelerinde 00363 diploma numarası Mimar Josef Osep ismine kayıtlı olduğu için baskı hatası olarak değerlendirilmiş ve Faruk Çeçen'in, Faruk adına kayıtlı 00362 diploma numarası esas alınmıştır alınmıştır [11][64].

Yüksek Mimarlık Mesleği İle Alakadar Mevzuat başlıklı kitapta Faruk Çeçen'in bu tarihte Nafia Fen Heyeti bünyesinde çalışmakta olduğu anlaşılmaktadır [64]. 1946 yılında İstanbul Kuledibi ve Mercan Maliye Binalarının projelerini hazırlamıştır [189]. 1957 yılında Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen 25.000 Kişilik Cebeci Stadı proje müsabakasında ve Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Çankaya okul sitesi Proje müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır [93]. 1950 sonrası, Demokrat Parti'nin iktidara gelmesi ile birlikte Vakıflar Genel Müdürlüğü'nde yapılan kadro değişiklikleri neticesinde Vakıflar Genel Müdürlüğü İnşaat Dairesi'nin başına getirilmiştir [148]. Çeşitli kamu kurumlarında mesleki hayatını sürdüren Çeçen son olarak Ankara Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğünde görev yapmıştır [190]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 45. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109]. İlerleyen yıllarda Faruk Çeçen'in tekrar serbest mimarlık-müteahhitlik yapmak üzere girişimlerde bulunduğu anlaşılmaktadır. 11/03/1974 tarihi itibari ile proje ve taahhüt işleri yapmak üzere Ankara Sıhhiye semtinde bir proje bürosu kurmuştur [191]. Ancak büronun faaliyetleri hakkında yeterli bilgi mevcut değildir. Faruk Çeçen, 1979 yılında vefat etmiştir. Vefatının ardından bürosunun sicil kaydı 1982 yılında silinerek faaliyetleri sonlandırdırılmıştır [192].

3.2.17.2 Yapıları

Nan Apartmanı-Nişantaşı (1932)

Son Posta Matbaası (Kontrol Mimarı) (Proje: Abdullah Ziya Kozanoğlu)

İstanbul Kuledibi ve Mercan Maliye Binaları (1946)

3.2.17.3 Bulunduğu Görevler

Serbest Mimarlık Bürosu (Abidin Mortaş ve Cemil Finci ile)

Serbest Mimarlık Müteahhitlik Bürosu-İstanbul (1931 dolayları)

Serbest Mimarlık Müteahhitlik Bürosu-Ankara (1974)

Nafia Vekaleti İstanbul Fen Heyeti

Ankara Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü

Vakıflar Genel Müdürlüğü İnşaat Dairesi

3.2.17.4 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Birlik ve Mecmua (Mimar,1931,01,s.20)

Mimarlar Kongresi (Mimar,1931,02,s.67-68)

Proje Müsabakaları (Mimar,1931,06,s.206-208)

Güzel Sanatlar Akademisi Talebe Sergisi (Mimar,1931,07,s.241-243)

Şehrin İmarı ve Belediye (Mimar,1931,09,s.285-286)

Mimar ve Mühendisler Kulübü (Mimar,1931,10,s.344)

Nan Apartmanı-Nişantaşı (Mimar,1932,03,s.67-69)

Zonguldak Halkevi Proje Müsabakası Münasebetile (Mimar,1933,02,s.64)

Son Posta Matbaası (Mimar,1933,03,s.74-75)

İhsan Bey Evi (Mimar,1933,03,s.80-82)

Sıdıka Haydar Hanım Evi (Mimar,1933,06,s.172-173)

Maliye Şubesi (Arkitekt,1940,05-06,s.105-107)

İstanbul'da Maliye Binaları (Arkitekt,1946,09-10,s.203-206)

3.2.17.5 Jüri Üyelikleri

Çankaya Okul Sitesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1957)

25.000 Kişilik Cebeci Stadı Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1957)

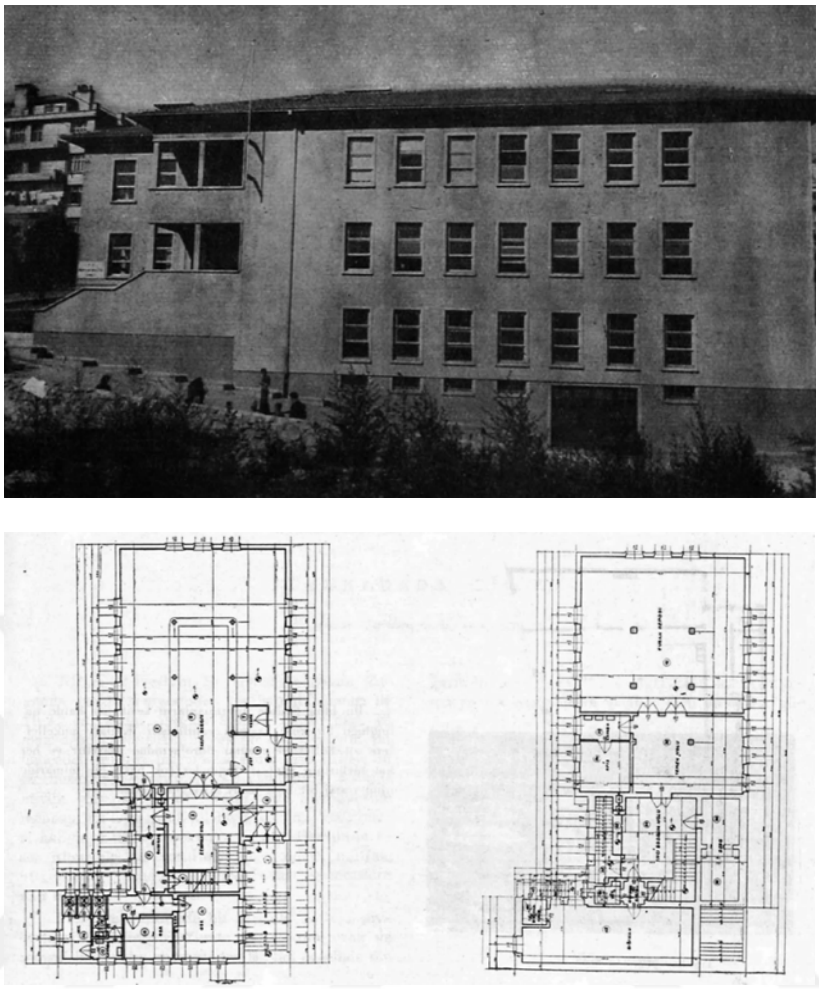

Şekil 3.50 İstanbul Maliye Binası Mercan Şubesi [189]

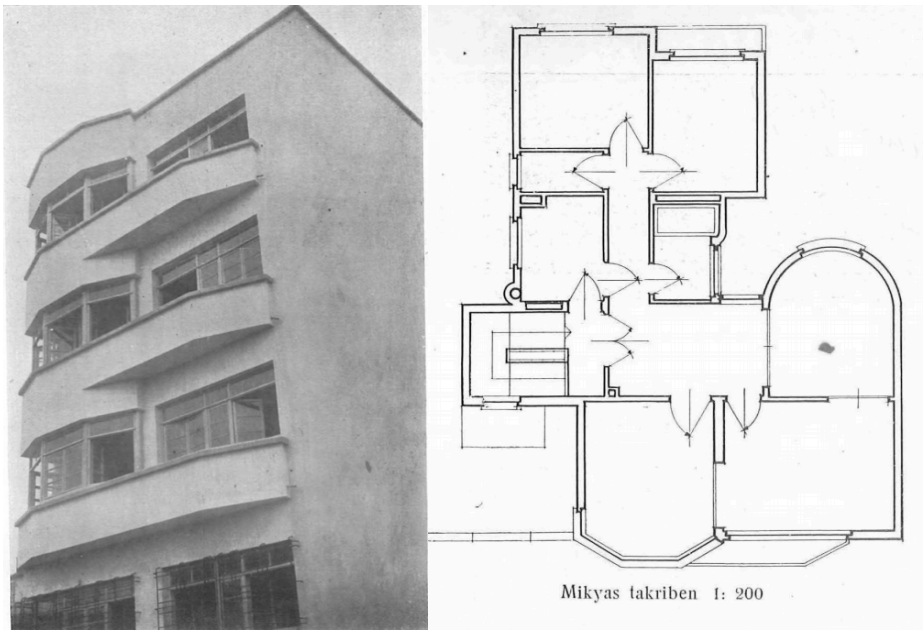

Şekil 3.51 Nişantaşı Nan Apartmanı [193]

3.2.18 Hüseyin Kara

3.2.18.1 Hayatı

Hüseyin Kara[56], 1928 yılında[57] Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden mezun olmuştur [64]. 1935 yılında Kültür Bakanlığı mimarı olarak çalışırken Nafia Bakanlığı Yapı İşleri Bürosuna tayin edilmiştir [186].

Şekil 3.52 Hüseyin Kara [64]

1936 yılında Ankara Türk Mimarlar Cemiyeti Yıllık Kongresi sonucu idare heyeti azası olarak seçilmiştir [194]. 1940 yılında ise Türk Yüksek Mimarlar Birliği İdare Heyeti Umumi Katipliğine seçilmiştir [135].

Aynı yıl yayınlanan Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları ve Yüksek Mimarlık Mesleği İle Alakadar Mevzuat başlıklı kitaba göre Ankara'da Nafia Vekaleti Yapı ve İmar İşleri Riyaseti bünyesinde çalışmaktadır [64]. 1943 yılında Türk Yüksek Mimarlar Birliği idare heyeti azalığına seçilmiştir [99]. Yine aynı yıl düzenlenen Ankara Otomatik Telefon Santrali Mimari Proje Müsabakası ile Yozgat Spor Alanı Proje Müsabakasında Nafia Vekaleti adına jüri üyesi olarak görev yapmış ve Türk Yüksek Mimarlar Birliği Umumi Heyeti Yedek Üyesi olarak seçilmiştir [195][196]

[56] Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ismi Hüseyin Kara olarak kayıtlıdır. 1928 yılı mezunlar listesinde Hüseyin Kara ismi mevcut değildir. Hüseyin Kara, birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınarak kataloğa dahil edilmiştir [11][64].

[57] Türk Yüksek Mimarlar Birliği kitapçığına göre Hüseyin Kara 1928 yılında 367 diploma numarası ile mezun olmuştur. 1928 yılı mezun kayıtlarında 367 diploma numarası mimar Seyfettin Nasih'e (Seyfi Arkan) aittir [11]. Bu uyuşmazlık sebebiyle Hüseyin Kara 1928 yılı mezunu olarak kabul edilmiş ancak diploma numarası belirlenemediği için belirtilmemiştir.

[93]. 12.09.1944 tarihli bir belgeye göre, Hüseyin Kara, 500 lira ücretle Yapı ve İmar İşleri Reisliği Yüksek Mimar Mütehassıs Kadrosuna atanmıştır [197]. Aynı yıl düzenlenen Çanakkale Zafer ve Meçhul Asker Anıtı Müsabakasında Suut Kemal Yetkin, Safiyettin Big, Paul Bonatz ve Bedri Tümay gibi isimlerle birlikte Jüri üyesi olarak görev almıştır [93][92]. 1945 yılında Beden Terbiyesi Umum müdürlüğü tarafından düzenlenen Malatya Spor Alanı Proje Müsabakası, Seyhan Adalet Sarayı Yarışması ve Basın Yayın ve Umum Müdürlüğü tarafından düzenlenen İstanbul Radyo Evi Proje Müsabakasında jüri üyeliği yapmıştır [114] [93] [198]. 1946 yılında Ankara Teknik Üniversitesi Fizik ve Kimya Fakülteleri Proje Müsabakasında Bayındırlık Bakanlığı adına Jüri üyesi olarak görev almıştır. Aynı yıl Ankara'da Fizik ve Kimya Fakülteleri Proje Müsabakasında yine Bayındırlık Bakanlığı adına Hüsnü Tümer ile birlikte jüri üyeliği yapmıştır [137]. Bu yıl ayrıca, Türk Yüksek Mimarlar Birliği yönetim kurulu üyesi olarak seçilmiştir [199]. 1947 yılında İstanbul Üniversitesi tarafından düzenlenen Hukuk ve Ekonomi Fakültesi ana binasına yapılacak ek yapılar için açılan mimari proje müsabakasında raportör olarak görev almıştır [138]. Bu yıl ayrıca, Türk Yüksek Mimarlar Birliği Yönetim Kurulu Başkanı olarak seçilmiş [138] ve Eskişehir Garı Proje Müsabakasında Jüri Üyeliği ve İstanbul Üniversitesi Hukuk ve Ekonomi Fakülteleri Ek Binaları Proje Müsabakasında Raportör olarak görev yapmıştır [200][201][139][93]. 26.06.1947 tarihli bir belgeye göre, Trabzon Sergievi Binası için açılan proje yarışmasında Mahmut Yonat ve Bedii Enüstün ile jüri üyeliği yapmıştır. Aynı belgeden anlaşıldığına göre bu tarihte, Bayındırlık Bakanlığı Yapı ve İmar İşleri Reisliği Proje Bürosu Şefi olarak çalışmaktadır [202]. 1949 yılında İstanbul Vakıf İşhanı Proje Müsabakasında Bayındırlık Bakanlığı Yüksek Fen Heyeti adına Zeki Sayar ile Jüri üyeliği yapmış [203][204]. 1951 yılında Abidin Mortaş ile Ankara'da Kalaba Camini inşa etmişlerdir [163]. Cumhuriyet Arşivinde bulunan 04.06.1953 tarihli bir yazıda Hüseyin Kara'nın Yüksek Fen Heyeti Üyeliğine naklen tayin edildiği ifade edilmektedir [205]. 1955 yılında Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Elâzığ Hükümet Konağı Proje Müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır [93]. Ertesi yıl ise, Sakarya Hükümet konağı Proje Müsabakası Jüri Üyesi olarak görev almıştır [206].

3.2.18.2 Yapıları

Kalaba Cami (Abidin Mortaş ile) (1951)

3.2.18.3 Bulunduğu Görevler

Nafia Vekaleti Yapı ve İmar İşleri Riyaseti Mimarı

Bayındırlık Bakanlığı Yapı ve İmar İşleri Reisliği Yüksek Mimarı (1944)

Bayındırlık Bakanlığı Yapı ve İmar İşleri Reisliği Proje Bürosu Şefi (1945)

Bayındırlık Vekaleti Yüksek Fen Heyeti Üyeliği (1953)

İstanbul Üniversitesi Hukuk ve Ekonomi Fakültesi Ek Yapıları Mimari Proje Müsabakası Raportörü (1947)

3.2.18.4 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Kalaba Camii (Abidin Mortaş ile) (Arkitekt,1951,01-02,s.6-10)

Yapı Projesinin Düzenlenmesine Yarayan Bilgiler (Arkitekt,1945,05-06,s.131-134).

3.2.18.5 Jüri Üyelikleri

Ankara Otomatik Telefon Santrali Mimari Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1943)

Yozgat Spor Alanı Mimari Proje Müsabakası Jüri Üyesi (Nafia Vekaleti adına) (1943)

Çanakkale Zafer ve Meçhul Asker Anıtı Müsabakası Jüri Üyesi (1944)

Adana Adalet Sarayı Binası Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1945)

İstanbul Radyoevi Yarışması Jüri Üyesi (Nafia Vekaleti adına) (1945)

Malatya Spor Alanı Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1945)

Ankara Teknik Üniversitesi Fizik ve Kimya Fakülteleri Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1946)

Eskişehir Garı Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1946)

Ulus Meydanı Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1948)

İstanbul Vakıf Hanı Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1949)

Elâzığ Hükümet Konağı Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1955)

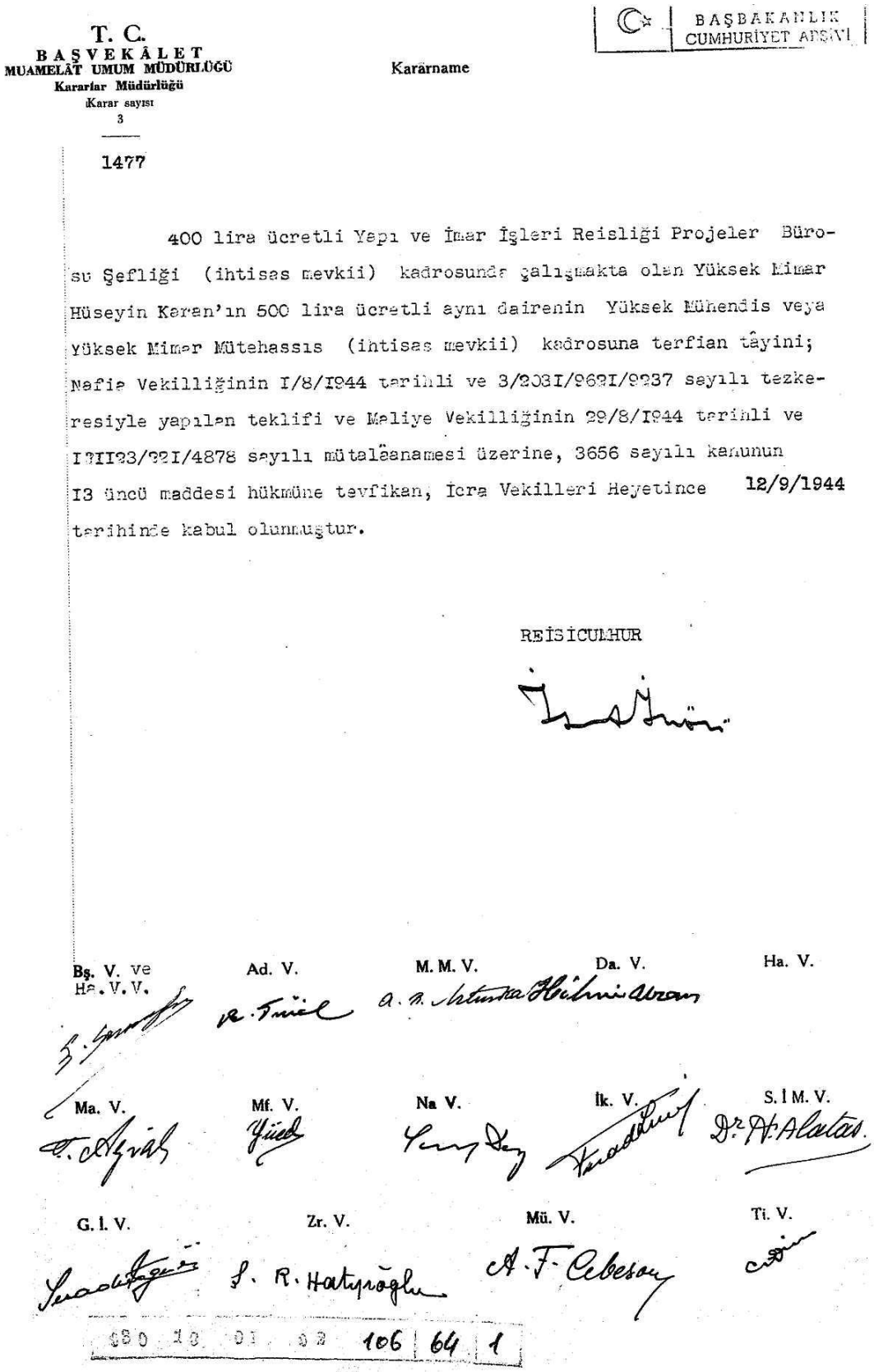

T. C.
BAŞVEKÂLET
MUAMELÂT UMUM MÜDÜRLÜĞÜ
Kararlar Müdürlüğü
Karar sayısı
3

1477

BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Kararname

400 lira ücretli Yapı ve İmar İşleri Reisliği Projeler Bürosu Şefliği (ihtisas mevkii) kadrosunda çalışmakta olan Yüksek Mimar Hüseyin Karan'ın 500 lira ücretli aynı dairenin Yüksek Mühendis veya Yüksek Mimar Mütehassısı (ihtisas mevkii) kadrosuna terfian tâyini; Nafia Vekilliğinin I/8/I944 tarihli ve 3/203I/969I/9237 sayılı tezkeresiyle yapılan teklifi ve Maliye Vekilliğinin 29/8/I944 tarihli ve I?II23/32I/4878 sayılı mütalâanamesi üzerine, 3656 sayılı kanunun I3 üncü maddesi hükmüne tevfikan, İcra Vekilleri Heyetince 12/9/1944 tarihinde kabul olunmuştur.

REİSİCUMHUR

Bş. V. ve Ha. V. V. | Ad. V. | M. M. V. | Da. V. | Ha. V.

Ma. V. | Mf. V. | Na V. | İk. V. | S. İ M. V.

G. İ. V. | Zr. V. | Mü. V. | Ti. V.

080 10 01 03 106 64 1

Şekil 3.53 Yüksek Mimar Hüseyin Kara'nın tayini [197]

T. C.
Vekâleti
BAYINDIRLIK [illegible]
Zat İşleri Müdürlüğü
Sayı : 3-2031
6572

18 / 5 / 1953

Özeti: Yüksek Mimar Hüseyin Kara'nın Yüksek Fen Heyeti Azalığına tayini Hk:

Ek :
3

Başvekâlet Yüksek Makamına

Vekâletimiz Yapı ve İmar İşleri Reisliği barem içi 750 lira aylık ücretli Yüksek Mimarı olup 3611 sayılı teşkilât kanunumuzun 24 ncü maddesi gereğince Yüksek Fen Heyeti Azalığında çalıştırılmakta bulunan Hüseyin Kara'nın açık bulunan 100 lira maaşlı Yüksek Fen Heyeti Azalığına naklen tayini uygun görülmüş ve bu hususta hazırlanmış bulunan karardan 3 tanesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereken muamelenin yapılmasına yüksek müsaadelerini saygılarımla rica ederim.

Bayındırlık Vekili

Yazı İ. Md.
18.5.953

030 | 11 | 1 | [illegible]

K 26032

18.5.953 . 2/2999 3.

Şekil 3.54 Yüksek Fen Heyeti'ne Hüseyin Kara'nın tayini [205]

K A R A R

20032

1-Bayındırlık Vekaletinde açık bulunan 100 lira maaşlı Yüksek Fen Heyeti Azalığına Yapi ve İmar İşleri Reisliği barem içi 750 lira aylık ücretli Yüksek Mimarlarından Hüseyin Kara'nın müktesebi bulunan 100 lira maaşla naklen tayini uygun görülmüştür.

2-Bu kararı Bayındırlık Vekili yürütür.

4 Haziran 1953 CUMHURREİSİ

C. Bayar

Başvekil

A. Menderes

Bayındırlık Vekili

R. Elgüney

030 | 11 | 1 | | 238 | 15 | 20

Şekil 3.55 Yüksek Fen Heyeti'ne Hüseyin Kara'nın tayini [205]

T. C.
BAŞBAKANLIK
MUAMELÂT UMUM MÜDÜRLÜĞÜ
Kararlar Müdürlüğü
Karar sayısı
8
5999

KARAR

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Trabzon Sergievi binası için açılan proje müsabakasına katılanların verdikleri projeleri belli çalışma saatleri dışında ve tek başına inceleyen Jüri üyelerinden Bayındırlık Bakanlığı Yapı ve İmar İşleri Reisliği Müşaviri Yüksek Mühendis Mahmut Yonat, aynı Reislik Proje bürosu Şefi Yüksek Mimar Hüseyin Kara ve Üçüncü Genel Müfettişlikte Yüksek Mühendis Bedii Enüstün'e verilecek ücret hakkındaki Bayındırlık Bakanlığının 30/12/1946, 26/6/1947 tarihli ve 17977,8948 sayılı yazıları ile Maliye Bakanlığının 2/4/1947 tarihli ve 131125-731 2198 sayılı mütalâası Bakanlar Kurulunun 26/6/1947 tarihli toplantısında incelenerek, adı geçenlere 350 şer lira ücret verilmesi; 3656 sayılı kanunun 22 inci maddesine göre kararlaştırılmıştır.

CUMHURBAŞKANI

Başbakan | Devlet Bakanı Başb. Yardımcısı | Devlet Bakanı | Adalet Bakanı | Millî Savunma Bakanı

İçişleri Bakanı | Dışişleri Bakanı | Maliye Bakanı | Millî Eğitim Bakanı

Bayındırlık Bakanı | Ekonomi Bakanı | Sa. ve So. Y. Bakanı | Gümrük ve Tekel Bakanı

Tarım Bakanı | Ulaştırma Bakanı ve Çalışma B.V. | Ticaret Bakanı | Çalışma Bakanı

030	18	01		114	41	19

Şekil 3.56 Hüseyin Kara'ya verilecek ücret [202]

3.2.19 İzzettin Taşören

3.2.19.1 Hayatı

İzzettin Taşören, 1928 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00369 diploma numarası ile mezun olmuştur [11]. Mezun olduktan sonra Bursa'da Maarif Müdürlüğü bünyesinde mimar olarak çalışmaya başlamıştır [207][208]. Buradaki görevine ne kadar süre ile devam ettiği bilinmeyen Taşören, 28.12.1940 tarihli belgeden anlaşıldığı üzere PTT İdaresi'ne 260 lira ücretle yüksek mimar olarak atanmıştır [209]. Aynı belgeye göre Taşören, 1935-1940 yılları arası herhangi bir memuriyet görevinde bulunmamıştır [209]. 1940 yılında basılan Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları ve Yüksek Mimarlık Mesleği ile Alakadar Mevzuat başlıklı kitapçıkta, birlik üyelerinin adresleri kısmında İzzettin Taşören, Ünyon Han No:62 Galata adresini beyan etmiştir [64]. Bu adreste Adil Denktaş ile kısa ömürlü mimarlık bürosu yürütmüşlerdir. Taşören, kariyerinin devamında Ankara'da çeşitli kamu yapılarının kontrol amirliği, İstanbul Belediyesi Florya Tesisleri Müdürlüğü gibi görevlerde bulunmuştur [207].

Şekil 3.57 İzzettin Taşören [64]

Tüm bu görevlerinin yanısıra Taşören, Bakanlıklar Adliye Sarayı, Türk Hava Kuvvetleri Okulu ve Bursa Uludağ Sanatoryumu gibi yapıları tamamlamıştır. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 41. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır. İzzettin Taşören 1975 yılında vefat etmiştir [109] [208].

3.2.19.2 Yapıları

Bakanlıklar Adliye Sarayı

Türk Hava Kuvvetleri Okulu

Bursa Uludağ Sanatoryumu

3.2.19.3 Bulunduğu Görevler

Bursa Maarif Müdürlüğü Mimarlığı

Serbest Mimarlık Bürosu (Adil Denktaş ile) (1939-1940)

PTT İdaresi Mimarı (1940)

İstanbul Belediyesi Florya Tesisleri Müdürlüğü

T. C.
BAŞVEKÂLET
KARARLAR DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ
Karar sayısı
2

14957

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Kararname

Posta,Telgraf ve Telefon İdaresi teşkilâtına ek 3819 sayılı kanuna bağlı 3 numaralı cedvelde ihtisas mevkii olarak gösterilen ve halen münhal bulunan 260 lira aylık ücretli Yüksek Mimar veya Yüksek Mühendis kadrosuna,24/5/1935 tarihinden beri devlet memuriyetinde bulunmadığı anlaşılan Güzel Sanatlar Akademisi Yüksek Mimarî şubesinden mezun İzzettin Taşören'in 260 lira aylık ücretle tayini; Münakalât Vekilliğinin 14/II/1940 tarih ve 5803/940/1049 sayılı tezkeresile yapılan teklifi ve Maliye Vekilliğinin 28/12/940 tarih ve 13112488/7314 sayılı mütaleanamesi üzerine,3656 sayılı kanunun 13 üncü maddesine tevfikan İcra Vekilleri Heyetince 28/12/940 tarihinde kabul olunmuştur.

REİSİCÜMHUR

Bş. V. Ad. V. M. M. V. Da. V. Ha. V.

Ma. V. Mf. V. Na. V. İk. V. S. İ. M. V.

G. İ. V. Zr. V. Mü. V. Ti. V.

030 | 18 | 01 | 02 | 93 | 119 | 17

Şekil 3.58 PTT İdaresine İzzettin Taşören'in tayini [209]

3.2.20 Macit Rüştü Kural

3.2.20.1 Hayatı

Macit Rüştü Kural, (Mehmet Macit)[58] 1889 yılında doğmuştur. 1928 yılında Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık şubesinden 00351 diploma numarası ile mezun olan Kural, mezuniyetinin ardından Maarif Vekaleti bünyesinde göreve başlamıştır. 1929 yılında İstanbul Arkeoloji Müzesi Müdürlüğü Mimarı (Asar-ı Atika Mimarı) olmuş, Ayasofya'nın müzeye dönüştürülmesiyle birlikte, müze bünyesinde bulunan Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğünce kurulan Rölöve dairesine geçmiştir. Bu birimin başındayken, Ayasofya Müzesinin bazı kısımları ile Topkapı Sarayı ve Kariye Camisinin restorasyonlarını gerçekleştirmiştir. 1937 yılında Bursa Yeşil Türbe hakkındaki bir rapor sonucunda, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından türbenin onarım projelerini hazırlaması için görevlendirilmiştir.

Şekil 3.59 Macit Rüştü Kural [210]

1940 yılında basılan Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları ve Yüksek Mimarlık Mesleği İle Alakadar Mevzuat başlıklı kitapçıktan bu dönem Kural'ın Maarif Vekaleti Eski Eserler Mimarı olarak görev yaptığı anlaşılmaktadır. 1941-1943 yılları arasında ise Yeşil Türbe ve Medresesinin restorasyonunu gerçekleştirilmiştir. İlerleyen yıllarda Topkapı Sarayı Mecidiye Köşkü restorasyonunu yapmış, Amcazade Hüseyin Paşa Yalısı için Muhittin Güven ile

[58]1928 yılı mezunlar listesinde Mehmet Macit olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Macit Rüştü Kural olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

birlikte onarım projesi hazırlamıştır. Kural, 1963 yılında vefat etmiştir [211][64][210][11][212].

3.2.20.2 Yapıları-Restorasyonları

İstanbul Lisesi Sinema Binası (1931)

Mahmut Paşa Bedesteni Restorasyonu (1933-?) (Zühtü Başar ile) (Ödenek yetersizliği nedeniyle yarım kaldı)

Kurşunlu Han Restorasyonu (1933-?) (Zühtü Başar ile) (Ödenek yetersizliği nedeniyle yarım kaldı)

Ayasofya Müzesinin Bazı Bölümlerinin Restorasyonu

Topkapı Sarayı Mecidiye Köşkü Restorasyonu, Kariye Cami Restorasyonu

Bursa Yeşil Türbe ve Medrese Restorasyonu (1941-1943)

Amcazade Hüseyin Paşa Yalısı Onarım Projesi (Muhittin Güven ile birlikte)

3.2.20.3 Bulunduğu Görevler

Maarif Vekaleti Mimarı (1928)

İstanbul Arkeoloji Müzesi Müdürlüğü Mimarı (1929)

Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü Rölöve Dairesi

3.2.20.4 Kitapları

Çelebi Mehmed'in Yeşil Türbesi ve 1941-1943 Restorasyonu, Güzel Sanatlar, Ankara Maarif Matbaası (1944)

3.2.20.5 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

İstanbul Lisesi Sinema Binası (Mimar,1931,01,s.23-24).

Macaristan’da Fennî Tahsil ve Tekamül Safhaları (Mimar,1931,03,s.94-96)

R.I.A Beynelmilel Mimari Mecmua (Mimar,1931,06,s.200-201)

Trayasta Modern Bir Villa (Mimar,1931,10,s.337-341)

3.2.21 Naim Çeşmeli

3.2.21.1 Hayatı

Naim Çeşmeli, (Ali Naim)[59] 1928 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00371 diploma numarası ile mezun olmuştur. Mesleki kariyeri hakkında yeterli bilgi sahibi olmadığımız Çeşmeli, 1940 yılında basılan Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları ve Yüksek Mimarlık Mesleği ile Alakadar Mevzuat başlıklı kitapçıkta, Valide Çeşme Caddesi Güzel Apartmanı No:4 Cihangir adresinde bulunduğunu beyan etmiştir [64].

Şekil 3.60 Naim Çeşmeli [64]

[59]1928 yılı mezunlar listesinde Ali Naim olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Naim Çeşmeli olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır[11][64].

3.2.22 Osep Basmacı

3.2.22.1 Hayatı

Osep Basmacı (Josef Osep)[60] 1928 yılında Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık bölümünden 00363[61] diploma numarası ile mezun olmuştur [64]. Basmacı, 1935 yılında Arkitekt dergisinin 9. sayısında mimarların kazançları üzerinden vergilendirme sıralamasına tabi tutulduğu listede, dört sınıf içinden üçüncü sınıf mimar olarak sınıflandırılmıştır. Sınıflandırma yapılırken "*mimarların mesleki ehliyet ve dirayetleri nazarı itibara alınmaksızın sırf iş ve kazanç vaziyetleri*" incelendiği ve bu doğrultuda bir sıralama ortaya çıkartıldığı ifade edilmiştir [172]. Buradan yola çıkılarak, listede ismi bulunan diğer mimarlar hakkında sahip olduğumuz bilgiler ışığında Osep Basmacı'nın da çalışmanın yapıldığı yıl olan 1935 yılında serbest mimarlık faaliyetleri yürüttüğü ifade edilebilir.

Şekil 3.61 Osep Basmacı [64]

1940 yılında Osep Basmacı Derehane Sokak No:11 Harbiye, İstanbul adresinde bulunmaktadır [64]. Basmacı 1975 yılında sağlık sorunları nedeniyle mesleğini uygulayamadığını ifade ederek Mimarlar Odası üyeliğinden ayrılmıştır [213].

[60]1928 yılı mezunlar listesinde Josef Osep olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Osep Basmacı olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].
[61]Diploma numarası mezun kayıtlarına göre 00363, Türk Yüksek Mimarlar Birliği kayıtlarına göre 364'tür. 364 diploma numarası mezun kayıtlarına göre mimar Erpi adına kayıtlı olduğu için burada mezun kayıtlarındaki 00363 esas alınmıştır [11][64].

3.2.23 Nedim Karakurt

3.2.23.1 Hayatı

Nedim Karakurt, (Ahmet Nedim)[62] 1928 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00357 diploma numarası ile mezun olmuştur. 1940 yılında basılan Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları ve Yüksek Mimarlık Mesleği İle Alakadar Mevzuat başlıklı kitapta Manisa'da olduğu belirtilmiştir [64]. 1956 yılında kendi adını taşıyan villa, mimar Mahmut Bir ve Utarit İzgi tarafından İstanbul Fener Yolu'nda inşa edilmiştir [214].

Şekil 3.62 Nedim Karakurt [64]

[62]1928 yılı mezunlar listesinde Ahmet Nedim olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Nedim Karakurt olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

3.2.24 Sami Arsev

3.2.24.1 Hayatı

Sami Arsev, (Abdurrahman Sami)[63] 1928 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00355 diploma numarası ile mezun olmuştur [11]. 1940 yılında basılan Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları ve Yüksek Mimarlık Mesleği ile Alakadar Mevzuat başlıklı kitapçıkta, Sami Arsev'in, Yenişehir Necati B. Caddesi No:4 Ankara adresinde olduğu belirtilmiştir [64].

1947 yılında Ankara'da Yapılacak Cami Projesi Müsabakasında İstepan Aratan ile birlikte 3. Mansiyon ödülünü kazanmıştır [215].

Şekil 3.63 Sami Arsev [64]

3.2.24.2 Ödül Kazandığı Yarışmalar

Ankara'da Yapılacak Yenişehir Cami Müsabakası 3. Mansiyon Ödülü (İstepan Aratan ile) (1947)

3.2.24.3 Makaleleri

Yenice Hamamı (Alaaddin Özaktaş ile) (Arkitekt,1943,01-02,s.22-26)

[63]1928 yılı mezunlar listesinde Abdurrahman Sami olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Sami Arsev olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

3.2.25 Samih Akkaynak

3.2.25.1 Hayatı

Samih (Saim) Akkaynak, (İsmail Samih)[64] 1904 yılında İstanbul'da doğmuştur. 1928 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00356 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][216]. Mezuniyetinin ardından İlk olarak İstanbul Belediyesi Fen Heyeti bünyesinde göreve başlayan Akkaynak'ın, 1931 yılında yazdığı "*Lö Korbüziye'nin Muasır Şehri*" başlıklı makalesinden anlaşıldığına göre bu tarihte halen Belediyedeki görevine devam etmektedir [217][216].

Şekil 3.64 Samih Akkaynak [64]

1933 yılında Milli Saraylar Müdüriyetince düzenlenen Yıldız Sarayı merasim dairesinin tefrişi ve konferans binası ittihazı proje müsabakasında Prof. Dr. Ernst Egli'nin de bulunduğu jüride görev almıştır. Arkitekt'te yayınlanan habere göre, 1933'te Güzel Sanatlar Birliği Mimari Kısmı Başkanı olarak görev yapmaktadır [113][93]. Aynı yıl ayrıca Zonguldak Halk Fırkası tarafından düzenlenen Zonguldak Halk Evi Binası Mimari Proje Müsabakasında da Jüri Üyeliği yapmıştır [218]. 1936 yılına gelindiğine İstanbul Limanı Galata Yolcu Salonu Uluslararası Mimari Proje Müsabakasında Jüri Üyeliği yapmıştır. Bu yıl aynı zamanda Türk Mimarlar Cemiyeti Delegesi olarak görev almaktadır [219]. Belediyede birkaç yıl sürdürdüğü görevin ardından ayrılarak Ankara'ya giden Akkaynak, serbest

[64]1928 yılı mezunlar listesinde İsmail Samih olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Samih Akkaynak olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

çalışmaya başlamış ve 1937 yılında Ankara Ticaret ve Sanayi Odası Binası, Koç İşhanı Binası [220] ile 1940 yılında Ankara Cihan Oteli'ni tamamlamıştır [221][216]. Bu yapıları tamamlamasının ardından İstanbul'a dönüş yapan Akkaynak bir mimarlık bürosu açmıştır. Bürosunda, yıllar içinde, General Elektrik Ampul Fabrikası, Kavel Kablo ve Türkay Kibrit Fabrika binaları gibi projeleri tamamlamıştır [216]. 1940 yılında Samih Saim Akkaynak'ın, Billur Han No:11 Galata adresinde bürosu bulunmaktadır [64]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 41. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109]. Akkaynak, 1971 yılında vefat etmiştir [216].

3.2.25.2 Yapıları

Kadınları Çalıştırma Yurdu- Aksaray (1931)

Büyükada'da Villa (1936)

Ankara Ticaret ve Sanayi Odası Binası (1937)

Ankara Koç İşhanı (1939)

Ankara Cihan Palas Oteli (1940)

General Elektrik Ampul Fabrikası

Kavel Kablo Binası

Türkay Kibrit Fabrika binaları

3.2.25.3 Bulunduğu Görevler

İstanbul Belediye Mimarı (1931)

Güzel Sanatlar Birliği Mimari Kısmı Başkanı (1933)

Serbest Mimarlık Bürosu (Ankara ve İstanbul)

3.2.25.4 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Güzel, Ucuz, Sıhhatli Ev (1929) (Muhit 1,7,s.498-501)

Mösyö Jakın Asri Villası (1929) (Muhit 1,11,s.766-767)

Lö Korbüziye'nin Muasır Şehri (Mimar,1931,02,s.44-48)

Bugünkü Mimari Telakkiler (Mimar,1931,03,s.85-90)

Berlin Mesken Kongresi (Mimar,1931,03,s.102-103)

Aksaray Kadınları Çalıştırma Yurdu (Mimar,1931,04,s.120-123)

Yeni Unsurlar (Mimar,1931,04,s.133-140)

Viyana Belediyesi'nin Mesken Politikaları (Mimar,1931,05,s.164-171)

Ev Projesi (Mimar,1931,06,s.193-195)

Süleyman Nazif Mezarı Edirnekapı (Mimar,1932,07-08,s.199-201)

"Mazagan" Şehri Yollar ve Yapılar Nizamnamesi (Mimar,1932,11-12,s.353-365)

Yüksek Misafir Karşılama Takı-Haydarpaşa (Mimar,1933,09-10,s.290-291)

Cumhuriyetin Onbirinci Yılı Takları (Mimar,1934,11,s.301-302)

Büyükada'da Bir Villa (Arkitekt,1936,08,s.219-223)

Ankara Ticaret ve Sanayi Odası Binası (Arkitekt,1938,07,s.182-185)

Koç Hanı (Arkitekt,1939,05-06,s.97-100)

İki Ailelik Bir Ev (Arkitekt,1939,07-08,s.158-159)

Cihan Oteli (Arkitekt,1940,03-04, s.49-52)

3.2.25.5 Jüri Üyelikleri

Yıldız Sarayı Merasim Dairesinin Tefrişi ve Konferans Binası İttihazı Proje Müsabakası Jüri Üyeliği (1933)

Zonguldak Halk Evi Binası Mimari Proje Müsabakası Jüri Üyeliği (1933)

İstanbul Limanı Galata Yolcu Salonu Uluslararası Mimari Proje Yarışması Jüri Üyeliği (1936)

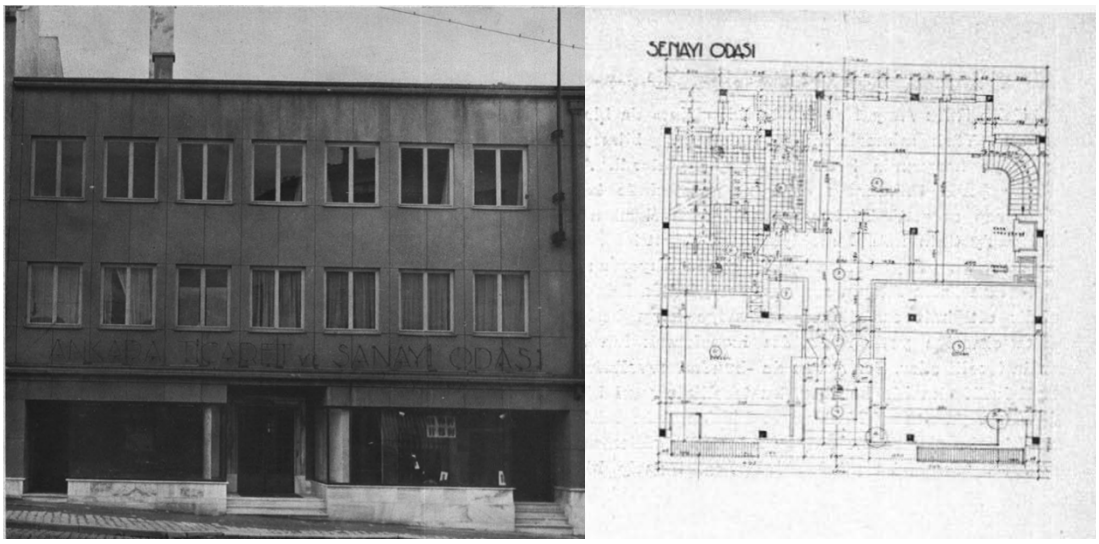

Şekil 3.65 Ankara Sanayi ve Ticaret Odası Binası [220]

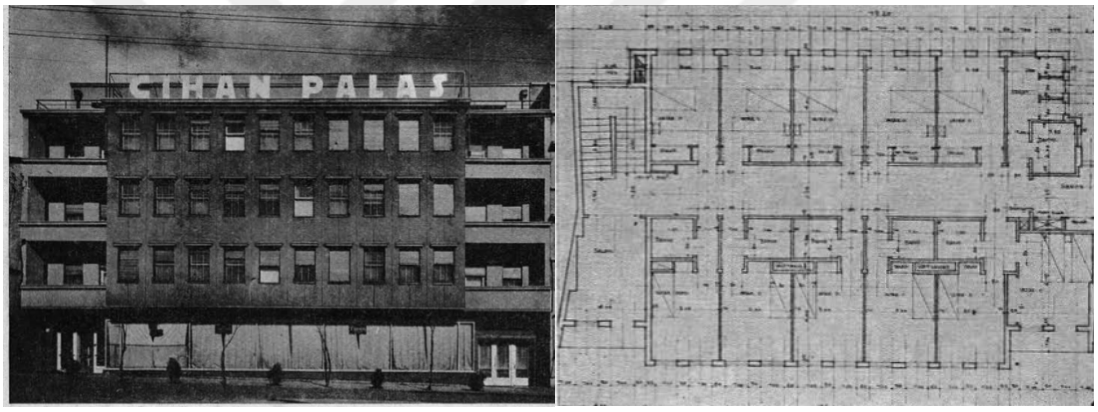

Şekil 3.66 Ankara Cihan Oteli Binası [221]

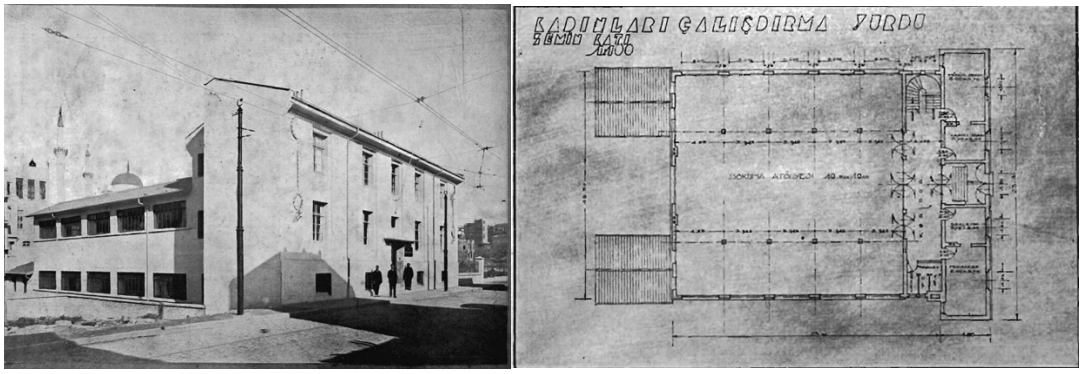

Şekil 3.67 Aksaray Kadınları Çalıştırma Yurdu [222]

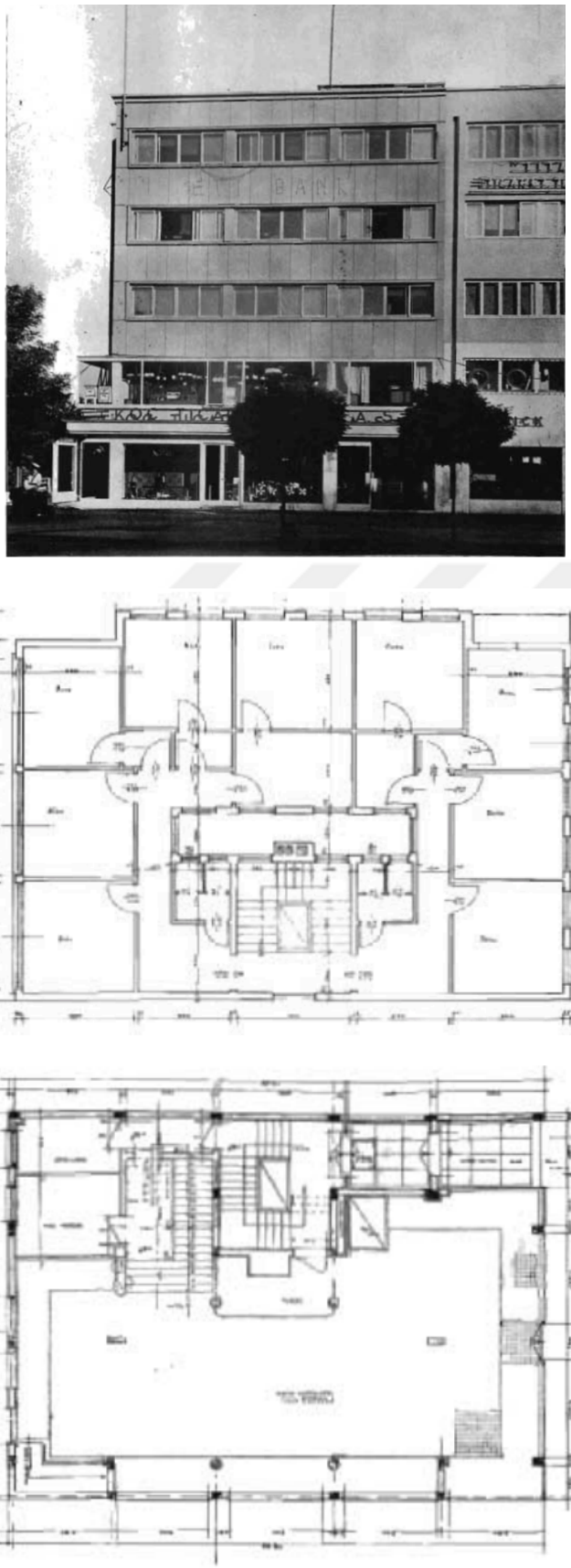

Şekil 3.68 Ankara Koç Hanı [223]

3.2.26 Sedad Hakkı Eldem

3.2.26.1 Hayatı

Sedad Hakkı Eldem, (Ömer Sedat)[65] 1908 yılında İstanbul'da doğdu. 1928 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden sınıf birincisi olarak 00375 diploma numarası ile mezun olmuştur. Sınıf birincisi olarak mezun olduğu için Maarif Vekaleti'nin açtığı bursu almaya hak kazanmıştır. Burs kapsamında, yeni mimari üzerine ihtisas yapmış öğretim üyeleri yetiştirmek ve genç Türk mimarlarının Avrupa ülkelerinde mimari bürolarda çalışarak teknik bilgilerini arttırmaları hedefleniyordu. Sedat Hakkı, bu burs ile üç yıl boyunca Avrupa'nın çeşitli ülkelerine seyahatler gerçekleştirmiştir. Türkiye'ye dönünce Güzel Sanatlar

Şekil 3.69 Sedad Hakkı Eldem [64]

Akademisi ve Ankara Türk Ocakları merkezinde bir sergi açarak eserlerini sergilemiştir. Ardından bir süre Mongeri'nin bürosunda çalışmış, 1932 yılında Güzel Sanatlar Akademisi'nde öğretim üyesi olmuş aynı yıl kendi mimari bürosunu açmıştır. Akademi'de çalıştığı süre boyunca yapı bilgisi ve mimari proje derslerinin yürütücülüğünü yapmıştır. 1934 yılında Milli Mimari Seminerlerini başlatarak Türkiye ve Balkanlarda çeşitli sivil mimari yapılar üzerine araştırmalar gerçekleştirmiştir [64][83][11][224][225]. 1934 yılında düzenlenen Gümrük ve İnhisarlar Vekaleti Binası Mimari Proje Müsabakası ve Yalova Termal Oteli Mimari

[65]1928 yılı mezunlar listesinde Ömer Sedat, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Sedat Hakkı Eldem olarak kayıtlıdır. Burada Sedat Hakkı Eldem kullanılmıştır [11][64].

Proje Müsabakasında Birincilik Ödülü, Sümerbank Mimari Proje Müsabakasında ise Üçüncülük Ödülü kazanmıştır [132][93]. Yarışma birinciliği neticesinde inşa edilen Yalova Termal Oteli 1937 yılında tamamlanmıştır. Tanyeli'ye göre, Termal Otel Projesi, mobilyalar ve kullanılan kumaşların dahi seçiminin mimarın kendisi tarafından yapılması ve Eldem'in projesini hazırladığı ilk büyük kamu yapısı olması nedeniyle öne çıkan bir projedir [226]. Birincilik Ödülü ile inşa edilen bu projenin ardından Eldem, 1942 yılında Maarif Vekaleti tarafından düzenlenen Ankara Hasanoğlan Köy Enstitüsü mimari proje müsabakasında ikincilik ödülü [227] ve 1944 yılında Çanakkale Zafer ve Meçhul Asker Anıtı Müsabakasında Samim Oktay, Rahmi Bediz, Demirtaş Kamçıl ile birlikte 1. Mansiyon Ödülü kazanmıştır [93][92]. 1946 yılında Ankara Teknik Üniversitesi Fizik ve Kimya Fakülteleri Proje Müsabakasında Türk Yüksek Mimarlar Birliği adına Jüri üyesi olarak görev almıştır [137]. Aynı yıl ayrıca, Devlet Demiryolları Başkanlığı tarafından düzenlenen Eskişehir Garı Proje Müsabakasında yine Jüri üyesi olarak görev almıştır [200]. 1948 yılında Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen İstanbul Adalet Sarayı Proje Müsabakasında Emin Onat ile Birincilik Ödülü kazanmıştır [228]. 1950'li yıllar itibari ile aktif mimarlık üretimine devam eden Eldem, 1950 yılında Elmadağ'da bir apartman, 1952 yılında Yeniköy'de bir ev, 1952-1955 yılları arasında SOM grubu ile birlikte Hilton Oteli, 1955-1959 yılları arasında Florya Belediye Tesisleri, 1956-1957 yılları arasında Büyükada Rıza Derviş Evi ve 1956-1965 yılları arasında Emirgan Uşaklıgil Evi projelerini tamamlamıştır [226]. 1950'li yıllarda proje müsabakalarına katılım ve Jüri üyeliği görevlerine devam eden Eldem, 1951 yılında açılan İstanbul Askeri Müze Proje yarışması ile İşçi sigortaları Kurumu tarafından düzenlenen İşçi Sigortaları Sanatoryumu Proje Müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır [93]. 1955 yılında ise Ankara Esnafları Kooperatifi Çarşı ve İşhanı Proje Müsabakasında İlhan Türegün ve Hamdi Şensoy ile birlikte katılmış ve Mansiyon Ödülü kazanmıştır [229]. Aynı yıl ayrıca, Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen İstanbul Kapalı Çarşı Tesisleri proje müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır [93]. Jüri üyeliği görevlerine devam eden Eldem, 1956 yılında Türk Dil Kurumu tarafından düzenlenen Türk Dil Kurumu Proje Müsabakası ile 1958 yılında İnhisarlar Umum

Müdürlüğü İnşaat Şubesi tarafından düzenlenen İnhisarlar Umum Müdürlüğü Binası Proje Müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır [93][230]. Eldem ayrıca bu dönem İstanbul Büyükada Derviş Manizade Evi'ni tamamlamıştır. 1956 yılında başlayan, Tanyeli'ye göre Eldem'in "*plan düzeni açısından en az geleneksel ürünlerinden biri*" olan yapı 1957 yılında tamamlanmıştır [226]. 1959 yılında Türkiye Kızılay Derneği tarafından düzenlenen Ankara Kızılay Sitesi Proje Müsabakası ile 1960 yılında İstanbul Manifatura ve Kumaşçılar Kooperatifi tarafından düzenlenen İstanbul Manifaturacılar Çarşısı Proje Müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır [93]. 1960'lı yıllarda yapı üretimine devam eden Eldem, 1962-1964 yılları arası kariyerinin en önemli yapılarından olan Zeyrek Sigortalar Kurumu Kompleksi tamamlanmıştır [226]. 1960 ve 1961 yılında düzenlenen Orta Doğu Teknik Üniversitesi Proje Müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır. 1962 yılında ise Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Karadeniz Teknik Üniversitesi proje müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır. 1963 yılında İstanbul Ticaret Odası tarafından düzenlenen İstanbul Ticaret Odası Binası proje Müsabakasında, 1964 yılında ise Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen T.C. İslamabad Büyükelçiliği proje müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır. 1966 yılında T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen T.C. Emekli Sandığı İstanbul Maçka Oteli proje müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır. 1968 yılında Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen T.C. Başbakanlık Millî İstihbarat Teşkilâtı Müsteşarlığı Sitesi proje müsabakasında Orhan Şahinler ile birlikte katılmış ve 3. Mansiyon Ödülü kazanmıştır. Aynı yıl ayrıca, Dış işleri Bakanlığı tarafından düzenlenen T.C. Beyrut Büyükelçiliği Proje Müsabakasına Sungu Sadık, Hamdi Şensoy ile birlikte katılmış ve Birincilik Ödülü kazanmıştır. 1973 yılında Cumhurbaşkanlığı Resepsiyon Salonu Proje müsabakasında İkincilik Ödülü kazanmıştır [93]. 1978 yılında Akademi'den emekli olan Eldem, 1988 yılında vefat etmiştir [231].

3.2.26.2 Yapıları-Projeleri

Uluslararası Budapeşte Sergisi Türk Pavyonu (1931)

Ankara Naci Paşa Köşkü (1932)

Maçka İclal Sadi Köşkü (1932)

Ankara Naci Eldeniz Evi (1932)

İstinye Tevfik Azmi Yalısı (1933)

İstanbul Taksim Ceylan Apartmanı (1932)

İstanbul Fındıklı SATIE Elektrik Şirketi Büro ve Servis Deposu (1934)

Maçka Firdevs Hanım Evi (1934)

Ankara İnhisarlar Umum Müdürlüğü (1934-1937)

Seyhanlı Apartmanı (1934)

Yalova Termal Oteli (1934-1937)

İstanbul Büyükada Fethi Okyar Köşkü (1936-1937)

İstanbul Nişantaşı Ahmet Ağaoğlu Evi (1936-1938)

Ankara Müzik Öğretmen Okulu Ek Binası (1938)

Yeniköy Tahsin Günel Yalısı (1938)

İstanbul Beylerbeyi Ayaşlı Yalısı (1938)

New York Dünya Sergisi Türk Pavyonu ve Çeşmesi (1939)

Çinili Köşk Restitüsyonu (1940)

Adana Raif Meto Konutu (1941)

İstanbul Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi (Emin Onat ile birlikte) (1942-1947)

İstanbul Yeniköy Safyurtlu Köşkü (1942-1945)

Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi (1943-1945)

Amiral Bristol Hastanesi Hemşireler Evi (1943-1950)

Güzel Sanatlar Akademisi 1. Kısım Restorasyonu (1945-1953)

İstanbul Taşlık Kahvesi (1947-1948)

İstanbul Sultanahmet Adliye Sarayı (Emin Onat ile) (1948-1971)

İstanbul Elmadağ Cumhuriyet Caddesinde Apartman (1950)

İstanbul Hilton Oteli (SOM ile) (1952)

İstanbul Yeniköy Safyurtlu Konutu (1952)

İstanbul Florya Tesisleri (1955-1959)

İstanbul Büyükada Derviş Manizade (Rıza Derviş) Köşkü (1956-1957)

İstanbul Emirgan Uşaklıgil Yalısı (1956-1965)

Kilyos Tesisleri (Orhan Çakmakoğlu ile) (1961)

Zeyrek Sosyal Sigortalar Kurumu Binası (1962-1964)

Ankara Pakistan Büyükelçilik Binası (1964-1974)

İstanbul Vaniköy Suna Kıraç Yalısı (1965-1966)

Ankara Hindistan Büyükelçilik Binası (1965-1968) (1976-1980)

İstanbul Yeniköy Şemsettin Sirer Yalısı (1966-1967)

Kandilli Moneim Yalısı (1966-1972)

Akbank Genel Müdürlük Binası (1968)

Güzel Sanatlar Akademisi 2. Kısım Restorasyonu (1970-1983)

Atatürk Kitaplığı (Hamdi Şensoy ile) (1973-1975)

Ankara Hollanda Büyükelçilik Konutu (1973-1977)

İstanbul Tarabya Rahmi Koç Evi (1975-1980)

İstanbul Yeniköy Sertel Konutu (1975-1980)

Ortaköy Yıldız Mahallesi (1976-1978)

Alarko Ofis Blokları (1976-1979)

Kandilli Çolakoğlu Köşkü (1977-1980)

İstanbul Yeniköy Bilimer Apartman Yalısı (1978-1981)

İstanbul Yeniköy Ilıcak Yalısı (1978-1980)

İstanbul Kandilli Komili Yalısı (1978-1980)

Koç Holding Yönetim Merkezi (1978-1987)

İstanbul Fuat Süren Apartmanı (1978-1980)

İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Ek Binası (1980-1983)

Şark Sigorta Genel Müdürlük Binası (1979)

Vaniköy Eymen Topbaş Evi (1980)

Tarabya Hilmi Sönmez Konutu (1981-1984)

Pendik Atatürk Kültür Merkezi Restorasyonu (1981)

İDGSA Merkez Bloğu (1981-1983)

Sadi Aral Yalısı Restorasyonu (1983)

İstanbul Topser Sitesi (1984)

Alkent Bahçe Şehir (1984)

Beşiktaş Devlet Konuk Evi Yenilemesi (1985) [226].

3.2.26.3 Bulunduğu Görevler

GSA Öğretim Üyesi (1932-1978)

Eski Eserleri Muhafaza Encümeni (1941-1945)

Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu (1962-1978)

3.2.26.4 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

İstanbul ve Şehircilik (Mimar,1931,01,s.1-4)

Sinema Binaları (Mimar,1931,02,s.51-59)

Boğaziçi'nde Bir Yalı (Mimar,1931,03, s.82-84)

Küçük Ev Projeleri (Mimar,1931,05,s.156-159)[66]

[66]Makalede yazar ismi belirtilmemiştir ancak kullanılan projelerin Sedat Hakkı'ya ait olmasından ötürü makalenin yazarının Sedat Hakkı olduğu kabul edilmiştir.

Peşte Sergisinde Türk Pavyonu (Mimar,1931,06,s.187-192)

Evlerimizin İçi (Mimar,1931,07,s.233-236)

Ev Projesi (Mimar,1931,08,s.264-267)

Mobilya (Mimar,1931,08,s.273-274)

Villa Projeleri (Mimar,1931,09,s.301-305)

Villa Projesi (Mimar,1932,01,s.17-19)

N. Paşa Villası Ankara (Mimar,1932,04,s.102-107)

Bir Ev Projesi (Mimar,1932,05,s.141-143)

İ. Hanım Evi (Mimar,1932,06,s.168-170)

Sayfiye Projesi (Mimar,1932,09,s.248-250)

Bir Villa Projesi (Mimar,1933,02,s.50-52)

Bir Ev Projesi (Mimar,1933,07,s.206-207)

Ceylan Apartmanı Taksim (Mimar,1933,11,s.331-346)

Amca Hüseyin Paşa Yalısı (Mimar,1933,12,s.377-381)

Eski Bir Türk Evi (Mimar,1934,03,s.80-81)

Elektrik Şirketi Deposu (Mimar,1934,06,s.159-162)

Bayan Firdevs Evi (Mimar,1934,12,s.331-334)

Anciennes Maisons D'Ankara (La Turquie Kemaliste,1935,07,s.10-12)

Boğaziçi'nde Bir Yalı (Arkitekt,1936,04,s.106-110)

İnhisarlar Umum Müdürlük Binası (Arkitekt,1937,12,s.315-324)

Müzik Öğretmen Okulu İlavesi (Arkitekt,1938,01,s.10-13)

Yalova Termal Oteli (Arkitekt,1938,03, s.67-81)

Büyükada'da Bir Villa (Arkitekt,1938,05-06,s.133-137)

Beylerbeyinde Bir Yalı (Arkitekt,1938,08,s.213-217)

Maçka'da Prof. A.A. Evi (Arkitekt,1938,10-11,s.277-286)

1939 New York Sergisinde Türk Pavyonu Projesi (Arkitekt,1939,07-08,s.153-155)

Amerikan Otel Odaları ve Tefriş Hususiyetleri (Arkitekt,1939,07-08,s.183-187)

Yerli Mimariye Doğru (Arkitekt,1940,03-04,s.69-74)

İki Türk Kahvesi Projesi (Arkitekt,1941/42,01-02,s.8-11)

Türk Evi (Ülkü,1942,2/22,s.10-15)

Mimaride Biz (Hep Bu Topraktan,1943,s.20-28)

Milli ve Yerli Mimari Davamız (Mimarlık,1944,04,s.2-5)

17. ve 18. Asırlarda Türk Odası (Güzel Sanatlar,1944,05,s.1-28)

Boğaz İçinde Bir Yalı (Arkitekt,1944,07-08,s.147-153)

Adana Belediye Sarayı Proje Müsabakası (Samim Oktay, Demirtaş Kamçil ile) (Arkitekt,1944,11-12,s.253-254)

İstanbul Belediye Sarayı Projesi (Arkitekt,1945,11-12,s.262)

Boğaziçi'nde Bir Villa (Arkitekt,1946,05-06,s.99-103)

1.Türk Yapı Kongresi Mimarlık Grubu V. Kol Raporu (Arkitekt,1946,07-08,s.194-197)

Taşlık Kahvesi (Arkitekt,1950,11-12,s.207-210)

Amiral Bristol Hastahanesi Paviyonu (Arkitekt,1952,03-04,s.51-55)

Turistik Otel (Skidmore, Owings Merrill ile) (Arkitekt,1952,03-04,s.56-63)

Güzel Sanatlar Akademisi (Mehmet Ali Handan ile) (Arkitekt,1954,01-02, s.5-17)

Florya ve Kilyos Tesisleri (Orhan Çakmakoğlu ile) (Arkitekt,1961,03, s.105-113)

Bursa'da Şehadet Camii Konusunda Bir Araştırma (Türkiye Sanatı Tarihi Araştırma ve İncelemeleri,1963,s.313-326)

Bursa'da Bazı Sofalar (Akademi: Mimarlık ve Sanat,1964,02,s.3-11)

Hindistan Sefareti (Orhan Çakmakçıoğlu ile) (Arkitekt,1965,02,s.53-58)

Geleneksel Mimari Araştırmaları (Akademi: Mimarlık ve Sanat,1967,06,s.4-34)

Birgi'deki Çakırağa Konağı (Türkiyemiz,1970,01,s.11-15)

Sosyal Sigortalar Kurumu Tesisleri (Arkitekt,1971,03,s.105-108)

Uşaklıgil Köşkü (Arkitekt,1971,03,s.109-111)

Akbank Genel Müdürlük Binası (Arkitekt,1971,03,s.112-114)

Sirer Yalısı (Arkitekt,1971,03,s.115-117)

Elli Yıllık Cumhuriyet Mimarlığı (Mimarlık,1973,121-122,s.5-11)

50 Yıllık Cumhuriyet Mimarlığı (Akademi: Mimarlık ve Sanat,1974,08,s.08-70)

Boğaziçi Yalıları/The Bosphorus and it's Yalis (Sanat Dünyamız,1974,01,s.3-11)

Köşkler ve Kasırlar (Arkitekt,1975,01,s.33)

Ankara'da Bir Elçilik Evi (Arkitekt,1979,01,s.4-6)

Atatürk Kitaplığı (Arkitekt,1979,02,s.43-46)

Türk Evi'ni Koruyalım (Sanat Dünyamız,1980,s.17-25)

Ayazhan İş Hanı (Arkitekt,1980,03,s.88-89)

3.2.26.5 Kitapları-Kitap Bölümleri

Bursa Evleri (Kitap Bölümü) (Haz. Vedat Nedim Tör, Şevket Rado)(1948)

Türk Evi Plan Tipleri (1954)

Bursa'da Şahadet Camii Konusunda Bir Araştırma (1963)

Yapı (Birinci Seri)(1967)

Rölöve 1-İstanbul Boğaziçi Köyleri Yerleşmesi Resmi ve Kültürel Taş Binalar (Feridun Akozan ve Köksal Anadolu ile) (1968)

Köşkler ve Kasırlar 1-2 (1969,1974)

Türk Bahçeleri (1976)

Türk Mimari Eserleri (1976)

Rölöve 2-Birgi Çakır Ağa Konağı (1977)

Sa'dabad (1977)

Köçeoğlu Yalısı, Bebek (1977)

İç Mekan Düzenleme Disiplini Üzerine Bir Söyleşi (Kitap Bölümü) (1977)

Amcazade Hüseyin Paşa Yalısı (Süheyl Ünver ile) (1979)

Boğaziçi Anıları (1979)

İstanbul Anıları (1979)

Büyük Konutlar (1982)

Topkapı Sarayı, Bir Mimari Araştırma (Feridun Akozan ile) (1984)

Türk Evi 1-2-3 (1984,1986,1989)

İstanbul: Gateway to Splendour (Çizim: Sedad Hakkı Eldem, Fotoğraflar: Ahmet Ertuğ)

Sedad Hakkı Eldem,50 Yıllık Meslek Jübilesi (1986)

Boğaziçi Yalıları 1-Rumeli Yakası (1993)

Boğaziçi Yalıları 2-Anadolu Yakası (1994)

Yapı 1-2-3-4 (2005)

3.2.26.6 Yarışmaları

Gümrük ve İnhisarlar Vekaleti Binası Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (1934).

Sümerbank Mimari Proje Müsabakası Üçüncülük Ödülü (1934)

Yalova Termal Oteli Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (1934) (Uygulandı)

Ankara Hasanoğlan Köy Enstitüsü Mimari Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (1942)

Çanakkale Zafer ve Meçhul Asker Anıtı Müsabakası 1. Mansiyon Ödülü (Samim Oktay, Rahmi Bediz, Demirtaş Kamçıl ile) (1944)

İstanbul Adalet Sarayı Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Emin Onat ile) (1949)

Ankara Esnafları Kooperatifi Çarşı ve İşhanı Proje Müsabakası Mansiyon Ödülü (İlhan Türegün ve Hamdi Şensoy) (1955)

T.C. Başbakanlık Millî İstihbarat Teşkilâtı Müsteşarlığı Sitesi Proje Müsabakası 3. Mansiyon Ödülü (Orhan Şahinler ile) (1968)

T.C. Beyrut Büyükelçiliği proje müsabakası Birincilik Ödülü (Sungu Sadık, Hamdi Şensoy ile) (1968)

Cumhurbaşkanlığı Resepsiyon Salonu Proje müsabakası İkincilik Ödülü (1973)

3.2.26.7 Jüri Üyelikleri

Ankara Teknik Üniversitesi Fizik ve Kimya Fakülteleri Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1946)

İşçi Sigortaları Sanatoryumu Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1951)

Eskişehir Garı Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1946)

İstanbul Askeri Müze Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1951)

İstanbul Kapalı Çarşı Tesisleri Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1955)

Türk Dil Kurumu Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1956)

İnhisarlar Umum Müdürlüğü Binası Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1958)

Ankara Kızılay Sitesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1959)

İstanbul Manifaturacılar Çarşısı Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1960)

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1960)

Karadeniz Teknik Üniversitesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1962)

İstanbul Ticaret Odası Binası Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1963)

T.C. İslamabad Büyükelçiliği Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1964)

T.C. Emekli Sandığı İstanbul Maçka Oteli Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1966)

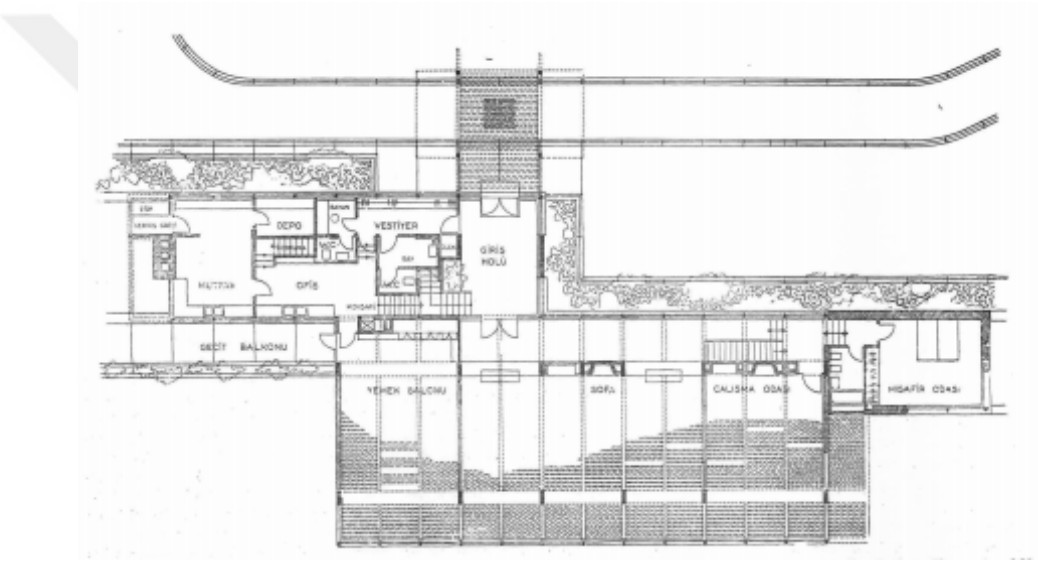

Şekil 3.70 Hindistan Sefareti (Orhan Çakmakçıoğlu ile) [232]

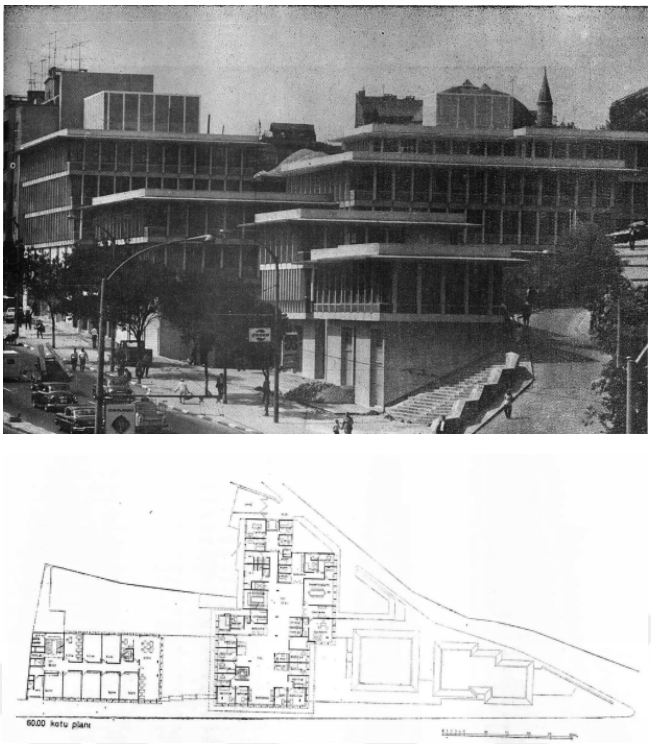

Şekil 3.71 Sosyal Sigortalar Kurumu Tesisleri [233]

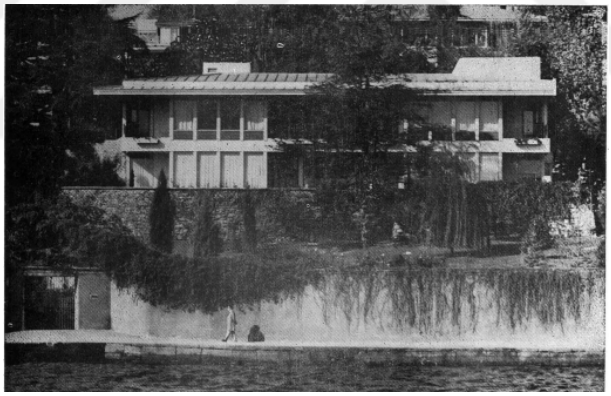

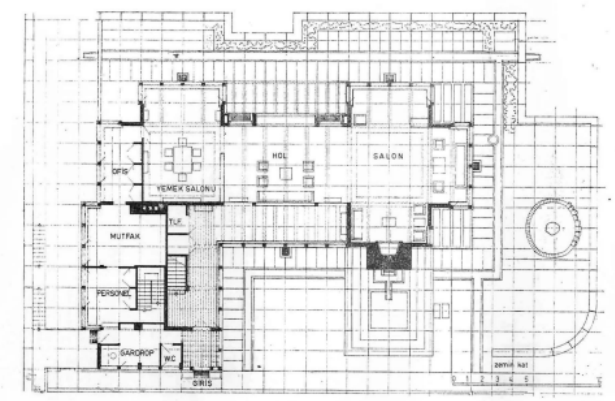

Şekil 3.72 Uşaklıgil Köşkü [234]

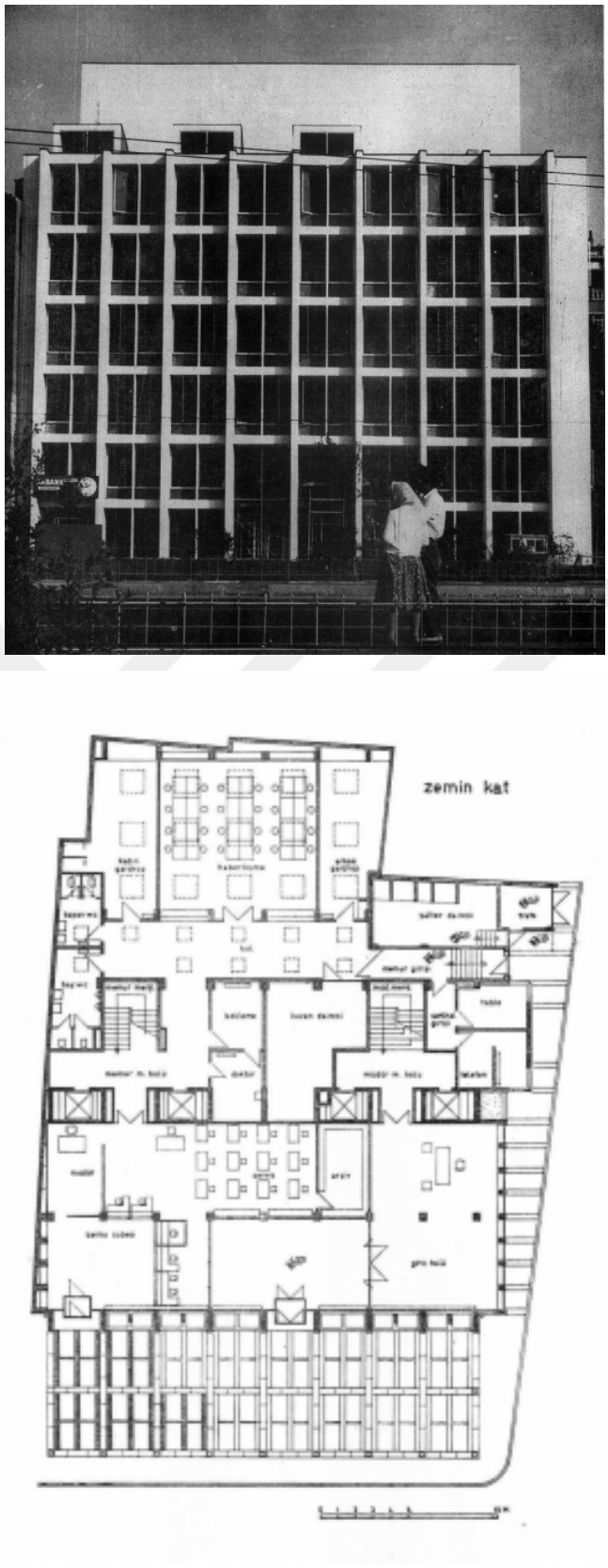

Şekil 3.73 Akbank Genel Müdürlük Binası [235]

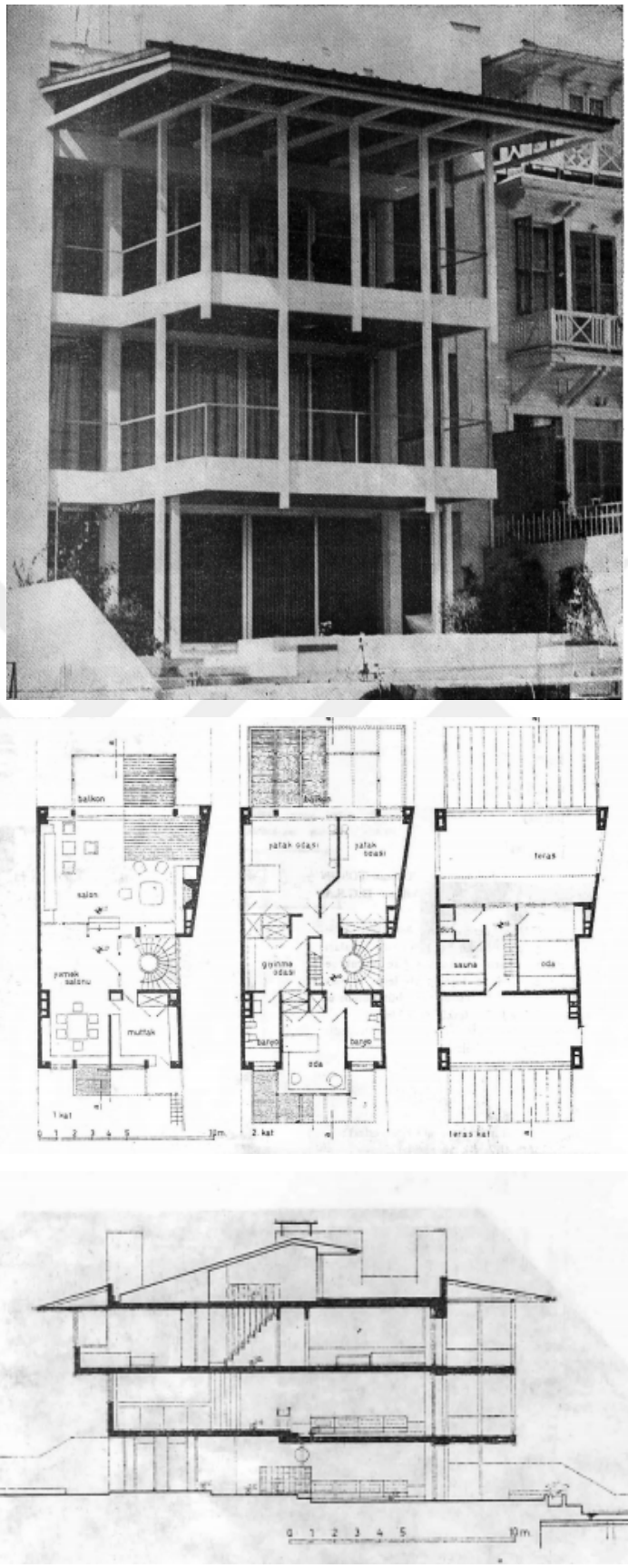

Şekil 3.74 Sirer Yalısı [236]

3.2.27 Seyfi Arkan

3.2.27.1 Hayatı

Seyfi Arkan, (Seyfettin Nasih)[67] 1904 yılında doğmuş, 1924 yılında eğitime başladığı Sanayi-i Nefise Mektebi Mimarlık şubesinden 1928 yılında 00368 diploma numarası[68] ile mezun olmuştur. Zeki Sayar'ın aktardığına göre Seyfi Arkan henüz öğrenciyken, Palabıyık Galip ve Galip Fesçi'nin sahibi olduğu İdare-i Fenniye isimli mühendislik bürosunda çalışmaya başlamıştı. 1929 yılında Çanakkale Şehitleri Abidesi konulu bir yarışmayı kazanması ile, yeni mimari üzerine ihtisas yapmış öğretim üyeleri yetiştirmek amacıyla Maarif Vekaleti'nin

Şekil 3.75 Seyfi Arkan [64]

verdiği bursu almaya hak kazanarak Berlin'e gönderilmiştir. Berlin'de bulunduğu süre içerisinde Hans Poelzig'in atölyesinde çalışmıştır. 1933 yılında Türkiye'ye dönen Arkan, mecburi hizmet gereği Kültür Bakanlığı İnşaat Bürosu'na atanmış ve 1934 yılı Haziran ayına kadar buradaki görevine devam etmiştir [83][11][86][237]. Türkiye'ye döndüğü yıl ayrıca Sümerbank Mimari Proje Müsabakasında Birincilik Ödülü kazanmıştır. 1935 yılında Ankara Belediyeler Bankası tarafından düzenlenen İller (Belediyeler) Bankası Mimari Proje Müsabakasında Birincilik Ödülü kazanmıştır [133][93]. 1934 yılında Hariciye Köşkü Proje Yarışmasını kazanarak ilk yapı deneyimini edinmiştir. 1935 yılında

[67]1928 yılı mezunlar listesinde Seyfettin Nasih, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Seyfi Arkan olarak kayıtlıdır [11][64].
[68]Diploma numarası diploma üzerinden alınmıştır.

ise GSA'da Egli'nin yardımcısı olarak şehircilik dersleri vermek üzere atanır. Aynı yıl Makbule Atadan'ın villasını yapmış, 1936 yılında Florya Cumhurbaşkanlığı Köşkü yarışmasını kazanmıştır. Aynı yıl ayrıca, İstanbul Limanı Galata Yolcu Salonu Uluslararası Mimari Proje Yarışmasında Rebii Gorbon ve Prof. Alfred ile müşterek birincilik ödülü kazanmıştır [219][93]. 1938 yılında Tahran Büyükelçiliği Mimari Proje Müsabakasında birinci olmuştur. Bu dönem Türk Himark Yapı Müessesesi isimli aktif olarak çalışan bir bürosu da bulunmaktadır [83][86]. 1946 yılında düzenlenen Trabzon Sergievi Proje müsabakasında üçüncülük Ödülü kazanmıştır [162]. 1955 yılında İzmir Belediyesi tarafından düzenlenen İzmir Konak Sitesi proje müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır. Aynı yıl, Türkiye İş Bankası tarafından düzenlenen Türkiye İş Bankasının Banka, Otel ve Sinema Binası Proje Müsabakasında 5. Mansiyon Ödülü kazanmıştır. 1957 yılında ise Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen 25.000 Kişilik Cebeci Stadı proje müsabakasında İkincilik Ödülü kazanmıştır [93]. İlerleyen yıllarda özellikle 1960 sonrası iş almakta zorlanmış ve bürosunu ayakta tutmak oldukça güçleşmiştir. Arkan, 1966 yılında vefat etmiştir [83][86].

3.2.27.2 Yapıları

İstanbul Suadiye Doktor İhsan Sami Garan Evi (Uygulandı) (1933)

Cumhuriyet'in Onuncu Yılı Takı (Uygulandı) (1933)

Cumhuriyet'in Onbirinci Yılı Takı (Uygulandı) (1934)

İstanbul Suadiye Gündüz Villası (Uygulandı) (1934)

Hariciye Köşkü (Uygulandı) (1933-1934)

İstanbul Ayhan Apartmanı-General Fahrettin Apartmanı (Uygulandı) (1934-1935)

Ayazpaşa Üçler Apartmanı – Ayazpaşa Mühendis İbrahim Galip B. Apartmanına Ek (Uygulandı) (1933-1935)

Florya Cumhurbaşkanlığı Deniz Köşkü (Uygulandı) (1935)

Florya Cumhurbaşkanlık Yaverlik Dairesi (Uygulandı) (1935)

Florya Cumhurbaşkanlık Umum Katipliği Dairesi (Uygulandı) (1935)

Florya Halk Plaj Evleri Sitesi, Otel, Çarşı ve Soyunma Kabinleri Tesisleri (Kısmi Uygulandı) (1935)

Eski Dahiliye Vekili Bay Şükrü Kaya Villası (Uygulandı) (1935-1936)

Makbule Atadan Köşkü (Uygulandı) (1935-1936)

Cumhurbaşkanlığı Yaverlerinden Bay Naşit Apartmanı (Uygulandı) (1935-1936)

Zonguldak Kömür Havzası, Üzülmez Yerleşimi (Kısmi Uygulandı) (1936)

Zonguldak Kömür Havzası, Kozlu-Kılıç Yerleşimi (Kısmi Uygulandı) (1936)

Zonguldak Kömür Havzası, İhsaniye Yerleşimi (Uygulandı) (1936)

Zonguldak Kömür Havzası, İncirharmanı Yerleşimi (Uygulandı) (1937)

İller Bankası Genel Müdürlüğü (Uygulandı) (1937)

Doktor Şevki Pek Sağlık Yurdu ve Kira Evi (Uygulandı) (1937)

Cemal Bey (Foto) Apartmanı (Uygulandı) (1936-1937)

Prof. Selim Sırrı Tarcan Villası (Uygulandı) (1936-1937)

İstanbul Nişantaşı Avukat Selim Bey Apartmanı (Uygulandı) (1936-1937)

İstanbul Suadiye Salih Bozok Villası (Uygulandı) (1936-1937)

İzmir Uluslararası Fuarı Sümerbank Pavyonu (Uygulandı) (1937)

İstanbul Erenköy İbrahim Taşçıoğlu Villası (Uygulandı) (1937)

Çemberlitaş Palas (Uygulandı) (1937-1938)

T.C. Tahran Sefareti (Uygulandı) (1937-1938)

T.C. Şimran Yazlık Sefareti (Uygulandı) (1937-1938)

İstanbul Bostancı Osman Taşçıoğlu Villası (Uygulandı) (1938)

İstanbul Florya Cumhurbaşkanlığı Kışlık Köşkü (Uygulanmadı) (1938)

İstanbul-Çiftehavuzlar Avukat Hamit Karaorman Villası (Uygulandı) (1939)

Adana Halkevi (Uygulandı) (1939-1940)

İzmit Halkevi (Uygulandı) (1940)

İstanbul Emirgan Muhlis Erdener Villa-Apartmanı (Uygulandı) (1940)

İstanbul Göztepe Cemal Nevrolcü Villası (Uygulandı) (1940)

İstanbul Suadiye Selim Ragıp Emeç Villası (Uygulandı) (1940)

Ekrem Uşaklıgil Apartmanı (Uygulandı) (1941-1942)

Ankara Aydınlık ve Şen Evler Mevzii İmar Planı (Uygulandı) (1942)

İstanbul Göztepe Müteahhit Lütfi Kotan Villası (Uygulandı) (1942)

Silahtarağa Elektrik Santrali Ek Binası (Uygulandı) (1943-1944)

Hüseyin Kara Apartmanı (Uygulandı) (1943-1944)

İzmir Menemen Stadyumu (Uygulandı) (1945)

Samsun Bay Hakkı Apartmanı (Uygulandı) (1945-1946)

Kadıköy Transformatörü (Uygulandı) (1946-1947)

Beyazıt Transformatörü (Uygulandı) (1946-1947)

Zeytinburnu Transformatörü (Uygulandı) (1946-1947)

Samsun İbrahim Sencer Apartmanı (Uygulandı) (1946-1947)

Bari Uluslararası Fuarı Türk Pavyonu (Uygulandı) (1948-1949)

Bayan Emin Çiftçi Villası (Uygulandı) (1948-1949)

Armatör Ferit İnal Apartmanı (Uygulandı) (1948-1949)

Türk Ticaret Bankası Edirne Şubesi (Uygulandı) (1950)

Samsun Umumi Mağazalar Deposu (Uygulandı) (1949-1950)

İzmir Torbalı Hali (Uygulandı) (1949-1950)

İstanbul Şişli Türk Ticaret Bankası İkramiye Evleri (Uygulandı) (1949-1954)

Türk Ticaret Bankası Adapazarı Şubesi Yenilemesi (Uygulandı) (1949-1950)

Türk Ticaret Bankası Adana Şubesi Yenilemesi (Uygulandı) (1949-1950)

İzmir Uluslararası Pavyonu Ferguson Müessesesi Pavyonu (Uygulandı) (1950-1951)

Türk Ticaret Bankası Gaziantep Şubesi Yenilemesi (Uygulandı) (1950-1951)

Türk Ticaret Bankası Ankara Şubesi Yenilemesi (Uygulandı) (1950-1951)

İstanbul Osmanlı Bankası Deposu Ek Binası (Uygulandı) (1950-1951)

Türk Ticaret Bankası Beyoğlu Parmakkapı Şubesi Yenilemesi (Uygulandı) (1951-1952)

Osmanlı Bankası Çemberlitaş Şubesi Yenilemesi (Uygulandı) (1951-1952)

Osmanlı Bankası İskenderun Şubesi Yenilemesi (Uygulandı) (1952)

Türk Ticaret Bankası Bebek Şubesi Yenilemesi (Uygulandı) (1952-1953)

İstanbul Şehzadebaşı Hüsamettin Yakal Apartmanı (Uygulandı) (1952-1953)

İskenderun Osmanlı Bankası Deposu (Uygulandı) (1953-1954)

İstanbul Yeşilköy Prof. Şevket Tezel Villası (Uygulandı) (1954)

İstanbul Şişli Bayan Hümeyra Apartmanı (Uygulandı) (1953-1954)

İstanbul Balmumcu Güzel Konutlar Sitesi (Uygulandı) (1954)

Türk Ticaret Bankası Altınbakkal Şubesi Yenilemesi (Uygulandı) (1953-1954)

Türk Ticaret Bankası Bahçekapı Şubesi Yenilemesi (Uygulandı) (1954-1955)

Türk Ticaret Bankası Beşiktaş Şubesi Yenilemesi (Uygulandı) (1954-1955)

İstanbul Türk Ticaret Bankası Genel Müdürlüğü Binası Yenilemesi (Uygulandı) (1954-1955)

Osmanlı Bankası Taksim Şubesi Yenilemesi (Uygulandı) (1953-1954)

Osmanlı Bankası Beyoğlu Şubesi Yenilemesi (Uygulandı) (1954-1955)

Çorum Kızılırmak Depo, Çeltik Fabrika ve Garajları Sanayii Sitesi (Uygulandı) (1954-1955)

Osmanlı Bankası Servis Garajı (Uygulandı) (1954-1955)

Koşuyolu Ucuz Evler Sitesi Mevzi İmar Planı ve Koşuyolu Çarşısı (Uygulandı) (1955)

Üsküdar Selamsız Ucuz Evler Sitesi Mevzii İmar Planı (Uygulandı) (1955)

Emirgan Üstü İstinye Ucuz Evler Sitesi Mevzii İmar Planı (Kısmi Uygulandı) (1955)

Paşabahçe Ucuz Evler Sitesi Mevzii İmar Planı (Uygulandı) (1955)

Zeytinburnu Ucuz Evler Sitesi Mevzii İmar Planı ve Blok Apartmanları (Uygulandı) (1955-1956)

1700 Evlik Sıra Evler (Uygulandı) (1955)

İzmir Uluslararası Fuarı'nda Sovyetler Birliği Pavyonu (Uygulandı) (1955)

Bayan Kemal Güçsav Villası (Uygulandı) (1955)

Bay Emin Sazak Villası (Uygulandı) (1955)

Bayan Baruh ve Bayan Mizrahi Villaları (Uygulandı) (1955)

Bayan Necla Sinoplu Villası (Uygulandı) (1955)

Basın, Yayın ve Turizm Genel Müdürlüğü Haberler Bürosu İç Mekân Düzenlemesi (Uygulandı) (1956)

İstanbul Oto Sanayi Sitesi (Uygulandı) (1955-1956)

Florya Halk Plaj Evleri (Uygulandı) (1955-1956)

İstanbul İşçi Sigortaları Memur Evleri Sitesi (Uygulandı) (1955-1956)

Bayan Süheyla Apartmanı (Uygulandı) (1956-1958)

Bor Apartmanı (Uygulandı) (1956-1958)

Süleyman Şahinbaş Villası (Uygulandı) (1958)

Fahrettin Soysal Apartmanı (Uygulandı) (1959-1960)

Bay Nevzat Eren Villası (Uygulandı) (1955-1956)

İstanbul Kumkapı Bay İskender Evi Yenilemesi(Uygulandı) (1959)

İstanbul Porselen Sanayi Genel Merkezi ve Fabrikası (Uygulandı) (1960)

Prof. Afet İnan Evi Müştemilatı Bahçe Düzenlemesi ve Rıhtımı (Kısmi Uygulandı) (1961)

Pirinççioğlu Konutu Yenilemesi (Uygulandı) (1962-1963)

PE-RE-JA Kolonya Fabrikası (Uygulandı) (1962-1963)

Kavala Galerisi, Ofisleri ve Volvo Servisi (Uygulandı) (1964)

Cevher Özden Villası (Uygulandı) (1965)

Anadolu Hisarı Spor Sitesi (Kısmi Uygulandı) (1966) [238].

3.2.27.3 Bulunduğu Görevler

Kültür Bakanlığı İnşaat Bürosu Mimarı (1934)

GSA Öğretim Üyesi (1935)

Serbest Mimarlık (Türk-Himark Yapı Müessesesi)

3.2.27.4 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Kubilây Abidesi Proje Esgizleri (Mimar,1933,03,s.82-83)

Deniz Kenarında Bir Malikâne Projesi (Mimar,1933,04, s.111-112)

Ankara İçin Ucuz Aile Evi Tipleri (Mimar,1933,06, s.174)

Stadyumlar: Almanya Stadyumları Hakkında Bir Tetkik Raporu (Mimar,1933,09-10,299-314)

Ankara'da Sıra Evler Tipi:2 (Mimar,1933,12,s.382)

Deniz Kenarında Bir Küçük Villâ Projesi (Mimar,1933,12,s.383)

Bir Yalı Projesi (Mimar,1934,01,s.6-7)

Ev Projesi (Mimar,1934,01,s.16)

Devlet Matbaası Projesi (Mimar,1934,09-10,s.294-298)

Tahranda Türkiye Cumhuriyeti Elçilik Binası Projesi (Mimar,1934,11,s.309-311)[69]

Ev Projesi (Mimar,1934,11,s.312-313)

Dr. İhsan Sami Evi (Mimar,1934,12,335-338)

Ev Projesi (Mimar,1934,12,s.339-340)

Akhisar Tütüncüler Binası (Arkitekt,1935,04,s.112-113)

Villa Projesi (Arkitekt,1935,04,s.114-115)

Kira Evi (Arkitekt,1935,05,s.129-140)

İdare Binası (Arkitekt,1935,05,s.147-148)

Villa Projesi (Arkitekt,1935,06,s.167-169)

Amele Evleri, İlkokul, Mutfak ve Çamaşırlık Binası (Arkitekt,1935,09,253-258)

Hariciye Köşkü (Arkitekt,1935,11-12,s.311-316)

Kömür- İş İşçi Uramı (Arkitekt,1936,01,s.9-10)

Sinema Projesi (Arkitekt,1936,02,s.41-42)

Meslek Okulu Projesi (Arkitekt,1936,02,s.43-44)

Çankaya'da Bir Villa (Arkitekt,1936,07,s.179-186)

Dr. B. Şevket Pek Sağlık Yurdu ve Kira Evi (Arkitekt,1937,04,s.97-99)

Sapanca Oteli Projesi (Arkitekt,1937,07,s.191-192)

Belediyeler Bankası (Arkitekt,1938,01,s.1-9)

Adana'da Ucuz Evler Mahallesi (Arkitekt,1939,01-02,s.33-36)

Adana Belediyesi Oteli (Arkitekt,1939,03-04,s.76-80)

[69]Yazar ismi Seyfettin Erkan olarak belirtilmiştir.

Taksimde Bir Kira Evi (Arkitekt,1939,05-06,s.101-103)

Türkiye Cumhuriyeti Sefarethanesi (Arkitekt,1939,07-08,s.145-149)

Türkiye Cumhuriyeti Yazlık Sefaret Binası (Arkitekt,1939,07-08,s.150-152)

Suadiye'de Bir Villa (Arkitekt,1940,05-06,s.101-104)

Türk Ticaret Bankası İkramiye Evleri (Arkitekt,1954,07-08,s.109-110)

3.2.27.5 Kitapları

Türk Himark-Proje, Keşif ve Taahhüt İşleri (1950)

Seyfi Arkan ve Eserleri, 1933-1956, Türk Himark Plan Yapı Müessesesi (1956)

3.2.27.6 Raporları

Stadyumlar: Almanya Stadyumları Hakkında Bir Tetkik Raporu (Arkitekt,1933,09-10,299-314)

Şehircilik Elemanları (1937)

Hatunsaray Köyü Halihazır Raporu (1946)

Şehircilik (1948)

Spor Binaları ve Mimarisi (1950)

Bugünkü ve Yarınki Türk Köyleri ve Gelişmeleri (1953)

Banka Binaları ve Mimarisi (1955)

Şehir Planlarında Ucuz Mesken Siteleri ve Evleri (1955)

3.2.27.7 Yarışmaları

Sümerbank Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (1934)

İller (Belediyeler) Bankası Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (1935)

İstanbul Limanı Galata Yolcu Salonu Uluslararası Mimari Proje Yarışması Birincilik Ödülü (Rebii Gorbon ve Prof. Alfred ile müşterek) (1936)

Trabzon Sergievi Proje müsabakası Üçüncülük Ödülü (1946)

3.2.27.8 Jüri Üyelikleri

İzmir Konak Sitesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1955)

Türkiye İş Bankası Banka, Otel ve Sinema Binası Proje Müsabakası 5. Mansiyon Ödülü (1955)

25.000 Kişilik Cebeci Stadı Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (1957)

3.2.27.9 İmar ve Mevzii Planları

Konya-Aksaray İmar Planı (1938-1939)

Urfa Bilecik İmar Planı (1938-1940)

Urfa Siverek İmar Planı (1939-1943)

Gaziantep Nizip İmar Planı (1942-1943)

Balıkesir Bandırma Edincik İmar Planı (1942-1945)

Yozgat İmar Planı (1943-1946)

Kırklareli İmar Planı (1943-1946)

Manisa Kula İmar Planı (1948-1949)

Karadeniz Ereğlisi 1/2000 İmar Planı

MKİ Üzülmez Kömür Havzası Mevzii İmar Planı (1935)

Kadıköy Koşuyolu Mevzii İmar Planı (1955)

Üsküdar Selamsız Mevzii İmar Planı (1955)

Üsküdar Nakkaşbaba Mevzii İmar Planı (1955)

Beyoğlu Darülaceze Mevzii İmar Planı (1955)

Emirgan Üstü İstinye Mevzii İmar Planı (1955)

Florya Mevzii İmar Planı (1955)

Paşabahçe Ucuz Evler Sitelerine Ait Mevzii İmar Planı (1955)

Oto Sanatkarları Sitesi Mevzii İmar Planı (1956) [86].

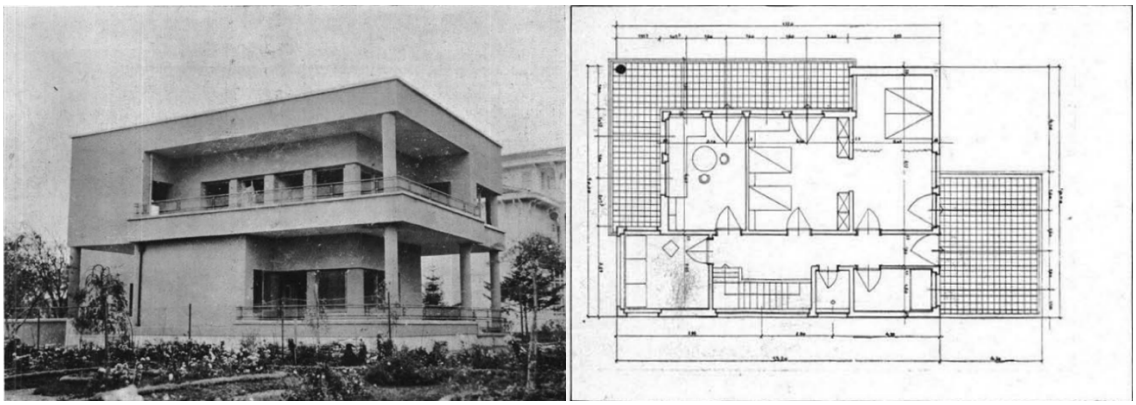

Şekil 3.76 İstanbul Suadiye Doktor İhsan Sami Garan Evi [239]

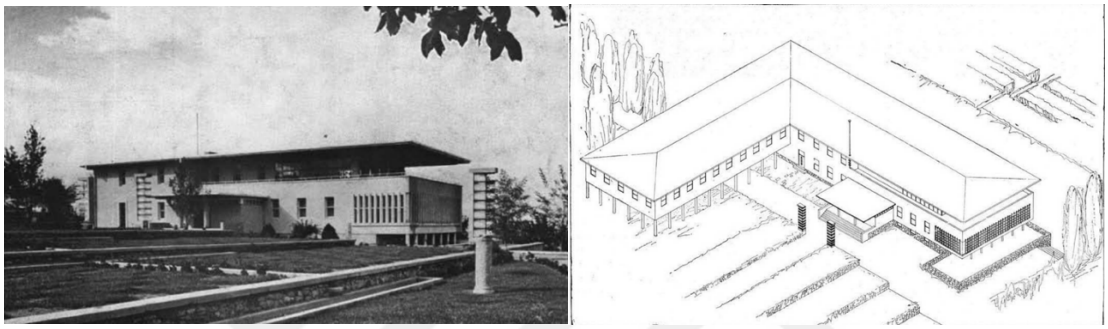

Şekil 3.77 Hariciye Köşkü [240]

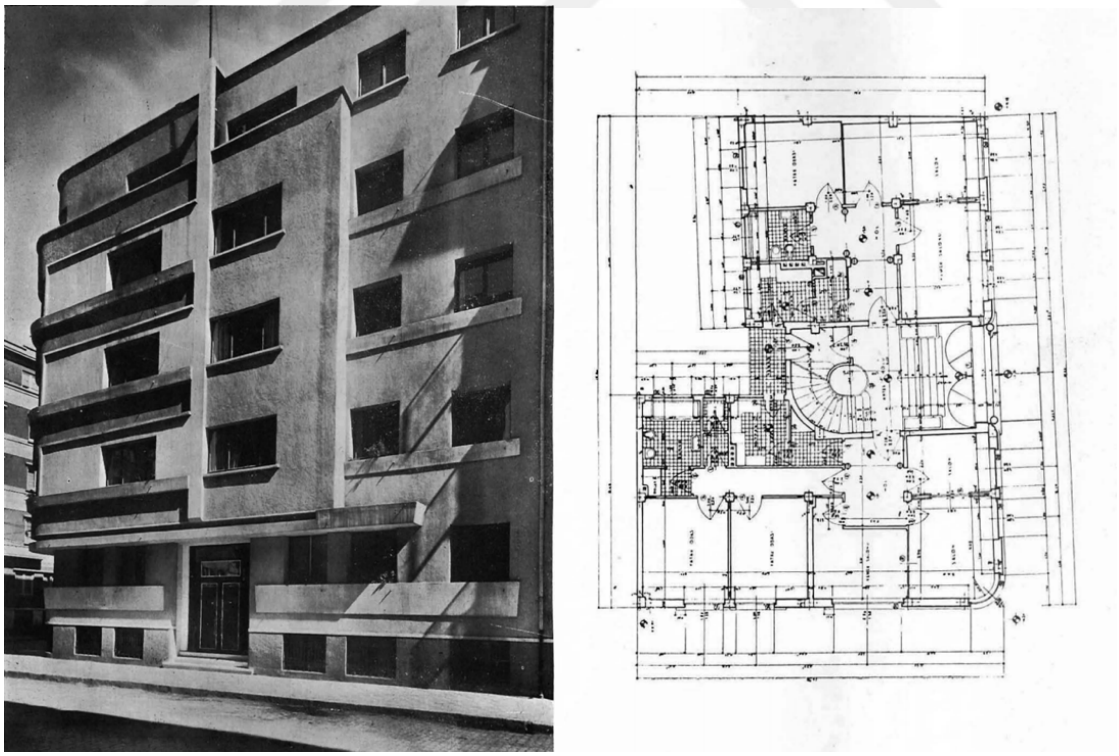

Şekil 3.78 İstanbul Ayhan Apartmanı [241]

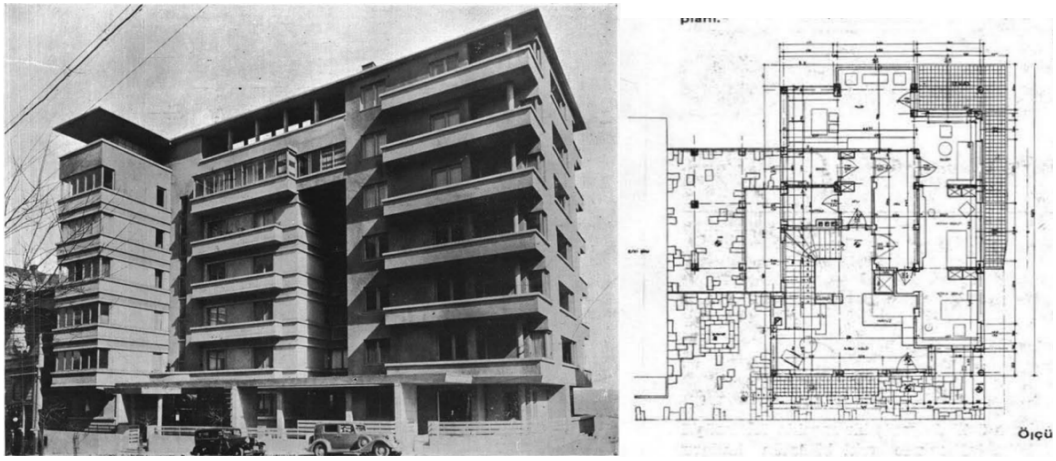

Şekil 3.79 Ayazpaşa Üçler Apartmanı [242]

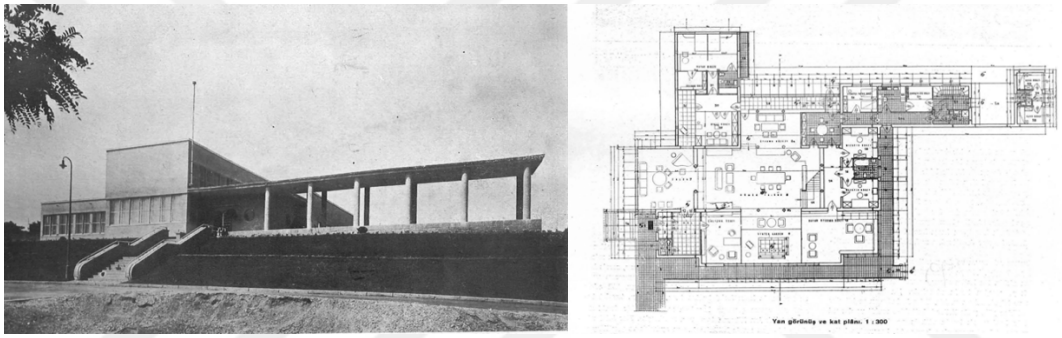

Şekil 3.80 Makbule Atadan Köşkü [243]

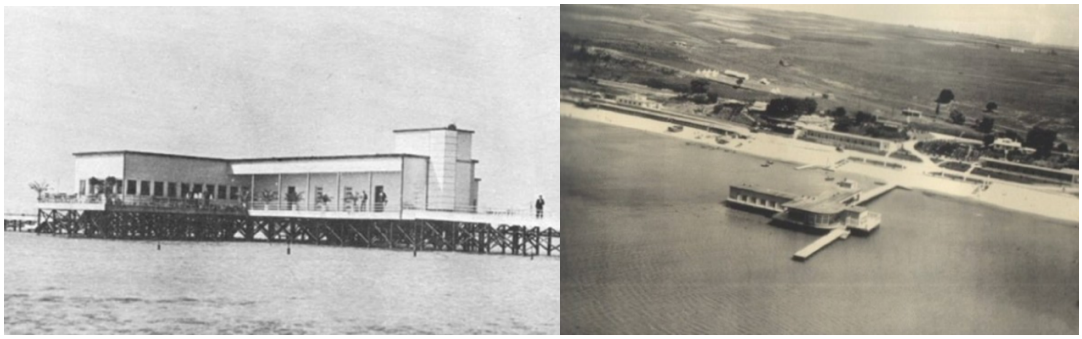

Şekil 3.81 Florya Cumhurbaşkanlığı Deniz Köşkü [244]

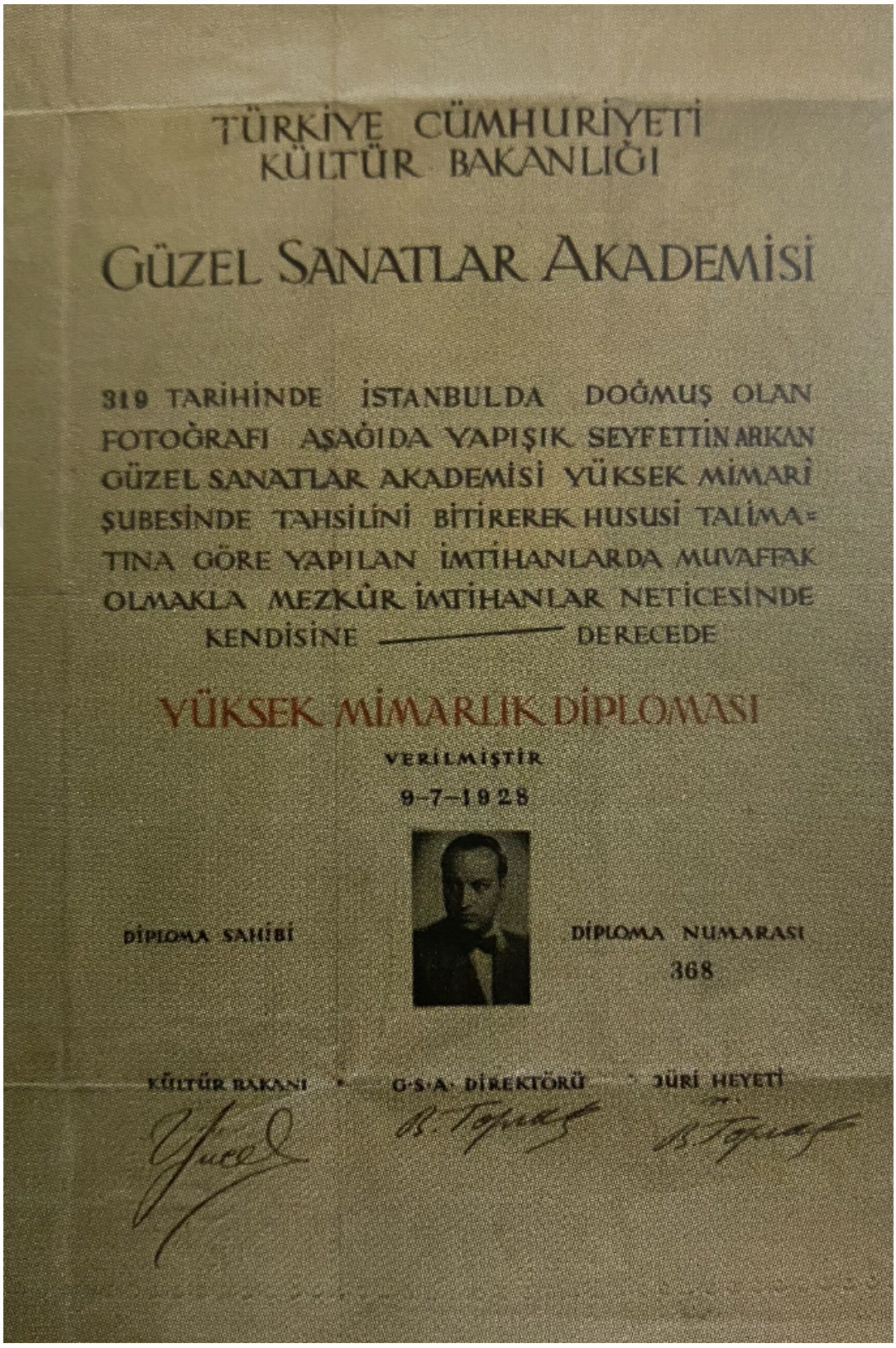

TÜRKİYE CÜMHURİYETİ
KÜLTÜR BAKANLIĞI

GÜZEL SANATLAR AKADEMİSİ

319 TARİHİNDE İSTANBULDA DOĞMUŞ OLAN FOTOĞRAFI AŞAĞIDA YAPIŞIK SEYFETTİN ARKAN GÜZEL SANATLAR AKADEMİSİ YÜKSEK MİMARİ ŞUBESİNDE TAHSİLİNİ BİTİREREK HUSUSİ TALİMATINA GÖRE YAPILAN İMTİHANLARDA MUVAFFAK OLMAKLA MEZKÛR İMTİHANLAR NETİCESİNDE KENDİSİNE _____ DERECEDE

YÜKSEK MİMARLIK DİPLOMASI

VERİLMİŞTİR

9-7-1928

DİPLOMA SAHİBİ

DİPLOMA NUMARASI
368

KÜLTÜR BAKANI · G·S·A· DİREKTÖRÜ · JÜRİ HEYETİ

Şekil 3.82 Seyfi Arkan'ın GSA Mimarlık Diploması [238]

3.2.28 Şevki Balmumcu

3.2.28.1 Hayatı

Şevki Balmumcu, (Mehmet Şevki)[70] 1905 yılında İstanbul'da dünyaya gelmiştir. 1928 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00370 diploma numarası ile mezun olmuştur [64] [11]. Mezun olduktan sonra Seyri Sefain Umum Müdürlüğü bünyesinde çalışmış ardından bir süre Yalova Kaplıcası Onarım İşi ile ilgilenmiştir. 1930-1932 yılları arasında Türk Tayyare Cemiyeti ve Bursa Sinema ve Tiyatro Binası'nın (Tayyare Sineması) kontrol mimarı vekili olarak görev yapan Balmumcu, aynı dönemde Elâzığ Sinema Büro Binası Proje yarışmasında birincilik ödülü kazanmıştır [245][168]. 1933 yılında Milli İktisat ve Tasarruf Cemiyeti'nin düzenlediği, Ankara Sergi Evi Binası uluslararası mimari proje yarışmasında birincilik ödülü [168], 1934 yılında düzenlenen Sümerbank Mimari Proje Müsabakasında ise Mansiyon Ödülü kazanmıştır [93].

Şekil 3.83 Şevki Balmumcu [64]

1935 yılında Yozgat Terzili Kaplıca Oteli Proje Müsabakasında Abidin Mortaş ile Birincilik Ödülü kazanmışlardır [155][93]. 1935 yılında Akay İşletmesi Müşavir Mimarlığı'na atanan Balmumcu, 1936 yılında Çocuk Esirgeme Kurumu Apartman, Sinema, Kapalı Yüzme Havuzu, Gazino ve Garaj Binası Mimari Proje Müsabakasına Behçet Ünsal ile birlikte katılmış ve Abidin Mortaş ile müşterek

[70]1928 yılı mezunlar listesinde, Mehmet Şevki, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Şevki Balmumcu olarak kayıtlıdır. Burada Şevki Balmumcu kullanılmıştır [11][64].

Birincilik ödülü kazanmışlardır. Aynı yıl ayrıca, İstanbul Limanı Galata Yolcu Salonu Uluslararası Mimari Proje Yarışmasında Emin Onat, Ahmet Sabri, Nazif Asal ve Celal Reşat ile müşterek ikincilik ödülü ile Samsun Halkevi Proje Müsabakasında İkincilik Ödülü kazanmıştır [157][219][245][246][93]. 1938'de İnhisarlar Umum Müdürlüğü İnşaat Şubesi Kontrol Şefi oldu. Sonraki yıllarda İnhisarlar Umum Müdürlüğü Paşabahçe Fabrikası'nın çeşitli projelerinde kontrol mimarı olarak görevlendirildi. 1939'da mimari büro kurmuş ancak işsizlik nedeniyle kapatmak zorunda kalmıştır. 1940 yılında yayınlanan, Türk Yüksek Mimarlar Birliği Azaları ve Yüksek Mimarlık Mesleği ile Alakadar Mevzuat başlıklı kitapçığın önsöz yazısını hazırlamıştır. Kitapçığa göre, 1940 yılında Refah Apartmanı, 210/2 Bomonti, Pangaltı adresinde bulunmaktadır. 1941 yılında tekrar askerliğe alınır terhisinin ardından İnhisarlar Müdürlüğü'ndeki görevine döner ancak 1944-1945 yılında tekrar askerlik görevi için çağrılır. Terhis olmasının ardından İnhisarlar Genel Müdürlüğü'ndeki görevine bir süre daha devam etmiş, ilerleyen dönemde buradan ayrılarak tekrar bir mimari büro kurmuştur ancak yeterli iş bulamayınca ikinci denemesi de başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Şevki Balmumcu, 20 Nisan 1982 tarihinde vefat etmiştir [245][168][64].

3.2.28.2 Yapıları-Projeleri

Bursa Sanat Mektebi Demircilik Atölyesi (Proje) (1932)

Ankara Sergi Evi (1935)

İstanbul Tepebaşı İnhisarlar Pavyonu (1942) [168]

3.2.28.3 Bulunduğu Görevler

Seyri Sefain Umum Müdürlüğü (1928-1930)

Türk Tayyare Cemiyeti ve Bursa Sinema ve Tiyatro Binası Kontrol Mimarı Vekili (1930-1932)

Akay İşletmesi Müşavir Mimarlığı (1935)

İnhisarlar Genel Müdürlüğü İnşaat Şubesi (1938-1945)

Serbest Mimarlık

3.2.28.4 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Mezar (Mimar,1931,01,s.12-13)

Bursa Sanat Mektebi Demircilik Atelyesi (Mimar,1932,03,s.85-86)

Mimar Sinan (Mimar,1932,04,s.113-114)

Ev Projeleri (Mimar,1932,05,s.147-150)

V… (Mimar,1932,07-08,s.208-209)

VII…VIII… (Mimar,1932,10,s.291-292)

Sergi Binası Müsabakası (Mimar,1933,05,s.131-153)

Ankara Polis Jandarma Mektebi Proje Müsabakası Münasebetile (Mimar,1933,12,s.375)

Küçük Seyahat (Mimar,1934,03,s.92-95)

Memleket Köşeleri: Görüşler ve Temenniler (Mimar,1934,06,s.172-174)

Yapı ve Heykel (Mimar,1934,06,s.178)

Bursa Tayyare Sineması Detayları (Mimar,1934,08,231,232)

Sergievi (Arkitekt,1935,04,s.97-107)

Yalova-Terzili Kaplıca Oteli Projesi (Abidin Mortaş ile) (1936) (Arkitekt,1936,01, s.11-13)

Victor Adaman (1880-1948) (Arkitekt,1948,01-02, s.46-47)

Macit Rüştü Kural (1315-1964) (Arkitekt,1964,01,s.38-39)

3.2.28.5 Yarışmaları

Ankara Sergi Evi Binası Uluslararası Mimari Proje Yarışması Birincilik Ödülü (1933)

Sümerbank Mimari Proje Müsabakası Mansiyon Ödülü (1934)

Tokat Vilayeti Gazi Heykeli Müsabakası Birincilik Ödülü (1934) (Heykeltraş Nusret Hakkı ile) (Mimar,1934,06,s.167).

Yozgat Terzili Kaplıcası Oteli Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Abidin Mortaş ile) (1935)

Çocuk Esirgeme Kurumu Apartman, Sinema, Kapalı Yüzme Havuzu, Gazino ve Garaj Binası Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Behçet Ünsal ile) (Abidin Mortaş ile müşterek) (1936)

İstanbul Limanı Galata Yolcu Salonu Uluslararası Mimari Proje Yarışması İkincilik Ödülü (Emin Onat, Ahmet Sabri, Nazif Asal ve Celal Reşat ile müşterek) (1936)

Samsun Halkevi Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (1936)

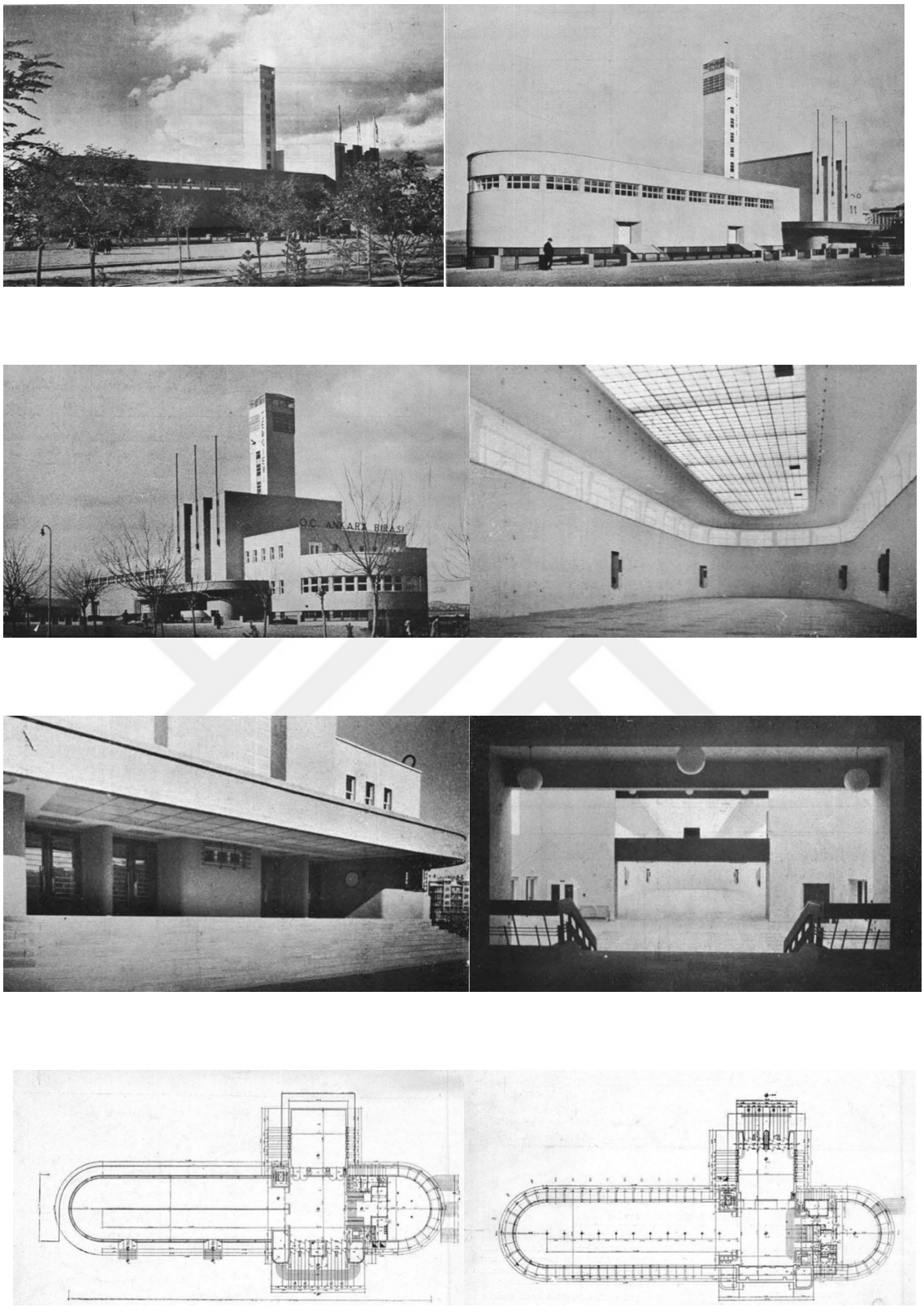

Şekil 3.84 Ankara Sergievi Binası [247]

3.2.29 Zeki Mimaroğlu

3.2.29.1 Hayatı

Zeki Mimaroğlu, (Mehmet Zeki)[71], 1928 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00359 diploma numarası ile mezun olmuştur. 1940 yılında basılan Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları ve Yüksek Mimarlık Mesleği İle Alakadar Mevzuat başlıklı kitapta, birlik üyelerinin adresleri kısmında Mimar Kemalettin Mahallesi Dinçkök Apartmanı No:7 Laleli İstanbul adresini beyan etmiştir. Ancak bu adresteki mesleki faaliyetleri hakkında yeterli bilgi mevcut değildir [64] [11].

Şekil 3.85 Zeki Mimaroğlu [64]

Türk İnter Makinaları A.O. Bakırköy Bahçelievler Servis İstasyonu hakkında Arkitekt dergisinde yayınlanan makaleye göre, yapının proje ve inşaatı Yüksek Mimar Müteahhit Zeki Mimaroğlu, İbrahim Baskan ve Hamit Sözer ile ortak olarak tamamlamışlardır [248]. Proje ve İnşaat işlerinin Zeki Mimaroğlu ve ortaklarına ait olması, Mimaroğlu'nun bu dönem hem proje üreten hem de inşaat-taahhüt işlerine dayalı bir mesleki faaliyet yürütmüş olabileceğine dair ipuçları vermektedir. Mimaroğlu'nun kariyerinin devamı hakkında yeterli bilgi mevcut değildir.

[71]1928 yılı mezunlar listesinde Mehmet Zeki olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Zeki Mimaroğlu olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

3.2.29.2 Yapıları

Türk İnter Makinaları A.O. Bakırköy Bahçelievler Servis İstasyonu (İbrahim Baskan ve Hamit Sözer ile) (1951).

3.2.29.3 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Türk İnter Makinaları A.O. Bakırköy Bahçelievler Servis İstasyonu İnşaatı (İbrahim Baskan ve Hamit Sözer ile) (Arkitekt,1951,03-04, s.55).

3.2.30 Zeki Sayar

3.2.30.1 Hayatı

Zeki (Selah) Sayar, (Mehmet Zeki)[72] İstanbul Yeniköy'de orta sınıf bürokrat bir ailenin çocuğu olarak 1905 yılında dünyaya gelmiştir. 1923 yılında girdiği Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık şubesinden Vedat Tek'in atölyesini tamamlayarak 1928 yılında 00372 diploma numarası ile mezun olmuştur. Henüz mezun olmadan Apdullah Ziya Kozanoğlu ile birlikte Tapu Kadastro Müdürlüğü'nde bir süre desinatör olarak çalışmıştır. Dönem arkadaşları olan Sedad Hakkı ve Burhan Arif gibi o dönem Avrupa'ya gönderilen öğrenciler arasında yer almak için açılan Çanakkale Şehitler Anıtı Proje Yarışmasına katılmış ancak derece elde edememiştir[73] [249]. Avrupa'ya gidemediği için kendini Türkiye'de geliştirmeye adayan Sayar, İstanbul İl Özel İdaresi Fen Heyeti'nde asistan mimar olarak çalışmaya başlamıştır [64][11][168].

Şekil 3.86 Zeki Sayar [64]

1930 yılında *L'architecture d'Aujourd'hui* dergisinin Türkiye Muhabirliği görevini yapmaya başlayan Sayar, aynı yıl Halıcıoğlu Yedek Subay Okulunda Güzel Sanatlar Akademisi'nden arkadaşları Ecvet Aşkın, Sinan Mimaroğlu, İzzet Taş, Feridun Arısan, Samih Saim, Faruk Çeçen, Hikmet Fosfor gibi isimlerle beraber

[72]1928 yılı mezunlar listesinde Mehmet Zeki olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Zeki Sayar olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt isim esas alınmıştır [64][11].
[73]Yarışmada Seyfi Arkan birincilik elde etmiş ve Avrupa bursunu kazanan mimar olmuştur [249].

askerlik görevini tamamlamıştır[74]. 1931 yılında Mimar (Arkitekt) dergisine yazdığı "Müşterek İkametgahlar" başlıklı makalesine göre İstanbul Vilayet Mimarı olarak görev yapmaktadır.

Yine, 1931 yılında Abidin Mortaş ve Abdullah Ziya Kozanoğlu ile dönemin tek mimarlık yayını olan Arkitekt dergisini kuran Zeki Sayar, her ne kadar yayıncı kimliği ile ön planda olsa da mimari proje üretimine önem vermiş, toplam 55 yapı üretmiş bunlardan 50 adeti uygulanmıştır. Uygulanan projelerinin birçoğu Seyfi Arkan, Abidin Mortaş ve Bekir İhsan Ünal gibi diğer Türk mimarlarında sıkça uyguladığı konut yapılarıdır[75]. 1933-1940 yılları arasında çeşitli yarışmalara katılmış, bunlardan 1933 yılında Abidin Mortaş ile katıldığı Zonguldak Halkevi Proje Yarışması, 1937 yılında katıldığı Uluslararası İzmir Hali Proje Yarışması ve 1939 yılında İzmir Enternasyonel Fuarı Sergi Sarayı Proje Yarışmasında birinci olmuştur. 1937-1947 yılları arasında İzmir'de[76] bulunmuş, birçok yapı tasarlamış ve uygulamıştır. Sayar, 1939 yılında Sedad Hakkı Eldem'in Dünya Fuarı sebebiyle Amerika'da bulunduğu süre boyunca Güzel Sanatlar Akademisinde vekaleten ders vermiştir. 1940 yılında Maarif Vekaleti tarafından eğitmenlerin çalışacakları köy mektep binaları için açılan mimari proje müsabakasında ikincilik Ödülü kazanmıştır. 1942'de savaş koşulları nedeniyle işler azalmaya başlayınca Abidin Mortaş işlerini Ankara'ya taşımış, Zeki Sayar ise 15 Ağustos 1942 tarihinde ilan edilen bir kararname ile 210 lira ücretle Nafia Vekaleti Yapı ve İmar İşleri Reisliğindeki, Yüksek Mühendis veya Yüksek Mimar kadrosuna tayin edilmiştir[77]. Bu görevine ilaveten aynı yıl başlayarak 1950 yılına kadar sürdüreceği T.C.

[74]Tekeli'ye göre ismi sayılan mimar ve mühendislerle beraber aynı yerde tamamladığı askerlik hizmeti mesleki bağlantılarını arttırması için önemli bir fırsat olmuştur [83].
[75]Zeki Sayar kariyeri boyunca toplam 37 adet konut projesi hazırlamıştır. Konut dışında, 6 İşhanı, 1 Hastahane, 1 Halkevi, 1 İskele, 1 Otel ve 2 mezarlık projesini tamamlamıştır [249].
[76]Yapıların ağırlıklı olarak İzmir'de yoğunlaşmasını Zeki Sayar, İzmir Hal Yarışması vesilesiyle tanıştığı İzmir Belediyesi Fen İşleri Müdürü Mühendis Cahit Çeçen ve İzmir Belediye Başkanı Behçet Uz ile olan tanışıklığına bağlar [83].
[77]Sayar, bu kadroya atanmasına rağmen dergideki işlerine devam etmektedir. Nitekim, Abidin Mortaş, Sayar'a yazdığı mektuplarda, *"Teknik görevde nasıl çalışıyorsun? İşler sıkı mı? Halinden memnun musun? Yazıhaneye vakit ayırabiliyormusun?"* gibi sorularla, vekalet bünyesindeki işin durumu hakkında bilgi edinmek istemektedir [154]. Buradan anlaşılan, Mortaş tarafından, teknik görev olarak tanımlanan vekalet bünyesindeki iş, Sayar'ın dergideki çalışmalarına engel teşkil etmemiştir.

Merkez Bankası İstanbul Şubesi Mensucat Santral Fabrikaları danışman mimarlığı görevine başlamıştır. Yine 1942 yılında İstanbul Belediyesi Genel Meclis Üyesi olarak seçilmiş ve bu görevini 1950 yılında kadar sürdürmüştür. 1945 ile 1947 yılları arasında Türk Yüksek Mimarlar Birliği İstanbul Mimarlar Birliği Başkanlığı görevini sürdüren Sayar, 1946 yılında ikinci kez askere alınmış, görevini Harbiye Teknik Büroda tamamlamıştır. 1946-1950 yılları arasında çeşitli proje yarışmalarında jüri üyeliği[78] yapmıştır. 1972 yılında Güzel Sanatlar Akademisi Sayar'a Onursal Doktora ünvanı vermiştir. Abidin Mortaş'ın ayrılmasıyla tek başına yürüttüğü Arkitekt dergisini emekli olduğu 1981 yılına kadar çıkarmaya devam etmiştir. Türkiye'de mimarlık düşünce ve pratiğine, gerek yapıları gerekse yayıncılık alanında yaptığı katkılar ile önemli bir değer olan Zeki Sayar, 2001 yılında İstanbul'da vefat etmiştir [83][250][74][251][252][135][204][253].

3.2.30.2 Yapıları

Yalova'da Bir Ek Yapı (1931)

Baytar Kamil Bey Evi, İstanbul Üsküdar (1931)

Doktor Sani Yaver Villası, İstanbul Kadıköy (1932)

Zonguldak Halk Evi (Abidin Mortaş ile) (1933)

Doktor Kâmil Röntgen Apartmanı, İstanbul Kadıköy (1933)

Muhittin Bey Evi, İstanbul Kadıköy (1934)

Doktor Rıfkı Bey Evi, İstanbul Kadıköy (1934)

İkbal Apartmanı, İstanbul Kadıköy (1934)

Avniye HF. Kira Evi (Abidin Mortaş ile), İstanbul Kadıköy (1934)

Cili Kira Evi, İstanbul Taksim (1936)

---

[78]Bu yarışmalar şu şekildedir: İstanbul Belediyesi Açıkhava Tiyatrosu Mimari Proje Yarışması (1946), İstanbul Üniversitesi Hukuk ve Ekonomi Fakülteleri Ek Binaları Mimari Proje Yarışması (Hüsnü Tümer ile birlikte) (1947), İstanbul Vakıf İşhanı Mimari Proje Yarışması (Hüseyin Kara ile birlikte) (1949), T.C. Merkez Bankası İzmir Şubesi Hizmet Binası Proje Yarışması (Abidin Mortaş ile birlikte) (1950) [83][93].

Prof. Tevfik Taylan Villası, İstanbul Moda (1936)

Kalamış'ta Villa, İstanbul Kalamış (1936)

Ömer Bey Villası, İstanbul Kalamış (1937)

Kalamış'ta Villa, İstanbul Kalamış (1937)

Çimay Villası, İstanbul Suadiye (1937)

İzmir Fuarı Ege Bölgesi Tarım Ürünleri Pavyonu, İzmir Fuar Alanı (1937)

Konak İskelesi, İzmir Konak (1938)

Ankara Kira Evi, Ankara Bakanlıklar (1939)

Vaniköy'de Yalı, İstanbul Üsküdar (1939)

Demirağ (Barıştıran) Evi/Apartmanı, İstanbul Maçka (1940)

Kadıköy Kira Evi, İstanbul Kadıköy (1940)

Kadıköy Kira Evi-2, İstanbul Kadıköy (1941)

Yunus Nadi Ailesi Mezarlığı, İstanbul Edirnekapı Şehitliği (1945)

Doktor Behçet Uz Çocuk Hastanesi, İzmir Alsancak (1947)

Erkan Villası, İstanbul Suadiye (1947)

Prof. Akif Şakir Villası, İstanbul Caddebostan (1947)

Merbank Mahallesi, İstanbul Mecidiyeköy (1949)

Gün Apartmanı, İstanbul Teşvikiye (1950?)

Akev Tütün İşletmeleri Fabrika ve Depo Binası, İstanbul, Beşiktaş (1950)

Tütün Han, İstanbul Fındıklı (1952)

İlk Yuva Kooperatif Evleri, İstanbul (1952)

Ekemen Tütün Deposu, İstanbul, Fındıklı (1952)

Yapı Kredi Apartmanı, İstanbul Kadıköy (1954)

Fındıklı İşhanı, İstanbul Fındıklı (1959)

Bezmen Ailesi Mezarlığı, İstanbul Zincirlikuyu (1959)

Kılıçoğlu Apartmanı, İstanbul Suadiye (1960?)

Prof. Dr. Kenan Tükel Villası, İstanbul Fener yolu (1960?)

Zeki Sayar Evi, İstanbul Büyükada (1962)

Ak Apartmanı, İstanbul Kadıköy (1964)

Mermer Oteli, Balıkesir Marmara Adası (1970)

Köprübaşılı Kılıçoğlu İşhanı, Eskişehir (1970)

And Apartmanı

Bahariye Caddesi Apartmanları No:36-38-40-3-67

Yün İplik Fabrikası, İstanbul Beşiktaş

Prof. Esat Demirel Apartmanı, İstanbul Bebek

Doktor Münir Oyman Apartmanı, Eskişehir

Alaattin Nasuhioğlu Apartmanı, İstanbul

Suavi Bey Villası, İstanbul Suadiye

Daniş Bey Villası, İstanbul Suadiye

Melek Celal Sofu Villası, İstanbul Suadiye

Tepebaşı'nda İşhanı, İstanbul Tepebaşı

Beşiktaş'ta Okul, İstanbul Beşiktaş

Dağdelen Apartmanı, Ankara

Saim Ali Dilemre Apartmanı [250]

3.2.30.3 Bulunduğu Görevler

İstanbul İl Özel İdaresi Fen Heyeti Asistan Mimarı (1928-1930?)

L'Architecture d'Aujourd'hui Dergisinin Türkiye Muhabirliği (1930)

Güzel Sanatlar Birliği İdare Heyeti (1930 dolayları)

Mimar-Arkitekt Dergisi Kurucu (1931-1980)

Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Vekalet Öğretim Görevlisi (Sedad Hakkı Eldem'in yerine) (1939)

Bayındırlık Bakanlığı Yapı ve İmar İşleri Başkanlığı Mimarı (1942)

T.C. Merkez Bankası İstanbul Şubesi Mensucat Santral Fabrikaları Danışman Mimarlığı (1942-1950)

İstanbul Belediyesi Genel Meclis Üyeliği (İstanbul Umumi Meclisi Üyeliği) (1944-1950)

Türk Yüksek Mimarlar Birliği İstanbul Şube Başkanlığı (1945-1947)

Türk Yüksek Mimarlar Birliği İstanbul Şubesi İdare Heyeti (?-1950)

Mimarlar Odası Kurucusu (1954) [252][83][251].

3.2.30.4 Jüri Üyelikleri

İstanbul Belediyesi Açıkhava Tiyatrosu Mimari Proje Yarışması (1946)

İstanbul Üniversitesi Hukuk ve Ekonomi Fakülteleri Ek Binaları Mimari Proje Yarışması (Hüsnü Tümer ile birlikte) (1947)

İstanbul Vakıf İşhanı Mimari Proje Yarışması (Hüseyin Kara ile birlikte) (1949)

T.C. Merkez Bankası İzmir Şubesi Hizmet Binası Proje Yarışması (Abidin Mortaş ile birlikte) (1950)

3.2.30.5 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleler

İnşaatta Standart (Mimar,1931,01,s.10-11)

Müşterek İkametgahlar (Mimar,1931,03,s.97-98)

Mektep İnşaatında (Plan-Tip) in Mahzurları (Mimar,1931,04,s.124-125)

Mektep Arsalarının İntihabında Bazı Esaslar (Mimar,1931,05,s.160-161)

Mektep İnşaatında İktiadi Düşünceler (Mimar,1931,06,s.205-206)

Mektep Binalarında Estetik (Mimar,1931,08,s.253-254)

Yalova Mütemmim Bina (Mimar,1931,10,s.319-321)

Baytar Kamil Bey Evi-Üsküdar (Mimar,1931,11-12,s.367-369)

Gaumont Palace Sinema Binası (Mimar,1932,02,s.49-53)[79]

Apartman Avan Projesi (Mimar,1932,03,s.77-78)

Dr. Sani Yaver Villası (Mimar,1932,05,s.131-136)

Anadolu'da Türk Abideleri (Mimar,1932,07-08,s.217)

Avrupa'da Bulutdelenler (Mimar,1932,10,s.295-298)

Zonguldak Halkevi İlk Projesi (Mimar Abidin ile) (Mimar,1933,03,85-88)

Röntgen Apartmanı (Mimar,1933,08,s.231-236)

Birliğin 1933 Faaliyet Devresi (Mimar,1933,12,s.376)

Muhittin Bey Evi-Kadıköy (Mimar,1934,04,s.99-101)

Dr. Rıfkı Bey Evi (Mimar,1934,04,s.102-104)

Türkiye'de Çimento Bir Lükstür (Mimar,1934,05,s.155-156)

Avniye Hf. Kira Evi (Mimar Abidin ile)(Mimar,1934,08,s.229-230)

Yapı Malzemesinin Kontrolü (Mimar,1934,08,245-246)

Mimar Yetiştiren Müessese (Mimar,1934,09-10,s.255-256)

Şehirlerimiz Nasıl Plânlanıyor (Arkitekt,1935,07-08, s.239-241)

La Ville Radieuse (Arkitekt,1935-10,s.309-310)

Mimarlık ve Tarihsel Bir Vesika, (Arkitekt,1935,11-12,s.338)

"Cili" Kira Evi (Arkitekt,1936,01,s.1-8)

İç Kolonizasyon (Arkitekt,1936,02,s.46-51)

Moda'da Bir Villa (Arkitekt,1936,03,s.65-69)

[79]Dergi indeksinde yazar olarak Henri Belloc verilmesine rağmen, dergideki metnin sonunda mimar Zeki Selah ismi yer aldığı için metnin Zeki Sayar tarafından hazırladığı kabul edilmiştir.

Kalamış’ta Bir Villâ (Arkitekt,1936,05-06,s.129-132)

İç Kolonizasyon (Arkitekt,1936,08,s.231-235)

Devlet İnşaatında Tip - Plân Usulünün Mahzurları (Arkitekt,1936,09,s.259-260)

İkbal Kira Evi (Arkitekt,1936,10-11,s.297-300)

Kalamış’ta Bir Villâ (Arkitekt, 1937,02,s.33-40)

Belediyeler Niçin Mimar Bulamıyorlar (Belediye Reislerinin dikkat nazarına) (Arkitekt,1937,03,s.93-95)

Kalamış’da Bir Villâ (Arkitekt,1937,05-06,s.129-133)

Çimento Fiatları Münasebeti ile (Arkitekt,1937,05-06,s.172)

Kadıköy Hali İşletilemez mi? (Arkitekt,1937,07,s.198-200)

Eminönü Meydanı (Arkitekt,1937,09,s.255-256)

Suadiye'de Bir Villa (Arkitekt,1937,10-11,s.269-274)

Hadiseler : Yerli ve Yabancı Mimar (Arkitekt,1938,02,s.65)

Hadiseler: Yabancı Mimara Verdiğimiz Servet (Arkitekt,1938,03,s.89)

Hadiseler: San'at Komisyoncuları (Arkitekt,1938,07,s.190)

Hadiseler : Jüri (Arkitekt,1938,09,s.269)

Bir Kira Evi (Arkitekt,1939,05-06,s.104-105)

Buhran ve Bina İnşa Etmek Mecburiyeti (Arkitekt,1939,09-10,s.224-227)

Harp Mimarisi (Arkitekt,1939,11-12,s.275)

Demir Ağ Kira Evi (Arkitekt,1940,01-02,s.1-5)

Sığınak İnşası Usulleri (Arkitekt,1940,05-06,s.129-132)

Seri ve Basit İnşaat (Arkitekt,1940,07-08,s.182-184)

Bir Kira Evi (Arkitekt,1940,11-12,s.241-244)

Bir Kira Evi (Arkitekt,1941/42,03-04,s.57-58)

G.S. Akademisinin 60. Yıl Sergisi (Arkitekt,1941/42-09-10,s.193-195)

İmar Politikamızı Kuralım ve Teşkilatlandıralım (Arkitekt,1941/42,11-12,s.239-240)

Anıtkabir Müsabakası Münasebetiyle (Arkitekt,1943,01-02,s.1-21)

Bir Yapı ve İmar Politikamız Var Mıdır? (Arkitekt,1943,05-06,s.97-98)

Yapı İşlerimizin Bugünkü Durumu (Arkitekt,1943,07-08,s.143-144,150)

Biz Ne Yapıyoruz? (Arkitekt,1943,09-10,s.193-194)

Nafia Sergisi Münasebetiyle (Arkitekt,1944,03-04,s.51,70)

Belediye Sergisinden Beklediklerimiz! (Arkitekt,1944,05-06,s.101,109)

Resimle Hadiseler (Arkitekt,1944,05-06,s.126)

Resimli Hadiseler (Arkitekt,1944,07-08,s.162)

Vaniköyünde Bir Yalı (Arkitekt,1945,01-02,s.5-8)

Resimli Hadiseler (Arkitekt,1945,01-02,s.26)

Müsabakalar ve Jüriler (Arkitekt,1945,05-06,s.95-96)

Şehri Çirkinleştiren Binalar!... (Arkitekt,1945,05-06,s.126)

Şehir ve Kaldırım (Arkitekt,1945,09-10,s.203)

Memleket Mimarlığının Beşiği; Akademi (Arkitekt,1945,11-12,s.239-240,246)

Mimarlık Politikamız (Arkitekt,1946,01-02,s.3-4)

G.S. Akademisi Süsleme Sanatları Kolu (Arkitekt1946,01-02,s.14-18)

Mesken Davası (Arkitekt,1946,03-04,s.49-50)

İdareciler ve Mimarlar (Arkitekt,1946,05-06,s.97-98)

Mesken Davası II (Arkitekt,1946,07-08,s.149-150)

Yapılarımızda Metotsuzduk (Arkitekt,1946,07-08,s.167)

Meslek Politikası: Yabancı Mimar Problemi!.. (Arkitekt,1946-09-10,s.201-202)

Meslek Politikası: Devlet Yapılarının Bugünkü Durumu! (Arkitekt,1946,11-12,s.249-250)

Ereğli Kömürleri İşletmesinin (İşçi Evi) Müsabakası Münasebetiyle (Arkitekt,1946,11-12,s.271-272,284)

Meslek Politikası: Toplanacak Yapı Kongresi Münasebetiyle (Arkitekt,1947,01-02,s.3-4)

Yapı Yollar Kanunu ve Talimatnameleri Hiçe Mi Sayılıyor!...(Arkitekt,1947,03-04,s.83)

Bibliyografi: İstanbul Suları (Arkitekt,1947-03-04,s.103)

Bu Tedbirlerle Çimento Buhranı Önlenemez (Arkitekt,1947,07-08,s.151-152)

Meslek Politikası: İnşaat Kalfaları Problemi! (Arkitekt,1947,09-10,s.199-200)

1 inci Türk Yapı Kongresinden Beklediklerimiz (Arkitekt,1948-01-02,s.3-4)

Güzel Sanatlar Akademisinin Yanışı Münasebetiyle (Arkitekt,1948-03-04,s.53-54,58)

Meslek Ahlakı!.(Arkitekt,1948-05-06,s.115)

Mesken Buhranı ve Bina Yapımı Teşvik Kanunu (Arkitekt,1948-07-08,147-148,171)

5218 Nolu Kanun ve Mavi Haritası (Arkitekt,1948-09-12,187-188)

Anıttır, Kesilmez!.(Arkitekt,1948-09-12,s.219)

İstanbul Tıp Sitesi Münasebetiyle (Arkitekt,1949,03-04,s.49,80)

Yapı Kredileri (Arkitekt,1949,07-10,s.145-146)

Mobilya Meselesi (Arkitekt,1950,03-04,s.61-64)

Okul Binaları (Arkitekt,1950,11-12,s.223-226,237)

Mesken İşi ve Kanunlarımız (Arkitekt,1951,01-02,s.3-4)

Ağaç Sevgisi (Arkitekt,1951,01-02,s.39)

Siz Karar Veriniz!.(Arkitekt,1951,05-08,s.114)

Sinan Kemalettin Mimaroğlu (1904-1951) (Arkitekt,1951,05-08,s.146)

Yapı Polisi! (Arkitekt,1951,09-10,s.157,167)

Serhat Şehri!.. (Arkitekt,1951,09-10,s.200)

1952 Yapı Faaliyeti Nasıl Olacak?(Arkitekt,1951,11-12,s.205,232)

Bu Şehrin Dertleri: Ya Bu Sefer Kim Mesul? (Arkitekt,1951,11-12,s.215)

İstanbul Limanı (Arkitekt,1952,01-02,s.3-4)

Bu Şehrin Dertleri : Bu Harabe Ne Olacak?(Arkitekt,1952,01-02,s.31)

G. S. Akademisi İçin!...(Arkitekt,1952,03-04,s.49-50)

Hatalı Bir İskan İşi (Arkitekt,1952,05-08,s.101-102)

Proje ve Reklâm (Arkitekt,1952,05-08,s.110)

Bizde Mesken Finansmanı (Arkitekt,1952,09-10,s.165-166)

Peri Bacalarının İlhamı! (Arkitekt,1952,09-10,s.185)

Mesken Davasında Teşkilat (Arkitekt,1952,11-12,s.213-214)

Merbank Mahallesi (Arkitekt,1952,11-12,s.215-224)

Mesken Davasında Devletin Yardım Rolü (Arkitekt,1953,05-06,s.69-70)

Opera Binası (Arkitekt,1953,05-06,s.94)

Yabancı Teknik Elemanlar Meselesi (Arkitekt,1953,07-08,s.119-120)

Kadıköylülerin Denizbank'tan Bir Ricası! (Arkitekt,1953,07-08,s.141)

Ernest Reuter (Arkitekt,1953,07-08,s.163)

İstanbul ve Etrafı (Arkitekt,1953,09-12,s.167-168)

İstanbul ve Civarı II (Arkitekt,1954,01-02,s.3-4)

Malzeme Buhranı Nereye Varacak? (Arkitekt,1954,03-06,s.49-50)

Manzara! (Arkitekt,1954,03-06,s.64)

Şehrimizde Arsa Spekülâsyonu! (Arkitekt,1954,07-08,s.107-108)

Mühendis ve Mimar Odalarının Kuruluşu Münasebetiyle (Arkitekt,1954,09-12,s.151-152)

Birkaç Mühim Mesele! (Arkitekt,1955,01,s.3-4)

Belediye Yasağı (Arkitekt,1955,01,s.42)

Belediyemizin Mesken Davasını Anlayışı! (Arkitekt,1955,02,s.49-50)

İnşaat İşlerinde Resmi ve Hususi Sektör (Arkitekt,1955,03,s.97-98)

Akev Tütün Deposu ve İdare Binası (Arkitekt,1955,03,s.99-103)

25 inci Yılı Bitirirken (Arkitekt,1955,04,s.147,163)

Okul Binaları (Arkitekt,1955,04,s.158-162)

Şu Mesken Davamız! (Arkitekt,1956,01,s.3-49)

Kapıcılar (Arkitekt,1956,01,s.10)

İstanbul'un İmarı Münasebetiyle (Arkitekt,1956,02,s.49-51)

İstanbul'un İmarında Şehirci Mimarın Rolü (Arkitekt,1956,03,s.97-98)

İstanbul'un İmarı Hakkında Düşünceler! (Arkitekt,1957,01,s.3,11)

İmar ve Eski Eserler (Arkitekt,1957,02,s.49-50)

İmar Vekaleti Teşkili Münasebetiyle (Arkitekt,1957,03,s.97-98)

İstanbul Belediye Reisliği (Arkitekt,1957,04,s.147-148)

İmar Vekaletinden Beklediklerimiz! (Arkitekt,1958,01,s.3-49)

Müziksiz Şehir! (Arkitekt,1958,01,s.169)

Beyazıt Meydanından Alacağımız Ders (Arkitekt,1958,02,s.53-54)

Milli Sanayi Sergisi Münasebetiyle (Arkitekt,1958,03,s.97-98)

İstanbul'un Okul Davası (Arkitekt,1958,04,s.141-142)

Gece Konduların Yıktırılması Münasebetiyle (Arkitekt,1959,01,s.3-4,29)

Mesken Politika ve Baraka – Okul (Arkitekt,1959,02,s.44,68)

Milletlerarası Birinci Türk Sanatları Kongresi (Arkitekt,1959,03,s.87,116)

Antikitelerin Korunması (Arkitekt,1959,04,s.131,152)

Hakiki Turizme Doğru! (Arkitekt,1960,01,s.3,28)

Yapı ve İmarda Yeni Ruh (Arkitekt,1960,02,s.51-52)

Mimarın Belediye ile Münasebetleri Nasıl Düzenlenebilir? (Arkitekt,1960,03,s.99-100)

İstanbul Belediyesi İmar Talimatnamesi Eksik ve Yetkisizdir (Arkitekt,1960,03,s.135-136)

Turizm Anlayışımız (Arkitekt,1960,04,s.147,161)

Beyazıt (Hürriyet) Meydanı! (Arkitekt,1961,01,s.3-5,21)

Belediye ve İmar İşlerine Bir Bakış!..(Arkitekt,1961,02,s.55,77)

Düşündürücü Olaylar! (Arkitekt,1961,03,s.103-104)

Mesken Davası! (Arkitekt,1961,04,s.151-152)

İşsizlik ve İmar! (Arkitekt,1962,01,s.3,13)

Edirne'nin 600.Fetih Yılı Münasebetiyle (Arkitekt,1962,02,s.51-52)

Proje Müsabakaları Hakkında (Arkitekt,1962-03,s.99-100)

Kalkınma Planı ve İnşaat Sektörü (Arkitekt,1962,04,s.143-144)

Bir İş Hanı (Arkitekt,1962,04,s.152)

Kontrolden Çıkan Şehir (Arkitekt,1963,01,s.3-4)

Abidin Mortaş 1904 – 1963 (Arkitekt,1963,01,s.31)

İstanbul Temiz Şehir! (Arkitekt,1963,02,s.51,62)

Hasta Bir Teşkilat İstanbul İmar Müdürlüğü (Arkitekt,1963,03,s.99-100)

Amatör Belediyecilik (Arkitekt,1964,01,s.3,20)

Turizm ve İnsan (Arkitekt,1964-02,s.51-52)

Gelibolu'da Atalar Yadigarı Eski Eserler Harap Oluyor (Arkitekt,1964-02,s.64)

Lüks Konutlar (Arkitekt,1964-03,s.99-100)

Mimarlar Odasının Çalışmaları Hakkında (Arkitekt,1964-04,s.143-144)

Meslek Politikası (Arkitekt,1965,01,s.3-4)

Günün Konusu Gecekondular (Arkitekt,1965,03,s.99-100)

Doğudaki Deprem (Arkitekt,1966,03,s.107-108)

Mimarlar Odası Kongresi Yaklaşırken (Arkitekt,1966,04,s.159-160)

Yapı Sanayiimiz Gelişiyor (Arkitekt,1967-01,s.3-4)

Çalınan ve Kaçırılan Tarihi Eserlerimiz (Arkitekt,1967,03,s.99-100)

Çimento (Arkitekt,1967,04,s.147-148)

Yapı Malzemesinin Kalite ve Fiyat Kontrolü (Arkitekt,1968,02,s.51-52)

1968'de Mimarlar Odası (Arkitekt,1969,01,s.3-4)

Marmara Adası (Arkitekt,1969-02,s.65-69)

Side Turizm Planlaması Münasebetiyle (Arkitekt,1970,01,s.3)

Mermer Hoteli (Arkitekt,1970,02,s.68-69)

Yeni Gediz Kasabası (Arkitekt,1971,03,s.120-124)

Çöken Binalarımız (Arkitekt,1972,01,s.3-4)

Kaybettiklerimiz: Ressam H. Vecih Bereketoğlu (Arkitekt,1972,02,s.58)

Belediye Seçimleri Münasebetiyle (Arkitekt,1973,04,s.163-164)

Köprübaşı İş Hanı (Eskişehir)(Bülend Yüngül ile)(Arkitekt,1974,02,s.58-61)

Akdeniz ve Ege'de Yat ve Eğlence Limanları (Arkitekt,1977,02,s.58-61)

Minare Görevini Yitiriyor Mu? (Arkitekt,1977,04,s.154-157)

Laleli Camii Altındaki Kapalıçarşı (Arkitekt,1978,04,s.133-135)

İstanbul'un Yaya Kaldırımları (Arkitekt,1979,04,s.154-157)

Bahçeli Ev Özlemi ve Atriumlu Ev Tipi (Arkitekt,1980,01,s.17-19)

Sokak ve Caddelerimizin Manzarası (Arkitekt,1980,02,s.52)

Eski Çeşmelerimiz (Arkitekt,1980,02,s.56)

Prens Adalarından Kınalı (Arkitekt,1980,03,s.94)

Arkitekt ile 50. Yıl (Arkitekt,1980,04,s.122-123)

3.2.30.6 Yarışmaları

Çanakkale Şehitler Abidesi Yarışması (1929)

Zonguldak Halk Evi Proje Yarışması Birincilik Ödülü (Abidin Mortaş ile) (1933) (Uygulandı)

İzmir Hal Santrali Uluslararası Mimari Proje Yarışması Birincilik Ödülü (1937) (Uygulanmadı)

Kadıköy Halkevi Proje Yarışması (1938)

İzmir Enternasyonel Fuarı Sergi Sarayı Proje Yarışması Birincilik Ödülü (1939) (Uygulanmadı)

Eğitmenlerin Çalışacakları Köy Mektep Binaları Mimari Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (1940) [83] [249].

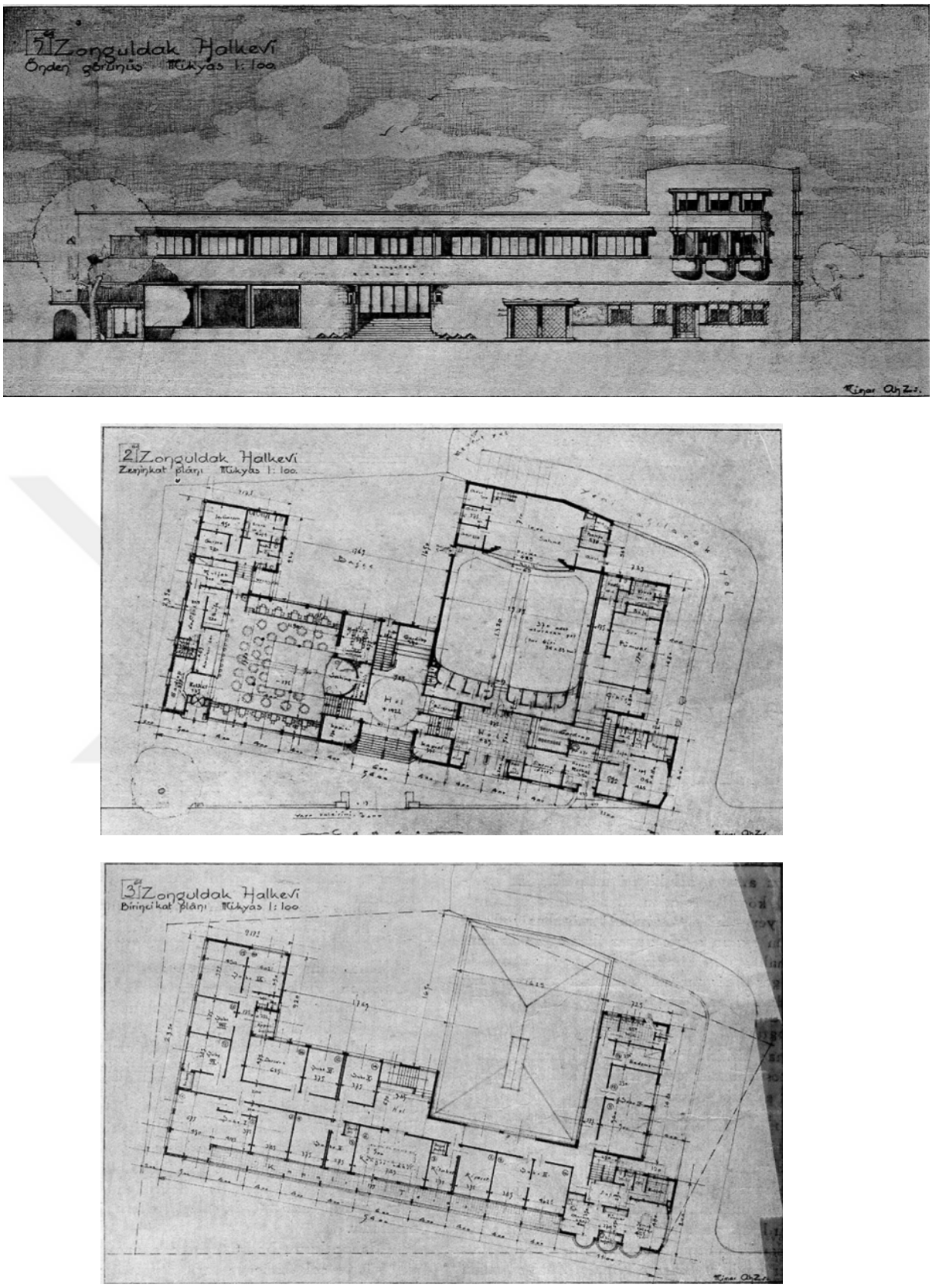

Şekil 3.87 Zonguldak Halk Evi Binası [254]

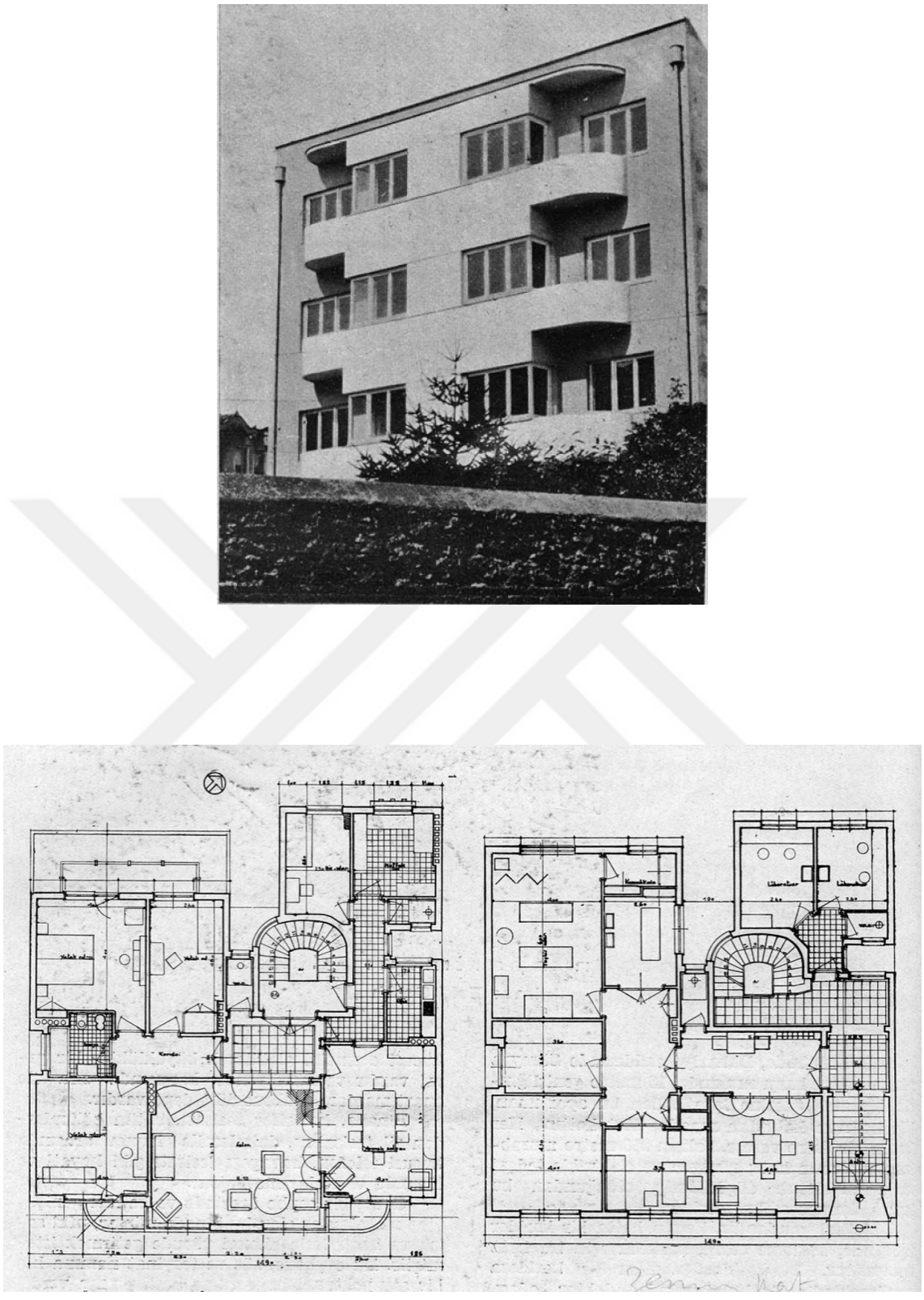

Şekil 3.88 Doktor Kamil Röntgen Apartmanı [255]

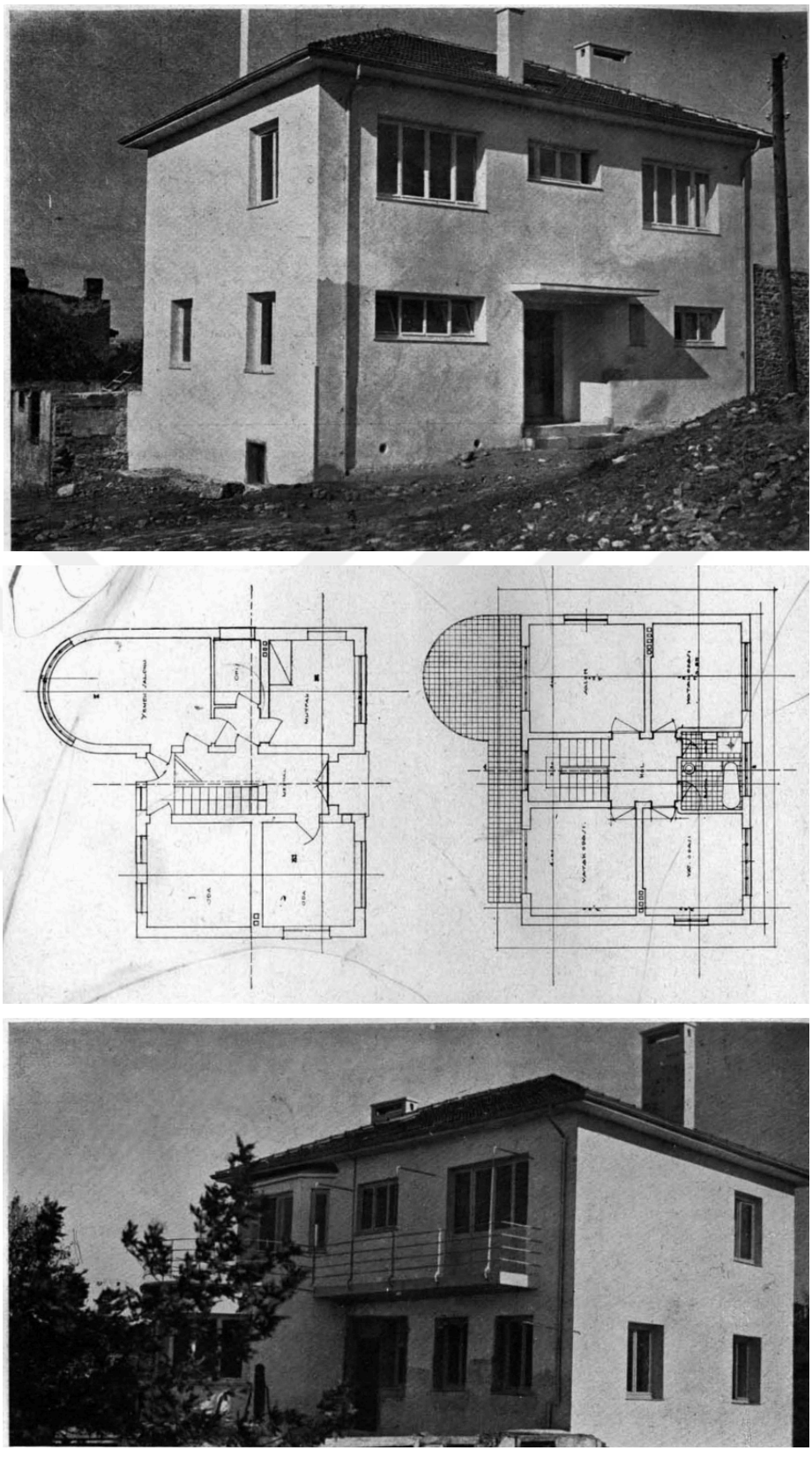

Şekil 3.89 Baytar Kamil Bey Evi [256]

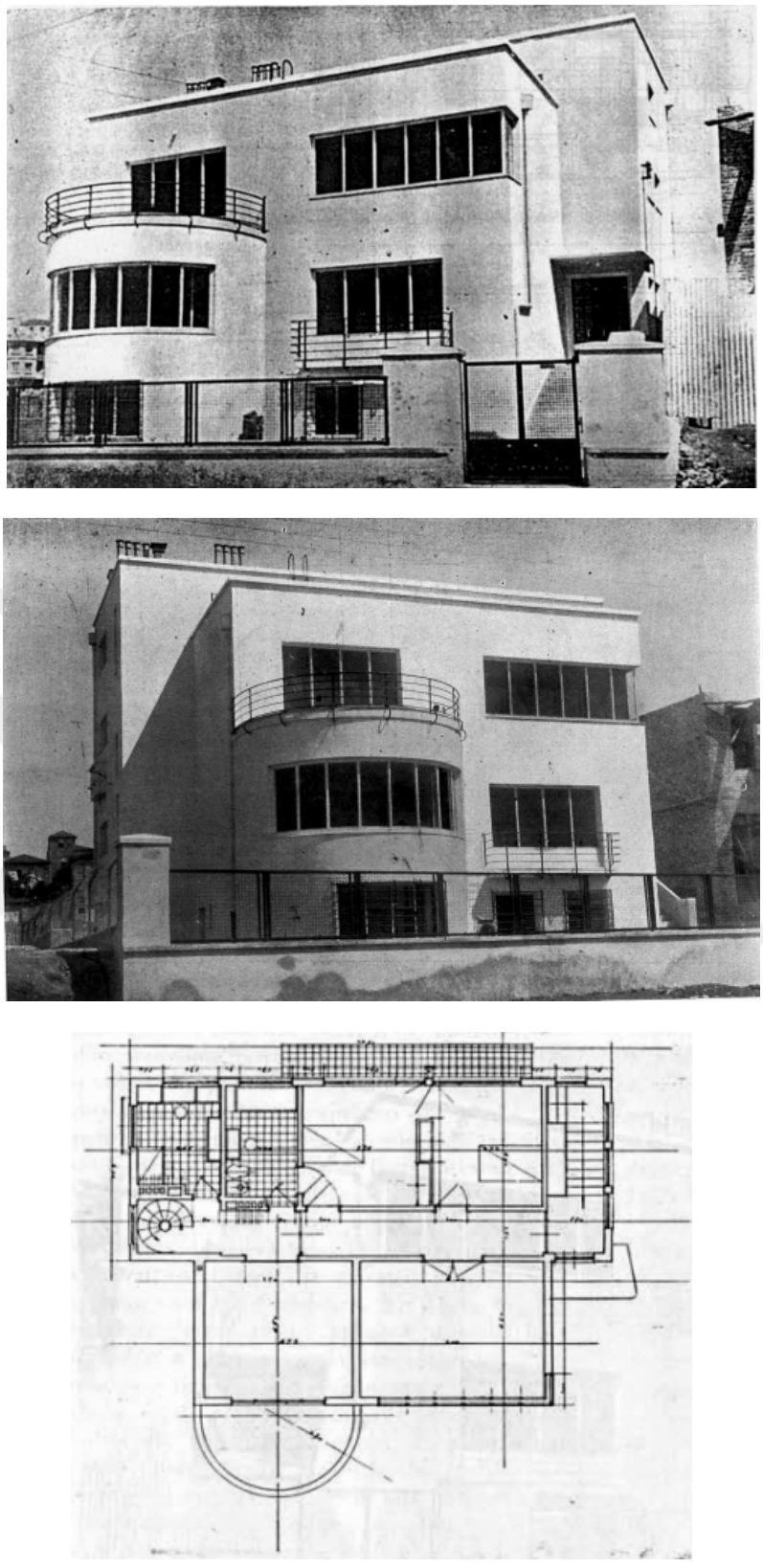

Şekil 3.90 Dr. Sani Yaver Villası, Dış Görünüş ve Kat Planları [257]

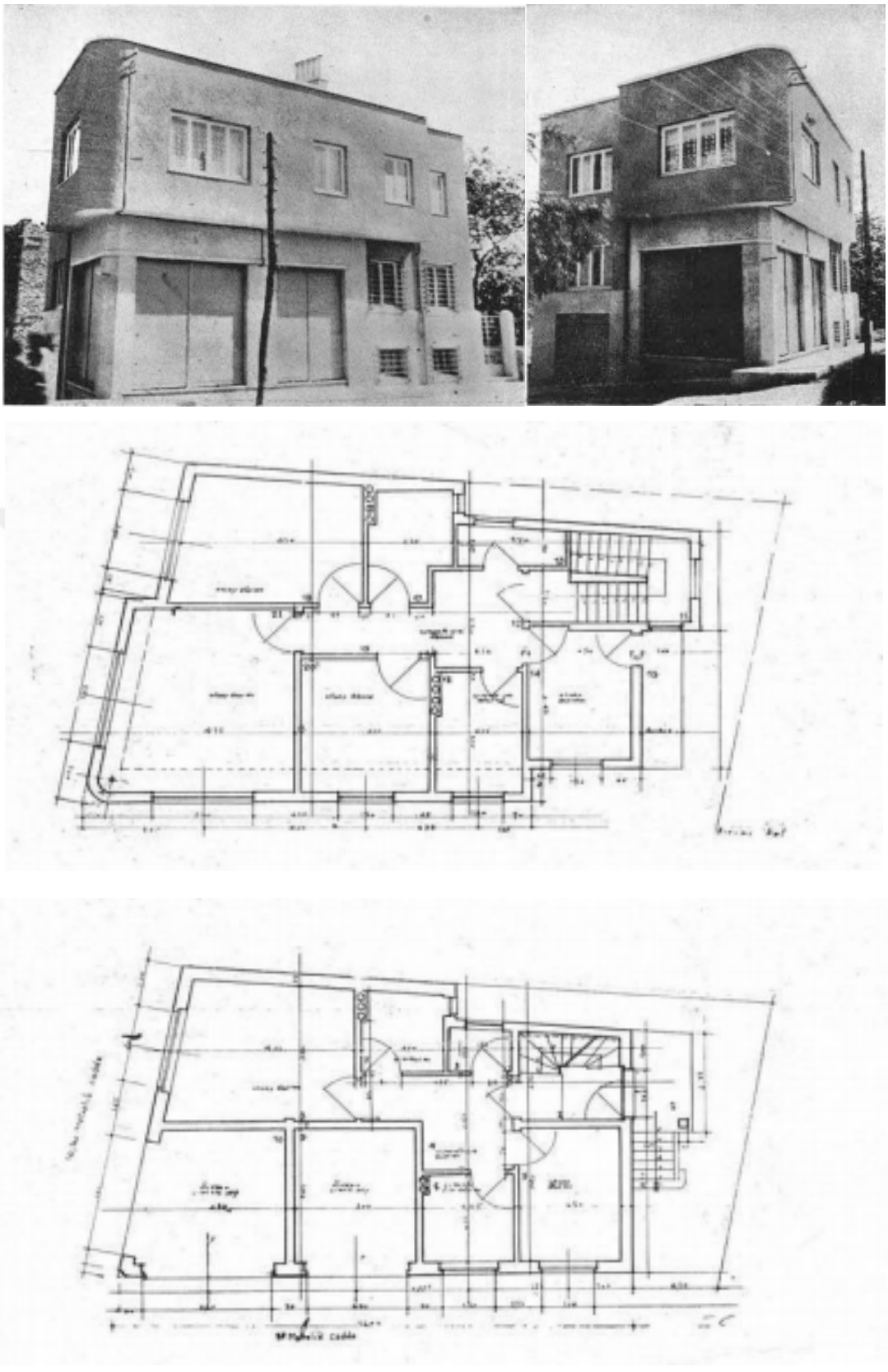

Şekil 3.91 Muhittin Bey Evi-Kadıköy [258]

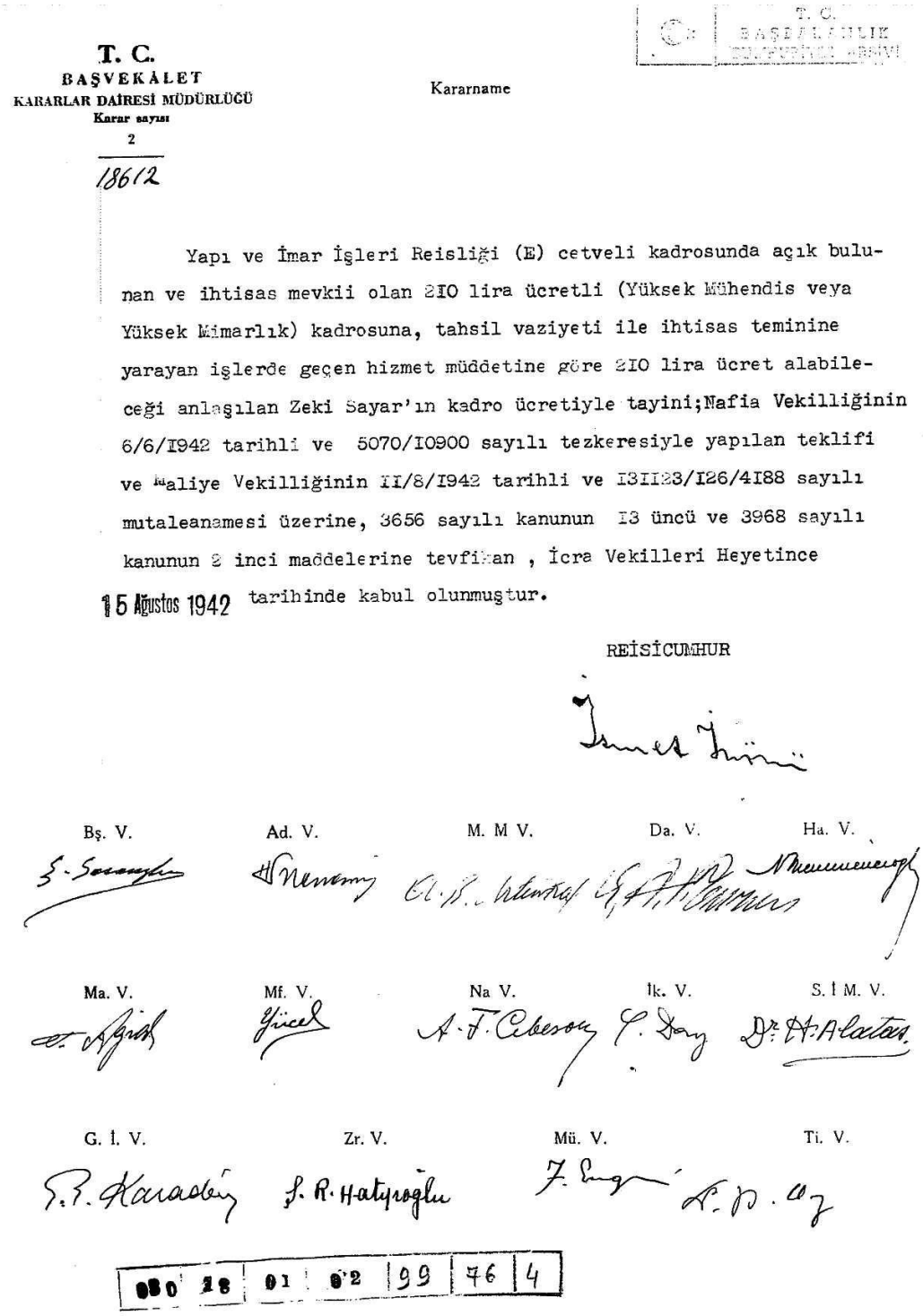

T. C.
BAŞVEKÂLET
KARARLAR DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ
Karar sayısı
2

18612

Kararname

Yapı ve İmar İşleri Reisliği (E) cetveli kadrosunda açık bulunan ve ihtisas mevkii olan 2IO lira ücretli (Yüksek Mühendis veya Yüksek Mimarlık) kadrosuna, tahsil vaziyeti ile ihtisas teminine yarayan işlerde geçen hizmet müddetine göre 2IO lira ücret alabileceği anlaşılan Zeki Sayar'ın kadro ücretiyle tayini;Nafia Vekilliğinin 6/6/I942 tarihli ve 5070/I0900 sayılı tezkeresiyle yapılan teklifi ve Maliye Vekilliğinin II/8/I942 tarihli ve I3II23/I26/4I88 sayılı mütaleanamesi üzerine, 3656 sayılı kanunun I3 üncü ve 3968 sayılı kanunun 2 inci maddelerine tevfikan , İcra Vekilleri Heyetince 15 Ağustos 1942 tarihinde kabul olunmuştur.

REİSİCUMHUR

İsmet İnönü

Bş. V. Ad. V. M. M V. Da. V. Ha. V.

Ma. V. Mf. V. Na V. İk. V. S. İ M. V.

G. İ. V. Zr. V. Mü. V. Ti. V.

080 18 01 02 99 76 4

Şekil 3.92 Yapı ve İmar İşleri Reisliğine Zeki Sayar'ın tayini [251]

3.2.31 Veysel Gürbüz

3.2.31.1 Hayatı

Veysel Gürbüz, 1928[80] yılında Güzel Sanatlar Akademisi'nden, 00354 diploma numarası ile (Sanayi-i Nefise Mekteb-i Alisi) mezun olmuştur [64][11]. 1940 yılında basılan Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları ve Yüksek Mimarlık Mesleği ile Alakadar Mevzuat başlıklı kitapta, birlik üyelerinin adresleri kısmında Veysel Gürbüz, adres olarak Tayyare Alayı Mimarı Eskişehir adresini beyan etmiştir [64]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 41. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

Şekil 3.93 Veysel Gürbüz [64]

[80]Türk Yüksek Mimarlar Birliği kitapçığına göre Veysel Gürbüz 354 diploma numarası ile 1926 yılında mezun olmuştur. Ancak mezun kayıtlarına göre 00354 diploma numarası ile "Veysel" ismi 1928 yılında kayıtlıdır. Diploma numaraları her iki kaynakta aynı olduğu için mezuniyet yılı olarak mezun kayıtlarındaki yıl olan 1928 esas kabul edilmiştir [64][11].

3.2.32 Hüseyin Hüsnü Çelebi

3.2.32.1 Hayatı

Hüseyin Hüsnü Çelebi, 1928[81] yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00360 diploma numarası ile mezun olmuştur. 1940 yılında İstanbul'da Evkaf Fen Heyeti bünyesinde çalıştığı bilinmektedir [64].

Şekil 3.94 Hüseyin Hüsnü Çelebi [64]

3.2.32.2 Bulunduğu Görevler

Evkaf Fen Heyeti Mimarı

[81]Mezun kayıtlarında 1928 yılı mezunları arasında 00360 diploma numaralı Hüseyin Hüsnü kayıtlıdır. Ancak Türk Yüksek Mimarlar Birliği kitapçığına göre Hüseyin Hüsnü Çelebi 1929 yılında 361 diploma numarası ile mezun olmuştur. 361 nolu diploma, 1928 mezunu Cemil Finci'ye ait olduğu için, katalogda, Hüseyin Hüsnü Çelebi'nin, mezun kayıtları esas alınarak 1928 yılında 00360 diploma numarası ile mezun olduğu kabul edilmiştir [64][11].

3.2.33 Sinan Mimaroğlu

3.2.33.1 Hayatı

Sinan Mimaroğlu 1904 yılında İstanbul'da dünyaya gelmiştir. 1928 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden mezun olmuştur[82] [259][64]. Mimar Kemalettin Bey'in oğludur. Babası Mimar Kemalettin'in Kudüs'te görevlendirilmesi üzerine henüz öğrenciyken Kudüs'e Mescid-i Aksa'nın onarımına gitmiştir. Mezun olduktan sonra bir süre Evkaf Fen Heyeti bünyesinde çalışmış [259], 1939 yılında Nafia Vekaleti Yapı İşleri Fen Heyeti kadrosuna atanmıştır. 1939 yılına gelindiğinde, Arkitekt dergisinde yayınladığı "*Küçük Posta Binası Etüdü*" başlıklı

Şekil 3.95 Sinan Mimaroğlu [64]

makaleye göre halen aynı görevde bulunmaktadır [260]. 1940 yılında basılan Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları başlıklı kitapta, adresini Ankara Nafia Vekaleti Yapı ve İmar İşleri Riyaseti olarak beyan ettiğine göre aynı yerde çalışmaya devam etmektedir [64]. 1941 yılında Samsun Şehri İmar Müsabakası Jürisinde görev almıştır [176]. 1943 yılında Adapazarı depreminde hasar gören yapıların onarımı için görevlendirilmiştir [259]. 1945 yılında İstanbul Radyo Evi Proje müsabakasında jüri üyesi olarak görev yapmıştır [114]. 1948 yılında Yapı İşleri Proje Bürosu Şefliği'ne atanmış, 1950'de rahatsızlığı sebebiyle İstanbul

[82]Sinan Mimaroğlu, Türk Yüksek Mimarlar Birliği kitapçığına göre 1928 yılında 352 diploma numarası ile mezun olmuştur. Ancak 1928 yılı mezun kayıtlarına göre, Sinan isminde bir kayıt yoktur ve 352 numaralı diploma mimar Simon üzerine kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [64][11].

Bayındırlık Müdürlüğü Mimarlığına nakledilmiştir. Mimaroğlu, 1951 yılında vefat etmiştir [259].

3.2.33.2 Bulunduğu Görevler

Nafia Vekaleti Yapı ve İmar İşleri Reisliği Proje Bölümü

3.2.33.3 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Küçük Posta Binası Etüdü (Arkitekt,1939,07-08,s.162-163)

3.2.34 Süleyman Örnek

3.2.34.1 Hayatı

Süleyman Örnek[83], (Mazlumzade Süleyman)[84] 1928 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00373 diploma numarası ile mezun olmuştur. 1940 yılında Ankara'da Nafia Vekaleti Nafia Yapı İşleri Bürosu bünyesinde çalıştığı bilinen Örnek'in 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 40. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [64][109].

Şekil 3.96 Süleyman Örnek [64]

3.2.34.2 Bulunduğu Görevler

Nafia Vekaleti Nafia Yapı İşleri Bürosu Mimarı

[83]Türk Yüksek Mimarlar Birliği kitapçığına göre Süleyman Örnek 1929 yılında 373 diploma numarası ile mezun olmuştur. Mezun kayıtlarında 1929 yılı kayıtlarında Süleyman Örnek yoktur. Ancak, 1928 yılı mezunları arasında 00373 diploma numaralı Mazlumzade Süleyman mevcuttur. Her iki kaynakta diploma numaralarının aynı olmasından ötürü, Süleyman Örnek'in, 1928 yılı mezun kayıtlarındaki Mazlumzade Süleyman olduğu kabul edilmiştir [64][11].

[84]1928 yılı mezunlar listesinde Mazlumzade Süleyman olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Süleyman Örnek olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [64][11].

3.2.35 Abdullah Ziya Kozanoğlu

3.2.35.1 Hayatı

1906 yılında İstanbul'da doğan Abdullah Ziya Kozanoğlu, 1929 yılında[85] Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık şubesinden mezun olmuştur [64]. Henüz mezun olmadan Zeki Sayar ile birlikte Tapu Kadastro Müdürlüğü'nde desinatör olarak çalışmaya başlamıştır [168]. Mezun olduktan sonra 1929 yılında Cumhuriyet Halk Partisi tarafından Adana Belediyesi Fen Heyeti Şefliğine atanmıştır. 1930 yılında Maarif Vekâleti'ne geçiş yaparak İnşaat Kontrol Şefi olarak çalışmaya devam etmiştir.

Şekil 3.97 Abdullah Ziya Kozanoğlu [64]

İki yıl kamuda çalıştıktan sonra memuriyetten ayrılarak serbest mimarlık ve müteahhitlik yapmaya başlamıştır. 1931 yılında Zeki Sayar ve Abidin Mortaş ile Arkitekt dergisini çıkarmaya başlamıştır. 1935 yılında Halkevi Trakya Göçmen Evleri Mimari Proje Müsabakasında Birincilik Ödülü kazanmıştır. 1943 yılında Yüksek Mimarlar Birliği İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu Üyeliğine seçilmiş ve genel sekreterlik görevine getirilmiştir. Ancak bu görevinde sadece bir dönem kalmıştır. Yayınlanmış çok sayıda romanı bulunan Kozanoğlu'nun ilk romanı olan

[85]Türk Yüksek Mimarlar Birliği kitapçığına göre A. Ziya Kozanoğlu 1929 yılında 395 diploma numarası ile mezun olmuştur. Ancak 1929 yılı mezun kayıtlarında Ziya Kozanoğlu'nun ismi mevcut değildir. 395 nolu diploma 1930 yılında mezun olan mimar Ali Ziya'ya aittir. Abdullah Ziya'nın 1930 yılı mezun kayıtlarında yer alan mimar Ali Ziya olup olmadığı bilinmemektedir. Bu uyuşmazlık sebebiyle A. Ziya Kozanoğlu, 1929 yılı mezunu olarak kabul edilmiş ancak diploma numarası bilinmediği için burada belirtilmemiştir [64][11].

Kızıl Tuğ 1927 yılında yayınlanmıştır. İstanbul Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Etibank Binası, Tayyare Fabrikası, Ankara Yeraltı Suları, Malatya Tütün Fabrikası, İstanbul Operası Birinci Kısım İnşaatı ve Sağmalcılar Cezaevi gibi yapıların yükleniciliğini üstlenmiştir. İlerleyen yıllarda öykü ve çizgi roman yazarlığı ve spor yöneticiliği gibi farklı alanlarda faaliyetlerine devam etmiştir. 1942-1950 ve 1952-1955 yılları arasında Beşiktaş Jimnastik Klubü Başkanlığı yapmıştır. Kozanoğlu 1966 yılında İstanbul'da vefat etmiştir [261][154][262][171].

3.2.35.2 Yapıları (Proje-Yüklenici)

Adana Kimyager A.Rıza B. Evi (1931)

İstanbul Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi (Yüklenici)

Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi (Yüklenici), Etibank Binası (Yüklenici)

Malatya Tütün Fabrikası (Yüklenici), Sağmalcılar Cezaevi (Yüklenici)

Ziraat Haşarat Laboratuvarı-Adana (Kontrol Mimarı) (Mimar,1932,07-08,s.202-204)

Adana Erkek Muallim Mektebi Tadil İnşaatı (Proje ve Kontrol)

İstanbul Son Posta Matbaa Binası (Proje) (Kontrol Mimarı: Ö. Faruk Galip)

3.2.35.3 Bulunduğu Görevler

Adana Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü (1929)

Maarif Vekaleti'nde İnşaat Kontrol Şefi (1930)

Mimar (Arkitekt) Dergisi İmtiyaz Sahibi (1931-?)

3.2.35.4 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Binanın İçinde Mimar (Mimar,1931,01,s.14-20)

Güzel Sanatlar Akademisi Binası (Mimar,1931,02,s.61-65)

Kimyager A.Rıza B. Evi – Adana (Mimar,1931,09,s.287-295)

Foto Coşkun Adana (Mimar,1931,11-12,s.373-374)

Şehir Stadyumu-Adana (Mimar,1932,02,s.39-40)

Belediye Reisi Evi (Mimar,1932,03,s.75-76)

Yeni Sanat (Mimar,1932,04,s.97-98)

Müşterek Evler (Mimar,1932,06,s.179-180)

Ziraat Haşarat Laboratuvarı-Adana (Mimar,1932,07-08,s.202-204)

Nakipzade Şekip B. Evi Antakya (Mimar,1932,09,264-266)

Çınarlı İlk Mektep İlave İnşaatı (Mimar,1932,11-12,s.320-321)

Bir Kira Evi (Mimar,1933,02,s.41-44)

Adana Halkevi Canlı Levhası (Mimar,1933,02,s.56)

Adana Erkek Muallim Mektebi Tadil İnşaatı (Mimar,1933,03,s.71-73)

Son Posta Matbaası (Mimar,1933,03,s.74-75)

Köy Mimarisi (Ülkü,1933,08,s.37-41)

İnkilap ve Sanat (Mimar,1933,09-10,s.316-318)

Sanatta Nasyonalizm (Mimar,1934,02,s.51-54)

Köy Evleri Proje ve Yapıları İçin Toplu Rapor (Arkitekt,1935,07-08, s.203-204)

Halkevi Trakya Göçmen Evleri Proje Müsabakasında Kazanan Eserin Raporu (Arkitekt,1935,07-08, s.205-206)

Moda'da Bir Villa (Arkitekt,1936,09,s.245-248)

3.2.35.5 Yarışmaları

Halkevi Trakya Göçmen Evleri Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (1935)

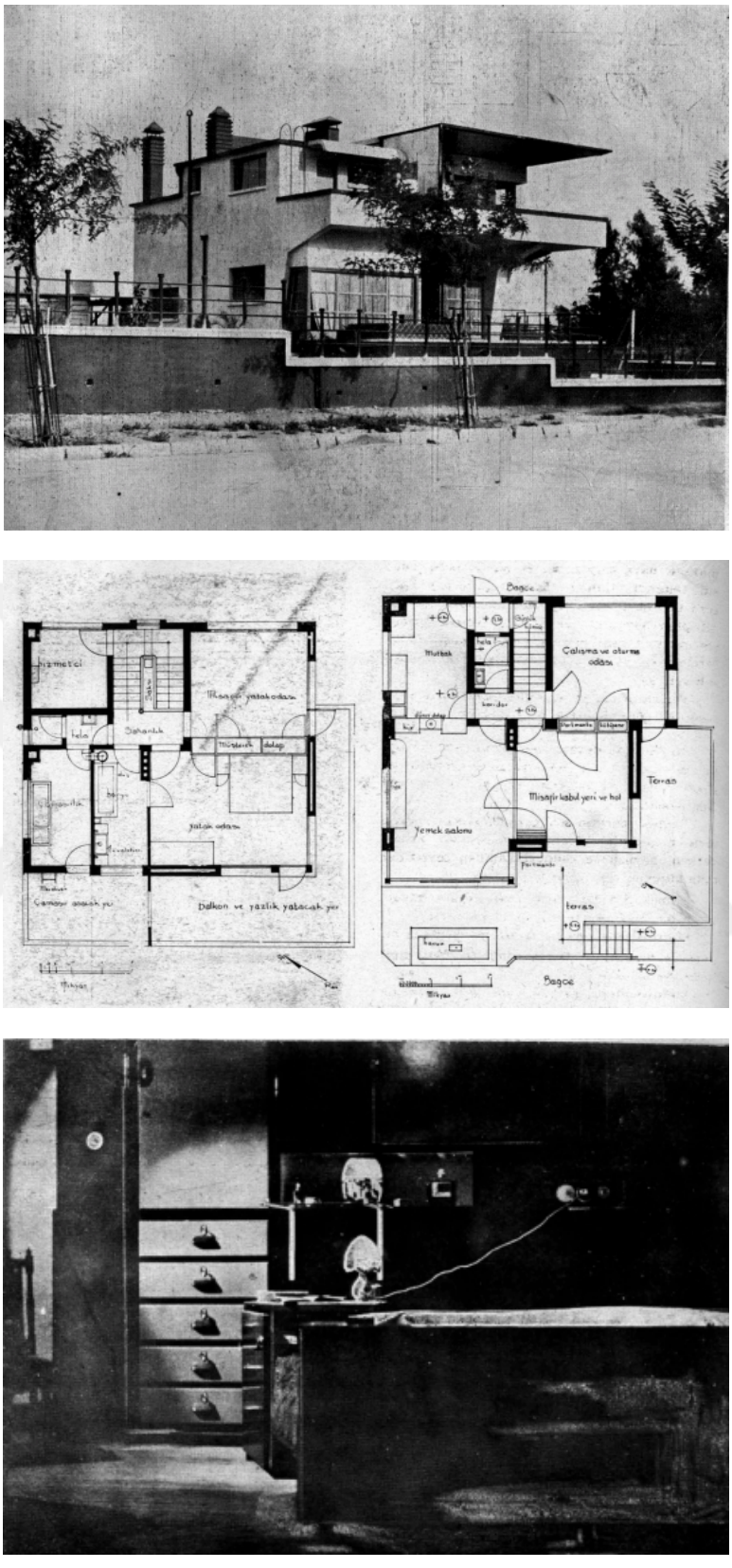

Şekil 3.98 Kimyager A.Rıza B. Evi [263]

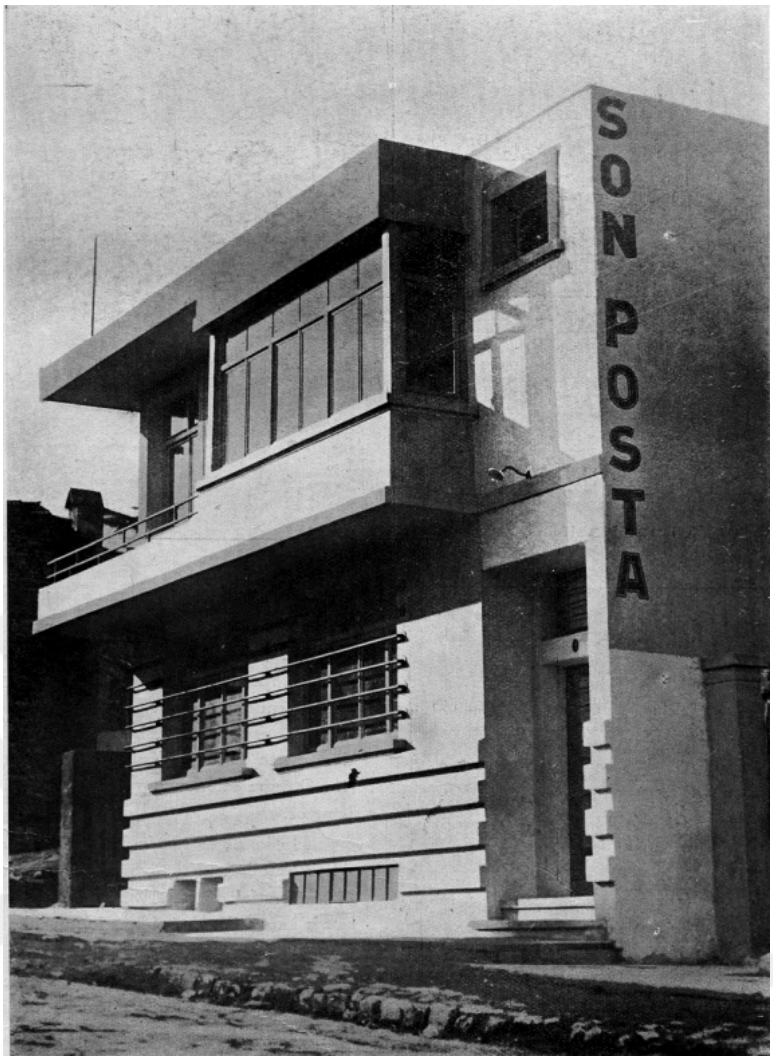

Şekil 3.99 İstanbul Son Posta Matbaa Binası [264]

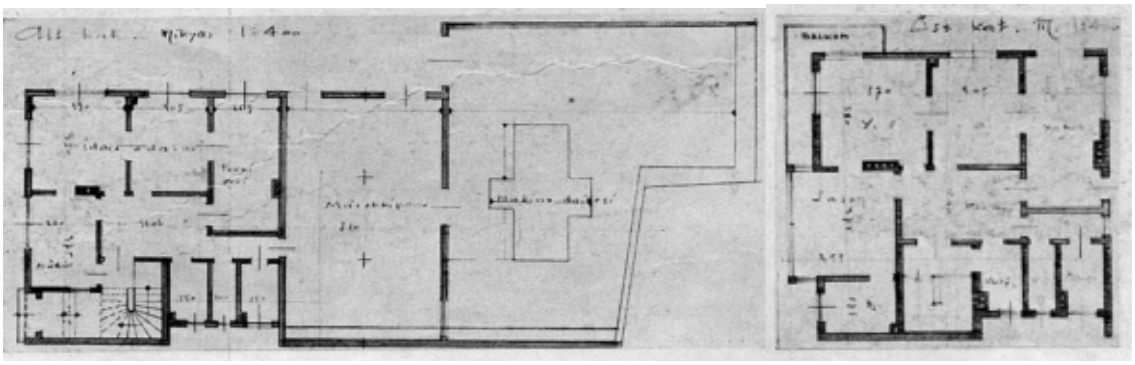

Şekil 3.100 İstanbul Son Posta Matbaa Binası Zemin Kat Planı [264]

3.2.36 Cavit Dağdeviren

3.2.36.1 Hayatı

Cavit Dağdeviren, (Mehmet Cavit)[86] 1929 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00382 diploma numarası ile mezun olmuştur. 1940 yılında Galata'da İnhisarlar İdaresi İnşaat Şubesinde çalıştığı bilinmektedir [11][64]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 40. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

Şekil 3.101 Cavit Dağdeviren [64]

3.2.36.2 Bulunduğu Görevler

İnhisarlar İdaresi İnşaat Şubesi

[86]1929 yılı mezunlar listesinde Mehmet Cavit olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Cavit Dağdeviren olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

3.2.37 Ecvet Aşkan

3.2.37.1 Hayatı

Ecvet Aşkan, (Ecvet)[87] 1907 yılında İstanbul'da doğmuştur. 1929 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00379 diploma numarası ile mezun olan Ecvet Aşkan [11][64]. ilk olarak İstanbul Vilayeti Özel İdare Mimarlığı bünyesinde göreve başlamıştır. Ardından İstanbul Belediyesi İnşaat Şubesi Müdür Yardımcılığı ve 1944 yılından itibaren Şube Müdürlüğü görevini yürütmüştür. Bu görevi emekliliğine kadar sürdürmüş emekliliğinin ardından 15 yıl boyunca Vakıflar Genel Müdürlüğü ve İstanbul Abideler ve Yapı İşleri Müdürlüğü yapmıştır. Kariyeri boyunca kamu kurumları bünyesinde görev yaptığı anlaşılan Aşkan, 1976 yılında vefat etmiştir [265][266].

Şekil 3.102 Ecvet Aşkan [265]

3.2.37.2 Bulunduğu Görevler

İstanbul Vilayeti Özel İdare Mimarlığı

İstanbul Belediyesi İnşaat Şubesi Müdür Yardımcılığı

İstanbul Belediyesi İnşaat Şubesi Müdürlüğü (1944)

Vakıflar Genel Müdürlüğü

İstanbul Abideler ve Yapı İşleri Müdürlüğü

[87]1929 yılı mezunlar listesinde Ecvet olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Ecvet Aşkan olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

3.2.38 Hurşit Altuncu

3.2.38.1 Hayatı

Hurşit Altuncu, (Hurşit)[88] 1903 yılında İstanbul'da doğmuştur. 1929 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00380 diploma numarası ile mezun olmuştur [64]. Mezun olduktan sonra Vakıflar Umum Müdürlüğü İnşaat Fen Heyeti'nde çalışmaya başlamıştır. Yaklaşık 10 yıl boyunca burada çalışan Altuncu, 1943 yılında Nihat Nigizberk'in emekli olmasıyla Ankara Vakıflar Umum Müdürlüğü İnşaat Fen Heyeti Müdürlüğü'ne atanmıştır. Vakıflar Umum Müdürlüğü'nün ardından Milli Saraylar Fen Heyeti Başkanlığı'na gelmiştir. Burada bulunduğu dönem boyunca aralarında Dolmabahçe ve Beylerbeyi Saraylarının da bulunduğu birçok yapının restorasyonlarını gerçekleştirmiştir. Mesleki hayatı boyunca kamu kurumlarında memur olarak çalıştığı anlaşılan Altuncu, 1971 yılında vefat etmiştir [267][268].

Şekil 3.103 Hurşit Altuncu [64]

3.2.38.2 Yapıları

Dolmabahçe ve Beylerbeyi Sarayı Restorasyonları

3.2.38.3 Bulunduğu Görevler

Vakıflar Umum Müdürlüğü İnşaat Fen Heyeti Mimarı

[88]1929 yılı mezunlar listesinde Hurşit olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Hurşit Altuncu olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

Ankara Vakıflar Umum Müdürlüğü İnşaat Fen Heyeti Müdürü (1943)

Milli Saraylar Fen Heyeti Başkanlığı

3.2.39 İstepan Aratan

3.2.39.1 Hayatı

İstepan Aratan, (Ara İstepan)[89] 1929 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00383 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1931 yılında Mimar dergisinin ilk sayısında yer alan mimar adreslerine göre, Feneryolu Yaver Ağa Sokak, No:1 adresinde bulunmaktadır [269]. Arkitekt dergisindeki vefat haberinden anlaşıldığına göre, kariyeri boyunca serbest mimar olarak çalışmış, Şişli İlbay Apartmanı yanında, Söğütlüçeşme Cami, Hacı Nimet Özden Camisi gibi çok sayıda mescit ve cami inşa etmiştir. Uzun yıllar boyunca Ermeni Cemaatine ait bir lisede (Getronagan Lisesi) ve Bağlarbaşı Ruhban Okulu'nda matematik dersleri vermiştir [270][271][272][273].

Şekil 3.104 İstefan Aratan [64]

1940 yılında Galata'da Agopyan Han No:5'te, Vangel Ranos ile birlikte bürosu bulunmaktadır [11][64]. Aratan'ın tek yarışma katılımı, 1947 yılında gerçekleşmiştir. Ankara'da Yapılacak Cami Projesi Müsabakasında Sami Arsev ile birlikte 3. mansiyon ödülünü kazanmıştır [215]. Aratan, 1977 yılında vefat etmiştir [270].

[89]1929 yılı mezunlar listesinde Ara Istepan olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise İstepan Aratan olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

3.2.39.2 Yapıları

Şişli İlbay Apartmanı (1951)

Söğütlüçeşme Cami (Fevzi Hascan ile) (1963)

Hacı Nimet Özden Cami (1963-1969)

3.2.39.3 Bulunduğu Görevler

Serbest Mimarlık

3.2.39.4 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

İlbay Apartmanı (Arkitekt,1951,01-02,s.13-14)

3.2.39.5 Yarışmaları

Ankara'da Yapılacak Yenişehir Cami Müsabakası 3. Mansiyon Ödülü (Sami Arsev ile) (1947)

3.2.40 Kazım Ardalı

3.2.40.1 Hayatı

Kazım Ardalı, (Hüseyin Kazım)[90] 1929 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00386 diploma numarası ile mezun olmuştur. 1940 yılında adres olarak Sakız Ağacı orta sokak no:54, Bakırköy, İstanbul adresinde bulunduğunu beyan etmiştir [11][64].

Şekil 3.105 Kazım Ardalı [64]

[90]1929 yılı mezunlar listesinde Hüseyin Kazım olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Kazım Ardalı olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

3.2.41 Nazif Asal

3.2.41.1 Hayatı

Nazif Asal, (Ahmet Nazif)[91] 1929 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00387 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. Asal, ilk olarak 1935 yılında İstanbul Büyükada Yürük Ali Plajı Proje Müsabakasında üçüncülük ödülü kazanmıştır. Ardından, 1936 yılında İstanbul Limanı Galata Yolcu Salonu Uluslararası Mimari Proje Yarışmasında Emin Onat, Ahmet Sabri, Şevki Balmumcu ve Celal Reşat ile müşterek ikincilik ödülü kazanmıştır [219][274][93].

Şekil 3.106 Nazif Asal [64]

1937 yılında ise İzmir Ağa memnun Kaplıcalarının ıslahı için açılan yarışmada Asım Kömürcüoğlu ile birlikte katılmış ve ikincilik ödülü kazanmıştır [175]. 1938 yılında düzenlenen Sivas Halkevi Yarışmasında Emin Necip (Uzman) ile birlikte katılmış ve Birincilik Ödülü kazanmıştır [275]. Hakkında bulunan en geç tarihli bilgi 1969 yılına aittir. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 40. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

3.2.41.2 Yapıları

Sivas Halkevi Binası (Emin Necip Uzman ile birlikte)

[91]1929 yılı mezunlar listesinde Ahmet Nazif olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Nazif Asal olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

Mühendis Ata Bey Evi Fener yolu[92] (Mimar,1932,09,s.253-254)

Sait Bey Köşkü-Kalamış Bağdat Caddesi (Mimar,1932,10,s.282-283)

Osman Bey Köşkü (Mimar,1932,10,s.288)

3.2.41.3 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Mühendis Ata Bey Evi Fener yolu (Mimar,1932,09,s.253-254)

Sait Bey Köşkü (Mimar,1932,10,s.282-283)

Osman Bey Köşkü (Mimar,1932,10,s.288)

Suadiye'de Bir Villâ (Arkitekt,1939,01-02,s.5-8)

Bir Kira Evi (Arkitekt,1940,11-12,s.245-246)

3.2.41.4 Yarışmaları

İstanbul Büyükada Yürük Ali Plajı Proje Müsabakası Üçüncülük Ödülü (1935)

İstanbul Limanı Galata Yolcu Salonu Uluslararası Mimari Proje Yarışması Müşterek İkincilik Ödülü (Emin Onat, Ahmet Sabri, Şevki Balmumcu ve Celal Reşat ile) (1936)

Sivas Halk Evi Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Emin Necip Uzman ile birlikte) (1938)

İzmir Ağamemnun Kaplıcalarının Islahı Mimari Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (Asım Kömürcüoğlu ile birlikte) (1937)

[92]Mimar dergisinde makalenin ve yapının sahibi olarak Mimar Nazif ismi verilmektedir. Mimar Nazif'in mezuniyet yılı göz önünde bulundurulduğunda Mimar Nazif'in Nazif Asal olduğu kabul edilmiştir.

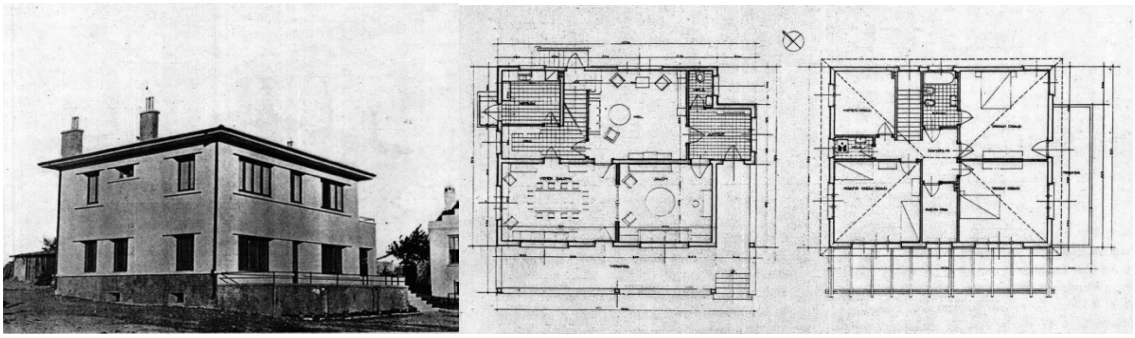

Şekil 3.107 Mühendis Ata Bey Evi Fener yolu [276]

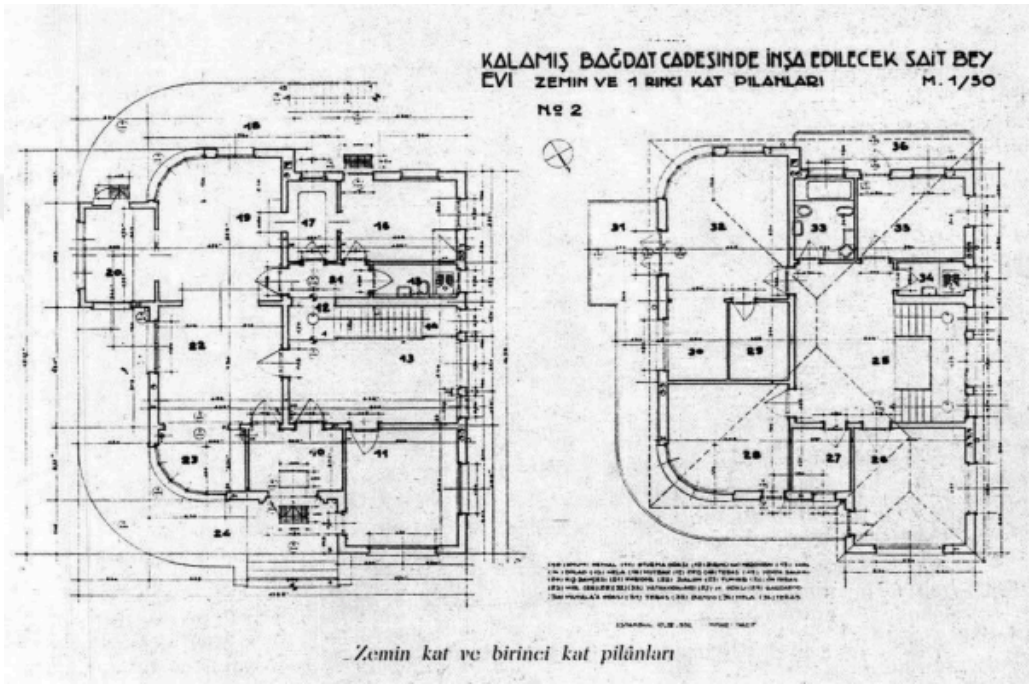

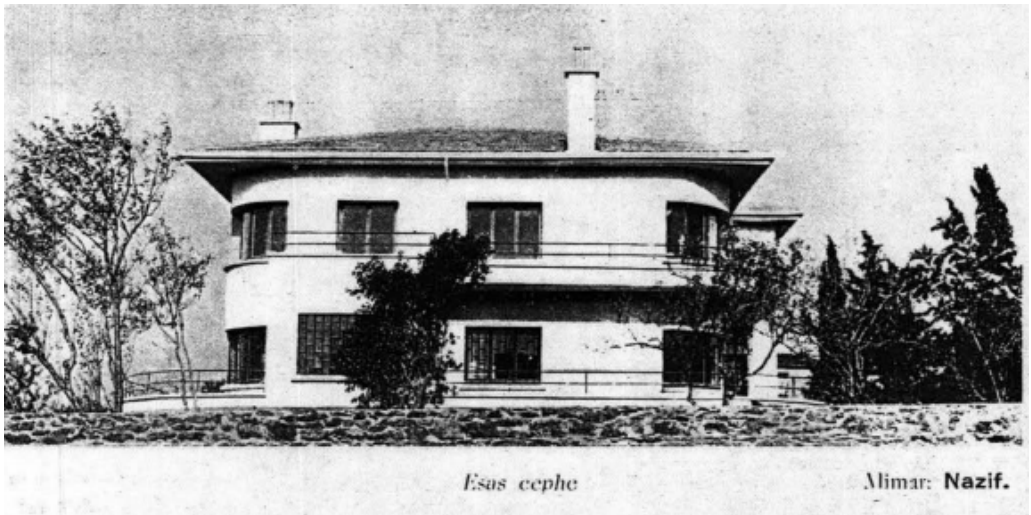

Şekil 3.108 Sait Bey Köşkü [277]

3.2.42 Selim Sayarı

3.2.42.1 Hayatı

Selim Sayarı (Ali Selim)[93] 1929 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00385 diploma numarası ile mezun olmuştur. 1940 yılında TBMM İnşaat Bürosu Kadrosunda çalıştığı bilinmektedir [64].

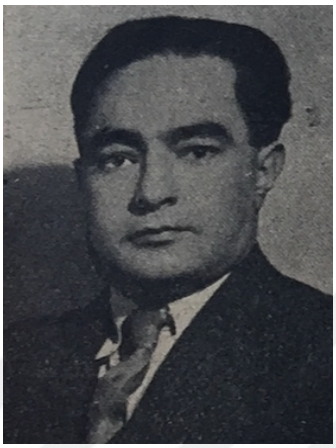

Şekil 3.109 Selim Sayarı [64]

3.2.42.2 Bulunduğu Görevler

TBMM İnşaat Bürosu.

[93]1929 yılı mezunlar listesinde Ali Selim olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Selim Sayarı olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

3.2.43 Selim Zeki Benar

3.2.43.1 Hayatı

Selim Zeki Benar, (Mehmet Selim)[94] 1929 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00388 diploma numarası ile mezun olmuştur. 1935 yılında Arkitekt dergisindeki bir habere göre, Sümerbank Fen Heyetine tayin edilmiştir. 1940 yılında Galata İnhisarlar İdaresi İnşaat Şubesi Proje Bürosu Şefi olarak görev yapmaktadır [64][278]. Arkitekt dergisinde 1948 yılında yayınlanan bir habere göre İstanbul Belediyesi İmar Müdürlüğü kadrosunda göreve başlamıştır [279]. Arkitekt dergisinde 1950 yılında yazdığı "Sadrıazam Talat Paşa'nın Mezarı" başlıklı makalesinden, İstanbul Belediyesi Proje İmar Müdürlüğü bünyesinde Şef Mimar olarak görev yaparken Sadrazam Talat Paşa'nın mezarının projesini hazırladığı anlaşılmaktadır [280]. 1952 yılında ise Türkiye Sınai Kalkınma Bankası İnşaat Şubesi Müdürlüğü'ne tayin edilmiştir [281].

Şekil 3.110 Selim Zeki Benar [64]

3.2.43.2 Yapıları

Sadrazam Talat Paşa'nın Mezarı

3.2.43.3 Bulunduğu Görevler

İnhisarlar İdaresi İnşaat Şubesi Proje Bürosu Şefi

[94]1929 yılı mezunlar listesinde Mehmet Selim olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Selim Zeki Benar olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

İstanbul Belediyesi Proje İmar Müdürlüğü Müdür Muavini

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası İnşaat Şubesi Müdürlüğü (1952)

3.2.43.4 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Sadrazam Talat Paşa'nın Mezarı (Arkitekt,1950,07-10,s.156-157).

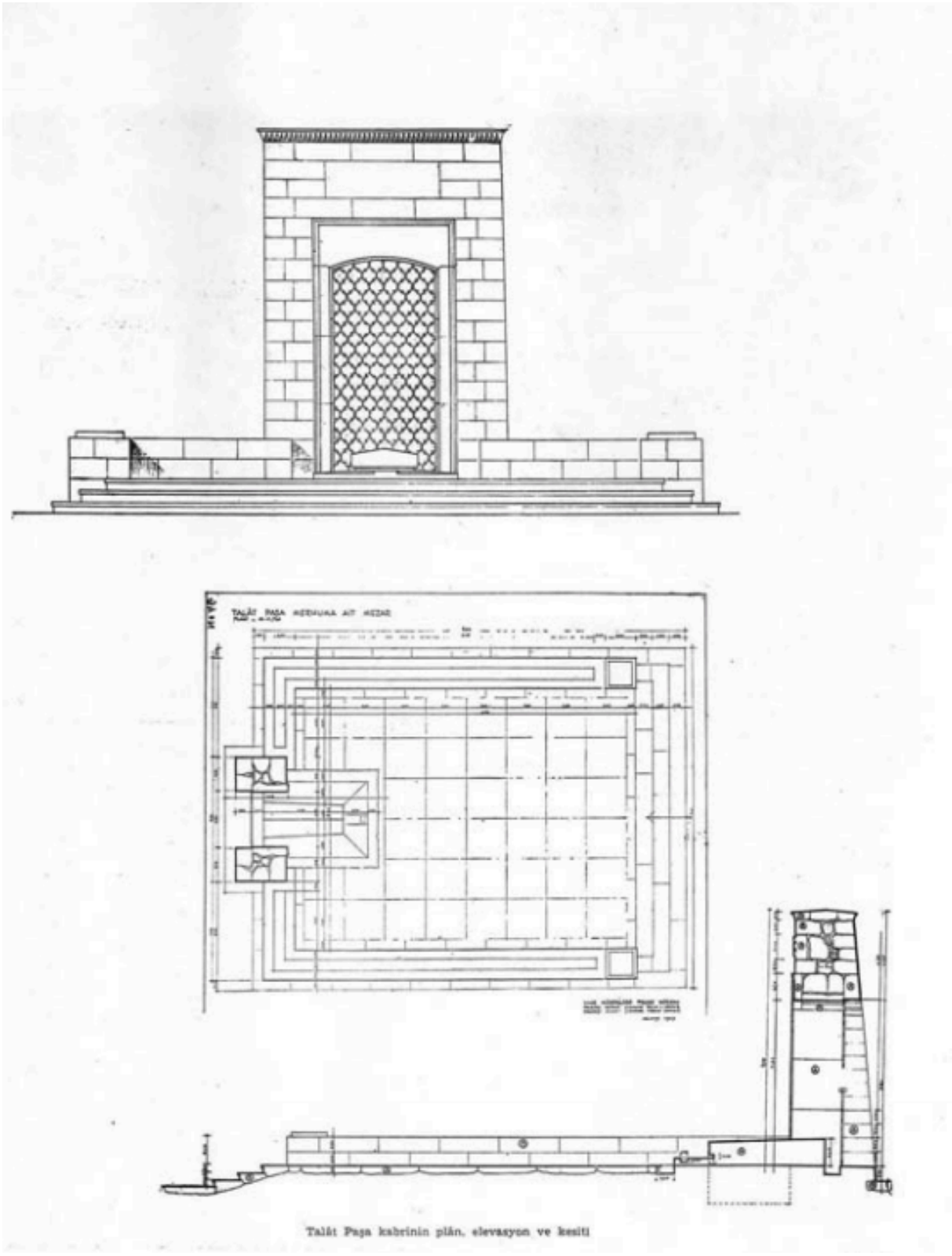

Şekil 3.111 Sadrazam Talat Paşa'nın Mezarı [280]

3.2.44 Sürüri Sayarı

3.2.44.1 Hayatı

Sürüri Sayarı, (Mahmut Sururi)[95] 1929 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00384 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1967 yılında Anafartalar Çarşısı proje yarışmasında jüri üyesi olarak görev yapmıştır. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 40. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

Şekil 3.112 Sürüri Sayarı [64]

3.2.44.2 Jüri Üyelikleri

Anafartalar Çarşısı Proje Yarışması Jüri Üyesi (1967)

[95]1929 yılı mezunlar listesinde Mahmut Sururi olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Sürüri Sayarı olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

3.2.45 Şadan Şemin

3.2.45.1 Hayatı

Şadan Şemin, (Sadan)[96] 1929 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00381 diploma numarası ile mezun olmuştur. 1940 yılında Trabzon Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü'nde çalıştığı bilinmektedir [11][64]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 30. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

Şekil 3.113 Şadan Şemin [64]

3.2.45.2 Bulunduğu Görevler

Trabzon Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü Mimarı (1940 dolayları)

[96]1929 yılı mezunlar listesinde sadece Sadan olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Şadan Şemin olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

3.2.46 Ferruh Örel

3.2.46.1 Hayatı

Ferruh Örel, (Mehmet Ferruh)[97] 1930 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00394 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1939 yılında İzmir Fuarı Sergi Sarayı Binası ve 9 Eylül Kapısı ve 2 katlı Gazino Binası bilinen en erken tarihli yapılarındandır [282]. 1940 yılında İzmir'de Belediye Mimarı olarak görev yapmaktadır [64]. 1951'de yayınlanan Fuar Fen Bürosu tarafından inşa edilen Havuzlu Sergi Evi Projesi hakkındaki makaleye göre Ferruh Örel, İzmir Fuar Müdürü olarak görev yapmaktadır [283].

Şekil 3.114 Ferruh Örel [64]

Bu görevi destekler nitelikte, 1953 yılında düzenlenen bir yarışma jürisinde Ferruh Örel Fuar Müdür Temsilcisi olarak yer almıştır [284]. Ferruh Örel'in bu tarihten sonraki mesleki faaliyetleri hakkında yeterli bilgi mevcut değildir. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 39. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

3.2.46.2 Yapıları

İzmir Fuarı Sergi Sarayı Binası (1939)

[97]1930 yılı mezunlar listesinde Mehmet Ferruh olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Ferruh Örel olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

9 Eylül Kapısı ve Gazino Binası (1939)

3.2.46.3 Bulunduğu Görevler

İzmir Belediye Mimarı

İzmir Fuar Müdürü

3.2.46.4 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

1939 İzmir Beynelmilel Fuarı, (Y. Mühendis Cahit Çeçen ile) (Arkitekt,1939,09-10,s.198-207)

Fuar 9 Eylül Antresi (Arkitekt,1939,09-10,s.198-207).

3.2.47 Reşit Akal

3.2.47.1 Hayatı

Reşit Akal, (Mehmet Reşat)[98] 1930 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00393 diploma numarası ile mezun olmuştur. 1940 yılında Birinci Umum Müfettişliği bünyesinde Nafia Müşavir Muavini olarak Diyarbakır'da görev yaptığı bilinmektedir [11][64]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 39. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

Şekil 3.115 Reşit Akal [64]

3.2.47.2 Bulunduğu Görevler

Diyarbakır Birinci Umum Müfettişliği Nafia Müşavir Muavini (1940 dolayları)

[98]1930 yılı mezunlar listesinde Mehmet Reşat olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Reşit Akal olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

3.2.48 Rıza Duna

3.2.48.1 Hayatı

Rıza Duna, (Rıza Şükrü)[99] 1903 yılında Elazığ'da doğmuştur. 1930 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00392 diploma numarası ile mezun olmuştur. Mezun olduğu yıl Ziraat ve Yüksek Baytar Mektebi İnşaat Servisi'nde göreve başlamıştır. 1935 yılında Kültür Bakanlığı'nda çalışırken İstanbul Nafiası Yapı Bürosuna tayin edilmiş, 1936 yılında Vekalet bünyesinde Umum Müdür Muavinliğine atanmıştır. Bu görevini sürdürürken, 1938 yılında ise İnhisarlar U. M. Fen İşleri Direktörlüğü'ne tayin edilmiştir. 1940 yılında ise Galata'da İnhisarlar İnşaat Şubesi Müdürlüğü görevini yürütmektedir [11][64][186][173][285].

Şekil 3.116 Rıza Duna [151]

Duna'nın tarihi kesin olmamakla birlikte bir dönem, Bayındırlık Bakanlığı Yapı ve İmar İşleri Reisliği ile Ankara Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü bünyesinde görev yaptığı bilinmektedir. Ankara'da Belediyesi'nde mesleğinin ilerleyen yıllarında Çankaya'da yaşadığı dönemde çalışmış olabileceği kabul edilebilir. Belediye'den sonra bir dönem de İller Bankası bünyesinde çalışmıştır. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 39. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır. Duna, 1969 yılında vefat etmiştir [151][109].

[99]1930 yılı mezunlar listesinde Rıza Şükrü olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Rıza Duna olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

3.2.48.2 Bulunduğu Görevler

Ziraat ve Yüksek Baytar Mektebi İnşaat Servisi

İnhisarlar İnşaat Şubesi Müdürlüğü

Bayındırlık Bakanlığı Yapı ve İmar İşleri Reisliği

Ankara Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü

İller Bankası Mimarı

3.2.49 Edip Onat

3.2.49.1 Hayatı

Edip Onat, (Edip)[100] 1931 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00408 diploma numarası ile mezun olmuştur 1940 yılına kadarki mesleki faaliyetleri hakkında yeterli bilgi mevcut değildir. 1940 yılında Adliye Vekaleti İnşaatında görevli olduğu bilinmektedir [11][64]. 1943 yılında düzenlenen Ankara Otomatik Telefon Santrali Mimari Proje Müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır [93]. 1949 yılında Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen İstanbul Vakıf Hanı Proje Müsabakasında Üçüncülük Ödülü kazanmıştır [204]. Ertesi yıl ise T.C. Merkez Bankası tarafından düzenlenen T.C. Merkez Bankası İzmir Şubesi Proje Müsabakasına Recai Akçay ile birlikte katılmış ve Mansiyon Ödülü kazanmıştır [93].

Şekil 3.117 Edip Onat [64]

Kariyerinin bu döneminde yarışmalara katılım ve Jüri üyeliği görevlerine devam eden Onat, 1951 yılında Millî Savunma Bakanlığı tarafından düzenlenen Dış Memleketlerde Yapılacak Şehitler Anıtı Proje Müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır [93]. 1966 yılında yayınlanan TMMOB Mimarlar Odası Bilirkişi Listesine göre Ankara'da Teknik Öğretim Müsteşarlığı Yapı İşleri Müdürlüğü Teknik Şefi olarak görev yapmaktadır [286]. 1967 yılında ise Bayındırlık Bakanlığı

[100]1931 yılı mezunlar listesinde sadece Edip olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Edip Onat olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki isim-soy isim kaydı esas alınmıştır [11][64].

tarafından düzenlenen Zonguldak Teknik Okulu Proje Müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır [93]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 38. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

3.2.49.2 Bulunduğu Görevler

Ankara Teknik Öğretim Müsteşarlığı Yapı İşleri Müdürlüğü Teknik Şefi

3.2.49.3 Yarışmaları

İstanbul Vakıf Hanı Proje Müsabakası Üçüncülük Ödülü (1949)

T.C. Merkez Bankası İzmir Şubesi Mimari Proje Yarışması Mansiyon Ödülü (Recai Akçay ile) (1950)

3.2.49.4 Jüri Üyelikleri

Ankara Otomatik Telefon Santrali Mimari Proje Müsabakası Jüri üyesi (1943)

Dış Memleketlerde Yapılacak Şehitler Anıtı Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1951)

Zonguldak Teknik Okulu Proje Müsabakası Jüri üyesi (1967)

3.2.50 İzzet Baysal

3.2.50.1 Hayatı

1907 yılında Bolu'da dünyaya gelen İzzet Baysal (İzzet)[101] 1931 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00411 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. Kariyerine Bolu Nafia Vekaleti bünyesinde çalışarak başlamıştır. 1932 yılında Gerede İmar Planı Proje müsabakasını kazanması sonucu ilçenin imar planlarını hazırlamıştır. Ertesi yıl Ankara Milli Müdafaa Vekaleti Hava Müsteşarlığı bünyesinde Eskişehir Hava Meydanı İnşaatı Kontrol mimarı olarak göreve başlayan Baysal'ın bu görevi kısa sürmüş, ertesi yıl Eskişehir Belediyesi Fen İşleri Şefi olarak göreve başlamıştır. Arkitekt dergisindeki yayınları incelendiğinde bu görevi sürdürürken, Bay Salahattin Evi, İki adet kira konutu, Bayan Feride Evi ve Eskişehir Halk Evi binalarını tamamlamıştır.

Şekil 3.118 İzzet Baysal [64]

Baysal öncekiler gibi kısa süren bu görevinden de ayrılarak 1936 yılında Ankara'ya taşınmış ve serbest mimarlık-müteahhitlik yapmaya başlamıştır. 1936 yılında aynı zamanda Ankara İmar Direktörlüğü Fen Heyeti'ne atanmıştır. 1939-1942 yılları arası askerlik görevini tamamlayan Baysal'ın 1943 yılına kadar Ankara'da mimarlık-müteahhitlik ile uğraştığı anlaşılmaktadır. Baysal bu süre zarfında Fahrettin Paşa Köşkü ve Maksude Aral Köşklerinin projelerini hazırlamış, başta

[101]1931 yılı mezunlar listesinde sadece İzzet olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise İzzet Baysal olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki isim-soy isim kaydı esas alınmıştır [11][64].

Ankara ve Bolu'da olmak üzere, Ankara Etlik Veteriner Laboratuvarı, Bolu Devlet Hastanesi, Bolu Lisesi, Bolu Ziraat Bankası Evleri, Bolu Kız Enstitüsü, Bolu Kapalı Cezaevi, Melen Köprüsü gibi birçok yapının yükleniciliğini yapmıştır. 1943 yılında ise mimarlık kariyerine nokta koymuştur. İstanbul Karaköy'de faaliyet gösteren Sıhhi Tesisat mağazasını satın alarak ticaret hayatına atılmıştır. Burada başlayan ticari hayatı 1957 yılında İzsal Döküm Sanayi Şirketi haline gelmiş ve günümüze kadar faaliyetlerine devam eden bir sanayi kuruluşu haline gelmiştir. Baysal, 2000 yılında vefat etmiştir [173][287][288].

3.2.50.2 Yapıları-Projeleri

Gerede İmar Planı (1932)

Bolu'da Ev (1933)

Eskişehir'de İki Adet Kira Konutu (1935)

Eskişehir Bay Salahattin Evi (1935)

Eskişehir'de Bayan Feride Evi (1935)

Eskişehir Halk Evi Binası (1936)

Eskişehir Hava Mektebi (1936)

Ankara Karanfil Sokak Konut (1938)

Ankara Etlik Veteriner Laboratuvarı

Bolu Devlet Hastanesi

Bolu Lisesi

Bolu Ziraat Bankası Evleri

Bolu Kız Enstitüsü

Bolu Kapalı Cezaevi

Melen Köprüsü

Ankara Fahrettin Paşa Köşkü Projesi

Ankara Maksude Aral Köşkü Projesi

3.2.50.3 Bulunduğu Görevler

Bolu Nafia Vekaleti Mimarı

Eskişehir Belediyesi Fen İşleri Şefi

Eskişehir Hava Meydanı İnşaatı Kontrol Mimarı

Ankara İmar Direktörlüğü Fen Heyeti (1936)

Serbest Mimarlık-Müteahhitlik-Ankara (1936-1943)

İzsal Döküm Sanayi Şirketi Kurucusu

3.2.50.4 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Bolu'da Bir Ev (Mimar,1933,12,s.365-367)

Ankara'da Bir Ev (Arkitekt,1935,07-08,s.199-200)

Eskişehir'de İki Ev (Arkitekt,1935,09,s.250-252)

Eskişehir'de İki Ev (Arkitekt,1935,10,s.285)

Halkevleri Binası (Arkitekt,1936,02,s.36)

Hava Mektebi (Arkitekt,1936,03,s.70-72)

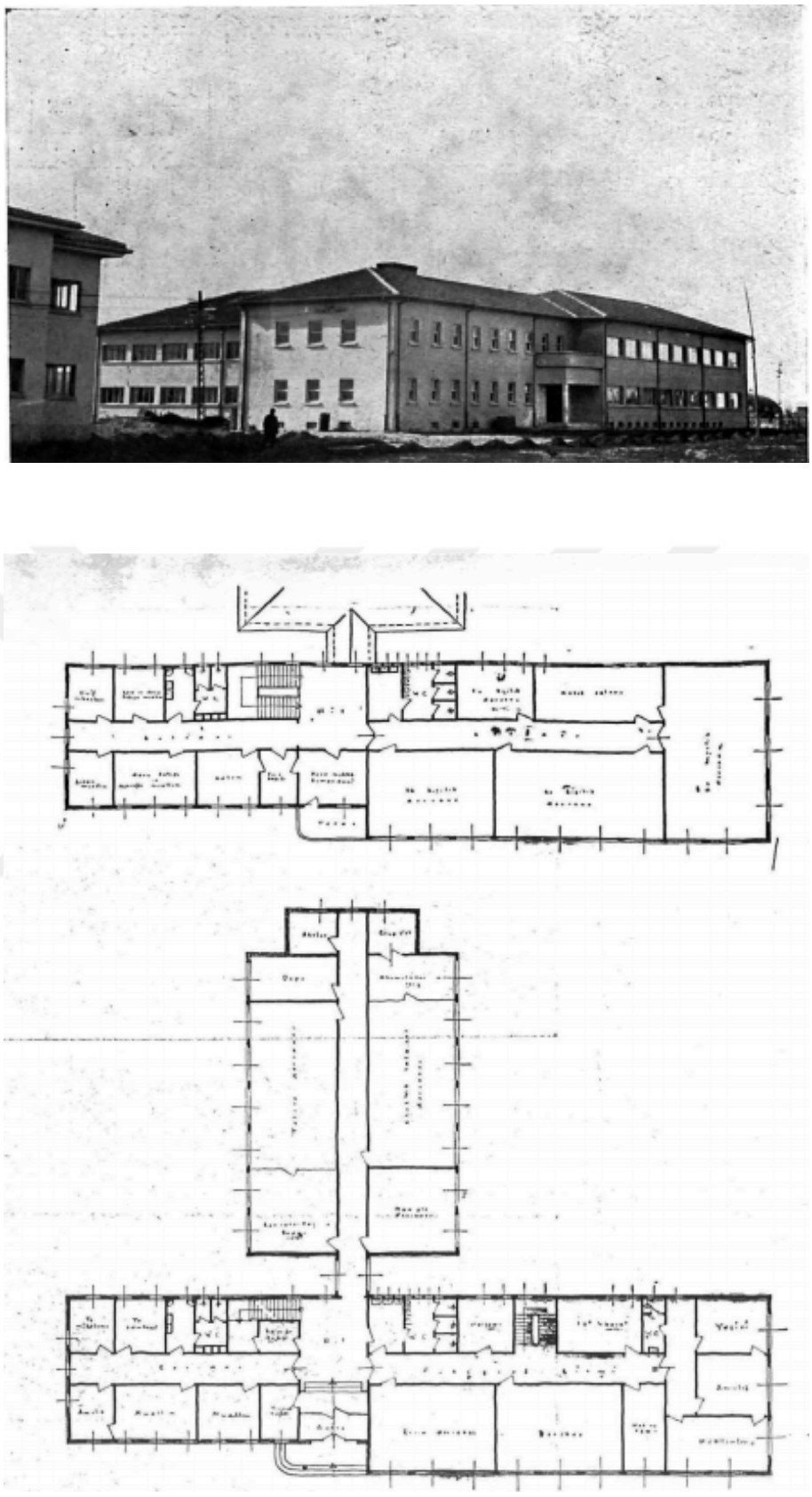

Şekil 3.119 Eskişehir Hava Mektebi [289]

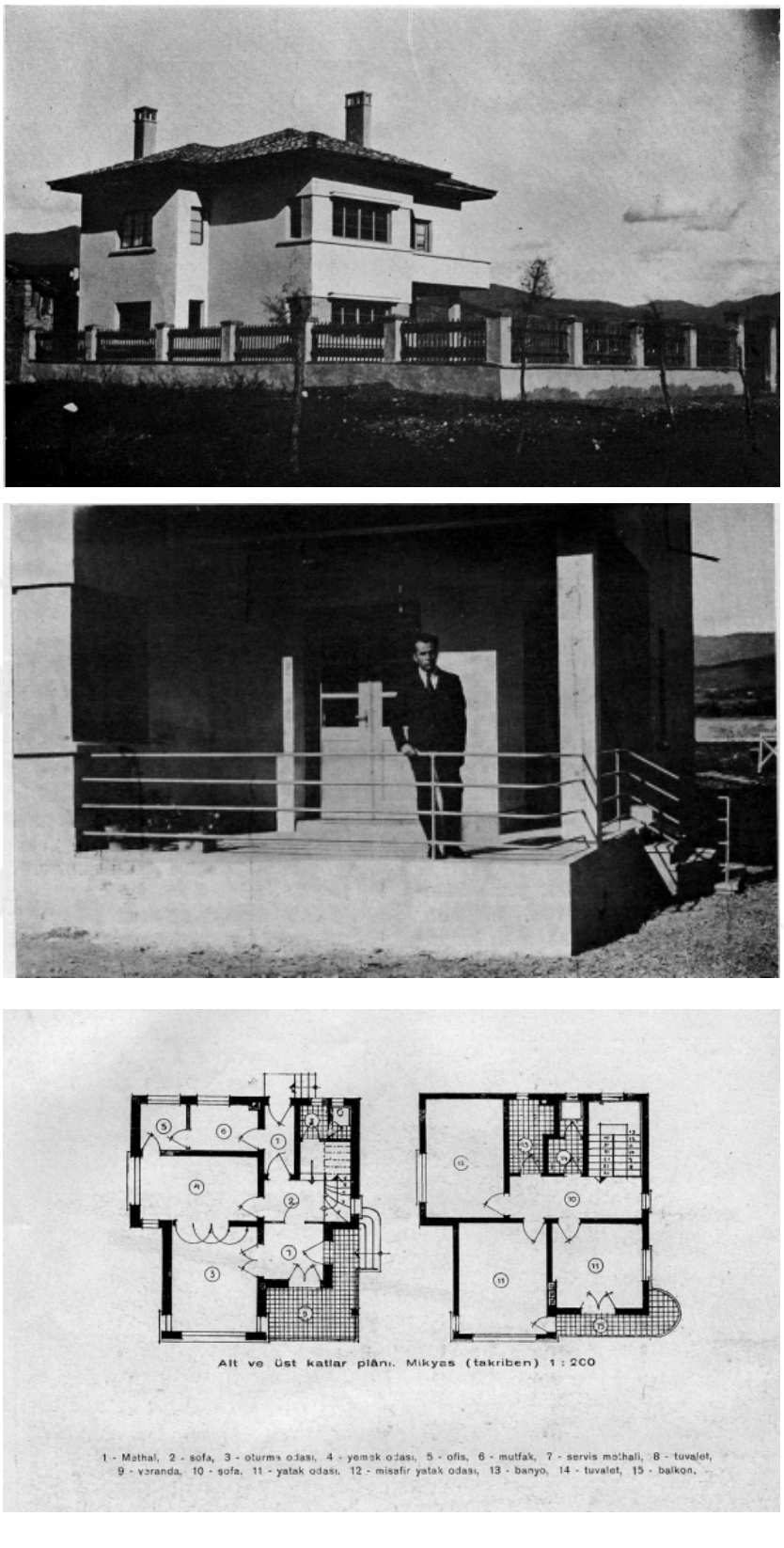

Şekil 3.120 Bolu'da Ev [290]

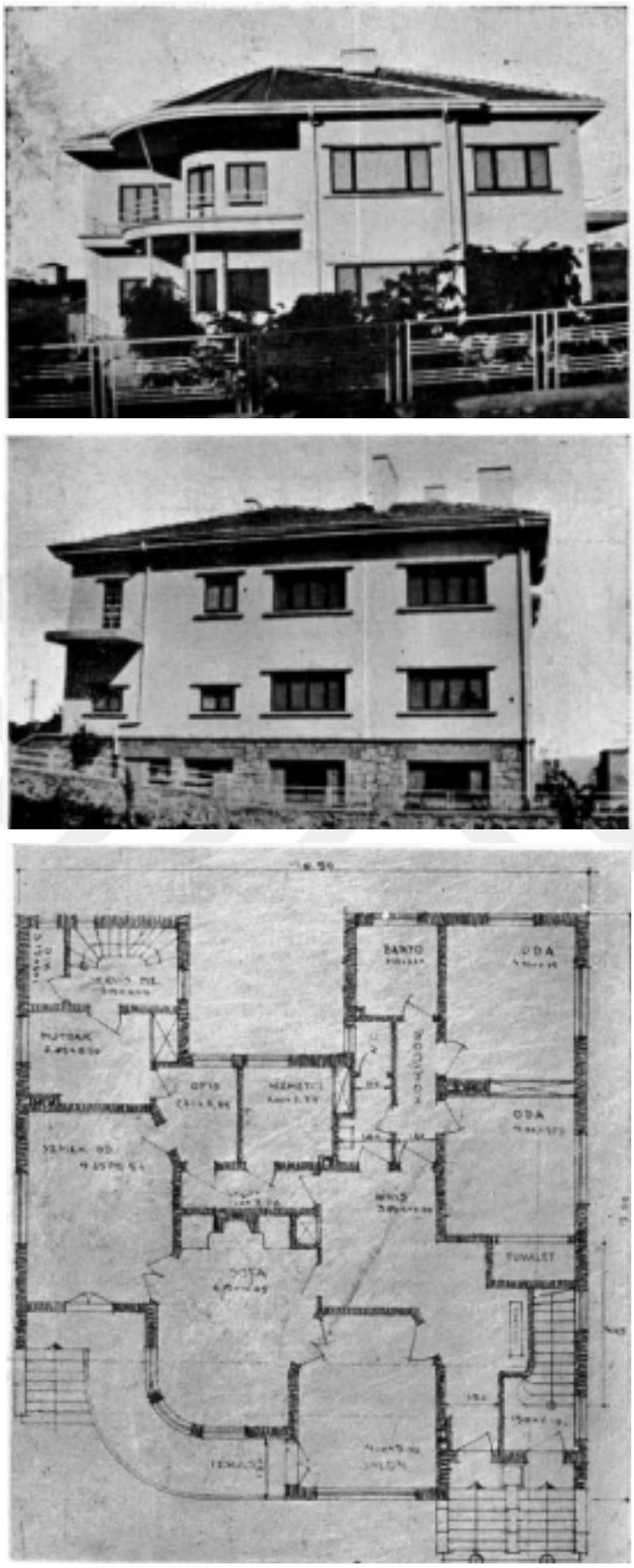

Şekil 3.121 Ankara'da Bir Ev [291]

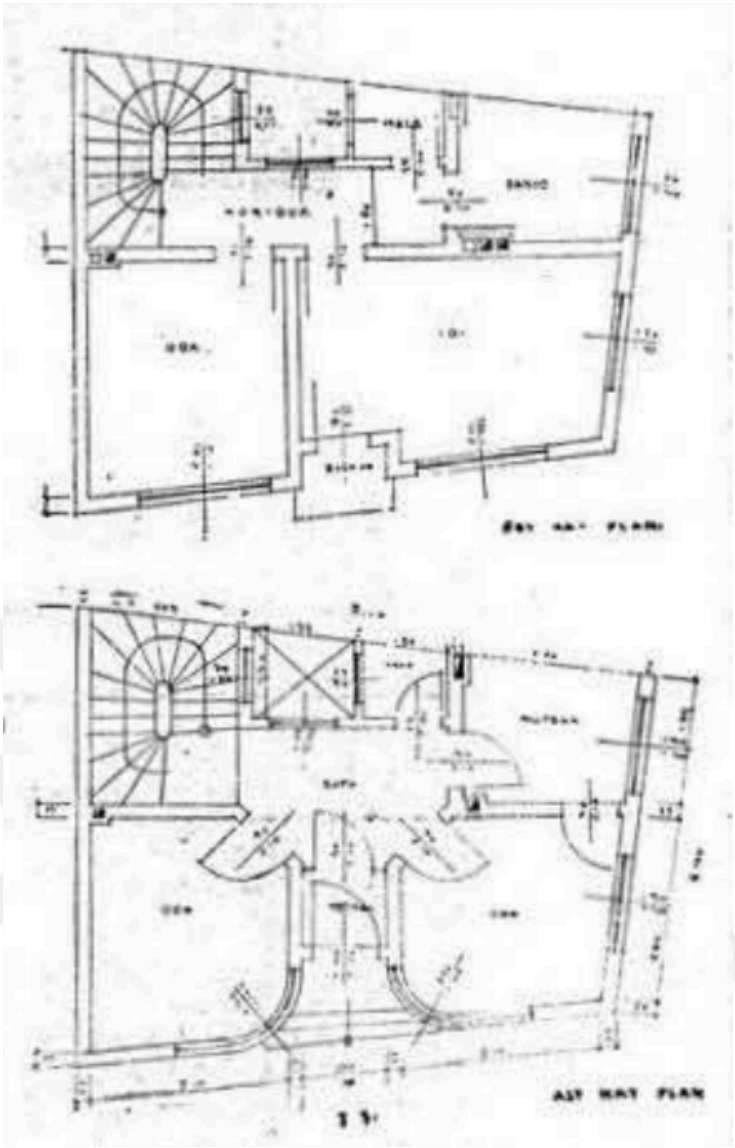

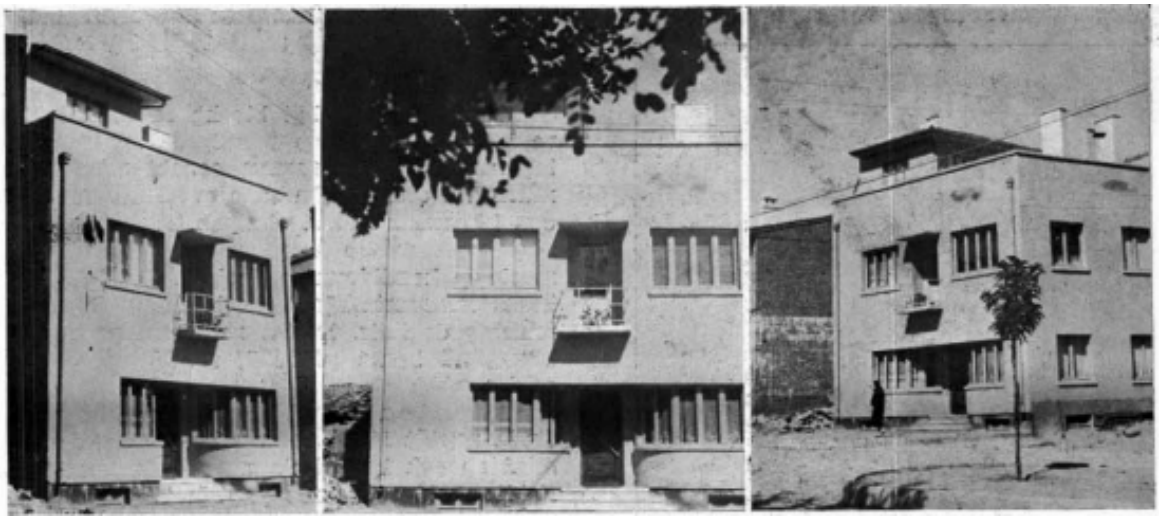

Şekil 3.122 Eskişehir'de Bn Feride Evi [292]

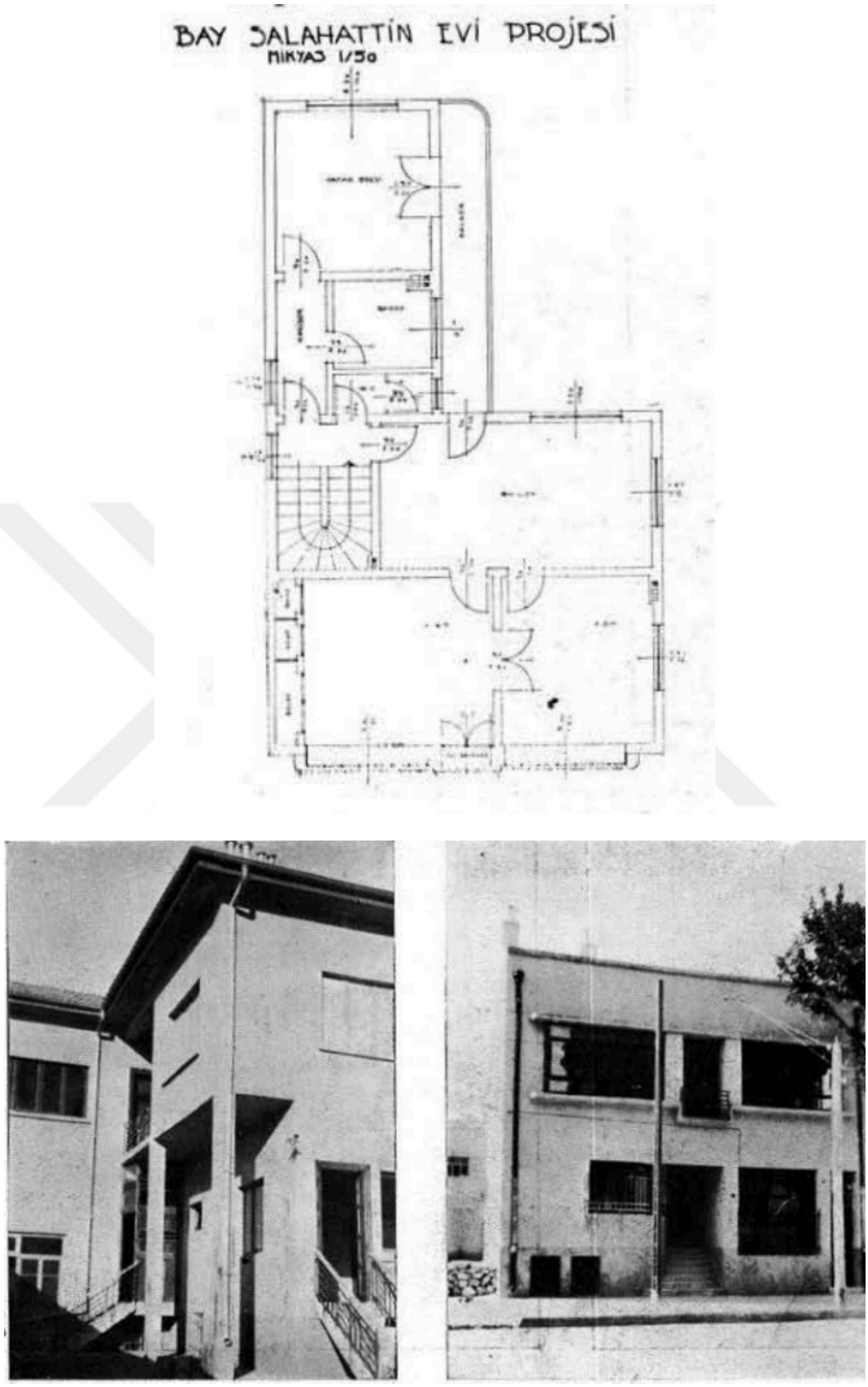

Şekil 3.123 Eskişehir'de Bay Salahattin Evi [292]

3.2.51 Nizamettin Doğu

3.2.51.1 Hayatı

Nizamettin Doğu, (Nizamettin)[102] 1908 yılında doğmuş, 1931 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00410 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. Kariyerinin ilk yıllarından itibaren oldukça aktif bir biçimde çeşitli yapılar inşa etmiş birçok mimari proje müsabakasına katılım göstermiştir. Mimar dergisinde 1932 yılında yayınlanan makalesine göre, Aksaray'da Hasan B. Apartmanının projesini hazırlamıştır [293]. İlk yarışma derecelerini 1935 yılında elde eden Doğu, bu yıl, İller Bankası binası için açılan mimari proje müsabakasında Affan Lugal ile birlikte ikincilik ödülünü, İstanbul Adliye Binası mimari proje müsabakasında Affan Lugal, Mimar Rebi, Mimar Sedat ile birlikte ikincilik ödülünü ve İstanbul Büyükada Yörük Ali Plajı Proje Müsabakasında Sedat Erkoğlu ile birlikte ikincilik ödülünü kazanmıştır [278][274][93].

Şekil 3.124 Nizamettin Doğu [294]

1939 yılında Spor İşleri Umum Direktörlüğü Mimarı olarak atanan Nizamettin Doğu [295], 1944 yılında yayınlanmaya başlayan Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin Mimarlık Dergisinin Yazı İşleri Müdürlüğünü yapmaya başlamıştır[103] [83]. Mimarlığın çok farklı branşlarında aktif olarak çalışmalarını yürüten Doğu,

[102]1931 yılı mezunlar listesinde sadece Nizamettin olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Nizamettin Doğu olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki isim-soy isim kaydı esas alınmıştır [11][64].
[103]Dergi 1953 yılında yayın hayatına son vermiştir [83].

bir yandan yarışmalara katılımını sürdürmüş, 1943 yılında düzenlenen Ankara Otomatik Telefon Santrali Mimari Proje Müsabakasında Affan Lugal ile birlikte ikincilik ödülünü kazanmıştır [196]. Aynı yıl ayrıca Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü tarafından düzenlenen Yozgat Spor Alanı Mimari Proje Müsabakasında Beden Terbiyesi ve Umum Müdürlüğü adına Jüri üyesi olarak görev almıştır [195]. Bu jüri üyeliği ile 1939 yılında atandığı Spor İşleri Umum Direktörlüğü Mimarlığı görevini halen sürdürdüğü anlaşılmaktadır. 1945 yılı Nizamettin Doğu'nun kariyeri açısından oldukça verimli geçmiştir. İlk olarak Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Adana (Seyhan) Adalet Sarayı Binası Proje Müsabakasında Abidin Mortaş ve Feyyaz Tüzüner ile birlikte Birincilik Ödülü kazanmıştır [161][93]. Ardından, Basın Yayın ve Umum Müdürlüğü tarafından düzenlenen İstanbul Radyoevi Proje Müsabakasında yine Abidin Mortaş ile birlikte Mansiyon Ödülü almıştır [114]. 1945 yılında Türk Yüksek Mimarlar Birliği Merkez İdare Heyetindeki Mimarlık Dergisi yayın işleri sorumlusu olarak görevine devam etmesi kararlaştırılan [296] Doğu, Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü tarafından düzenlenen Malatya Spor Alanı Proje Müsabakasında jüri üyesi olarak görev yapmıştır [93]. 1946 yılında Türk Yüksek Mimarlar Birliği Umumi Kongresi neticesinde yönetim kurulundaki görevine devam etmesi kararlaştırılmıştır [199]. Aynı yıl içerisinde "Spor Alanları El Kitabı" başlıklı kitabı yayınlanmıştır. Kitap yayınlanırken Doğu'nun, Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü'ndeki görevine devam ettiği anlaşılmaktadır [297]. 1948 yılında Ankara İller Kooperatifi Tek Katlı Muhtelif Ev Tipleri Proje müsabakasında muhtelif ev tiplerinde Birincilik Ödülü kazanmıştır [93].

1951 yılında Ankara Güvenevler Mahallesi Güneş Sokakta Bozcaadalı Ailesi için iki apartman ile 1952 yılında Ankara Güvenevler Mahallesi Bn. Tuncay Evi ve Bn. Pertev Rizan Evi'ni inşa etmiştir [298][299][300]. 1953 yılında yine Ankara'da projesini hazırladığı Ulusan Apartmanı ile 1955 yılında Çankaya Ekrem Demirtaş Apartmanı inşa edilmiştir [301][300]. Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğündeki görevi ve uygulamaları dışında Arkitekt dergisinde makaleler yayınlayan Doğu, Talat Özışık'ın aktardığına göre, mimarlık kariyeri süresince Hacettepe Hastane

Siteleri İnşaat Müdürlüğü, Ankara Modern Çarşı, Amerikan Sefareti, Etibank Genel Müdürlüğü yapıları şantiye şefliği yapmış, Ankara Belediye Hastanesi Polikliniği, Ankara Üniversitesi Astronomi Kürsüsü, Ankara Belediye Hastanesi Ek İnşaatı, Ankara Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu ve Çankırı'da bir caminin mimari projelerini hazırlamıştır. Ankara'da 20'den fazla apartmanın mimari proje ve uygulamalarını gerçekleştiren Nizamettin Doğu, 1968 yılında vefat etmiştir [302][294].

3.2.51.2 Yapıları

Hasan B. Apartmanı (1931)

Merkezefendi Mezarlığında Bir Aile Mezarı (1933)

İş Bankası Cumhuriyetin Onuncu Yılı Takı (1933)

Suadiye Sami Bey Evi (1934)

İstanbul Karagümrük Kapalı Jimnastik Salonu (1941) (Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğünde iken)

Afyon Karahisar Spor Meydanı Projesi (Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğünde iken)

Adana Adalet Sarayı (Abidin Mortaş, Feyyaz Tüzüner ile) (1945)

Ankara Güvenevler Mahallesi Güneş Sokak Bozcaadalı Ailesi Apartmanları (1951)

Ankara Güvenevler Mahallesi Bn. Tuncay Evi (1952)

Ankara Güvenevler Mahallesi Bn. Pertev Rizan Evi (1952)

Ankara Küçükesat Ulusan Apartmanı (1953)

Ankara Çankaya Ekrem Demirtaş Apartmanı (1955)

3.2.51.3 Bulunduğu Görevler

Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü Mimarlığı (1939-?)

Türk Yüksek Mimarlar Birliği Mimarlık Dergisi Yazı İşleri Müdürlüğü (1944-?)

Türk Yüksek Mimarlar Birliği Umumi Kongresi Yönetim Kurulu (1946)

3.2.51.4 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Hasan B. Apartmanı (Mimar,1932,11-12,s.322-323)

Ev Projesi (Mimar,1933,02,s.55)

Bir Aile Mezarı (Mimar,1933,03,s.78-79)

Bir Ev Projesi (Mimar,1933,06,s.176)

Bir Katlı Ev Projesi (Mimar,1933,06,s.177)

Modern Mimaride Malzeme ve İşçilik (Mimar,1933,09-10,s.321)

Şehir Dışarısında Bir Ev (Mimar,1934,03,s.79).

Suadiye'de Bir Köşk (Mimar,1934,06,s.163-164)

Ne Yapıyoruz? (Arkitekt,1936,04,s.125-126)

İbrahim Kara Ahmetoğlu Kira Evleri (Arkitekt,1938,05-06,s.146-148)

Afyonkarahisar Spor Meydanı Projesi (Arkitekt,1938,08, s.221-232)

Kapalı Jimnastik Salonu (Arkitekt,1941/42, s.11-12,s.248)

Spor Alanları (Mimarlık,1944,01,s.22-24)

Spor Alanları Mimari Sergisi (Orhan Safa ve Kemal Ahmet Aru ile) (Mimarlık,1944,02,s.15-16)

İngiliz Mimarlık Sergisi (Mimarlık,1944,04,s.)

Adana Kapalı Cimnastik Salonu (Mimarlık,1944,06,s.)

Hususi Yapı İşlerinde Estetik Jüri İhtiyacı (Mimarlık,1946, Sayı:5-6,s.17-20)

Bugünün Türk Mimarları (Mimarlık,1947,03-04,s.)

Zavallı Akademi (Mimarlık,1948,02,s.)

Adana Adalet Sarayı (Mimarlık,1948,05,s.)

İller Kooperatifi Dört Odalı Ev Tipi (Mimarlık,1948,05,s.)

Yapı İşlerinde Yeni Bir Şey Yok (Mimarlık,1948,06,s.)

Bn. Tuncay Evi (Arkitekt,1952,11-12, s.225)

Bn. Pertev Rizan Evi (Arkitekt,1952,11-12, s.226-227)

Ulusan Apartmanı (Arkitekt,1953,05-06, s.89-90)

3.2.51.5 Yarışmaları

İller Bankası Mimari Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (Affan Lugal ile birlikte) (1935)

İstanbul Adliye Binası Mimari Proje Yarışması İkincilik Ödülü (Affan Lugal, Mimar Rebi, Mimar Sedat ile birlikte) (1935)

İstanbul Büyükada Yürük Ali Plajı Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (Sedat Erkoğlu ile birlikte) (1935)

Ankara Otomatik Telefon Santrali Mimari Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (Affan Lugal ile) (1943)

Adana Adalet Sarayı Binası Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Abidin Mortaş ve Feyyaz Tüzüner ile) (1945)

İstanbul Radyoevi Yarışması Mansiyon Ödülü (1945),

Ankara İller Kooperatifi Tek Katlı Muhtelif Ev Tipleri 1.lik Ödülü (1948)

3.2.51.6 Jüri Üyelikleri

Yozgat Spor Alanı Mimari Proje Müsabakası Jüri Üyesi (Beden Terbiyesi ve Umum Müdürlüğü adına) (1943)

Malatya Spor Alanı Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1945)

3.2.51.7 Kitapları

Spor Alanları El Kitabı (1946)

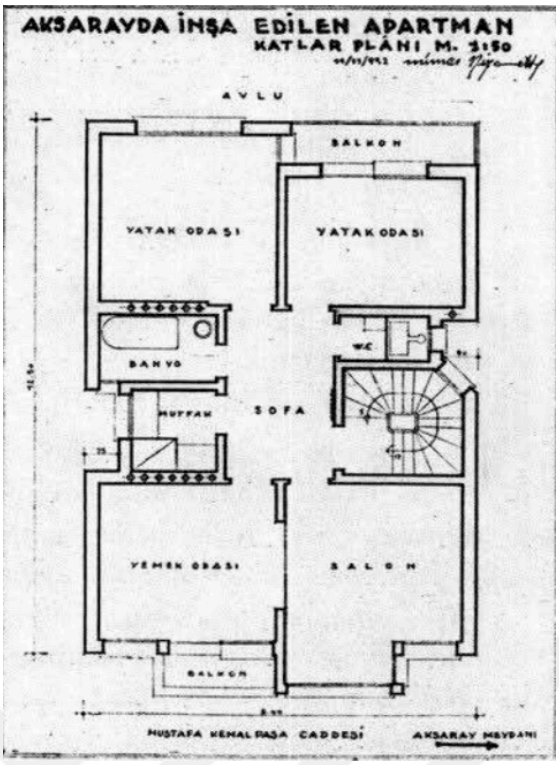

Şekil 3.125 Hasan B. Apartmanı [303]

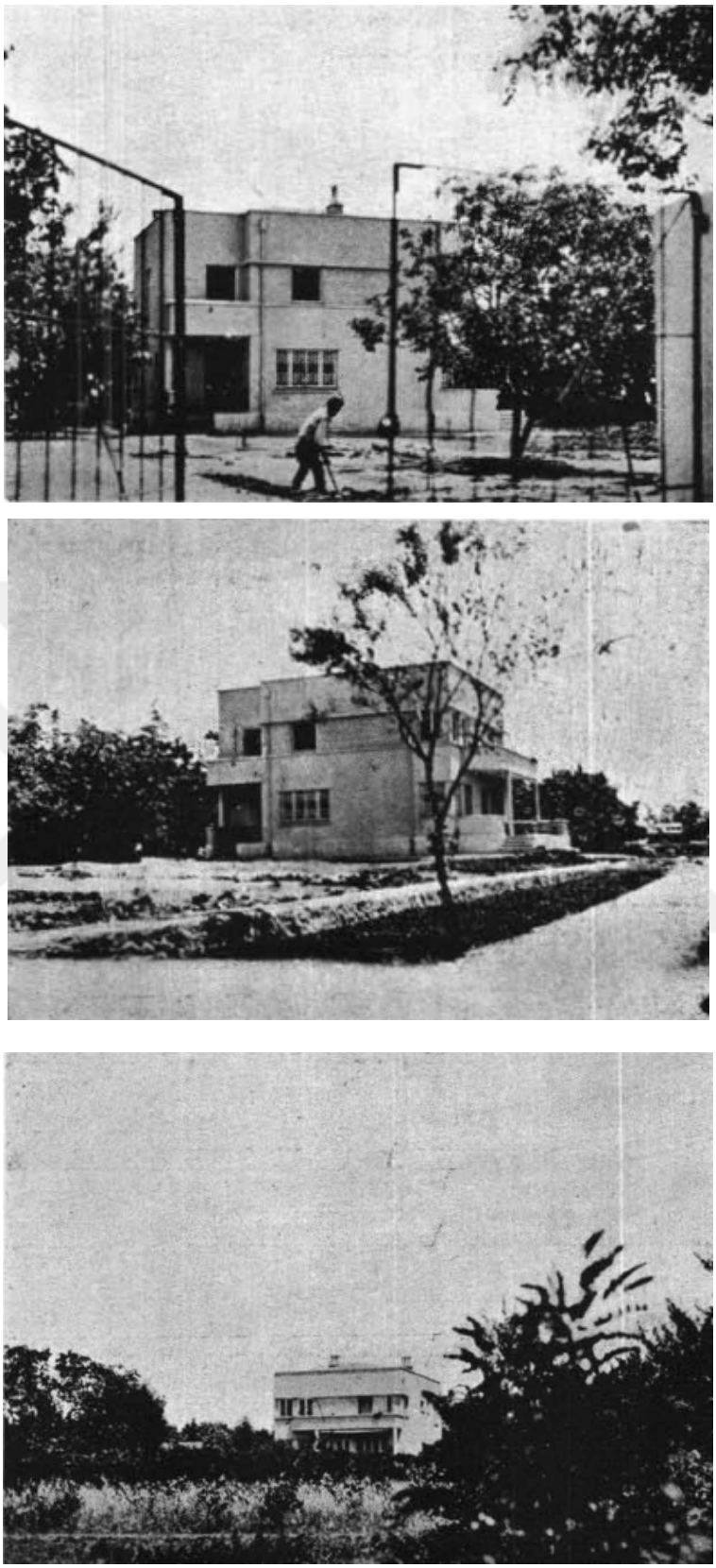

Şekil 3.126 Suadiye Sami Bey Evi [304]

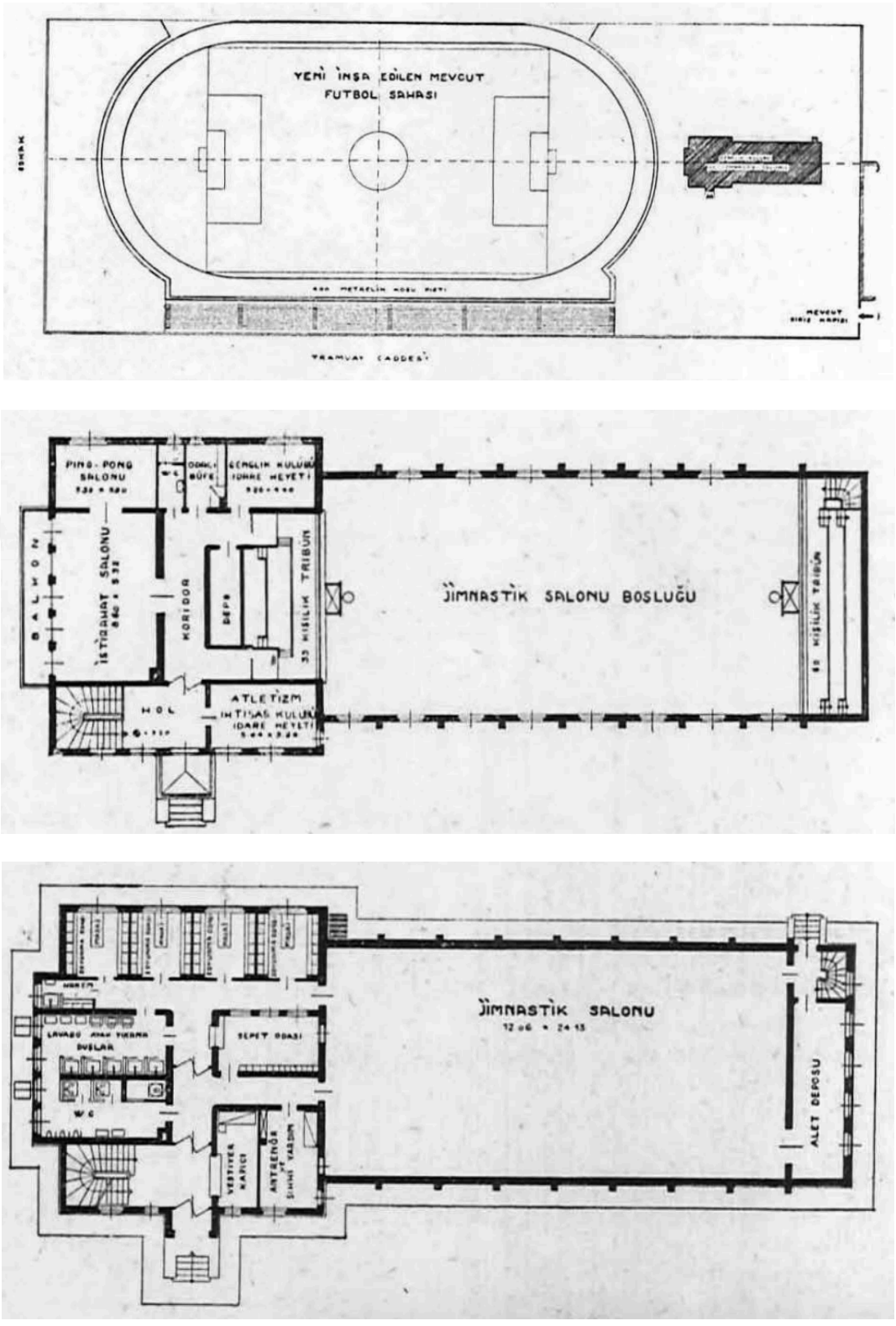

Şekil 3.127 İstanbul Karagümrük Kapalı Jimnastik Salonu [305]

3.2.52 Nurettin Nevg

3.2.52.1 Hayatı

Nurettin Nevg, (Nurettin)[104] 1931 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00412 diploma numarası ile mezun olmuştur. 1940 yılında Üçüncü Kolordu Mimarı olarak Çorlu'da görev yaptığı bilinmektedir [11][64].

Şekil 3.128 Nurettin Nevg [64]

3.2.52.2 Bulunduğu Görevler

Çorlu Üçüncü Kolordu Mimarı

[104]1931 yılı mezunlar listesinde sadece Nurettin olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Nurettin Nevg olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki isim-soy isim kaydı esas alınmıştır [11][64].

3.2.53 Recai Akçay

3.2.53.1 Hayatı

Recai Akçay, (Recai)[105] 1909'da Bartın'da doğmuştur. 1931 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00413 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. Mezun olduktan sonra Prof. Egli'nin bürosunda 1933 yılına kadar çalışmıştır. Buradan ayrıldıktan sonra 1934 yılında askere gidinceye kadar Mersin Belediyesinde mimar olarak görev yapmıştır. Askerlik görevinin ardından 1935 yılında Manisa Belediyesi'nde 1936 yılında ise İzmit Belediyesi'nde çalışmaya başlamıştır. Ancak bu görevleri oldukça kısa sürmüş, 1937 yılında Bayındırlık Bakanlığı Şehircilik Fen Heyeti bünyesine geçmiş 1939 yılında bu görevden de ay-

Şekil 3.129 Recai Akçay [306]

rılarak Ankara'da serbest mimar olarak çalışmaya başlamıştır. Bu süre zarfında, Ankara Hukuk Fakültesi, Tekel Genel Müdürlüğü için depo binası, Ankara Yenişehir Palas Oteli ve Tarım Bakanlığı'na ait Sultansuyu Harasında bulunan çeşitli binaların projelendirilmesi işini tamamlamıştır [306]. 1940 yılında basılan Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları başlıklı kitapçığa göre, Atatürk Bulvarı, Ayberk Apartmanı, Ankara adresinde bulunmaktadır [64]. Ankara'da çalışmalara devam ettiği dönemde, 1941 yılında düzenlenen Anıtkabir Mimari Proje Müsabakasında Kemali Söylemezoğlu, Kemal Ahmet Aru ile birlikte satın alma

[105]1931 yılı mezunlar listesinde sadece Recai olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Recai Akçay olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki isim-soy isim kaydı esas alınmıştır [11][64].

ödülü kazanmıştır [307]. Millî Eğitim Bakanlığı Arifiye Köy Enstitüsü Proje Müsabakası ile Seyhan Düziçi Köy Enstitüsü Proje Müsabakasında birinci olan Akçay, bu inşaatların kontrol mimarlığı görevini de yürütmüştür. Anıtkabir Proje yarışmasında mansiyon ödülü kazandıktan bir süre sonra 1943 yılında İstanbul'a taşınmış ve Bursa Koza Tarım Satış Kooperatifleri Birliği Binası, Gönen'de depo binası, Bursa'da Koza Fabrikası projelerini tamamlamıştır. Celal Biçer'le birlikte Bursa Yeşil Cami'nin restorasyon işlerini yapmıştır [306]. 1944 yılında düzenlenen Ödemiş İmar Planı Müsabakasında Henri Prost, Şekip Akalın, Paul Bonatz, Reuter ve Gustav Olsner gibi isimlerle birlikte Jüri üyesi olarak görev almıştır [308][93]. 1945 yılına kadar serbest mimarlık-müteahhitlik çalışmalarını sürdüren Recai Akçay bürosunu kapatarak, önce Belediyeler Fen Heyeti Şehircilik kısmı ve ardından yeni kurulan İller Bankası kadrosuna geçmiştir [306]. 1945 yılında Adana Adalet Sarayı (Seyhan) için açılan proje yarışmasında Yüksek Mimarlar birliği adına jüri üyeliği yapmıştır [198]. Aynı yıl ayrıca Beden Terbiyesi Umum müdürlüğü tarafından düzenlenen Malatya Spor Alanı Proje Müsabakasında da jüri üyesi olarak görev yapmıştır [93]. 1946 yılında Devlet Demiryolları Başkanlığı tarafından düzenlenen Eskişehir Garı Proje Müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır [200]. 1948 yılında Ankara İller Kooperatifi Ev Projeleri Proje müsabakası ile İzmit Belediye Binası ile Otel proje müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır. 1949 yılında Ankara Belediyesi tarafından düzenlenen Ankara Belediyesi Ucuz Evler Proje Müsabakasına Mukadder Cizer ile birlikte katılmış ve Üçüncülük Ödülü kazanmıştır. Aynı yıl İstanbul Belediyesi tarafından düzenlenen Halk Tipi Ucuz Evler Proje Müsabakasına yine Mukadder Cizer ile birlikte katılmış ve birincilik Ödülü kazanmıştır. 1950 yılında T.C. Merkez Bankası tarafından düzenlenen T.C. Merkez Bankası İzmir Şubesi Proje Müsabakasına Edip Onat ile birlikte katılmış ve Mansiyon Ödülü kazanmıştır [93]. İlerleyen yıllarda jüri üyeliklerine devam eden Akçay, 1953 yılında Malatya İmar Planı Proje Müsabakasında, 1955 yılında Ankara Esnafları Kooperatifi Çarşı ve İşhanı Proje Müsabakası ile Antalya İmar Planı Proje Müsabakasında, 1956 yılında Ankara Kapalı Çarşı Sitesi Proje Müsabakasında, 1956 yılında Tarabya Yapı Kooperatifi Proje Müsabakasında, 1957 yılında Adapazarı İmar Planı Müsabakasında Jüri

üyesi olarak görev almıştır [229][93]. İlerleyen yıllarda yarışmalarda Jüri üyeliği görevlerine devam eden Akçay, 1965 yılında İller Bankası tarafından düzenlenen Konya İmar Planı Müsabakası ile 1967 yılında düzenlenen Sivas Ana İmar Planı Müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır [93]. Akçay 1945 yılında girdiği İller Bankası'nda genel müdürlüğe kadar çeşitli kademelerde uzun yıllar çalışmıştır. Recai Akçay, 1967 yılında vefat etmiştir [306].

3.2.53.2 Yapıları-Projeleri

Ankara Hukuk Fakültesi

Arifiye Köy Enstitüsü Binası-Proje ve Kontrol Mimarlığı

Seyhan Düziçi Köy Enstitüsü Binası-Proje ve Kontrol Mimarlığı

Tekel Genel Müdürlüğü için Depo Binası Plan ve Detay Projelerinin Hazırlanması

Ankara Yeni Şehir Oteli (Bekir İhsan (Ünal) ile) (Proje) (1941-1942)

Tarım Bakanlığı Sultansuyu Harası Çeşitli Binaların Projelendirilmesi

Bursa Koza Tarım Satış Kooperatifleri Birliği Binası

Gönen'de Depo Binası

Bursa Koza Fabrikası Projelerinin Hazırlanması

Bursa Yeşil Türbe Restorasyonu (Celal Biçer'le birlikte)

Ankara Maltepe Cami (1954-1959)

3.2.53.3 Bulunduğu Görevler

Mersin Belediye Mimarı (1934)

Manisa Belediye Mimarı (1935)

İzmit Belediye Mimarı (1936)

Bayındırlık Bakanlığı Şehircilik Fen Heyeti (1937)

Ankara ve İstanbul'da Serbest Mimarlık-Müteahhitlik Çalışmaları (1939-1945)

İller Bankası Mimarı (1945-1967)

3.2.53.4 Yarışmaları

Arifiye Köy Enstitüsü Proje Müsabakası Birincilik Ödülü

Seyhan Düziçi Köy Enstitüsü Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Arkitekt,1945,07-08,189-190).

Anıtkabir Mimari Proje Müsabakası Satın Alma Ödülü (Kemali Söylemezoğlu, Kemal Ahmet Aru ile birlikte) (1941)

Ankara Belediyesi Ucuz Evler Proje Müsabakası Üçüncülük Ödülü (Mukadder Cizer ile) (1949)

İstanbul Belediyesi Halk Tipi Ucuz Evler Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Mukadder Cizer ile) (1949)

T.C. Merkez Bankası İzmir Şubesi Mimari Proje Yarışması Mansiyon Ödülü (Edip Onat ile) (1950).

3.2.53.5 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Yeni Şehir Oteli (Bekir İhsan (Ünal) ile) (Arkitekt,1941-42,03-04,s.53-56)

3.2.53.6 Jüri Üyelikleri

Ödemiş İmar Planı Müsabakası Jüri Üyeliği (1944)

Adana Adalet Sarayı Binası Proje Müsabakası Jüri Üyeliği (1945)

Malatya Spor Alanı Proje Müsabakası Jüri Üyeliği (1945)

Seyhan Adalet Sarayı Proje Müsabakası Jüri Üyeliği (1945)

Eskişehir Garı Proje Müsabakası Jüri Üyeliği (1946)

Ankara İller Kooperatifi Ev Projeleri Mimari Proje Müsabakası Jüri Üyeliği (1948)

İzmit Belediye Binası ile Otel Proje Müsabakasında Jüri Üyeliği (1948)

Malatya İmar Planı Proje Müsabakası Jüri Üyeliği (1953)

Ankara Esnafları Kooperatifi Çarşı ve İşhanı Proje Müsabakası Jüri Üyeliği (1955)

Antalya İmar Planı Proje Müsabakası Jüri Üyeliği (1955)

Ankara Kapalı Çarşı Sitesi Proje Müsabakası Jüri Üyeliği (1956)

Tarabya Yapı Kooperatifi Proje Müsabakası Jüri Üyeliği (1956)

Adapazarı İmar Planı Müsabakası Jüri Üyeliği (1957)

Konya İmar Planı Müsabakası Jüri Üyeliği (1965)

Sivas Ana İmar Planı Müsabakası Jüri Üyeliği (1967)

Şekil 3.130 Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi [309]

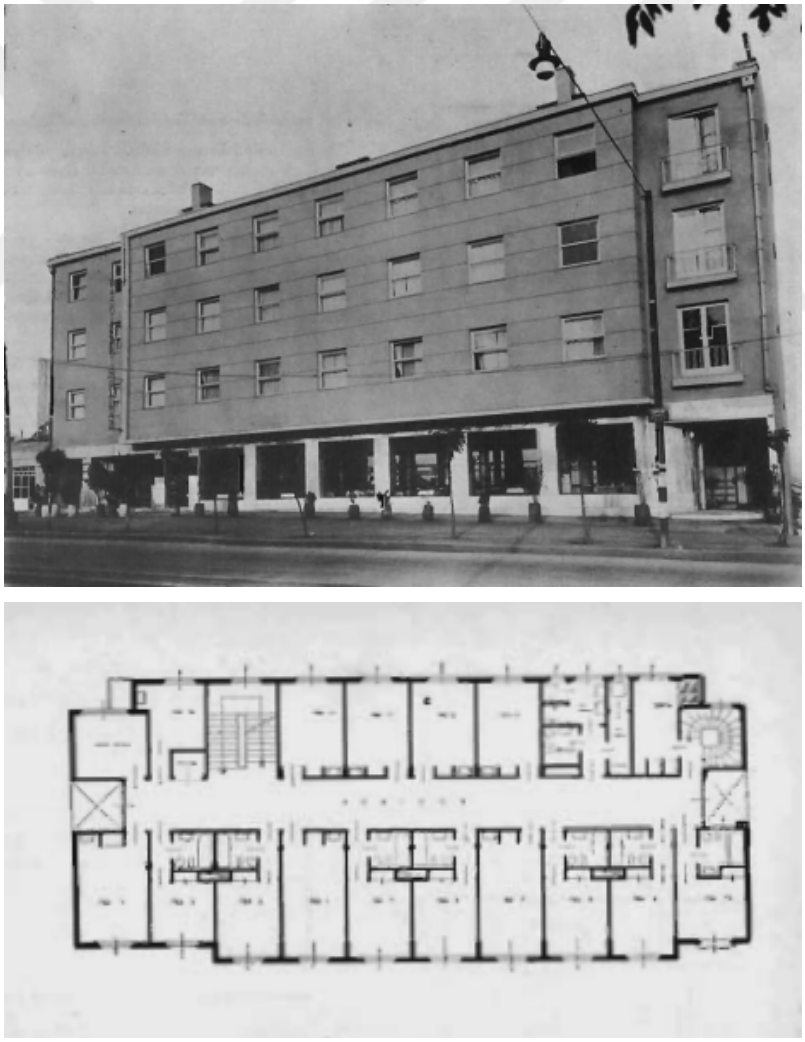

Şekil 3.131 Ankara Yeni Şehir oteli [310]

3.2.54 Şinasi Şahingiray

3.2.54.1 Hayatı

Şinasi Şahingiray, (Şinasi)[106] 1931 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00409 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1939 yılında PTT Umum Direktörlüğü'ne atanmıştır [295].

Şekil 3.132 Şinasi Şahingiray [311]

1955 yılında Fazıl Aysu ile birlikte Türk-Philips Firması Binası projesini uygulamıştır [312]. Şahingiray ayrıca yine Fazıl Aysu ile birlikte İnönü Stadyumu, Ali Sami Yen Stadyumu ve Lütfi Kırdar Kongre Merkezi'nin projelerini hazırlamıştır [311][313]. Tarihsiz bir gazete kupüründeki habere göre, "*Dolmabahçe'de yapılacak olan stadın planlarını Şinasi ve Fazıl isimlerindeki iki genç mühendisimiz, İtalya'da mimar Viyoti Villi'nin yanında çalışarak hazırlamışlar, dün şehrimize getirmişlerdir. (…) İtalyan mimarı, stadın keşif ve şartnamesini hazırlamakla meşguldür; yakında şehrimize getirecektir*" ifadesi yer almaktadır [313]. Buna göre, Şinasi Şahingiray ve Fazıl Aysu, Dolmabahçe Stadyumu Projesini hazırlamak üzere bir süre İtalya'da bulunmuş ardından projenin uygulama aşaması için İstanbul'a gelmişlerdir. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz"

[106]1931 yılı mezunlar listesinde sadece Şinasi olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Şinasi Şahingiray olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki isim-soy isim kaydı esas alınmıştır [11][64].

başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 38. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

3.2.54.2 Yapıları

Türk-Philips Firması Binası (Fazıl Aysu ile) (Arkitekt,1955,02, s.68-73)

İnönü Stadyumu (Fazıl Aysu ve Paolo Vietti-Violi ile)

Ali Sami Yen Stadyumu (Fazıl Aysu ile)

Lütfi Kırdar Kongre Merkezi (Fazıl Aysu ile)

3.2.54.3 Bulunduğu Görevler

PTT Umum Direktörlüğü (1939)

3.2.54.4 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Türk- Philips Firması Binası (Fazıl Aysu ile)(Arkitekt,1955,02,s.68-73)

3.2.55 Bekir İhsan Ünal

3.2.55.1 Hayatı

Bekir İhsan Ünal, (Bekir İhsan)[107] 1932 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00433 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1934 yılında Ankara'da yapılacak bir apartman için açılan mimari proje müsabakasında birincilik ödülü kazanmıştır [314]. Aynı yıl mimar dergisindeki bir habere göre, Nafia Vekaleti Mebani Şubesi Mimarlığına tayin edilmiştir [315]. 1937 yılında İzmir Ağamemnun Kaplıcalarının ıslahı için açılan mimari proje müsabakasında Mimar Muhiddin (Güreli) ile birlikte üçüncülük ödülü kazanmıştır [175]. 1939 yılında Ankara'da Rasih İhsan Kiraevi Projesi ile 1940 yılında Anafartalar Caddesindeki kira evi projelerini hazırlamıştır [316][317].

Şekil 3.133 Bekir Ünal [64]

1940 yılında Arkitekt dergisinde yayımlanan bir habere göre Eti Bank İnşaat Fen Heyeti Mimarlığına tayin edilmiştir [135]. 1944 yılında Çanakkale Zafer ve Meçhul Asker Anıtı proje yarışmasında mansiyon kazanan 6 ödülden birinin sahibidir [92]. 11.11.1946 tarihine ait bir arşiv belgesine göre Bekir İhsan Ünal ve ortağı Feridun İşmen, Samanpazarı PTT Binasının Müteahhitliğini üstlenmişlerdir [318]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 37. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

[107]1932 yılı mezunlar listesinde Bekir İhsan olarak kayıtlıdır [11].

3.2.55.2 Yapıları-Projeleri

Eskişehir Mustafa B. Evi (1933)

Fethi B. Evi (1933)

Rasih İhsan Kiraevi (1939)

Anafartalar Caddesi Kira Evi (1940)

Ankara Yeni Şehir Oteli (Recai Akçay ile) (Proje) (1941-1942)

Samanpazarı PTT Binası (Yüklenici) (Feridun İşmen ile) (1945)

Ankara'da Sönmez Apartmanı

Ercan Apartmanı

Kınacı Apartmanı

Tuna Apartmanı

Karadeniz Apartmanı [82].

3.2.55.3 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Ev Projeleri (Mustafa B. Evi ve Fethi B. Evi) (Mimar,1933,01,s.17-18)

Mürekkep Kirişlerinin Hesabı (Mimar,1933,01,s.27-28)

Küçük Ev Projeleri (Mimar,1933,02,s.53-54)

Ameli Mukavemet ve Betonarme (Mimar,1933,02,s.57-61)

Ameli ve Basit Mukavemet Betonarme (Mimar,1933,03,91-94)

Eğilmeye Maruz Cisimlerin Hesabı (Mimar,1933,06,s.187-189)

Mütemadi Kirişler Hesabı (Mimar,1934,06,s.187-189)

Kira Evi (Arkitekt,1935,10,s.279-280)

Ankara'da Bir Ev (Arkitekt,1936,12,s.328-329)

B. Rifat Evi (Arkitekt,1937,01,s.5-6)

B. Osman Kira Evi (Arkitekt,1937,01,s.7-8)

Kınacı Kira Evi (Arkitekt,1937,09,s.237)

Sönmez Kira Evi (Arkitekt,1937,09,s.238)

Bir Kira Evi (Arkitekt,1937,09,s.239)

Müh. Ragıp Kira Evi (Arkitekt,1939,03-04,s.49-52)

Rasih İhsan Kira Evi (Arkitekt,1939,11-12,s.243-245)

Bir Kira Evi (Arkitekt,1940,03-04, s.53-54)

Yeni Şehir Oteli (Recai Akçay ile) (Arkitekt,1941-42,03-04,s.53-56)

3.2.55.4 Ödül Kazandığı Yarışmalar

Ankara'da bir Apartman için Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (1934)

İzmir Ağamemnun Kaplıcalarının Islahı Mimari Proje Müsabakası Üçüncülük Ödülü (Mimar Muhittin (Güreli?) ile birlikte) (1937)

Çanakkale Zafer ve Meçhul Asker Anıtı Müsabakası 3. Mansiyon Ödülü (1944)

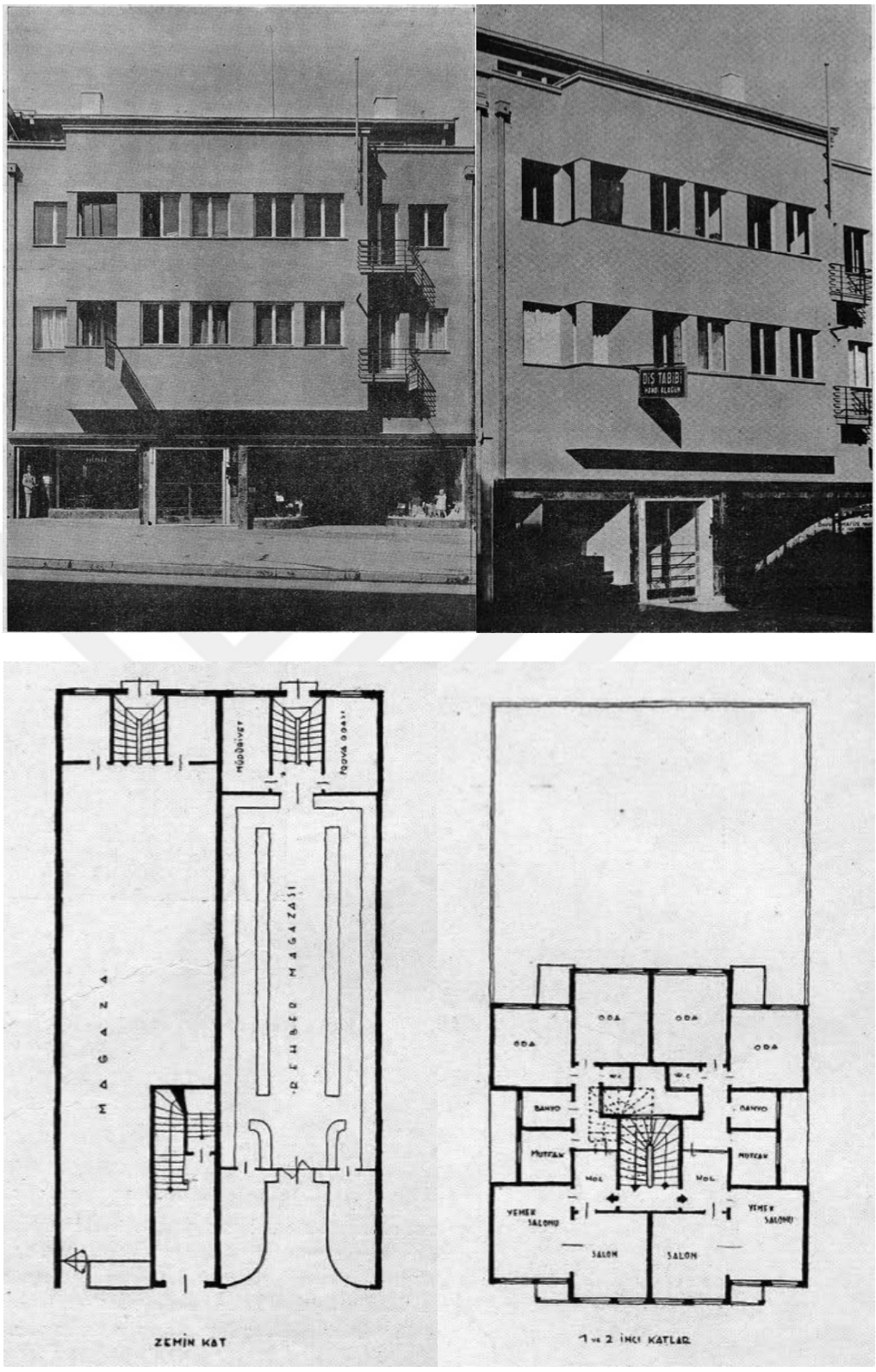

Şekil 3.134 Anafartalar Caddesinde bir Kira Evi [317]

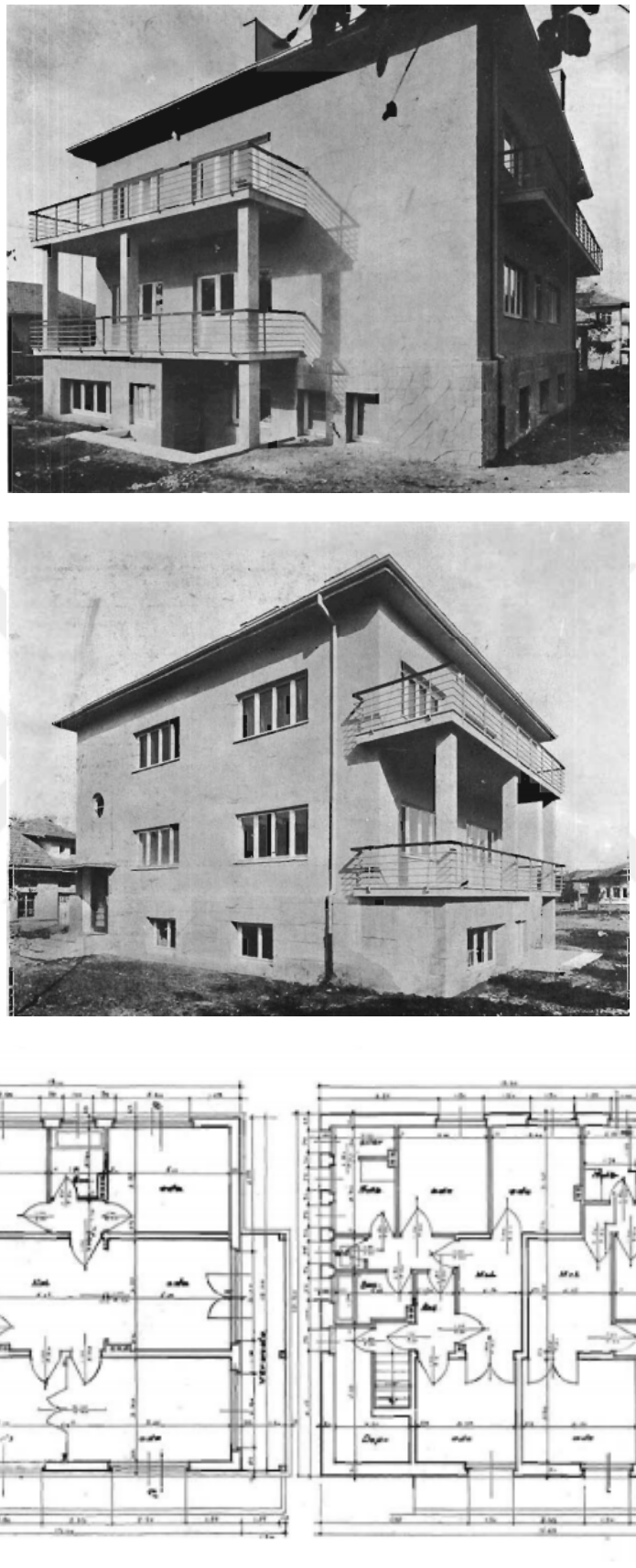

Şekil 3.135 Ankara Yenişehir Caddesinde Bir Ev [319]

T. C.
BAŞBAKANLIK
MUAMELÂT UMUM MÜDÜRLÜĞÜ
Kararlar Müdürlüğü
Karar sayısı
3
4934

Karar

Samanpazarı Posta, Telgraf ve Telefon binası inşası için müteahhit Bekir İhsan Ünal ve ortağı Feridun İşmen ile yapılan 5/12/1945 tarihli sözleşmede değişiklik yapılması hakkındaki Ulaştırma Bakanlığının 14/8/1946 tarihli ve 1562/231 sayılı teklifi ile sözleşme süresinin 202 gün uzatılmasına dair olan Danıştay Üçüncü dairesinin 12/9/1946 tarihli ve 25/23 sayılı, Genel Kurulunun 23/9/146 tarihli ve 148/139 sayılı mütalâaları, Bakanlar Kurulunca II/II/1946 tarihinde incelenerek; sözü geçen sözleşmede Danıştayın düşüncesine göre değişiklik yapılması; 4454 sayılı kanunun 28 inci maddesine göre, kararlaştırılmıştır.

CUMHURBAŞKANI

Başbakan | Devlet Bakanı Başb. Yardımcısı | Devlet Bakanı | Adalet Bakanı | Millî Savunma Bakanı

İçişleri Bakanı | Dışişleri Bakanı | Maliye Bakanı | Millî Eğitim Bakanı

Bayındırlık Bakanı | Ekonomi Bakanı | Sa. ve So. Y. Bakanı | Gümrük ve Tekel Bakanı

Tarım Bakanı | Ulaştırma Bakanı | Ticaret Bakanı | Çalışma Bakanı

08.0 18 07 02 112 72 2

Şekil 3.136 5.12.1945 tarihli sözleşmede değişiklik yapılması [318]

3.2.56 Nazmi Türegün

3.2.56.1 Hayatı

Nazmi Türegün, (Nazmi)[108] 1932 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00429 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. Meslek hayatı ağırlıkla kamu kurumlarında geçirdiği anlaşılmaktadır. İstanbul Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğünde çalıştıktan sonra bilinen son görevi Beşiktaş Belediyesi Fen Kurulu Şefliği olmuştur. Nazmi Türegün, 1969 yılında vefat etmiştir [117].

Şekil 3.137 Nazmi Türegün [64]

3.2.56.2 Bulunduğu Görevler

İstanbul Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü

Beşiktaş Belediyesi Fen Kurulu Şefliği

[108]1932 yılı mezunlar listesinde Nazmi, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Nazmi Türegün olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki isim-soy isim kaydı esas alınmıştır [11][64].

3.2.57 Reşat San

3.2.57.1 Hayatı

Reşat San, (Reşat)[109] (Ahmet Reşat)[110] 1911 yılında İstanbul'da doğmuştur. 1932 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00432 diploma numarası ile mezun olmuştur [95][11][64]. Mezun olduktan sonra Maarif Vekaleti'nin İnşaat Bürosunda Ernst Egli ile bir müddet çalışmıştır. Ardından Ankara'da Yüksek Mimar Bedri Tümay ile Vakıflar İşhanı binasının proje ve uygulamasını gerçekleştirmiştir [95]. 1933 yılında Edip Hikmet Bey'le birlikte Dahiliye Vekaleti'nin düzenlediği Ankara Polis ve Jandarma Mektebi Mimari Proje Müsabakasında birincilik ödülü kazanmıştır. Projenin uygulama aşamasında ikinci olan Celal Biçer'in de uygulamaya dahil edilmesi kararlaştırılmış ve proje bu üçlü tarafından tamamlanmıştır [320].

Şekil 3.138 Reşat San [64]

İlerleyen yıllarda, mimari yarışmalara katılmaya devam etmiş ve çeşitli ödüller kazanmıştır. Bu yarışmalardan biri, 1937 yılında Celal Biçer ile birlikte birincilik ödülü kazandıkları İzmir Ağamemnun Kaplıcalarının ıslahı için açılan mimari proje müsabakasıdır [175]. Ankara'da bulunduğu dönemde, 1936 yılında Celal Biçer ile birlikte Bekarlar için bir pansiyon binası inşa etmiştir. 1930'lu yılların

[109]1932 yılı mezunlar listesinde Reşat, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Reşad San olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki isim-soy isim kaydı esas alınmıştır [11][64].

[110]Cumhuriyet arşivindeki bir belgede Ahmet Reşat ismi kullanılmıştır [320].

sonu ile birlikte İstanbul'a dönüş yaptığı anlaşılmaktadır. 1940 yılında basılan Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları başlıklı kitapçığa göre, Nordstern Han, No:22 Galata adresinde bürosu bulunmaktadır [64]. İlerleyen yıllarda Reşat San, İstanbul'da çeşitli apartman, yalı, köşk projeleri hazırlamış, Bursa'da çeşitli yapıların restorasyonlarını gerçekleştirmiş, Milli Saraylar Mimarlığı, İstanbul Üniversitesi Yapı İşleri Başkanlığı gibi görevlerde bulunmuştur [95]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 37. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109]. 1979 yılında vefat etmiştir [95].

3.2.57.2 Yapıları

Ankara Vakıflar İşhanı Binası Mimari Proje ve Uygulama (Bedri Tümay ile)

Ankara Polis Jandarma Okulu Binası (Celal Biçer ve Edip Hikmet ile)

Ankara Kutlu Pansiyon Evi (Celal Biçer ile)

3.2.57.3 Bulunduğu Görevler

Serbest Mimarlık (Ankara-İstanbul)

Milli Saraylar Mimarlığı

İstanbul Üniversitesi Yapı İşleri Başkanlığı

3.2.57.4 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Kutlu Pansiyon Evi (Celal Biçer ile) (Arkitekt,1936,08,s.211-216)

Polis Jandarma Mektebi (Celal Biçer ile) (Arkitekt,1938,02,s.33-39)

3.2.57.5 Ödül Kazandığı Yarışmalar

Ankara Polis ve Jandarma Mektebi Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Edip Hikmet ile) (1933)

İzmir Ağamemnun Kaplıcalarının Islahı Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Celal Biçer ile birlikte) (1937)

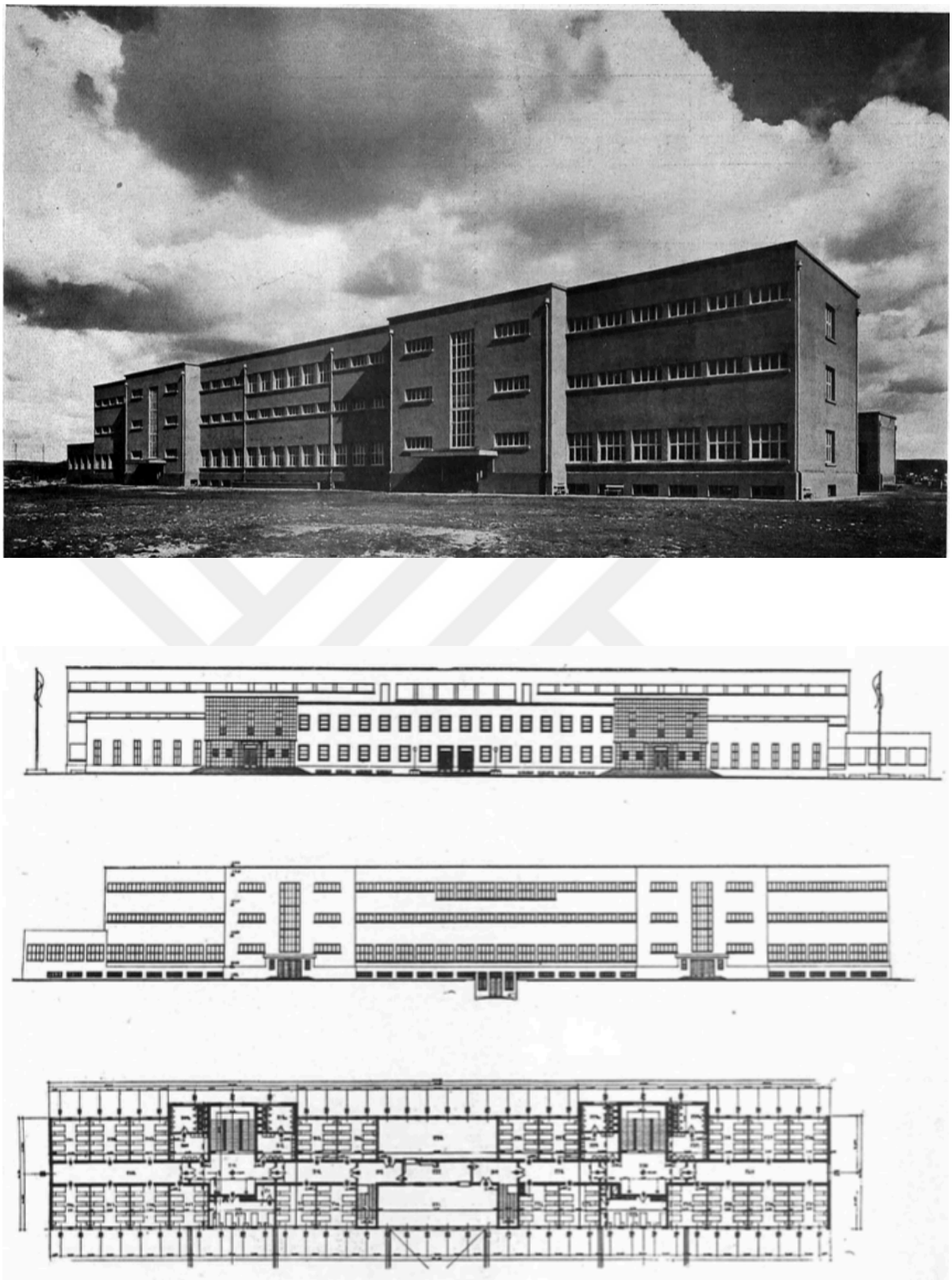

Şekil 3.139 Ankara Polis Jandarma Mektebi [321]

3.2.58 Suat Nirven

3.2.58.1 Hayatı

Suat Nirven, (Hamdullah Suat)[111] 1932 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00430 diploma numarası ile mezun olmuştur. 1940 yılında Emlak ve Eytam Bankası Fen Şefi olarak görev yaptığı bilinmektedir [11][64]. Suat Nirven 1946-1952 yılları arası İstanbul'un çeşitli ilçelerinin haritalarını hazırlamıştır.

Şekil 3.140 Suat Nirven [64]

3.2.58.2 Bulunduğu Görevler

Emlak ve Eytam Bankası Fen Şefi

[111]1932 yılı mezunlar listesinde Hamdullah Suat olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Suat Nirven olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

3.2.59 Affan Lugal

3.2.59.1 Hayatı

Affan Lugal, 1906 yılında İstanbul'da doğmuştur. 1933 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 444 diploma numarası[112] ile mezun olan Lugal, mezuniyetinin ardından 1935 yılında Ankara İmar Müdürlüğü Fen Heyetinde çalışmaya başlamıştır. Buradaki görevine devam ederken bir yandan mimari proje müsabakalarına katılmıştır. İlk yarışma derecelerini 1935 yılında alan Lugal, ilk olarak İller Bankası binası için açılan yarışmada Nizamettin Doğu ile birlikte İkincilik Ödülü kazanmıştır. Aynı yıl bir diğer ikincilik ödülünü ise Nizamettin Doğu, Mimar Rebi ve Mimar Sedat ile birlikte katıldığı İstanbul Adliye Binası mimari proje müsabakasında elde etmiştir. Öte yandan, Ankara İmar Müdürlüğündeki görevine bir yıl devam eden Lugal, 1936 yılında İskân Umum Müdürlüğü Fen Şubesinde göreve başlamıştır [64][322][278][93].

Şekil 3.141 Affan Lugal [322]

1940 yılına gelindiğinde Affan Lugal'ın İskân Umum Müdürlüğü Fen Şubesi Şefi olarak çalıştığı anlaşılmaktadır. İlgili belgeye göre Lugal'a Fen Şubesi Şefliği görevinde iken mesai saatleri dışında Orman Çiftliği ile Polatlı'ya inşa edilecek dört adet hangar binası inşaatının kontrolü görevi verilmiştir [323]. Fen Şubesi Şefliği görevi devam ederken ilerleyen yıllarda proje müsabakalarına katılmaya

[112] Affan Lugal ve 444 diploma numarası mezun listelerinde yer almamaktadır [11] Affan Lugal, birlik kitapçığındaki kayıt esas alınarak kataloğa dahil edilmiştir [64].

devam etmiş, 1943 yılında düzenlenen Ankara Otomatik Telefon Santrali Mimari Proje Müsabakasında Nizamettin Doğu ile birlikte ikincilik ödülü ve Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü tarafından düzenlenen Yozgat Spor Alanı Mimari Proje Müsabakasında Üçüncülük ödülü kazanmıştır [196][195]. İskân Umum Müdürlüğü Fen Şubesi Şefliği görevini 1950 yılına kadar sürdüren Lugal, bu tarihten itibaren Sağlık ve Sosyal Bakanlığı Müşavir Mimarlığına atanmıştır [322]. 1968 ve 1969 yılına ait arşiv belgelerine göre Affan Lugal, halen Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Yüksek Mimarı olarak çalışmaktadır. Bu görevinden ötürü ülkenin çeşitli şehirlerine inşa edilecek hastaneler için açılan mimari proje müsabakalarında sıklıkla jüri üyesi olarak görevlendirilmiştir. Bu doğrultuda, 1967 yılında Erzurum Devlet Hastanesi Kadın-Doğum, Çocuk Servisleri Ek Binası proje müsabakası ile Tokat Devlet Hastanesi Tevsii proje müsabakasında danışman Jüri üyesi olarak görev almıştır. 1968 yılında Ankara Numune Hastanesi Tevsii proje müsabakası, Çorum Devlet Hastanesi proje müsabakası ve 500 yataklı Diyarbakır Devlet Hastanesi proje müsabakasında danışman Jüri üyesi olarak görev almıştır. 1970 yılına gelindiğinde ise 200 yataklı Niğde Devlet Hastanesi proje müsabakası ile 1971 yılında 400 yataklı Mersin Devlet Hastanesi proje müsabakasında Danışman Jüri üyesi olarak görev almıştır [324][325][326][93]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 36. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109]. Affan Lugal, 1975 yılında vefat etmiştir [322].

3.2.59.2 Bulunduğu Görevler

Ankara İmar Müdürlüğü Mimarı (1935)

İskân Umum Müdürlüğü Fen Şubesi (1936-1950)

Sağlık ve Sosyal Bakanlığı Müşavir Mimarlığı (1950-?)

3.2.59.3 Ödül Kazandığı Yarışmalar

İller Bankası Mimari Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (Nizamettin Doğu ile birlikte) (1935)

İstanbul Adliye Binası Mimari Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (Nizamettin Doğu, Mimar Rebi, Mimar Sedat ile birlikte) (1935)

Ankara Otomatik Telefon Santrali Mimari Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (Nizamettin Doğu ile) (1943)

Yozgat Spor Alanı Mimari Proje Müsabakası Üçüncülük Ödülü (1943)

3.2.59.4 Jüri Üyelikleri

Erzurum Devlet Hastanesi Kadın-Doğum, Çocuk Servisleri Ek Binası Proje Müsabakası Danışman Jüri Üyesi (1967)

Tokat Devlet Hastanesi Tevsii Proje Müsabakası Danışman Jüri Üyesi (1967)

Ankara Numune Hastanesi Tevsii Proje Müsabakası Danışman Jüri Üyesi (1968)

Çorum Devlet Hastanesi Proje Müsabakası Danışman Jüri Üyesi (1968)

500 yataklı Diyarbakır Devlet Hastanesi Proje Müsabakası Danışman Jüri Üyesi (1968)

200 yataklı Niğde Devlet Hastanesi Proje Müsabakası Danışman Jüri Üyesi (1970)

400 yataklı Mersin Devlet Hastanesi Proje Müsabakası Danışman Jüri Üyesi (1971)

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

T. C.
BAŞVEKÂLET
KARARLAR DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ
Karar sayısı
2
14858

Kararname

Amerikadan satın alınan ziraat makinelerinin muhafazasının temini maksadile Orman çiftliğile Polatlı kazasında yaptırılacak dört hangarın inşaatını muayyen mesaî saatleri dışında kontrol edecek olan İskân umum müdürlüğü fen şubesi şefi Affan Lugal'e 2/I3555 sayılı kararnameye istinaden Ziraat Vekâleti emrine verilen 920 000 liralık tahsisattan mezkûr hangarların ihale bedeli olduğu şifahen bildirilen 96.500 liranın % 2 si hesabile I930 lira ücret verilmesi; Ziraat Vekilliğinin 26/II/940 tarih ve 4995/46277 sayılı tezkereşile yapılan teklifi ve Maliye Vekilliğinin 6/I2/940 tarih ve I3229/59/6922 sayılı mutalaanamesi üzerine 3656 sayılı kanunun 22 inci maddesine tevfikan İcra Vekilleri Hey'etince 17.KAN.EV.1940 tarihinde kabul olunmuştur.

REİSİCÜMHUR
İsmet İnönü

Bş. V. Ad. V. M. M. V. Da. V. Ha. V.

Ma. V. Mf. V. Na. V. İk. V. S. İ M. V.

G. İ. V. Zr. V. Mü. V. Ti. V.

030	10	01	02	93	114	18

Şekil 3.142 Affan Lugal'a ücret verilmesi [323]

3.2.60 Behçet Ünsal

3.2.60.1 Hayatı

Behçet Ünsal, (Behçet Sabri)[113] 1909 yılında Malatya'da doğmuştur. 1933 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00438 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. Mimar dergisindeki habere göre 1933 yılında Afyon Belediye mimarlığına tayin edilmiştir [327].

Şekil 3.143 Behçet Ünsal [64]

Mezuniyetinin hemen ardından, 1934 yılında düzenlenen Sümerbank Mimari Proje Müsabakasında Mansiyon Ödülü kazanmıştır [93]. 1935 yılında askerlik görevini tamamlamasının ardından 1936 yılında katıldığı iki proje müsabakasında da birincilik ödülü elde etmiştir. Bunlardan birincisi Şevki Balmumcu ile katıldığı ve Abidin Mortaş ile müşterek birincilik kazandıkları Çocuk Esirgeme Kurumu Apartman, Sinema, Kapalı Yüzme Havuzu, Gazino ve Garaj Binası Mimari Proje Müsabakası, ikincisi ise Samsun Halkevi Proje Müsabakasıdır[114] [157][246][93] [328]. 1936 yılında Ankara Vilayet Mimarı olarak göreve başlayan Ünsal, 1937 yılında İzmir Hal Santrali Uluslararası Mimari Proje Müsabakasında İkincilik Ödülü kazanmıştır [329]. Ankara Vilayet Mimari görevinin ardından Ünsal, 1938

[113]1933 yılı mezunlar listesinde [11] Behçet Sabri olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Behçet Ünsal olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki isim esas alınmıştır [64].

[114]Bu yarışmalar dışında Yalova'da Bir Otel Proje Müsabakası (1933), Gümrükler ve İnhisarlar Vekaleti Binası Proje Müsabakası (1934), İstanbul Tiyatro ve Konservatuarı Proje Müsabakasına (1935) katılmış ancak ödül elde edememiştir.

yılında Ankara'da Bayındırlık Bakanlığı Yapı ve İmar İşleri Müdürlüğü'nde Proje Mimarı olarak göreve başlamıştır. Ancak bu görevi kısa sürmüş, 1940 yılında İstanbul'a dönerek İstanbul Belediyesi İmar Müdürlüğü'nde göreve başlamıştır [328]. Bu görevi esnasında Henri Prost ile İstanbul İmar Planı çalışmalarında görev almış, Prost'tan aldığı görev ile Kasımpaşa İmar Detay Planlarını hazırlamıştır [168]. İmar Müdürlüğü'ndeki görevi devam ederken 1940 yılında düzenlenen Ankara Polis Koleji mimari proje müsabakasında ikincilik ödülü elde etmiştir [330]. 1944 yılına kadar İmar Müdürlüğü'ndeki görevine devam eden Ünsal, II. Dünya Savaşının ardından bir süre İnhisarlar İnşaat Bürosu'nda çalışmış ardından 1945/1946 yılında İstanbul Teknik Okulu (günümüz Yıldız Teknik Üniversitesi) Mimari Şubesi Mimari ve Sanat Tarihi Hocası olarak tayin edilmiştir. Akademik görevlerinin yanında 1952 yılında Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar yüksek Kurulu Üyesi oldu. 1954 yılında ise İstanbul Belediyesi Eski Eserler Müşaviri görevini yürüttü. 1954 yılında aynı zamanda İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi (günümüz MSGSÜ) Mimarlık Bölümü'ne Öğretim Görevlisi olarak görevlendirildi. 1955 yılında Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen İstanbul Kapalı Çarşı Tesisleri proje müsabakasında Jüri üyesi olarak görev alan Ünsal, 1964 yılında İstanbul Teknik Okulu'nda Profesör oldu. 1970 yılında İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Bölüm Başkanlığı'na atandı ve bu görevi 1 yıl sürdürdü. 1971'de aynı okulda Restorasyon ve Mimari Tarihi Kürsüsü Kürsü Başkanı oldu. 1973 yılında Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Lisansüstü Dalı'nı kurdu. 1974 yılında Eski Türk Mimarlığı Enstitüsünü kurdu. 1989 yılında Yıldız Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü Restorasyon ve Mimarlık Tarihi Anabilim Dalı Başkanı iken emekli olan, Behçet Ünsal 2006 yılında vefat etti [328][93][168].

3.2.60.2 Yapıları-Uygulamaları

Bahçekapı Onuncu Yıl Takı (Rebii Gorbon ile) (1933)

Ankara Gençlik Parkı (Ankara Vilayet Mimarı iken) (1936)

Ankara Etlik Parazitoloji Enstitüsü (1937)

Ankara Ulus Jandarma Komutanlığı Binası (Ankara Vilayet Mimarı iken) (1937)

Çankaya Hariciye Köşkü Pavyonları (1937)

Sincan Köyü Planı (Bayındırlık Bakanlığı Yapı ve İmar İşleri Müdürlüğü Proje Mimarı iken) (1938-1940)

İstanbul İmar Planı Çalışmaları (İstanbul Belediyesi İmar Müdürlüğü'nde iken) (1940)

İstanbul Tekel Genel Müdürlüğü Binası (1945)

Hatice Ünsal Anıt Mezarı (1974)

3.2.60.3 Ödül Aldığı Yarışmalar

Sümerbank Mimari Proje Müsabakası Mansiyon Ödülü (Mimar Bedrettin Bey ile) (1934)

Çocuk Esirgeme Kurumu Apartman, Sinema, Kapalı Yüzme Havuzu, Gazino ve Garaj Binası Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Şevki Balmumcu ile) (Abidin Mortaş ile müşterek) (1936)

Samsun Halkevi Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (1936)

İzmir Hal Santrali Uluslararası Mimari Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (1937)

Ankara Polis Koleji Mimari Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (1940)

3.2.60.4 Bulunduğu Görevler

Ankara Vilayet Mimarı (1936)

Bayındırlık Bakanlığı Yapı ve İmar İşleri Müdürlüğü Proje Mimarı (1938-1939)

İstanbul Belediyesi İmar Müdürlüğü (1940)

Yapı Mimarlık Dergisi (1941)

İstanbul Teknik Okulu Mimari Şubesi Mimari ve Sanat Tarihi Hocası (1946)

İstanbul Belediyesi Eski Eserler Müşaviri (1954)

İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Bölüm Başkanlığı (1970)

İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Restorasyon ve Mimari Tarihi Kürsüsü Kürsü Başkanı (1971)

Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Lisansüstü Dalı Kuruculuğu (1973)

Eski Türk Mimarlığı Enstitüsü Kuruculuğu (1974)

Yıldız Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü Restorasyon ve Mimarlık Tarihi Anabilim Dalı Başkanı

3.2.60.5 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Kimlere Mimar Diyoruz (Bedrettin ile) (Mimar,1933,07,s.199-200)

Ev Projesi (Mimar,1933,07,s.217-218)

Köşk Projesi (Mimar,1933,08,s.240-241)

Mimarlıkta İnkılap (Bedrettin ile) (Mimar,1933,08,s.245-247)

Türk İnkılap Mimarisi (Bedrettin ile) (Mimar,1933,08,s.265-266)

Bir Sahil Evi (Mimar,1933,11,s.354-356)

Mimarlık ve Türklük (Bedrettin ile) (Mimar,1934,01,s.17-20)

Büyüyebilen Evler Projesi (Mimar,1934,02,s.43-45)

Şehir Evi Projesi (Mimar,1934,03,s.77-78)

Yeni ve Eski Mimarlık (Bedrettin ile) (Mimar,1934,06,s.175-177)

Görüş ve Duyuşlar (Mimar,1934,12,s.348-349)

Mimarlıkta Basitlik ve Moda (Bedrettin ile) (Mimar,1934,07,s.213-216)

Mimarlıkta Gerçeklik (Arkitekt,1935,04,s.116-120)

Ar ve Memleket Mimarlığının Kronolojisi Üzerine Düşünceler (Arkitekt,1935,06,s.182-187)

İlk Mimarlık ve İlk Ürbanizmin Esasları (Arkitekt,1935,10,s.295-298)

Hava Tehlikesi Karşısında Mimarlık ve Şehircilik Sanatı (Arkitekt,1935,11-12,s.327-336)

Zamanımız Mimarlığın Morfolojik Analizi (Arkitekt,1937,07,s.201-204)

Zamanımız Mimarlığın Morfolojik Analizi (Arkitekt,1937,08,s.219-222)

Kübik Yapı ve Konfor (Arkitekt,1939,3-4,s.60-62)

İklim ve Yapı Dertleri (Arkitekt,1939,07-08,s.181-182)

Bir İlk Mektep Projesi (Arkitekt,1939,09-10,s.212-214)

Zelzele Karşısında Yapı (Arkitekt,1939,11-12,s.267-274)

Sincan Köyü Planı (Arkitekt,1940,01-02,s.15-18)

Zelzele Karşısında Yapı (Belediyeler Dergisi,1940,56,s.38-48,64)

Mimarlık Düşünceleri (Arkitekt,1940,05-06,s.135-138)

Müstakil Ressam ve Heykeltıraşların Resim Sergisi (Arkitekt,1940,07-08,s.156-158)

Mimarlık Hakkında Düşünceler (Arkitekt,1940,09-10,s.221-223)

Yapı Niçin Çıkıyor (Yapı,1941,01,s.1)

Halk İçin Evler (Yapı,1941,01,s.?)

L'Corbusier Diyor Ki (Yapı,1941,01,s.?)

Polemik-Kronik (Yapı,1941,01,s.?)

İmarcılığımıza Türk Mimarını ve Zevkini Karıştıralım (Yapı,1941,02,s.?)

Büyüyen Evler (Yapı,1941,02,s.8-9)

Polemik Kronik (Yapı,1941,2,s.16-17)

İmar ve Eski Eserler Meselesi (Yapı,1941,03,s.1)

Güzelliğe Dair (Yapı,1941,3,s.14)

Sanat ve Sanatkarı Teşvik (Yapı,1942,4,s.1-2)

Polemik Kronik (Yapı,1942,4,s.15-15)

Polemik Kronik (Yapı,1942,5,s.18-19)

Mücadele (Yapı,1942,06,s.3)

Polemik Kronik Mimaride Halkçılık ve İnsana Dair (Yapı,1942,06,s.18)

Bahçe İçinde Küçük Bir Ev Projesi (Yapı,1942,06,s.10-11)

Güzel Sanatlar Akademisi (Yapı,1942,07,s.3-4)

Büyüyen Evin İçi (Yapı,1942,07,s.3-4)

Anıt Kabir (Yapı,1942,08,s.3-4)

Sahne Musikisi/Bizim Olmayan Evlerimiz (Yapı,1942,08,s.17-18)

Halkevleri Binaları (Yapı,1942,09,s.3)

Polemik Kronik (Yapı,1942,09,s.17-19)

Türk Mimarlarının Beynelmilel ve Eşsiz Zaferi (Yapı,1942,10,s.3)

Gençlik ve Üstadlık (Yapı,1942,10,s.4)

Öğrenmek Ne İçin (Yapı,1942,10,s7)

Polemik Kronik (Yapı,1942,10,s.18-19)

Mimar Koca Sinan ve 400 Sene Sonrası (Yapı,1942,11,s.3)

Anıtkabir Projesi Müsabakası (Yapı,1942,11,s.10-11,15)

Mimarlık ve Millicilik Davamız (Yapı,1942,13,s.3)

Mimarlık Ticareti Yapanlar (Yapı,1942,14,s.3)

Polemik Kronik (Yapı,1942,15,s.10-11)

Türk Anıtları Enstitüsü (Yapı,1942,15,s.10-11)

İlk Mühim Mimarlık Olayı (Yapı,1942,16,s.3)

Polemik Kronik (Yapı,1942,16,s.17-18)

Harp Sonrası Türk Mimarlığı (Yapı,1942,17,s.3)

Polemik Kronik (Yapı,1942,17,s.17-18)

Altmışıncı Yılında Akademi ve Güzel Sanatlarımız (Yapı,1942,18,s.3-5)

Cumhuriyet Türk Mimarlığının Belirmesi İçin (Yapı,1942,19,s.3)

Halk İçin Evler: Ucuz Sıra Evler Krokisi (Yapı,1942,19,s.7)

Mimarlığımız ve Devlet Himayesi (Yapı,1942,20,s.3)

Polemik Kronik (Yapı,1942,20,s.17-18)

Türk Mimarları Ne İstiyorlar? (Yapı,1942,21,s.3)

Yüksek Mimar Yetişmesini Tahdit Etmek Doğru Mudur? (Yapı,1942,22,s.03)

Polemik Kronik (Yapı,1942,22,s.17-19)

Mimarlığımızda Türkçülük ve Millicilik (Yapı,1942,23,s.03)

Halk İçin Evler: Küçük Bir Kır Evi (Yapı,1942,23,s.10-11)

Polemik Kronik (Yapı,1942,23,s.16-17)

Cumhuriyet Vecizeleri (Yapı,1942,24,s.3)

Polemik Kronik (Yapı,1942,24,s.17-18)

İkinci Yıla Girerken (Yapı,1942,25,s.03)

Polemik Kronik (Yapı,1942,25,s.17-19)

Evlerimiz Yuvalarımız Niçin Dağılmakta (Le Corbusier'den Çeviri) (Yapı,1942,26,s.10-12)

Güzel Sanatlar Akademisi Yüksek Mimarlık Şubesi Yüksek Mühendislik Mektebi İnşaat Şubesi (Yapı,1942,27,s.3)

Polemik-Kronik (Yapı,1942,27,s.15-17)

Yer Sarsıntısı Bölgelerindeki Yapılar Karşısında Türk Mimar ve Mühendislerin Vazifeleri (Yapı,1943,28,s.3)

Mimarlarımızın Güzel Sanatlar Akademisinden Bekledikleri (Yapı,1943,29,s.3)

Ziraat Vekaletinin Bir Tavzihi ve Cevabımız (Yapı,1943,30,s.?)

Türk Mimarlarının Birliği (Yapı,1943,30,s.3)

Polemik-Kronik (Yapı,1943,30,s.15-17)

Türk Mimarlarının Mukadderatı ile Oynanamaz (Yapı,1943,31,s.3-5)

İnsan Yine İnsan (Yapı,1943,31,s.8)

Polemik-Kronik (Yapı,1943,31,s.17-19)

Sinan Abidesi Yükselirken (Yapı,1943,32,s.3)

Polemik-Kronik (Yapı,1943,32,s.16-17)

Müsabaka Usulünun Kabulünü İstiyoruz (Yapı,1943,33,s.03)

Yuvayı Dişi Kuş Yapar (Yapı,1943,34,s.03)

Sanat Ailemizde Bir Düzmeci Mustafa Mı? (Yapı,1943,35,s.03)

Meslek Şeref Ve Haysiyeti (Yapı,1943,36,s.03)

Sanat ve Mürebbilik (Yapı,1943,37,s.03)

Sanatkar (Yapı,1943,38,s.03)

Mimarlık ve Mürebbilik (Yapı,1943,39,s.03)

Zelzele ve Yapı Felaketi (Yapı,1943,39,s.03)

Yanlış Düşünce Karşısında Hakikat (Yapı,1943,41,s.3-4)

Düşünceler: Değişen Bir Şey Yok (Yapı,1943,41,s.11-12)

Bu Ayrılık Neden? (Yapı,1943,42,s.03)

Harp Sonrası Yapıcılık ve Şehirciliğimiz (Yapı,1943,43-44,s.3)

Hep Bu İdare (Yapı,1943,43-44,s.08)

Yeni Bir Mimariye Doğru (Yapı,1943,43-44,s.10-11)

Münakaşa ile Satın Alınmış ve Satılmış Sanat (Yapı,1943,45,s.3-4)

Yeni Bir Mimariye Doğru (Yapı,1943,45,s.04)

Bir Şikayet Münasebetile (Yapı,1943,46-47,s.03)

20.Yıl ve Cumhuriyet Mimarlığı (Yapı,1943,48-49,s.3-4)

Bir Baş Yazıda İmar Mevzuu ve Türk Yüksek Mimarları (Yapı,1943,48-49,s.07-09)

Yeni Bir Mimariye Doğru (Yapı,1943,48-49,s.14)

Cumhuriyet Türk Mimarlığı İstanbul Fethinin Beşyüzüncü Yılını Kutlamaya Hazırlanırken (Mimarlık,1946,1-2,s.05-06)

Tekel Genel Müdürlüğü Binası (Arkitekt,1946,01-02,s.5-13)

Romen Mimarisi Tenkit Yazısı (Mimarlık,1948,03,s.11-12)

Mimari Tarihine Dair (Mimarlık,1948,04,s.12-13)

Mimari Tarihine Dair (Mimarlık,1948,05,s.32-33)

Mimari Tarihi (Mimarlık,1948,06,s.21-22)

Le Corbusier-Hayatı ve Fikirleri (Mimarlık,1949,01,s.16-18)

Türk Mimarisinin Şaheserlerinden Yeni Cami (Mimarlık,1950,04,s.24-27)

Mimari Tarihinin Bugünkü Kaynakları ve Bildiklerimiz ile Bilmediklerimiz (M.Brion'dan Çeviri) (Arkitekt,1950,03-04,s.78-80)

Ölü Sanat Merkezlerini Diriltmek Metotları (M.Brion'dan Çeviri) (Arkitekt,1950,05-06,s.124-127,129)

Orta Asya Sanatı (M.Brion'dan Çeviri) (Arkitekt,1950,07-10,s.173-175)

Asya Sanatlarının Kavşak Yerindeki Medeniyet : Orta Asya Sanatı (M.Brion'dan Çeviri) (Arkitekt,1950,11-12,s.229-231)

Sa'nat Bir Oyundur (Arkitekt,1951,05-08,s.93,115)

Sivas Darüşşifası (Sedat Çetintaş ile) (Akşam,1953,35,s.04)

İznik Çiniciliğine Dair (Mesleki ve Teknik Öğretim,1956,04,s.04-07)

İznik Çiniciliğine Dair (Mesleki ve Teknik Öğretim,1956,05,s.29-31)

Türk Mimarisinin Mevki (Türk Yurdu,1959,271,s.54)

Türk Mimarisinin Plan, Şekli ve Esasları 1 (Türk Yurdu,1959,275,s.59-61)

Türk Mimarisinin Plan, Şekli ve Esasları 2 (Türk Yurdu,1959,276,s.62-64)

Topkapı Sarayı Arşivinde Bulunan Mimari Planlar Üzerine (Türk Sanatı Tarihi Araştırma ve İncelemeleri 1,1963,s.168-197)

Le Corbusier Kalemiyle Türk Sanatı ve İstanbul (Arkitekt,1966,02,s.74-76)

İstanbul'un İmarı ve Eski Eser Kaybı (Türk Sanatı Tarihi Araştırma ve İncelemeleri 2,1969,s.6-61)

İsmet Barutçu ve Nizamettin Doğu'dan Anılar (Arkitekt,1968,02,s.92-93)

Kaybettiklerimiz: Celal Esat Hoca (Arkitekt,1972,01,s.33-35)

Mimarlığımız 1923-1950 (Mimarlık,1973,10,s.34-45)

70. Yaşını İdrak Eden Mimarlar: 1 (Arkitekt,1973,03,s.135-138)

70. Yaşını İdrak Eden Mimarlar: 2 (Arkitekt,1973,04,s.178-180)

70. Yaşını İdrak Eden Mimarlar: 3 (Arkitekt,1974,03,s.117-119)

70. Yaşını İdrak Eden Mimarlar: 4 (Arkitekt,1977,04,s.159-163)

Türk Boğaziçi'nin Yalılararkası ve Yalıları-Anadolu Yakası (İDMMA Dergisi,1978,s.79-106)

İlk Şehirci Mimarımız Burhan Arif Ongun ile Bir Söyleşi (Arkitekt,1979,02,s.62-64)

Arkitekt 50. Yılını Sürdürüyor (Arkitekt,1980,01,s.3)

Türklerde Okçuluk ve Tüfekçilik Kültürü (Arkitekt,1980,02,s.53-55)

70 Yaşını İdrak Eden Mimarlar:6-Meslek Öyküsüyle Kemali Söylemezoğlu Mimarlık Hocası (Arkitekt,1980,03,s.93,102-103)

Türk Sebil Anıtları Stil Araştırması (İDMMA Dergisi,1981,07,s.17-56)

İstanbul Türbeleri Üzerine Stil Araştırması (Vakıflar Dergisi,1982,16,s.77-120)

A General View of the Social Aspect of Ottoman Architecture (Yıldız Üniversitesi Dergisi,1984,2,s.35-42)

Türk-Vakfı İstanbul Kütüphanelerinin Yöntemi (Vakıflar Dergisi,1984,18,s.95-124)

Sinan’ın Son Bir Eseri Üsküdar-Büyük Hamam’ın Asli Şekline Dönüşümü (Taç Vakfı Dergisi,1986,1,s.23-28)

Surdışı Takkeci İbrahim Ağa Caminin Mimarisi Sinanın mı? (TAÇ Vakfı Dergisi,1986,1,s.19-26)

Stil Yönünden Klasik Sonrası Türk Mimarlığında Sebil Anıtları (TAÇ Vakfı Dergisi,1986,1,s.16-25)

İstanbul Sebil Anıtlarını Dekorlayan Şebeke Sanatı (TAÇ Vakfı Dergisi,1986,1,s.13-22)

Türk Şehirlerinin Peyzaj Mimarisi İçin Notlar (TAÇ Vakfı Dergisi,1987,2,s.5-14)

Türk Mimarlığında Klasik Sebil Anıtları (TAÇ Vakfı Dergisi,1987,2,s.9-22)

Yıldız Sarayı İçinde Bir Tiyatro Salonu (TAÇ Vakfı Dergisi,1987,2,s.30-35)

XV.-XVI. Yüzyılda İstanbul Şehir Strüktürü ve Sinan’ın Katkıları (1990,Tasarım,8,s.44)

Le Corbusier Kalemiyle Türk Sanatı ve İstanbul (Betonart,2005,7,s.62-64)

3.2.60.6 Kitapları

Mimari Tarihi 1 (1949)

Turkish Islamic Architecture-Seljuk to Ottoman (1071-1923) (1959)

Türk Sanat Tarihi Araştırma ve İncelemeleri 1 (N.Diyarbekirli ile) (1963)

Türk Sanat Tarihi Araştırma ve İncelemeleri 2 (N.Diyarbekirli ile) (1969)

Bina Bilgisi (Bina ve Şehir Plancılığı) (1964)

Mimari Tarihi 2 (2001)

3.2.60.7 Jüri Üyelikleri

İstanbul Kapalı Çarşı Tesisleri Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1955)

Şekil 3.144 Bahçekapı Onuncu Yıl Takı (Rebii Gorbon ile) [331]

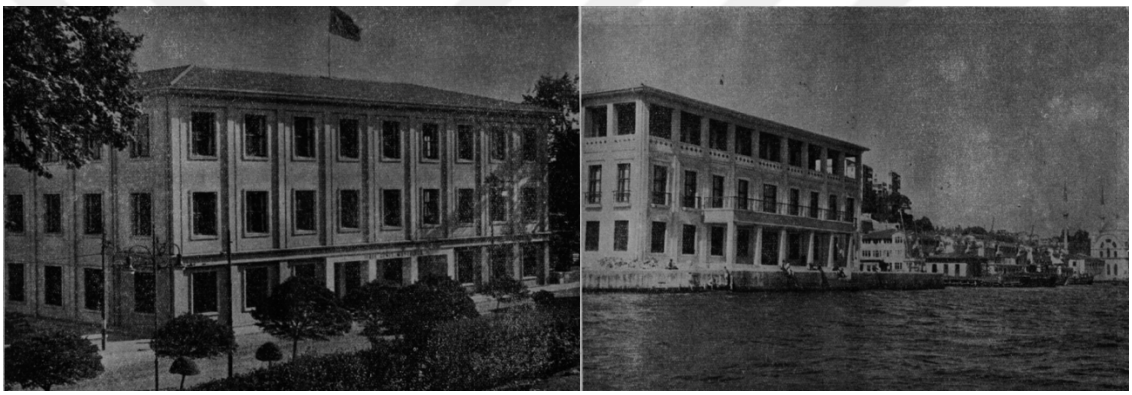

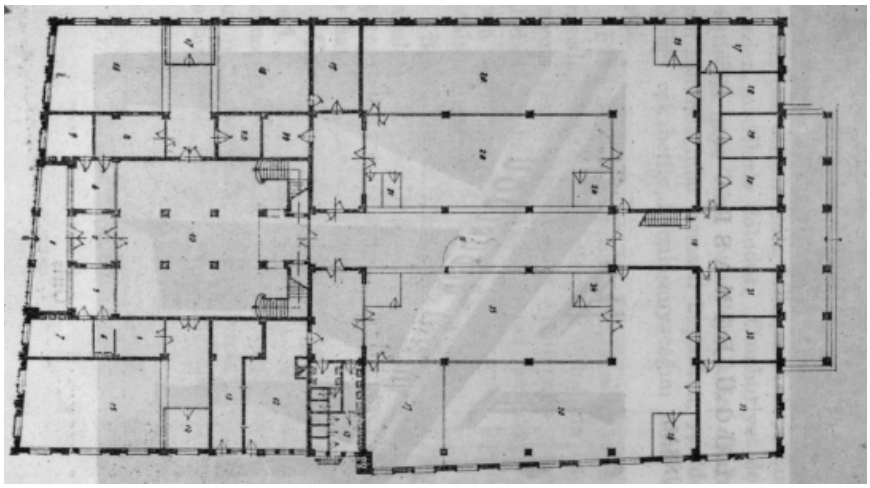

Şekil 3.145 Tekel Genel Müdürlüğü Binası [332]

3.2.61 Celal Biçer

3.2.61.1 Hayatı

Celal Biçer, (Celalettin Abdülaziz)[115] 1933 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00436 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1933 yılında Dahiliye Vekaleti'nin düzenlediği Ankara Polis ve Jandarma Mektebi Mimari Proje Müsabakasında ikinci olmuştur ancak uygulama aşamasında birinci olan Ahmet Reşat (Reşat San) ve Edip Hikmet'le birlikte uygulamaya dahil edilmesi kararlaştırılarak proje uygulanmıştır [333][315]. 1936 yılında Reşat San ile birlikte Ankara'da bekarlar için bir pansiyon binası projesini tamamlamışlardır [334]. 1937 yılında İzmir Ağamemnun Kaplıcalarının ıslahı için açılan mimari proje müsabakasında Reşat San ile birlikte birincilik ödülü kazanmışlardır [175]. Recai Akçay ile birlikte Bursa Yeşil Cami'nin restorasyon işlerini yapmıştır [306].

Şekil 3.146 Celal Biçer [64]

1943 yılında Türk Yüksek Mimarlar Birliği kongresinde mürakıp azalığa seçilmiştir [99]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 36. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır[116] [109]. Kemali Söylemezoğlu'na göre, yakın dostu Reşat San ile Ankara Polis ve Jandarma Mektebi projesinde başlayan

[115]1933 yılı mezunlar listesinde Celalettin Abdülaziz olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Celal Biçer olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].
[116]Makalede ismi Celalettin Biçer olarak verilmiştir [109].

dostlukları kesintisiz bir biçimde devam etmiş ve ikili uzun yıllar birlikte çalışmışlardır [95].

3.2.61.2 Yapıları

Kutlu Pansiyon Evi (A. Reşat ile) (Arkitekt,1936,08,s.211-216)

Ankara Polis ve Jandarma Mektebi Binası (Reşat San ve Edip Hikmet'le birlikte)

Bursa Yeşil Türbe Restorasyonu (Recai Akçay ile birlikte)

3.2.61.3 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Kutlu Pansiyon Evi (A. Reşat ile) (Arkitekt,1936,08, s.211-216)

Polis Jandarma Mektebi (Reşat San ile (Arkitekt,1938,02,33-39)

3.2.61.4 Yarışmaları

Ankara Polis ve Jandarma Mektebi Mimari Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (1933)

İzmir Ağamemnun Kaplıcalarının Islahı Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Reşat San ile birlikte) (1937)

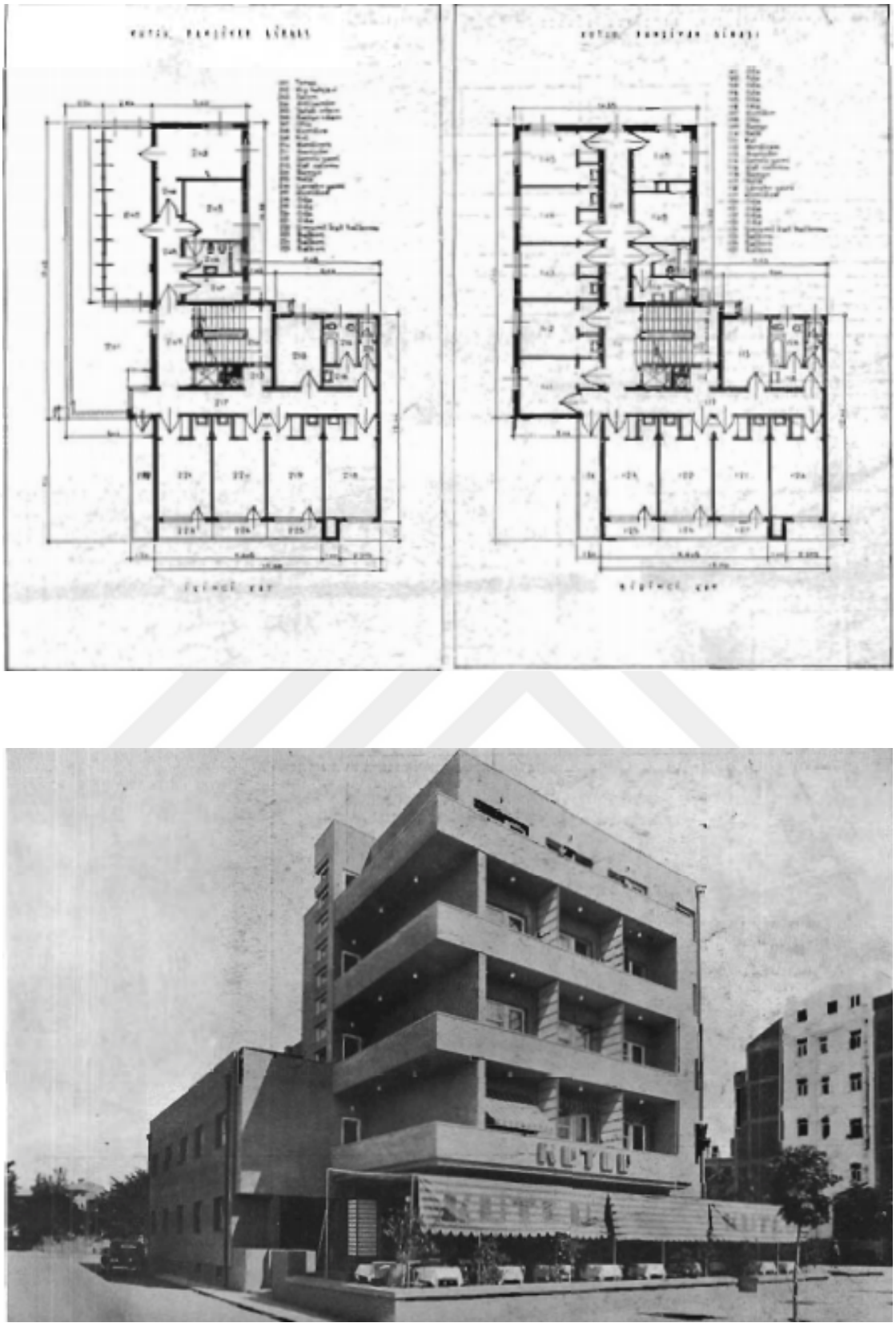

Şekil 3.147 Ankara Kutlu Pansiyon evi [334]

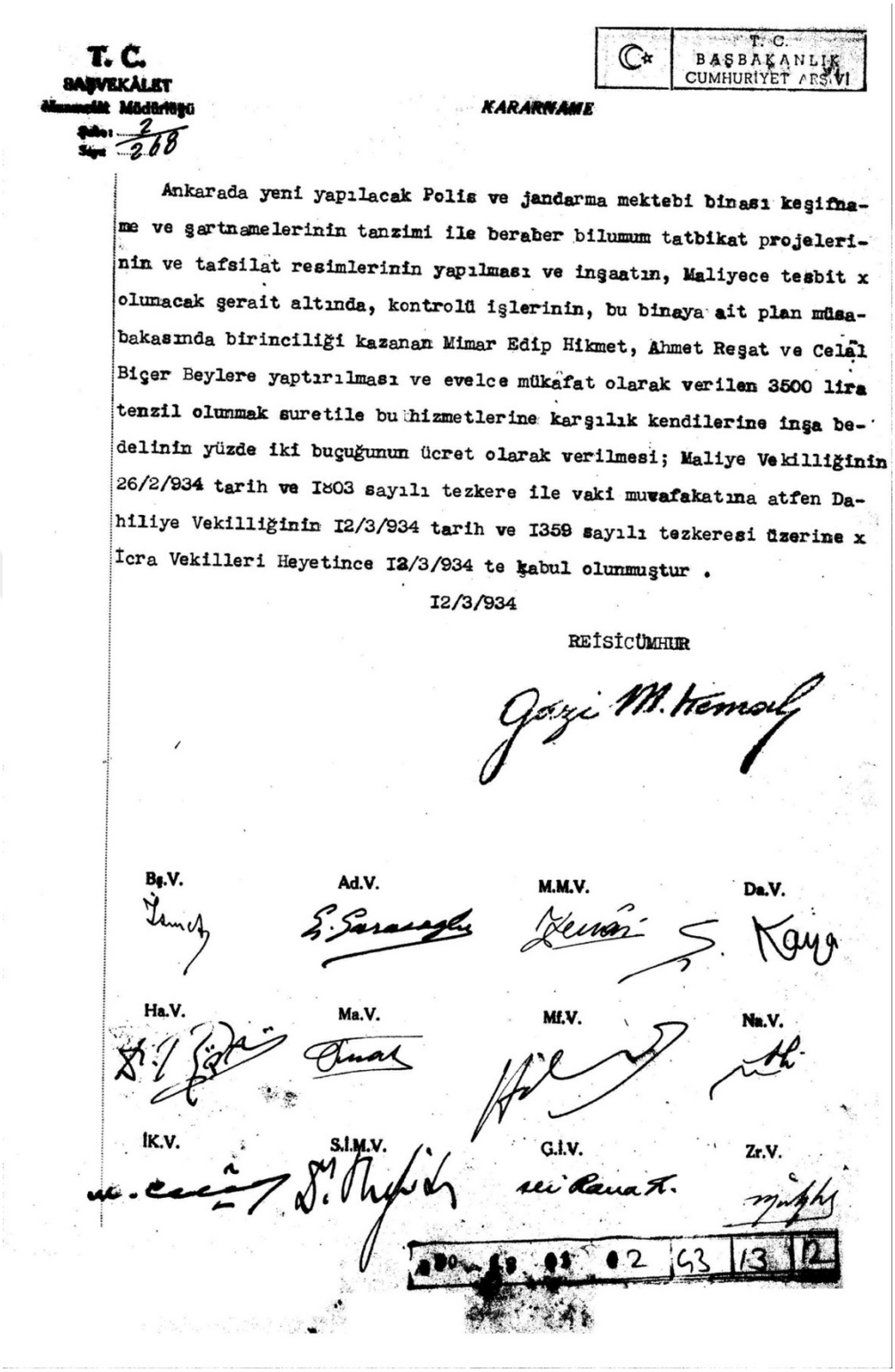

T. C.
BAŞVEKÂLET
Müdürlüğü
Şube: 2
Sayı: 268

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

KARARNAME

Ankarada yeni yapılacak Polis ve jandarma mektebi binası keşifname ve şartnamelerinin tanzimi ile beraber bilumum tatbikat projelerinin ve tafsilat resimlerinin yapılması ve inşaatın, Maliyece tesbit x olunacak şerait altında, kontrolü işlerinin, bu binaya ait plan müsabakasında birinciliği kazanan Mimar Edip Hikmet, Ahmet Reşat ve Celâl Biçer Beylere yaptırılması ve evelce mükafat olarak verilen 3500 lira tenzil olunmak suretile bu hizmetlerine karşılık kendilerine inşa bedelinin yüzde iki buçuğunun ücret olarak verilmesi; Maliye Vekilliğinin 26/2/934 tarih ve 1803 sayılı tezkere ile vaki muvafakatına atfen Dahiliye Vekilliğinin 12/3/934 tarih ve 1359 sayılı tezkeresi üzerine x İcra Vekilleri Heyetince 12/3/934 te kabul olunmuştur .

12/3/934

REİSİCÜMHUR

Gazi M. Kemal

Bş.V. İsmet
Ad.V. S. Saraçoğlu
M.M.V. Hüsnü
Da.V. Ş. Kaya
Ha.V.
Ma.V. Cevdet
Mf.V.
Na.V.
İK.V.
S.İ.M.V.
G.İ.V. Ali Rana
Zr.V.

00 01 02 93 13 2

Şekil 3.148 Jandarma Mektebi binasına ait işlerin yaptırılması [320]

3.2.62 Kerim Arman

3.2.62.1 Hayatı

Kerim Arman, (Abdülkerim Şevket)[117] 1933 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00442 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1941 yılında Ankara'da İki Adet Kira Evi inşa ettiği bilinmektedir [335][336]. 11.06.1941 tarihli bir belgeden, Kerim Arman'ın bu tarihe Ankara İmar Müdürlüğü Teşkilat kadrosunda bulunan Fen İşleri Şef Muavinliği Görevine 300 lira aylık ücretle tayin edildiği anlaşılmaktadır [337]. Bir diğer belgeden anlaşıldığına göre, Arman bu göreve tayin edilmeden önce 350 lira ücretle İnşaat Cezaevleri Mütehassıs Mimarlığı görevinde bulunuyordu [338]. Arman, 1943 yılında düzenlenen Ankara Otomatik Telefon Santrali Mimari Proje Müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır [93].

Şekil 3.149 Kerim Arman [64]

3.2.62.2 Yapıları

Ankara'da Kira Evleri

3.2.62.3 Bulunduğu Görevler

Ankara İmar Müdürlüğü Fen İşleri Şef Muavinliği (1941)

[117]1933 yılı mezunlar listesinde Abdülkerim Şevket olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Kerim Arman olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığı ve arşiv belgesindeki kayıt esas alınmıştır [11][64].

3.2.62.4 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Bir Kira Evi (Arkitekt, 1941/42,05-06,s.99-101)

Bir Kira Evi (Arkitekt,1941/42,05-06,s.102-103)

3.2.62.5 Jüri Üyelikleri

Ankara Otomatik Telefon Santrali Mimari Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1943)

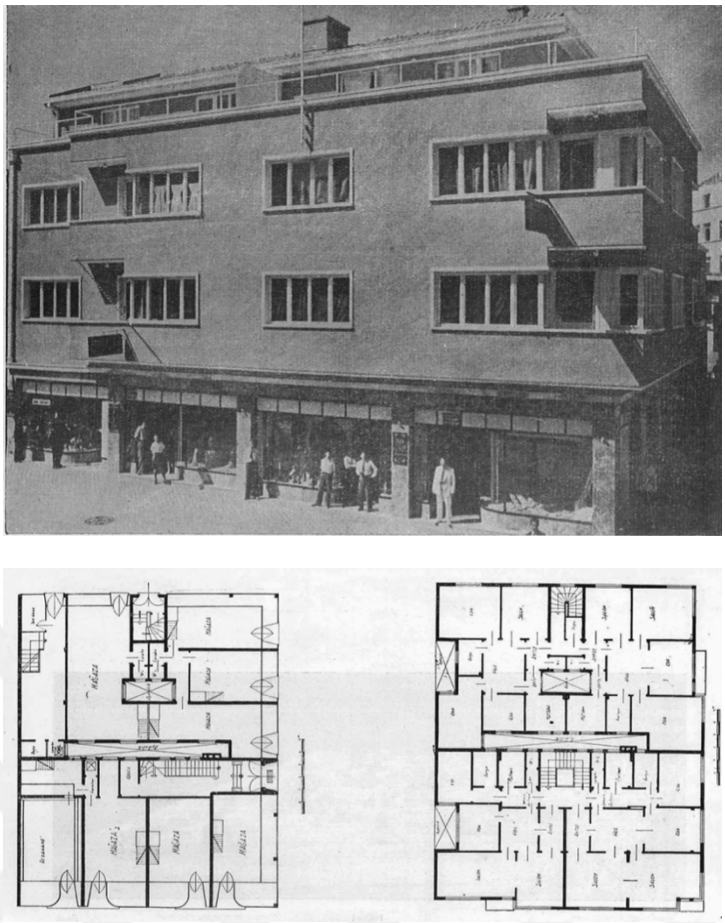

Şekil 3.150 Ankara'da bir Kira Evi [336]

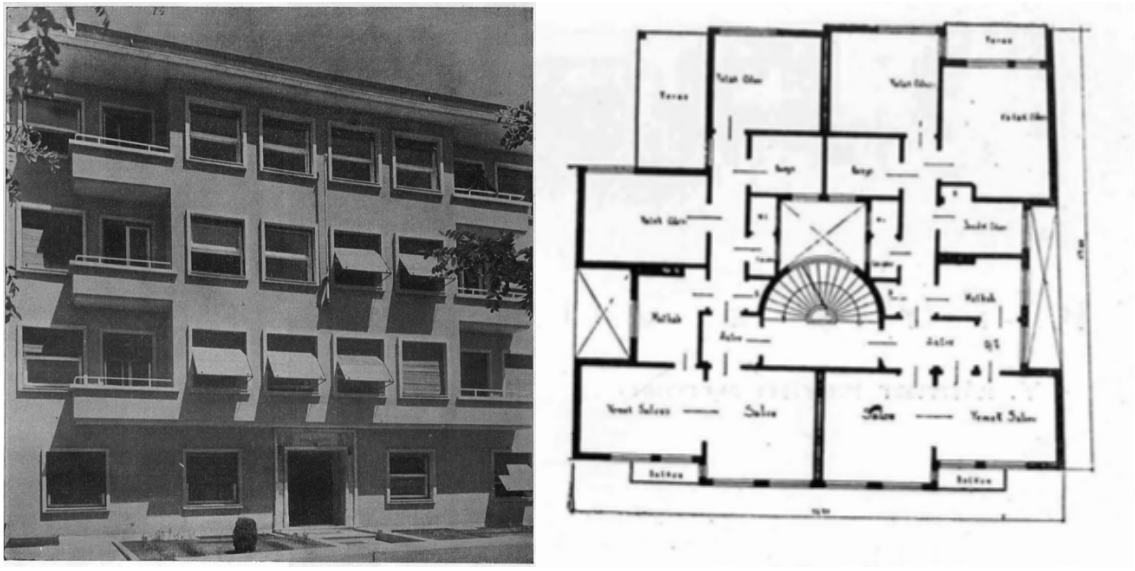

Şekil 3.151 Ankara'da bir Kira Evi [335]

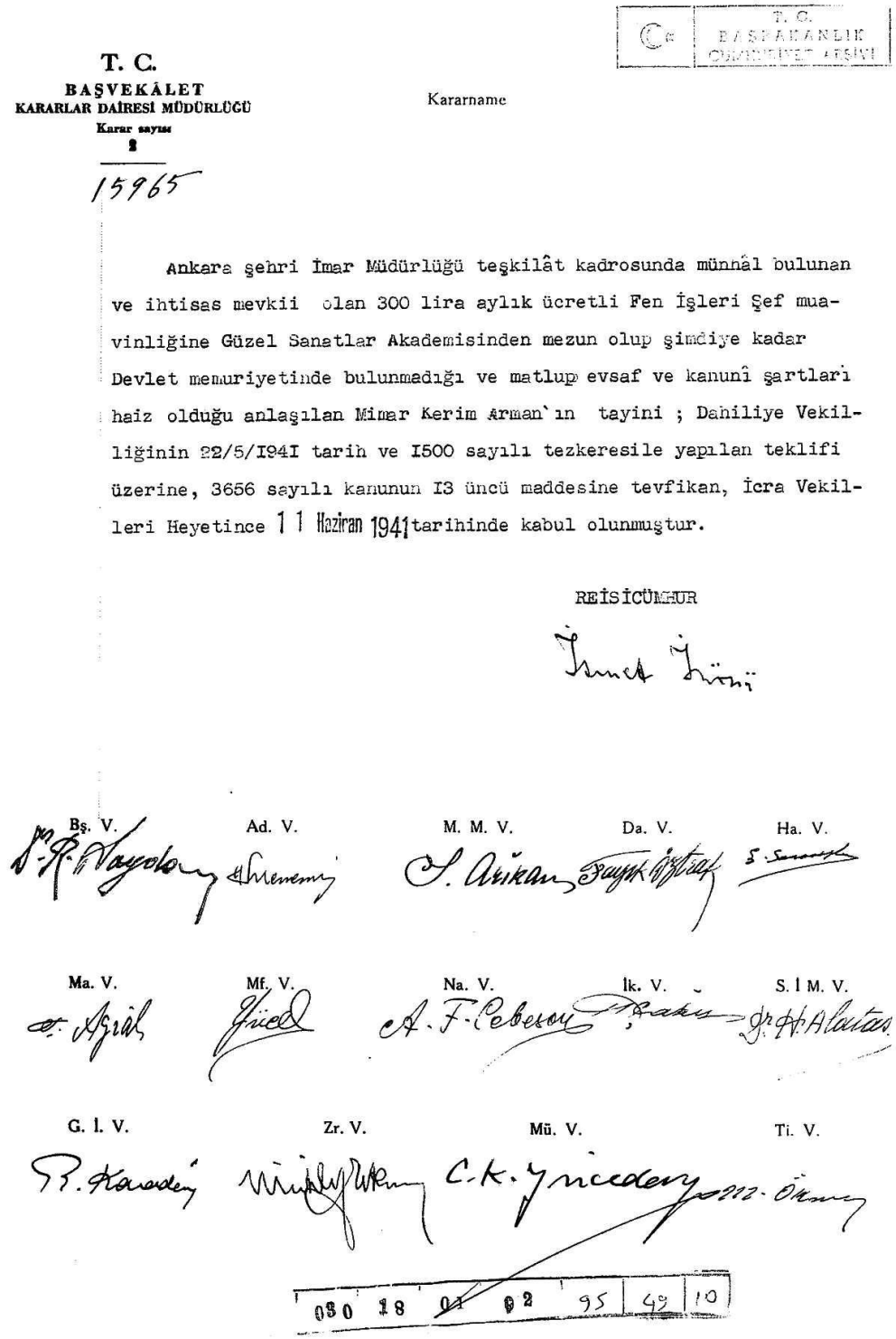

T. C.
BAŞVEKÂLET
KARARLAR DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ
Karar sayısı
2

15965

Kararname

Ankara şehri İmar Müdürlüğü teşkilât kadrosunda münhal bulunan ve ihtisas mevkii olan 300 lira aylık ücretli Fen İşleri Şef muavinliğine Güzel Sanatlar Akademisinden mezun olup şimdiye kadar Devlet memuriyetinde bulunmadığı ve matlup evsaf ve kanunî şartları haiz olduğu anlaşılan Mimar Kerim Arman'ın tayini ; Dahiliye Vekilliğinin 22/5/1941 tarih ve 1500 sayılı tezkeresile yapılan teklifi üzerine, 3656 sayılı kanunun 13 üncü maddesine tevfikan, İcra Vekilleri Heyetince 11 Haziran 1941 tarihinde kabul olunmuştur.

REİSİCÜMHUR

İsmet İnönü

Bş. V. Ad. V. M. M. V. Da. V. Ha. V.

Ma. V. Mf. V. Na. V. İk. V. S. İ M. V.

G. İ. V. Zr. V. Mü. V. Ti. V.

Şekil 3.152 Ankara İmar Müdürlüğü'ne Kerim Arman'ın tayini [337]

3.2.63 Rana Zipçi

3.2.63.1 Hayatı

Rana Zipçi, 1933 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden mezun olmuştur [64]. Ahmet Akın ve Emin Ertam ile birlikte 1959 yılında Yeşilköy Çınar Oteli'ni inşa etmiştir. 1937 yılında, mimar Orhan Safa ile birlikte serbest mimarlık yapmak üzere Karaköy'de bir mimarlık bürosu kurmuşlardır. Ortaklık süresince İstanbul Kalamış'ta Osman Kaptan Villası ve Apartmanı olmak üzere iki proje tamamlamışlardır [88].

Şekil 3.153 Rana Zipçi [64]

3.2.63.2 Yapıları

İstanbul Kalamış Osman Kaptan Villası (Orhan Safa ile)

İstanbul Kalamış Osman Kaptan Apartmanı (Orhan Safa ile) (Anılarda Mimarlık, 1995).

İstanbul Çınar Oteli (Ahmet Akın, Emin Ertam ile) (1959) (Arkitekt,1959,04,s.132-140)

3.2.63.3 Bulunduğu Görevler

Serbest Mimarlık Bürosu (Orhan Safa ile) (1937-?)

3.2.63.4 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Çınar Oteli (Ahmet Akın, Emin Ertam ile) (Arkitekt,1959,04,s.132-140)

3.2.64 Bedri Uçar

3.2.64.1 Hayatı

Bedri Uçar, 1933 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden mezun olmuştur[118] [64]. 1939 yılında Boğaziçi'nde bir yalı projesini hazırlamıştır ancak projenin uygulanıp uygulanmadığı bilinmemektedir [339]. 1940 yılında Nafia Vekaleti Yapı ve İmar İşleri Reisliği bünyesinde çalışmaktadır [64]. 1941 yılında Devlet Demir Yolları Umumi İdare Binası'nı hazırlamıştır [340]. 1947 yılında düzenlenen İstanbul Adalet Sarayı Proje Yarışmasında mansiyon ödülü alan altı projeden birini Selim Benar ve Dündar Eğilmez ile birlikte hazırlamıştır [341]. 1951 yılında Türk Yüksek Mimarlar Birliği İstanbul Şubesi Kongresi sonucunda idare heyeti yedek üyesi olarak seçilmiştir [342].

Şekil 3.154 Bedri Uçar [64]

3.2.64.2 Yapıları

Nafia Vekaleti Yapı ve İmar İşleri Reisliği Mimarı (1940)

Devlet Demir Yolları Umumi İdare Binası (1941)

3.2.64.3 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Boğaz İçinde Bir Yalı (Arkitekt,1939,11-12,s.250-252)

[118]Türk Yüksek Mimarlar Birliği ve Azaları kitapçığındaki kayda göre 439 diploma numarası ile 1933 yılında mezun olmuştur. Ancak Özgüven'in 1933 yılı kayıtlarında 00439 diploma numarası mimar Bahattin Hamdi'ye aittir. Bahattin Hamdi ile Bedri Uçar'ın aynı kişi olup olmadığı bilinmemektedir [11][64].

D.D.Y Umumi İdare Binası (Arkitekt,1941/42,11-12,s.241-247)

3.2.65 Berç Zartar

3.2.65.1 Hayatı

Berç Zartar, (Berç Koro)[119] 1934 yılında Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Şubesinden 00470[120] diploma numarası ile mezun olmuştur. 1936 yılında Arkitekt dergisinde İstanbul Büyükdere'de hazırladığı bir yüzme havuzu projesi yayınlanmıştır. Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları başlıklı kitapçığa göre, 1940 yılında Galata'da Bahtiyar Han'ın 22 numaralı odasında, Seyfi Arkan ile birliktedir [11][64]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 35. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

Şekil 3.155 Berç Zartar [64]

3.2.65.2 Makaleleri

Yüzme Havuzu Projesi (Arkitekt,1936,03,s.82-83)

[119]1934 yılı mezunlar listesinde Berç Koro olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Berç Zartar olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].
[120]Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında Berç Zartar'ın diploma numarası 471 olarak kayıtlıdır. Mezun kayıtlarında ise 00470 olarak verilmiştir. Burada mezun kayıtlarındaki 00470 esas alınmıştır [11].

3.2.66 Fahrettin Ergin

3.2.66.1 Hayatı

Fahrettin Ergin, (Fahrettin)[121] 1934 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00460 diploma numarası ile mezun olmuştur. 1940 yılında İstanbul Üniversitesi mimarı olarak görev yapmaktadır [11][64]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 35. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

Şekil 3.156 Fahrettin Ergin [64]

[121]1934 yılı mezunlar listesinde Fahrettin olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Fahrettin Ergin olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki isim-soy isim kaydı esas alınmıştır [11][64].

3.2.67 Feridun Kunt

3.2.67.1 Hayatı

Feridun Kunt, (Feridun)[122] 1934 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00464[123] diploma numarası ile mezun olmuştur. 1940 yılında Emniyet Sandığı Baş Eksper mimarı olarak çalışmaktadır [11][64]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 35. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

Şekil 3.157 Feridun Kunt [64]

[122]1934 yılı mezunlar listesinde Feridun olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Feridun Kunt olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki isim-soy isim kaydı esas alınmıştır [11][64].

[123]Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında Feridun Kunt'un diploma numarası 465 olarak kayıtlıdır. Ancak mezun kayıtlarında 00464 olarak verilmiştir. Burada, mezun kayıtlarındaki 00464 esas alınmıştır [11].

3.2.68 İsmet Barutçu

3.2.68.1 Hayatı

İsmet Barutçu, (İsmet)[124] 1908 yılında İstanbul'da doğmuştur. 1934 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00465[125] diploma numarası ile mezun olmuştur. Mezuniyetinin ardından Antalya Tekel İdaresi İnşaatında Kontrol Mimarı olarak çalışmaya başlamıştır. Sonrasında bir dönem Sivas'ta çeşitli yüklenicilik işleri, konut inşaatı gibi projelerle ilgilenmiştir [11][64][343].

Şekil 3.158 İsmet Barutçu [64]

1936 yılında Güzel Sanatlar Birliği Mimari Şubesi ile Türk Mimarlar Cemiyeti İstanbul Şubesi İdare Heyetine seçilmiştir [194]. Askerlik görevini tamamladıktan sonra, 1940 yılında İstanbul Komutanlığında Mimar olarak çalışmaya başlamıştır [343]. 1941 yılında Türk Yüksek Mimarlar Birliği İdare Heyeti'ne seçilmiştir [344]. 1943 yılında bu göreve devam etmesine karar verilmiştir [99]. 1945 yılında toplam 5 sene çalıştığı İstanbul Komutanlığındaki görevinden ayrılmıştır [343]. 1946-1950 yılları arasında Maarif Vekaleti Yapı İşleri Mimarlığında Kontrol Mimarı olarak çalışmıştır. 1950 yılından itibaren daha çok serbest mimarlık faaliyetleri içerisinde olduğu anlaşılmaktadır. Serbest çalıştığı dönemde çeşitli

[124]1934 yılı mezunlar listesinde İsmet olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise İsmet Barutçu olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki isim-soy isim kaydı esas alınmıştır [11][64].

[125]Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında İsmet Barutçu'nun diploma numarası 466 olarak kayıtlıdır. Ancak mezun kayıtlarında 00465 olarak kayıtlıdır. Burada, mezun kayıtlarındaki 00465 esas alınmıştır [11].

şehir planlama projeleri hazırlamış, bir yandan da Emekli Sandığı Kooperatif Evleri Kontrol Mimarlığı görevini sürdürmüştür [343][302]. 1956 yılında Ankara Esnafları Kooperatifi Çarşı ve İş Hanı Proje Müsabakasında Jüri Başkanvekili olarak bulunmuş [229]. 1964'te ise Yıldırım Beyazıt Kapalı Çarşı İnşaatının Kontrol Mimarlığı görevini yürütmüştür. İsmet Barutçu, 1968 yılında vefat etmiştir [343].

3.2.68.2 Yapıları

Emekli Sandığı Kooperatif Evleri (Kontrol Mimarı)

Yıldırım Beyazıt Kapalı Çarşı İnşaatı (Kontrol Mimarı)

3.2.68.3 Bulunduğu Görevler

Antalya'da Tekel İdaresi İnşaatı Kontrol Mimarı

Güzel Sanatlar Birliği Mimari Şubesi İdare Heyeti (1936)

Türk Mimarlar Cemiyeti İstanbul Şubesi İdare Heyeti (1936)

İstanbul Komutanlığı Mimarı (1940-1945)

Maarif Vekaleti Yapı İşleri Kontrol Mimarı (1946-1950)

Emekli Sandığı Kooperatif Evleri Kontrol Mimarı

3.2.68.4 Jüri Üyelikleri

Ankara Belediyesi'nce Yaptırılacak Mağaza Binası Proje Müsabakası Yedek Jüri Üyesi (1954)

Ankara Esnafları Kooperatifi Çarşı ve İş Hanı Proje Müsabakası Jüri Başkanvekili (1956)

3.2.69 Leman Tomsu

3.2.69.1 Hayatı

Leman Tomsu, (Leman Cevat) 1913 yılında Kayseri'de doğmuştur. 1934 yılında Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Şubesinden 00472 diploma numarası ile mezun olmuştur. Bu yıl mezun olan iki kadın mimardan birisidir [11][64].

1935 yılında İstanbul Belediyesi İmar Müdürlüğü'nde Martin Wagner'in yanında çalışmaya başlamıştır. 1937-1938 yılları arasında bir yıl süre ile Almanya'da bulunmuştur. Belediye bünyesinde görev yaparken Münevver Belen ile 1936 yılında Karamürsel Halk Evi ve Gerede Halk Evi Projelerini hazırlamıştır. Yine Münevver Belen ile birlikte 1937 yılında Kayseri Halk Halkevi Binası Projesini hazırlamışlardır [345]. 1937 yılında Kadıköy Halk Partisi tarafından düzenlenen Kadıköy Halkevi ile 1938 yılında Sivas Halkevi Mimari Proje Müsabakasında Üçüncülük Ödülü kazanmıştır [275][346].

Şekil 3.159 Leman Cevat Tomsu [64]

İstanbul Belediyesi'ndeki görevini 1941 yılına dek sürdüren Tomsu, bu tarihte Yüksek Mühendis Mektebi'nde asistan olarak göreve başlamıştır. 1942 yılında "Bursa Evleri" başlıklı çalışması ile Doçent olmuştur. İTÜ'deki görevi sırasında yürüttüğü derslerin yanısıra çeşitli yarışmalara katılmış ve ödüller almıştır [345]. 1943 yılında Tomsu katıldığı 3 mimari proje müsabakasından ödül ile ayrılmıştır. Bunlardan, Zonguldak Şehir Oteli Mimari Proje Müsabakasında Birincilik Ödülü, Ankara Otomatik Telefon Santrali Mimari Proje Müsabakasında Mansiyon Ödülü,

Cumhuriyet Halk Partisi tarafından düzenlenen Çanakkale Halk Evi Mimari Proje Müsabakasında ise dördüncülük ödülü elde etmiştir [196][93][347]. İlerleyen yıllarda da yarışmalara katılmaya devam eden Tomsu, 1945 yılında Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğü Erzurum Devlet Demiryolları Müdürlüğü İşletme Toplantı Binaları ve Memur Evleri Mahallesi Proje Müsabakasında Mansiyon Ödülü, 1946 yılında Devlet Demiryolları Başkanlığı tarafından düzenlenen Eskişehir Garı Proje Müsabakasında Mansiyon Ödülü, 1948 yılında Ankara İller Kooperatifi Tek Katlı Muhtelif Ev Tipleri Proje müsabakasında Enver Tokay ve Ali Kızıltan ile muhtelif Ev tiplerinde Birincilik Ödülü kazanmıştır [296][200] [93][279]. 1951 yılında İstanbul Askeri Müze Proje yarışmasında Jüri üyesi olarak görev almış, İşçi sigortaları Kurumu tarafından düzenlenen İşçi Sigortaları Sanatoryumu Proje Müsabakasına ise Muhittin Binan ve Orhan Bolak ile katılmış ve Mansiyon Ödülü kazanmıştır [93]. 1960 yılında Profesör olan Tomsu, 1981 yılına kadar İTÜ'de öğretim üyesi olarak görev yaptıktan sonra emekli olmuştur. 1988 yılında vefat emiştir [345].

3.2.69.2 Yapıları-Projeleri

Karamürsel Halk Evi (1936)

Florya'da Soyunma Gardroplarına Ait Planlar (1936) (İ.B.İmar Müdürlüğü'nde iken)

Cihangir'de Yapılacak Çocuk Bahçesi Menazırı (1936) (İ.B.İmar Müdürlüğü'nde iken)

Kız Taşı Etraf Muhafazası İçin Parmaklık (1937) (İ.B.İmar Müdürlüğü'nde iken)

Gerede Halk Evi (1937)

Beykoz Çifte Havuzlar Caddesi Üzerinde 1/1000 Ölçekli İfraz Projesi (1938) (İ.B.İmar Müdürlüğü'nde iken)

Bostancı Çatalçeşme'de 1/2000 Ölçekli İfraz Projesi (1938) (İ.B.İmar Müdürlüğü'nde iken)

Galatasaray Spor Klübü Denizcilik Şubesi Yüzme Havuzu Tesisleri (1940) (İ.B.İmar Müdürlüğü'nde iken)

Kayseri Halk Halkevi (1938)

Şehremini Halk Evi (1938)

Ankara Dikmen'de Ev (1938)

Tozkoparan Gazino Binası (1939)

Bağdat Arap Kültür Enstitüsü Binası (1940)

Cerrahpaşa Hastanesi Poliklinik Binası (1941)

Sütlüce Et Nakline Mahsus 20 Kamyonluk Garaj ve Garaj Müstahdemine ait Bina (1941)

Ev Projeleri (Emin Onat ile birlikte) (1942)

Antalya Sinema, Kulüp ve Mağaza Projeleri (Emin Onat ile birlikte) (1944)

Uludağ Sanatoryumu (Emin Onat ile birlikte) (1946-1949)

Leman Tomsu Apartmanı (1953)

İskenderun Tüccar Kulübü, Ticaret Odası, Borsa Binası (1952-1955)

Ankara Çankaya Ahmet Karamancı Villası (1956)

İskenderun Tüccar Kulübü, Ticaret Odası, Borsa Binası 3. Kat Tadil Projesi (1959) [345].

3.2.69.3 Bulunduğu Görevler

İstanbul Belediyesi İmar Müdürlüğü Mimarı (1935-1941)

Yüksek Mühendis Mektebi'nde Asistan (1941)

Yüksek Mühendis Mektebi'nde Doçent (1942)

Yüksek Mühendis Mektebi'nde Profesör (1960) [345].

3.2.69.4 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Gerede ve Emirdağ C.H.Partisi Evleri (Arkitekt,1935,04,s.110-111)

Gerede Halkevi Projesi (Münevver Belen ile) (Arkitekt,1936,12,s.330-332)

Kayseri Halkevi Binası Projesi (Münevver Belen ile) (Arkitekt,1937,04,s.107-109)

Ev Projesi (Münevver Belen ile) (Arkitekt,1937,04,s.110-111)

Şehremini Halkevi Projesi İzah Notu (Arkitekt,1938,09,s.253-256)

Tozkoparan'da Bir Gazino Projesi (Arkitekt,1939,03-04,s.73-75)

Samsun Merkez Bankası Proje Müsabakası (Arkitekt,1939,09-10,s.195-197)

Poliklinik Binası (Arkitekt,1941/1942,03-04, s.49-52)

3.2.69.5 Kitapları

Bursa Evleri (İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Neşriyatı) (1950)

Meskenler

3.2.69.6 Yarışmaları

Kadıköy Halkevi Mimari Proje Müsabakası Üçüncülük Ödülü (1938)

Sivas Halkevi Mimari Proje Müsabakası Üçüncülük Ödülü (1938)

Eskişehir Hamidiye ve Mahmudiye Köy Enstitüleri Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (1941)

Trakya Kepirtepe Köy Enstitüsü Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (1942)

Çanakkale Halk Evi Mimari Proje Müsabakası Dördüncülük Ödülü (1943)

Zonguldak Şehir Oteli Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (1943)

Ankara Otomatik Telefon Santrali Mimari Proje Müsabakası Mansiyon Ödülü (1943)

Erzurum Devlet Demiryolları Müdürlüğü İşletme Toplantı Binaları ve Memur Evleri Mahallesi Proje Müsabakası Mansiyon Ödülü (1945)

Eskişehir Garı Proje Müsabakası Mansiyon Ödülü (1946)

İstanbul Adalet Sarayı Mimari Proje Müsabakası Mansiyon Ödülü (1947)

Ankara İller Kooperatifi Tek Katlı Muhtelif Ev Tipleri Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Enver Tokay ve Ali Kızıltan ile) (1948)

İzmit Belediye Binası ile Otel Proje Müsabakası Mansiyon Ödülü (Enver Tokay ve Ali Kızıltan ile) (1948)

Ankara Fidanlıklar Umum Müdürlüğü Apartmanlar Tipi Mahallenin Tanzimi Mimari Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (1949)

Maltepe İşçi Sigortaları Kurumu Sanatoryumu Mansiyon Ödülü (Muhittin Binan ve Orhan Bolak ile) (1951)

İskenderun Tüccar Kulübü, Ticaret Odası, Borsa Binası Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (1954) [345].

3.2.69.7 Jüri Üyeleri

İstanbul Askeri Müze Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1951)

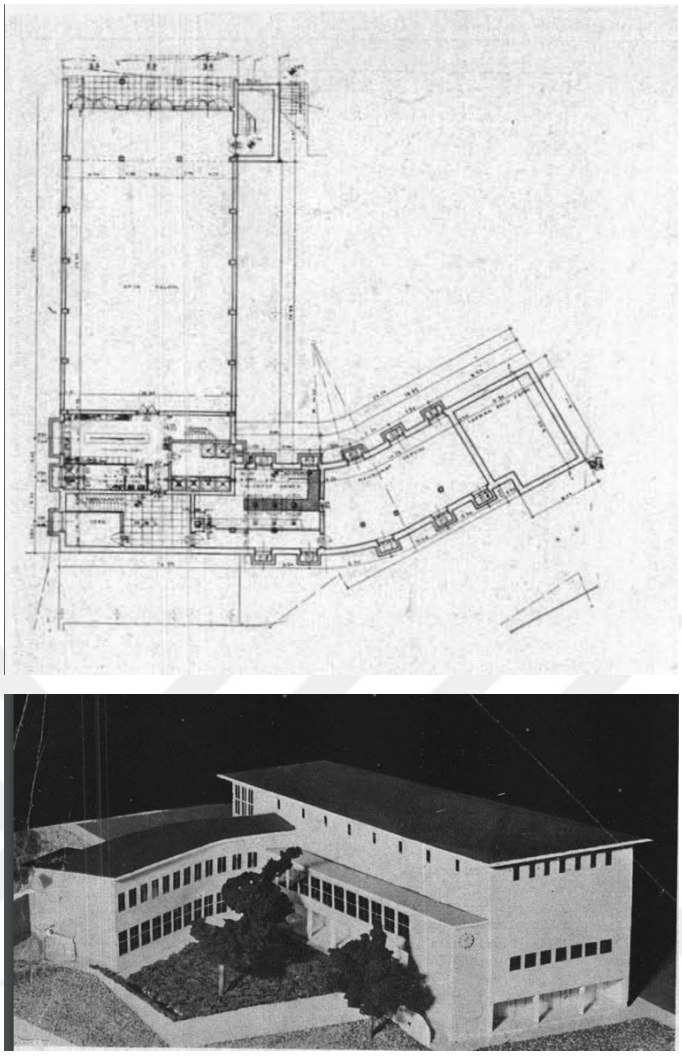

Şekil 3.160 Şehremini Halkevi projesi, plan ve maket fotoğrafı [348]

Şekil 3.161 Ankara'da Ev (Münevver Belen ile) [349]

3.2.70 Münci Tangör

3.2.70.1 Hayatı

Münci Tangör, (Ahmet Munci)[126] 1934 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00466[127] diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64].

Şekil 3.162 Münci Tangör [64]

1935 yılında Arkitekt dergisinde çıkan habere göre, Nafia Bakanlığı İstanbul Fen Heyetine tayin edilmiştir [187]. 1939 yılında Kadıköy ve Üsküdar'da birer ev projesi hazırlamıştır [350][351]. 1940 yılında ise Emniyet Sandığında Eksper Mimar olarak çalıştığı anlaşılmaktadır. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 35. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

3.2.70.2 Yapıları

İstanbul Kadıköy'de Ev (Arkitekt,1939,05-06, s.106-108)

İstanbul Bağlarbaşı Bay Mecit Evi (Arkitekt,1939,03-04, s.63-64)

[126]1934 yılı mezunlar listesinde Ahmet Münci olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Münci Tangör olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].
[127]Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında Münci Tangör'ün diploma numarası 467 olarak kayıtlıdır. Ancak mezun kayıtlarında Münci Tangör'ün diploma numarası 00466 olarak kayıtlıdır. Burada, mezun kayıtlarındaki 00466 esas alınmıştır [11].

3.2.70.3 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Kadıköy'ünde Bir Ev (Arkitekt,1939,05-06,s.106-108)

Bay Mecit Evi (Arkitekt,1939,03-04,s.63-64)

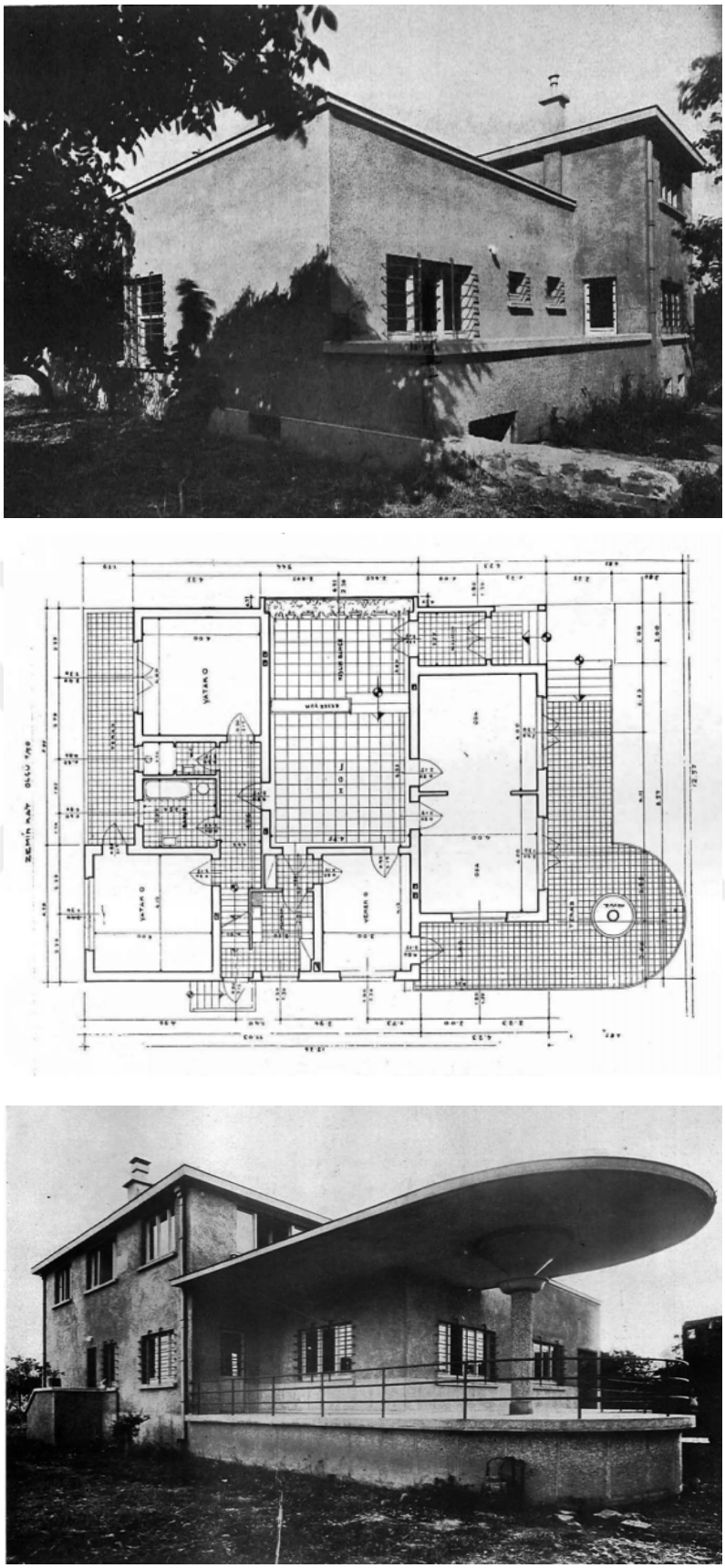

Şekil 3.163 İstanbul Bağlarbaşı Bay Mecit Evi [350]

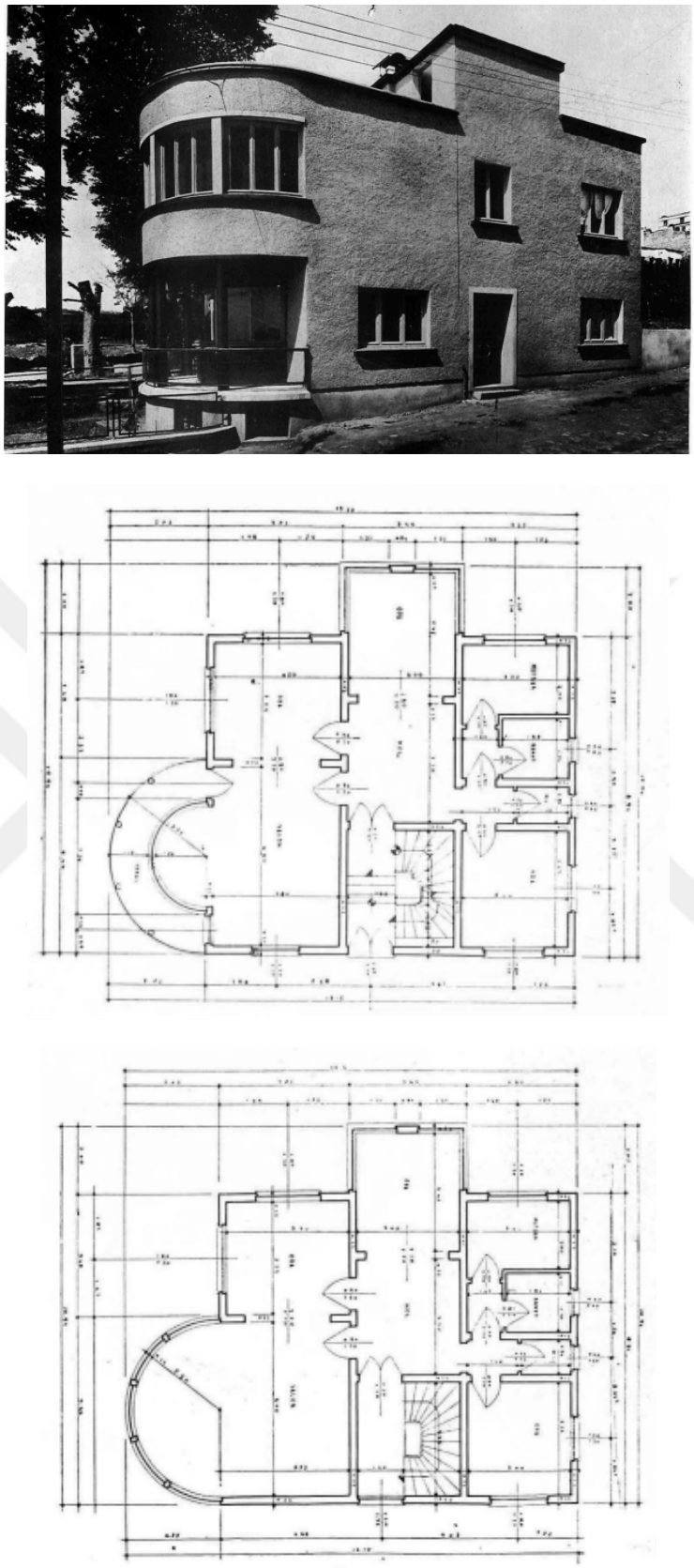

Şekil 3.164 İstanbul Kadıköy'de Ev [351]

3.2.71 Münevver Belen Gözeler

3.2.71.1 Hayatı

Münevver Belen Gözeler 1913 yılında İzmit'te doğmuş, 1934 yılında Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Şubesinden 00474 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1935 yılında Nafia Nezareti İnşaat İşleri Bürosu'na tayin edilmiş ve İstanbul İl Müdürlüğü bünyesinde çalışmaya başlamıştır [352]. 1936 yılında Leman Tomsu ile Karamürsel Halk Evi ve Gerede Halk Evi Projelerini, 1937 yılında ise Kayseri Halk Halkevi Binası Projesini hazırlamışlardır [345]. 1937 yılında Bursa Halk Evi Mimari Proje Müsabakasında Abidin Mortaş ile müşterek Birincilik Ödülü kazanmıştır [158]. 1946 yılında Bayındırlık İl Müdürlüğü'nde iken İstanbul Şişli'de Maliye Bakanlığı'na ait şube binasını tamamlamıştır [189]. Münevver Belen, 1973 yılında vefat etmiştir [345].

Şekil 3.165 Münevver Belen Gözeler [64]

3.2.71.2 Yapıları

PTT Binası (1935)

Karamürsel Halk Evi ve Gerede Halk Evi (Leman Tomsu ile) (1936)

Kayseri Halk Halkevi Binası (Leman Tomsu ile) (1937)

Bursa Halkevi (1938)

Ankara'da Konut Projesi (Leman Tomsu ile beraber)

Maliye Bakanlığı Şişli Şube Binası (1946)

Tuzla'da Ev (1954)

3.2.71.3 Bulunduğu Görevler

Nafia Nezareti İnşaat İşleri Bürosu İstanbul İl Müdürlüğü Mimarı

3.2.71.4 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Gerede Halkevi Projesi (Leman Tomsu ile) (Arkitekt,1936,12, s.330-332)

Ev Projesi (Leman Tomsu ile) (Arkitekt,1937,04, s.110-111)

Kayseri Halkevi Binası Projesi (Leman Tomsu ile ile) (Arkitekt,1937,04, s.107-109)

Şişli'de Maliye Şubesi Binası (Arkitekt,1946,09-10, s.203-206)

3.2.71.5 Ödül Kazandığı Yarışmalar

Bursa Halk Evi Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Abidin Mortaş ile müşterek) (1937)

3.2.72 Rebii Gorbon

3.2.72.1 Hayatı

Rebii Gorbon, (İbrahim Rebii Gorbon)[128] 1909 yılında İstanbul'da doğmuştur. 1934 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00468[129] diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1936 yılında İstanbul Limanı Galata Yolcu Salonu Uluslararası Mimari Proje Yarışmasında Seyfi Arkan ve Prof. Alfred ile müşterek birincilik ödülü kazanmıştır [219][93].

Şekil 3.166 Rebii Gorbon [64]

1940 yılında Maarif Vekaleti tarafından eğitmenlerin çalışacakları köy mektep binaları için açılan mimari proje müsabakasında Üçüncülük Ödülü kazanmıştır [135][93]. 1947 yılında Türkiye Yüksek Mimarlar Birliği İstanbul Kongresi'nde yönetim kurulu üyesi olarak seçilmiştir [101]. 1962 yılında İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Bölümü'nde öğretim üyesi olarak çalışmaya başlamıştır. Kemal Ahmet Aru ile birlikte birçok proje gerçekleştiren Gorbon'un 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 35.

[128]1934 yılı mezunlar listesinde İbrahim Rebi Gorbon olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Rebii Gorbon olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

[129]Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında Rebii Gorbon'un diploma numarası 469 olarak kayıtlıdır. Ancak mezun kayıtlarında Rebii Gorbon'un diploma numarası 00468 olarak kayıtlıdır. Burada, mezun kayıtlarındaki 00468 esas alınmıştır [11].

yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109]. 1979 yılında Güzel Sanatlar Akademisindeki görevinden emekli olmuştur [212].

3.2.72.2 Yapıları

1.Levent Toplu Konutları (K. Ahmet Aru ile) (1946-1949)

4.Levent Toplu Konutları (1954)

İstanbul Karaköy Limanı

İstanbul Karaköy Limanı Yolcu salonu

İstanbul Karaköy Limanı lokantası

Heybeliada Sanatoryumu

Florence Nightingale Hemşire Okulu

3.2.72.3 Bulunduğu Görevler

İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi (1960)

3.2.72.4 Ödül Kazandığı Yarışmalar

İstanbul Limanı Galata Yolcu Salonu Uluslararası Mimari Proje Yarışması Birincilik Ödülü (Seyfi Arkan ve Prof. Alfred ile müşterek) (1936)

Eğitmenlerin Çalışacakları Köy Mektep Binaları Mimari Proje Müsabakası Üçüncülük Ödülü (1940)

3.2.72.5 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Elektrik Evi (Arkitekt,1937,01,s.1-4)

B. Yusuf Evi (Arkitekt,1937,03,s.68-70)

A. Hisarında Bir Ev (Arkitekt,1938,10-11,s.287-290)

B. Cemil Filmer Evi (Arkitekt,1938,12,s.327-330)

Doğu Apartmanı (Mustafa Can ile) (Arkitekt,1940,07-08, s.145-147)

Levend Mahallesi (K. Ahmet Aru ile) (Arkitekt,1952,09-10, s.174-181)

Feneryolu’nda Bir Sayfiye Evi (Arkitekt,1953,01-04,s.23-25)

Kaybettiklerimiz- İsmail Hakkı Oygar (Arkitekt,1975,03,s.107)

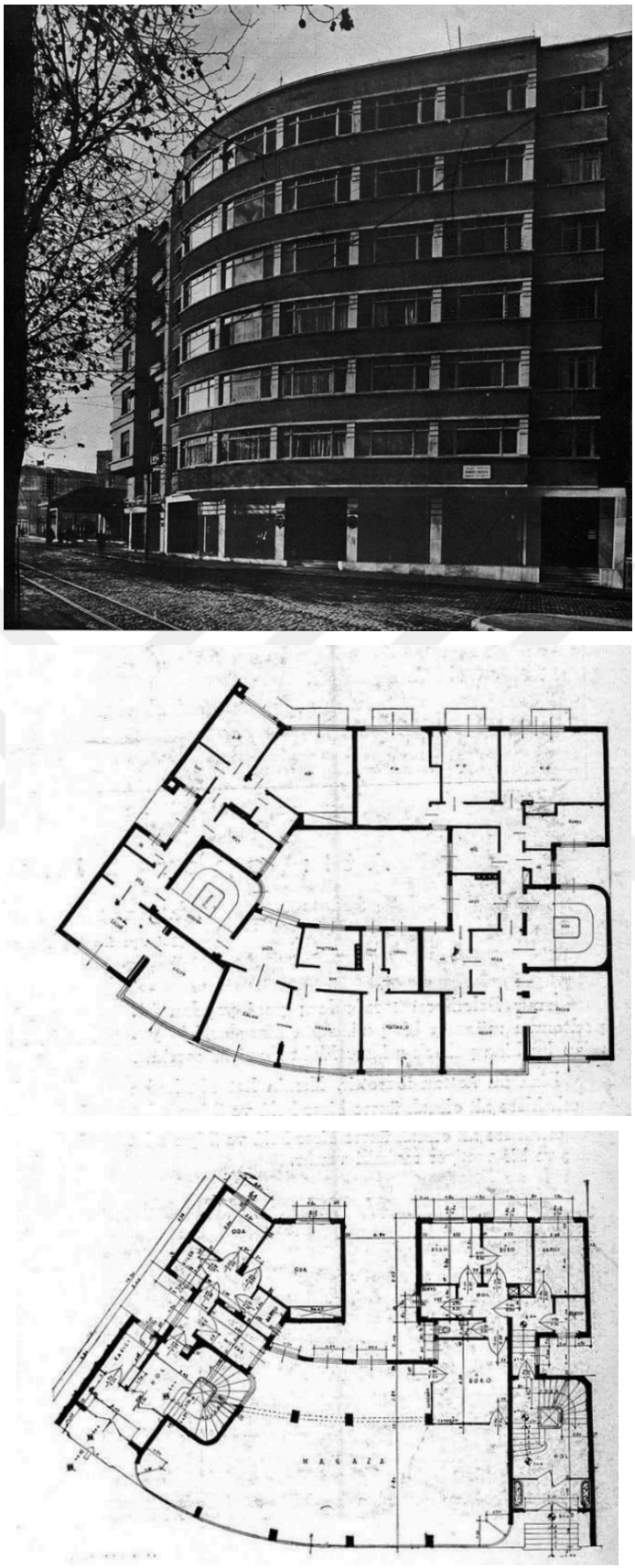

Şekil 3.167 İstanbul Taksim, Doğu Apartmanı (Mustafa Can ile)[353]

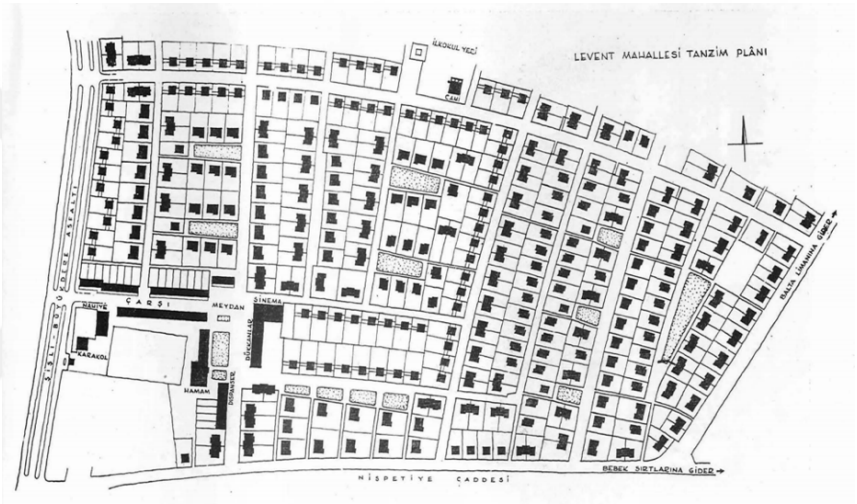

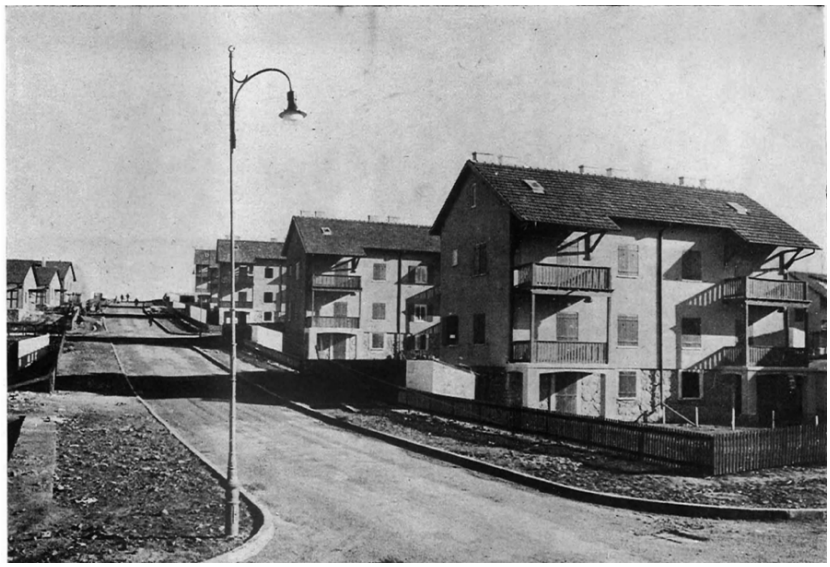

Şekil 3.168 Levend Mahallesi 1. Kısım [354]

3.2.73 Sedat Erkoğlu

3.2.73.1 Hayatı

1908 yılında İstanbul'da doğan Sedat Erkoğlu, (Sedat)[130] 1934 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00461 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1935 yılında İstanbul Büyükada Yürük Ali Plajı Proje Müsabakasında Nizamettin Doğu ile birlikte ikincilik ödülü almıştır [274][93]. 10.09.1940 tarihli bir belgeye göre, Sedat Erkoğlu, Aydın Belediyesi Mimarlığına 300 lira aylık ücretle tayin edilmiştir [355]. 1945 yılında Basın Yayın ve Umum Müdürlüğü tarafından düzenlenen İstanbul Radyoevi Proje Müsabakasında Nezih Eldem ile birlikte satın alma Ödülü kazanmıştır [114].

Şekil 3.169 Sedat Erkoğlu [64]

1946 yılında Ankara Teknik Üniversitesi Fizik ve Kimya Fakülteleri Proje Müsabakasında Nevzat Erol ve İzzet Aydınlıoğlu ile birlikte katılmış ve ikincilik ödülü kazanmıştır [137]. 1947 yılında İstanbul Adalet Sarayı proje müsabakasında Nevzat Erol, İzzet Aydoğdu ile birlikte mansiyon ödülü kazanmıştır [356]. 1950 yılında Türk mimarlar Birliği İstanbul Şubesi İdare Heyeti'ne seçilmiştir [357]. 19.10.1950 tarihli bir belgeye göre Sedat Erkoğlu, "*İstanbul Belediyesi Fen İşleri'nde açık bulunan 90 lira aylıklı Müdür Muavinliği kadrosuna*" tayin edilmiştir [358]. 08.03.1951 tarihli bir belgeye göre ise, Erkoğlu,

[130]1934 yılı mezunlar listesinde Sedat, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Sedat Erkoğlu olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki isim-soy isim kaydı esas alınmıştır [11][64].

İstanbul Belediyesi'nde Fen İşleri Müdür Muavinliği görevine devam ederken, ikinci görev olarak aynı belediyenin Fen İşleri Baş Mimarlığı görevine tayin edilmiştir [359]. 09.08.1951 tarihli bir belgeye göre ise, Sedat Erkoğlu, bir başka görev olan İstanbul İmar Müdürlüğü'ne 90 lira maaşla naklen tayin edilmiştir [360]. 1953 yılında İstanbul Belediye Binası Proje Müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev yapmıştır [361]. 16.11.1955 tarihli bir belgede ise, Sedat Erkoğlu'nun, İstanbul Belediyesi Fen İşleri'nde devam ettiği Müdür Muavinliği görevinde kalıcı olarak istihdam edilmesine karar verilmiştir [362]. Aynı yıl ayrıca Türkiye Emlak Kredi Bankası tarafından düzenlenen Baruşane Sitesi Fikir Proje Yarışmasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır. 1957 yılında Emekli Sandığı tarafından düzenlenen Emekli Sandığı Unkapanı Tesisleri Proje müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır. 1958 yılında ise Manifatura ve Kumaşçılar Kooperatifi tarafından düzenlenen İstanbul Manifatura ve Kumaşçılar Çarşısı Proje Müsabakasına Samim Oktay, Firuzan Baytop, Nevzat Erol, İzzet Aydınoğlu ile katılmış ve Mansiyon Ödülü kazanmıştır [93]. İstanbul Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü Müdür Muavini olarak başarılı çalışmalar yürüten Erkoğlu 1959 yılında İETT Umum Müdürü olarak atanmıştır. Bu görevi sadece bir yıl sürdüren Erkoğlu [363], 1961 ile 1964 yılları arası bir büro kurmuştur. 1968 yılına gelindiğinde İstanbul Özel İdare Müdürlüğü tarafından düzenlenen İstanbul Kongre Binası Proje Müsabakasında, 1970 yılında İstanbul Demir Tüccarları Çarşı Kurma Kooperatifi tarafından düzenlenen İstanbul Demirciler Çarşısı proje Müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır [93]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 35. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

3.2.73.2 Yapıları

Caddebostanda Villa (Proje)

3.2.73.3 Bulunduğu Görevler

Aydın Belediyesi Mimarı

İstanbul Belediyesi Fen İşleri Müdür Muavini

İstanbul Belediyesi Fen İşleri Baş Mimarlığı

İstanbul İmar Müdürlüğü Mimarı

İETT Umum Müdürü (1959-1960)

Serbest Mimarlık Bürosu (1961-1964)

3.2.73.4 Makaleleri

Cadde Bostanında Bir Villa (Arkitekt,1941/42,09-10,s.213-215)

3.2.73.5 Ödül Kazandığı Yarışmalar

İstanbul Büyükada Yürük Ali Plajı Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (Nizamettin Doğu ile birlikte) (1935)

İstanbul Radyoevi Proje Müsabakası Satın Alma Ödülü (Nezih Eldem ile birlikte) (1945)

Ankara Teknik Üniversitesi Fizik ve Kimya Fakülteleri Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (Nevzat Erol ve İzzet Aydınlıoğlu ile) (1946).

3.2.73.6 Jüri Üyelikleri

Baruşane Sitesi Fikir Proje Yarışması Jüri Üyesi (1955)

Emekli Sandığı Unkapanı Tesisleri Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1957)

İstanbul Manifatura ve Kumaşçılar Çarşısı Proje Müsabakası Mansiyon Ödülü (Samim Oktay, Firuzan Baytop, Nevzat Erol, İzzet Aydınoğlu ile) (1958)

İstanbul Kongre Binası Proje Müsabakası Danışman Jüri Üyesi (1968)

İstanbul Demirciler Çarşısı Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1970)

T. C.
BAŞBAKANLIK
MUAMELÂT UMUM MÜDÜRLÜĞÜ
Kararlar Müdürlüğü
Karar sayısı
3

I3482

KARAR

Açık bulunan yüz lira kadro maaşlı (uzmanlık yeri) İstanbul İmar Müdürlüğüne Sedat Erkoğlu'nun almakta olduğu Doksan lira maaşla naklen tayini; Bayındırlık Bakanlığının 2/8/1951 tarihli ve 3-3028/10640 sayılı yazısı üzerine, 3656 sayılı kanunun 13 üncü maddesine göre Bakanlar Kurulunca 9 /8 /1951 tarihinde kararlaştırılmıştır.

CUMHURBAŞKANI

Başbakan | Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı | Devlet Bakanı | Adalet Bakanı
Milli Savunma Bakanı | İçişleri Bakanı ve Dışişleri B.V. | Dışişleri Bakanı | Maliye Bakanı
Milli Eğitim Bakanı | Bayındırlık Bakanı | Eko. ve Ticaret Bakanı | Sa. ve So. Y. Bakanı
G. ve Tekel Bakanı | Tarım Bakanı | Ulaştırma Bakanı | Çalışma Bakanı | İşletmeler Bakanı

Şekil 3.170 İstanbul İmar Müdürlüğü'ne Sedat Erkoğlu'nun tayini [360]

3.2.74 Mahmut Bilen

3.2.74.1 Hayatı

Mahmut Bilen, 1909 yılında dünyaya gelmiştir. 1928 yılında girdiği Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Şubesinden 1934 yılında, 00475[131] diploma numarası ile mezun olmuştur. 1935-1937 yılları arası çeşitli büro ve şantiyelerde çalışmış, Bandırma Halk Evi Projesini hazırlamıştır. 1937-1939 yılları arasında Millî Eğitim Bakanlığı'nın GSA'da bulunan bürosunda Bruno Taut'un yanında asistan olarak görev yapmıştır. Arkitekt dergisindeki bir ilana göre bu göreve Sezai Ergüç, Tahir Tuğ, Muhiddin Güreli, Hasan Canses, Orhan Alnar ve Servet Ark ile birlikte tayin edilmiştir. Görev sırasında Ankara Dil-Tarih ve Coğrafya binasının proje ve inşaatı ile Atatürk katafalkının hazırlanması gibi işlerde çalışmıştır.

Şekil 3.171 Mahmut Bilen [64]

1939-1941 yılları arası askerlik görevini tamamlamıştır. 1946 yılına kadar, çeşitli apartman ve villalar için projeler hazırlamış, Ankara Teknik Üniversitesi proje komisyonunda görev almış ve çeşitli yarışmalarda ödüller kazanmıştır. 1946 yılında İstanbul Teknik Okulu'nda Bina Bilgisi dersleri vermeye başlamıştır. 1946-1958 yılları arası ise T. İş Bankasının İstanbul'daki çok sayıda şube binası, Yıldız Yapı Kooperatifi Apartman Blokları ile çeşitli apartman, villa projeleri ve

[131]Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında diploma notu 476, mezuniyet yılı olarak 1935 olarak kayıtlıdır. Mezunlar listesinde ise 476 diploma notu mevcut değildir. Ancak 1934 yılında 00475 diploma numaralı Mimar Mahmut adında bir kayıt mevcuttur. Bu sebeple Mahmut Bilen'in 1934 yılında 00475 diploma notu ile mezun olduğu kabul edilmiştir [11][64].

inşaatlarını tamamlamıştır. 1958 yılında Ahsen Yapanar, Emin N. Uzman, İrfan Bayhan ve Adnan Kuruyazıcı ile birlikte Birleşmiş Mimarlar Ortaklığı isimli mimari büroyu kurmuş ve büro bünyesinde 1966 yılına kadar çalışmalarını sürdürmüştür. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 34. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır. Mahmut Bilen, 1978 yılında vefat etmiştir [64][11][364][365][109].

3.2.74.2 Yapıları

Türkiye İş Bankası Taksim, Şehzadebaşı, Samatya, Aksaray, Mercan Şube Binaları (1941-1946).

Yıldız Yapı Kooperatifi Apartman Blokları (1941-1946).

Bandırma Halk Evi Binası (1935-1937)

Ankara Dil-Tarih ve Coğrafya Binası Proje ve İnşaatı (Maarif Vekaleti İnşaat Bürosu Bünyesinde)

Atatürk Katafalkının Hazırlanması (Maarif Vekaleti İnşaat Bürosu Bünyesinde)

3.2.74.3 Bulunduğu Görevler

Maarif Vekaleti İnşaat Bürosu Mimarlığı (1941)

Ankara Teknik Üniversitesi Proje Komisyonu Üyeliği (1939-1941)

İstanbul Teknik Okulu Öğretim Üyeliği (1946)

Birleşmiş Mimarlar Ortaklığı Mimari Bürosu Kurucu Ortaklık (1958-1966)

3.2.74.4 Makaleleri

Emirganın Tanzim ve Tevali (Arkitekt,1935,07-08,s.214-215)

Rudolf Oetker Konser Binası Bielefeld-Almanya (Mimar H. Tietmann'dan çeviri) (Arkitekt,1935,11-12,s.343-348)

3.2.75 Seyfi Sonad

3.2.75.1 Hayatı

Seyfi Sonad, (Seyfettin)[132] 1934 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00464[133] diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1926 yılından itibaren çalıştığı İstanbul Belediyesi Merkez Fen Heyeti Mimari Şubesindeki görevinden 1937 yılında istifa ederek ayrılmıştır [366].

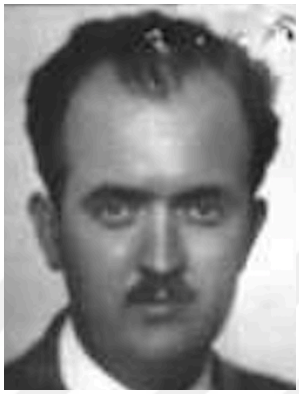

Şekil 3.172 Seyfi Sonad [366]

15.05.1940 tarihinde CHP İnşaat Bürosu Mimarlığında çalışmaya başladığı ve Kayseri Halk Evi İnşaatı Kontrol Mimarlığı görevinde bulunduğu anlaşılmaktadır. Bu görevi 30.08.1941 tarihine kadar sürdürmüş, ihtiyat askerliği nedeniyle bir süre ara vermiştir. 29.05.1942 tarihinde terhis olduktan sonra 25.01.1943 tarihinde C.H.P. Genel Sekreterliği'ne yazdığı dilekçede, ikinci defa askerlik hizmetini yaparak terhis edildiğini ve eski vazifesi hakkında bir vesikanın kendisine verilmesini istemektedir [366]. 23.03.1943 tarihli dilekçeye göre, C.H.P. İnşaat Bürosu Müşavir Mimarlarından Yüksek Mimar Fasih Metigil'in 16.03.1943 tarihinde istifa ederek ayrılması ile boşalan kadroya 225 lira maaşla Kayseri Halk Evi eski Kontrol mimarı Seyfi Sonad tayin edilmiş ve görevine

[132]1934 yılı mezunlar listesinde Seyfettin, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Seyfi Sonad olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki isim-soy isim kaydı esas alınmıştır [11][64].

[133]Seyfi Sonad'ın diplomasında 464 diploma numarası verilmiştir. Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında diploma notu olarak 464 verilmesine rağmen, mezun listelerinde diploma notu 00463 olarak belirtilmiş, 00464 diploma numarası Feridun Kunt'a ait olarak gösterilmiştir. Burada diploma üzerindeki kayıt doğru kabul edilmiştir [366][11][64].

01.04.1943 tarihinde başlamasına karar verilmiştir [366]. İnşaat Bürosu Müşavir Mimarlığı görevini bir müddet sürdüren, Yüksek Mimar Seyfi Sonad, 20.06.1944 tarihli bir dilekçe ile, C.H.P. İnşaat Bürosu Baş mimarı olarak tayin edilmiştir. Dilekçede yer alan "*Büromuz Baş mimar vekilliğini uzun müddetten beri başarı ile yapan Y. Mimar Seyfi Sonad'ın bu vazifeye kadrodaki 400 lira aylıkla ve 1 Temmuz 1944 tarihinden muteber olmak üzere asaleten tayin buyrulmasına*" ifadesinden, Sonad'ın halihazırda baş mimar vekili olarak görev yaptığı ve 1 Temmuz 1944 tarihi itibarı ile vekil bulunduğu kadroya, 400 lira aylık ücretle, aslen atamasının gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır [366]. 1948 yılına gelindiğinde, 31.08.1948 tarihli dilekçeye göre, "*bugünkü inşaat durumu göz önünde tutularak*" Seyfi Sonad'ın 1 Eylül 1948 tarihinden itibaren kadrosu lağv edilerek partideki görevine son verilmiştir [366]. CHP'deki görevinden ayrılmasının ardından Sonad hakkındaki ilk bilgi 1963 yılına aittir. Bu tarihten itibaren, Arkitekt dergisinin Zürich muhabiri olarak görev yapmaya başlayan Sonad bu görevini derginin son sayısının yayınlandığı 1980 yılına dek sürdürmüştür [367][368]. Bu tarihten itibaren Sonad'ın hayatı ve mesleki kariyerinin devamı hakkında bilgi mevcut değildir.

3.2.75.2 Yapıları

Kayseri Halk Evi İnşaatı (Kontrol Mimarı)

Denizli İmar ve Tatbikat Planları (Proje)

Bartın Halkevi Binası (Ülker Arıkoğlu ile birlikte)(CHP İnşaat Bürosunda iken) (1945)

3.2.75.3 Bulunduğu Görevler

İstanbul Belediyesi Merkez Fen Heyeti Mimari Şubesi Mimarı (1926-1937)

CHP İnşaat Bürosu Mimarı (1943)

Cumhuriyet Halk Partisi İnşaat Bürosu Baş Mimarı (1944)

Arkitekt Dergisi İsviçre Muhabiri (1963-1980)

3.2.75.4 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Bartın Halkevi Binası (Mimarlık,1945,2-3,s.19-22)

Kültür Sanat ve Tekniğin Neresindeyiz? (Arkitekt,1965,02, s.65-67)

Unilever İdare Binası (Arkitekt,1965,03,s.110-113)

Zur Palme Hikâyesi ve Şehirlerin Geleceği (Arkitekt,1966,01, s.13-17)

Bir Park – Garaj (Arkitekt,1968,01,s.29)

Yurdumuzda İşlenen Yapı Günahları (Arkitekt,1969,03, s.122-123)

Monte Generoso Dağ Hotel ve Restoranı (Karl Ziegler ile) (Arkitekt,1970,02, s.65-67)

Turizm Politikamızın Çeşitli Problemleri Arasında Ön Planı İşgal Eden Bir Konu: Hotel (Arkitekt,1970,02s.80-86)

Turizm'de Uluslararası Önemli Bir Kuruluş Jugendherberg'ler (Arkitekt,1980,04,s.137-140)

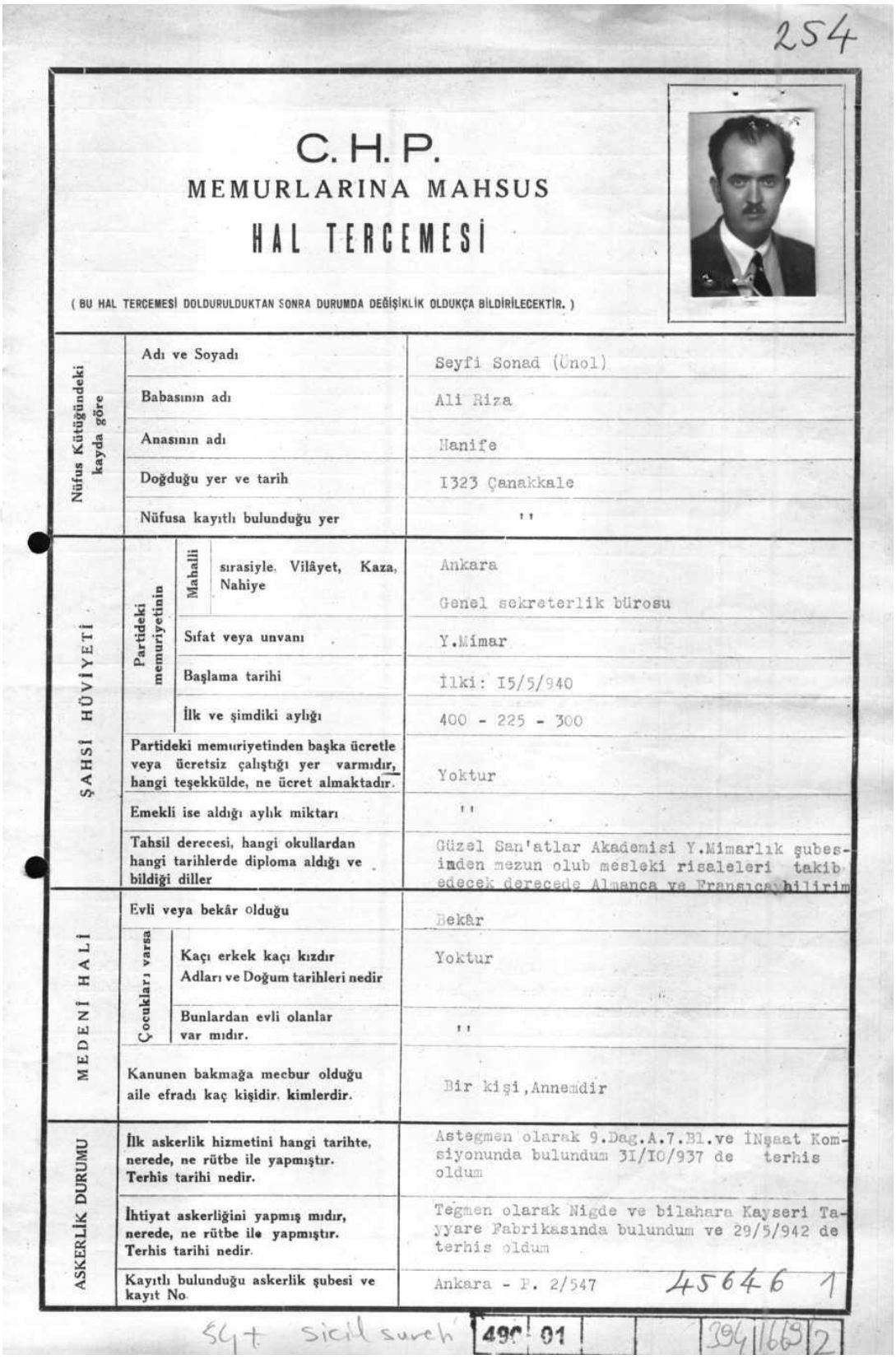

254

C. H. P.
MEMURLARINA MAHSUS
HAL TERCEMESİ

(BU HAL TERCEMESİ DOLDURULDUKTAN SONRA DURUMDA DEĞİŞİKLİK OLDUKÇA BİLDİRİLECEKTİR.)

Nüfus Kütüğündeki kayda göre	Adı ve Soyadı		Seyfi Sonad (Ünol)
	Babasının adı		Ali Riza
	Anasının adı		Hanife
	Doğduğu yer ve tarih		1323 Çanakkale
	Nüfusa kayıtlı bulunduğu yer		"
ŞAHSİ HÜVİYETİ	Partideki memuriyetinin Mahalli sırasiyle Vilâyet, Kaza, Nahiye		Ankara Genel sekreterlik bürosu
	Partideki memuriyetinin Sıfat veya unvanı		Y.Mimar
	Partideki memuriyetinin Başlama tarihi		İlki: 15/5/940
	Partideki memuriyetinin İlk ve şimdiki aylığı		400 - 225 - 300
	Partideki memuriyetinden başka ücretle veya ücretsiz çalıştığı yer varmıdır, hangi teşekkülde, ne ücret almaktadır.		Yoktur
	Emekli ise aldığı aylık miktarı		"
	Tahsil derecesi, hangi okullardan hangi tarihlerde diploma aldığı ve bildiği diller		Güzel San'atlar Akademisi Y.Mimarlık şubesinden mezun olub mesleki riseleleri takib edecek derecede Almanca ve Fransızca bilirim
MEDENİ HALİ	Evli veya bekâr olduğu		Bekâr
	Çocukları varsa Kaçı erkek kaçı kızdır Adları ve Doğum tarihleri nedir		Yoktur
	Çocukları varsa Bunlardan evli olanlar var mıdır.		"
	Kanunen bakmağa mecbur olduğu aile efradı kaç kişidir. kimlerdir.		Bir kişi, Annemdir
ASKERLİK DURUMU	İlk askerlik hizmetini hangi tarihte, nerede, ne rütbe ile yapmıştır. Terhis tarihi nedir.		Astegmen olarak 9.Dag.A.7.Bl.ve İNşaat Komsiyonunda bulundum 31/10/937 de terhis oldum
	İhtiyat askerliğini yapmış mıdır, nerede, ne rütbe ile yapmıştır. Terhis tarihi nedir.		Tegmen olarak Nigde ve bilahara Kayseri Tayyare Fabrikasında bulundum ve 29/5/942 de terhis oldum
	Kayıtlı bulunduğu askerlik şubesi ve kayıt No.		Ankara - P. 2/547 45646 1

Sgt sicil sureti 490 01 394 165 2

Şekil 3.173 Seyfi Sonad'ın sicil sureti [366]

CÜMHURİYET HALK PARTİSİ Ankara: I6/4/1945
GENEL SEKRETERLİĞİ

DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
CUMHURİYET ARŞİVİ

Büro XIV. Şefliğine

Dilekçe sahibi Y. Mimar Safiyettir Big işlerimizin müstecelliyetine binaen I6/4/1945 tarihinden mesaisine başlamış bulunmaktadır.

Yine evvelce bu hususda verilen karara göre kendisinin kadroya alınması bilahara düşünülmek üzere şimdilik (300) lira ücretle mesaisine devam etmesi muvafık olacaktır.

Saygı ile arzederim.

C.H.P. Başmimarı

Seyfi Sonad

8

Şekil 3.174 Seyfi Sonad'ın C.H.P. Baş Mimarı imzası [369]

TÜRKİYE CÜMHURİYETİ
KÜLTÜR BAKANLIĞI

GÜZEL SANATLAR AKADEMİSİ

1323 TARİHİNDE ÇANAKKALEDE DOĞMUŞ OLAN FOTOĞRAFI AŞAĞIDA YAPIŞIK SEYFİ ES GÜZEL SANATLAR AKADEMİSİ YÜKSEK MİMARİ ŞUBESİNDE TAHSİLİNİ BİTİREREK HUSUSİ TALİMATINA GÖRE YAPILAN İMTİHANLARDA MUVAFFAK OLMAKLA MEZKÛR İMTİHANLAR NETİCESİNDE KENDİSİNE _____ DERECEDE

YÜKSEK MİMARLIK DİPLOMASI

VERİLMİŞTİR

DİPLOMA SAHİBİ

DİPLOMA NUMARASI
23-10-934 464

KÜLTÜR BAKANI

G.S.A. DİREKTÖRÜ

HEYETİ

Şekil 3.175 Seyfi Sonad'ın G.S.A. diploması [366]

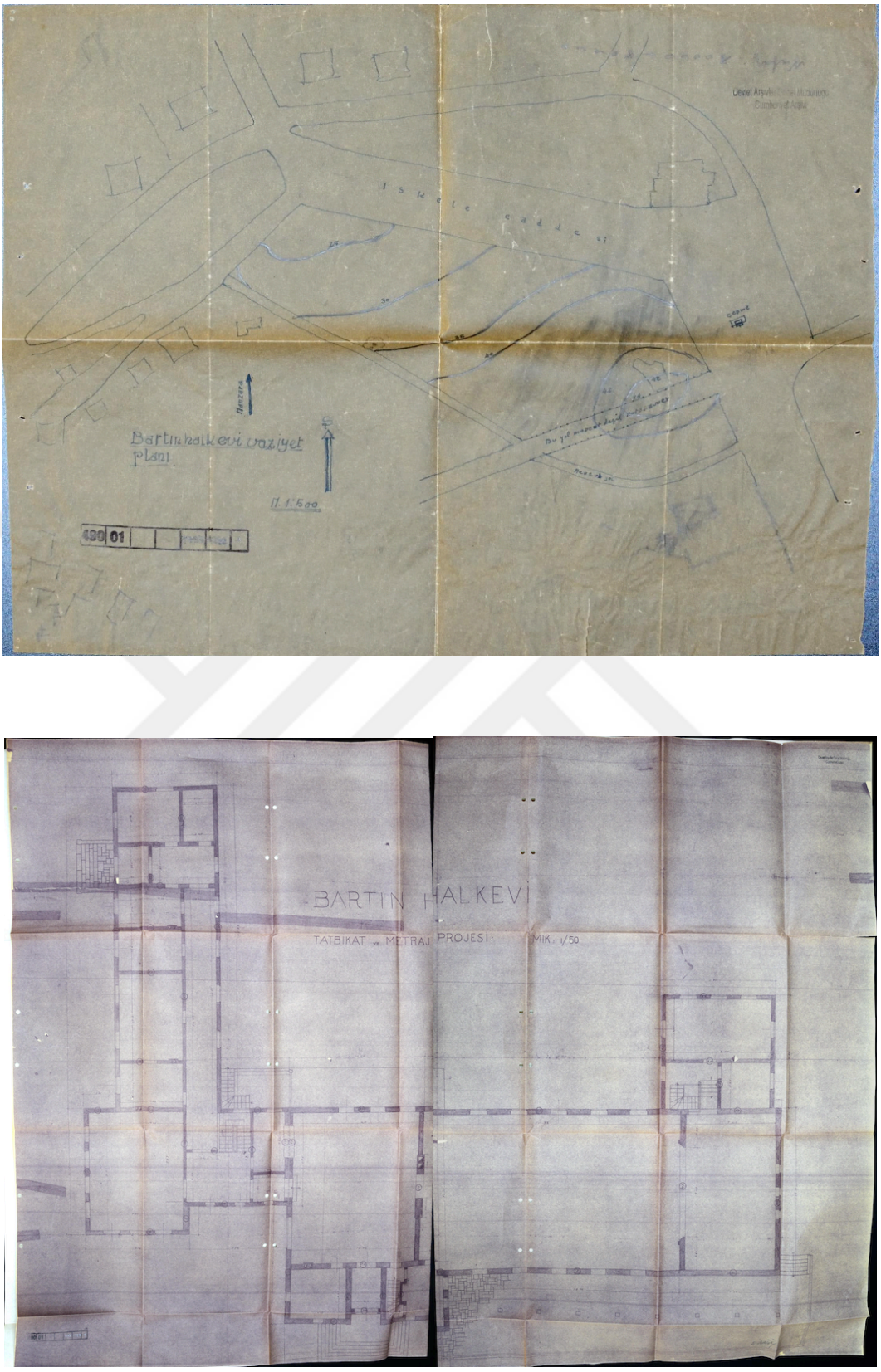

Şekil 3.176 Bartın Halk Evi Binası Projesi [366]

3.2.76 Simeon Simeonides

3.2.76.1 Hayatı

Simeon Simeonides 1934 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00473 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 35. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır[134] [109].

Şekil 3.177 Simeon Simeonides [64]

[134]Makalede ismi Simon Simonidis olarak verilmiştir [109].

3.2.77 Tahir Tuğ

3.2.77.1 Hayatı

Tahir Tuğ, (Ahmet Tahir)[135] 1934 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00462 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1935 yılında Arkitekt dergisinde yayınladığı "*İnhisarlar İdare Binası*" başlıklı makalede belirtildiğine göre, bu tarihte İnhisarlar Genel Direktörlüğü Fen Heyeti bünyesinde görev yapmaktadır. Makalede ayrıca, Konya İnhisarlar İdare Binasının inşası hakkında; "*Binanın temelleri evvelce mimar Nihat tarafından hazırlanan projeye göre atılmış, sonra mimar Nihadın inhisarlar idaresinden ayrılması üzerine mimar Tahir Tuğ tarafından yeniden baş gösteren ihtiyaçlara göre biraz tadil edilerek yapı ikmal edilmiştir*" ifadesinden yapının Tahir Tuğ tarafından hazırlanan projeye göre inşa edildiği anlaşılmaktadır [370]. 1939 yılında askerlik görevine devam etmektedir [295].

Şekil 3.178 Tahir Tuğ [64]

1940 yılında Çanakcılı Han Kat:3 No:16-17 Galata adresinde, Neşet Akatay ile birliktedirler [64][68]. 1941 yılında Maarif Vekaleti'nde oluşturulan İnşaat Bürosu'na mimar olarak atanmıştır [365]. 1941 yılında 15 günde bir yayınlanan Yapı Dergisini çıkarmaya başlamıştır. Dergi ilerleyen yıllarda Türk Yüksek Mimarlar Birliği üyeleri tarafından 1943 yılına dek çıkartılmaya devam etmiştir

[135]1934 yılı mezunlar listesinde Ahmet Tahir olarak, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Tahir Tuğ olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

[83]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 35. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

3.2.77.2 Yapıları-Projeleri

Antalya İnhisarlar İdare Binası (1935)

Konya İnhisarlar İdare Binası (İnhisarlar Genel Direktörlüğü Bünyesinde) (1935)

3.2.77.3 Bulunduğu Görevler

Serbest Mimarlık Bürosu (?-1940/1941)

Yapı Dergisi Kurucu (1941)

Maarif Vekaleti İnşaat Bürosu Mimarı (1941)

3.2.77.4 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Antalya İnhisarlar İdare Binası (Arkitekt,1935,09, s.245-246)

İnhisarlar İdare Binası-Konya (Arkitekt,1935,11-12,s.317-319)

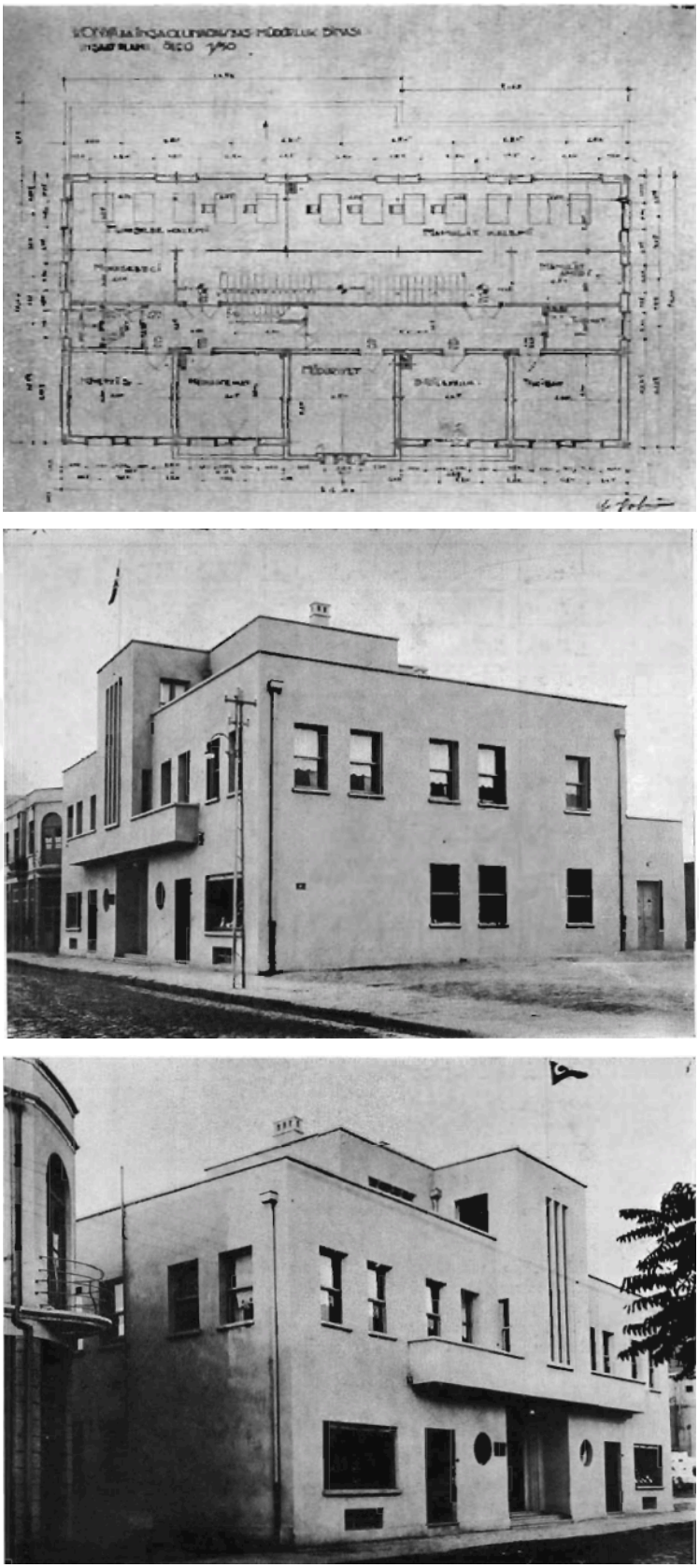

Şekil 3.179 Konya İnhisarlar İdare Binası [370]

3.2.78 Torkom Sekter

3.2.78.1 Hayatı

Torkom Sekter, 1934 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00469[136] diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 35. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

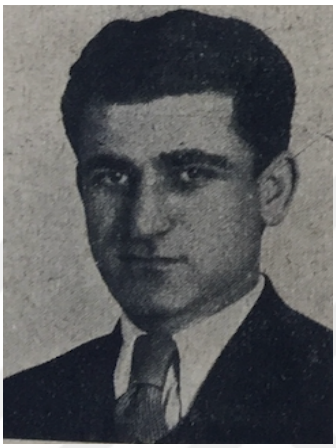

Şekil 3.180 Torkom Sekter [64]

[136]Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında diploma notu 470 olarak kayıtlıdır. Mezun listesinde ise diploma notu 00469 olarak kayıtlıdır. 470 nolu diploma Berç Zartar'a ait olduğu için burada mezun listesindeki 00469 diploma numarası esas kabul edilmiştir [11][64].

3.2.79 Adnan Kuruyazıcı

3.2.79.1 Hayatı

Adnan Kuruyazıcı, (Adnan)[137] 1911 yılında İstanbul'da doğmuştur. 1935 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00478 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1940 yılında Ankara Polis Koleji Mimari Proje Müsabakasında Orhan Safa ile birlikte Üçüncülük Ödülü kazanan Kuruyazıcı [330], 1942 yılında ise Maarif Vekaleti tarafından düzenlenen Ankara Hasanoğlan Köy Enstitüsü Mimari Proje Müsabakasında Kemal Ahmet Aru, Orhan Safa, ile birlikte Birincilik Ödülü kazanmıştır [227].

Şekil 3.181 Adnan Kuruyazıcı [371]

1939 yılında İstanbul Teknik Okulu Mimarlık Bölümünde Öğretim Üyesi olarak göreve başlamıştır. 1942 yılında İstanbul Yapı Usta Okulu Müdürlüğü görevine getirilmiştir. Burada bir süre bulunduktan sonra 1945 yılında Millî Eğitim Bakanlığı Mesleki Öğretim Teknik Bürosu Mimarlığı görevi ile yine bakanlığın inşaat bürosu mimarlığına tayin edilmiştir. 1950 yılında ayrıldığı İstanbul Teknik Okulu Mimarlığı görevine tekrar dönmüş, 1955 yılında Türkiye Emlak Kredi Bankası tarafından düzenlenen Baruşane Sitesi Fikir Proje Yarışmasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır. Yine 1955 yılında Kınalıada İhap Hulusi Görey Evi'ni (Poyrazlı Villa) tamamlamıştır. 1958 yılında Emin N. Uzman, İrfan Bayhan,

[137]1935 yılı mezunlar listesinde Adnan, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Adnan Kuruyazıcı olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki isim-soy isim kaydı esas alınmıştır [11][64].

Mahmut Bilen ve Ahsen Yapaner birlikte Birleşmiş Mimarlar Ortaklığı adlı mimari büroyu kurmuşlardır. Büro bünyesinde çalışmalarına devam eden Kuruyazıcı, 1967'de Elâzığ Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi Dekanlığına getirilmiştir. 1968 yılında Yıldız Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi görevine tekrar başlamış ve 1969 yılında emekli olmuştur. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 34. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır. 1969 yılında vefat etmiştir [371][364][372][109][93].

3.2.79.2 Yapıları

Bebek Nuri Çapa Yalısı (H. Kemali Söylemezoğlu ile)

Kınalıada İhap Hulusi Görey Evi-Poyrazlı Villa

İstanbul Yeniköy Barlas Yalısı (Birleşmiş Mimarlar Ortaklığı bünyesinde) (1966)

3.2.79.3 Bulunduğu Görevler

İstanbul Teknik Okulu Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi (1939)

İstanbul Yapı Usta Okulu Müdürlüğü (1942)

Millî Eğitim Bakanlığı Mesleki Öğretim Teknik Bürosu Mimarlığı (1945)

Birleşmiş Mimarlar Ortaklığı (Emin N. Uzman, İrfan Bayhan, Mahmut Bilen ve Ahsen Yapaner birlikte) (1958-1969)

Elâzığ Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi Dekanlığı (1967-1968)

3.2.79.4 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Ankara'da Tiyatro Binası İhtiyacımız ve Sergievi (Mimarlık,1946,Sayı:3-4,s.14).

Pek Doğru Bir İşe Teşebbüs (Mimarlık,1946,Sayı:5-6, s.11).

3.2.79.5 Ödül Kazandığı Yarışmalar

Ankara Polis Koleji Mimari Proje Müsabakası Üçüncülük Ödülü (Orhan Safa ile) (1940)

Ankara Hasanoğlan Köy Enstitüsü Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Kemal Ahmet Aru, Orhan Safa ile birlikte) (1942)

3.2.79.6 Jüri Üyelikleri

Baruşane Sitesi Fikir Proje Yarışması Jüri Üyesi (1955)

3.2.80 Agop Çırak

3.2.80.1 Hayatı

Agop Çırak, (Agop)[138] 1935 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00479 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1935 yılında Arkitekt dergisinin 9. sayısında mimarlar kazançları üzerinden vergilendirme sıralamasına tabi tutulmuş ve Agop Çırak dört sınıf içinden dördüncü sınıf mimar olarak sınıflandırılmıştır. Sınıflandırma yapılırken "*mimarların mesleki ehliyet ve dirayetleri nazarı itibara alınmaksızın sırf iş ve kazanç vaziyetleri*" incelendiği ve bu doğrultuda bir sıralama ortaya çıkartıldığı ifade edilmiştir [172]. Buradan yola çıkılarak, listede ismi bulunan diğer mimarlar Hakkında sahip olduğumuz bilgiler ışığında Agop Çırak'ın da çalışmanın yapıldığı yıl olan 1935 yılında serbest mimarlık faaliyetleri yürüttüğü ifade edilebilir.

Şekil 3.182 Agop Çırak [64]

[138]1935 yılı mezunlar listesinde Agop, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Agop Çırak olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki isim-soy isim kaydı esas alınmıştır [11][64].

3.2.81 Avedis Hopserya

3.2.81.1 Hayatı

Avedis Hopserya, (Avadis)[139] 1935 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00477 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64].

Şekil 3.183 Avedis Hopserya [64]

[139]1935 yılı mezunlar listesinde Avadıs, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Avedis Hopserya olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki isim-soy isim kaydı esas alınmıştır [11][64].

3.2.82 Emin Necip Uzman

3.2.82.1 Hayatı

Emin Necip Uzman, 1911 yılında İstanbul'da dünyaya gelmiştir. 1935 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00486 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64][373]. 1936 yılında İnhisarlar İdaresi Sivas Kontrol Mimarlığına atanmıştır [173]. 1937 yılında Almanya'ya giderek yaklaşık 2 sene boyunca Fritz August Brehaus'un yanında stajının ardından Türkiye'ye dönerek İnhisarlar Fen Heyeti Mimarlığına tayin edilmiştir [373][285]. Nazif Asal ile 1938 yılında düzenlenen Sivas Halkevi Mimari Proje Müsabakasına katılmış ve Birincilik Ödülü kazanmıştır [275]. 1941 yılında Yüksek Mühendis Mektebi Mimari Şubesi'ne Holzmeister'in asistanı olarak atanan [374][373], Uzman, 1943 yılında Maarif Vekaleti İlköğretim Umum Müdürlüğü tarafından açılan Ereğli (İvriz) Köy Enstitüsü ve Yıldızeli (Pamukpınar) Köy Enstitüsü Mimari Proje müsabakalarında Mukbil Gökdoğan ve Asım Kömürcüoğlu ile birlikte Birincilik Ödülü kazanmıştır [375].

Şekil 3.184 Emin Necip Uzman [64]

1945 yılında Yıldız Teknik Okulu (YTÜ) Mimarlık Bölüm Başkanı olan Uzman [373], aynı yıl Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Adana Adalet Sarayı Binası Proje Müsabakasında Mansiyon Ödülü, Basın Yayın ve Umum Müdürlüğü tarafından düzenlenen İstanbul Radyoevi Proje Müsabakasında Satın Alma Ödülü, Mersin Spor Alanı Proje Müsabakasında ise Beşincilik Ödülü kazanmıştır [161][93][114]. 1946 yılında, Orhan Safa'nın ardından, Yıldız Teknik Okulu Mimarlık

Şubesi Şube Şefliği'ne atanmıştır [88]. 1950 yılında İşçi Sigortaları Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen İşçi Sigortaları Genel Müdürlük Binası Proje Müsabakasında Mansiyon Ödülü kazanmıştır [376]. 1957 yılına gelindiğinde İnhisarlar Umum Müdürlüğü Binası Mimari Proje Yarışmasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır [377]. 1957-1958 yılında Ahsen Yapanar, Mahmut Bilen, İrfan Bayhan ve Adnan Kuruyazıcı ile birlikte Birleşmiş Mimarlar Ortaklığı isimli mimari büroyu kurmuştur [364]. 1963 yılında Millî Eğitim Bakanlığı tarafından düzenlenen Millî Eğitim Bakanlığı İzmir Teknik Okulu Proje Müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır [93]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 34. yılını doldurmuştur [109]. 1970-1975 yılları arasında Alpay Aşkun ve Işık Aydemir ile serbest mimarlık yapan Uzman [373], 1972 yılında Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Hatay Hükümet Konağı Mimari Proje Müsabakasına Işık Aydemir, Alpay Aşkun ile katılmış ve Birincilik Ödülü kazanmıştır. Aynı yıl ayrıca, Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi ve Araştırma Hastanesi Proje Müsabakasına Işık Aydemir, Alpay Aşkun ve Ali Rıza Bozkurt ile katılmış ve Beşincilik Ödülü kazanmıştır. 1973 yılında ise Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Kütahya Hükümet Konağı Proje Müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır [93]. Uzun yıllar boyunca görev yaptığı Yıldız Üniversitesi'nden 1973 yılında emekli olmuştur [373].

3.2.82.2 Yapıları

İzmir Fuarı İnhisarlar Pavyonu (1936)

İstanbul İpekçiler Apartmanı (1940)

Hamaratlar Evi (1942)

M. İpekçi Evi (1943)

M. Kolay Evi (1944)

Sadıklar Apartmanı (1945-1947)

C. Vafi Evi (1945)

Ş. Kızılkaya Evi (1946)

M. Kolay Apartmanı (1948)

Dr. Batu Hastanesi (1952)

Sivas Halkevi Binası (Nazif Asal ile birlikte)

Yeni Melek Sineması (1953)

T. Sadıkoğlu Evi (1953)

İpeker Apartmanı (1954)

Anayol İşhanı (1958)

Petrol İş Kooperatifi (1960)

Vita Kooperatifi (1961)

Z. Somer Evi (1962)

Milli Reasürans İşhanı (1963)

F. Aksoy Apartmanı (1963)

Fitaş ve Dünya Sinemaları (1965)

R. Koç, N. Arsel, D. Gönül, W. Anft Evleri (1966-1967)

Petkim Yan Tesisleri (1967)

Petrokimya Mensupları Kooperatifi (1968)

Petrokimya Pazarlama Müdürlüğü (1969)

Dr. N. F. Eczacıbaşı Evi (1970)

Atlı Zincir Fabrikası (1971)

Eczacıbaşı İlaç Fabrikası Ek Büro Binası ve Spor Salonu (1972)

Petrokimya Araştırma Laboratuvarı (1972)

Akif Sadıkoğlu Evi (1974)

Hikmet Günay Evi (1986)

Mehmet Atakan Evi (1986) [373]

İstanbul Yeniköy Barlas Yalısı (Birleşmiş Mimarlar Ortaklığı ile)

3.2.82.3 Bulunduğu Görevler

İnhisarlar Fen Heyeti Mimarlığı

Yüksek Mühendis Mektebi Mimari Şubesi Asistanı (1941)

Yıldız Teknik Okulu Mimarlık Şubesi Şube Şefliği (1946-?)

Birleşmiş Mimarlar Ortaklığı B.M.O (1957) (Ahsen Yapanar, Mahmut Bilen, İrfan Bayhan, Adnan Kuruyazıcı ile)

Serbest Mimarlık (1970-1975) (Alpay Aşkun ve Işık Aydemir ile)

3.2.82.4 Jüri Üyelikleri

İnhisarlar Umum Müdürlüğü Binası Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1958)

Millî Eğitim Bakanlığı İzmir Teknik Okulu Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1963)

Kütahya Hükümet Konağı Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1973)

3.2.82.5 Ödül Kazandığı Yarışmalar

İzmir Fuarı İnhisarlar Pavyonu Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (1936)

Sivas Halk Evi Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Nazif Asal ile birlikte) (1938)

Ereğli (İvriz) Köy Enstitüsü Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Mukbil Gökdoğan ve Asım Kömürcüoğlu ile birlikte) (1943)

Adana Adalet Sarayı Binası Proje Müsabakası Mansiyon Ödülü (1945)

Yıldızeli (Pamukpınar) Köy Enstitüsü Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Mukbil Gökdoğan ve Asım Kömürcüoğlu ile birlikte) (1943)

İstanbul Radyoevi Proje Müsabakası Satın Alma Ödülü (1945)

Malatya Spor Alanı Proje Müsabakası Beşincilik Ödülü (1945)

İşçi Sigortaları Genel Müdürlük Binası Proje Müsabakası Mansiyon Ödülü (1950)

Eskişehir Koleji Proje Yarışması Birincilik Ödülü (1957)

İzmit Petrokimya Tesisleri Proje Yarışması Birincilik Ödülü (Gülay Çilingiroğlu, İsmet Turhal ile) (1963)

Hatay Hükümet Konağı Proje müsabakası Birincilik Ödülü (Işık Aydemir, Alpay Aşkun ile) (1972)

Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi ve Araştırma Hastanesi Proje Müsabakası Beşincilik Ödülü (Işık Aydemir, Alpay Aşkun ve Ali Rıza Bozkurt ile) (1972)

3.2.82.6 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleler

Mimari Atelyeler Talebelerinin Yıllık Çalışmaları (Mimar,1934,09-10,s.275-278)

Karşıyaka'da Bir Villa (Arkitekt,1936,07,s.189-190)

Sivas'da Cumhuriyet Bayramı Takları (Arkitekt,1936,09,256-257)

İnhisarlar Paviyonu (Arkitekt,1936,10-11,s.284-288)

Burhan Atak Mobilye ve Dekorasyon Atelye ve İmalâthanesi Projesi (Arkitekt,1938,12,s.331-332)

Bir Şehir-Kır Evi Projesi (Arkitekt,1939,07-08,s.156-157)

Şişli'de Bir Kira Evi (Arkitekt,1943,05-06,s.99-102)

Ayaspaşa'da Bir Ev (Arkitekt,1945,03-04,s.48-49)

Maçka'da Bir Apartman (Arkitekt,1946,03-04,s.51-55)

Büyükada'da Bir Ev (Arkitekt,1946,07-08,s.151-155)

Büyükada'da Bir Ev (Arkitekt,1946,09-10,s.207-209)

Ankara'da Bir Ev (Arkitekt,1948,05-06,s.99-101)

Sadıklar Apartmanı (Arkitekt,1951,05-08,s.94-97)

Nişantaşı'nda Bir Apartman (Arkitekt,1951,09-10,s.163-164)

Büyük Adada Sadıkoğlu Villâsı (Arkitekt,1956,03,s.99-104)

Yeni Melek Sineması (Arkitekt,1958,04,s.143-147)

Bn. Pisak Evi (Arkitekt,1971,04,s.153).

Bay Kandemir Evi (Arkitekt,1971,04,s.156)

Boğaz İçinde Bir Villa (Arkitekt,1974,02,s.53-57)

Bir Yaz Evi (Orhantepe) (Arkitekt,1980,03,s.85-86)

Tuzla'da Bir Yaz Evi (Arkitekt,1980,03,s.83-84)

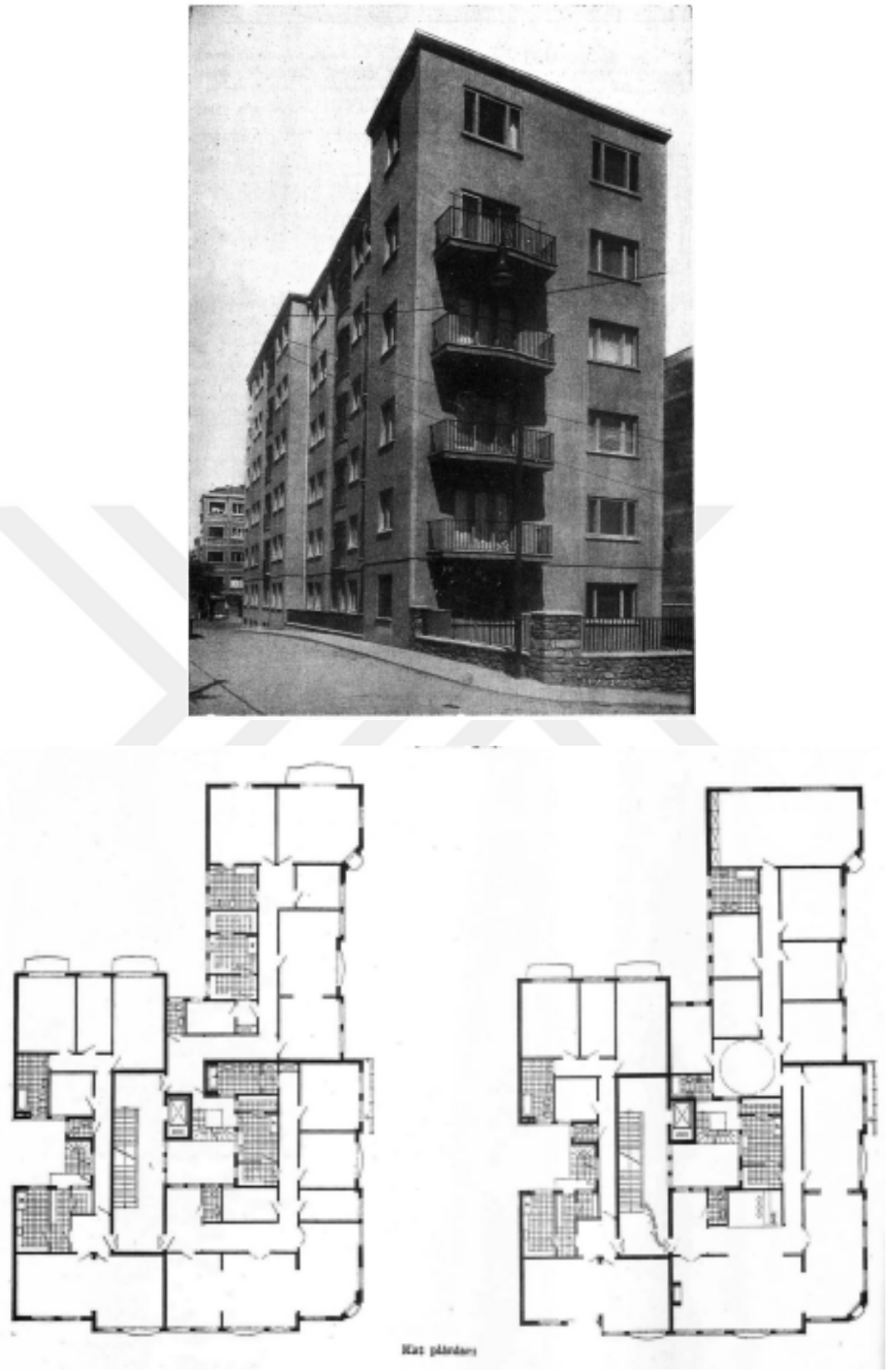

Şekil 3.185 Sadıklar Apartmanı [378]

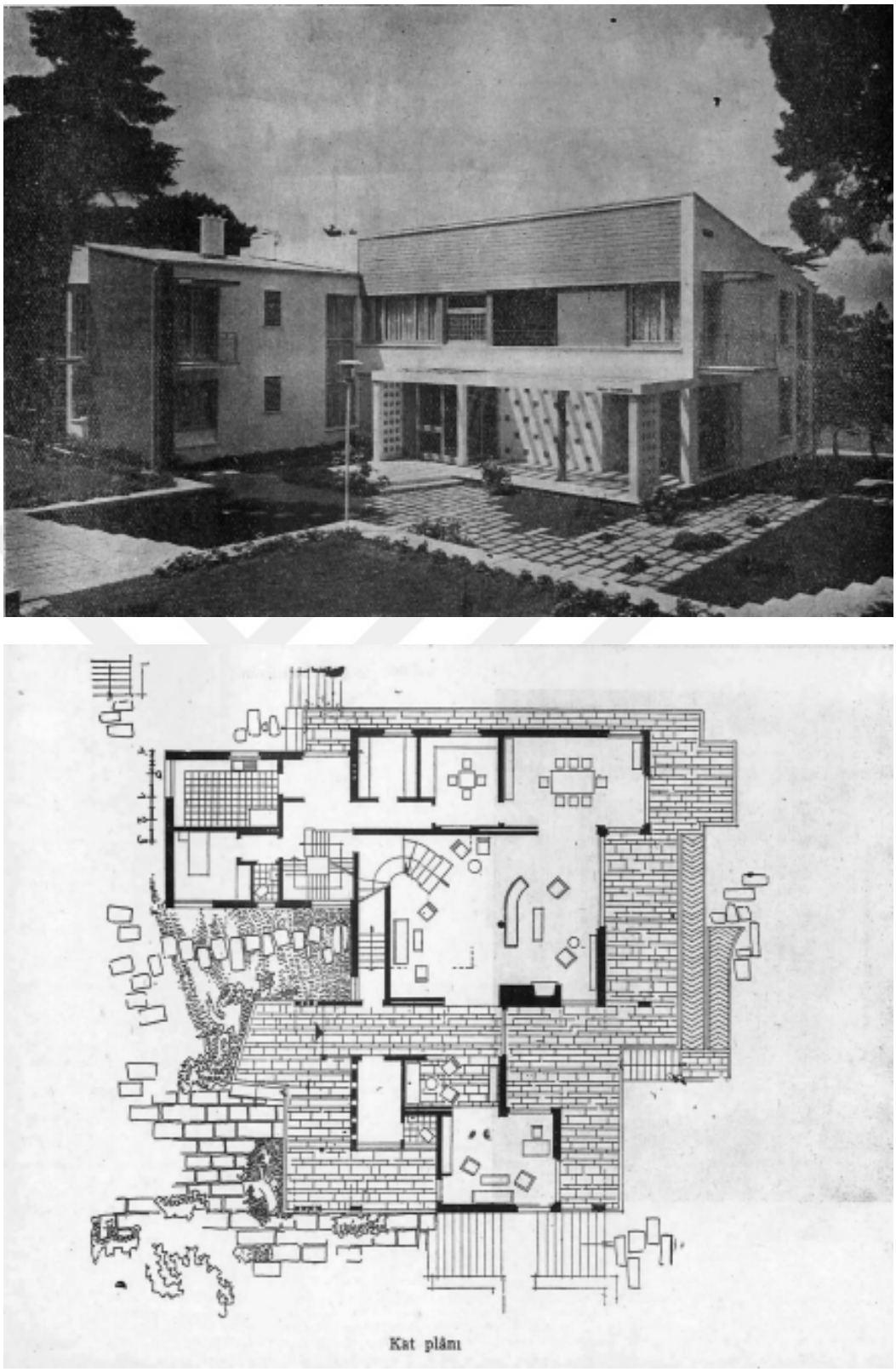

Şekil 3.186 Büyük Adada Sadıkoğlu Villâsı [379]

3.2.83 Feridun Kip

3.2.83.1 Hayatı

Feridun Kip, (Feridun)[140] 1935 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00488 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1936 yılında Trakya'da göçmen köyleri inşaatlarını kontrol etmek üzere, Sıhhat Vekaleti İskân Umum Direktörlüğü Fen Müfettişliği görevine tayin edilmiştir [380]. 1937 yılında ise Arkitekt dergisinde çıkan bir habere göre Maarif Vekaleti Fen Bürosu Mimarlığına tayin edilmiştir [175].

Şekil 3.187 Feridun Kip [64]

1944 yılında düzenlenen Çanakkale Zafer ve Meçhul Asker Anıtı Müsabakasında İsmail Utkular ve Doğan Erginbaş ile birlikte Birincilik Ödülü kazanmıştır [93][92]. 1945 yılında ise Haymana Otel Termal ve Halk Hamamı proje müsabakasına Rüknettin Güney ile birlikte katılmış ve Üçüncülük Ödülü kazanmıştır [93]. 1952 yılında Türkiye Yüksek Mimarlar Birliği Yıllık kongresi neticesinde Ankara İdare Heyeti'ne seçilmiştir [381]. Ertesi yıl, T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen Ulus Meydanı İşhanı Mimari Proje Müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır [93]. 06.09.1957 tarihli bir belgeye göre Feridun Kip, Nafia Vekaleti Yapı ve İmar İşleri Reisliği Merkez Proje

[140]1935 yılı mezunlar listesinde Feridun, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Feridun Kip olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki isim-soy isim kaydı esas alınmıştır [11][64].

Bürosunda Yüksek Mühendis veya Yüksek Mimar Kadrosuna 80 lira maaşla tayin edilmiştir [382].

3.2.83.2 Bulunduğu Görevler

Sıhhat Vekaleti İskân Umum Direktörlüğü Fen Müfettişliği Mimarı (1936)

Maarif Vekaleti Fen Bürosu Mimarlığı (1937)

Yüksek Mimarlar Birliği Ankara İdare Heyeti Üyesi (1952)

Nafia Vekaleti Yapı ve İmar İşleri Reisliği Merkez Proje Bürosu Mimarı (1957)

3.2.83.3 Yarışmaları

Çanakkale Zafer ve Meçhul Asker Anıtı Müsabakası Birincilik Ödülü (İsmail Utkular ve Doğan Erginbaş ile) (1944)

Haymana Otel Termal ve Halk Hamamı Proje Müsabakası Üçüncülük Ödülü (Rüknettin Güney ile birlikte) (1945)

3.2.83.4 Jüri Üyelikleri

Ulus Meydanı İşhanı Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1953)

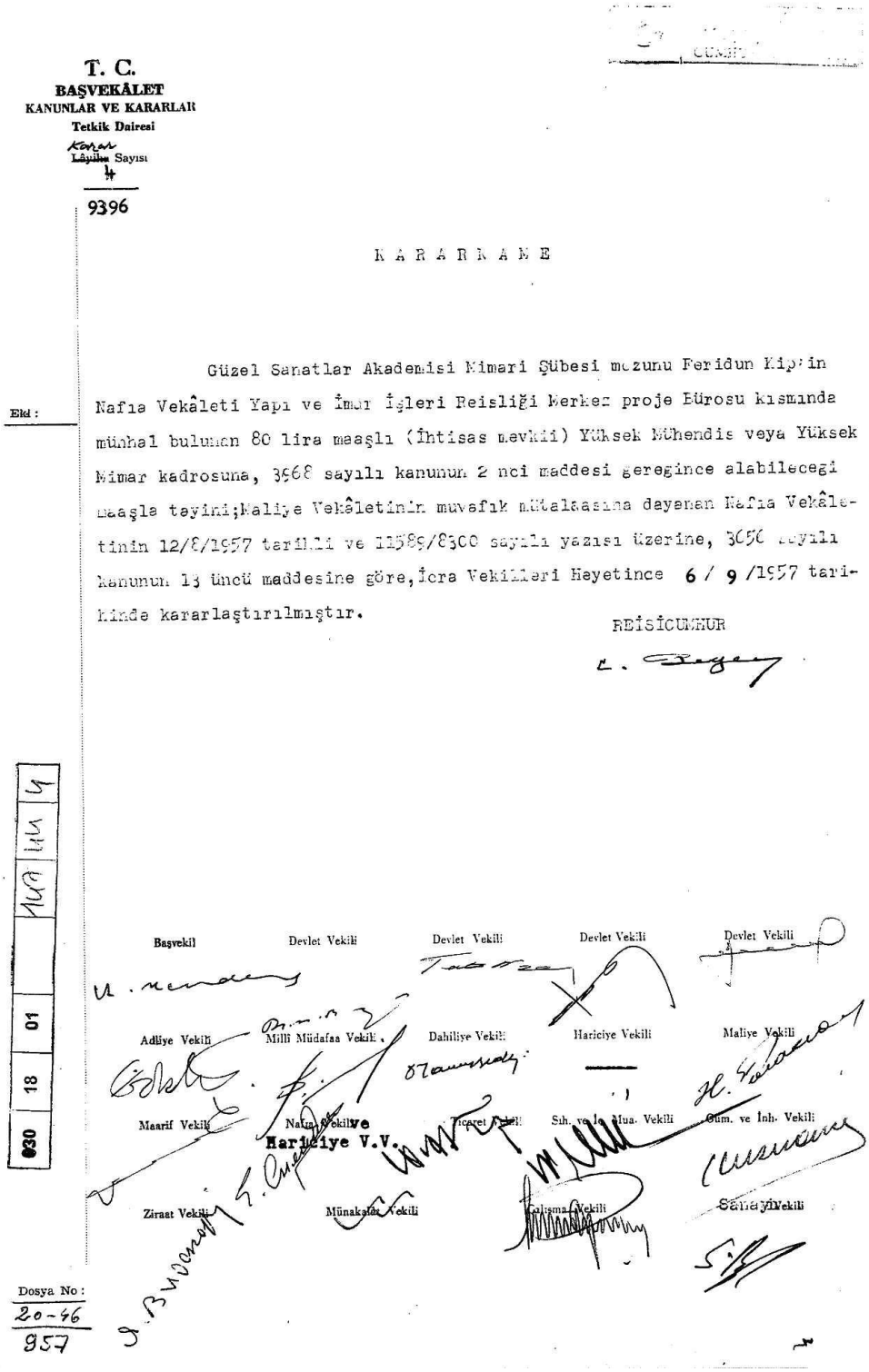

T. C.
BAŞVEKÂLET
KANUNLAR VE KARARLAR
Tetkik Dairesi
Kararın
Lâyiha Sayısı
4
9396

K A R A R N A M E

Güzel Sanatlar Akademisi Mimari Şübesi mezunu Feridun Kip'in Nafıa Vekâleti Yapı ve İmar İşleri Reisliği Merkez proje Bürosu kısmında münhal bulunan 80 lira maaşlı (İhtisas mevkii) Yüksek Mühendis veya Yüksek Mimar kadrosuna, 3968 sayılı kanunun 2 nci maddesi gereğince alabileceği maaşla tayini;Maliye Vekâletinin muvafık mütalaasına dayanan Nafıa Vekâletinin 12/8/1957 tarihli ve 11589/8300 sayılı yazısı üzerine, 3656 sayılı kanunun 13 üncü maddesine göre,İcra Vekilleri Heyetince 6 / 9 /1957 tarihinde kararlaştırılmıştır.

REİSİCUMHUR

Ekd :

Başvekil | Devlet Vekili | Devlet Vekili | Devlet Vekili | Devlet Vekili
Adliye Vekili | Milli Müdafaa Vekili | Dahiliye Vekili | Hariciye Vekili | Maliye Vekili
Maarif Vekili | Nafıa Vekili ve Hariciye V.V. | Ticaret Vekili | Sıh. ve İç. Mua. Vekili | Güm. ve İnh. Vekili
Ziraat Vekili | Münakalât Vekili | Çalışma Vekili | Sanayi Vekili

Dosya No :
20-46
957

Şekil 3.188 Nafia Vekaleti İmar İşlerine Feridun Kip'in tayini [382]

3.2.84 H. Kemali Söylemezoğlu

3.2.84.1 Hayatı

H. Kemali Söylemezoğlu, (Hamit Kemali)[141] 26 Şubat 1909 tarihinde İstanbul'da doğmuştur [88]. 1935 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00485 diploma numarası ile mezun olan Söylemezoğlu, [11][64] mezun olduktan sonra gittiği Almanya Stuttgart'ta 1939 yılında bir mimarlık derecesi daha almıştır.

Şekil 3.189 H. Kemali Söylemezoğlu [64]

Bu mezuniyetinin ardından 1940 yılına kadar Almanya'da kalarak P. Bonatz'ın bürosunda çalışmış, Türkiye'ye dönüşte askerlik görevinin ardından 1943 yılında Maarif Vekilliği Teknik Öğretim Müsteşarlığı Yapı Bürosunda Teknik Büro Şefi olarak çalışmaya başlamıştır [383][88]. 1941 yılında düzenlenen Anıtkabir Mimari Proje Müsabakasında Kemal Ahmet Aru, Recai Akçay ile birlikte satın alma dalında ödül kazanmıştır [307]. 1943 yılında Cumhuriyet Halk Partisi tarafından düzenlenen Çanakkale Halk Evi Mimari Proje Müsabakasında Ratip Erhan ve Orhan Deniz ile birlikte Mansiyon Ödülü kazanmıştır [93]. 1945 yılında ise Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Şubesine Proje ve Mimarlık Tarihi derslerini vermek üzere göreve başlayan Söylemezoğlu, yine aynı yıl Adana Belediye Sarayı Proje Müsabakasında Ratip Erhan ve Orhan Tolun ile Birincilik Ödülü kazanmıştır [88][384][383]. İlerleyen yıllarda birçok mimari proje müsabakasında ödüller

[141]1935 yılı mezunlar listesinde Hamit Kemali, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Kemali Söylemezoğlu olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

kazanır. 1945 yılında Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğü Erzurum Devlet Demiryolları Müdürlüğü İşletme Toplantı Binaları ve Memur Evleri Mahallesi Proje Müsabakasında Harika Söylemezoğlu ile birlikte Üçüncülük Ödülü elde etmiştir [296]. 1946 yılında Ankara Teknik Üniversitesi Fizik ve Kimya Fakülteleri Proje Müsabakasında Millî Eğitim Bakanlığı adına Jüri üyesi olarak görev alan Söylemezoğlu, Aynı yıl, "*Altıncı Yüzyıl Mimarisi Hakkında Bir Deneme*" başlıklı teziyle, İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Bina Bilgisi kürsüsünde Doçent olmuştur [88][137][383]. 1948 yılında İller Bankası tarafından düzenlenen Kemal Ahmet Aru, Gündüz Özdeş ile birlikte katıldığı İzmit Belediye Binası ile Otel Proje Müsabakasından Birincilik ve İstanbul Belediyesi tarafından düzenlenen Kemal Ahmet Aru ile birlikte katıldığı Harbiye 2 No'lu parkta yapılacak Gazino Mimari Proje Müsabakasından İkincilik ödülü elde etmiştir [279]. 1951 yılında İller Bankası tarafından düzenlenen İzmir Şehri Milletlerarası İmar Planı Müsabakasına Harika Söylemezoğlu ile katılmış ve Mansiyon Ödülü kazanmıştır [385]. Aynı yıl ayrıca, T.C. Ziraat Bankası tarafından düzenlenen Ziraat Bankası Şube ve Ajans Tip Planları Birinci Proje Müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır [386]. 1953 yılında İstanbul Belediyesi tarafından düzenlenen İstanbul Belediye Sarayı Proje Müsabakasında Harika Söylemezoğlu, Mesadet Adaş ile birlikte katılmış ve İkincilik Ödülü kazanmıştır [361], aynı yıl ayrıca, İzmir Kültürpark Spor ve Sergi Sarayı Proje Müsabakasında Mansiyon Ödülü ve Eskişehir Valiliği tarafından düzenlenen Eskişehir Devlet Hastanesi Proje Müsabakasında Harika Söylemezoğlu, Mesadet Adaş, Mualla Eyüboğlu ile birlikte katılmış ve Mansiyon Ödülü kazanmıştır [93][168]. Söylemezoğlu, 27 Mayıs 1954 tarihinde, "İslam Dini, İlk Camiler ve Osmanlı Camileri" başlıklı tezi ile İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi II. Bina Bilgisi Kürsüsüne Profesör olarak tayin edilmiştir [88] [387]. 1955 yılında Ankara Üniversitesi tarafından düzenlenen Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Ek Binası Proje Müsabakası, Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Uluslararası Erzurum Atatürk Üniversitesi Proje Müsabakası, Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen İstanbul Kapalı Çarşı Tesisleri Proje Müsabakası ve İzmir Belediyesi tarafından düzenlenen İzmir Konak Sitesi Proje Müsabakasında Jüri Üyesi olarak

görev yapmıştır [93]. 1956 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi'nde Dekanlık görevine atanmış ve bu görevi 2 yıl süre ile devam ettirmiştir [88][383]. 1958 yılında Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Urfa Hükümet Konağı Proje Müsabakasında, 1962 yılında Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Karadeniz Teknik Üniversitesi Proje Müsabakası ile Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Millî Eğitim Bakanlığı Proje Müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır. 1963 yılında İşçi Sigortaları Kurumu Genel Müdürlüğü Proje Müsabakası, 560 yataklı Beyoğlu İşçi Hastanesi Proje Müsabakası ve Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Ege Üniversitesi Fen Fakültesi Proje Müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır. 1963 yılında ayrıca Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen 500 yataklı İşçi Sigortaları Kurumu Göztepe Hastanesi Proje Müsabakası ile T.C. Bonn Büyükelçiliği Proje Müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır. 1964 yılında Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Antalya Bölge Müzesi Proje Müsabakası ile 1965 yılında Tokat Belediye Sitesi müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır [93]. Son olarak, 1967 yılında Fatih Anıtını Yaptırma Derneği tarafından düzenlenen Fatih Anıtı proje müsabakasında Jüri üyesi olarak görev alan Söylemezoğlu, 1979 yılında emekli olmuştur [93][383].

3.2.84.2 Yapıları-Projeleri-İmar Planları

Kars İmar Planı (Kemal Ahmet Aru ile birlikte)

Gaziantep İmar Planı (Kemal Ahmet Aru ile birlikte)

Uşak İmar Planı

Karamürsel İmar Planı

Tarsus İmar Planı

Boyabat İmar Planı

İ.Ü. Orman Fakültesi Kitaplık ve Konferans Salonu

İETT Altıntepe Tesisleri

Levent Gazoz Fabrikası

İTÜ Ayazağa Kitaplığı (Proje)

Bebek Nuri Çapa Yalısı (Adnan Kuruyazıcı ile)[88]

3.2.84.3 Bulunduğu Görevler

Millî Eğitim Bakanlığı Teknik Öğretim Müsteşarlığı Yapı Bürosu Şefi (1940)

İller Bankası

İstanbul Teknik Üniversitesi Bina Bilgisi Kürsüsü Doçenti (1946)

İstanbul Teknik Üniversitesi Bina Bilgisi Kürsüsü Profesör (1954)

İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Dekanı (1956-1958)

3.2.84.4 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Yazlık Sahil Evi (Arkitekt,1936,02,s.45)

Şehir İnşa Sanatı (Thedor Fischer'den Çeviri) (Arkitekt,1941-42,03-04,s.69-73)

Şehir İnşa Sanatı (Thedor Fischer'den Çeviri) (Arkitekt,1941-42,07-08,s.175-183)

Şehir İnşa Sanatı (Thedor Fischer'den Çeviri) (Arkitekt,1945,11-12,s.276-280)

İsveç'te İkametgâh İnşası ve Zidlung'lar (Erika Brödner'den Çeviri) (Arkitekt,1948,09-12,s.237-239)

La Haye U.İ.A. (Beynelmilel Mimarlar Birliği) 4 üncü Kongresi (Arkitekt,1955,02,s.83-84,93)

Tarihi Çevrenin Oluşumu ve Sinan (Arkitekt,1975,02,s.51-52,93)

Darüşşafaka Binasının Tarihi Üzerine (Arkitekt,1976,03,s.134-135)

Mimar Kemalettin ve Dördüncü Vakıf Hanı (Arkitekt,1978,01,s.17-19,21-22)

Ünlü Bir Sanatçının Anılması (Arkitekt,1980,02,s.69-70,79)

Ressam Mustafa Fikret Mualla (Moualla) (Arkitekt,1980,04,s.135-136)

3.2.84.5 Kitapları

Altıncı Yüzyıl Mimarisi Hakkında Bir Deneme, Doçentlik Çalışması (1950)

İslam Dini ilk Camiler ve Osmanlı Camileri, Profesörlük Çalışması (1954)

3.2.84.6 Ödül Kazandığı Yarışmalar

Anıtkabir Mimari Proje Müsabakası Satın Alma Ödülü (Kemal Ahmet Aru, Recai Akçay ile birlikte) (1941)

Çanakkale Halk Evi Mimari Proje Müsabakası Mansiyon Ödülü (Ratip Erhan ve Orhan Deniz ile) (1943)

Çanakkale Meçhul Asker Abidesi Satınalma Ödülü (1944)

Adana Belediye Sarayı Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Ratip Erhan, Orhan Tolun ile birlikte) (1944)

Erzurum Devlet Demiryolları Müdürlüğü İşletme Toplantı Binaları ve Memur Evleri Mahallesi Proje Müsabakası Üçüncülük Ödülü (Harika Söylemezoğlu ile birlikte) (1945).

İstanbul Harbiye 2 No'lu parkta yapılacak gazino Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (Kemal Ahmet Aru ile) (1948)

İzmit Belediye Binası ile Otel Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Kemal Ahmet Aru, Gündüz Özdeş ile) (1948)

İzmir Şehri Milletlerarası İmar Planı Müsabakası Mansiyon Ödülü (Harika Söylemezoğlu ile) (1951).

Eskişehir Devlet Hastanesi Proje Müsabakası Mansiyon Ödülü (Harika Söylemezoğlu, Mesadet Adaş, Mualla Eyüboğlu ile birlikte) (1953)

İstanbul Belediye Sarayı Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (Harika Söylemezoğlu, Mesadet Adaş ile birlikte) (1953)

İzmir Kültürpark Spor ve Sergi Sarayı Proje Müsabakası Mansiyon Ödülü (1953)

3.2.84.7 Jüri Üyelikleri

Ankara Teknik Üniversitesi Fizik ve Kimya Fakülteleri Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1946)

Ziraat Bankası Şube ve Ajans Tip Planları Birinci Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1951)

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Ek Binası Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1955)

Erzurum Atatürk Üniversitesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1955)

İstanbul Kapalı Çarşı Tesisleri Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1955)

İzmir Konak Sitesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1955)

Urfa Hükümet Konağı Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1958)

Karadeniz Teknik Üniversitesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1962)

Millî Eğitim Bakanlığı Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1962)

560 yataklı Beyoğlu İşçi Hastanesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1963)

Ege Üniversitesi Fen Fakültesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1963)

500 yataklı İşçi Sigortaları Kurumu Göztepe Hastanesi Müsabakası Jüri Üyesi (1963)

T.C. Bonn Büyükelçiliği tarafından düzenlenen Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1963)

Antalya Bölge Müzesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1964)

Tokat Belediye Sitesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1965)

Fatih Anıtı Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1967)

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM VEKÂLETİ
Üniversiteler Bürosu
SAYI.....

Ankara - 195

Özet:

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

K A R A R
2697

1 - İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesinde açık bulunan II. Bina Bilgisi Kürsüsü Profesörlüğüne, 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 28 inci maddesine göre Fakülte Profesörler Kurulunca seçilmiş, Senatoca uygun görülmüş olan III. Bina Bilgisi Kürsüsü Eylemli Doçenti H. Kemali Söylemezoğlu'nun tayini tensip edilmiştir.

2 - Bu kararı Maarif Vekili yürütür.

27 Mayıs 1954

REİSİCUMHUR

Başvekil

Maarif Vekili

030 | 11 | 1 | | 245 | 21 | 8

Şekil 3.190 H. Kemali Söylemezoğlu'nun profesörlüğe tayini [387]

3.2.85 Hristo Yovannides

3.2.85.1 Hayatı

Hristo Yovannides, (Hristo)[142] 1935 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00480 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1940 yılında basılan Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları ve Yüksek Mimarlık Mesleği İle Alakadar Mevzuat başlıklı kitapta, Ihlamur Nar Sokak No:54 Beşiktaş adresinde bulunduğunu beyan etmiştir [64].

Şekil 3.191 Hristo Yovannides [64]

[142]1935 yılı mezunlar listesinde Hristo, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Hristo Yovannides olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

3.2.86 Melih Pekel

3.2.86.1 Hayatı

Melih Pekel, (Melih)[143] 1935 yılında Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Şubesinden 00484 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1949 yılında Türkiye Yüksek Mimarlar Birliği İzmir Şubesi Üyesi olarak seçilmiştir [388].

Şekil 3.192 Melih Pekel [64]

[143]1935 yılı mezunlar listesinde Melih, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Melih Pekel olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

3.2.87 Muhittin Güreli

3.2.87.1 Hayatı

Muhittin Güreli, (Muhuttin)[144] 1935 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00490 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. Mezuniyetinin ardından, 1937 yılında İzmir Ağamemnun Kaplıcalarının ıslahı için açılan mimari proje müsabakasında Bekir İhsan Bey ile birlikte Üçüncülük Ödülü[145] kazanmıştır [175].

Şekil 3.193 Muhittin Güreli [64]

1937-1938 yılında açılan proje yarışmasını kazanan Prof. Holzmeister ile birlikte T.B.M.M. binasının projelerinin hazırlanmasında bir süre çalışmıştır [88]. 1943 yılında Maarif Vekaleti Teknik Öğretim Müsteşarlığı Teknik Bürosunda görev yapan Güreli [154], aynı yıl Cumhuriyet Halk Partisi tarafından düzenlenen Çanakkale Halk evi Mimari proje müsabakasında üçüncülük ödülü kazanmıştır [93]. 1944 yılında Arkitekt dergisinde yayımlanan bir habere göre, Adana Belediyesi İmar ve Yapı İşleri şefliğine tayin edilmiştir [389]. 26.07.1944 ile 10.01.1946 tarihleri arasında Askerlik görevini tamamlamıştır. Döndükten sonra, 01.06.1951 ile 11.07.1952 tarihleri arasında İşçi Sigortalar Kurumu İnşaat

[144]1935 yılı mezunlar listesinde Muhuttin, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Muhittin Güreli olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

[145]Arkitekt'te yer alan habere göre üçüncülük ödülü kazanan isimler Mimar Bekir İhsan ile Muhiddin olarak ifade edilmiştir. Burada yer alan "mimar Muhiddin'in", yarışmanın düzenlenme yılı ve Muhittin Güreli'nin mezuniyet yılı göz önünde bulundurularak Muhittin Güreli olduğu kabul edilmiştir.

İşletmeleri bünyesinde mimar olarak çalışmaya başlamıştır. Buradan ayrıldıktan sonra 1952 ile 1961 yılları arası Kızılay Cemiyeti Umum Müdürlüğü bünyesinde görev yapan Güreli, bu görevini sürdürürken 1959 yılında Türkiye Kızılay Derneği tarafından düzenlenen Ankara Kızılay Sitesi Proje Müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır. 15.01.1962 ile 30.11.1970 tarihleri arası İmar İskân Bakanlığı Keşif ve Denetleme İşleri bünyesinde çalışmıştır. Ardından 30.11.1970 itibariyle İmar İskân Bakanlığı Tetkik Kurulu Üyesi olarak mesleki kariyerine devam etmiştir. Tetkik Kurulu Üyesi olarak çalışmalarını sürdürürken, 25 Haziran 1976 tarihli bir karar ile, İmar İskân Bakanlığı Bakanlık Müşaviri olarak atanmasına karar verilmiştir [390][93]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 34. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

3.2.87.2 Yapıları-Projeleri

T.B.M.M. Binası Projeleri (Prof. Holzmeister ile birlikte) (1939-?)

Ankara 14 Mayıs Yapı Kooperatifi (1952)

3.2.87.3 Bulunduğu Görevler

Maarif Vekaleti Teknik Öğretim Müsteşarlığı Teknik Bürosu

İşçi Sigortalar Kurumu İnşaat İşletmeleri Mimarı (1951-1952)

Kızılay Cemiyeti Umum Müdürlüğü Mimarı (1952-1961)

İmar İskân Bakanlığı Keşif ve Denetleme İşleri Mimarı (1962-1970)

İmar İskân Bakanlığı Tetkik Kurulu Üyesi (1970-?)

3.2.87.4 Kitapları

Alpu (Eskişehir) Kesin İmar Planı

3.2.87.5 Ödül Kazandığı Yarışmalar

İzmir Ağamemnun Kaplıcalarının Islahı Mimari Proje Müsabakası Üçüncülük Ödülü (Bekir İhsan ile birlikte) (1937)

Çanakkale Halk Evi Mimari Proje Müsabakası Üçüncülük Ödülü (1943)

3.2.87.6 Jüri Üyelikleri

Ankara Kızılay Sitesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1959)

KARAR 8135

1-İmar ve İskân Bakanlığında mümhal bulunan 1.750,- lira kadro maaşlı tetkik kurulu başkanlığına müsteşar Mitat Yemen'in almakta olduğu 2.000,- lira maaşla 7116 sayılı kamumun 15 ve 16 ci maddeleri gereğince naklen tayini ile , 1.750,- lira kadrolu Müsteşarlığa müsteşar muavini İsmail Devletkuşu'nun müktesebi bulunan 2,000,- lira maaşla 7116 sayılı kanunun 15 ci maddesi gereğince terfian tayini uygun görülmüştür.

2-Bu kararı İmar ve İskân Bakanı yürütür.

3 Mart 1966

Cumhurbaşkanı V.

Başbakan

S. Demirel

İmar ve İskân Bakanı

Şekil 3.194 İmar ve İskân Bakanlığına Muhittin Güreli'nin tayini [390]

3.2.88 Necmi Ateş

3.2.88.1 Hayatı

Necmi Ateş, (Necmettin)[146] 1905 yılında Aksaray'da doğmuştur. 1935 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00483 diploma numarası ile mezun olmuştur. Ardından Paris Şehircilik Enstitüsü Şehircilik bölümünde Şehircilik üzerine ihtisas eğitimi almıştır [11][64][391].

Şekil 3.195 Necmi Ateş [391]

1935 yılında 3. Genel Müfettişlik Bayındırlık Müşavir Yardımcılığına atanmış sonraki dönemde ise Yapı işleri Erzurum 3. Genel Müfettişlik Bayındırlık Müşavir Yardımcılığı görevinde bulunmuştur [391][392]. 1943 yılında Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin yıllık kongresinde idare heyetine seçilmiştir [99]. Bir süre Tunceli Yapı İşleri Mimarı olarak çalışan Ateş, İl Genel Meclis Üyeliği ve Belediye Başkan Yardımcılığı görevlerinde de bulunmuştur. 1954-1957 yasama döneminde Demokrat Parti İstanbul Milletvekili olarak parlamentoda görev yapmıştır. Serbest mimarlık ve müteahhitlik de yapan Ateş, 1959 yılında vefat etmiştir [391].

3.2.88.2 Bulunduğu Görevler

3. Genel Müfettişlik Bayındırlık Müşavir Yardımcılığı (1935)

Yapı işleri Erzurum 3. Genel Müfettişlik Bayındırlık Müşavir Yardımcılığı

[146]1935 yılı mezunlar listesinde Necmettin, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Necmi Ateş olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

Tunceli Yapı İşleri Mimarı

Tunceli İl Genel Meclis Üyeliği

Tunceli Belediye Başkan Yardımcılığı

DP Milletvekili (1954-1957)

3.2.88.3 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Niğde Çiftehan Kaplıcaları (Mimarlık,1944,01,s.15-21)

3.2.89 Mehmet Neşet Akatay

3.2.89.1 Hayatı

1908 yılında dünyaya gelen Mehmet Neşet Akatay, (Neşet)[147] 1935 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00481 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64][394]. 1937-1938 yılları arasında askerlik görevini tamamlamıştır. 1940 yılında Çanakcılı Han Kat:3 No:16-17 Galata adresinde, Neşet Akatay ile birliktedirler. 24 Haziran 1941 tarihinde CHP Genel Sekreterlik Mimarı olarak Samsun Halk Evi İnşaatı Kontrol Mimarlığı görevine başlamıştır. Bu görevden ihtiyat askerlik vazifesi için 17 Aralık 1941 tarihinde ayrılan Neşet Akatay, 27 Mayıs 1943 tarihinde yazdığı bir dilekçeye göre bu tarihte Arkitekt dergisinde yüksek mimar olarak çalışmaktadır [393][64][68].

Şekil 3.196 Neşet Akatay [64]

19 Haziran 1943 tarihinde ise Cumhuriyet Halk Partisi mimarı olarak Denizli'de inşa edilmekte olan öğrenci yurdu binasının kontrol mimarlığına atanmış, 06.07.1943 tarihinde görevine başlamıştır [393]. 2 Ağustos 1944 tarihli CHP Genel Sekreterliğine hitaben yazdığı bir dilekçeye göre Denizli'de Yurt Binası Kontrol Mimarı olarak görevine devam etmektedir [393]. İlerleyen tarihlerde Denizli'de Halk Bankası ve İktisat Vekaleti tarafından inşa ettirilen boya ve apre

[147]1935 yılı mezunlar listesinde Neşet, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında Neşet Akatay, CHP Sicil Doyasında ise Mehmet Neşet Akatay olarak kayıtlıdır. Burada sicil dosyasındaki kayıt esas alınmıştır [11][393].

Santrali binasının kontrol mimarlığını yapmıştır [395]. İlerleyen dönemde Akatay, Türkiye İş Bankası İnşaat Kurulu bünyesinde göreve başlamış ve uzun yıllar burada görev yapmasının ardından İstanbul Şubesi Emlak ve İnşaat Müdür Muavinliğinden emekli olmuştur. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 34. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır. Akatay, 1975 yılında vefat etmiştir [394][109].

3.2.89.2 Yapıları

İstanbul B. Behçet Ünmeriç Evi (1939)

3.2.89.3 Bulunduğu Görevler

Serbest Mimarlık Bürosu (Tahir Tuğ ile)

CHP Genel Sekreterlik Mimarı Samsun Halk Evi İnşaatı Kontrol Mimarlığı (1941)

Denizli Yurt Binası Kontrol Mimarı (1943)

Denizli Halk Bankası ve İktisat Vekaleti tarafından inşa ettirilen Boya ve Apre Santrali Binası kontrol mimarlığı

Türkiye İş Bankası İnşaat Kurulu, İstanbul Şubesi Emlak ve İnşaat Müdür Muavinliği

3.2.89.4 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

B. Behçet Ünmeriç Evi (Arkitekt,1939,01-02, s.15-17)

DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
CUMHURİYET ARŞİVİ

C. H. P.
MEMURLARINA MAHSUS
HAL TERCEMESİ

(BU HAL TERCEMESİ DOLDURULDUKTAN SONRA DURUMDA DEĞİŞİKLİK OLDUKÇA BİLDİRİLECEKTİR.)

Nüfus Kütüğündeki kayda göre	Adı ve Soyadı		Mehmet Neşet Akatay
	Babasının adı		Hakkı Akatay
	Anasının adı		Saniye "
	Doğduğu yer ve tarih		Merzifon 1323
	Nüfusa kayıtlı bulunduğu yer		Ystanbul - Eminönü - Alemdar
ŞAHSİ HÜVİYETİ	Partideki memuriyetinin	Mahalli sırasiyle Vilâyet, Kaza, Nahiye	Denizli Talebeyurd binası inşaat Kontrol Mimarlığı
		Sıfat veya unvanı	Genel Sekreterlik Mimarı
		Başlama tarihi	Samsunda: 24-6-941 de.
		İlk ve şimdiki aylığı	ilk: 400 ücret Şimdi: 300 Maaş
	Partideki memuriyetinden başka ücretle veya ücretsiz çalıştığı yer varmıdır, hangi teşekkülde, ne ücret almaktadır.		Yokdur.
	Emekli ise aldığı aylık miktarı		"
	Tahsil derecesi, hangi okullardan hangi tarihlerde diploma aldığı ve bildiği diller		Güzel Sanatlar Akademisi Yüksek Mimarlık Şubesi 1935 Mezunu.
MEDENİ HALİ	Evli veya bekâr olduğu		Evli
	Çocukları varsa	Kaçı erkek kaçı kızdır Adları ve Doğum tarihleri nedir	Bir kız Emine Sumon Akatay 1-7-939
		Bunlardan evli olanlar var mıdır.	Yokdur
	Kanunen bakmağa mecbur olduğu aile efradı kaç kişidir, kimlerdir.		3 kişidir: validem, Eşim, Kızım. Saniye Akatay Meliha Emine Sumon.
ASKERLİK DURUMU	İlk askerlik hizmetini hangi tarihte, nerede, ne rütbe ile yapmıştır. Terhis tarihi nedir.		Yedek Subay o. Bl. 10 (Muhabere) 2-11-937, Fen Tatbikat o. Muhabe Bölüğünde Asteğmenlikle 31-10-938 e kadar. 25-12-941 de Teğmenlikle Bolayırda 69. Tüm Mu. Bl. 31-5-943 de üsteğmenlikle Terhisen.
	İhtiyat askerliğini yapmış mıdır, nerede, ne rütbe ile yapmıştır. Terhis tarihi nedir.		İhtiyat Askerliğimi Bolayırda 69. Tüm Muhabere Bl. 31-5-943
	Kayıtlı bulunduğu askerlik şubesi ve kayıt No.		İstanbul Eminönü As. Şubesi 48617 K.No

Şekil 3.197 Neşet Akatay sicil dosyası [393]

3.2.90 Orhan Safa

3.2.90.1 Hayatı

1911 yılında Bükreş'te doğan Orhan Safa, Galatasaray lisesinin ardından girdiği Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 1935 yılında 00487 diploma numarası ile okul ikincisi olarak mezun olmuştur [11][64][88]. 1935 yılında, Fransız mimar Prof. Debes ile birlikte çalışmak üzere, Yüksek Mühendis Mektebi İnşaat Şubesi'ne asistan olarak atanmıştır. Bir yıllık görevinin ardından 1936 yılında askere alınmış 1937 yılında terhis olmuştur [88].

Şekil 3.198 Orhan Safa [64]

Askerliğin ardından 1937 yılında, mimar Rana Zıpçı ile birlikte serbest mimarlık yapmak üzere Karaköy'de bir mimarlık bürosu kurmuşlardır. 1940 yılında Yüksek Mühendis Mektebi İnşaat Şubesinin ismi Mimari Şubesi olarak değiştirilmiş ve Mimar Emin Onat şube şefi olarak atanmıştır. Bu değişiklik ile birlikte Orhan Safa, Bina Bilgisi muallim muavini olarak atanmıştır [88]. Aynı yıl, Ankara Polis Koleji Mimari Proje Müsabakasında Adnan Kuruyazıcı ile birlikte üçüncülük ödülü kazanmıştır [330]. 1942 yılında Maarif Vekaleti tarafından düzenlenen Ankara Hasanoğlan Köy Enstitüsü Mimari Proje Müsabakasında Kemal Ahmet Aru ve Adnan Kuruyazıcı ile birlikte katılmış ve birincilik ödülü kazanmıştır [227]. Orhan Safa, 1943 yılında birkaç mimari proje müsabakasında ödüller kazanmıştır. Buna göre, Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü tarafından düzenlenen Kemal Ahmet Aru ile birlikte katıldığı Yozgat Spor Alanı Mimari Proje Müsabakasında Birincilik, Maarif Vekaleti İlköğretim Umum Müdürlüğü tarafından düzenlenen Kemal

Ahmet Aru ile birlikte katıldığı Ereğli (İvriz) ile Yıldızeli (Pamukpınar) Köy Enstitüleri Mimari Proje Müsabakasında İkincilik, Cumhuriyet Halk Partisi tarafından düzenlenen Kemal Ahmet Aru ile birlikte katıldığı Çanakkale Halk Evi Mimari Proje Müsabakasında ise 3. Mansiyon Ödülü kazanmıştır [375][93][268]. 1944 yılında, Yıldız Teknik Okulu Mimarlık Şubesi'nin kurulması ile birlikte Orhan Safa Şube Şefliği'ne atanmış ve bu görevi iki yıl süre ile yürütmüştür [88]. 1944 yılında Adana Belediyesi tarafından düzenlenen Adana Belediye Sarayı Proje Müsabakasına Kemal Ahmet Aru ile birlikte katılmış ve İkincilik, Ödemiş İmar Planı Müsabakasına Kemal Ahmet Aru ve Celile Berk ile birlikte katılmış ve yine İkincilik Ödülü elde etmiştir [384][93][308]. 1945 yılına gelindiğinde ise üçüne de Kemal Ahmet Aru ile birlikte katıldıkları proje müsabakalarından ödülle ayrılmıştır. Buna göre, Safa, Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğü Erzurum Devlet Demiryolları Müdürlüğü İşletme Toplantı Binaları Memur Evleri Mahallesi Proje Müsabakası, Haymana Otel Termal ve Halk Hamamı Proje Müsabakası ve Basın Yayın ve Umum Müdürlüğü tarafından düzenlenen İstanbul Radyoevi Proje Müsabakalarında İkincilik ödülü kazanmıştır [296][93][114]. 1949 yılında İstanbul Belediyesi tarafından düzenlenen Halk Tipi Ucuz Evler Proje Müsabakasında farklı ev tipi kategorilerinde Abdullah Sarı, Ruhi Kafesçioğlu ile birlikte iki Birincilik bir İkincilik Ödülü kazanmıştır. 1950 yılında T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen Emekli Sandığı İdare Binası Proje Müsabakasına Ruhi Kafesçioğlu ve Abdullah Sarı ile birlikte katılmış ve Birincilik Ödülü kazanmıştır [93]. 30 Haziran 1950 tarihinde alınan karar ile Orhan Safa, İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İkinci Yapı Kürsüsüne Profesör olarak tayin edilmiştir [396]. 1951 yılına gelindiğinde İşçi sigortaları Kurumu tarafından düzenlenen İşçi Sigortaları Sanatoryumu Proje Müsabakasına Kemal Ahmet Aru ile katılmış ve Mansiyon Ödülü kazanmıştır [93]. 1952 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Dekanlığı görevine seçilmiş ve bu görevini 2 yıl boyunca sürdürmüştür [397][88]. 1953 yılında T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen Ulus Meydanı İşhanı Proje Müsabakası, 1956 yılında Ankara Üniversitesi tarafından düzenlenen Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Proje Müsabakası ile Türk Dil Kurumu tarafından düzenlenen Türk Dil

Kurumu Proje Müsabakası, 1959 yılında Türkiye Kızılay Derneği tarafından düzenlenen Ankara Kızılay Sitesi Proje Müsabakası, 1963 yılında Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Ege Üniversitesi Fen Fakültesi Proje Müsabakası ve 1965 yılında İstanbul Üniversitesi tarafından düzenlenen İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi Proje Müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır [93].

3.2.90.2 Yapıları-Projeleri

İran Şahı için Geçici Zafer Takı (Tarih Bilinmiyor)

İstanbul Kalamış Osman Kaptan Villası (Rana Zipçi ile)

İstanbul Kalamış Osman Kaptan Apartmanı (Rana Zipçi ile)

İstanbul Topkapı Ali Nuri Okday Dinlenme Evi

İstanbul Nişantaşı Hilmi Soydan Apartmanı

İstanbul Tarabya Burhan Tamer Villası

İstanbul Beyoğlu Filarmonu Binası Tadilatı

İstanbul Ayaspaşa Afif Tektaş Evi

İstanbul Maçka Bronz Apartmanı

İstanbul Nişantaşı Kemal Onurad Apartmanı

İstanbul Tarabya Kemal Onurad Villası

İstanbul Taksim Sarayı İşhanı

İstanbul Kadıköy Hasırcıbaşı Sokak Apartmanı

İstanbul Kadıköy Kuşdili Caddesi İşhanı

İstanbul Maltepe Kortaş Kooperatifi

İstanbul Nişantaşı Fikriğ İşhanı

İstanbul Nişantaşı Suadiye Beken Apartmanı

Diyabakır Halkevi Binası Projesi

Ödemiş İmar Planı (Kemal Ahmet Aru ile birlikte)

Bandırma İmar Planı (Kemal Ahmet Aru ile birlikte)

Ankara Emekli Sandığı İşhanı (R. Kafesçioğlu ve A. Sarı ile)

Ankara Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü İlk Bina (R. Kafesçioğlu ve A. Sarı ile)

İstanbul Nişantaşı Şair Nigar Evi

Aydın DDY Garı Avan Proje (Muhittin Binan ile)

Eskişehir DDY Garı Avan Proje (Muhittin Binan ile)

İstanbul Ayazpaşa Şahsi Apartmanı

İstanbul Yeniköy H.-T. Çiftçi Yalısı

İstanbul İETT Genel Müdürlük ve İşhanı Avan Proje [88].

3.2.90.3 Bulunduğu Görevler

Yüksek Mühendis Mektebi Mimari Şubesi Asistanı (1940)

Yıldız Teknik Okulu Mimarlık Şubesi Şefliği (1944-1946)

Teknik Üniversite Mimarlık Fakültesi Yapı Kürsüsü Profesörü (1950)

Teknik Üniversite Mimarlık Fakültesi Dekanlığı (1952-1954)

3.2.90.4 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Spor Sahaları Mimari Sergisi (Kemal Ahmet Aru ile) (Arkitekt,1943,11-12,s.246-247)

Spor Alanları Mimari Sergisi (Nizamettin Doğu ve Kemal Ahmet Aru ile) (Mimarlık,1944,02,s.15-16)

3.2.90.5 Ödül Kazandığı Yarışmalar

Malatya Akçadağ Köy Enstitüsü Proje Müsabakası Üçüncülük Ödülü (Adnan Kuruyazıcı ve Behçet Ünsal ile)

Kocaeli Arifiye Köy Enstitüsü Proje Müsabakası Üçüncülük Ödülü (Adnan Kuruyazıcı ve Behçet Ünsal ile)

Isparta Gönen Köy Enstitüsü Proje Müsabakası Dördüncülük Ödülü (Adnan Kuruyazıcı ve Behçet Ünsal ile)

Ankara Polis Koleji Mimari Proje Müsabakası Üçüncülük Ödülü (Adnan Kuruyazıcı ile) (1940)

Ankara Hasanoğlan Köy Enstitüsü Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Kemal Ahmet Aru, Adnan Kuruyazıcı ile birlikte) (1942)

Çanakkale Halk Evi Mimari Proje Müsabakası Mansiyon Ödülü (Kemal Ahmet Aru ile) (1943)

Ereğli (İvriz) Köy Enstitüsü Mimari Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (Kemal Ahmet Aru ve Mehmet Ali Handan ile birlikte) (1943)

Yıldızeli (Pamukpınar) Köy Enstitüsü Mimari Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (Kemal Ahmet Aru ve Mehmet Ali Handan ile birlikte) (1943)

Yozgat Spor Alanı Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Kemal Ahmet Aru ile birlikte) (1943)

Adana Belediye Sarayı Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (Kemal Ahmet Aru ile birlikte) (1944)

Ödemiş İmar Planı Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (Kemal Ahmet Aru ve Celile Berk ile) (1944)

Erzurum Devlet Demiryolları Müdürlüğü İşletme Toplantı Binaları ve Memur Evleri Mahallesi Proje Müsabakası ikincilik Ödülü (Kemal Ahmet Aru ile birlikte) (1945)

Haymana Otel Termal ve Halk Hamamı Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (Kemal Ahmet Aru ile birlikte) (1945)

İstanbul Adalet Sarayı Proje Müsabakası Mansiyon Ödülü (Kemal Ahmet Aru ve M. Gökdoğan ile birlikte)

İstanbul Radyoevi Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (Kemal Ahmet Aru ile birlikte) (1945)

İstanbul Belediyesi Halk Tipi Ucuz Evler Proje Müsabakası iki Birincilik bir İkincilik Ödülü (Abdullah Sarı, Ruhi Kafesçioğlu ile) (1949)

İstanbul Galata Alemdar İşhanı Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (Kemal Ahmet Aru ile birlikte)

İstanbul Levent Mahallesi, 3 odalı Ev Tipi Birincilik Ödülü

İstanbul Levent Mahallesi, 4 odalı Ev Tipi İkincilik Ödülü

İstanbul Levent Mahallesi, 5 odalı Ev Tipi Birincilik Ödülü

Ankara Anafartalar İşhanı Proje Müsabakası Birincilik Ödülü

İstanbul SSK İlmen Senatoryumu Mansiyon Ödülü (Kemal Ahmet Aru ile birlikte)

Ankara Çimento Sanayi ve Genel Müdürlüğü Binası Birincilik Ödülü

Emekli Sandığı İdare Binası Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Ruhi Kafesçioğlu ve Abdullah Sarı ile) (1950)

Maltepe İşçi Sigortaları Kurumu Sanatoryumu Proje Müsabakası Mansiyon Ödülü (Kemal Ahmet Aru ile) (1951)

3.2.90.6 Jüri Üyelikleri

Ulus Meydanı İşhanı Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1953)

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1956)

Türk Dil Kurumu Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1956)

Ankara Kızılay Sitesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1959)

Ege Üniversitesi Fen Fakültesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1963)

İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1965)

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Üniversiteler Bürosu
Sayı.....

Ankara: / /194

Özet:

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

K A R A R : 23461

1- İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İkinci Yapı Kürsüsü Profesörlüğüne, 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 28 inci maddesine göre Fakülte Profesörler Kurulunca seçilmiş, Senatoca uygun görülmüş olan aynı kürsü Doçenti Yüksek Mimar Orhan Safa'nın tayini tensip edilmiştir.

2- Bu kararı Millî Eğitim Bakanı yürütür.

30. Haziran 1950 CUMHURBAŞKANI

C. Bayar

Başbakan

A. Menderes

Millî Eğitim Bakanı

A. Başman

030 | 11 | 1 | 215 | 22 | 1

Şekil 3.199 Yapı Kürsüsü profesörlüğüne Orhan Safa'nın tayini [396]

3.2.91 Sezai Ergüç

3.2.91.1 Hayatı

Sezai Ergüç, (Sezai)[148] 1935 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00489 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1937 yılında Güzel Sanatlar Birliği Mimari Şubesi Kongresinde muhasip olarak görevlendirilmiştir [188]. 1941 yılında Maarif Vekaleti İnşaat Bürosu Mimarlığına Mahmut Bilen, Tahir Tuğ, Muhiddin Güreli, Hasan Canses, Orhan Alnar ve Servet Ark ile birlikte tayin edilmiştir [365]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 34. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

Şekil 3.200 Sezai Ergüç [64]

3.2.91.2 Bulunduğu Görevler

Maarif Vekaleti İnşaat Bürosu Mimarlığı

[148]1935 yılı mezunlar listesinde Sezai, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Sezai Ergüç olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki isim-soy isim esas alınmıştır [11][64].

3.2.92 Vasfi Alisipahi

3.2.92.1 Hayatı

Vasfi Alisipahi, (Vesfi)[149] 1935 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00492 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64].

Şekil 3.201 Vasfi Alisipahi [64]

[149]1935 yılı mezunlar listesinde Vesfi, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Vasfi Alisipahi olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki isim-soy isim esas alınmıştır [11][64].

3.2.93 Talat Özışık

3.2.93.1 Hayatı

Talat Özışık, 1907 yılında İstanbul'da doğmuştur. 1936 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00506 diploma numarası ile mezun olmuştur[150] [11]. Mezun olduktan sonra Akhisar Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü bünyesinde çalışmaya başlamıştır. 1936'da Kırklareli Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü'ne tayin edilmiştir. 1940 yılında bu görevine devam ettiği anlaşılan Özışık, 1946 yılında Ankara'da İller Bankası Şehircilik Şubesine atanmıştır [64][398].

Şekil 3.202 Talat Özışık [64]

15.03.1954 tarihli bir belgeye göre Talat Özışık 875 lira aylık ücretli Ankara İmar Müdürlüğü Yüksek Mühendis veya Yüksek Mimar kadrosuna 750 lira aylık ücretle naklen tayin edilmiştir [399]. 1956 yılında Ankara Kapalı Çarşı Sitesi Proje Müsabakası, 1957 yılında Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen 25.000 Kişilik Cebeci Stadı Proje Müsabakası, Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Çankaya Okul Sitesi Proje Müsabakası ve Konya Belediyesi tarafından düzenlenen Konya Belediye Binası Proje Müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır [93]. 1960 yılına dek sürdürdüğü Ankara İmar Müdürlüğü'ndeki görevinden sonra bir süre serbest mimar olarak çalışmalarını sürdürmüştür. 1964 yılında Halk Bankası İnşaat Müdürlüğü görevine atanan

[150]Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında Talat Özışık'ın 1935 yılında mezun olduğu belirtilmiş, diploma numarası belirtilmemiştir. Burada mezun listesindeki [11] kayıt esas alınmıştır.

Özışık, 1965 yılında Türkiye Halk Bankası Genel Müdürlüğü Proje Müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 35. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır. 1972 yılında emekli olan Talat Özışık, 1975 yılında vefat etmiştir [398][109][93].

3.2.93.2 Bulunduğu Görevler

Akhisar Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü Mimarı

Kırklareli Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü Mimarı

Ankara İller Bankası Şehircilik Şubesi Mimarı (1946)

Ankara Belediyesi İmar Müdürlüğü Mimarı (1954)

Halk Bankası İnşaat Müdürlüğü (1964)

Serbest Mimarlık (1960-?)

3.2.93.3 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Mimar Koca Sinan (Arkitekt,1946,03-04, s.71-73)

Nizamettin Doğu'nun Ardından (Mimarlık,1968,04,s.2)

3.2.93.4 Jüri Üyelikleri

Ankara Kapalı Çarşı Sitesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1956).

25.000 Kişilik Cebeci Stadı Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1957)

Çankaya Okul Sitesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1957)

Konya Belediye Binası Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1957)

Türkiye Halk Bankası Genel Müdürlüğü Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1965)

3.2.94 Ahsen Yapanar

3.2.94.1 Hayatı

Ahsen Yapanar, 1910 yılında İstanbul'da doğmuştur. 1936 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00505 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. Mezun olduktan sonra İnhisarlar Umum Müdürlüğü İnşaat Fen Heyeti bünyesinde göreve başlayan Yapanar, 1939-1940 yılında Güzel Sanatlar Akademisi Yapı Kürsüsüne Muallim Muavini (asistan) olarak tayin edilmiştir [400][401][402][88].

Şekil 3.203 Ahsen Yapanar [402]

1940 yılında iki ayrı mimari proje müsabakasından ödül elde etmiştir. Buna göre, Maarif Vekaleti tarafından düzenlenen kurulacak "*Köy Enstitüleri Binaları*" için açılan mimari proje müsabakasında Malatya ve Samsun Köy Enstitüleri Binaları ile Birincilik Ödülü[151] kazanmıştır [403]. Bir diğer müsabaka olan, Asım Mutlu ile birlikte katıldığı, Maarif Vekaleti tarafından düzenlenen "*Eğitmenlerin Çalışacakları Köy Mektep Binaları*" için açılan mimari proje müsabakasında yine Birincilik Ödülü kazanmıştır [135]. Asım Mutlu ile kazandığı "*Eğitmenlerin Çalışacakları Köy Mektep Binaları*" müsabakası neticesinde hazırlanan projelere göre çeşitli kentlerde tip köy okulları inşa edilmiştir. Bunlara İzmir'de tespit edilenler arasında Bergama İsmailli Köyü, Menemen Çavuşköy, Ödemiş Lübbey,

[151]Aynı yarışmanın Antalya Köy Enstitüsü projesi ile diğer birincilik ödülü Asım Mutlu tarafından elde edilmiştir [93].

Tire Ayaklıkırı, Tire Saruhanlı ve Tire Yeniçiftlik köylerinde inşa edilen mektep binaları[152] örnek olarak verilebilir [404]. 1942 yılında Samsun Şehri İmar Müsabakasında Asım Mutlu ile Satın alma ödülü kazanmıştır [176]. 1953 yılında T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen Ulus Meydanı İşhanı proje müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır [93]. 1958 yılında İnhisarlar Umum Müdürlüğü İnşaat Şubesi Müdürlüğü tarafından düzenlenen İnhisarlar Umum Müdürlüğü Binası Proje Müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır [230]. Ahsen Yapaner, 1958 yılında Emin N. Uzman, İrfan Bayhan, Adnan Kuruyazıcı ve Mahmut Bilen ile birlikte "*Birleşmiş Mimarlar Ortaklığı*" isimli mimari büroyu kurmuştur [364]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 33. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır. 1978 yılında emekli olmuştur. 2001 yılında vefat etmiştir [402][109].

3.2.94.2 Yapıları-Projeleri

Bergama İsmailli Köyü, Menemen Çavuşköy, Ödemiş Lübbey, Tire Ayaklıkırı, Tire Saruhanlı ve Tire Yeniçiftlik köyleri Mektep Binaları, Atölye ve Lojmanlar (Asım Mutlu ile)

Yüzen Evler

Paşabahçe Rakı ve İspirto Fabrikası (Proje) (1936-1938) (İnhisarlar Umum Müdürlüğü İnşaat Fen Heyetinde iken)

İnhisarlar Umum Müdürlüğü Ankara Depo ve İmalâthanesi (Proje) (1939)

İstanbul Şenesen Evler Yapı Kooperatifi Mahallesi (1950) (Halit Femir ve Feridun Akozan ile)

3.2.94.3 Bulunduğu Görevler

İnhisarlar Umum Müdürlüğü İnşaat Fen Heyeti

[152]Asım Mutlu ve Ahsen Yapanar'ın projelerine göre mektep binaları haricinde bazı okulların bahçelerine lojman ve atölye binaları da inşa edilmiştir [404].

Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi (Prof. Dr.)

Birleşmiş Mimarlar Ortaklığı B.M.O Kurucu Ortağı (Emin N. Uzman, İrfan Bayhan, Adnan Kuruyazıcı ve Mahmut Bilen ile)

3.2.94.4 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Yüzer Ev (Arkitekt,1939,01-02,s.18-19)

İnhisarlar Umum Müdürlüğü Ankara Depo ve İmalathanesi (Arkitekt,1943,03-04,s.54-58)

Paşabahçe Rakı ve İspirto Fabrikası (Arkitekt,1943,09-10,s.195-199)

Yüzer Ev (Arkitekt,1947,09-10,s.204-206)

İstanbul Şenesen Evler Yapı Kooperatifi Mahallesi (Halit Femir ve Feridun Akozan ile) (Arkitekt,1952,09-10,s.167-173)

Heybeliada'da Bir Ev Projesi (Arkitekt,1953,07-08,s.134)

Birleşmiş Mimarlar Ortaklığı (Emin N. Uzman, İrfan Bayhan ve Mahmut Bilen ile) (Arkitekt,1962,03,s.110)

3.2.94.5 Ödül Kazandığı Yarışmalar

Köy Enstitüleri Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Malatya ve Samsun Köy Enstitüsü binası) (Asım Mutlu ile müşterek) (1940)

Eğitmenlerin Çalışacakları Köy Mektep Binaları Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Asım Mutlu ile birlikte) (1940)

Samsun Şehri İmar Müsabakası Satın Alma Ödülü (Asım Mutlu ile) (1942)

3.2.94.6 Jüri Üyelikleri

Ulus Meydanı İşhanı Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1953)

İnhisarlar Umum Müdürlüğü Binası Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1958)

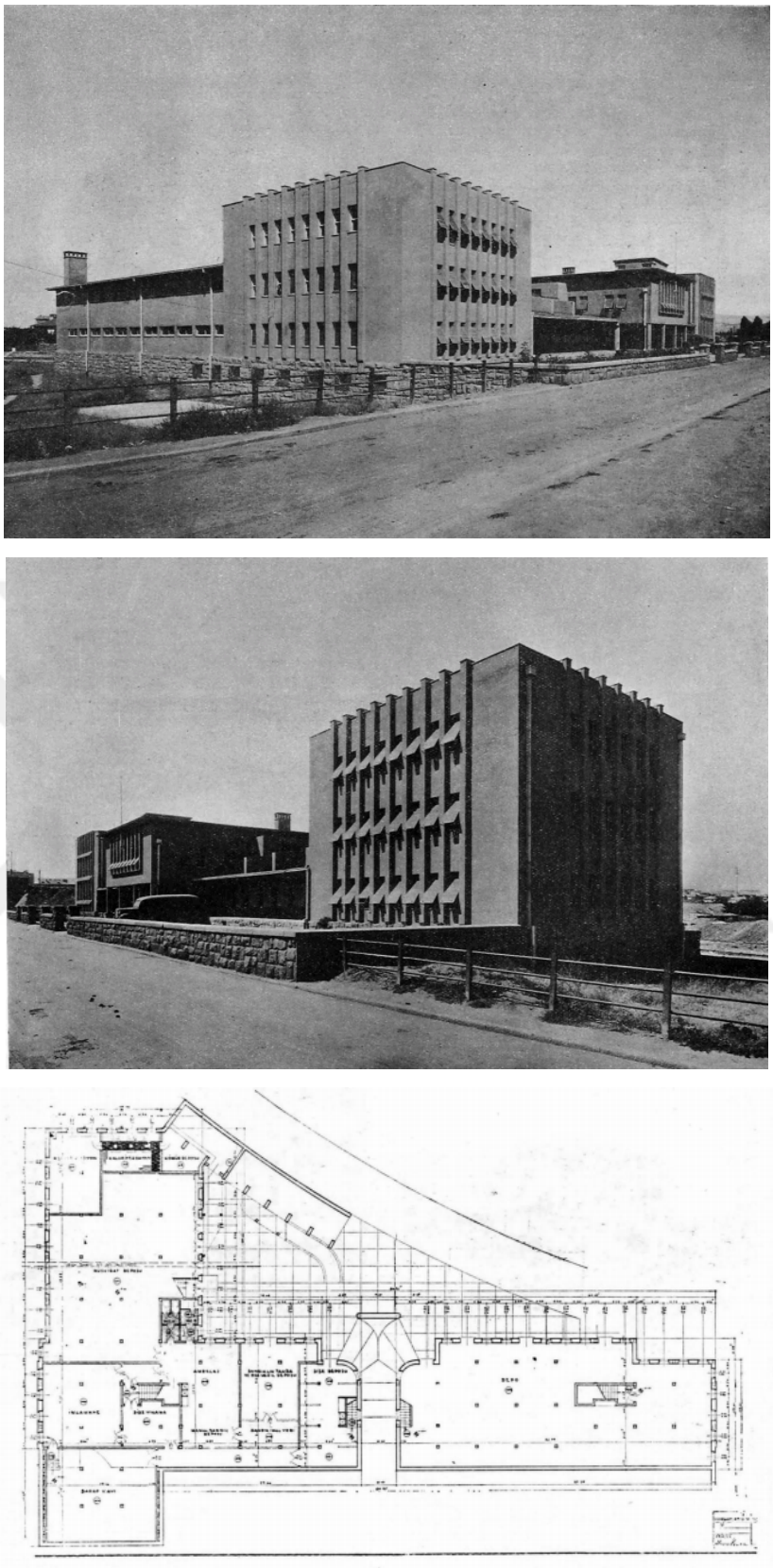

Şekil 3.204 İnhisarlar Umum Müdürlüğü depo ve imalathanesi [405]

3.2.95 Aristidi Pasadeos

3.2.95.1 Hayatı

Aristidi Pasadeos, (Aristifi Pasadeos), 1912 yılında İstanbul'da doğmuştur [168]. 1936 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00500 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. Mezuniyetinin ardından okulunda asistanlığa başlamış askerlik görevinin ardından, 1942-1952 yılları arası İstanbul'da serbest mimar olarak çalışmıştır. 1952-1962 yılları arasında İstanbul Üniversitesi İnşaat Dairesi'nde çalışan Pasadeos, 1964 yılında doktora eğitimini tamamlamıştır. Bu görevinin ardından 4 yıl süreyle Balıklı Rum Hastahanesi Vakfı'nda İnşaat Bürosu müdürü olarak çalışmıştır. Uzun yıllar Heybeliada Ruhban Okulu'nda dersler veren Pasadeos 2003 yılında vefat etmiştir [168].

Şekil 3.205 Aristidi Pasadeos [64]

3.2.95.2 Yapıları-Projeleri

Kütahya Kalesi Belediye Kahvesi (1941-1942)

Kütahya Maliye ve Kaplıca Binaları Tadilatları (1942)

Suadiye İ. Altabet Villası (1945)

Tarabya İ. Topuzoğlu Villası (1949)

Sardeon Maksimas Bürosu İç Mekân (1949)

İstanbul Burgazada E. Ermis Villası (1950)

İstanbul Kurtuluş Çikolata Fabrikası (1950)

Heybeliada Sanatoryumu Yemekhane Binası (1950)

İstanbul Karaköy N. Tripos Bürosu Tadilatı (1951)

İstanbul Heybeliada Elefteriadis Evi Tadilatı (1951)

İstanbul Heybeliada Milionoğlu Evi Tadilatı (1951)

İstanbul Aksaray E. Peretv Eczanesi (1951)

İstanbul Taksim Ankara Pazarı İç Mekân Düzenlemesi (1951)

İstanbul Eminönü Golden Mağazası (1952)

S. Melopulos Dairesi İç Mekân Düzenlemesi (1952)

İstanbul Büyükada K. Leontidis Villası (1953)

V. Karayanis Apartmanı (1953)

İstanbul Galatasaray Golden Mağazası (1953)

İstanbul Eminönü Şafak Ticaret (1953)

Erim Ticaret Dükkân İç Mekan (1953)

İstanbul Teşvikiye Lütfi Tozan Apartmanı (1954)

İstanbul Şişli K. Yerasimos Lastik Fabrikası (1954)

Kumkapı Rum İlkokulu (1954)

Gökçeada İlkokul (1954)

İstanbul Büyükada S. Mirtiliadis Apartmanı (1955)

İstanbul Heybeliada İlias Zeis Apartmanı (1955)

İstanbul Bayrampaşa Güneş Tekstil Fabrikası (1955)

İstanbul Büyükada Mirtiliadou Villası (1956)

İstanbul Eminönü A. Andoniadis Mağazası (1956)

İstanbul Heybeliada Ruhban Okulu Müdür Odası (1956)

İstanbul Heybeliada Ruhban Okulu Kitaplığı (1958)

Gökçeada Çocuk Yuvası (1960-1962)

İstanbul Şişli Kefala Ailesi Mezarı (1960)

İstanbul Heybeliada Ruhban Okulu Banyo Dairesi (1960)

Bozcada Çocuk Yuvası ve Cemaat Toplantı Salonu (1962)

A. Papadopulos Mezarı (1964)

Çavuşi Aile Mezarı (1965)

Baiburi Aile Mezarı (1965)

Toizarres Aile Mezarı (1965)

S. Behar Mezarı (1969)

Bronstein Aile Mezarı (1981)

Neokesarias Metropoliti Mezarı (1981)

Sardeon Metropoliti Mezarı (1987)

İstanbul Fener Rum Patrikhanesi Restorasyonu (1992) [168].

3.2.95.3 Bulunduğu Görevler

Serbest Mimarlık (1942-1952)

İstanbul Üniversitesi İnşaat Dairesi (1952-1962)

Balıklı Rum Hastahanesi Vakfı İnşaat Bürosu Müdürü (1962-1966)

3.2.95.4 Kitapları

İstanbul'daki Bizans Yapılarının Keramik Bezemeleri (Orijinal dili Yunanca)

Boğaziçi'nin Kenti Konstantinopolis (Orijinal dili Yunanca)

Gökçeada Halk Mimarisi (Orijinal dili Yunanca)

Heybeliada Ruhban Okulu (Orijinal dili Yunanca)

Patrikhane (Orijinal dili Yunanca)

Kilisede Sanat (Orijinal dili Yunanca)

O Patriarhikos Oikos tou Oikoumenikou Thronon

I Tehni stin Ekklisia [168].

3.2.96 Asım Mutlu

3.2.96.1 Hayatı

Asım Mutlu, 1912 yılında İstanbul'da doğmuştur. 1936 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00499 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64][88]. Mezuniyetinin ardından, Akademi bünyesinde bulunan, bu dönem Hans Poelzig'in ardından Alman mimar Zimmerman tarafından yürütülen "*Milli Eğitim Bakanlığı Mütehassıs Mimarlığı*" bürosunda çalışmaya başlamıştır [88]. 1938 yılında Arkitekt dergisinde çıkan habere göre, Kültür Bakanlığı'nın Avrupa'ya mimarlık ve arkeolog mimarlık alanlarında ihtisas yapmak üzere göndereceği kişileri seçmek üzere açtığı sınavın mimari kısmını 1938 mezunu mimar Mehmet Ali (Handan) ile birlikte kazanmıştır [406].

Şekil 3.206 Asım Mutlu [64]

1939 yılında askerlik görevini tamamlayan Mutlu, aynı yıl Güzel Sanatlar Akademisi, Bina Bilgisi ve Proje Kürsüsüne Muallim muavini (asistan) olarak girmiştir. Kendisi ile birlikte Yapı kürsüsüne asistan olan Ahsen Yapanar ile birlikte çeşitli proje yarışmaları için çalışmaya başlamışlardır [400][88]. 1940 yılında, Maarif Vekaleti tarafından kurulacak köy enstitüleri binaları (Antalya-Aksu) için açılan yarışmaya katılarak Ahsen Yapanar ile birincilik ödülü kazanmışlardır [403][83][88]. 1942 yılında yapılan Samsun Şehir Planı Yarışmasına Ahsen Yapaner ile katılmış ve satın alma dalında ödül kazanmıştır [407]. 1944 yılında düzenlenen Çanakkale Zafer ve Meçhul Asker Anıtı Müsabakasında Leyla A. Turgut ile birlikte 2. Mansiyon Ödülü kazanmıştır [92] [93]. 1945 yılında,

İstanbul Üniversitesi Fen ve Edebiyat Fakültesi İnşaatı Kontrol Şefliği görevine getirilmiştir. Ancak bu görevinden 1948 yılında istifa ederek ayrılmıştır [88]. 1950 yılında ise T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen Emekli Sandığı İdare Binası Proje Müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır. 1951 yılında açılan Guraba Hastanesi Ortopedi ve Psikiyatri Pavyonları Proje Müsabakasında Eyüp Kömürcüoğlu ile katılmış ve Birincilik ve Mansiyon Ödülü kazanmıştır [93].

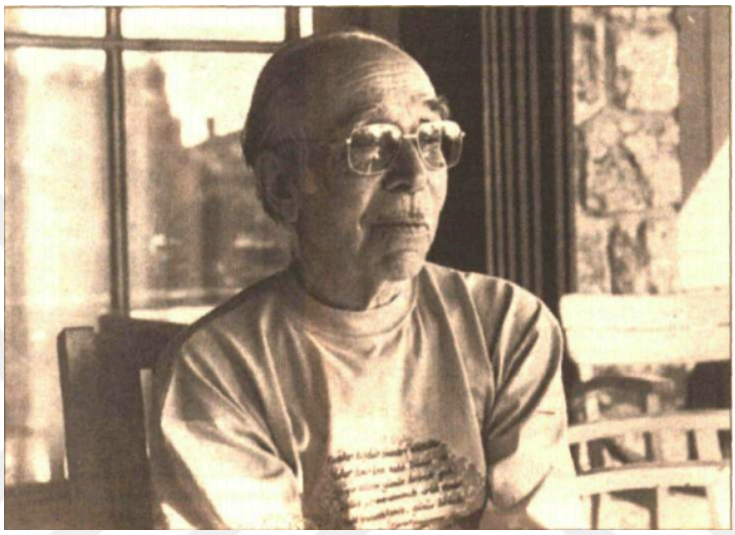

Şekil 3.207 Asım Mutlu [408]

1957 yılında yapılan seçim ile Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Bölüm Başkanlığı görevine getirilmiştir. 1959 yılında ise, Akademi Müdürlüğü görevine tayin edilmiş ve bu görevi ard arda iki defa seçilerek toplamda 7 yıl boyunca sürdürmüştür [409][88]. 1958 yılında İnhisarlar Umum Müdürlüğü İnşaat Şubesi Müdürlüğü tarafından düzenlenen İnhisarlar Umum Müdürlüğü Binası Proje Müsabakası ile Manifatura ve Kumaşçılar Kooperatifi tarafından düzenlenen İstanbul Manifatura ve Kumaşçılar Çarşısı Proje Müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır [230][93]. 1960 yılında İstanbul Manifatura ve Kumaşçılar Kooperatifi tarafından tekrar düzenlenen İstanbul Manifaturacılar Çarşısı Proje Müsabakası ile Lefkoşa Türk Kız Lisesi Proje Müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır [93]. 1961 yılında Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen Adana Vakıf İşhanı ve Çarşı Binası Proje Müsabakası ile İşçi Sigortaları

Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen Bursa İşçi Hastanesi Proje Müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır. 1962 yılında İşçi Sigortaları Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen Adana İşçi Hastanesi Proje Müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır. 1963 yılında İşçi Sigortaları Kurumu Genel Müdürlüğü proje müsabakasında 560 yataklı Beyoğlu İşçi Hastanesi Proje müsabakası ile İşçi Sigortaları Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen 450 yataklı Zonguldak İşçi Hastanesi Proje Müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır [410][93]. 1960'lı yılların başı itibari ile, Utarit İzgi ve Esat Süher ile birlikte bir büro kurmuşlardır. Üçlü başlangıçta, 1959-1961 yılları arasında Yılmaz Zenger, Ünal Demiraslan ve Zühtü Müridoğlu ile birlikte M6 Mimarlar Grubu adı altında bir süre birlikte çalışmış, ardından, 1961 yılında Asım Mutlu, Esat Süher ve Utarit İzgi, üçlü olarak devam etmeye karar vererek "*M3 Şehircilik Mimarlık İnşaat Atelyesi*" adı altında tekrar birleşmişlerdir. M3 Şehircilik Mimarlık İnşaat Atelyesi, bünyesinde iken, Pendik Adnan Kunt Yalısı (1964), Başak Sigorta Umum Müdürlük ve T.C. Ziraat Bankası Harbiye Şube Binası (1965), Nişantaşı 3MİM Apartmanı (1966), Baltalimanı Paşa Tatar Evi (1966) ve Kalamış'ta Seyfettin Aydemir Evi (1966) projelerini tamamlamıştır [411]. 1965 yılında İstanbul Üniversitesi tarafından düzenlenen İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi Proje Müsabakasında, Kayseri Belediyesi tarafından düzenlenen Kayseri Belediyesi Şehirlerarası Otobüs Terminali Proje Müsabakasında, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Atatürk Anıtı Müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır. 1965 yılında Türkiye Halk Bankası Genel Müdürlüğü Proje müsabakasına Utarit İzgi, Esat Suher, Mustafa Aslan Aslaner, Ataman Demir, Önder Küçükerol ile birlikte katılmış ve Üçüncülük Ödülü kazanmıştır. 1967 yılında Fatih Anıtını Yaptırma Derneği tarafından düzenlenen Fatih Anıtı Proje Müsabakasında, Millî Savunma Bakanlığı tarafından düzenlenen İstanbul Harbiye Askeri Müzesi Proje Müsabakasında ve Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen İstanbul 1. Ordu Karargâh Tesisleri Proje Müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır. 1968 yılında Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Karadeniz Teknik Üniversitesi Yer Bilimleri ve Orman Fakültesi Proje Müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır [93]. M3 Şehircilik Mimarlık İnşaat Atelyesi, faaliyetlerini 1968 yılında

durdurmuş, 1975 yılında ise ortaklık tamamıyla dağılmıştır [409]. 1969 yılında Profesör ünvanı alan Mutlu, aynı yıl Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen İzmir DGSA ve Konservatuarı proje müsabakasında Danışman Jüri üyesi olarak görev almıştır. Aynı yıl ayrıca Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen İzmir Rehabilitasyon Merkezi Proje Müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır [93][408]. Emekliliğine yakın dönemlerde, Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Bölüm Başkanlığı ve Güzel Sanatlar Akademisi Yapı Üretimi ve Çevre Düzenlemesi Fakültesi Dekanlığı gibi görevlerde bulunmuştur. Asım Mutlu 1983 yılında emekli olmuştur [88].

3.2.96.2 Yapıları-Projeleri

İstanbul Büyükada'da Şahsi Evi (1942)

İstanbul Pendik Adnan Kunt Villası (M3 Şehircilik Mimarlık İnşaat Atelyesi ile) (1964)

İstanbul Harbiye Başak Sigorta Umum Müdürlük ve T.C. Ziraat Bankası Harbiye Şube Binası (M3 Şehircilik Mimarlık İnşaat Atelyesi ile) (1965)

Nişantaşı 3MİM Apartmanı (M3 Şehircilik Mimarlık İnşaat Atelyesi ile) (1966)

Baltalimanı Paşa Tatar Evi (M3 Şehircilik Mimarlık İnşaat Atelyesi ile) (1966)

Kalamış'ta Seyfettin Aydemir Evi (M3 Şehircilik Mimarlık İnşaat Atelyesi ile) (1966)

Bergama İsmailli Köyü, Menemen Çavuşköy, Ödemiş Lübbey, Tire Ayaklıkırı, Tire Saruhanlı ve Tire Yeniçiftlik köyleri Mektep Binaları, Atölye ve Lojmanlar (Ahsen Yapanar ile)

Prof. Sait Kemal Mimaroğlu Evi

3.2.96.3 Bulunduğu Görevler

İstanbul Üniversitesi Fen ve Edebiyat Fakültesi İnşaatı Kontrol Şefliği (1945-1948)

Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Bölüm Başkanlığı (1957-1959)

Güzel Sanatlar Akademisi Müdürlüğü (1959-1966)

M3 Şehircilik Mimarlık İnşaat Atelyesi Kurucu Ortağı (Utarit İzgi ve Esat Suher ile) (1961-1975)

Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Bölüm Başkanlığı (İkinci kez) (Tarih Bilinmiyor)

Güzel Sanatlar Akademisi Yapı Üretimi ve Çevre Düzenlemesi Fakültesi Dekanlığı (Tarih Bilinmiyor)

3.2.96.4 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Göksun Kira Evi (Arkitekt,1940,01-02,s.6-7)

Başak Sigorta Merkez ve T.C. Ziraat Bankası Şube Binası - Harbiye (Utarit İzgi ve Esat Süher ile)(Arkitekt,1967,03,101-103)

Adnan Kunt Villası (Utarit İzgi ve Esat Süher ile)(Arkitekt,1968,04,s.151-153)

Topkapı Sarayı'nda Festival Olmaz! (Arkitekt,1971,03,s.104)

50. Yılı Tek Güzel Sanatlar Akademisiyle Karşılamayalım (Arkitekt,1973,01,s.3-4)

Türk Evi ve Türk Mahalleri (Arkitekt,1975,03,s.126,128)

Prof. Ayhan Aytöre (Arkitekt,1976,01,s.43)

3.2.96.5 Kitapları

Sağlık Binaları ve Hastaneler (1973)

Bina Bilgisi-Genel Konular (1973)

3.2.96.6 Ödül Kazandığı Yarışmalar

Köy Enstitüleri Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Antalya Köy Enstitüsü Binası) (Ahsen Yapaner ile müşterek) (1940)

Eğitmenlerin Çalışacakları Köy Mektep Binaları Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Ahsen Yapaner ile birlikte) (1940).

Samsun Şehri İmar Müsabakasında Satın Alma Ödülü (Ahsen Yapanar ile) (1942)

Çanakkale Zafer ve Meçhul Asker Anıtı Müsabakası 2. Mansiyon Ödülü (Leyla A. Turgut ile) (1944)

Guraba Hastanesi Ortopedi ve Psikiyatri Pavyonları Proje Müsabakası Birincilik ve Mansiyon Ödülü (Eyüp Kömürcüoğlu ile) (1951).

Türkiye Halk Bankası Genel Müdürlüğü Proje Müsabakası Üçüncülük Ödülü (Utarit İzgi, Esat Suher, Mustafa Aslan Aslaner, Ataman Demir, Önder Küçükerol ile) (1965)

3.2.96.7 Jüri Üyelikleri

Emekli Sandığı İdare Binası Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1950)

İnhisarlar Umum Müdürlüğü Binası Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1958)

İstanbul Manifatura ve Kumaşçılar Çarşısı Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1958)

İstanbul Manifaturacılar Çarşısı Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1960)

Lefkoşa Türk Kız Lisesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1960)

Adana Vakıf İşhanı ve Çarşı Binası Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1961)

Adana İşçi Hastanesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1962)

560 yataklı Beyoğlu İşçi Hastanesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1963)

450 yataklı Zonguldak İşçi Hastanesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1963)

İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1965)

Kayseri Belediyesi Şehirlerarası Otobüs Terminali Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1965)

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Atatürk Anıtı Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1965)

Fatih Anıtı Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1967)

İstanbul Harbiye Askeri Müzesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1967)

İstanbul 1. Ordu Karargâh Tesisleri Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1967)

Karadeniz Teknik Üniversitesi Yer Bilimleri ve Orman Fakültesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1968)

İzmir DGSA ve Konservatuarı Proje Müsabakası Danışman Jüri Üyesi (1969)

İzmir Rehabilitasyon Merkezi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1969)

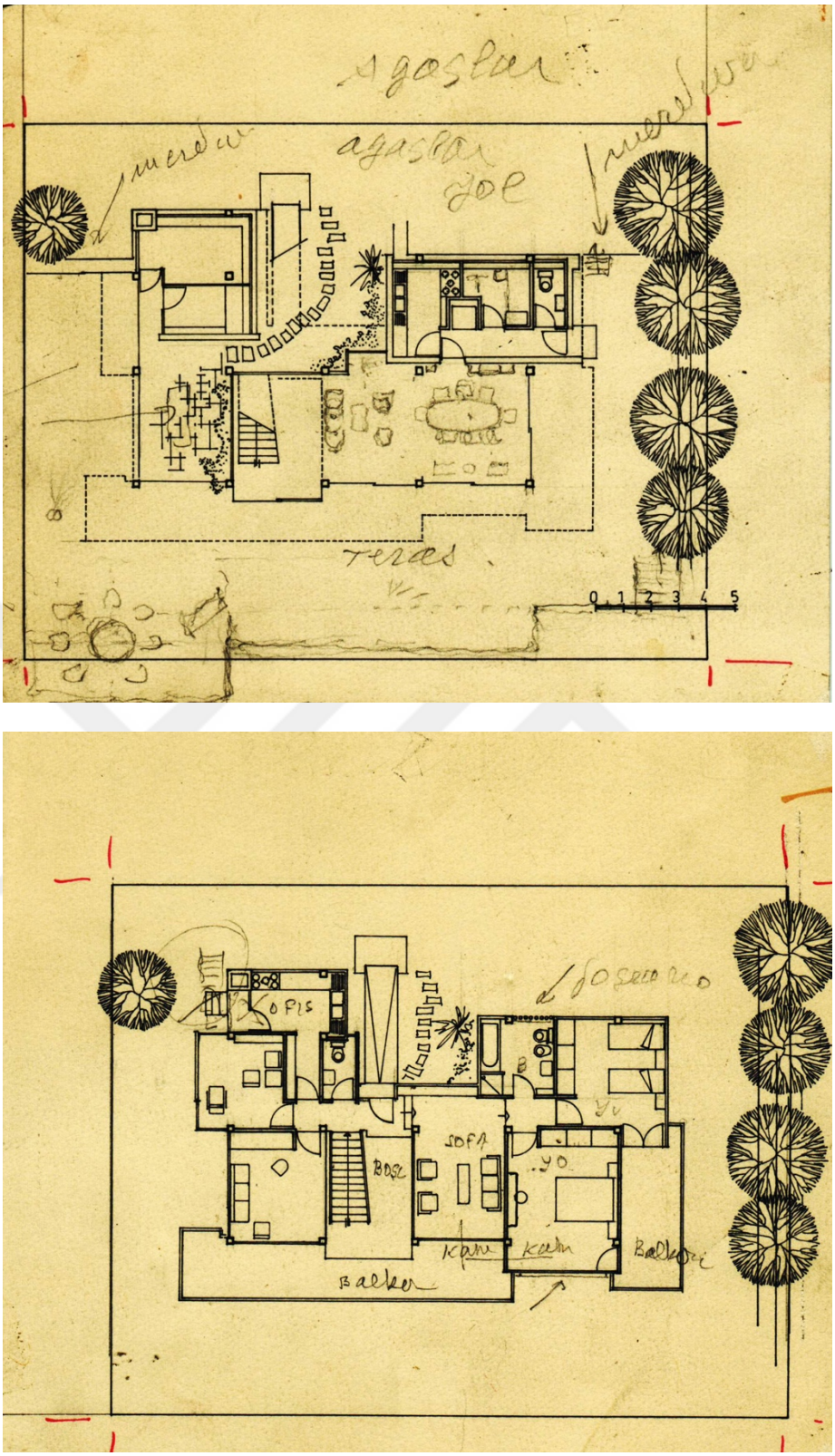

Şekil 3.208 Pendik Adnan Kunt Evi çizimleri [412]

3.2.97 Fazıl Aysu

3.2.97.1 Hayatı

Fazıl Aysu, 1936 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00502 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. Fazıl Aysu, İtalyan mimar Vietti Violi ve Şinasi Şahingiray ile İnönü Stadyumu Projesini, Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Salonu Projesini, yine Şinasi Şahingiray ile Ali Sami Yen Stadyumu Projesini, Fatih Karagümrük Stadı, Beykoz Spor kulübü binası gibi çeşitli yapıların projelerini hazırlamıştır [413]. 1946 yılında İstanbul Belediyesi tarafından düzenlenen İstanbul Açıkhava Tiyatrosu Proje müsabakasında Yüksek Mühendis Kani Akçiğ ile birlikte katılmış ve Mansiyon ödülü kazanmıştır [414].

Şekil 3.209 Fazıl Aysu [64]

1958 yılında Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Diyarbakır Koleji Proje müsabakasında Mansiyon Ödülü kazanmıştır [93]. 1965 yılında ise İstanbul Harbiye'de inşa edilen ve projesi M3 Mimari Bürosu Asım Mutlu, Utarit İzgi, Esat Süher tarafından hazırlanan, Başak Sigorta Umum Müdürlük ve T.C. Ziraat Bankası Harbiye Şube Binasının Osman Başaran ve Selahattin Taray ile birlikte müteahhitliğini yapmıştır [415]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 33. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

3.2.97.2 Yapıları (Proje-Yüklenicilik)

Sümerbank İstanbul Sergi Binası (1950)

Türk-Philips Firması Binası (Şinasi Şahingiray ile) (1955)

Başak Sigorta Umum Müdürlük ve T.C. Ziraat Bankası Harbiye Şube Binası (Yüklenici) (Osman Başaran ve Selahattin Taray ile)

İnönü Stadyumu (Şinasi Şahingiray ile)

Ali Sami Yen Stadyumu (Şinasi Şahingiray ile)

Lütfi Kırdar Kongre Merkezi (Şinasi Şahingiray ile)

Arşimidis Han

Cumhuriyet Caddesi'nde İş Hanı

Diplomatlar Kulübü

Etibank Pavyonu

İnhisarlar İdaresi Brüksel Pavyonu

Karagümrük Vefa Stadyumu

Philips Levent Fabrikası

Tenis, Eskrim ve Dağcılık Kulübü

Türkiye İş Bankası Genel Müdürlük Binası

Üsküdar Zeynep Kâmil Hastanesi Çocuk Pavyonu

3.2.97.3 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Tenis, Eskrim ve Dağcılık Kulübü (Rüknettin Güney ile) (Arkitekt,1945,05-06,s.97-99)

Şehircilik: Yenişehir İmar Planı (Arkitekt,1947,09-10,s.231-232)

“Sümerbank” İstanbul Sergi Binası (Arkitekt,1950,01-02,s.3-9)

Türk - Philips Firması Binası (Şinasi Şahingiray ile)(Arkitekt,1955,02,s.68-73)

3.2.97.4 Ödül Kazandığı Yarışmalar

İstanbul Açıkhava Tiyatrosu Proje Müsabakası Mansiyon Ödülü (Yüksek Mühendis Kani Akçiğ ile birlikte) (1946)

Diyarbakır Koleji Proje Müsabakası Mansiyon Ödülü (1958)

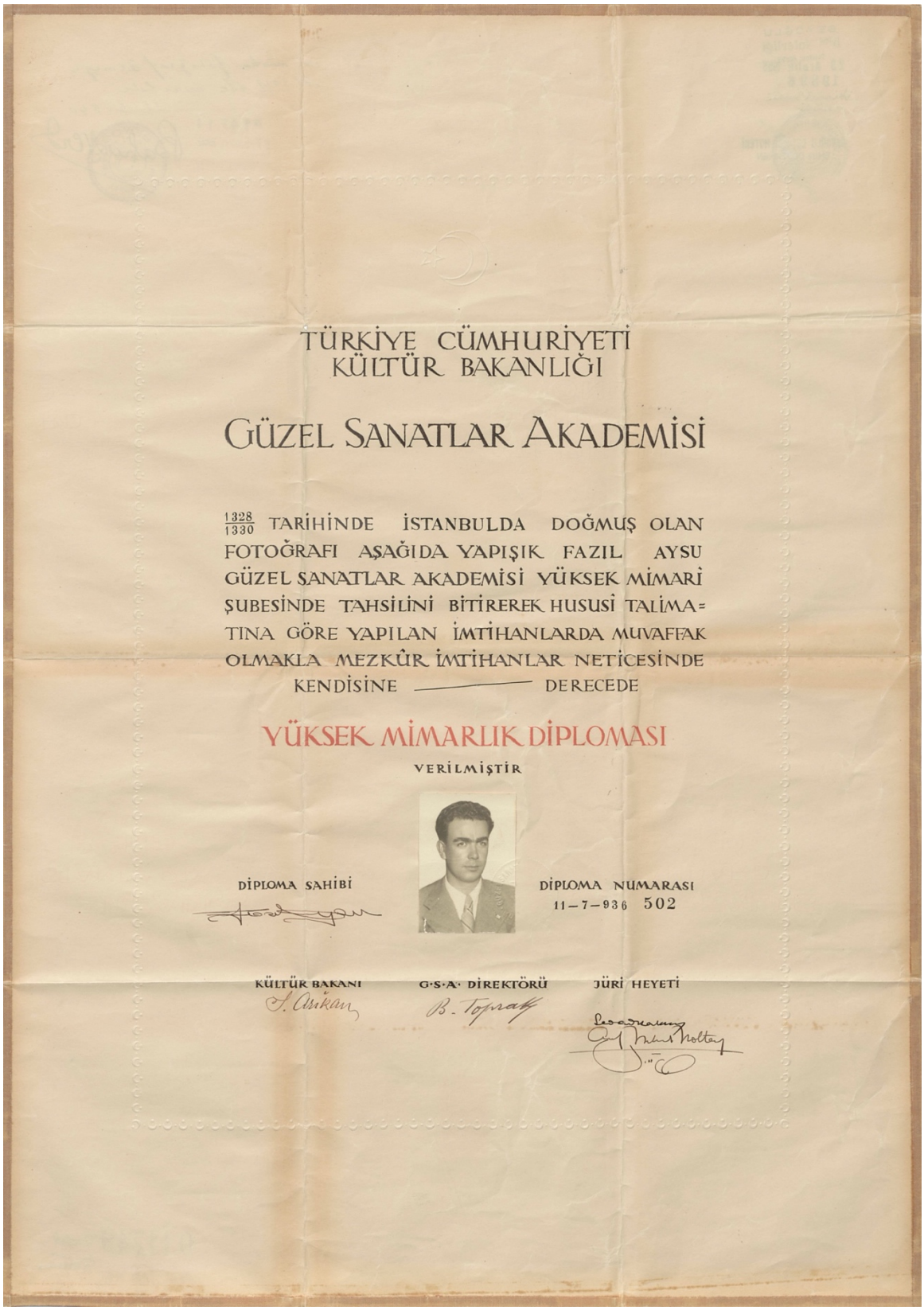

TÜRKİYE CÜMHURİYETİ
KÜLTÜR BAKANLIĞI

GÜZEL SANATLAR AKADEMİSİ

1328/1330 TARİHİNDE İSTANBULDA DOĞMUŞ OLAN FOTOĞRAFI AŞAĞIDA YAPIŞIK FAZIL AYSU GÜZEL SANATLAR AKADEMİSİ YÜKSEK MİMARİ ŞUBESİNDE TAHSİLİNİ BİTİREREK HUSUSİ TALİMATINA GÖRE YAPILAN İMTİHANLARDA MUVAFFAK OLMAKLA MEZKÛR İMTİHANLAR NETİCESİNDE KENDİSİNE _____ DERECEDE

YÜKSEK MİMARLIK DİPLOMASI

VERİLMİŞTİR

DİPLOMA SAHİBİ

DİPLOMA NUMARASI
11-7-936 502

KÜLTÜR BAKANI

G·S·A· DİREKTÖRÜ

JÜRİ HEYETİ

Şekil 3.210 Fazıl Aysu G.S.A. mimarlık diploması [416]

3.2.98 Harutyan Sarafyan

3.2.98.1 Hayatı

Harutyan Sarafyan, 1936 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00507 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1940 yılında basılan Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları başlıklı kitapçığa göre, Harutyan Sarafyan, Danüb Sigorta Han, No:24, Galata adresindedir [64].

Şekil 3.211 Harutyan Sarafyan [64]

3.2.99 Hristof Yordanides

3.2.99.1 Hayatı

Hristof Yordanides, 1936 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00504 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1940 yılında basılan Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları başlıklı kitapçığa göre, Hristof Yordanides, Minerva Han, No:2/48 Galata adresindedir [64]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 34. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır[153] [109].

Şekil 3.212 Hristof Yordanides [64]

[153]Makalede ismi Hristo Yoanidi olarak verilmiştir [109].

3.2.100 Lütfü Niltuna

3.2.100.1 Hayatı

Lütfü Niltuna, 1936 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00498 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1939 yılında askerlik görevine devam ettiği anlaşılmaktadır [295]. 1957 yılında Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen 25.000 Kişilik Cebeci Stadı Proje Müsabakasında Jüri üyesi [93] olarak görev aldığı bilinen Niltuna'nın kariyeri hakkında yeterli bilgi mevcut değildir.

Şekil 3.213 Lütfü Niltuna [64]

3.2.100.2 Yapıları

Ankara Elmadağ Kayakevi (Proje ve Uygulama) (Hidayet Nejat Erer ile)

3.2.100.3 Bulunduğu Görevler

25.000 Kişilik Cebeci Stadı Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1957)

3.2.100.4 Makaleleri

Elmadağ Kayakevi (Hidayet Nejat Erer ile) (Arkitekt,1951,11-12,s.209-211,256)

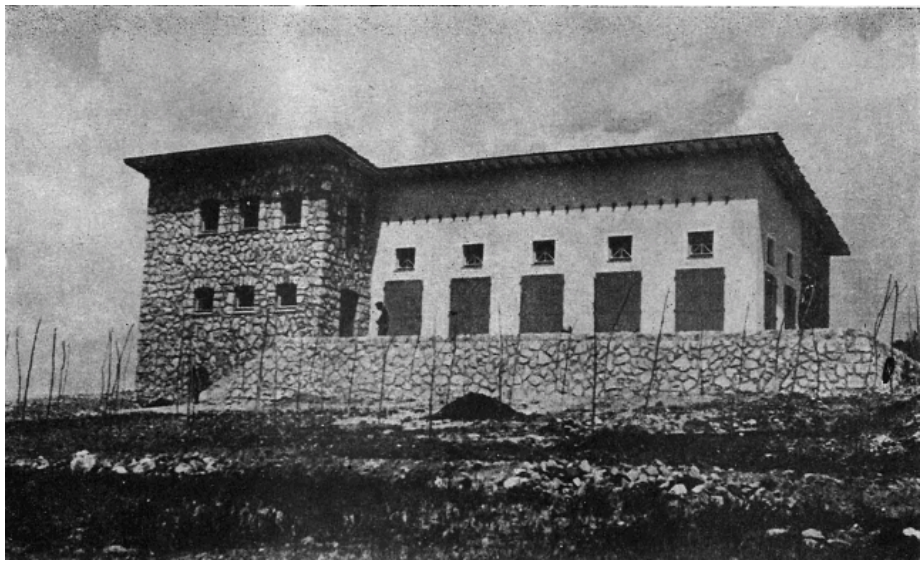

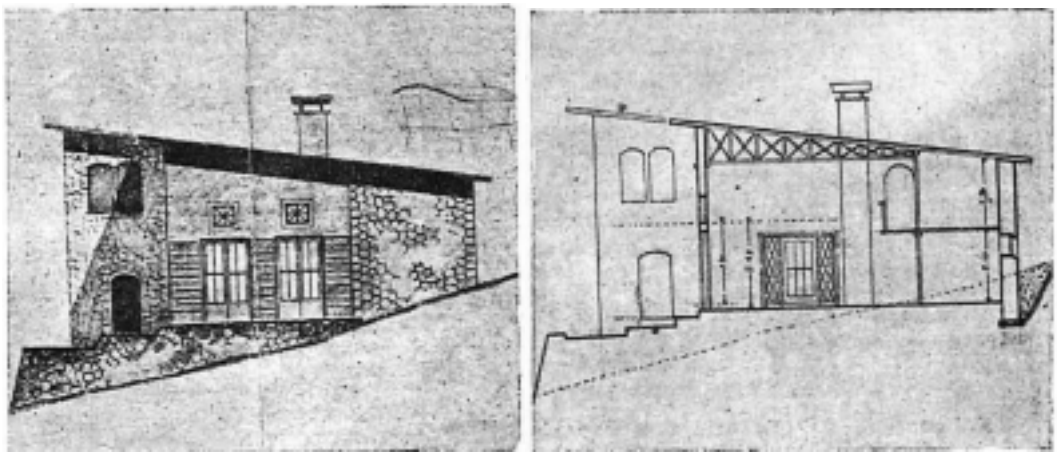

Şekil 3.214 Elmadağ kayakevi (Hidayet Nejat Erer ile) [417]

3.2.101 Şekure Niltuna

3.2.101.1 Hayatı

Şekure Niltuna, 1936 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00503 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64].

Şekil 3.215 Şekure Niltuna [64]

3.2.101.2 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Şair Eşrefin Mezar Projesi (Arkitekt,1941/1942,07-08,s.156)

3.2.102 Fevki Güven

3.2.102.1 Hayatı

Fevki Güven, (Behin Fevki Güven) 1937 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00513 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 32. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

Şekil 3.216 Fevki Gönen [64]

3.2.103 Berç Erkunt

3.2.103.1 Hayatı

Berç Erkunt, (Mardiros Bercerbi)[154] 1937 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden mezun olmuştur [64]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 32. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

Şekil 3.217 Berç Erkunt [64]

[154]1937 yılı mezunlar listesinde Mardiros Bercerbi, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Berç Erkunt olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

3.2.104 Cavit Tamkan

3.2.104.1 Hayatı

Cavit Tamkan, 1937 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00510 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1939 yılında askerlik hizmetini tamamlamasının ardından, CHP İnşaat Bürosu'nda mimar olarak çalışmaya başlamıştır. Sicil dosyasına göre 1944 yılında ihtiyat askerliğini tamamladığı anlaşılmaktadır [418]. 1945 yılında büroda Seyfi Sonad'la birlikte çalışmaktadır [366]. C.H.P. İnşaat Bürosu'ndaki görevine ne kadar süre ile devam ettiği bilinmemektedir. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 32. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

Şekil 3.218 Cavit Tamkan [64]

3.2.104.2 Bulunduğu Görevler

CHP İnşaat Bürosu Mimarlığı

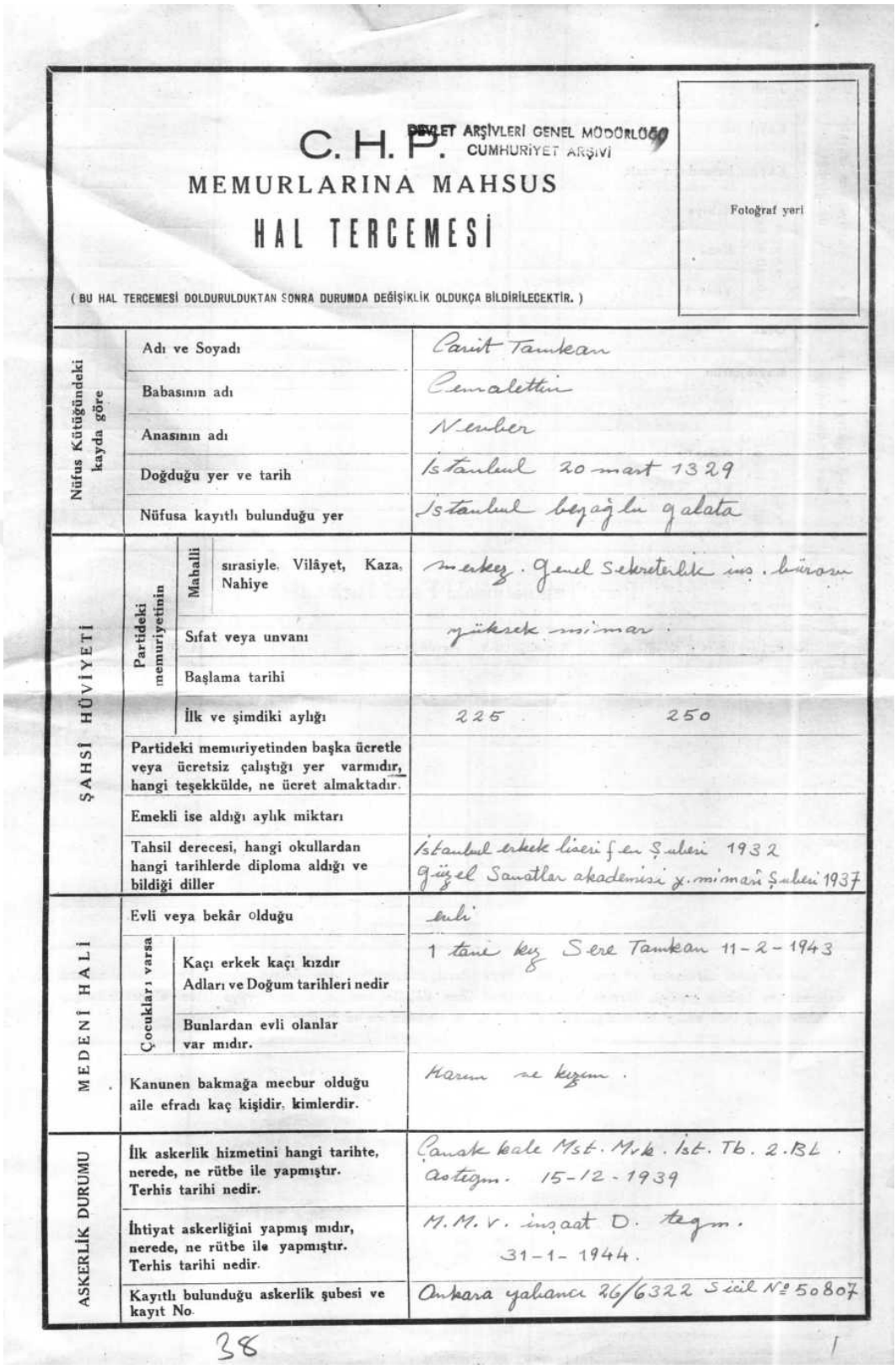

DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
CUMHURİYET ARŞİVİ

C. H. P.

MEMURLARINA MAHSUS

HAL TERCEMESİ

Fotoğraf yeri

(BU HAL TERCEMESİ DOLDURULDUKTAN SONRA DURUMDA DEĞİŞİKLİK OLDUKÇA BİLDİRİLECEKTİR.)

Nüfus Kütüğündeki kayda göre	Adı ve Soyadı		Cavit Tamkan
	Babasının adı		Cemalettin
	Anasının adı		Nenber
	Doğduğu yer ve tarih		İstanbul 20 mart 1329
	Nüfusa kayıtlı bulunduğu yer		İstanbul beyağlu galata
ŞAHSİ HÜVİYETİ	Partideki memuriyetinin	Mahalli sırasiyle Vilâyet, Kaza, Nahiye	merkez . genel sekreterlik ins . bürosu
		Sıfat veya unvanı	yüksek mimar .
		Başlama tarihi	
		İlk ve şimdiki aylığı	225 250
	Partideki memuriyetinden başka ücretle veya ücretsiz çalıştığı yer varmıdır, hangi teşekkülde, ne ücret almaktadır.		
	Emekli ise aldığı aylık miktarı		
	Tahsil derecesi, hangi okullardan hangi tarihlerde diploma aldığı ve bildiği diller		İstanbul erkek lisesi fen şubesi 1932 güzel Sanatlar akademisi y. mimari şubesi 1937
MEDENİ HALİ	Evli veya bekâr olduğu		evli
	Çocukları varsa	Kaçı erkek kaçı kızdır Adları ve Doğum tarihleri nedir	1 tane kız Sere Tamkan 11-2-1943
		Bunlardan evli olanlar var mıdır.	
	Kanunen bakmağa mecbur olduğu aile efradı kaç kişidir, kimlerdir.		Karım ve kızım .
ASKERLİK DURUMU	İlk askerlik hizmetini hangi tarihte, nerede, ne rütbe ile yapmıştır. Terhis tarihi nedir.		Çanak kale Mst. Mrk. İst. Tb. 2. Bl. Asteğm. 15-12-1939
	İhtiyat askerliğini yapmış mıdır, nerede, ne rütbe ile yapmıştır. Terhis tarihi nedir.		M. M. V. inşaat D. teğm. 31-1-1944.
	Kayıtlı bulunduğu askerlik şubesi ve kayıt No.		Ankara yahancı 26/6322 Sicil No 50807

38

1

Şekil 3.219 CHP İnşaat Bürosu mimarlığı sicil dosyası [418]

3.2.105 Hakkı Uras

3.2.105.1 Hayatı

Hakkı Uras, (I. Hakkı Uras) 1937 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00519 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1938 yılında Arkitekt dergisinde çıkan habere göre, Kültür Bakanlığı'nın Avrupa'ya mimarlık ve arkeolog mimarlık alanlarında ihtisas yapmak üzere göndereceği kişileri seçmek üzere açtığı sınavın arkeoloji kısmını 1938 mezunu Mimar Saim (Ali Saim Ülgen) ile birlikte kazanmıştır [406]. 06.08.1956 tarihli bir belgeye göre ise, Hakkı Uras, Türkiye Emlak ve Kredi Bankası Levent Mahallesi Kontrol Şefi olarak görev yaparken İstanbul İmar Limited Ortaklığı İdare Meclisi Azası olarak görevlendirilmiştir [419].

Şekil 3.220 Hakkı Uras [64]

3.2.105.2 Bulunduğu Görevler

Türkiye Emlak ve Kredi Bankası Levent Mahallesi Kontrol Şefi (1956)

İstanbul İmar Limited Ortaklığı İdare Meclisi Azası

3.2.106 Halit Femir

3.2.106.1 Hayatı

Halit Femir, 1910 yılında Girit'te doğmuştur. Galatasaray Lisesini tamamlamasının ardından girdiği Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Şubesinden, 1937 yılında 00518 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64][420]. Mezuniyetinin ardından iki sene Avrupa'da çeşitli ülkelerde mimari araştırmalar yapmış, 1938 yılında Stockholm'de Sven Markelius'un, 1939 yılında Paris'te Le Corbusier'in yanında bir süre çalışmıştır [420][421]. 1939 yılında Türkiye'ye geri dönen Femir'in, 1940 yılında Arkitekt dergisinde yayınladığı "*Atlı Spor Binası (İzmir)*" başlıklı makaleden İzmir Belediyesi Fen Heyeti bünyesinde çalıştığı anlaşılmaktadır [422][421].

Şekil 3.221 Halit Femir [64]

Ancak İzmir Belediyesindeki görevinin kısa sürdüğü ifade edilebilir. Askerlik görevinin ardından 1941 yılında Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Bölümünde önce tedris heyetinde görevlendirilmiş ardından 1943 yılında atölye yürütücüsü olmuştur [421]. 1946 yılında Sivas Belediyesi tarafından düzenlenen Sivas Kongresi Anıt Müsabakasında Bülent Serbest, Turgut Cansever, Affan Kırımlı ve heykeltıraş Sadi Çalık ile birlikte katılmış ve İkincilik Ödülü kazanmıştır [423][93]. 1950 yılında Ahsen Yapanar ve Feridun Akozan ile İstanbul Şenesen Evler Yapı Kooperatifi Mahallesi Projesini tamamlamışlardır [424]. 1951 yılında T.C. Ziraat Bankası tarafından düzenlenen Mişat Paşa Anıt Mezarı Proje Müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır. 1953 yılında İller Bankası

tarafından düzenlenen Malatya İmar Planı Proje Müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev yapmıştır [93]. Femir, 1954 yılında vefat etmiştir [420].

3.2.106.2 Yapıları

Ortaköy'de Villa (1938)

İzmir Vilayet Paviyonu (İç Düzenleme) (1939)

İzmir Atlı Spor Kulübü Binası (1940) (İzmir Belediyesi Fen Heyetinde iken)

Lido Yüzme Havuzu (1944)

Ortaköy E. Elagöz Evi (1947)

Bursa Bay Selim Süter Evi (Feridun Akozan ile) (1950)

Mudanya İmar Planı (Feridun Akozan ile) (1950)

Bursa'da İpekçilik Kollektif Şirketi Dokuma Fabrikası (Feridun Akozan ile) (1950)

Antaş Havacılık ve Turizm Anonim Ortaklığı Uçak Yolcu Bekleme Salonları (Feridun Akozan ile) (1950)

Bursa Hal ve Çarşı Binaları (Feridun Akozan ile) (1950)

Bursa Bay Mehmet Aker Villası (Feridun Akozan ile) (1950)

Yapı Kredi Bankası Beyoğlu Şubesi (Feridun Akozan ile) (1951)

Küçük Sahne (Feridun Akozan ile) (1951)

İstanbul Şenesen Evler Yapı Kooperatifi Mahallesi (Ahsen Yapanar ve Feridun Akozan ile) (1952)

Türkiye İş Bankası Küçük Ajans Binaları (Feridun Akozan ile) (1952-1953)

SAS Büroları (1953)

Türkiye İş Bankası Beyoğlu Şubesi (Feridun Akozan ile)

3.2.106.3 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

1937 İzmir Fuarında Çimento Paviyonu (Arkitekt,1937,10-11,s.275)

Ortaköy'de Bir Villa (Arkitekt,1938,01,s.14-15)

İzmir Vilayet Paviyonu: Dünkü İzmir, Bugünkü İzmir, Yarınki İzmir (Arkitekt,1939,09-10,s.208-211)

Atlı Spor Binası (İzmir) (Arkitekt,1940,07-08,s.148-149)

“Lido” Yüzme Havuzu (Arkitekt,1944,11-12,s.244-249)

Ortaköy’de E. Elagöz Evi (Arkitekt,1947,07-08,s.153-156)

Bursa’da Bay Selim Süter Evi (Feridun Akozan ile) (Arkitekt,1950,03-04,s.45-50)

Mudanya İmar Planı (Feridun Akozan ile) (Arkitekt,1950,03-04,s.68-70)

Bursa’da İpekçilik Kollektif Şirketi Dokuma Fabrikası (Feridun Akozan ile) (Arkitekt,1950,05-06,s.93-95)

Antaş Havacılık ve Turizm Anonim Ortaklığı Uçak Yolcu Bekleme Salonları (Feridun Akozan ile) (Arkitekt,1950,05-06,s.98-99)

Bursa Hal ve Çarşı Binaları (Feridun Akozan ile) (Arkitekt,1950,07-10,s.147-152)

Bay Mehmet Aker Villası, Bursa (Feridun Akozan ile) (Arkitekt,1950,11-12,s.214-217)

Yapı Kredi Bankası’nın Beyoğlu’nda Yeni Şubesi (Feridun Akozan ile) (Arkitekt,1951,03-04,s.49-51,65)

Küçük Sahne (Feridun Akozan ile) (Arkitekt,1951,03-04,s.49-51,65)

İstanbul Şenesen Evler Yapı Kooperatifi Mahallesi (Ahsen Yapanar ve Feridun Akozan ile) (Arkitekt,1952,09-10,s.167-173)

Türkiye İş Bankası Küçük Ajans Binaları (Feridun Akozan ile) (Arkitekt,1953,01-04,s.26-31)

SAS Büroları (Arkitekt,1953,07-08,s.129-131)

Türkiye İş Bankası Beyoğlu Şubesinin Yeni Binası (Feridun Akozan ile) (Arkitekt,1954,03-06,s.51-56)

3.2.106.4 Ödül Kazandığı Yarışmalar

Sivas Kongresi Anıt Müsabakası İkincilik Ödülü (Bülent Serbest, Turgut Cansever, Affan Kırımlı ve heykeltıraş Sadi Çalık ile) (1946).

3.2.106.5 Jüri Üyelikleri

Mişat Paşa Anıt Mezarı Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1951)

Malatya İmar Planı Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1953)

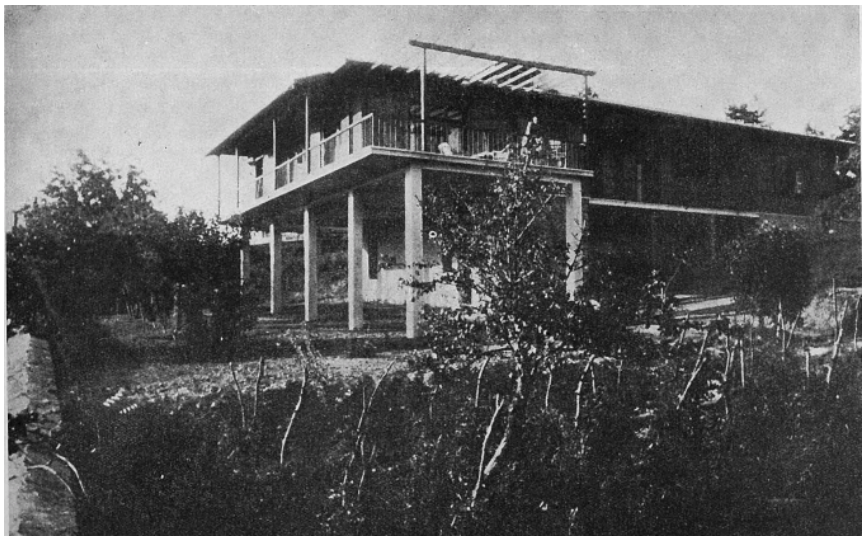

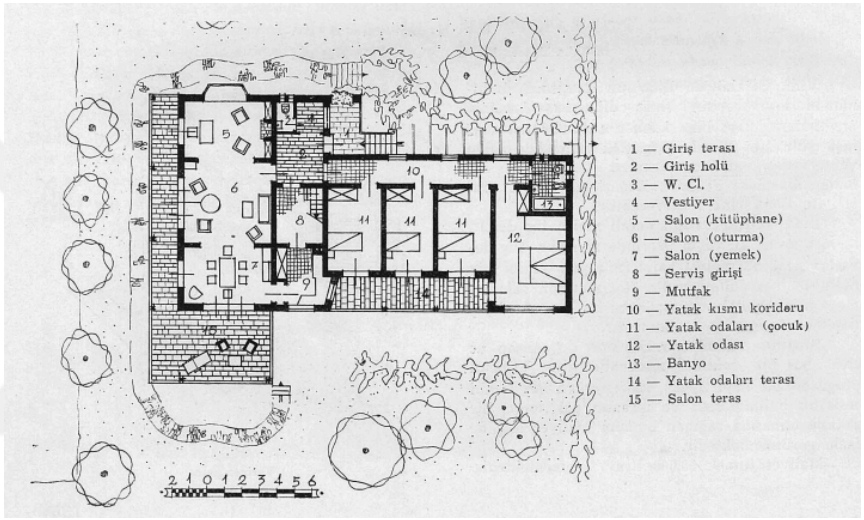

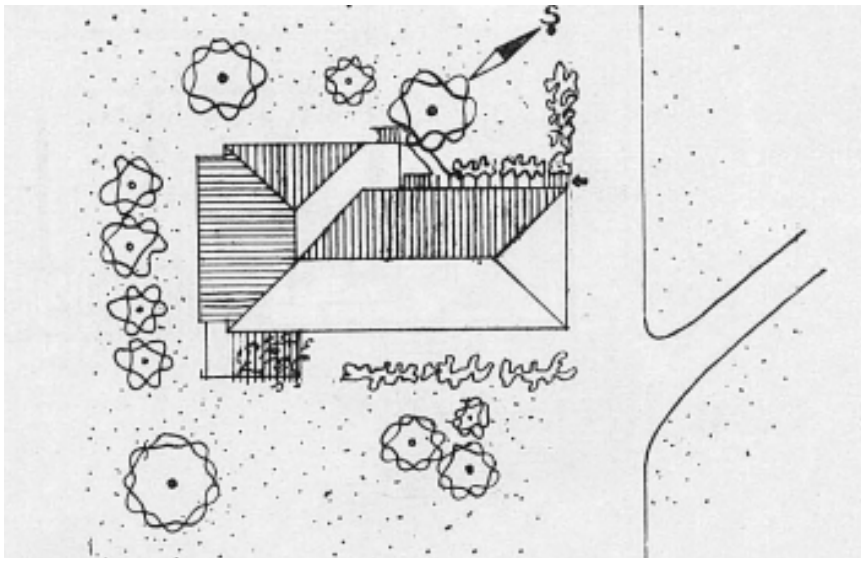

Şekil 3.222 Ortaköy E. Elagöz Evi [425]

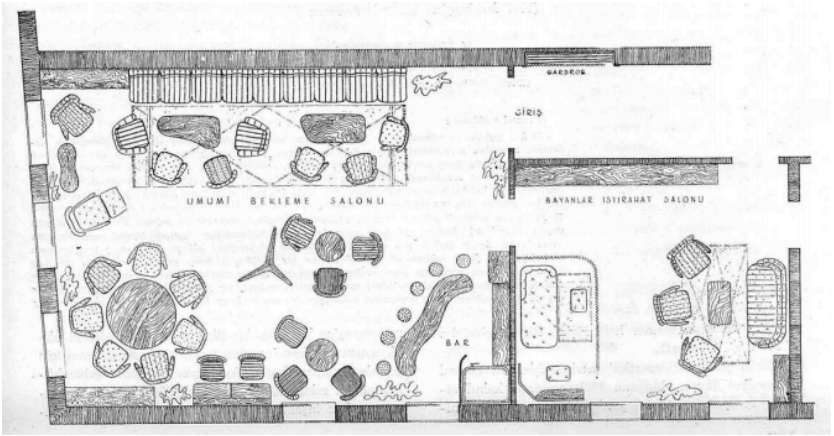

Şekil 3.223 Antaş Havacılık uçak yolcu bekleme salonu [426]

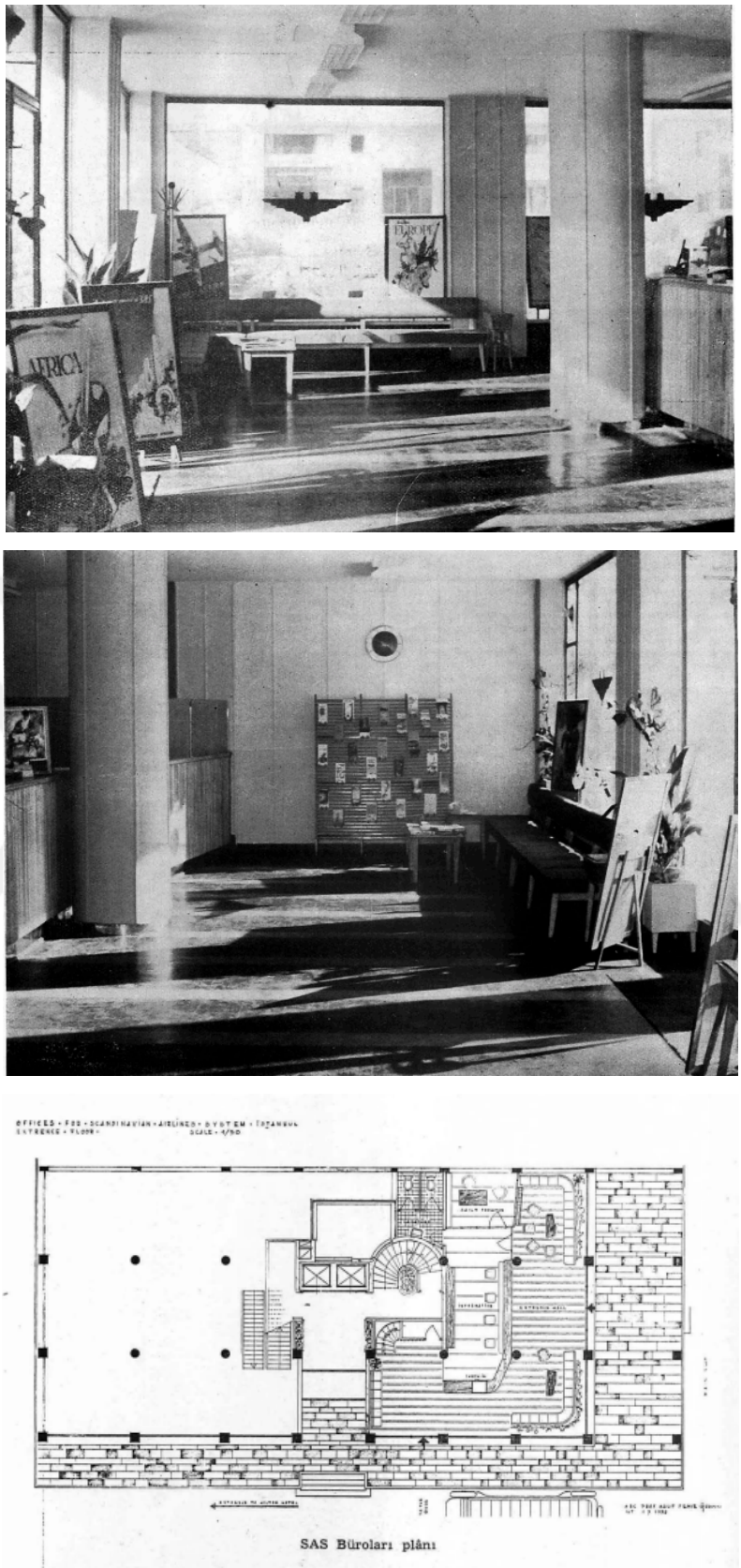

Şekil 3.224 SAS Büroları [427]

3.2.107 Kemal Ahmet Aru

3.2.107.1 Hayatı

Kemal Ahmet Aru, 1912 yılında İstanbul'da doğmuştur. Galatasaray Lisesi'nin ardından 1932-1933 yılında başladığı Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 1937 yılında 00517 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64] [88]. Mezuniyetinin ardından 1940 yılında Ankara Polis Koleji Mimari Proje Müsabakasında Birincilik Ödülü kazanmıştır [330]. 1941 yılında düzenlenen Anıtkabir Mimari Proje Müsabakasında ise, Recai Akçay ile birlikte katılmış ve satın alma dalında ödül kazanmıştır [307]. 1942 yılında Maarif Vekaleti tarafından düzenlenen Ankara Hasanoğlan Köy Enstitüsü Mimari Proje Müsabakasında Orhan Safa, Adnan Kuruyazıcı ile birlikte katılmış ve Birincilik Ödülü elde etmiştir [227].

Şekil 3.225 Kemal Ahmet Aru [93]

Akademik hayata bu dönemde giriş yapan Aru, ilk olarak Teknik Üniversite Mimarlık Fakültesi'nde Prof. Debes'in yardımcılığına atanmıştır. İlerleyen dönemde aynı kurumda görevine devam ederken "*Türk Hamamları*" başlıklı tezi ile doçent (müderris muavini) olmuştur [88]. Bununla birlikte birçok mimari proje müsabakasına katılmış ve ödüller kazanmıştır. Buna göre, Aru, Yozgat Spor Alanı Proje Müsabakasına Orhan Safa ile birlikte katılarak Birincilik Ödülü [195], Yıldızeli (Pamukpınar) ve Ereğli (İvriz) Köy Enstitüsü Binası Mimari Proje Müsabakasına Orhan Safa ile birlikte katılarak İkincilik Ödülü [375], Cumhuriyet Halk Partisi tarafından düzenlenen Çanakkale Halk Evi Mimari Proje

Müsabakasına yine Orhan Safa ile birlikte katılarak Mansiyon Ödülü kazanmıştır [93]. 1944 yılında ise Prof. Gustav Ölsner ile Kayseri imar planını hazırlamaya başlamıştır [428]. 1944 yılında Adana Belediyesi tarafından düzenlenen Adana Belediye Sarayı Proje Müsabakasına Orhan Safa ile birlikte katılmış ve İkincilik Ödülü kazanmışlardır [384]. Aynı yıl ayrıca, Ödemiş İmar Planı Müsabakasına Orhan Safa ve Celile Berk ile katılmış ve İkincilik Ödülü kazanmıştır [93][308]. 1945 yılında üç müsabakadan ödül kazanmıştır. Buna göre, her üçüne de Orhan Safa ile birlikte katıldıkları Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğü Erzurum Devlet Demiryolları Müdürlüğü İşletme Toplantı Binaları ve Memur Evleri Mahallesi Proje Müsabakası, Haymana Otel Termal ve Halk Hamamı Proje Müsabakası ve Basın Yayın ve Umum Müdürlüğü tarafından düzenlenen İstanbul Radyoevi müsabakalarından İkincilik Ödülü almıştır [114][93][296]. 1948 yılında İstanbul Belediyesi tarafından düzenlenen Harbiye 2 No'lu parkta yapılacak gazino proje müsabakasında Kemali Söylemezoğlu ile birlikte İkincilik Ödülü kazanmıştır. Aynı yıl ayrıca, İller Bankası tarafından düzenlenen İzmit Belediye Binası ile Otel proje müsabakasına Kemali Söylemezoğlu ve Gündüz Özdeş ile birlikte katılmış ve Birincilik Ödülü kazanmıştır [279]. 1950 yılında T.C. Merkez Bankası tarafından düzenlenen T.C. Merkez Bankası İzmir Şubesi Proje Müsabakasına Lami Eser ve Gündüz Özdeş ile birlikte katılmış ve Üçüncülük Ödülü kazanmıştır [93]. 1950 yılında, Avrupa'da geçirdiği bir inceleme gezisinin ardından Profesör olmuştur [88]. 1951 yılında açılan İşçi sigortaları Kurumu tarafından düzenlenen İşçi Sigortaları Sanatoryumu Proje Müsabakasına Orhan Safa ile katılmış ve Mansiyon Ödülü kazanmıştır [93]. Aynı yıl ayrıca İller Bankası tarafından düzenlenen İzmir Şehri Milletlerarası İmar Planı Müsabakasına Gündüz Özdeş ve Emin Canbolat ile katılmış ve Birincilik Ödülü kazanmıştır [385]. 1955 yılında Ankara Belediyesi İmar Müdürlüğü tarafından düzenlenen uluslararası Ankara Şehri İmar Planı Proje Müsabakasında Gündüz Özdeş, Hande Süher Çağlar, Behruz Çinici, A. Keskin, Yılmaz Gürer ile birlikte katılmış ve Mansiyon Ödülü kazanmıştır. Aynı yıl ayrıca, Türkiye Emlak Kredi Bankası tarafından düzenlenen Baruşane Sitesi Fikir Proje Müsabakası, Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Uluslararası Erzurum Atatürk Üniversitesi Proje Müsabakası ve PTT Genel Müdürlüğü tarafından

düzenlenen İzmir PTT Binası Proje Müsabakalarında Jüri Üyesi olarak görev almıştır. 1957 yılında İller Bankası tarafından düzenlenen Adapazarı İmar Planı Müsabakasına Mehmet Ali Handan, Ahmet Keskin ve Altay Erol ile birlikte katılmış ve Mansiyon Ödülü kazanmıştır. Aynı yıl ayrıca, Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Çankaya Okul Sitesi Proje Müsabakasına Mehmet Ali Handan, Tekin Aydın, Altay Erol ile birlikte katılmış ve Üçüncülük Ödülü ve Emekli Sandığı tarafından düzenlenen Emekli Sandığı Unkapanı Tesisleri Proje Müsabakasına Mehmet Ali Handan, Tekin Aydın, Altay Erol, Hande Çağlar ile katılmış ve Mansiyon Ödülü kazanmıştır. 1959 yılında Türkiye Kızılay Derneği tarafından düzenlenen Ankara Kızılay Sitesi Proje Müsabakası ile Millî Savunma Bakanlığı tarafından düzenlenen İstanbul Harbiye Kışlası ve Civarının Tanzimi Proje Müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır. 1959 yılında ayrıca, Türkiye Vakıflar Bankası tarafından düzenlenen Taksim Turistik Otel Proje Müsabakasında AHE (Tekin Aydın, Hande Çağlar, Yalçın Emiroğlu, Altay Erol, Mehmet Ali Handan, Kemal Ahmet Aru) ile birlikte Birincilik Ödülü kazanmıştır [93]. Kemal Ahmet Aru, 1960 yılında, Ankara Üniversite ve Yüksekokullar Talebe Yurdu Proje Müsabakası, Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Karadeniz Teknik Üniversitesi Kampüsü Proje Müsabakası ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi Proje Müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır [429][93]. 1960 yılında, üniversiteden uzaklaştırılmasının ardından, iki sene Stutgart'ta görev yapmış ardından Türkiye'ye dönüş yaparak Teknik Üniversite Mimarlık Fakültesi'nde Dekanlık görevine başlamıştır [88]. Aru, 1961 yılında Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Malatya Erkek Teknik Tarım Okulu Proje Müsabakasında AHE-Hande Çağlar (Suher), Tekin Aydın, Altay Erol, Mehmet Ali Handan ile birlikte Birincilik Ödülü kazanmıştır. Aynı yıl ayrıca, Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Ankara Test Araştırma Eğitsel Araçları Geliştirme Merkezleri, Millî Eğitim Bakanlığına ait Araştırma Binaları Grubu Proje Müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır. 1963 yılında Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Ege Üniversitesi Fen Fakültesi Proje Müsabakası ile T.C. Bonn Büyükelçiliği Proje Müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır. 1965 yılında İller Bankası tarafından düzenlenen Erzurum İmar Planı Müsabakasına

Gündüz Özdeş, Hande Çağlar (Suher), Ahmet Keskin, Ayten Çetiner, Saim Beygo ve Orhan Göçer ile katılmış ve Üçüncülük Ödülü kazanmıştır. 1966 yılında Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen T.C. Varşova Büyükelçiliği Proje Müsabakasında, 1967 yılında İller Bankası tarafından düzenlenen Edirne Selimiye Camii Çevre Düzenlemesi Proje Müsabakası ile Fatih Anıtını Yaptırma Derneği tarafından düzenlenen Fatih Anıtı Proje Müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır. 1967 yılında Türkiye Emlak Kredi Bankası tarafından düzenlenen İstanbul Vatan Caddesi Mevzii İmar Planı ve Kitle Etüdü Proje müsabakası ile İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörlüğü tarafından düzenlenen İstanbul Teknik Üniversitesi Kampüsü Zooloji Bahçeleri Rekreasyon Tesisleri ve Bir Yurt Binası Proje Müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır. 1968 yılında İstanbul Özel İdare Müdürlüğü tarafından düzenlenen İstanbul Kongre Binası proje müsabakası, Turizm ve Tanıtma Bakanlığı tarafından düzenlenen Side Turistik Yerleşme Planı Uluslararası Proje Müsabakası, Dış işleri Bakanlığı tarafından düzenlenen T.C. Beyrut Büyükelçiliği Proje Müsabakası, T.C. Jakarta Büyükelçiliği Proje Müsabakası, T.C. Sofya Büyükelçiliği Proje Müsabakası ve İller Bankası tarafından düzenlenen Trabzon İmar Planı Müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır. 1969 yılında Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Kars Hükümet Konağı Proje Müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır. 1970 yılında Ankara Üniversitesi Rektörlüğü tarafından düzenlenen Diyarbakır Ziya Gökalp (Dicle) Üniversitesi Kampüsü müsabakasına Yıldırım Sağlıkova, Emre Aru, Yalçın Sağlıkova, Kadir Yörüker ile birlikte katılmış ve Birincilik Ödülü kazanmıştır. Aynı yıl ayrıca, İller Bankası tarafından düzenlenen İzmit İmar Planı Proje Müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır [93].

3.2.107.2 Yapıları-Projeleri

Kars İmar Planı (Kemali Söylemezoğlu ile birlikte)

Ankara Hasanoğlan Köy Enstitüsü (1940)

Alemdar Kardeşler Büro Binası (1947)

1.Levent Toplu Konutları (Rebii Gorbon ile) (1946-1949)

4.Levent Mahallesi (1956-1957)

Emlak Kredi Bankası Ataköy Oteli Yarışma Projesi (1956)

Adapazarı İmar Planı Projesi (1957)

Emlak Kredi Bankası Genel Müdürlüğü Binası Yarışma Projesi (1957)

Taksim Vakıflar Oteli (Tekin Aydın, Mehmet Ali Handan, Hande Çağlar (Suher), Yalçın Emiroğlu ve Altay Erol ile) (1959-1975)

Malatya Teknik Tarım Okulu Müsabaka Projesi (1960)

Diyarbakır Üniversitesi Kampüs Planlaması Müsabaka Projesi (1970)

İTÜ Ayazağa Kampüsü (1971) [88][430].

3.2.107.3 Ödül Kazandığı Yarışmalar

Ankara Polis Koleji Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (1940)

Anıtkabir Mimari Proje Müsabakası Satın Alma Ödülü (Kemali Söylemezoğlu, Recai Akçay ile birlikte) (1941)

Ankara Hasanoğlan Köy Enstitüsü Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Orhan Safa, Adnan Kuruyazıcı ile birlikte) (1942)

Çanakkale Halk Evi Mimari Proje Müsabakası Mansiyon Ödülü (Orhan Safa ile) (1943)

Yıldızeli (Pamukpınar) ve Ereğli (İvriz) Köy Enstitüleri Mimari Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (Orhan Safa ile birlikte) (1943)

Yozgat Spor Alanı Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Orhan Safa ile birlikte) (1943)

Adana Belediye Sarayı Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (Orhan Safa ile birlikte) (1944)

Ödemiş İmar Planı Müsabakası İkincilik Ödülü (Orhan Safa ve Celile Berk ile) (1944)

Erzurum Devlet Demiryolları Müdürlüğü İşletme Toplantı Binaları ve Memur Evleri Mahallesi Proje Müsabakası ikincilik Ödülü (Orhan Safa ile birlikte) (1945)

Haymana Otel Termal ve Halk Hamamı Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (Orhan Safa ile birlikte) (1945)

İstanbul Radyoevi Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (Orhan Safa ile birlikte) (1945)

Alemdar Kardeşler Büro Binası İkincilik Ödülü (1947)

İstanbul Adalet Sarayı Mansiyon Ödülü (1947)

İstanbul Harbiye 2 No'lu Parkta Yapılacak Gazino Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (Kemali Söylemezoğlu ile) (1948)

İzmit Belediye Binası ile Otel Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Kemali Söylemezoğlu, Gündüz Özdeş ile) (1948)

T.C. Merkez Bankası İzmir Şubesi Mimari Proje Müsabakası Üçüncülük Ödülü (Lami Eser ve Gündüz Özdeş ile) (1950)

Maltepe İşçi Sigortaları Kurumu Sanatoryumu Proje Müsabakası Mansiyon Ödülü (Orhan Safa ile) 1951

İzmir Şehri Milletlerarası İmar Planı Müsabakası Birincilik Ödülü (Gündüz Özdeş ve Emin Canpolat ile) (1951).

Ankara Şehri İmar Planı Proje Müsabakası Mansiyon Ödülü (Gündüz Özdeş, Hande Süher Çağlar, Behruz Çinici, A. Keskin, Yılmaz Gürer ile) (1955)

Adapazarı İmar Planı Müsabakası 3. Mansiyon Ödülü (Mehmet Ali Handan, Ahmet Keskin ve Altay Erol ile) (1957)

Çankaya Okul Sitesi Proje Müsabakası Üçüncülük Ödülü (Mehmet Ali Handan, Tekin Aydın, Altay Erol ile) (1957)

Emekli Sandığı Unkapanı Tesisleri Proje Müsabakası 4. Mansiyon Ödülü (Mehmet Ali Handan, Tekin Aydın, Altay Erol, Hande Çağlar ile) (1957)

Taksim Turistik Otel Proje Müsabakası Birincilik Ödülü AHE (Tekin Aydın, Hande Çağlar, Yalçın Emiroğlu, Altay Erol, Mehmet Ali Handan, Kemal Ahmet Aru) ile birlikte (1959)

Malatya Erkek Teknik Tarım Okulu Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Kemal Ahmet Aru, Hande Çağlar (Suher), Tekin Aydın, Altay Erol, Mehmet Ali Handan) (1961)

Erzurum İmar Planı Müsabakası Üçüncülük Ödülü (Gündüz Özdeş, Çağlar (Suher), Ahmet Keskin, Ayten Çetiner, Saim Beygo ve Orhan Göçer ile) (1965)

Diyarbakır Ziya Gökalp (Dicle) Üniversitesi Kampüsü Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Yıldırım Sağlıkova, Emre Aru, Yalçın Sağlıkova, Kadir Yörüker ile) (1970) [93][430].

3.2.107.4 Kent İmar Planları

Isparta İmar Planı (Prof. Ölsner ile) (1945)

Kayseri ve Ödemiş (1945)

Boğazlıyan, Tekirdağ, Söke ve Malkara (1946)

Babaeski, Bandırma, Gönen, Finike, Burdur, Serik, Biga, Tokat, Kars, Turhal (1947)

Gaziantep, İzmit (1948)

Niksar ve Tavşanlı (1970)

Çerkezköy (1978)

İzmir (1951) [88] [430].

3.2.107.5 Bulunduğu Görevler

Teknik Üniversite Mimarlık Fakültesi Asistanı

Teknik Üniversite Mimarlık Fakültesi Doçenti

Teknik Üniversite Mimarlık Fakültesi Profesörü (1950)

İTÜ Mimarlık Fakültesi Dekanlık Görevi (Aralıklarla) (1954-1970)

Stuttgart Teknik Üniversitesi Misafir Öğretim Üyesi (1961-1962)

Berlin Teknik Üniversitesi Misafir Öğretim Üyesi (1963)

Viyana Teknik Üniversitesi Misafir Öğretim Üyesi (1967) [88] [430].

3.2.107.6 Jüri Üyelikleri

Baruşane Sitesi Fikir Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1955)

Erzurum Atatürk Üniversitesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1955)

İzmir PTT Binası Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1955)

Ankara Kızılay Sitesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1959)

İstanbul Harbiye Kışlası ve Civarının Tanzimi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1959)

Ankara Üniversite ve Yüksekokullar Talebe Yurdu Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1960)

Karadeniz Teknik Üniversitesi Kampüsü Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1960)

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1960)

Ankara Test Araştırma Eğitsel Araçları Geliştirme Merkezleri, Millî Eğitim Bakanlığına ait Araştırma Binaları Grubu Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1961)

Ege Üniversitesi Fen Fakültesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1963)

T.C. Bonn Büyükelçiliği Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1963)

T.C. Varşova Büyükelçiliği Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1966)

Edirne Selimiye Camii Çevre Düzenlemesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1967)

Fatih Anıtı Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1967)

İstanbul Vatan Caddesi Mevzii İmar Planı ve Kitle Etüdü Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1967)

İstanbul Teknik Üniversitesi Kampüsü Zooloji Bahçeleri Rekreasyon Tesisleri ve Bir Yurt Binası Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1967)

İstanbul Kongre Binası Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1968)

Side Turistik Yerleşme Planı Uluslararası Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1968)

T.C. Beyrut Büyükelçiliği Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1968)

T.C. Jakarta Büyükelçiliği Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1968)

T.C. Sofya Büyükelçiliği Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1968)

Trabzon İmar Planı Müsabakası Jüri Üyesi (1968)

Kars Hükümet Konağı Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1969)

İzmit İmar Planı Müsabakası Jüri Üyesi (1970) [93].

3.2.107.7 Projeleri Hakkında Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Spor Sahaları Mimari Sergisi (Orhan Sefa ile) (Arkitekt,1943,11-12,s.246-247)

Spor Alanları Mimari Sergisi (Orhan Safa ve Nizamettin Doğu ile) (Mimarlık,1944,02,s.15-16)

Tekirdağ İmar Planı ve İzahat Notu (Mimarlık,1946,5-6,s.11-16)

Burdur Şehri İmar Planı Kat'i Projesine Ait İzah Notu (Arkitekt,1948,05-06,s.116-126)

"Söke" İmar Plânı ve Raporu (Arkitekt,1948,09-12,s.203-211,213)

Levend Mahallesi (Rebii Gorbon ile) (Arkitekt,1952,09-10,s.174-181)

Avrupa'da Mesken Problemi (Arkitekt,1952,11-12,s.232-236)

Avrupa'da Mesken Problemi (Arkitekt,1953,05-06,s.100-102)

İzmit Şehri İmar Planı (Arkitekt,1953,09-12,s.208-216)

Levend 4. Mahallesi (Arkitekt,1956,03,s.140-153)

Ord. Prof. Dr. H. C. Güstav Oelsner (23 Şubat 1879-26 Nisan 1956) (Arkitekt,1956,03,s.154-155)

İstanbul'un Planlanması Nasıl Yapılmalıdır? (Arkitekt,1963,04,s.147-148)

Değişik Anlamlardaki Mekân Düzeni (Mimarlık ve Sanat,1963,9,s.11-12)

Yerleşmeler ve Faal Nüfus Hareketleri (Mimarlık,1966,37,s.19-24)

Mimarlık Bakımından Uygarlık Problemi (Pedagoji Cemiyeti Dergisi,1966,7,s.403-406)

Mithat Yenen (1908-1987) (Arredamento Mimarlık,1995,07)

Bir İstanbul Beyefendisi: Mehmet Ali Handan (1915-1990) (Arredamento Mimarlık,1991,02)

3.2.107.8 Kitapları

Türk Hamamları Etüdü (1949)

Kağıthane Kültür Parkı Plan Raporu

İkinci Dünya Harbinden Sonra Garp Avrupasında Mesken Problemi (1951)

Memleketimizde İmar Planı Çalışmaları ve Tersim Esasları Hakkında Teklifler (1955)

Yayalar, Taşıtlar: Şehir Dokusunda Yeni Ulaştırma Düzenleri (1965)

Anılarda Mimarlık (1995)

Türk Kenti (1998)

Bir Üniversite Hocasının Yaşamının 80 Yılı (2001) [430].

3.2.108 Macit Şandur

3.2.108.1 Hayatı

Macit Şandur, 1937 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00522 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64].

Şekil 3.226 Macit Şandur [64]

3.2.109 Muzaffer Vanlı

3.2.109.1 Hayatı

Muzaffer Vanlı, 1908 yılında Konya'da doğmuştur [431]. 1937 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00515 diploma numarası ile mezun olmuştur. 1940 yılında, Topçular Caddesi, Saltık Apartmanı, No:5, Taksim, İstanbul adresindedir [11][64]. 1944 yılında Maarif Vekaleti'nin Teknik Öğretim Müsteşarlığı İnşaat Bürosu Mimarlığı görevine atanmıştır [100]. Bu görevi 1952 yılında kadar sürdüren Vanlı, bu tarihten itibaren Devlet Hava Meydanları İnşaat Amirliği ve Afet İşleri Genel Müdürlüğü görevlerinde bulunmuştur [431].

Şekil 3.227 Muzaffer Vanlı [64]

1954 yılında Ankara Çankaya'da Ankara Muammer Aksoy ve Akrabaları için bir apartman inşa eden Vanlı, 1956 yılında Ankara Kavaklıdere Mahallesi'nde Ankara Öğretmenler (Muhabank) Apartmanını tamamlamıştır [432]. 1956 yılından itibaren aynı zamanda Arkitekt dergisinin Ankara sorumlusu olarak görev yaptığı anlaşılmaktadır [433]. Vanlı, 1978 yılında vefat etmiştir [431].

3.2.109.2 Yapıları

Ankara Muammer Aksoy ve Akrabaları Evi (1954)

Ankara Öğretmenler (Muhabank) Apartmanı (1956)

3.2.109.3 Bulunduğu Görevler

Maarif Vekaleti Teknik Öğretim Müsteşarlığı İnşaat Bürosu Mimarı (1944)

Devlet Hava Meydanları İnşaat Amiri (1952)

Afet İşleri Genel Müdürlüğü

Vanlı Mimarlık Bürosu

3.2.110 Reşat Akıncılar

3.2.110.1 Hayatı

Reşat Akıncılar, 1937 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00512 diploma numarası ile mezun olmuştur. 1940 yılında basılan Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları başlıklı kitapçığa göre, Ankara'da Toprak Ofis Fen Heyeti bünyesinde çalışmaktadır [11][64]. Kariyerinin devamında bir süre Ankara'da serbest mimarlık-mühendislik işleri ile uğraşmıştır. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 32. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır. 1974 yılında Ankara'da yürüttüğü serbest mimarlık-mühendislik faaliyetlerini İstanbul'a taşımıştır. Bu taşınmadan kısa bir süre sonra 1974 yılında vefat etmiştir [109][434][435].

Şekil 3.228 Reşat Akıncılar [64]

3.2.110.2 Yapıları-Projeleri

Çarşamba İmar Planı

3.2.110.3 Bulunduğu Görevler

Ankara Toprak Ofis Fen Heyeti Mimarı

Serbest Mimarlık (Ankara) (?-1974)

Serbest Mimarlık (İstanbul)(1974)

3.2.110.4 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Şehircilik: Çarşamba İmar Planı (Arkitekt,1947,11-12, s.274-279).

3.2.111 Süleyman Kuranel

3.2.111.1 Hayatı

Süleyman Kuranel 1911 yılında Gaziantep'te doğmuş, 1937 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00509 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. Mezun olduktan sonra, Gaziantep Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü, Gaziantep Yapı ve Yol Limited Şirketi Müdürlüğü, Gaziantep Şehir Meclisi Üyeliği gibi görevlerde bulunan Kuranel, bir yandan Gaziantep ve çevresinde serbest mimarlık faaliyetleri yürütmüştür. 1950-1954 yılları arasında 9. Yasama döneminde DP Gaziantep milletvekili seçilerek meclise girmiştir. Milletvekili olduğu dönemde Türk Mimarlar Birliği Başkanlığı görevini yürütmüştür.

Şekil 3.229 Süleyman Kuranel [391]

1952 yılında Türkiye Yüksek Mimarlar Birliği Yıllık kongresi neticesinde Ankara İdare Heyeti'ne seçilmiştir. 1955 yılında Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen Karayolları Umum Müdürlüğü Binası Proje Müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır. 1957 yılında Nafia Vekaleti Yapı ve İmar İşleri Reisliği tarafından düzenlenen Gaziantep'te İnşa edilecek 400 yataklı Hastane için açılan proje müsabakası ile Gaziantep Belediyesi tarafından düzenlenen Gaziantep Harp Anıtı ve Şehitler Abidesi proje müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 32. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır. 04.01.1987 tarihinde vefat etmiştir [391][83][381][436][93][109].

3.2.111.2 Bulunduğu Görevler

Gaziantep Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü (Tarih Bilinmiyor)

Gaziantep Yapı ve Yol Limited Şirketi Müdürü (Tarih Bilinmiyor)

Gaziantep Şehir Meclisi Üyeliği (Tarih Bilinmiyor)

DP Gaziantep Milletvekilliği (1950-1954)

Türk Yüksek Mimarlar Birliği Başkanlığı (Tarih Bilinmiyor)

Türkiye Yüksek Mimarlar Birliği Ankara İdare Heyeti (1952-?)

3.2.111.3 Jüri Üyelikleri

Karayolları Umum Müdürlüğü Binası Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1955)

Gaziantep'te İnşa edilecek 400 yataklı Hastane için açılan Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1957)

Gaziantep Harp Anıtı ve Şehitler Abidesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1957)

3.2.112 Vasil Vingas

3.2.112.1 Hayatı

Vasil Vingas, 1912 yılında İstanbul'da dünyaya gelmiştir [437]. 1937 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00520 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1981 yılında vefat etmiştir [437].

Şekil 3.230 Vasil Vingas [64]

3.2.113 Rıdvan Arsever

3.2.113.1 Hayatı

Rıdvan Arsever, (A. Rıdvan Arsever) 1937[155] yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00516 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1956 yılında Tarabya Yapı Kooperatifi tarafından düzenlenen Tarabya Yapı Kooperatifi Proje müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır [93]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 31. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

Şekil 3.231 Rıdvan Arsever [64]

3.2.113.2 Bulunduğu Görevler

Tarabya Yapı Kooperatifi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1956)

[155]Türk Yüksek Mimarlar Birliğinin kitapçığına göre Rıdvan Arsever 516 diploma numarası ile 1938 yılında mezun olmuştur. Mezun kayıtlarına göre 1937 yılında aynı diploma numarası ile mezun olmuştur. Her iki kaynakta da aynı diploma numarası kayıtlı olduğu için burada mezun kayıtlarındaki mezuniyet tarihi esas alınmıştır [11].

3.2.114 Ülvi Başman

3.2.114.1 Hayatı

Ülvi Başman, (H. Ulvi Başman)[156] 1938 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00554 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1949 yılında yapılan Türk Yüksek Mimarlar Birliği Merkez kongresi neticesinde İzmir Şubesi Yönetim Kurulu'na seçilmiştir [388]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 31. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

Şekil 3.232 Ülvi Başman [64]

[156]Mezuniyet kayıtlarına göre H. Ulvi Başman, 1938 yılında 00554 diploma numarası ile mezun olmuştur. Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise aynı diploma numarası ile Ülvi Başman 1937 yılı mezunu olarak kayıtlıdır. Burada diploma numaraları uyumlu olduğu için mezuniyet yılı olarak mezun kayıtları esas alınmıştır [11][64].

3.2.115 Adli Yener

3.2.115.1 Hayatı

Adli Yener, (Salih Adli Yener) 1938 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00555 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1940 yılında Arkitekt dergisinde yayınlanan bir makaleye göre Adli Yener İnhisarlar Fen Heyeti bünyesinde çalışmaktadır. "*İnhisarlar İdaresi Depo Tipleri*" başlıklı makalede idare bünyesinde Çankırı'da inşa edilmesi düşünülen depo binasının çizimlerine yer verilmiştir [438].

Şekil 3.233 Adli Yener [64]

Yener, 1944 yılında Adana Belediyesi tarafından düzenlenen Adana numune Evleri proje müsabakasında Hıfzı Kuptan ile birlikte Satın alma ödülü kazanmıştır [93]. 1955 yılında Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen Karayolları Umum Müdürlüğü Binası Proje Müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır [436]. 1956 yılında ise Türk Dil Kurumu tarafından düzenlenen Türk Dil Kurumu Proje Müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır [93].

3.2.115.2 Yapıları

İnhisarlar İdaresi Depo Tipleri

3.2.115.3 Bulunduğu Görevler

İnhisarlar Fen Heyeti Mimarı (Tarih Bilinmiyor)

3.2.115.4 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

İnhisarlar İdaresi Binası İlk Projesi (Arkitekt,1940,01-02, s.23)

İnhisarlar İdaresi Depo Tipleri (Arkitekt,1940,01-02, s.24)

Polis Kolleji Proje Müsabakası (Arkitekt,1940,11-12,s.247-251)

3.2.115.5 Ödül Kazandığı Yarışmalar

Adana Numune Evleri Proje Müsabakası Satın Alma (Hıfzı Kuptan ile birlikte) (1944)

3.2.115.6 Jüri Üyelikleri

Karayolları Umum Müdürlüğü Binası Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1955)

Türk Dil Kurumu Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1956)

3.2.116 Ali Saim Ülgen

3.2.116.1 Hayatı

1913 yılında İstanbul'da doğan Ali Saim Ülgen[157], 1938 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00551 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64][439]. Mezun olduktan sonra Akademinin Mimarlık Tarihi ve Şehircilik kürsüsüne asistan olarak tayin edilmiştir [439]. 1938 yılında Arkitekt dergisinde çıkan habere göre, Kültür Bakanlığı'nın Avrupa'ya mimarlık ve arkeolog mimarlık alanlarında ihtisas yapmak üzere göndereceği kişileri seçmek üzere açtığı sınavın arkeoloji kısmını 1938 mezunu Hakkı Uras ile birlikte kazanmıştır [406].

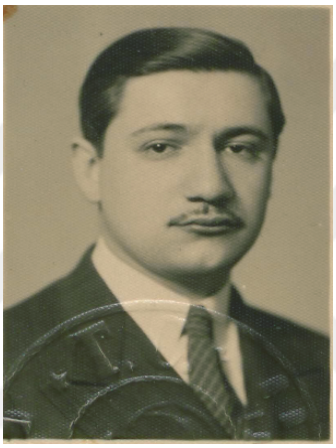

Şekil 3.234 Ali Saim Ülgen [440]

Bu sınav neticesinde Almanya'ya gitmiş, İkinci Dünya Savaşı'nın başlaması üzerine Almanya'dan Fransa'ya geçmiş ve Notre Dame Kilisesi restorasyonunda görev almıştır. 1940 yılında askerlik görevini tamamlamış, 1943 yılında Güzel Sanatlar Akademisine geri dönmüş ve Sanat-Mimarlık Tarihi dersleri vermeye başlamıştır. 1944 yılında Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü Anıtlar Şubesi Müdürü olarak atanmıştır. Bu görevi boyunca Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün restorasyon projelerinde çalışmaya başlamıştır [439]. 1947 yılında Ankara Belediyesi tarafından düzenlenen Ankara'da Yapılacak Cami Projesi Müsabakasında Orhan Alnar ile birlikte İkincilik Ödülü, Bedri Kökten ile birlikte Mansiyon ödülü

[157]Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında Saim Ülgen olarak kayıtlıdır. Burada mezun kayıtlarındaki Ali Saim Ülgen ismi kullanılmıştır [11][64].

kazanmıştır [215]. 1951 yılında Millî Savunma Bakanlığı tarafından düzenlenen Dış Memleketlerde Yapılacak Şehitler Anıtı Proje Müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır [93]. Anıtlar Şubesi Müdürlüğü görevinden sonra Ülgen, Abide ve Yapı İşleri Daire'sinde uzman olarak göreve başlamış [212] ve Ankara Dil Tarih Coğrafya Fakültesi'nde Sanat Tarihi dersleri vermeye başlamıştır. Bu dönemde bir süre, Demokrat Partinin iktidara gelişinin ardından yeniden yapılanan Vakıflar Genel Müdürlüğü Abide ve Yapı İşleri Dairesi'nde mütehassıs müşavir mimar olarak göreve başlamıştır. İstanbul'da ve Anadolu'nun birçok şehrinde önemli yapıların restorasyonlarını gerçekleştiren Ali Saim Ülgen çok sayıda kitap da hazırlamıştır. Ali Saim Ülgen, 1963 yılında vefat etmiştir [439][148].

3.2.116.2 Yapıları-Restorasyonları

Mahmud Paşa Bedesteni Restorasyonu (1949'dan itibaren)

Kurşunlu Han Restorasyonu (1949'dan itibaren)

Konya Alaaddin Cami (1958-1971)

Siirt Ulu Cami Restorasyonu (1957-1970)

Aksaray Sultan Hanı Restorasyonu (1959-1968)

Nevşehir Hacıbektaş-ı Veli Külliyesi Restorasyonu

Divriği Ulu Cami ve Darüşşifası Restorasyonu

Bursa Yeşil Türbe Restorasyonu

Süleymaniye Cami ve Külliyesi Restorasyonu

Eskişehir Seyit Battal Gazi Külliyesi Restorasyonu

Kayseri Hacı Kılıç Camii ve Medresesi Restorasyonu

Kayseri Mehmed Ağa Cami Restorasyonu

Kayseri Köşk Medrese Kümbetleri Restorasyonu

Kayseri Huand Hatun Külliyesi Restorasyonu

Konya Sırçalı Mescid Restorasyonu

3.2.116.3 Bulunduğu Görevler

Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Tarihi ve Şehircilik Kürsüsü Asistanı

Güzel Sanatlar Akademisi Yüksek Mimarlık Şubesi Sanat-Mimarlık Tarihi Dersi Yürütücüsü

Ankara Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü Anıtlar Şubesi Müdürü (1944)

Abide ve Yapı İşleri Dairesi Uzman Mimarı

Ankara Dil Tarih Coğrafya Fakültesi'nde Sanat Tarihi Dersi Yürütücüsü

Vakıflar Genel Müdürlüğü İnşaat Dairesi Mütehassıs Müşavir Mimarı

3.2.116.4 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Mimar Sinan (Ülkü,1934,17,s.15-19)

Fatih Camii (Halim Baki Kunter ile) (Vakıflar Dergisi,1938,1,s.91-102)

Türk Mimarisinde Teshin Usulleri (Arkitekt,1940,09-10,s.206-210)

Niğde'de Akmedrese (Vakıflar Dergisi,1942,c.2,sayı.2,s.81-82)

Topkapı'da Ahmet Paşa Heyeti (Vakıflar Dergisi,1942,c.2,sayı.2,s.169-171)

Ankara'da Cenabi Ahmed Paşa Camii ve Türbesi (Vakıflar Dergisi,1942,c.2,sayı.2,s.221-222)

Pertev Mehmet Paşa'nın Eserleri Hakkında Mimari İzahat (Vakıflar Dergisi,1942,c.2,sayı.2,s.241-243)

Kırşehir'de Türk Eserleri (Vakıflar Dergisi,1942,c.2,sayı.2,s.253-261)

Yeni Cami (Vakıflar Dergisi,1942,c.2,sayı.2,s.387-397)

Birecik Abideleri (Çığır,1943,122,s.28-30)

Doğu Beyazıt'ta İshak Paşa Sarayı (Mimarlık,1944,2,s.15-19)

Erzurum'un Şehircilik ve Anıtları Yönünden İncelenmesi (Mimarlık,1944,4,s.30-35)

Divriği'nin Şehircilik ve Anıtları Yönünden İncelenmesi (Mimarlık,1944,6,s.33-37)

Erzurum'un Şehircilik ve Anıtları Yönünden İncelenmesi (Mimarlık,1944,3,s.38)

Erzurum'un Şehircilik ve Anıtları Yönünden İncelenmesi (Mimarlık,1944,1,s.2528)

Rüstem Paşa Heyeti (Mimarlık,1946,1-2,s.23-28)

Köy Evlerinin Sağlık, Sağlamlık (Köye Doğru,1946,111,s.8)

Selçuk'ta İsabey Cami (Mimarlık,1946,3-4,s.23-26)

İstanbul'da Rüstem Paşa Heyeti (Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu Belleteni,1952,122,s.8-9)

Selçuk'ta İsabey Cami (Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu Belleteni,1952,123,s.18-19)

Hoşap (Mahmudiye Kal'ası (Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi,1952,1,(4),s.83-88)

Fatih Camii ve Heyeti (Mesleki ve Teknik Öğretim,1953,1 (3),s.5-7)

Anadolu Evinin İnşai ve Mimari Hüviyeti (Mesleki ve Teknik Öğretim,1953,1 (8),s.8-10)

Süleymaniye Heyeti (Mesleki ve Teknik Öğretim,1953,1 (2),s.10-12)

Türk Mimarisinin Beylikler Üslubunda Fatih Çağının Rolü Hakkında Düşünceler (Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu Belleteni,1953,136,s.21-22-43-44)

Ankara'da Mahmud Paşa Bedesteni ve Bitişiğindeki Han (Fatih ve İstanbul,1953,1 (1),s.69-77)

Fatih Devri Mimarisi (Fatih ve İstanbul,1954,2 (7-12),s.272-274)

Bibliyografya (Türk Sanatı-Başlangıçtan Günümüze Kadar, Prof. Dr. Ernst Diez, Çeviren: Oktay Aslanapa)(Vakıflar Dergisi,1956,c.3,sayı.3,s.265-281)

İnegöl'de İshak Paşa Mimari Manzumesi (Vakıflar Dergisi,1957,c.4,sayı.4,s.192)

İznik'te Türk Eserleri (Tarih Coğrafya Dünyası,1959,2 (7),s.44-51)

Kırşehir'de Türk Eserleri (Tarih Coğrafya Dünyası,1959,1 (1-5)

Trablusgarp'da Turgut Reis Mimari Manzumesi (Vakıflar Dergisi,1962,c.5,sayı.5,s.87-92)

Divriği Ulu Cami ve Dar'üş-Şifası (Vakıflar Dergisi, 1962, c.5,sayı.5,s.93-98)

Siirt Ulu Cami (Vakıflar Dergisi,1962,c.5,sayı.5,s.153-155)

Şerefli Koçhisar'da Alaüd-din Camii (Vakıflar Dergisi,1962,c.5,sayı.5,s.205)

Bursa Anıtları (Turizm,1968,80-81,s.2-8)

Anıtların Korunması ve Onarılmasına Ait Prensipler (Rölöve ve Restorasyon Dergisi,1974,1,s.16-20)

Selçuk Eserlerinin Bilinmeyen Bazı Özelliklerinden Örnekler (Mimarlık)

Bursa'nın Mimari İncileri (Sanat Dünyamız, 5 (13) 1,s.22-31)

Le Caractere Philosophigue et Esthegue de L'architecture Turgue

Le Decor Interieur de L'architecture Turgue au XVI e Siecle [441]

3.2.116.5 Jüri Üyelikleri

Dış Memleketlerde Yapılacak Şehitler Anıtı Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1951)

3.2.116.6 Kitapları

İstanbul ve Eski Eserleri

İstanbul'un Eski Eserlerinden Fatih Cami ve Bizans Sarnıcı (Halim Baki Kunter ile) (1939)

Fatih Devrinde İstanbul,1453-1481, Haritası, İzahatı-İndeksler (1939)

Anıtların Korunması ve Onarılması (1943).

Arkeolojik ve Turistik İstanbul Haritası

İznik'te Türk Eserleri

Yeni Cami

Kırşehir'de Türk Eserleri

3.2.116.7 Ödül Kazandığı Yarışmalar

Ankara'da Yapılacak Cami Projesi Müsabakası İkincilik Ödülü (Orhan Alnar ile) (1947)

Ankara'da Yapılacak Cami Projesi Müsabakası Mansiyon Ödülü (Bedri Kökten ile) (1947)

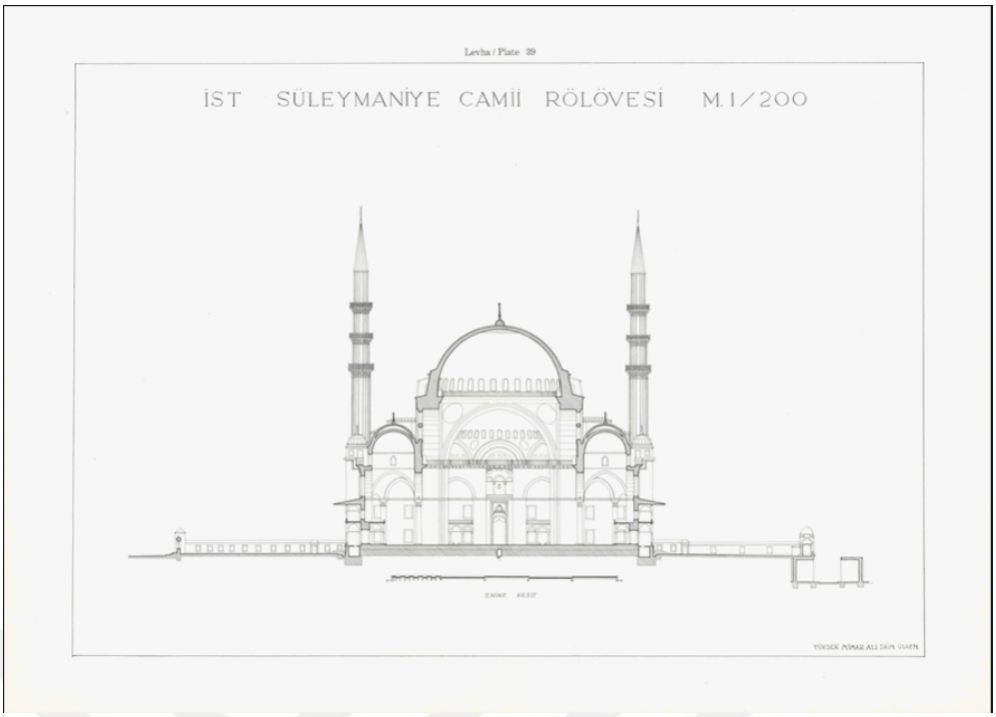

Şekil 3.235 İstanbul Süleymaniye Cami Rölövesi [442]

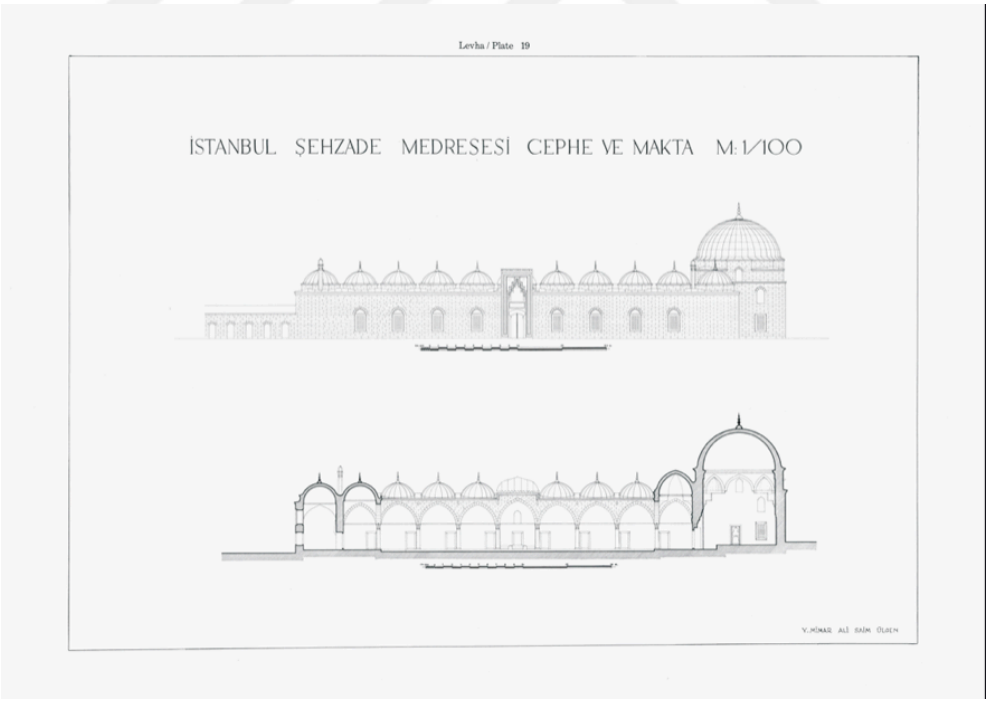

Şekil 3.236 İstanbul Şehzade Medresesi Rölövesi [443]

3.2.117 Hasan Canses

3.2.117.1 Hayatı

Hasan Canses, (Hasan Canfes)[158] 1938 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00562 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. Hasan Canses, 1941 yılında Maarif Vekaleti bünyesinde yeni teşkilatlandırılan İnşaat Bürosu mimarlığına Mahmut Bilen, Sezai Ergüç, Tahir Tuğ, Muhiddin Güreli, Orhan Alnar, Servet Ark ile birlikte tayin edilmiştir [365]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 31. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

Şekil 3.237 Hasan Canses [64]

3.2.117.2 Bulunduğu Görevler

Maarif Vekaleti İnşaat Bürosu Mimarlığı (1941)

[158]1938 yılı mezunlar listesinde Hasan Canfes, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Hasan Canses olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

3.2.118 Hikmet Köprülü

3.2.118.1 Hayatı

Hikmet Köprülü, 1938 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00552 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64].

Şekil 3.238 Hikmet Köprülü [64]

3.2.119 Mahmut Pınar

3.2.119.1 Hayatı

Mahmut Pınar, 1938 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00559 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 31. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

Şekil 3.239 Mahmut Pınar [64]

3.2.120 Mehmet Ali Handan

3.2.120.1 Hayatı

1915 yılında dünyaya gelen Mehmet Ali Handan, 1938 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00553 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1938 yılında Arkitekt dergisinde çıkan habere göre, Kültür Bakanlığı'nın Avrupa'ya mimarlık ve arkeolog mimarlık alanlarında ihtisas yapmak üzere göndereceği kişileri seçmek üzere açtığı sınavın mimari kısmını 1935 mezunu Asım Mutlu ile birlikte kazanmıştır [406].

Şekil 3.240 Mehmet Ali Handan [444]

Mezun olduktan sonra bir süre Bruno Taut ile birlikte çalışmıştır. Ardından Prof. Ölsner'in ayrılması sebebiyle GSA'da şehircilik derslerini vermek üzere görevlendirilmiştir. 1943 yılında İstanbul Belediyesi tarafından düzenlenen Taksim İnönü Abidesi Kaidesi mimari proje müsabakasında Feridun Akkozan ile birlikte birincilik ödülü kazanmıştır. Aynı yıl ayrıca, Zonguldak Şehir Oteli Mimari Proje Müsabakasında Feridun Akkozan ve Halit Femir ile birlikte İkincilik Ödülü kazanmıştır. 1945 yılında Haymana Otel Termal ve Halk Hamamı proje müsabakasında Eyüp Kömürcüoğlu ile birlikte Mansiyon Ödülü kazanan Handan, 1951 yılında açılan İstanbul Askeri Müze Proje yarışmasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır [347][93][445]. 1955 yılında Ankara Esnafları Kooperatifi Çarşı ve İşhanı Proje Müsabakasında Ferruh Narman ve Şinasi Gökçen ile birlikte katılmış ve Mansiyon Ödülü kazanmıştır [229]. Handan, 1955 yılında Ankara Belediyesi İmar Müdürlüğü tarafından düzenlenen uluslararası Ankara Şehri İmar Planı Proje

Müsabakası, Türkiye Emlak Kredi Bankası tarafından düzenlenen Baruşane Sitesi Fikir Proje Müsabakası, Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Uluslararası Erzurum Atatürk Üniversitesi Proje Müsabakası ve Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen Karayolları Umum Müdürlüğü Binası Proje Müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır [436][93]. 1957 yılında İller Bankası tarafından düzenlenen Adapazarı İmar Planı Müsabakasında Kemal Ahmet Aru, Ahmet Keskin ve Altay Erol ile birlikte katılmış ve Mansiyon Ödülü kazanmıştır. Aynı yıl, Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Çankaya Okul Sitesi Proje Müsabakasına Kemal Ahmet Aru, Tekin Aydın, Altay Erol ile birlikte katılmış ve Üçüncülük Ödülü ve Emekli Sandığı tarafından düzenlenen Emekli Sandığı Unkapanı Tesisleri Proje Müsabakasında Kemal Ahmet Aru, Tekin Aydın, Altay Erol, Hande Çağlar (Suher) ile katılmış ve Mansiyon Ödülü kazanmıştır. 1959 yılında Türkiye Vakıflar Bankası tarafından düzenlenen Taksim Turistik Otel Proje Müsabakasında AHE (Tekin Aydın, Hande Çağlar (Suher), Yalçın Emiroğlu, Altay Erol, Mehmet Ali Handan, Kemal Ahmet Aru) ile birlikte Birincilik Ödülü kazanmıştır. 1960 yılında Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Ankara Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Öğrenci Kültür ve Dinlenme Merkezi Proje Müsabakası ile Ankara Üniversite ve Yüksekokullar Talebe Yurdu Proje Müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır [429][93]. 1961 yılında Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Malatya Erkek Teknik Tarım Okulu Proje Müsabakasında AHE ile (Kemal Ahmet Aru, Hande Çağlar (Suher), Tekin Aydın, Altay Erol, Mehmet Ali Handan) Ödül kazanmıştır. 1963 yılında İşçi Sigortaları Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen 450 yataklı Zonguldak İşçi Hastanesi proje müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır. 1964 yılında Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen T.C. İslamabad Büyükelçiliği proje müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır. 1965 yılında İzmir Vilayeti İl Özer İdaresi tarafından düzenlenen İzmir Agamemnon Sıcak su Tedavi Merkezi Proje müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır. 1967 yılında Fatih Anıtını Yaptırma Derneği tarafından düzenlenen Fatih Anıtı proje müsabakasında Jüri üyesi olarak görev almıştır. 1968 yılında Turizm ve Tanıtma Bakanlığı tarafından düzenlenen Side Turistik Yerleşme Planı Uluslararası proje müsabakası Danışman

Jüri üyesi olarak görev almıştır. 1969 yılında ise Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Ankara DGSA ve Devlet Konservatuarı proje müsabakasında Danışman jüri üyesi olarak görev almıştır [93]. Mehmet Ali Handan, 1984 yılında emekli olmuş, 1990 yılında vefat etmiştir [445]

3.2.120.2 Yapıları

Taksim Vakıflar Oteli (Proje-1958-19689 (İnşa-1968-1975)

İstanbul Suadiye Çifte Evler ve Apartman (1950)

3.2.120.3 Bulunduğu Görevler

AHE Mimarlık Ofisi Kurucu Ortağı

3.2.120.4 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Çifte Evler ve Apartman (Arkitekt,1950,07-10,s.142-146)

Güzel Sanatlar Akademisi (Sedad Hakkı Eldem ile)(Arkitekt,1954,01-02,s.5-17)

Erenköy'de Bir Ev (Sanatkar Mesud Cemil'in Evi)(Arkitekt,1954,09-12,s.153-155)

3.2.120.5 Ödül Kazandığı Yarışmalar

Taksim İnönü Abidesi Kaidesi Mimari Proje Müsabakası Birincilik Ödülü (Feridun Akkozan ile birlikte) (1943)

Zonguldak Şehir Oteli Proje Müsabakası İkincilik Ödülü (Feridun Akkozan ve Halit Femir ile) (1943)

Haymana Otel Termal ve Halk Hamamı Proje Müsabakası Mansiyon Ödülü (Eyüp Kömürcüoğlu ile birlikte) (1945)

Ankara Esnafları Kooperatifi Çarşı ve İşhanı Proje Müsabakası Mansiyon Ödülü (Ferruh Narman ve Şinasi Gökçen) (1956)

Adapazarı İmar Planı Müsabakası Mansiyon Ödülü (Kemal Ahmet Aru, Ahmet Keskin ve Altay Erol ile) (1957)

Çankaya Okul Sitesi Proje Müsabakası Üçüncülük Ödülü (Kemal Ahmet Aru, Tekin Aydın, Altay Erol ile) (1957)

Emekli Sandığı Unkapanı Tesisleri Proje Müsabakası Jüri Üyesi (Kemal Ahmet Aru, Tekin Aydın, Altay Erol, Hande Çağlar ile) (1957)

Taksim Turistik Otel Proje Müsabakası Birincilik Ödülü, AHE (Tekin Aydın, Hande Çağlar, Yalçın Emiroğlu, Altay Erol, Kemal Ahmet Aru ile birlikte) (1959)

Malatya Erkek Teknik Tarım Okulu Proje Müsabakasında AHE ile (Kemal Ahmet Aru, Hande Çağlar (Suher), Tekin Aydın, Altay Erol) Ödül kazandı (1961)

3.2.120.6 Jüri Üyelikleri

İstanbul Askeri Müze Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1951)

Ankara Şehri İmar Planı Proje Müsabakası Jüri üyesi (1955)

Baruşane Sitesi Fikir Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1955)

Erzurum Atatürk Üniversitesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1955)

Karayolları Umum Müdürlüğü Binası Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1955)

Ankara Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Öğrenci Kültür ve Dinlenme Merkezi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1960)

Ankara Üniversite ve Yüksekokullar Talebe Yurdu Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1960)

450 yataklı Zonguldak İşçi Hastanesi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1963)

T.C. İslamabad Büyükelçiliği Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1964)

İzmir Agamemnon Sıcak su Tedavi Merkezi Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1965)

Fatih Anıtı Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1967)

Side Turistik Yerleşme Planı Uluslararası Proje Müsabakası Danışman Jüri Üyesi (1968)

Ankara DGSA ve Devlet Konservatuarı Proje Müsabakası Danışman Jüri Üyesi (1969)

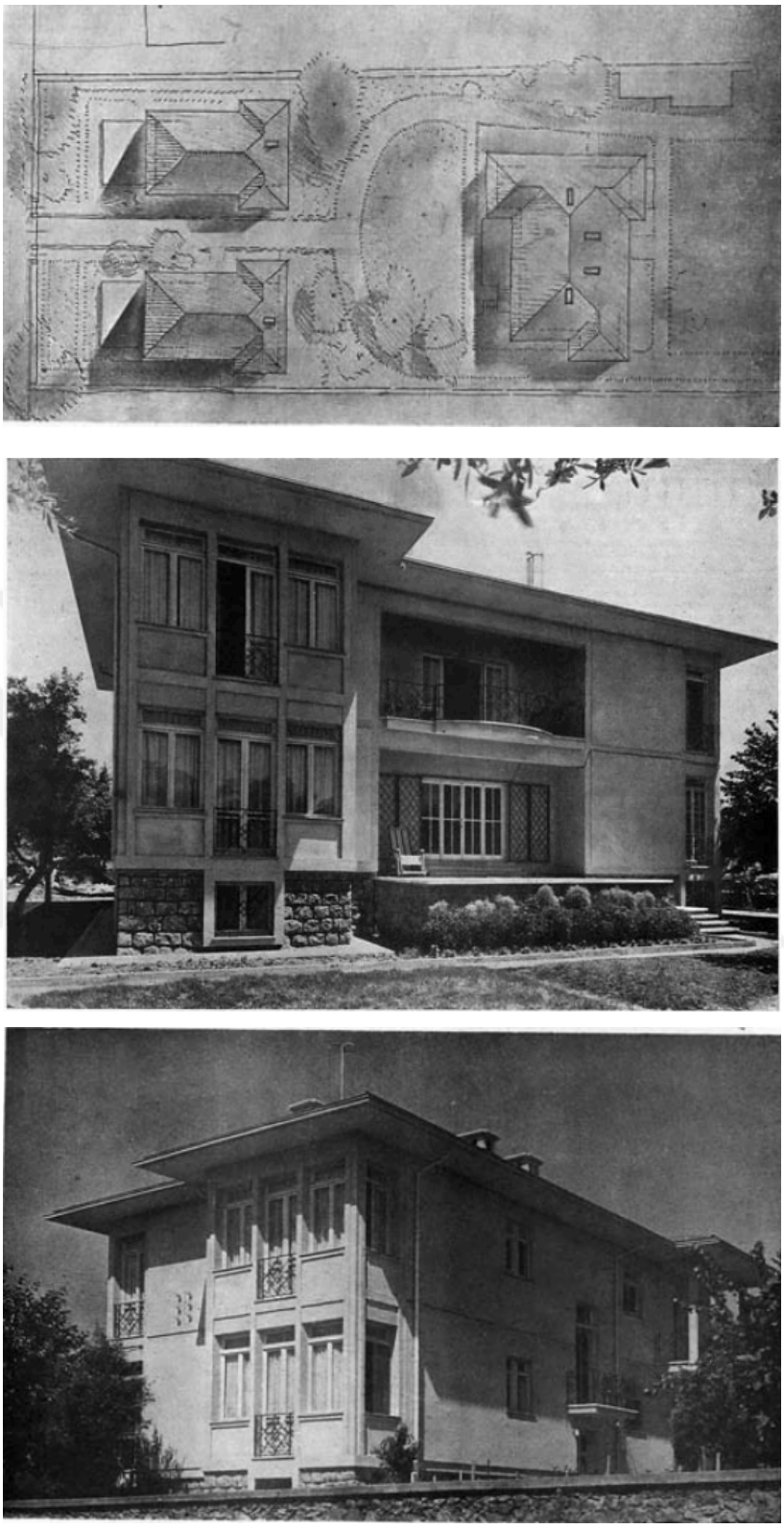

Şekil 3.241 Çifte Evler Projesi Apartmanı [446]

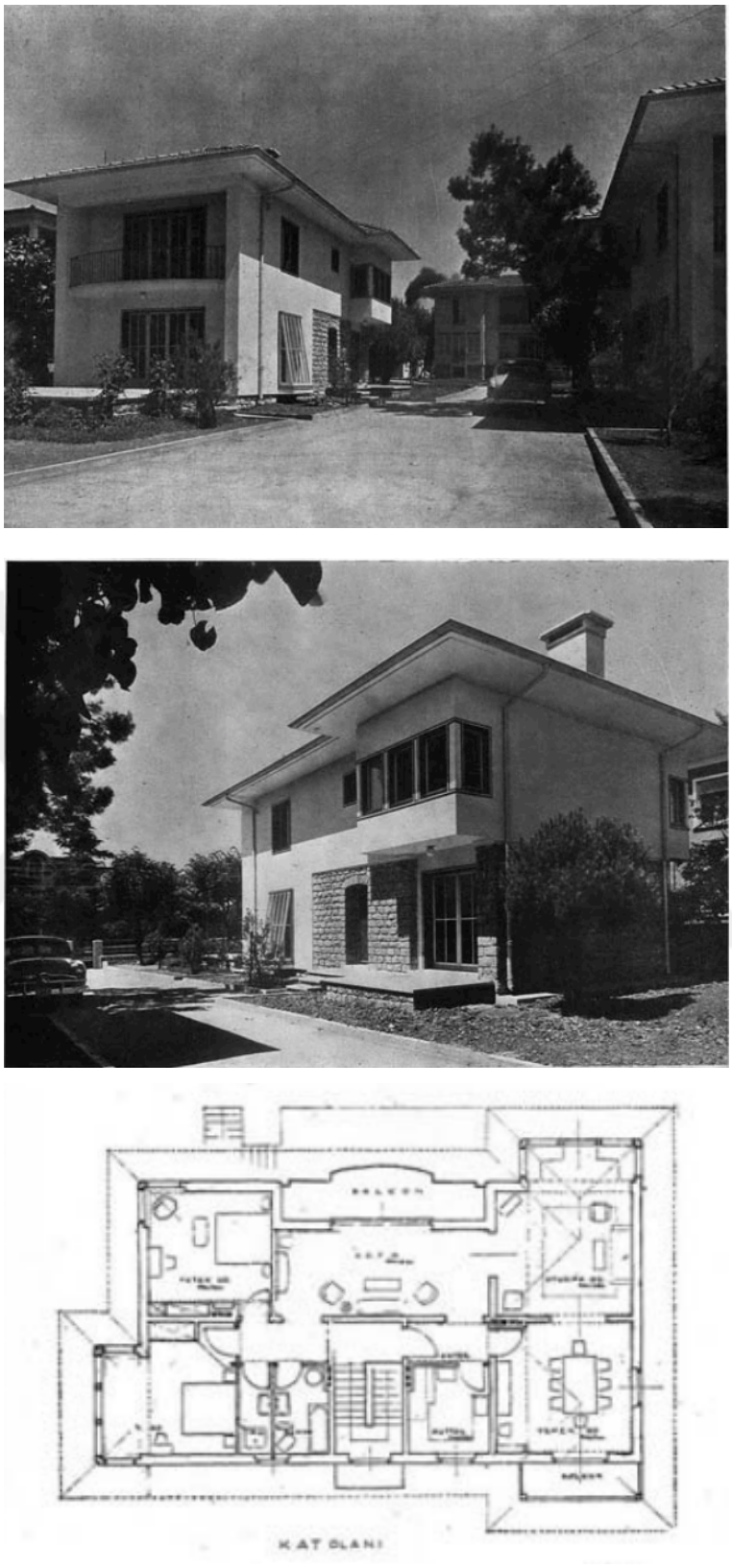

Şekil 3.242 Çifte Evler Projesi Evi [446]

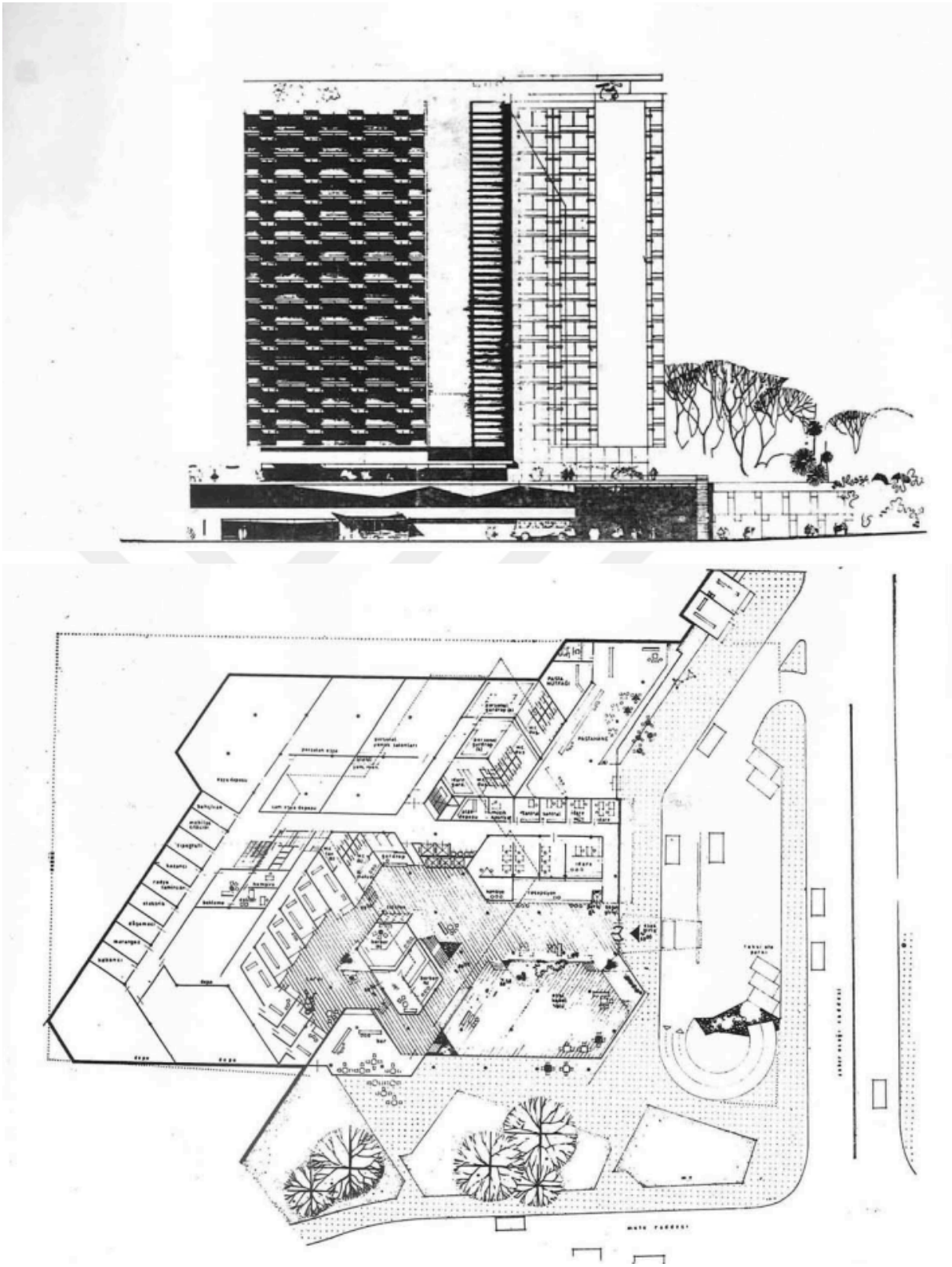

Şekil 3.243 Taksim'de inşa ettirilecek turistik otel [447]

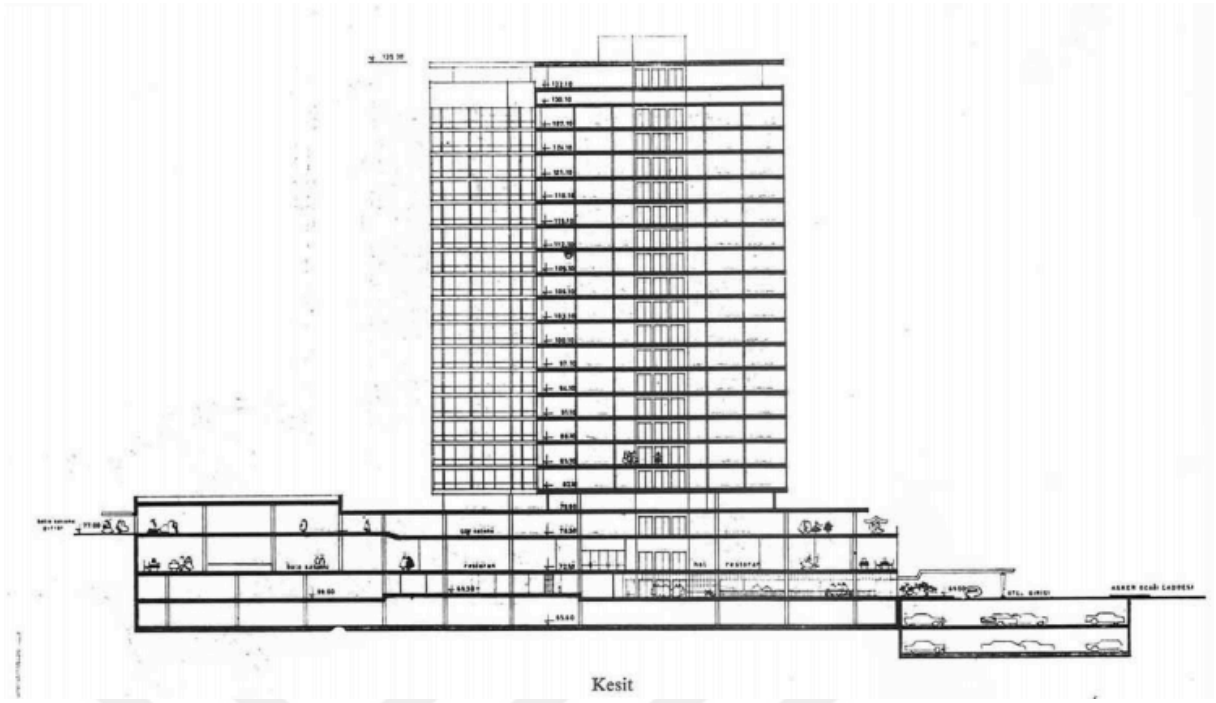

Şekil 3.244 Taksim'de inşa ettirilecek turistik otel [447]

3.2.121 Mehmet Muhittin Güven

3.2.121.1 Hayatı

Muhittin Güven, 1915 yılında Beyrut'ta doğmuştur. 1938 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00558 diploma numarası ile mezun olmuştur. Mezun olduktan sonra bir süre Emniyet Sandığı Mimarı olarak çalışan Güven, buradan ayrıldıktan sonra uzun süre serbest mimar olarak çalışmıştır [11][64][391]. 1947 yılında Ankara Belediyesi tarafından düzenlenen Ankara'da Yapılacak Cami Projesi Müsabakasında Muhittin Binan ile birlikte Mansiyon ödülü kazanmıştır [215].

Şekil 3.245 Mehmet Muhittin Güven [391]

1951 yılında ise İstanbul Askeri Müze Proje Müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır [93]. Türkiye Yüksek Mimarlar Birliği İstanbul Şubesi İdare Heyeti Başkanı seçilen Güven, Mimarlar Odasının kurulmasının ardından Merkez İdare Heyeti ve Haysiyet Divanı Üyesi olarak bir süre görev almıştır. 12. ve 13. Dönem Adalet Partisi İstanbul Milletvekili olarak Parlamentoya giren Güven, 12. dönemde Millet Meclisi Başkanvekili ve 26. Hükümette İmar İskân Bakanı olarak görev almıştır. Çok sayıda şiir kitapları yayınlayan Güven, 1991 yılında vefat etmiştir [391]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 31. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

3.2.121.2 Bulunduğu Görevler

Emniyet Sandığı Mimarı (Tarih Bilinmiyor)

Serbest Mimarlık

Türkiye Yüksek Mimarlar Birliği İstanbul Şubesi İdare Heyeti Başkanı

Mimarlar Odası Merkez İdare Heyeti ve Haysiyet Divanı Üyesi

12. ve 13. dönem Adalet Partisi İstanbul Milletvekili (1961-1969)

12. dönem Millet Meclisi Başkanvekili (1961-1965)

26. Hükümet İmar İskân Bakanı

3.2.121.3 Projeleri Üzerine Yapılmış Yayınlar-Makaleleri

Dilek (Eflatun,1986,205,c.18,s.31-33)

Bünyamin Özgültekin'in Işık-Renk Gösterisi (Sanat Çevresi,1990,137,s.64-65)

3.2.121.4 Ödül Kazandığı Yarışmaları

Ankara'da Yapılacak Cami Projesi Müsabakası Mansiyon Ödülü (Muhittin Binan ile) (1947).

3.2.121.5 Jüri Üyelikleri

İstanbul Askeri Müze Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1951).

3.2.121.6 Şiir Kitapları

Neredeydin (1967), O Akşam (1969), Bitmesin (1969), Uçurtma (1970), Perde (1972), Yere Düşen Baş (1974), Söyle Nerde Ellerin (1976), Büyük Ses (1976), Yine Sevgi (1978), Dilek (1985) [448].

3.2.122 Orhan Alnar

3.2.122.1 Hayatı

Orhan Alnar, 1938 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00556 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. Mezun olduktan sonra 1941 yılında Arkitekt'te yayımlanan bir habere göre, Mahmut Bilen, Sezai Ergüç, Tahir Tuğ, Muhiddin Güreli, Hasan Canses, ve Servet Ark ile birlikte Maarif Vekaleti İnşaat Bürosu mimarlığına tayin edilmiştir [365]. 1946 yılında düzenlenen Ankara Teknik Üniversitesi Fizik ve Kimya Fakülteleri proje müsabakasında Ratip Erhan, Orhan Tolun ile birlikte Mansiyon Ödülü kazanmışlardır [137]. 1947 yılında Ankara Belediyesi tarafından düzenlenen Ankara'da Yapılacak Cami Projesi Müsabakasında Ali Saim Ülgen ile birlikte İkincilik Ödülü kazanmıştır [215].

Şekil 3.246 Orhan Alnar [64]

1951 yılında açılan Mithat Paşa'nın Mezarı için Açılan Proje Müsabakası Jüri Üyeliği yapmıştır. Jüri raporundan anlaşıldığına göre Orhan Alnar bu dönemde halen Maarif Vekaleti İnşaat bürosundaki görevini sürdürmektedir [449]. Aynı yıl Türk Ticaret Bankası tarafından düzenlenen Türk Ticaret Bankası İzmir Şube Binası Proje Müsabakasında Jüri Üyesi olarak görev almıştır [450]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 31. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

3.2.122.2 Bulunduğu Görevler

Maarif Vekaleti İnşaat Bürosu Mimarlığı (1941)

3.2.122.3 Ödül Kazandığı Yarışmalar

Ankara'da Yapılacak Cami Projesi Müsabakası İkincilik Ödülü (Ali Saim Ülgen ile) (1947).

3.2.122.4 Jüri Üyelikleri

Mithat Paşa Anıt Mezarı Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1951)

Türk Ticaret Bankası İzmir Şube Binası Proje Müsabakası Jüri Üyesi (1951)

3.2.123 Panayotis Yorgiadis

3.2.123.1 Hayatı

Panayotis Yorgiadis, (Panayoti)[159] 1938 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00537 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64].

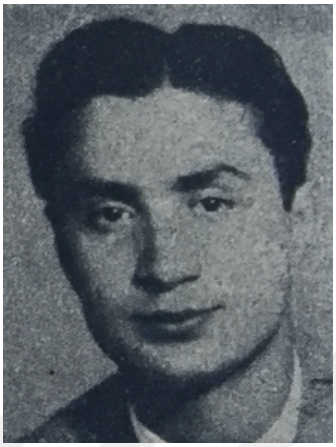

Şekil 3.247 Panayotis Yorgiadis [64]

[159]1938 yılı mezunlar listesinde Panayoti, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Panayotis Yorgiadis olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

3.2.124 Rıfat Peyin

3.2.124.1 Hayatı

Rıfat Peyin, 1938 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00549 diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1943 yılında Arkitekt dergisinde çıkan bir makaleye göre Rıfat Peyin M.M. Vekaleti bünyesinde çalışırken Ankara Gülhane Hastanesi Poliklinik Binasının projesini hazırlamıştır [196]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 31. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır [109].

Şekil 3.248 Rıfat Peyin [64]

3.2.124.2 Yapıları

Ankara Gülhane Hastanesi Poliklinik Binası (1943)

3.2.124.3 Bulunduğu Görevler

M.M. Vekaleti Mimarı (1943)

3.2.125 Mustafa Avni Kırkağaçlıgil

3.2.125.1 Hayatı

Mustafa Avni Kırkağaçlıgil, (Mustafa Karaağaçlıgil)[160] 1938 yılında Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık şubesinden mezun olmuştur [64]. 1938 yılında Kültür Bakanlığı Eski Eserler Mimarlığına tayin edilmiştir [451]. 1969 yılında Mimarlık Dergisi'nde yayınlanan "*Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz*" başlıklı habere göre, bu tarihte mesleğindeki 32. yılını doldurduğu anlaşılmaktadır[161] [109].

Şekil 3.249 Mustafa Avni Kırkağaçlıgil [64]

[160]Mezunlar listesine göre Mustafa Karaağaçlıgil, 1938 yılında 00550 diploma numarası ile mezun olmuştur. Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise aynı diploma numarası ile Mustafa Avni Kırkağaçlıgil 1937 yılı mezunu olarak kayıtlıdır. Burada diploma numaraları uyumlu olduğu için mezuniyet yılı olarak mezun kayıtları, isim-soyisim olarak ise birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].

[161]Makalede ismi M. Avni Kırkağaçlıoğlu olarak verilmiştir.

3.2.126 Sadık Bilgin

3.2.126.1 Hayatı

Sadık Bilgin (Sadık Bilgen)[162] 1938 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden 00548[163] diploma numarası ile mezun olmuştur [11][64]. 1965 yılında vefat etmiştir [452].

Şekil 3.250 Sadık Bilgin [64]

[162]1938 yılı mezunlar listesinde Sadık Bilgen, Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında ise Sadık Bilgin olarak kayıtlıdır. Burada birliğin kitapçığındaki kayıt esas alınmıştır [11][64].
[163]Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin kitapçığında Sadık Bilgin'in 1938 yılı mezunu olarak kayıtlı olmasına rağmen diploma numarası kayıtlı değildir [64]. Mezun kayıtlarında ise Sadık Bilgin'in mezuniyet yılı 1938 diploma numarası ise 00548 olarak kayıtlıdır. Burada mezuniyet yılı her iki kaynakta da aynı olduğu için mezun kayıtlarındaki [11] diploma numarası esas kabul edilmiştir.

3.3 Güzel Sanatlar Akademisi Mezunu Mimarlar Tarafından Kurulan Mimarlık Büroları

Cumhuriyetin ilanı ile birlikte Türk mimarları arasında, mimarların proje üretme ve çalışma yöntemleri hakkında görüşlerin arttığı göze çarpmaktadır. Mimar dergisinde dile getirilen bu görüşlerin özellikle mimarların çalışma şartları ve elde ettikleri kazançlar üzerine yoğunlaştığı ifade edilebilir.

Bu görüşlere "*proje ve mimar*" başlıklı mimar Macaroğlu Sami tarafından yazılmış bir makale örnek olarak gösterilebilir. Makalenin anafikri, "*memleketimizde mimarlığın çektiği sıkıntılardan dert yanmak ve düşünebildiğimiz çareleri göstermek*" olarak ifade edilmiş, kendilerine yöneltilen "*Türk mimarları iyi eser vücüde getiremiyorlar*" eleştirilerine nedenleriyle birlikte cevap verilmiştir. Buna göre mimarın mükemmel bir proje hazırlayamama nedeni "*proje ve tatbik*" gibi iki ana başlık altında açıklanmaktadır. Bunlardan proje başlığı altında dört neden öne sürülmüştür. İlk neden olarak, mimara havale edilen projenin gayet kısa bir sürede hazırlatılmak istenmesi ve müteahhitlerin düşük fiyatlara taahhüt ettikleri ihaleler sebebiyle proje için daha fazla kaynak ayıramaması öne sürülmüştür. İkinci neden, mimarın daha önce büyük zaman harcayarak hazırladığı projelerin mali sebepler yüzünden ertelenmesi veya iptal edilmesi sonucunda mimarın yaşadığı hayal kırıklığı ve yeni projelere karşı göstereceği ilgisizlik olarak ifade ediliyor. Üçüncü neden ise, "*sanatkarın istiklalini tanımamak*" olarak öne sürülüyor. Mal sahibi kişilerin projenin hazırlanış aşamasında mimara karşı keyfi direktifler verdiği, bu sebeple kıymetli bir eserin oluşumuna zarar verdikleri anlatılıyor. "*Canımızı emniyet ettiğimiz doktorlara ancak ağrılarımızı anlatmakla iktifa ediyoruz. Reçetesine icrayı tesir hele eczacıya akıl öğretmek hatırımızdan geçemiyor*" (…) "*Sanki onlar için mimar sırf arzularını kâğıda naklettirmek için bir vasıta ve kaattakileri hakikata tatbik için ustaları tanıyan bir komisyoncudur*". Türk mimarlarınca bu dönemde sıklıkla şikâyet konusu olan bu görüşler, toplumun geneline yayıldığı için mimarları oldukça zor durumda bırakmaktadır. Ancak bu görüşlerin sadece toplum genelinde değil idareciler arasında da oldukça yaygın olduğu görülmektedir. "*Evet size sözde kıymet verir, sanatkârsınız dememezlik*

etmez fakat projede karışmadığı bir tek nokta kalmadığı gibi inşasını da muhakkak çekirdekten yetişme addettiği kalfalara tevdi edecektir" şeklinde açıklanan bu şikâyet, aslında Türk mimarlarının bu dönemdeki en büyük engellerinden biri olan kalfalar konusunu gündeme getirmektedir. Dördüncü neden ise, belediye ve maarifler bünyesinde oluşturulan bürolar hakkındadır. Bu büroların her projeyi hazırlayamayacağı, çünkü bir mimarın her alanda uzman olmadığı ve bu tip projelerin yarışma usülü ile hazırlanması gerektiği ifade edilmektedir. Bu bürolara önerilen ise "*onlar yalnız yüksek kontrol ve tamirat ile iştigal etmeli. Yeni inşa edilecek binaların projelerini ya intihap veya müsabaka ile hususi bürolara yaptırmalıdır*" şeklinde açıklanmıştır. Bu durumun hem üretilen yapıların kalitesi açısından daha olumlu olacağı hem de ihtiyaç duyulan büro hayatının ortaya çıkmasına yardımcı olacağı ifade edilmektedir. İkinci ana başlık olan tatbik altındaki nedenlere bakacak olursak, ilk olarak öne sürülen icra sanatımızın oldukça gerilemiş olmasıdır. Bunun da çeşitli nedenleri bulunmaktadır. Bunlardan ilki, müteahhidin aldığı işi başka alt müteahhitlere devir etmesidir. Bu devir sonrasında zaten düşük fiyatla alınan işlerin fiyatları bir kere daha düşmekte, bu da işçinin, imalatın kalitesini umursamadan sadece metraja ulaşma amacıyla hareket etmesine neden olmaktadır. İkinci neden ise, yapı üretimi alanında çalışacak yeterince sanatkar yetişmemesi olarak ifade edilmiştir [453]. Tüm bu zorlukların yanında Türkiye'de bu dönem kurulan büroları sadece mimari proje üretimi yapılan yerler olarak tanımlamak oldukça zor görünmektedir. Mesleki tanımların henüz başında olduğumuz bu dönemde, mimar, müteahhit gibi aktörler arasında sınırları kesin olmayan tanımlamalar, mimari büro tanımında da kendini göstermekte ve kesin faaliyet sınırlarını tanımlamayı zorlaştırmaktadır.

Mimari büroların işlevsel tanımına yönelik bir yaklaşım olarak 1931 yılında Mimar dergisinde yayınlanan bir makale incelenmelidir. "*Büro Hayatı*" başlıklı yazıda, mimarla müteahhitin ayrı kimseler olduğu vurgulanmakta, mimarlık bürolarının durumu, "*memleketimizde mimar bürosu yoktur¸ (…) mevcut bürolar müteahhitlik yazıhaneleridir. İnşa taahhüdünden doğmuştur. O sebeple yaşıyor ve bittabi gayesi de odur*" şeklinde açıklanmaktadır. Bu noktada, makalede anlatılan müteahhitlik

yazıhaneleri olarak tanımlanan büroların özellikleri belirtilmelidir. Sayılarının oldukça az olduğu belirtilen bu bürolar kabaca iki kategoriye ayrılmıştır. İlki, önemli işlerde uygulama aşamasında, "*şeraiti inşaiyede zikredilen resimleri hazırlamak*" amacıyla kurulmuş, bürolardır. Bunların şantiye ile birlikte mevcudiyetini koruduğu ve kısa ömürlü oldukları ifade edilebilir. İkincisi ise, şirketleşen müteahhitlerin devam eden işleri için teşkilatlandırdıkları bürolardır. Bir şirketin daimi bürosu olarak işlev gördüğü anlaşılan bu bürolarda makalede ifade edildiği şekilde kişi sayısı, işin durumuna göre arttırılıp azaltılarak işler tamamlanmaya çalışılmaktadır. Makalenin devamında ülkemizde sadece proje üretimi ile meşgul olan mimari büroların olmadığı vurgulanmakta, bunun neticesinde mimarlarımızın emeklerini müteahhitlerin bürolarında "*sanat ve para mücadelesinde*" sarfettikleri ifade edilmektedir. Yazının devamında hususi mimari büroların kurulması konusunda bir temenni yer alır. Yazara göre, hususi büroların oluşumu, ancak devletin kamuya ait yapıların projelerini bir yarışma neticesinde hazırlatması neticesinde kendiliğinden sağlanabilecektir [454].

Yukarıda incelenen iki makalede açıklanan nedenler arasında yer alan kamu kurumları tarafından sürdürülen proje üretimine yönelik eleştri, mimari büroların teşkilatlanması açısından oldukça yerindedir.

Yönetimin kamu kurumları bünyesinde mimari büro kurma gerekçesi ise ekonomiktir. Bu dönem yabancı mimarlara verilen kamu yapılarının projelendirilmesinin oldukça masraflı olduğu görülünce ve devlet büroları kurularak önlem alınmıştır. Bu amaçla Nafia ve Maarif Vekaletleri bünyesinde iki mimari proje bürosu kurulmuştur [83].

1930'lu yıllarda ülkemizde yürütülen kamu inşaatlarında yetki Nafia Bakanlığı Yapı İşleri bürosundadır [455]. Bunun dışında özellikle eğitim yapılarının projelerinin hazırlanması ve inşaatlarından sorumlu Maarif Vekaleti bünyesinde kurulan inşaat bürosunun, 1927-1936 yılları arasında yürütücülüğünü Ernst Egli üstlenmiştir. Büronun temel amacı, Cumhuriyet ile başlayan modernleşme çabalarının eğitim ayağında ihtiyaç duyulacak modern eğitim yapılarının

üretimidir. Bu doğrultuda yaklaşık 75 proje hazırlayan büro, Cumhuriyetin sembolü sayılan mektep binaları üretmiştir [456].

Egli'nin, Türkiye'ye asıl çağrılma amacı kendisine "modern" okul binaları tasarlatmaktır. Bu davette 1926 yılında Türkiye'de eğitim konusunda bir rapor hazırlayan John Dewey'ın etkili olduğu düşünülmektedir. Raporunda John Dewey, "*Türkiye'deki okul binalarının okul olarak yapılmadığını, eski konaklardan dönüştürüldüğünü, iyi bir eğitimin ancak okul olarak yapılmış binalarda yapılabileceğini*" söyleyerek Millî Eğitim Bakanlığı'nda bir mimarlık bürosu kurulmasını önermiştir. Okul binalarının amacına uygun olarak tasarlanması gerekliliğinin anlaşılması üzerine 1927 yılında Maarif Vekaleti'nde "Mektep Mimarisi Bürosu" kurulmasına karar verilmiş ve başına Ernst Egli geçirilmiştir. Tekeli, bu büro hakkında şunları ifade ediyor: "*Martin Wagner, Bruno Taut'u 1936 Kasım'ında Türkiye'ye davet etmiştir. Türkiye'nin önerisinde ona en cazip gelen yön uygulama yapma fırsatı elde edecek olması olmuştur. Türkiye'ye geldiğinde hem bir mimarlık bölümünün başkanı olacaktır hem de çok sayıda yapının tasarlanacağı ve uygulanacağı bir büroyu yönetecektir. Bu büroya Almanya'da devre dışı bırakılmış arkadaşlarını getirebilecektir. Türkiye'ye gelince birden çok iş yüklenmiştir. Türkiye'de çalıştığı sürede (…) 24 projeye imza atmıştır. Proje ofisi ve eğitim kurumunun iç içeliği eğitim kurumu içinde bir fırsat oluşturmaktadır. Bruno Taut bu komplekse kendisi gibi Sovyetler Birliği'nde çalışmış Margarete Schütte-Lihotzky ile Wilhelm Schütte'yi çalışma arkadaşları Hans Grim, Konrad Rühl ve Franz Hillinger ile Şinasi Lugal, Eyüp Kömürcüoğlu, Asım Mutlu ve Mehmet Ali Handan gibi Türkleri toplamıştı"*. Bu büroda Egli, Ankara'da bulunan çok sayıda eğitim yapısının planlarını hazırlamıştır. Bunlara örnek olarak, Ziraat Fakültesi, Musiki Muallim Mektebi, İsmet Paşa Kız Enstitüsü, Mülkiye, Gazi Lisesi verilebilir. Bu büro Egli'nin ardından, Martin Wagner'in etkisiyle Türkiye'ye gelmeyi kabul eden Hans Poelzig'e tahsis edilecekti. Poelzig için Maarif Vekaleti'nde bulunan büro Güzel Sanatlar Akademisi bünyesine taşınacaktı. Poelzig tıpkı Egli gibi hem büroyu yönetecek hem de akademinin mimarlık şubesinin başına gelecekti.

Poelzig'in 1936 yılındaki ani ölümü bu planların gerçekleşmesine engel olmuştur [83].

Öte yandan kamunun kurduğu bürolar aracılığı ile mimarlık piyasasında etkin bir konuma gelmesi ve bu büroların proje üretim süreçlerine yönelik bazı eleştiriler yükselmeye başlamıştı. Zeki Sayar: *"Mesela niçin Nafia Vekaleti bugüne kadar bir ev davası meselesini incelememiştir? Niçin resmi üslubu meselesini ortaya atmamıştır? Niçin yurdu iklim şartlarına müsait bir inşa tarzı, malzeme nevine, cinslerine göre bölgeler ayırmak için bir etüd yapamamıştır. Çünkü kanunlarla bütün bu işlerin başarılması kendisine tevdi edilen vekilliğin teşkilatı bu işleri tam manası ile başaracak derecede organize edilmemiş olmasındandır. Yapı ve İmar İşleri bugünkü teşkilatını ele alacak olursak sadece mahdut projeler yapan veya tasdik eden mimari ve teknik bir büro olduğunu görürüz". (…) "Yapı ve İmar Reisliği teşkilatından beklenen gaye, alelade bir teknik ve mimari büro olması değil, yurdun imar işleri hakkında prensipler metodlar tayin edecek, kaideler koyacak, hatta Milli Mimari meselesinde fikir ilham edecek, velhasıl tam manasıile bir enstitü gibi çalışacak bir ilim ve sanat teşekkülü halinde bulunmasıdır*" [457].

Zeki Sayar, kamu kurumlarında açılan bu bürolarda ülkedeki mimarlığın eksik kalan yönleri üzerine çözüm üretilemediği noktasında eleştiriler getiriyor. Sayar'ın sözlerinden, fikri üretimin kısıtlı olduğu bu büroların, oldukça sınırlı bir alanda proje üretimi yapan ve onaylayan bir durumda oldukları anlaşılmaktadır.

Bu dönem, Türk mimarlarının karşılaştıkları bir diğer zorluk, büyük ölçekli kamu yapılarının ihalesinin yabancı mimarlara verilmesidir. Bu şekilde kamudan iş alamayan Türk mimarlar tüm çabalarını, özel işverenler tarafından talep edilen konut mimarlığına yöneltmişlerdir. Mimarlar tarafından "mesken mimarisi" olarak adlandırılan bu mimari üretim alanı, Seyfi Arkan, Zeki Sayar, Abidin Mortaş ve Bekir İhsan Ünal gibi dönemin önde gelen isimleri tarafından kariyerlerini devam ettirebilmenin belki de tek yolu olarak görülmüştür [249][74]. Türk mimarlar, 1930'lu ve 1940'lı yıllarda mesleklerinin tanıması noktasında ayrı bir mücadele yürütmüşlerdir. Sayar, Arkitekt dergisinde şunları ifade eder: *Bürokratlar bize iş vermek istemiyorlardı, çünkü gerçekten tanımıyorlardı* [458].

Sedad Hakkı ise, mesleğin tanınması noktasındaki görüşlerini, "*Mimarlık memleketimizde ve devlet teşkilatı içinde henüz mesleğin ehemmiyeti ve meslek erbabının kudreti ve liyakati ile mütenasip bir mevki edinememiş ve mesela doktorluk, avukatlık veya mühendislik meslekleri gibi maddi ve manevi bakımdan tutunamamıştır*" şeklinde açıklamaktadır [459].

Mimarın tanınırlığı sadece yönetim veya bürokratlar düzeyinde değil toplumda da yetersizdir. Şevki Balmumcu 1931 yılında Arkitekt dergisine yazdığı bir yazıda "*Bu memlekette mimar: Halkın kavlince (mühendis), bir takım vatandaşlar indinde (Kalfa), Mühendislere sorulursa (Ressam) ve sanatkarlar mesela ressamlar veya tiyatrocular mabeyninde de Mühendistir*" diyerek mesleğin toplumdaki yerleşik konumunu tariflemektedir [460].

Bu yerleşik konumu değiştirmek adına bazı mimarların, mesleklerini topluma anlatmaya çalıştıkları görülmektedir. Aptullah Ziya (Kozanoğlu), "Binanın İçinde Mimar" başlıklı makalesinde, bir meslek adamı olan mimarın sorumlulukları hakkında şunları ifade ediyor: "*Görülüyor ki (mimar) bu asırda yalnız evin süsleri ile meşgul olmuyor. O şimdi sizin bütün geçirdiğiniz hayatla alakadar olan ve sizi rahat, temiz, sıhhi bir şekilde yaşatmak için çalışan bir mütefekkirdir. Daha pek yakın bir mazide kitaplarımızın yazdığı gibi (mimar) evin süsleri ve tezyinatile uğraşan bir adam değildir*". Abdullah Ziya şöyle devam ediyor; "*bugünün mimarı düşünür… her ihtimali görür ve yaptığı, icat ettiği eseri de kendisinden başka kimse yapamaz. Türkiye'de de bu mimar ortaya çıktığı gün… Türk mimarları da tefrruat ve detayla değil, fikir ve düşünce ile esas kitleler üzerinde oynadıkları gün… Her yapı sahibi onu aramağa ve ona gitmeğe mecbur olacaktır. Bu asırda her eve düşünmeden bir çivi bile çakılamaz. Türk mimarları da Türk içtimai hayatına veçhe vermek için hazırlanıyorlar. Şurası bilinmelidir ki Türk evini bir ecnebi- Bizim içtimai temayüllerimizi bilemeyeceğinden - katiyen yapamaz. Aile doktoru kullandığımız gibi bir aile mimarı da kullanmağa mecburuz*" [461].

1935 yılında, mimarlardan serbest çalışanların, iş ve kazanç durumları incelenerek maktu kazanç vergilerinin belirlenmesi için, Abdullah Ziya, Zeki Sayar, Victor Adamantidis, Avadis Saraf(yan) ve Jan Tülbentçiden oluşan bir komisyon

kurulmuştur. Çalışmalar neticesinde bu mimarlar dört kategoriye ayrılmıştır. Buna göre; Birinci Sınıf Mimarlar olarak, 1915 mezunu Zühtü Başar, Seyfi Arkan, Yorgiadis, Sedat Hakkı, Tahsin Sermet, İkinci Sınıf Mimarlar olarak, Abdullah Ziya, Abidin Mortaş, Arif Hikmet, Ahmet Burhanettin, Aram Bardizban, Aram Şekerci, Avadis Saraf, Apostol Pistikas, Dimitri Çilemis, Hüsnü, İbrahim, Jan Tülbentçi, Sırrı Bilen, Muzaffer Tolun, Toma Ağaoğlu, Vahram Krizep, Torkum Çubukçu, Yahya Ahmet, Zeki Sayar, Üçüncü Sınıf Mimarlar olarak, Arif Şayla, Yeni Dünya, Viktor Adamantidis, Alaattin, Bekir İhsan, İstepan Papazyan, Herant Karyolacı, Anriko Konsoli, Zeki Kemal, Osep Basmacı, Piyer Tülbentçi, Rebii Refik, Simon Lokmagöz, Şevki Balmumcugil, Mehmet Vedat, İstepan Kalfaoğlu, Şinasi, Dördüncü Sınıf Mimarlar, Armanak Astarcı, Agop Çırak, Berç, İstepanyan, Muzaffer Hasan, Röne Haik, Simonidis, Tahir, Torkum Setyan, Vangel Ranos, İzzettin Nuri, Mecit, Nurettin olarak belirlenmiştir [172].

Burada amaçlanan husus "*mimarların maktu kazanç vergilerinin tayini için sınıflara ayırmak*" olarak açıklanmıştır. Komisyon tarafından ayrıca, sınıflandırmanın esasları hakkındaki kurallar ortaya konmuştur. Bu kuralların içinde mimarların büro faaliyetlerine birinci dereceden etki edecek bir madde yer almaktadır. Buna göre; "*Büro sahipleri mimarlar evvelce vilayetlerin ve devletin birçok proje ve mimari işlerini ücret mukabilinde yaparlar ve bu surete bürolarını çalıştırırlardı. Yeni nafia teşkilat kanunu bütün devlet yapıları projelerinin nafia bakanlığında yaptırılmasını amir olduğundan proje ve kontrol ile geçinen yani hakiki mimarlık müşkül ve dar bir kazanç sahası içinde kaldığı açıkça görülür. Bugün kanunlar ile mimarlara tahsis edilmeyen mimarlık sahasında müstevlilerin mevcudiyeti diğer ihtisas sahiplerinin mimari işler yapmaları belediyelerin lakaydi ve ihmali, ecnebi mimarların serbestçe çalışmaları, devlet projelerinin mimarlara yaptırılmaması gibi engeller diplomalı mimarları hayatlarını kazanmak için yapı müteahhitliğine sevketmektedir. Bugün memleketimizde mimarlık ederek hayatını kazanan tek bir meslektaşımız yoktur. Yapı müteahhitliği ise herhangi bir sermayedarın yapabileceği veya yapmakta olduğu ticari bir iştir ki bunun da vergisi mukavelelerden maktuan alınmaktadır. Serbest meslek erbabı için tarhedilen maktu*

kazanç vergisi ise mesleki müktesebat ve sanatı yüzünden para kazanananlara ait bir vergi olduğundan yalnız mimarlık ederek hayatını müreffeh bir surette kazanan bir mimar halen memleketimizde mevcut olmadığından komisyonumuz uzun incelemelerden sonra yukarıdaki sebepleri esas tutarak mimarları sınıflandırmış ve ancak fevkalade sınıfa girebilecek kazanç temin eden kimsenin maalesef mevcut olmadığına karar vermiş olduğunu saygılarımızla bildiririz" [172].

Bu görüşler, mimarlarımızın içinde bulundukları zor durumu ortaya koymaktadır. Mimarlık faaliyetlerinin önemli bir kısmının büyük kamu yapılarının inşaası özelinde devletin kontrolünde olduğu bir ortamda, bu yapıların projelerinin mimari müsabaka yerine kamu kurumları içerisinde yaptırılacak olması, zaten dar bir sahada çalışan mimarları oldukça zorlamış gibi görünüyor. Kurumlar içerisinde hazırlanan projelerin bir kısım müteahhit veya kalfalara ihale edilmesi, yapı üretim piyasasında kamu-müteahhit-kalfa iş birliği içerisinde mimarı dışarıda bırakan bir sonuç ortaya çıkarmıştır. Bunun olumsuz etkisi, mimarlığın sadece kamu kurumlarında yapılabilir bir yetkinlik olarak tanınmasına ve mimarın rolünün "*kamu kurumunda kısıtlı zamanda çizim yapan kişi*" rolüne indirgenmesi şeklinde kendini gösterir. Bu sistemin içerisinde kendine yer bulamayan mimarın, büro sahibi olarak, serbest mimarlık yapma imkânı oldukça daraltılmıştır. Tüm bu sebepler, mimarların serbest büro sahibi olabilmelerini oldukça zorlaştırarak, Türkiye'de mimari büroların ortaya çıkmasını geciktirmiştir.

Tüm bu zorluklara rağmen, mimarların özel bürolar kurduğu görülmektedir. 1923-1938 yıllları arası mezun olanlar dışında kalan isimler tarafından açılan bürolara 1915 mezunu Zühtü Başar'ın 1931 yılında Ahen-Münih Han'daki bürosu, 1909 mezunu Tahsin Sermet'in, 1940 yılında Bozkurt/Gümüşlü Han, 14 numaradaki bürosu, 1906 mezunu Vahram Krizep'in 1931 yılında Adalet Han 7 numara, 1940 yılında yine aynı hanın 16 numaralı odasında bulunan bürosu ve Sarkis Taşçıyan'ın, 1931 yılında Roman Han (Yeni Cami Çeşme Sokak), 11 numarada bulunan bürosu örnek olarak verilmelidir [68].

Tez kapsamında, biyografileri oluşturulan, Güzel Sanatlar Akademisi'nden 1923-1938 yılları arasında mezun olan isimler tarafından ilerleyen yıllarda kurulan, tek

veya birden çok ortaklı bürolar değerlendirmeye alınmıştır. Ortaklı bürolarda, mimarlardan en az birinin Güzel Sanatlar Akademisi mezunu olması kriter olarak belirlenmiştir.

Bu doğrultuda tespit edilen bürolar şu şekildedir;

1- Şevki Balmumcu Mimarlık Bürosu

2- Reşat San Mimarlık Bürosu

3- Berç Zartar Mimarlık Bürosu

4- Adil Denktaş-İzzettin Taşören Mimarlık Bürosu

5- Harutyan Sarafyan Mimarlık Bürosu

6- Samih Akkaynak Mimarlık Bürosu

7- İstepan Aratan Mimarlık Bürosu

8- Muzaffer Pulur Mimarlık Bürosu

9- Aziz Börü Mimarlık Bürosu

10- Hristo Yordanidis Mimarlık Bürosu

11- Recai Akçay Mimarlık Bürosu

12- Yüksek Mimar Reşat Akıncılar Mimarlık Bürosu

13- M3 Şehircilik Mimarlık İnşaat Atelyesi

14- Seyfi Arkan Türk Himark Yapı Müessesesi

15- Yüksek Mimar Fazıl Aysu

16- Abidin Mortaş, Cemil Finci ve Faruk Galip Mimarlık Ortaklığı

17- Zeki Sayar-Abidin Mortaş Ortaklığı

18- Zeki Sayar Mimarlık Bürosu

19- Ömer Faruk Galip (Faruk Çeçen) Yapı Bürosu

20- Yüksek Mimar-Mühendis Rebii Gorbon Mimarlık Bürosu

21- Birleşmiş Mimarlar Ortaklığı

22- AHE Mimarlık ve Şehircilik Atölyesi

23-Sami Arsev, Sırrı Bilen, Muzaffer Tolun Ortaklığı

24-Tahir Tuğ-Neşet Akatay Ortaklığı

25- Vanlı Mimarlık Bürosu (Muzaffer Vanlı)

26-Yüksek Mimar Ahmet Sedat Erkoğlu

27-Yüksek Mimar Reşit Akal

28-Sadi Atagören Mimarlık-Müteahhitlik Bürosu

29-Orhan Safa-Rana Zipçi Mimarlık Bürosu

3.3.1 Şevki Balmumcu Mimarlık Bürosu

Şevki Balmumcu, çeşitli kurumlarda görev yapmasının ardından, 1939-1940 yıllarında serbest mimarlığa başlamıştır. Ancak kurduğu bürosunu, işsizlik nedeniyle kısa sürede kapatmak zorunda kalmıştır. Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları başlıklı kitapçığa göre, Şevki Balmumcu, 1940 yılında Refah Apartmanı, 210/2 Bomonti, Pangaltı adresinde bulunmaktadır [245][64]. Ancak buranın hangi amaçla kullanıldığı hakkında yeterli bilgi mevcut değildir. Balmumcu, 1945-1947 yılları arası Tekel Genel Müdürlüğü'nde göreve başlamış, 1947-1948 yıllarında bu işinden ayrılarak tekrar büro açmış ve serbest mimar olarak çalışmaya başlamıştır. Ancak, Balmumcu bu büroda da işsizlik nedeniyle zor dönemler geçirmiştir. Önal'a göre, Balmumcu, bürosunu ayakta tutmaya çalıştığı dönemde, Maliye'ye verdiği gelir vergisi beyanlarında herhangi bir gelir gösterememiştir [245]. Faaliyetini hangi yıl sonlandırdığı bilinmeyen büronun konumu hakkında da yeterli bilgi mevcut değildir.

3.3.2 Reşat San Mimarlık Bürosu

Reşat San'ın Bürosunun, mimarın 1930'lu yılların sonuna doğru Ankara'dan İstanbul'a dönmesinin ardından kurulduğu anlaşılmaktadır. San, 1932 yılında mezun olmasının ardından, kariyerinin ilk yıllarını, Bedri Tümay ve Celal Biçer gibi isimlerle birlikte yapılar inşa ettiği Ankara'da geçirmiştir. 1936 yılında Celal Biçer'le birlikte Ankara'da Bekarlar için bir pansiyon binasını (Kutlu Pansiyon Evi) [95] inşa etmesinin ardından İstanbul'a dönüş yaptığı anlaşılmaktadır. İstanbul'daki bürosu, 1940 yılında basılan Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları başlıklı kitapçığa göre, Nordstern Han, No:22 Galata adresinde bulunmaktadır [64]. Büronun faaliyetleri hakkında yeterli bilgi mevcut değildir.

3.3.3 Berç Zartar Mimarlık Bürosu

1934 yılında Güzel Sanatlar Akademisi'nden mezun olan Berç Zartar'ın, Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları başlıklı kitapçığa göre, 1940 yılında Galata Bahtiyar Han No:22'de, Seyfi Arkan ile aynı büroda bulunmaktadır [64]. İkilinin aynı mekânı paylaşma üzerine veya birlikte çalışan bir ortaklık üzerine şekillenen

bir çalışma birliktelikleri olabilir. Öte yandan, Seyfi Arkan'ın 1940'lı yıllardaki yapı üretimi göz önüne alınırsa bürosunda yoğun bir proje üretimi içerisinde olduğu varsayılabilir. Bu doğrultuda Berç Zartar'ın, ortaklık veya aynı mekânı paylaşma ihtimali dışında, Seyfi Arkan'ın büro çalışanı olarak, bu projelerin üretimine katılan isimlerden biri olduğu da kabul edilebilir.

3.3.4 Adil Denktaş-İzzettin Taşören Mimarlık Bürosu

1924 yılında Güzel Sanatlar Akademisi'nden mezun olan Adil Denktaş (Hasan Adil) mezuniyetinin ardından kamu kurumlarında çalıştıktan sonra, 1934 yılından itibaren serbest çalışmak üzere bir büro kurmuştur [117]. Annuaire Oriental yıllıklarının 1938 yılı kayıtlarına göre Adil Denktaş'ın bürosu Galata Unyon Han, No:62 adresinde bulunmaktadır [37]. Bu dönemde bürosunda tek başına olduğu anlaşılmaktadır. 1934-1940 yılları arasında, İstanbul'un çeşitli semtlerinde inşa edilen konut ve apartmanlar ile bazı resmi binaların taahhüt işlerini bu büroda tamamlamıştır [117]. 1940 yılında ise, 1928 mezunu İzzettin Taşören'in, büroya katılmış olduğu görülmektedir [64]. Taşören, mezuniyetinin ardından Bursa Maarif Müdürlüğü'nde mimar olarak çalışmaya başlamıştır. Bu görevinden ne zaman ayrıldığı bilinmemektedir. Ancak, 28.12.1940 tarihli bir belgede, 24.05.1935 tarihinden beri herhangi bir devlet memuriyeti görevinde bulunmadığı belirtilmektedir [209][207]. 1938 yılında Denktaş, bürosunda tek başına olduğuna göre, Taşören, 1938-1940 arası bir dönemde büroya katılmıştır. İkilinin nasıl bir ortaklık içerisinde oldukları hakkında yeterli bilgi mevcut olmamakla birlikte, bu ortaklık uzun ömürlü olmamıştır. 1940 yılında, Adil Denktaş bürosunu kapatarak, kamu kurumlarında memur olarak çalışmaya dönmüş, Taşören ise 28.12.1940 tarihinde PTT İdaresine yüksek mimar olarak atanmıştır [117][209].

Denktaş'ın bürosunu ikinci Dünya Savaşı nedeniyle yaşanan zorluklar nedeniyle kapatmış olduğu düşünülebilir. İkili meslek hayatlarının sonraki dönemini kamu kurumlarında memur olarak tamamlamışlardır [117][207].

3.3.5 Harutyan Sarafyan Mimarlık Bürosu

Harutyan Sarafyan, 1936 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık bölümü'nden mezun olmuştur. 1940 yılında basılan Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları başlıklı kitapçığa göre, Harutyan Sarafyan'ın bürosu, Danüb Sigorta Han, No:24, Galata adresindedir [64]. Ancak büronun mesleki faaliyetleri hakkında detaylı bilgi mevcut değildir.

3.3.6 Samih Akkaynak Mimarlık Bürosu

Samih Akkaynak (1904-1971), 1928 yılında Güzel Sanatlar Akademisinden mezun olduktan sonra, bir süre, İstanbul Belediyesinde çalışmış, çeşitli proje müsabakalarında jüri üyeliklerinde görev almış ve Güzel Sanatlar Birliği Mimari Kısmı Başkanlığı yapmıştır [113][216]. 1930'lu yılların ikinci yarısında, İstanbul Belediye'sindeki görevinden ayrılarak Ankara'ya taşınmış ve 1937 yılında Ankara Ticaret ve Sanayi Odası, Koç İşhanı ve 1940 yılında Ankara Cihan Oteli gibi yapıları tamamlamıştır [221][216][220].

Şekil 3.251 Türkay Kibrit Fabrikası [462]

1940'lı yılların başından itibaren İstanbul'a geri dönüş yapan Akkaynak, bir mimari büro kurmuştur. 1940 yılında bürosu Billur Han No:11 Galata adresinde bulunmaktadır. Bürosunda yıllar içinde, General Elektrik Ampul Fabrikası, Kavel Kablo ve İstinye Türkay Kibrit Fabrika binaları (1956) gibi birçok yapıyı tamamlamıştır [216] [64]. Samih Akkaynak, kariyerinin kalan kısmı boyunca bürosunu faal tutmuş ve hayatının son yıllarına kadar bürosunda çalışmıştır [216].

3.3.7 İstepan Aratan Mimarlık Bürosu

İstepan Aratan, 1929 yılında Güzel Sanatlar Akademisi'nden mezun olduktan sonra, uzun yıllar serbest mimar olarak çalışmış, çok sayıda mescit ve cami inşa etmiştir. 1931 yılında Mimar dergisinin ilk sayısında yer alan mimar adreslerine göre, Feneryolu Yaver Ağa Sokak, No:1 adresinde bulunmaktadır. 1938 Annuaire Oriental Yıllığında, Ara Stepan Lutfian, Galata Agopyan Han'da kayıtlıdır. 1940 yılında yayınlanan Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları kitapçığında, Aratan'ın bürosu, Vangel Ranos ile birlikte, Galata Agopyan Han No:5'te bulunmaktadır [269][270][64][37]. Çok sayıda mescit ve caminin mimarı olan Aratan, bürosunda, aralarında Söğütlüçeşme Cami, Şişli Hacı Nimet Özden Camisinin de bulunduğu çok sayıda caminin projelerini hazırlamıştır.

3.3.8 Muzaffer Pulur Mimarlık Bürosu

Muzaffer Pulur, 1926 yılında Güzel Sanatlar Akademisi'nden mezun olduktan sonra bir süre serbest mimarlık yapmış ve Beyoğlu Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü görevlerinde bulunmuştur [150][151]. 1940 yılında yayınlanan Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları başlıklı kitapçığa göre, bürosu, Karakoşoğlu Han, No:8-9, Kürekçiler, Galata adresinde bulunmaktadır [64].

3.3.9 Aziz Börü Mimarlık Bürosu

1928 yılında Güzel Sanatlar Akademisi'nden mezun olan Aziz Börü'nün, 1940 yılında basılan Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları ve Yüksek Mimarlık Mesleği İle Alakadar Mevzuat başlıklı kitapçığa göre, bürosu, Bahtiyar Han No:25 Galata İstanbul adresinde bulunmaktadır [64] [11].

3.3.10 Hristof Yordanides Mimarlık Bürosu

1936 yılında Güzel Sanatlar Akademisi'nden mezun olan Hristof Yordanides'in, 1940 yılında basılan Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları başlıklı kitapçığa göre, Minerva Han, No:2/48 Galata (Bankalar Caddesi) adresinde bürosu bulunmaktadır [64].

3.3.11 Recai Akçay Mimarlık Bürosu

1931 yılında Güzel Sanatlar Akademisi'nden mezun olan Recai Akçay, çeşitli kamu kurumlarında görev aldıktan sonra 1939 yılında Ankara'da serbest mimar olarak çalışmaya başlamıştır [306]. 1940 yılında basılan Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları başlıklı kitapçığa göre, Akçay, Atatürk Bulvarı, Ayberk Apartmanı, Ankara adresinde bulunmaktadır [64].

Bu adresin hangi amaçla (büro-konut) kullanıldığı hakkında yeterli bilgi yoktur. Ankara'da çalıştığı dönemde, Ankara Hukuk Fakültesi, Tekel Genel Müdürlüğü depo binası ve Ankara Yenişehir Palas Oteli gibi projeleri tamamlamıştır [306].

Recai Akçay 1943 yılında bürosunu İstanbul'a nakletmiştir. Ancak İstanbul'daki bürosunun adresi bilinmemektedir. Bürosunun faal olduğu yıllarda inşa edilen Bursa Koza Tarım Satış Kooperatifleri Birliği Binası, Bursa Koza Fabrikası ve Gönen'de depo projelerini bu büroda hazırlamış olmalıdır. Ancak büro uzun ömürlü olmamıştır. Akçay, 1945 yılında önce Belediyeler Fen Heyeti Şehircilik kısmına geçmiş, daha sonra yeni kurulan İller Bankası kadrosuna atanarak mimarlık kariyerine kamu kurumları bünyesinde devam etmiştir [306].

3.3.12 Yüksek Mimar Reşat Akıncılar Mimarlık Bürosu

1937 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden mezun olan Reşat Akıncılar, 1940 yılında basılan Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları başlıklı kitapçığa göre, Ankara'da olup Toprak Ofis Fen Heyeti bünyesinde çalışmaktadır [64].

1974 yılına gelindiğinde ise Reşat Akıncılar'ın Ankara Kavaklıdere, Güven Evleri, Güneş Sokak 15/8 numaralı adreste, "Yüksek Mimar Reşat Akıncılar" ticari ünvanıyla bir serbest mimarlık bürosu yürüttüğü anlaşılmaktadır [435].

Aynı yıl, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde yer alan ilandan, Ankara'da bulunan ticari ikametgahını İstanbul'a naklettiği anlaşılmaktadır. Buna göre; "*Merkezi Ankara vilayeti dahilinde Kavaklıdere Güven Evleri Güneş Sokak 15/8 numaralı mahalde ve Ankara Ticaret Sicili Memurluğunun 2491 sicil sayısında kayıtlı ticaret ünvanı yukarıda yazılı bulunan tacir ticari ikametgahını 1/1/1974 tarihinde İstanbul vilayeti dahilinde Kadıköy semtince Bostancı, Şemsettin Günaltay Caddesinde No:30/A Kat:2 numaralı mahale naklettiğini ve Kadıköy semtinde Bostancı Şemsettin Günaltay Caddesinde No.30/A Kat:2 numarada oturduğunu yeni ticari ikametgahında mimarlık, mühendislik, teknik müşavirlik, inşaat taahhüt, ihracat ve mümessillik işleri ile meşgul olduğunu ve T.C devleti tebaasından bulunduğunu noterden tasdikli imzası ile bildirerek tescil isteğinde bulunduğundan tacirin ticaret ünvanının yukarıda yazılı şekilde 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile Ticaret Sicili Nizamnamesinin 47inci maddesi hükümlerine uygun olarak2/3/1974 tarihinde tescil ettiği ilan olunur*" [435].

Reşat Akıncılar, 1974'te geldiği İstanbul'da, serbest mimarlık faaliyetleri yürütebilmek için, "Yüksek Mimar Reşat Akıncılar" ticari ünvanıyla, "*mimarlık, mühendislik, teknik müşavirlik, inşaat taahhüt, ihracat ve mümessillik işleri*" için Şemsettin Günaltay Caddesi No.30/A Kat:2, Bostancı/Kadıköy adresinde bir büro tertip ettiği anlaşılmaktadır [435]. Akıncılar'ın bu naklin ardından, 1976 yılında Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde yer alan bir diğer ilanına göre ise, 13.11.1974 tarihinde vefat etmesi üzerine ticareti terk ettiği anlaşılmaktadır [434].

İstanbul Ticaret Sicili
Memurluğundan :
Sicil No: 126666/73888

Ticaret Unvanı

YÜKSEK MİMAR
REŞAT AKINCILAR

Merkezi Ankara vilâyeti dahilinde Kavaklıdere Güven Evleri Güneş Sokak 15/8 numaralı mahalde ve Ankara Ticaret Sicili Memurluğunun 2491 sicil sayısında kayıtlı ticaret unvanı yukarıda yazılı bulunan tacir, ticarî ikametgâhını 1/1/1974 tarihinde İstanbul vilâyeti dahilinde Kadıköy semtinde Bostancı, Şemsettin Günaltay Caddesi'nde No: 30/A, Kat: 2 numaralı mahalle naklettiğini ve Kadıköy semtinde Bostancı, Şemsettin Günaltay Caddesinde No: 30/A, Kat: 2 numarada oturduğunu yeni ticarî ikametgâhında mimarlık, mühendislik, teknik müşavirlik, inşaat taahhüt, ihracat ve mümessillik işleri ile meşgul olduğunu ve T. C. devleti tebaasından bulunduğunu noterden tasdikli imzası ile bildirerek tescil isteğinde bulunduğundan tacirin ticaret unvanının yukarıda yazılı şekilde 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile Ticaret Sicili nizamnamesi'nin 47 inci maddesi hükümlerine uygun olarak 2/3/1974 tarihinde tescil edildiği ilân olunur.

(28/29764)

Şekil 3.252 Ankara'dan İstanbul'a nakline dair Sicil Gazetesi İlanı [435]

TİCARİ İKAMETGÂH: Kadıköy semtinde Bostancı mahallesinde Şemsettin Günaltay caddesinde No. 30/A K. 2 numara.

Meşgalesi: Mimarlık, mühendislik, teknik müşavirlik inşaat taahhüt ithalat ihracat ve mümessillik işleri.

Kanunî ve Ticari ikametgâhları ile sicil numarası ve unvanı yukarıda yazılı ve ticarete devam eden tacir Varisi tarafından verilen dilekçede firma sahibinin 13.11.1974 tarihinde vefatı ile ticareti terk ile icra iflas kanunun değişik 44 ncü maddesine göre tanzim olunan mal beyannamesinin tescil ve ilanı istenmiş olmakla 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine uygun olarak 28.5.1976 tarihinde tescil edildiği ilan olunur.

MAL BEYANNAMESİ

Aktif: Yoktur. Pasif: Yoktur.

Yüksek Mimar Reşat Akıncılar varisleri:

Lamia Handan Akıncı, Kendi adıma asaleten çocuklarım kızım, Gülen Akıncılar ve oğlum, Onur Akıncılar adına velayeten (İmza),

35560

Şekil 3.253 Reşat Akıncılar'ın faaliyetlerini sonlandırması [434]

3.3.13 M3 Şehircilik Mimarlık İnşaat Atelyesi

M3 Şehircilik Mimarlık İnşaat Atelyesi, 1936 mezunu Asım Mutlu, 1946 mezunu Utarit İzgi ve 1956 mezunu Esat Suher tarafından kurulmuştur. Kurucular, ilk olarak, 1959-1961 yılları arası Yılmaz Zenger, Ünal Demiraslan ve Zühtü Müridoğlu ile birlikte M6 Mimarlar Grubu adı altında çalışmaya başlamışlardır. 1961 yılına gelindiğinde, Asım Mutlu, Utarit İzgi ve Esat Suher'den oluşan ekip, yeniden yapılanmaya giderek, "*M3 Şehircilik Mimarlık İnşaat Atelyesi*" adı altında devam etme kararı almışlardır. Ortaklardan Asım Mutlu ve Utarit İzgi Güzel Sanatlar Akademisinde Hoca iken, Esat Suher 1959 yılında, Mutlu'nun asistanı olarak akademiye girmiştir. Akademi bünyesinde görev yapan hocalardan kurulu ekip, büro olarak da Akademi binasındaki kendi oda ve atölyelerini kullanıyorlardı. Ekip, akademi binasında çalışırken, Ataman Demir, Emin Demirkan, Ali Muslubaş ve Yükselen Ayaydın gibi o dönem öğrenci olan birçok isim projelerinde yardımcı olarak çalışmıştır [411][409].

Şekil 3.254 Başak Sigorta ve T.C. Ziraat Bankası Şube Binası [415]

M3 Şehircilik Mimarlık İnşaat Atelyesi, Pendik Adnan Kunt Yalısı (1964), Başak Sigorta Umum Müdürlük ve T.C. Ziraat Bankası Harbiye Şube Binası (1965), Nişantaşı 3MİM Apartmanı (1966), Baltalimanı Paşa Tatar Evi (1966) ve Kalamış'ta Seyfettin Aydemir Evi (1966) gibi projeleri tamamlamıştır [411]. Büro,

1968 olayları sırasında kapatılmıştır. Bu dönem Esat Suher serbest çalışmaya başlamış, Utarit İzgi ise dışarıda kendi bürosunu açmıştır. 1975 yılında ise büro tamamen dağılarak faaliyetlerini sonlandırmıştır [409].

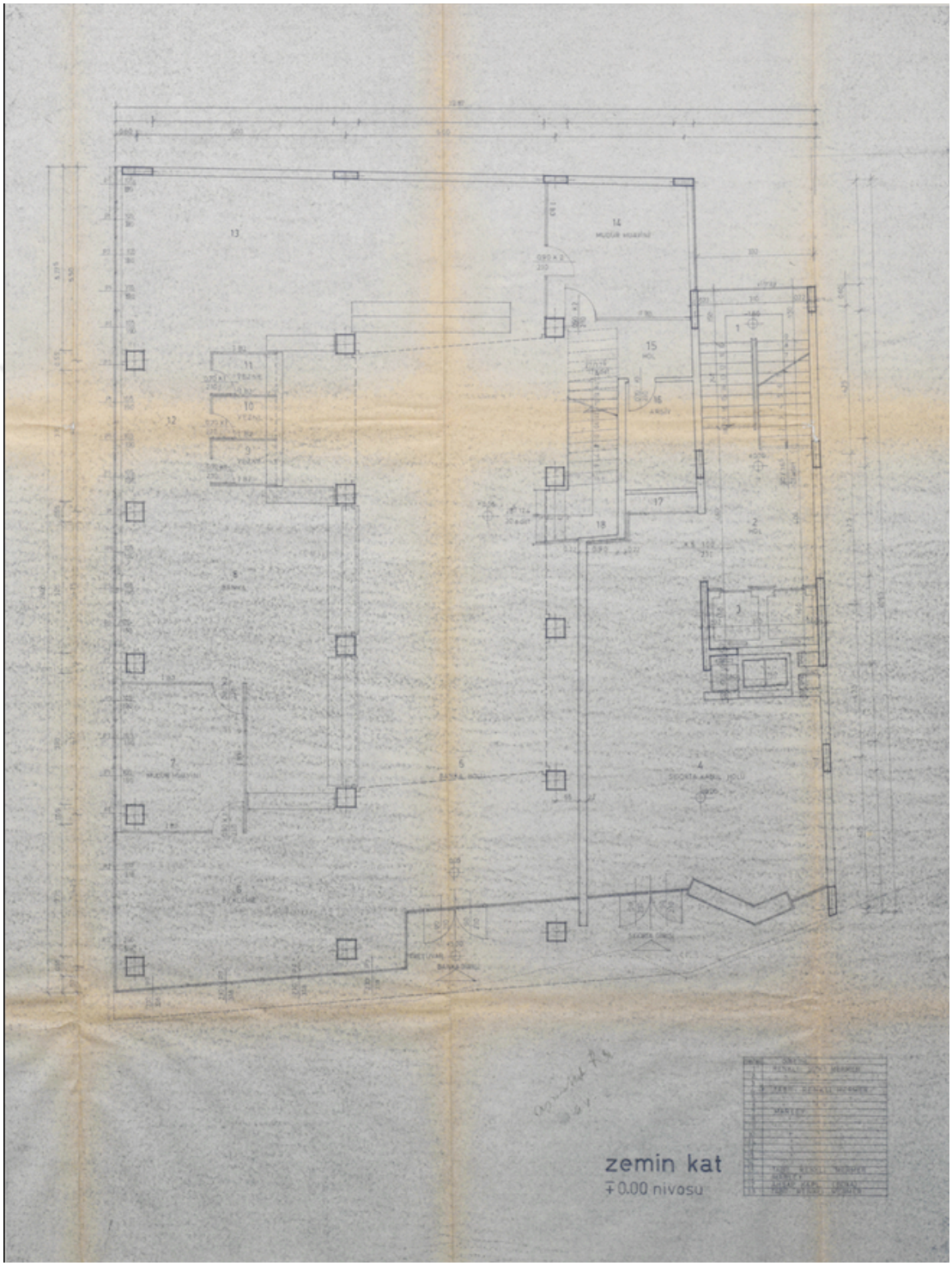

Şekil 3.255 Başak Sigorta ve T.C. Ziraat Bankası Şube Binası [463]

3.3.14 Seyfi Arkan Türk-Himark Yapı Müessesesi

Seyfi Arkan, Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinde öğrenciyken, Palabıyık Galip ve Galip Fesçi'nin sahibi olduğu İdare-i Fenniye isimli mühendislik bürosunda çalışmaya başlamıştı. 1934 yılında, Berlin'den döndükten sonra açılan Hariciye Köşkü Proje Yarışmasında birinci oldu. Tekeli'ye göre, "*Daha önce önemli bir yapı deneyimi bulunmayan Seyfi Arkan, 30 yaşında önemli bir devlet binasının yapımını yükleniyordu. Cumhuriyet yöneticileri modern mimarlığın pratiği etkilemesini istiyorlardı. Bunun için yabancı mimarların birikiminden yararlanmaya çalışılıyordu. Ama özellikle dünya krizi sonrasında Yerli Malları ve Tasarruf Cemiyeti kurulmuştu. Mimarlık hizmetinin de yabancılardan çok, yerli mimarlar ile sağlanmasını istiyorlardı. Yönetim, deneyimsiz, yeni yetişen bu gençlere doğrudan iş veremiyordu, ama bu gençlerin yarışmaları kazanmaları halinde bu işlerin onlara verilmesi kolaylaşıyordu*" [86].

Yarışmayı kazanması ile birlikte Seyfi Arkan'ın, kariyerinde giderek yükseldiği görülmektedir. İlerleyen yıllarda Atatürk'ün talimatıyla yaptırılan birçok projenin kendisine verilmesiyle, Arkan, "Atatürk'ün mimarı" olarak tanınmaya başlamıştır. Zeki Sayar, Atatürk'ün mimarı olma konusunu: "(...) *Seyfi'ye saray mimarı diyorduk biz, Atatürk'ün mimarıydı. Hatta Arkan soyadını da Atatürk verdi ona. Atatürk'ün hemşiresinin evini o yaptı. Şimdi bakın, mesela Yalova'daki Termal Oteli projesi Sedad'ındır, Atatürk'e gidip geliyordu. Fakat Sedad Atatürk'le yakınlık kuramadı, yani onun mimarı olamadı. Seyfi oldu*" şeklinde açıklar. Batur ise, Seyfi Arkan'ı, "*Arkan, 1938 de Atatürk'ün ölümüne değin bir devlet mimarı gibi hizmet vermiş ve dönemin diğer mimarlarına göre birçok kamu yapısının tasarım ve inşasına imza atmıştır*" şeklinde anlatır. Öte yandan, İlhan Tekeli, Seyfi Arkan'ı Atatürk'ün mimarı olarak tanımlamanın bir dereceye kadar doğru kabul edilebilir olduğunu ancak bu yargıda çok aşırıya kaçılmaması gerektiğini ifade etmektedir. Tekeli şöyle devam ediyor: *"1935 yılında Atatürk'ün kız kardeşi Makbule Atadan'ın Ankara'daki villasını yapmıştır. 1936 yılında Florya Cumhurbaşkanlığı Deniz Köşkü Yarışması'nı kazanmıştır. Bu yıllarda Atatürk'ün hastalığı yaşamını etkilemeye başlamıştır. Köşk 43 gün gibi kısa bir sürede inşa edilir. Bunun üzerine Florya*

Köşkü'yle ilgili olarak yapılacak kompleksin diğer binalarının planlama ve projelendirmesi işi Seyfi Arkan'a verilir. Bu yıllarda artık Atatürk'ün mimarı olarak tanınmaktadır. Bu nedenle devlete ilişkin bazı binaların mimari tasarımlarının Seyfi Arkan'a verildiği söylenebilir. Ama böyle bir yargıyı çok abartmamak gerekir. Çünkü Seyfi Arkan'ın aldığı işlerin büyük bir kısmı yarışma birinciliği sonucudur. Belki Atatürk'e yakın olması bu binaları yaparken karşılaşabileceği bürokratik dirençlerin azalmasına bir ölçüde katkı yapmıştır" [85][86].

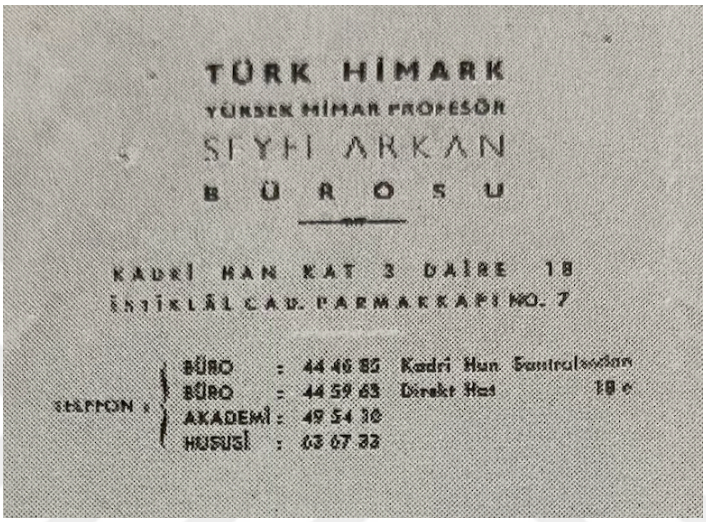

Şekil 3.256 Türk-Himark'a ait bir yazışmada bulunan künye [238]

Tekeli'nin de ifade ettiği doğrultuda, Seyfi Arkan özelinde önemli olan husus, bütün bu yapılarının üretimini, kamu kurumlarının bünyesinde çalışarak değil, serbest büro sahibi mimar olarak gerçekleştirmesidir. Özelinde Atatürk için, genelinde ise bürokrasi ve bakanlık yapılarının üretimi için çalışan Arkan, bunun yanında Üçler Apartmanı örneğinde gördüğümüz üzere, özel işverenler için de yapılar üretmiştir [86] [78].

Seyfi Arkan, serbest mimarlık bürolarının ilk örneklerinden birinin başında bulunmaktadır. İlk bürosu 1940 yılında, Bankalar Caddesi Bahtiyar Han'ın 22 numaralı odasındadır. Aynı tarihte, mimar Berç Zartar'ın da yanında olduğu anlaşılmaktadır [64]. Buradan sırasıyla, Rusya Konsolosluğu karşısındaki Ay Han'a, Küçük Parmakkapı Sokak'ta bulunan Kadri Han'a ve son olarak Harbiye K Han'a taşınmıştır [86].

Mehmet Murat Gür, 1968 yılında gittiği Seyfi Arkan'ın K Han'da bulunan ofisini şöyle anlatıyor: (...) "*Öğleden sonra Seyfi Hoca'nın bürosunun yolunu tuttum. Cumhuriyet Caddesi, Taksim'e yakın K Han, sahibi Mehmet Kavala. Büyük gösterişli bir bina, alt katı arkadlı, bir banka var karşısında. (...) Kapıda sırmalı apoletli kapıcı yolumu kesince iyice mest oldum. Seyfi Hoca ile görüşeceğimi söyleyince bana, "Asansör'e gerek yok, şu merdivenden bir kat yukarı çık, daire kapısında ismini görürsün" dedi. (...) Atölye küçük bir ara kat, Seyfi Hoca'nın odası genişçe, ışıklı ve dışarıya bakıyor. Masası gösterişli büro masalarından. Oturma grubunun koltukları cam göbeği rengi deri ve koltuk ayakları her an kırılacakmış gibi konik kesimli ve dışa eğimli yapılmış*" [464] [64].

Tekeli; 1940'lı yıllar sonrası Arkan'ın bürosunun adının "*Türk Himark Plan ve Yapı Müessesesi*" olduğunu ifade etmiş ve bunun *yalnızca bir mimarlık bürosu mu yoksa inşaatları da yapan bir müteahhitlik şirketi mi* olduğu konusunun yeterince açık olmadığını belirtmiştir [86].

Seyfi Arkan, 1940'lı yıllarda bürosunu sürdürmüş ancak bu büro Tekeli'ye göre "*belli bir büyüklüğü aşmış, düzenli bir bürodan çok, zor ayakta tutulan bir büro*" şeklindedir. Seyfi Arkan bu dönem, bürosunu ayakta tutabilmek için mimari yarışmalardan, imar planı hazırlama, sanayi yapıları, fuar pavyonları için dekorasyon gibi çeşitli alanlarda iş almak için çaba harcamıştır [86]. Tekeli, Seyfi Arkan'ın, 1960'lı yıllarda aldığı birçok projenin iptal edilmesi neticesinde bariz şekilde moralinin bozulduğunu ve bürosunu ayakta tutmakta zorlandığını ifade etmektedir [238]. Seyfi Arkan, 1966 yılında vefat etmiş ve bürosunun faaliyetleri sonlandırılmıştır.

3.3.15 Yüksek Mimar Fazıl Aysu

Yüksek mimar Fazıl Aysu, mimarlık eğitimini tamamladıktan sonra İnönü Stadyumu, Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Salonu, Ali Sami Yen Stadyumu, Fatih Karagümrük Stadı, Beykoz Spor kulübü binası, Başak Sigorta Umum Müdürlük ve T.C. Ziraat Bankası Harbiye Şube Binası, Sümerbank İstanbul Sergi Binası, Türk-Philips Firması Binası gibi aralarında büyük ölçekli kamu binalarının da bulunduğu birçok yapının mimari projesini hazırlamış, müteahhitliğini yapmıştır [413]. İstanbul Ticaret Odası firma sicil kayıtlarına göre, 01/08/1943 Ana Sözleşme Tescil Tarihli, Ticaret Ünvanı "Yüksek Mimar Fazıl Aysu" olan bir firma kurulmuştur. Ticari merkezi İstanbul Harbiye Semti Cumhuriyet Caddesi 139/5 numara olarak belirlenmiştir.

Firmanın 11 Şubat 1981 tarihli 184 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde çıkan ilanında firmanın meşgalesi, "*Resmi dairelere karşı inşaat proje ve fenni mesuliyet taahhüdü ile her türlü taahhüt işleri mobilya dekorasyon işleri ve ithalat işleri*" olarak açıklanmıştır. Aynı tarih ve sayılı gazetede yayınlanan ilanın devamında "*Kanuni ve Ticari ikametgahları ile sicil numarası ve unvanı yukarıda yazılı ve ticarete devam eden tacir tarafından verilen dilekçede 29.12.1980 tarihinde ticareti terk ettiğinin ve icra iflas kanununun değişik 44.üncü maddesine göre tanzim olunan mal beyannamesinin tescil ve ilanı istenmiş olmakla keyfiyetin 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine uygun olarak 29.12.1980 tarihinde tecil edildiği ilan olunur*" ifadesi yer almaktadır.

Bu doğrultuda Yüksek Mimar Fazıl Aysu tarafından 01/08/1943 Ana Sözleşme Tescil Tarihli, "Yüksek Mimar Fazıl Aysu" ünvanı adı altında, meşgalesinde belirtilen proje ve fenni mesuliyet taahhüdü işlerinin yürütüldüğü bir ticari büronun kurulduğu ve 29.12.1980 tarihindeki "terki ticaret" ilanına kadar faaliyetlerine devam ettiği ifade edilebilir [465][466]. Geçen süre zarfında büronun faaliyetlerine herhangi bir dönem ara verdiğine dair bir bilgi mevcut değildir.

Ticaret Sicili Gazetesinde verilen ilanda firmanın meşgalesi kısmında belirtilen "*Resmi Dairelere karşı inşaat proje ve fenni mesuliyet taahhüdü*" ifadesi Fazıl Aysu'nun, bürosunun faaliyetleri hakkında bilgi verebilir. Taahhüd ettiği veya projesini hazırladığı yapıların arasında stadyumlar, gösteri merkezleri, sigorta müdürlükleri, banka şubeleri ve fabrika binaları gibi kamu ve resmi kurumlara ait yapıların sayıca çoğunlukta olması büronun çalışmalarının ağırlıklı olarak bu doğrultuda yürütüldüğü fikrini güçlendirmektedir.

İSTANBUL TİCARET ODASI 1882

Firma Detayları

Durum
- Firmanın dosyasında firma ile ilgili takyidat bulunmaktadır.
- Sicil kaydı kapalı!

Sicil No
30423-0

Oda Sicil No
30423

Mersis No

Firma Ünvanı
YÜKSEK MİMAR FAZİL AYSU

İş Adresi
CUMHURİYET CAD.NO.139 GİRİŞ KATI TAKSİM

Telefon No

Faks

Web Sayfası

Odaya Kayıt Tarihi

Ana Sözleşme Tescil Tarihi
01/08/1943

Vergi No
Mevcut Değil

Sermaye
0 TL

Meslek Grubu

Nace Kodu

Firmanın iş Konusu
Firmanın iş konusu bulunamadı!

Tescil ve Gazete Bilgileri

Yapılan İşlem	Tescil Edilen Belgenin Türü	Belgenin Tarihi	Tescil Tarihi	TTSG Tarihi	Belge Sayısı	Sayı
Terki Ticaret	Fert Değiş.		29/12/1980	11/2/1981	0	184

Şekil 3.257 Fazıl Aysu İstanbul Ticaret Odası Firma Sicil Kaydı [466]

İstanbul Ticaret Sicili Memurluğundan :

Sicil No: 30423/10503

Ticaret Unvanı.

YÜKSEK MİMAR

FAZIL AYSU

Kanuani İkmetgah:

İstanbul Vilayeti dahilinde Harbiye semtinde Cumhuriyet caddesinde 139/5 numara.

Ticari Merkezi :

Harbiye semtinde Cumhuriyet caddesinde 139/5 numara.

Meşgalesi :

Resmi dairelere karşı inşaat proje ve fenni mesuliyet taahhüdü ile her türlü taahhüt işleri mobilya dekorasyon işleri ve ithalat işleri.

Kanuni ve Ticari ikametgahları ile sicil numarası ve unvanı yukarıda yazılı ve ticarete devam eden tacir tarafından verilen dilekçede 29.12.1980 tarihinde ticareti terk ettiğinin ve icra iflas kanununun değişik 44. cü maddesine göre tanzim olunan mal beyan namesinin tescil ve ilanı istenmiş olmakla keyfiyetin 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine uygun olarak 29.12.1980 tarihinde tescil edildiği ilan olunur.

(Mal Beyanı)

1980 Bilanço

Aktif:	
Sermaye	30.000.—
Mal mevcudu	yok
Borç	yok
Alacak	yok
Ödenecek vergi	yok
	30.000.—
Pasif.	
30.000.—	
yok	
yok	
yok	
yok	
30.000.—	

Not: Firma 1980 yılında faaliyette bulunmamıştır.

(3—A) (20/8300)

Şekil 3.258 Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi [465]

1951 yılında sözleşmesini imzaladığı Arşimidis Han projesi incelendiğinde, Fazıl Aysu'nun mimari proje üretimi ve yüklenicilik faaliyetlerini nasıl yürüttüğüne dair ipuçlarına ulaşılmaktadır. Buna göre, Arşimidis Han giriş cephesi çiziminin sağ alt kısmında, projeyi çizen mimara ait olduğunu kabul edebileceğimiz "Y. Mimar Panayol Yorgiadis" ibaresi bulunmaktadır. Projenin arka sayfasında ise işveren Arşimidis Müessesesi Otomobil Malzemesi Ticareti T.A.Ş. ile Fazıl Aysu arasında imzalanan sözleşme bulunmaktadır. Sözleşmede "*Arşimidis Müessesesi Otomobil Malzemesi Ticareti T.A.Ş. İle Y. Mimar Fazıl Aysu arasında Galata'da Okçu Musa Caddesinde 25, 26, 27 parsel No'lu arsalar üzerine inşa edilecek binaya dair 7 Nisan 1951 tarihinde akdedilen sözleşmede ve şartnamelerde zikri geçen, binanın mimari projesi olduğu imza edilir, 7 Nisan 1951*" ifadesi yer alır [467].

Şekil 3.259 Hanın projesi ve Mimar Panayol Yorgiadis imzası [467]

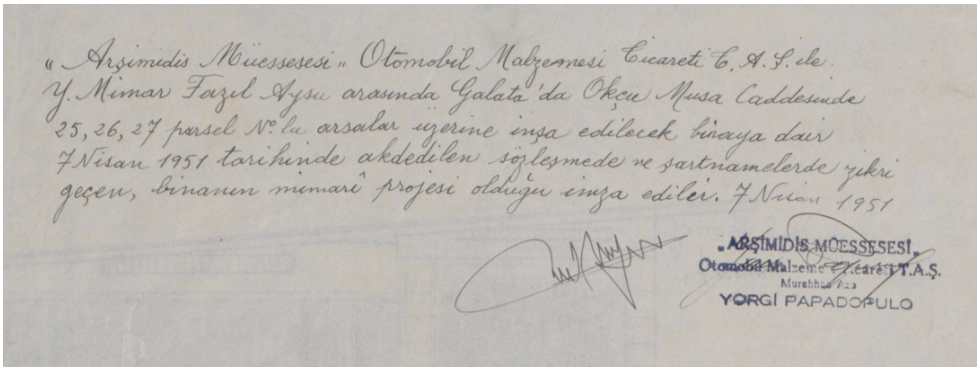

Şekil 3.260 Arşimidis Han Cephe projesi sözleşme imzası [467]

Bu doğrultuda, Arşimidis Han projesinde, Fazıl Aysu mimari projenin üretimine katılmamış, proje Y. Mimar Panayol Yorgiadis tarafından hazırlanmıştır. 1965 yılında inşa edilen, Başak Sigorta Umum Müdürlük ve T.C. Ziraat Bankası Harbiye Şube Binasının önüne asılan proje bilgilerinin yer aldığı tabelada görüldüğü üzere

İstanbul Ticaret Sicili
Memurluğundan :
Sicil No. 30423/10503
YÜKSEK MİMAR FAZIL AYSU

İstanbul Vilâyeti dahilinde Beyoğlu semtinde Ayazpaşa, Kamarot Sokağında İstanbul Palas Apt. 2 numarada oturan ve Taksim semtinde Cumhuriyet Caddesi 139 sayılı apartmanın giriş katındaki müfrez yazıhaneyi mahalli ticarî ikametgâh ittihaz eyleyerek resmi dairelere karşı inşaat proje ve fenni mesuliyet taahhüdü ile her türlü taahhüt işleri, mobilya dekorasyon işleri ile iştigal eden ve Adliye Sicilli Ticaret Dairesiyle İstanbul Ticaret Odasında aynı numara ile müseccel ve mukayyet bulunan yukarıda unvanı ticareti yazılı olan tarafından verilen dilekçede işlerine ilâveten gerek kendi işleri ve gerekse ticaret kasti ile her türlü ithalât yapacağının tescil ve ilânı istenmiş ve yeni kanuna göre tanzim olunan Beyoğlu İkinci Noterliğinden 1/4/1959 tarih 7366 sayılı imza beyannamesiide memuriyetimize tevdi kılınmış olmakla keyfiyetin Ticaret Kanununa uygun olarak 1/4/959 tarihinde tescil edildiği ilân olunur.

(19638)

Şekil 3.261 Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi [468]

İstanbul Ticaret Sicili
Memurluğundan :
Sicil No: 30423/10503

YÜKSEK MİMAR — FAZIL AYSU

İstanbul Vilâyeti dahilinde Beyoğlu semtinde Ayazpaşa mahallesinde Kamarot sokağında İst. Palas Apt.da oturan ve Taksim semtinde Cumhuriyet caddesi 139 No.lu Apt. giriş katındaki müfrez yazıhaneyi mahalli ticari ikametgâh ittihaz eyleyerek resmi dairelere karşı inşaat proje ve fenni mesuliyet taahhüdü ile her türlü taahhüt işleri mobilya dekorasyon işleri ve ithalât işleri ile iştigal eden ve Adliye Sicilli Ticaret Dairesiyle İstanbul Ticaret Odasında aynı numara ile müseccel ve mukayyet bulunan yukarıda unvanı ticareti yazılı olan tarafından verilen dilekçede işlerine ilâveten (Akdemi) ismi altında kitap bastırmak, satmak ve saire neşriyat işleri ile meşgul olacağının tescil ve ilânı istenmiş olmakla keyfiyetin Ticaret Kanununa uygun olarak 13/5/1961 tarihinde tescil edildiği ilân olunur.

(25149)

Şekil 3.262 Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi [469]

Müteahhit başlığı altında, Y.Mim. Fazıl Aysu ve ortakları Osman Başaran ve Selahattin Taray'ın, mimari proje kontrol kısmında ise M3 Mimari Bürosunun ismi

verilmektedir. Mimari projesi M3 Mimari Bürosu tarafından hazırlanan yapının, Fazıl Aysu ve ortakları tarafından taahhüt edilerek tamamlandığı anlaşılmaktadır [467]. Öte yandan, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde 8 Mayıs 1959 tarihinde 30423/10503 sicil numaralı Yüksek Mimar Fazıl Aysu başlıklı ilan Fazıl Aysu'nun firmasının diğer faaliyetleri hakkında bilgi vermektedir. Buna göre, "*İstanbul Vilayeti Dahilinde Beyoğlu Semtinde Ayaspaşa, Kamarot Sokağında İstanbul Palas Apt. 2 numarada oturan ve Taksim semtinde Cumhuriyet Caddesi 139 sayılı apartmanın giriş katındaki müfrez yazıhaneyi mahalli ticari ikametgah ittihaz eyleyerek resmi dairelere karşı inşaat proje ve fenni mesuliyet taahhüdü ile her türlü taahhüt işleri, mobilya dekorasyon işleri ile iştigal eden ve Adliye Sicilli Ticaret Odasında aynı numara ile müseccel ve mukayyet bulunan yukarıda unvanı ticareti yazılı olan tarafından verilen dilekçede işlerine ilaveten gerek kendi işleri ve gerekse ticaret kasti ile her türlü ithalat yapacağının tescil ve ilanı istenmiş ve yeni kanuna göre tanzim olunan Beyoğlu İkinci Noterliğinden 1/4/1959 tarih 7366 sayılı imza beyannamesinde memuriyetimize tevdi kılınmış olmakla keyfiyetin Ticaret Kanununa uygun olarak 1/4/1959 tarihinde tescil edildiği ilan olunur*" ifadesi yer almaktadır. İlanda açıklandığı üzere Fazıl Aysu, belirtilen adreste devam ettiği Taahhüt işlerine ilaveten, yurtdışından gerek kendi işiyle ilgili, gerekse ticaret amaçlı ithalat yapma izni almıştır [468]. Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinin 16 Haziran 1961 tarihinde yayınlanan ilanında ise, "*İstanbul Vilayeti dahilinde Beyoğlu semtinde Ayazpaşa mahallesinde Kamarot sokağında İst. Palas Apt.da oturan ve Taksim semtinde Cumhuriyet caddesi 139 Nolu Apt. giriş katındaki müfrez yazıhaneyi mahalli ticari ikametgah ittihaz eyleyerek resmi dairelere karşı inşaat proje ve fenni mesuliyet taahhüdü ile her türlü taahhüt işleri mobilya dekorasyon işleri ve ithalat işleri ile iştigal eden ve Adliye Sicilli Ticaret Dairesiyle İstanbul Ticaret Odasında aynı numara ile müseccel ve mukayet bulunan yukarıda unvanı ticareti yazılı olan tarafından verilen dilekçede işlerine ilaveten (Akdemi) ismi altında kitap bastırmak, satmak vesaire neşriyat işleri ile meşgul olacağının tescil ve ilanı istenmiş olmakla keyfiyetin Ticaret Kanununa uygun olarak 13/5/1961 tarihinde tescil edildiği ilan olunur*" ifadesi yer almaktadır. İlanda açıklandığı üzere Fazıl Aysu,

ticari adresinde yürüttüğü faaliyetlerine ek olarak, Akdemi ismi altında kitap bastırma, satma gibi neşriyat işleri ile uğraşmak istemektedir [469].

Sonuç olarak eldeki veriler ışığında, Fazıl Aysu tarafından kurulan "*Yüksek Mimar Fazıl Aysu*" ünvanlı firmanın mimari proje hazırlanması, inşaat taahhütü, mal veya ürün ithalatı ile kitap neşriyatı gibi faaliyetler etrafında şekillendirildiği görülmektedir. 11 Şubat 1981 tarihli 184 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde çıkan ticareti terk ilanına göre, 29.12.1980 tarihinde büro faaliyetlerini sonlandırmıştır [465].

3.3.16 Abidin Mortaş, Cemil Finci ve Faruk Galip (Çeçen) Mimarlık Ortaklığı

Abidin Mortaş, Cemil Finci ve Faruk Galip'in (Çeçen) ortak olarak kurdukları bir büronun varlığı bilinmektedir [154]. Oldukça kısa süren bir girişim olarak bu ortaklığın, mimarların hepsinin Güzel Sanatlar Akademisinden 1928 yılında mezun olmaları ile başladığı kabul edilebilir.

Zeki Sayar ise, Arkitekt Dergisinde 25. Yılı Bitirirken başlıklı makalesinde ortaklık hakkında şunları ifade ediyor: "*1928 yılı GSA mezunlarından sekiz on kişi 1930'da Abidin, Cemil ve Faruk'un bürosunda toplanarak dergiyi çıkarmaya karar verdiler*" [470].

Sene 1 Sayı 1
Kânunusani 1931
Bincebbare H. N. 16
Telefon: İstanbul 1307

MİMAR
AYLIK MECMUA

Nüshası 1 lira
Altı aylığı 6 lira
Seneliği 12 lira
Abone olanların adreslerine gönderilir

Mecmuada çıkan yazıların her türlü mesuliyeti imza sahiplerine aittir. Tahrir heyeti makalelerde ileri sürülen ilmî meslekî içtihatlara hiç bir suretle karışmaz, ve mes'uliyet kabul etmez.

Şekil 3.263 Arkitekt Dergisi birinci sayı kapağındaki Bincebbare Han adresi [471]

Ortaklık hakkında Behçet Ünsal'ın Arkitekt 50. Yılını Sürdürüyor başlıklı makalesinde yazılanlar kısmi bilgi sağlamaktadır. Buna göre, "*1925 kuşağından inançlı ve sayıları iki elin parmaklarından az, birkaç genç mimar bir arkadaşlarının yazıhanesinde buluşup söyleşiyorlardı. Burası Abidin'in mimari bürosu idi (o zamanlar yazıhane denilirdi). Belki de bu ilk Türk mimarlık bürosu idi ve Yeni Postane'nin arkasındaki bir işhanının iki odasına yerleşmişti. Orada işten çok, fikir alışverişi yapılırdı*" [472].

Zeki Sayar, toplantıların 1930 yılında gerçekleştirildiğini ifade ettiğine göre, ortaklık bu tarihte en fazla iki yıllık bir geçmişe sahip olmalıdır. Ve bu iki makaleden anlaşıldığı üzere Abidin Mortaş, Cemil Finci ve Faruk Çeçen'in mimarlık büroları İstanbul'da Sirkeci Büyük Postane'nin arkasındaki işhanında yer almaktadır [470]. Zafer Akay buranın Sirkeci Postanesi'nin arkasındaki Bincebbare Han olduğunu ifade eder [473]. Nitekim bu handaki yazıhane,

Arkitekt dergisinin ilk yayınlandığı yer olduğuna göre, derginin ilk sayısında kapakta bulunan Bincebbare Han No:16 adresi, Abidin Mortaş, Cemil Finci ve Faruk Çeçen'in bürolarının adresi olarak kabul edilebilir.

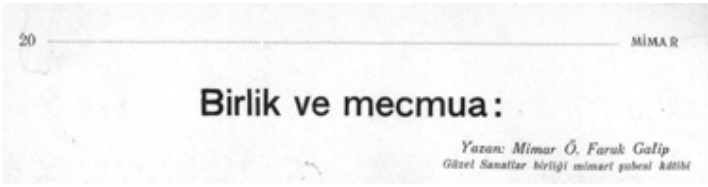
20 MİMAR

Birlik ve mecmua:

Yazan: Mimar Ö. Faruk Galip
Güzel Sanatlar birliği mimari şubesi kâtibi

Şekil 3.264 Faruk Galip'in Arkitekt 1. sayısındaki yazısı [474]

Büronun Arkitekt dergisine katkı vermek ve fiziki mekân sağlamak dışında gerçekleştirdiği faaliyetler hakkında yeterli bilgi mevcut değildir. Ortaklığın derginin çıkmaya başlamasından sonra bir süre kadar daha devam ettiği anlaşılmaktadır. Bu süre boyunca Abidin Mortaş derginin genel içerik sorumlusu olarak görev alırken, Faruk Galip (Çeçen) ise Güzel Sanatlar Birliği Mimari Şubesi Kâtibi sıfatıyla Güzel Sanatlar Birliği'nden haberlerin yer aldığı yazılar hazırlayarak dergiye katkı vermektedir [474][473]. Buradan hareketle, Behçet Ünsal'ın da ifade ettiği gibi, bu ortaklığın mimari proje veya taahhütlük işlerinden ziyade yayıncılık etrafında şekillendiği kabul edilebilir.

Nitekim Faruk Galip (Çeçen) yaklaşık bir sene bulunduktan sonra dergiyle olan ilişkisini kesmiştir. Bu durum üçlünün dergi dışı büro ortaklıklarını da etkilemiş, mesaisini dergiye ayırmaya karar veren Abidin Mortaş, Zeki Sayar'la birlikte Anadolu Han'da bir büroya taşınarak ortaklıktan ayrılmıştır. Faruk Galip (Çeçen) kendi bürosunu kurmuş, Cemil Finci ise müteahhitliğe başlamıştır [473].

3.3.17 Zeki Sayar-Abidin Mortaş Ortaklığı

Bu ortaklığın ilk olarak Arkitekt dergisinin kurulması sırasında Zeki Sayar ve Abidin Mortaş'ın diğer birkaç isimle birlikte çalışma kararı alması esnasında oluştuğu ifade edilebilir. Buna göre derginin sorumluluğunu alan Mortaş ve Sayar, Abidin Mortaş'ın halihazırda Cemil Finci ve Faruk Galip (Çeçen) ile birlikte yürüttükleri mevcut ortaklığın içerisinde birleşmiş ve dergi yayıncılığı temelli çalışma belirli bir süre devam etmiştir. İlk olarak dergi çalışmasında yer alan

Abdullah Ziya, Adana Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü'ne atanarak İstanbul'dan ayrılmış ancak bir süre daha dergiye uzaktan katkı sağlamaya devam etmiştir.

1931 yılından itibaren ise Faruk Galip'in (Çeçen) dergiyle ilişkisini keserek kendi bürosunu kurması ve Cemil Finci'nin de müteahhitliğe başlaması ile birlikte Abidin Mortaş ve Zeki Sayar dergiyi çıkarmaya başladıkları Bincebbare Han No:16 adresinden ayrılarak, Anadolu Han No:20 adresine taşınmışlardır [473]. Taşınma tarihi Arkitekt dergisinin kapağından anlaşılabilmektedir. 1931 yılı Nisan ayında çıkan 4. sayının kapağında "*mimar müstakil bir idarehane tesis ederek atideki adrese nakledilmiştir*" denilerek "Mimar, Aylık Mecmua, Anadolu Han No:20, İstanbul" adresi verilmiştir [475]. Buradan hareketle, büronun kuruluş tarihi olarak 1931 yılının mart ayı işaret edilebilir.

İkilinin birlikte oldukları süreç Cumhuriyet Dönemi mimarlığında önemli gelişmelerinde yaşanacağı bir dönem olması bakımından da ayrıca belirleyicidir. Çünkü dönem mimarlığında öne çıkan güçlü iki ismin kurduğu büro zaman ilerledikçe Akay'ın ifadesiyle "*bir yandan kendi projelerini gerçekleştirdikleri bir yandan da göründüğü kadarıyla ayrımsız olarak kendi kuşaklarının tüm mimarlarının üretimlerini derledikleri kimi zaman da bir buluşma yeri olan dönemin önemli bir mimarlık merkezi"* haline gelmiştir [473].

Tarih olarak incelendiğinde ikilinin dergi veya şahsi projeleri dışında birlikte yaptıkları ilk ve önemli ortak çalışmanın 1933 yılında Zonguldak Halk Fırkası tarafından düzenlenen Zonguldak Halkevi Binası Mimari Proje Müsabakasında kazandıkları Birincilik Ödülü olduğu anlaşılmaktadır [254].

Her iki isminde ortaklık boyunca ortaya koydukları eserler incelendiğinde büro kimliği altında yapılan üretiminin, Zonguldak Halk Evi Binası dışında, büyük oranda Arkitekt dergisi ile sınırlı kaldığı ortaya çıkmaktadır. Şüphesiz tüm sektör tarafından kabul görüp okunan böyle bir derginin üretimi oldukça büyük bir başarıdır. Ancak Arkitekt dergisi dışında yoğun yapı üretimi içerisindeki iki ortağın, aynı büroyu paylaştıkları halde, dergi dışında iş birliklerini sınırlı tutmalarının nedeni tartışılmalıdır. İlk neden fiziki mekânın ortaklaşa kullanımı

neticesinde oluşan ekonomik avantajdır. Büro olarak kullanılabilecek, fiziki imkanları mimari büro için müsait bir işhanı odası bulmak o dönemde kolay olmamakla birlikte ekonomik de değildir. Han odalarının büyük çoğunluğunun Osmanlı döneminden kalma, depo veya ambar olarak kullanılan birimler olduğu göz önünde bulundurulursa, mecmua üretimi ve proje çizimi için istenen aydınlık, ferah bir han odası bulmak kolay olmayacaktır. İkilinin bürosunun rahat bir çalışma ortamı sağlamış olması, herkesin kendi ekonomisinden sorumlu olduğu ve masrafların paylaşıldığı bir sistemin doğmasına, bu da Abidin Mortaş, Zeki Sayar ortaklığının fiziki mekân paylaşımı ve dergi üretimi ile sınırlı kalmasına sebep olmuş olabilir. İkinci neden ise yukarıda Akay'ın ifade ettiği "*bir buluşma yeri ve dönemin önemli bir mimarlık merkezi*" olma durumunda aranmalıdır. İki genç mimarın kurdukları mecmua ile geniş kitlelere ulaşmayı hedeflemeleri, erken dönemde elde ettikleri hatırı sayılır başarı göz önünde bulundurulursa, korunması gereken bir saygınlık olarak belirmektedir. İkili, ellerine geçen bu avantajı hem ekonomik hem de entelektüel olarak geliştirip, bulundukları yerin kültürel-mimari bir merkez olarak kabul görmesi için ortaklığın birarada devam etmesi gerektiğine karar vermiş olabilirler [473]. Büro kuruluşundan itibaren odalar arası değişiklikler yapılsa dahi Anadolu Han bünyesinde kalmaya devam etmiştir. Kuruluşu olarak 1931 yılının belirlendiği büronun kapanış yani ortakların ayrılış tarihi olarak da Abidin Mortaş'ın Hay-Mil firmasıyla çalışmak üzere Ankara'ya taşındığı 1942 yılı verilebilir [473]. Bunun sonucu olarak ikilinin ilk örneklerini gördüğümüz mimarlık bürolarından birinde mimari yayıncılık-mimari pratik içerisinde yaklaşık 11 yıl birlikte çalıştıkları ifade edilebilir.

3.3.18 Zeki Sayar Mimarlık Bürosu

Anadolu Han'da Abidin Mortaş'la birlikte yürüttükleri yaklaşık 11 yıl süren Arkitekt temelli ortaklıktan sonra 1942 yılında Mortaş'ın Ankara'ya taşınması, Zeki Sayar'ı Arkitekt dergisinin tek sorumlusu haline getirmiştir. Bu tarihten itibaren yayın hayatını sonlandırdığı 1981 yılına kadar Sayar hem derginin sorumluluğunu üstlenmiş hem de mimari proje üretimini aralıksız sürdürmüştür.

Mortaş'ın ayrılmasıyla birlikte tek başına Arkitekt dergisinin sorumluluğunu üstleniyor olması, Zeki Sayar'ı mimari pratikten uzaklaştırmamıştır. 1945 yılında Yunus Nadi ailesi için hazırladığı aile mezarlığı, ortaklık sonrası ilk üretimi olarak kabul edilirse emekli olduğu döneme kadar Sayar, aralarında Akev Tütün İşletmeleri binası gibi önemli örneklerin de bulunduğu yaklaşık 20 adet yapı üretmiştir. Dergi yayıncılığı her ne kadar Sayar'ı pratikten uzaklaştırmamış olsa da vakit ayırmak kolay olmayacağı için iş alımında seçici davranmasına sebep olmuş olmalıdır. Bunun dışında kariyerinin ilk yıllarından beri, işveren profilinin ağırlıklı olarak özel sektörden olması ve toplamda ürettiği 1-2 yapı dışında devlet için hiç yapı üretmemesi, Sayar'ın mimarlığının öne çıkan özelliklerinden birisidir.

Bu durumu İnan şöyle açıklıyor; "*işveren profilini genelde özel sektör bağlantıları ile yürütmüştür. Belki de bu nedenden dolayı yapı üretimi hep İstanbul odaklı gelişmiş mesela Ankara'da sadece şu anda ayakta olmayan bir apartman yapısı dışında hiçbir yapı inşa etmemiştir. İşveren profilindeki bu kısıtlılık, yapı üretiminin çeşitlenememesi ve genelde konut ağırlıklı uygulamaların baskın olduğu bir üretimi beraberinde getirmiştir*" [249].

Yapı üretimi dışında kariyerinin ilk yıllarında Sayar'ın mimari yarışmalara ilgisi olduğu ifade edilebilir. Ancak Sayar'ın, bu durumla yayıncılık-proje üretimi ekseninde mücadele etmeye çalıştığı anlaşılabilir. Sayar bu duruma şu şekilde açıklık getiriyor: *"Derginin mesleki bakımdan zararı olmuştur. Ben mimarlığımın ilk yıllarında yarışmalara girerdim, derece de alıyordum. Sonra yapamaz oldum. Dergi bütün vaktimi aldı. Evet manevi bir haz veriyor muhakkak, ama diğer taraftan beni engelledi. (…) Ancak şunu da belirtmek gerekir ki Sayar'ın mimarlık kariyeri yayıncılık hayatı kadar uzun soluklu olmayı başarmış, Türkiye gibi değişken bir coğrafyada profesyonel bakımdan başarılması zor olan bir iş akışı yakalayabilmiş ve bu sürekliliğin yıllar içinde değişen politik, sosyal vb. koşullardan etkilenmemesini sağlayabilmiştir. Bu bakımdan mimari kariyerini 75 yaşında noktalayan Sayar'ın hemen akabinde, 1980 yılında Arkitekt dergisinin yayın hayatını da sonlandırması bir tesadüf değildir, çünkü Arkitekt dergisinin hem maddi hem de manevi kaynağı aslında Sayar'ın mimarlığıdır"* [249].

Sayar'ın ürettiği mimari, dönemin mimarlık ortamının dinamikleriyle sıkı ilişki içerisindedir. Cumhuriyetin ilk yıllarında kamuda iş bulmakta zorlanan mimarlar, bu dönem yavaş yavaş üretilmeye başlayan az sayıdaki büyük ölçekli kamu projelerini alamayınca, özel sermaye sahiplerinin istekleri doğrultusunda şekillenen, konut ve apartman mimarlığı eksenli bir mimari üretime doğru geçiş yapmak zorunda kalmışlardır. Ancak bu durum 1930'lu yıllar boyunca devam ettikten sonra, kamu yapılarının üretimine mimarların katılımının başlaması, kamuda artan iş olanakları ile birleşince mimarlık ortamının yapısı 1940'lı yıllar itibarıyla gitgide farklılaşmaya başlamıştır. Bu farklılaşma Sayar'ın mesleki alışkanlıklarını ve iş yapma modelini değiştirmemiş gibi görünmektedir. Hala ana faaliyet olarak mimarlık alanının yayıncılık gibi en az tercih edilen alanlarından birinde kalarak işlerini sürdürmeyi tercih etmiş, meslektaşlarından bazılarının ekonomik devamlılığı sağlayabilmek adına geçiş yaptıkları müteahhitliğe mecbur kalmadığını özellikle ifade etmiştir. Bu durum şüphesiz işlerinin daha mütevazi bir eksende kalmasına da neden olmuştur [249].

Arkitekt dergisinin künyesindeki adresten Zeki Sayar'ın tüm bu faaliyetlerini Abidin Mortaş'la birlikte taşındıkları İstanbul Eminönü, Anadolu Han'da kariyerinin sonuna kadar sürdürdüğü anlaşılmaktadır. Sayar, tek başına ayakta tuttuğu yayıncılık ve mimarlık alanındaki faaliyetlerini 1980 yılına kadar sürdürmüş ve emeklilik ile birlikte kariyerini noktalamıştır.

3.3.19 Ö. Faruk Galip (Faruk Çeçen) Yapı Bürosu-İstanbul, Ankara

Ömer Faruk Galip'in (Faruk Çeçen) yapı bürosunun temelleri Cemil Finci-Faruk Galip ve Abidin Mortaş üçlüsünden, Cemil Finci'nin müteahhitliğe başlaması, Abidin Mortaş ve Faruk Galip'in Arkitekt dergisi için ayrılması ile atılmıştır. Halihazırda, bu üçlü bir ortaklık kurmuş ve Bincebbare Han No:16'da faaliyete başlamışlardı. Bu grubun içerisine katılan Zeki Sayar'ın, Abidin Mortaş ve Faruk Galip'i dergi yayıncılığına katması ile ortaklık ayrı görevlere dağılmıştır. Ancak Faruk Galip'in dergiye katkısı uzun sürmemiş ve müteahhitlik yapmak üzere Arkitekt'ten uzaklaşmıştır.

Müteahhitliğe başlayan Faruk Galip, yeni yapı bürosunu, halihazırda bulundukları Bincebbare Han No:16'daki bürolarında oluşturduğu anlaşılmaktadır. Arkitekt dergisine destek olmak amacıyla verdiği ilana göre, Mimar Ö. Faruk Galip'in, memleketin her tarafında modern projeler, sıhhi konforlu evler inşaat taahhüt, keşif ve ekspertiz hizmetleri verdiği ifade edilmektedir.

YENİ YAPI BUROSU

Ö. FARUK GALİP

MİMAR

MODERN PROJELER, SIHHİ KONFORLU EVLER, MEMLEKETİN HER TARAFINDA İNŞAAT TAAHHÜTLERİ, KEŞİF, ve EKSPERTİZ.

En müsait şeraitle deruhte edilir.

Bincebbar Han No. 16 Istanbul

Telef. Ist. 130

Şekil 3.265 Yeni yapı bürosu adı altında verdiği ilan [473]

Ancak bu büronun ne kadar hizmet verdiği veya hangi projeleri gerçekleştirebildiği konusunda yeterli bilgi mevcut değildir. İlerleyen dönemde, Faruk Çeçen, Nafia Vekaleti İstanbul Fen Heyeti'ne girmiştir. 1940 yılında basılan Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları ve Yüksek Mimarlık Mesleği İle Alakadar Mevzuat başlıklı kitapta Faruk Çeçen'in bu tarihte halen Nafia Fen Heyeti bünyesinde çalışmakta olduğu anlaşılmaktadır [249][64].

Bu doğrultuda, Faruk Çeçen'in 1930'lu yılların başı itibari ile kurduğu bürosunun çok uzun ömürlü olmadığı, 1940 yılına varmadan faaliyetlerini sonlandırdığı kabul edilebilir.

Biyografisine göre, 1935 yılında Türk Mimarlar Cemiyeti Ankara İdare Heyetine seçilmiştir. İstanbul Kuledibi ve Mercan Maliye Binaları Projesini 1946 yılında hazırladığına göre bu dönem belirli bir süre İstanbul'da bulunmuş olmalıdır. İlerleyen dönemde Ankara'ya taşındığı ve Ankara Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü bünyesinde çalışmaya başladığı anlaşılmaktadır [187][189][190].

Buradaki görevini ne kadar sürdürdüğü hakkında yeterli bilgi mevcut değildir. 1950 sonrası, Demokrat Parti'nin iktidara gelmesi ile birlikte Vakıflar Genel Müdürlüğü İnşaat Dairesi'nin başına getirilmiştir [148].

1957 yılında Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Çankaya Okul Sitesi ile Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen 25.000 Kişilik Cebeci Stadı proje müsabakalarında Jüri üyesi [93] olarak görev aldığına göre bu dönem Ankara'da bulunduğu anlaşılmaktadır.

8 Nisan 1974 tarihli, 5118 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'ndeki, Ankara Ticaret Sicili Memurluğu'ndan, Ömer Faruk Çeçen adına verilen ilanda, "*Ankara'da Kavaklıdere semtinde Paris caddesinde Paris Apt. 64/10 numaralı evde oturduğunu Sıhhiye semtinde Sezenler sokağında 12/5 numaralı mahalli ticari ikametgah ittihaz eyleyerek 11/3/1974 tarihinden beri proje ve inşaat taahhüdü işleri ile meşgul olduğunu noterden tasdikli imzası tahtında bildirerek tescilini isteyen tacirin yukarıda yazılı ünvanı ticaretinin ve işletmesinin Ticaret Kanununa uyarak 20.03.1974 tarihinde tescil edildiği ilan olunur*" ifadeleri yer alır [191].

Buna göre Vakıflar Genel Müdürlüğü İnşaat Dairesi'nde sürdürdüğü görevini bir süre sonra bıraktığı anlaşılan Faruk Çeçen, 11/03/1974 tarihi itibari ile proje ve taahhüt işleri yapmak üzere Ankara Sıhhiye semtinde bir büro kurmuştur. 9 Eylül 1982 tarihinde yayınlanan Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'ndeki bir diğer ilanda ise, "*Unvanı ile ticaret sicilinin (28040) numarasında müseccel ve Ankara Ticaret Odasında kayıtlı Sıhhıye Sezenler sokakta 12/5 numaralı mahalde proje ve inşaat taahhüdü vefat ettiği varisinin işleriyle iştibar eden tacirin 2/8/1979 tarihinde terki ticaret ettiği memuriyetimize vaki ihbarından anlaşılmakta keyfiyetin Kanun hükümlerine uygun olarak 16/8/1982 tarihinde tescil edildiği ve aynı tarihte ticaret sicili kaydının silindiği ilan olunur*" ifadesi yer alır [192]. Buna göre, Faruk Çeçen'in Ankara'da kurduğu büronun, vefat ettiği 1979 yılına dek faaliyetine devam ettiği ve takip eden 1982 yılında ise sicil kaydının silinerek faaliyetin sonlandırıldığı anlaşılmaktadır.

ANKARA

Ankara Ticaret Sicili Memurluğundan :
Sicil No: 28040

ÖMER FARUK ÇEÇEN

Ankara'da Kavaklıdere semtinde Paris caddesinde Paris Apt. 64/10 numaralı evde oturduğunu Sıhhiye semtinde Sezenler sokağında 12/5 numaralı mahalli ticarî ikametgâh ittihaz eyleyerek 11.3.1974 tarihinden beri proje ve inşaat taahhüdü işleri ile meşgul olduğunu noterden tasdikli imzası tahtında bildirerek tescilini isteyen tacirin yukarıda yazılı ünvanı ticaretinin ve işletmesinin Ticaret Kanununa uyarak 20.3.1974 tarihinde tescil edildiği ilân olunur.

(1/15864)

Şekil 3.266 Ömer Faruk Çeçen'in büro kuruluş ilanı [191]

ANKARA

Ankara Ticaret Sicili Memurluğundan
Sicil No: 28040
Ticaret Unvanı
ÖMER FARUK GEÇEN

Unvanı ile ticaret sicilinin (28040) numarasında müseccel ve Ankara Ticaret Ödasında kayıtlı sıhhiyye Sezenler sokka 12/5 numaralı mahalde proje ve inşaat taahhüdü vefat ettiği varisinin işleriyle iştibal eden tacirin 2/8/1979

tarihinde terki ticaret ettiği memuriyetimize vaki ihbarından anlaılmakla keyfiyetin Kanun hükümlerine uygun olarak 16/8/1882 tarihinde tescil edildiği ve aynı tarihte ticaret sicili kaydının silindiği ilan olunur.

(5—A) (6/E — 82217)

Şekil 3.267 Ömer Faruk Çeçen'in sicilinin silinmesi [192]

3.3.20 Yüksek Mimar-Mühendis Rebii Gorbon Mimarlık Bürosu

İbrahim Rebii Gorbon, 1934 yılında Güzel Sanatlar Akademisi mimarlık şubesinden mezun olmuştur. İstanbul Limanı Galata Yolcu Salonu ve Köy Mektep binaları için açılan mimari proje müsabakalarında kazandığı derecelerden sonra, 1960-1979 yılları arasında GSA'da öğretim üyesi olarak çalışmıştır [64][11][219] [93][135].

İstanbul Adliye Ticaret Sicili Memurluğundan :

Sicil No : 30270

REBBİİ GORBON

İstanbul Vilâyeti dahilinde Galata semtinde Yeni Cami Mahallesinde Ban ka Sokağında 13/1 sayılı Hanın 9-10-11 numarada oturan ve aynı Apt. bir oda sını mahalli ticarî ikametgâh ittihaz ey leyerek devlet ve resmi müessesata kar- şı inşaat ve mümasili bilûmum taah- hüt ile iştigal eden ve Adliye Sicilli Ti- caret Dairesiyle İstanbul Ticaret Oda- sında aynı numara ile müseccel ve mu- kayyet bulunan yukarıda unvanı ti- careti yazılı olan tarafından verilen di- lekçede iştigal mevzuuna ilâveten sera- mik imalâtı ile de işdigal edeceğinin tes cil ve ilânı istenmiş ve yeni ticaret ka- nununa göre tanzim edilen Beyoğlu Altın cı Noterliğinden tasdikli 6/9/1957 tarih 9688 sayılı imza beyannamesi de memu riyetimize tevdi edilmiş olmakla keyfiye tin ticaret kanununa uygun olarak 26/ 9/1957 tarihinde tescil edildiği ilân olu- nur. ((19397)

Şekil 3.268 Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi [476]

Rebii Gorbon'un 20 Kasım 1957 tarihli Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde çıkan ilanında "*İstanbul Vilayeti dahilinde Galata semtinde Yeni Cami Mahallesinde Banka Sokağında 13/1 sayılı hanın 9-10-11 numarada oturan ve aynı apt. bir odasını mahalli ticari ikametgah ittihaz eyleyerek devlet ve resmi müessesata karşı inşaat ve mümasili bilumum taahhüt ile iştigal eden ve Adliye Sicili Ticaret Dairesiyle İstanbul Ticaret Odasında aynı numara ile müseccel ve mukayyet bulunan yukarıda unvanı*

ticareti yazılı olan tarafından verilen dilekçede iştigal mevzuuna ilaveten seramik imalatı ile de işdigal edeceğinin tecil ve ilanı istenmiş ve yeni ticaret kanununa göre tanzim edilen Beyoğlu altıncı noterliğinden tasdikli 6/9/1957 tarih 9688 sayılı imza beyannamesi de memuriyetimize tevdi edilmiş olmakla keyfiyetin ticaret kanununa uygun olarak 26/9/1957 tarihinde tescil edildiği ilan olunur" ifadesi yer almaktadır [476]. Buna göre, Rebii Gorbon, tarihini bilmediğimiz ancak 1957 yılından önce kurulduğunu kabul edebileceğimiz, İstanbul Galata Banka sokağında bulunan handa bir büro sahibidir. Büronun faaliyetleri "*inşaat ve mümasili bilumum taahhüt*" olarak gösterilmiştir. İlanın devamından Rebii Gorbon'un mimarlık dışında yoğun olarak mesaisini ayırdığı seramik imalatı işini, büronun bünyesinde gerçekleştirmek istediği ve bu iznin 1957 yılında verildiği anlaşılmaktadır.

Istanbul Ticaret Sicili Memurluğundan :
Sicil No : 30270/35775

TİCARET UNVANI :
YÜKSEK MİMAR MÜHENDİS
REBİİ GORBON

KANUNİ İKAMETGÂH : Istanbul Vilâyeti dahilinde Galata Semtinde Yenicamii Mahallesinde 13/1 sayılıhan Caddesinde Banka Sokağında 9—10—11 numara.

TİCARİ İKAMETGÂH : Aynı Apt. Bir Ada Sonda bilâ numara.

Meşgalesi : Devlet ve resmi müessesesata karşı inşaat ve mümesili bilumum taahhüt işleri.

Kanuni ve Ticari ikametgâhları ile sicil numasaı ve unvanı yukarıda yazılı ve ticarete devam eden tacir tarafından verilen dilekçede 21/12/1978 tarihinde ticareti terk ettiğinin ve icra iflas kanunun değişik 44 ncü maddesine göre tanzim olunan mal beyannamesinin tescil ve ilanı istenmiş olmakla keyfiyetin 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine uygun olarak 15/1/1979 tarihinde tescil edildiği ilân olunur.

YÜKSEK MİMAR MÜHENDİS
REBİİ GORBON
MAL BEYANI
21/12/1978

AKTİF :	
Sabit kıymetler	133.380,5
Bankalar	5.814,49
Muht. Borç Alacak	93.549,87
Muv. Hesaplar	93.265,88
Şüpheli alacak	74.795,47
	400.806,25
PASİF :	
Sermaye	200.000,—
Amortismanlar	126.010,78
Şüph. Alacak Karşılığı H.	74.795,47
	400.806,25

Not : Firmamın hiç bir borcu yoktur.
Rebii Gorbon (imza)

B/1486

Şekil 3.269 Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi [477]

Gorbon, ilk seramik fabrikasını da bu izni aldıktan bir yıl sonra 1958'de kurmuş ve kariyerinin ilk yıllarından itibaren ilgilendiği seramik sektörüne giriş yapmıştır.

Gorbon'un Galata'da kurduğu bu büro 1978 yılına kadar aktif olarak çalışmıştır. 31 Ocak 1979 tarihli Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde çıkan ilanında; "*Kanuni ikametgahı, İstanbul Vilayeti dahilinde Galata Semtinde Yenicami Mahallesinde 13/1 sayılıhan Caddesinde Banka Sokağında 9-10-11 numarada bulunan, Ticari İkametgahı, aynı apt. bir ada sonda bila numarada bulunan, Meşgalesi: Devlet ve resmi müessesesata karşı inşaat ve mümesili bilumum taahhüt işleri olan, Kanuni ve Ticari ikametgahları ile sicil numarası ve unvanı yukarıda yazılı ve ticarete devam eden tacir tarafından verilen dilekçede 21/12/1978 tarihinde ticareti terk ettiğinin ve icra iflas kanunun değişik 44 üncü maddesine göre tanzim olunan mal beyannamesinin tescil ve ilanı istenmiş olmakla keyfiyetin 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine uygun olarak 15/1/1979 tarihinde tescil edildiği ilan olunur*" ifadesi ve Yüksek Mimar Mühendis Rebii Gorbon'un 21/12/1978 tarihli mal beyanı yer almaktadır. Buradan anlaşıldığı üzere Rebii Gorbon 1957 yılından önce kurduğunu bildiğimiz, "*inşaat ve mümasili bilumum taahhüt*" ve seramik imalatı işlerini yürüttüğü bürosunun faaliyetlerini 21/12/1978 tarihinde sonlandırmıştır [477].

3.3.21 Birleşmiş Mimarlar Ortaklığı

Birleşmiş Mimarlar Ortaklığı, 1958 yılında Ahsen Yapanar, Emin Necip Uzman, İrfan Bayhan, Adnan Kuruyazıcı ve Mahmut Bilen tarafından kurulmuştur[164] [478]. Ahsen Yapanar 1936, Emin Necip Uzman 1935, Mahmut Bilen 1934 ve Adnan Kuruyazıcı 1935 yılında Güzel Sanatlar Akademisi'nden mezun olmuşlardır [11]. İrfan Bayhan ise, 1947 yılında Zürich ETH'yi tamamlamış ve 1953 yılında İstanbul'a dönüş yapmıştır. Büronun hangi projeleri gerçekleştirdiği, kimlerle çalıştığı ve ortakların kaç yıl süreyle büro ile birlikte çalıştıkları, kurucularının

[164] Arkitekt dergisinde yayınlanan röportajda kurucuların beş kişi olduğu ifade edilmesine rağmen dört kişinin ismi verilmiştir. Adnan Kuruyazıcı'nın büronun kurucuları arasında yer aldığı, İrfan Bayhan'ın ve Mahmut Bilen'in Arkitekt dergisinde yayınlanan kısa biyografilerinde yer almaktadır [478][364].

biyografilerinden elde edilebilen bilgiler ışığında anlaşılmaktadır. Arkitekt'te yayınlanan röportajlarında "*memleket realitelerine uygun ortamı bulduğumuz ve teşkilatlı olmanın iş verene yaptığı müsbet tesirin bir sonucu olarak memlekette tanınmış iki özel firmanın mimarlık konularında daimi müşavirliğini B.M.O olarak deruhte etmiş bulunduğumuz kaydedilebilir*" ifadesi yer almaktadır. Buradan, B.M.O. firmasının, ülkenin önde gelen iki özel işletmesinin, mimari işlerinin daimi müşaviri olmak üzere anlaştığı anlaşılmaktadır [478].

Ortaklığın kamu kurumları ile çalıştığına dair bilgi mevcut değildir. Buradan büronun işveren profilinin ağırlıklı olarak özel firmalar veya özel kişiler olduğu kabul edilebilir. Arkitekt dergisinde 1966 yılında yayınlanan bir makaleye göre Birleşmiş Mimarlar, İstanbul Yeniköy Barlas Yalısı projesini hazırlamıştır [479]. İlerleyen tarihlerde emeklilik ya da vefat gibi sebeplerle kurucu ortaklar bürodan yavaş yavaş ayrılmaya başlamışlardır. Ortaklardan, Adnan Kuruyazıcı 1969 yılında emekli olmuş ve aynı yıl vefat etmiştir [371]. Ahsen Yapanar ise 1978 yılında emekli olmuştur [402]. Yaklaşık 10 yıl süre ile ortaklık bünyesinde çalışan İrfan Bayhan ise 1960'ların sonlarında bürodan ayrılmıştır [478]. Mahmut Bilen ise 1958-1966 yılları arası ortaklık bünyesinde çalışmış, 1978 yılında vefat etmiştir [364]. Emin Necip Uzman'ın 1970-1975 yılları arasında Alpay Aşkun ve Işık Aydemir ile serbest mimarlık yaptığı bilindiğine göre [373], Uzman, Birleşmiş Mimarlar Ortaklığı'ndan bu tarihler itibarı ile ayrılmış olmalıdır. Birleşmiş Mimarlar Ortaklığı, kurucularının diğer bürolara göre, yıllar boyunca mesleki tecrübelerini arttırmış ve eğitimci kimliklerinin en üst seviyelerine gelmiş kişilerce kurulmuş bir büro olması bakımından diğer örneklerden ayrılmaktadır.

3.3.22 AHE Mimarlık ve Şehircilik Atölyesi

AHE Mimarlık ve Şehircilik Atölyesi, Kemal Ahmet Aru, Mehmet Ali Handan, Hande Çağlar (Suher), Yalçın Emiroğlu ve Altay Erol tarafından 1957 yılında kurulmuştur [480].

1957 yılında Kemal Ahmet Aru ve Hande Çağlar (Suher), İTÜ'de öğretim üyesi olarak görev alıyorlardı. Suher büronun kuruluş aşamasını şöyle anlatıyor: "*1957 yılında hocam Aru ve Handan ile, yarışmalara katıldığımız sevgili arkadaşlarım Tekin Aydın, Yalçın Emiroğlu ve Altay Erol bir büro kurmaya karar verdiklerini haber vererek vekaletname yollamamı bildirdiler. Böylece AHE Mimarlık ve Şehircilik Atölyesi kurulmuş oldu. Atölyemizde adeta bir üniversite çalışması gibi emek vererek birçok mimarlık yarışması kazandık ve çalışmalarımızı sürekli olarak sevgili ve saygılı bir topluluk olarak yürüttük*"[165] [480].

Büronun en önemli yapısı 1959 yılında açılan uluslararası Taksim Turistik Otel Proje Müsabakası sonucunda inşa edilmeye başlanan Taksim Vakıflar Oteli'dir. Büro bunun yanında 1961 yılında Malatya Erkek Teknik Tarım Okulu Proje Müsabakasında birincilik ödülü kazanmıştır [93].

Büro, 1960 darbesi sonrasında bir süre çalışmalarına ara vermiştir. Hande Çağlar (Suher), Kemal Ahmet Aru'nun 1962 yılında 147'ler olayı neticesinde emekliye sevkedilmesi neticesinde büronun faaliyetlerini sonlandırdığını ifade etmektedir [480].

Türkiye Ticaret Sicili gazetesinde 26 Haziran 1972 tarihinde yayınlanan ilana göre; ticari İkametgahı "*İstanbul Vilayeti dahilinde Beyoğlu semtinde Taksim Shereton Oteli Şantiyesi*" olarak gösterilen ticaret ünvanı "AHE Mimarlık Mühendislik Limited Şirketi" olan bir firma tescil edilmiştir.

[165]Hande Çağlar (Suher)'in makalesinde [480] kurucular arasında adını belirttiği Tekin Aydın'ın ismi, 26 Haziran 1972 tarihli Ticaret Sicili Gazetesi kuruluş ilan kayıtlarında yer almamaktadır [481].

İlana göre, *"limited şirketin ticaret bakanlığının 24.04.1972 tarihinde tasdikinden geçen esas mukavelesinin tescil ve ilanı istenmiş, Beyoğlu 15. noterden tasdikli*

İstanbul Ticaret Sicili Memurluğundan ·

Sicil No : 115360/62209

Ticaret Unvanı

AHE MİMARLIK MÜHENDİSLİK LİMİTED ŞİRKETİ

Ticarî İkametgâhı : İstanbul Vilâyeti dahilinde Beyoğlu semtinde Taksim Sheraton Oteli Şantiyesi.

Ticarî ikametgâhı ile sicil numarası ve unvanı yukarıda yazılı ve tescil ve ilân tarihinden beri kurulmuş olan Limited Şirketin Ticaret Bakanlığının 24.4.1972 tarihinde tasdikinden geçen esas mukavelesinin tescil ve ilânı istenmiş Beyoğlu 15. Noterliğinden tasdikli 2.6.1972 tarih 9848 sayılı imza beyannamesi'de memuriyetimize tevdi kılınmış olmakla 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine uygun olarak ve memurluğumuzdaki vesikalara dayanılarak 9.6.1972 tarihinde tescil edildiği ilân olunur.

Limited Şirket Esas Mukavelesi

Kuruluş :

Madde 1 — Aşağıda adları ve ikametgâhları yazılı kurucular arasında bir limited şirket kurulmuştur.

1 — T.C. Tebaasından İsmail Kemal Ahmet Aru Gümüşsuyu Bağ Odaları Sokak No. 7/5 İstanbul/Taksim.

2 — T.C. Tebaasından İsmail Yalçın Emiroğlu Şifa Sokak No. 3/1 Kadıköy/İstanbul.

3 — T.C. Tebaasından Mehmet Altay Erol Etiler, Nisbetiye Cad. Tayma Apt. Da. 9 İstanbul.

4 — Mehmet Ali Handan T.C. Tebaasından Evlam Cad. Pınarsoy Apt. Da. 3 Nişantaş/İst.

5 — T.C. Tebaasından Fatma Handе Süher Poyracık Sok. Çınar Apt. 43/12 Nişantaş /İst.

Şekil 3.270 Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi [481]

02.06.1972 tarih ve 9848 sayılı imza beyannameside memuriyetimize tevdi kılınmış olmakla 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine uygun olarak ve memurluğumuzdaki vesikalara dayanılarak 09.06.1972 tarihinde tescil edildiği ilan olunur" ifadesi yer almaktadır. Şirketin merkezi olarak İstanbul/Taksim, Mete Caddesi No:1/A gösterilmiştir. Ortakları ise, İsmail Kemal Ahmet Aru, İsmail Yalçın Emiroğlu, Mehmet Altay Erol, Mehmet Ali Handan, Fatma Hande Süher olarak gösterilmiştir [481].

İlan incelendiğinde, 10 bin lira sermaye ile kuruluşu tescil edilen şirketin adı, "AHE Mimarlık ve Mühendislik Limited Şirketi" olarak belirlenmiştir. Firmanın kuruluş başvurusunun 24.04.1972 tarihinde Ticaret Bakanlığı tarafından onaylandığı ve kuruluşun 09.06.1972 tarihinde tescil edildiği anlaşılmaktadır [481]. Ticari ikametgâh olarak Taksim Shereton Oteli Şantiyesinin gösterilmesi, firmanın yeni ticari faaliyetler içerisinde bulunmaktan çok, yarım kalan Shereton oteli projesinin tamamlanması için kurulmuş olduğu düşüncesini kuvvetlendirmektedir.

Ancak 30 Aralık 1974 tarihinde Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde AHE Mimarlık ve Mühendislik Limited Şirketinin sözleşmelerinde yapılan değişikliğe binaen "tadil mukavelesi" ilanı yayınlanmıştır. İlanda, sözleşmede yer alan "şirketin idaresi" ve "temsil" başlıkları altında birtakım değişiklikler yapılmıştır. Buna göre; şirketin idaresi; "*Şirketin işleri ve işlemleri umumi heyet tarafından seçilecek bir veya birkaç müdür tarafından yönetilir. Bu müdürler ortaklar arasından veya dışarıdan seçilebilir. Dışarıdan Turgan Tekin Özkök iki yıl müddetle müdür olarak seçilmiştir*". Şirketin ortakları arasında herhangi bir değişikliğin olmadığı anlaşılan ilanda, Turgan Tekin Özkök'ün şirket müdürü olarak belirlendiği anlaşılmaktadır [482].

Bu kişinin şirkete müdür olarak atanma nedeni ve bu konumda yürüttüğü görevler hakkında yeterli bilgi mevcut değildir. İlanda firmanın ticari ikametgahının ilk ilandaki gibi hala Sheraton Oteli şantiyesi olarak gösterilmektedir. Buradan hareketle, firmanın faaliyetlerine devam ettiğine, ancak, ilanda "*şirketin işleri ve işlemleri umumi heyet tarafından seçilecek bir veya birkaç müdür tarafından yönetilir*" maddesi uyarınca [482] büronun kurucu ve asli kadrosunun, sadece,

YENİ ŞEKİL

Madde 8 — Şirketin idaresi :

Şirketin işleri ve işlemleri umumi heyet tarafından seçilecek bir veya birkaç müdür tarafından yönetilir. Bu müdürler ortaklar arasından veya dışardan seçilebilir. Dışarıdan Turgan Tekin Özkök iki yıl müddetle müdür olarak seçilmiştir.

Madde 9 — Temsil :

Şirket müdürlerinden birisinin şirket unvanı altına atacakları münferit imzasıyla Şirketi her hususta temsil ve ilzam edecektir. Şirketi ilzam edecek imzalar umumi heyet tarafından tespit, tescil ve ilân olunur.

İsmail Kemal Ahmet Aru (İmza), İsmail Yalçın Emiroğlu (İmza), Mehmet Altay Erol (İmza), Mehmet Ali Handan (İmza), Fatma Hande Süher (İmza).

Şekil 3.271 Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi [482]

TASFİYE HALİNDE
AHE MİMARLIK VE MÜHENDİSLİK LTD. ŞİRKETİ
TASFİYE MEMURLUĞUNDAN

1. İlan

İstanbul Ticaret Sicil Memurluğunda 115360/62209 sicil numarasında kayıtlı bulunan şirketimiz 29.12.1988 tarihinde tasfiyeye girmiş olup, tasfiye kararı 17.1.1989 tarihinde tescil edilmiştir.

Şirketin borçlu ve alacaklılarının ellerindeki belgelerle birlikte, bu ilânın üçüncü defa yayınlanmasından itibaren bir yıl içinde Hüsrev Gerede Cad. No. 102/4 Teşvikiye İstanbul adresind ebulunan tasfiye memurluğuna müracaatları ilan olunur.

Tasfiye Memuru (Kaşe ve imza) (15—A) (19/10757)

Şekil 3.272 Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi [482]

tamamlanma süreci halihazırda oldukça uzamış bir projenin işlerinin takibini yaptırmak üzere bir yetkili müdür atamış olabilecekleri sonucuna varılabilir.

Firmanın tasfiye olduğuna dair ilk ilan Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nin 24 Ocak 1989 tarihli nüshasında yayınlanmıştır. Buna göre, AHE Mimarlık ve Mühendislik LTD. Şirketi 29.12.1988 tarihinde tasfiyeye girmiş ve bu karar 17.01.1989 tarihinde tescil edilerek kabul edilmiştir.

Ertesi gün, 25 Ocak 1989 tarihli Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde tasfiye ilanının karar metni yayınlanmıştır. Buna göre;

"*Şirketin ortakları toplanarak aşağıdaki kararları almışlardır.*

a-Şirketin Fesih ve tasfiye haline girmesine

b-tasfiye memurluğuna ortaklardan İsmail Yalçın Emiroğlu'nun tayin edilmesine

c-tasfiye ile ilgili işlemlerin İstanbul'da Hüsrev Gerede Caddesi 102/4 Teşvikiye adresinde yürütülmesine

d-Tasfiye ile ilgili bilumum resmi daireler, hakiki ve hükmi şahıslar nezdinde yapılacak tüm işlerde tasfiye memuru tayin edilen İsmail Yalçın Emiroğlu'nun münferiden şirketi temsil ve ilzama yetkili kılınmasına karar verilmiştir"

İsmail Kemal Ahmet Aru

Mehmet Ali Handan

Mehmet Altay

İsmail Yalçın Emiroğlu

Fatma Hande Suher [483].

Kararın Metni:

Şirketin fesih ve tasfiyeye giriş kararı hk.

Şirket ortakları toplanarak aşağıdaki kararları almışlardır.

a. Şirketin Fesih ve tasfiye haline girmesine,

B. Tasfiye memurluğuna ortaklardan İsmail Yalçın Emiroğlunun tayin edilmesine,

C. Tasfiye ile ilgili işlemlerin İstanbul'da Hüsrev Gerede Caddesi 102/4 Teşvikeye adresinde yürütülmesine,

D. Tasfiye ile ilgili bilumum resmi daireler, hakiki ve hükmi şahıslar nezdinde yapılacak tüm işlerde tasfiye memuru tayin edilen İsmail Yalçın Emiroğlunun münferiden şirketi temsil ve ilzama yetkili kılınmasına karar verilmiştir.

İsmail Kemal Ahmet Arü İmza
Mehmet Ali Hander İmza
Mehmet Altay Erol İmza
ismail Yalçın Emiroğlu imza
Fatma Hande Suher İmza

(15.A)(19/10928)

Şekil 3.273 Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi [483]

Firmanın 2. tasfiye ilanı, 31.01.1989, 3. ilanı ise 07.02.1989 tarihli Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde yayınlanmıştır [484][485].

Tasfiye ilanının son karar metni ise, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nin 30.03.1990 tarihli nüshasında yayınlanmıştır. Buna göre; "*tasfiye memuru Yalçın Emiroğlu'nun daveti üzerine ortaklar genel kurulu toplandı. Ekseriyetin sağlanmış olduğu anlaşıldığından müzakere edilecek konulara geçildi. Şirketin tasfiye bilançosu tetkik edildi. Bilançonun aktifinin ve pasifinin sıfırlandığı görülerek onaylandı.*

İsmail Kemal Ahmet Aru

İsmail Yalçın Emiroğlu

Mehmet Ali Handan

Fatma Hande Suher

Tasfiye halinde AHE Mimarlık Mühendislik Ltd Şti. 22.12.1989 son tasfiye bilançosudur [486].

Böylece, AHE Mimarlık ve Mühendislik Ltd Şti'nin 1989 yılı itibari ile tasfiyesi tamamlanmış ve faaliyetleri resmi olarak sonlandırılmıştır.

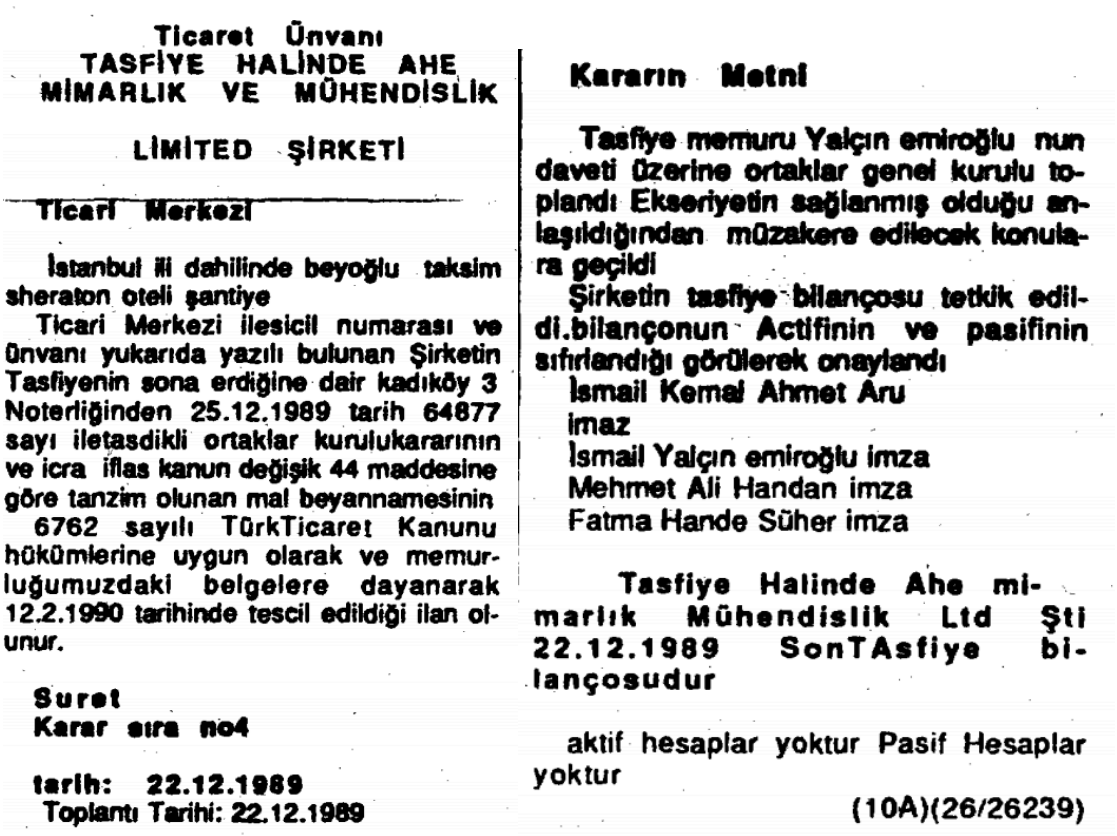

Ticaret Ünvanı
TASFİYE HALİNDE AHE MİMARLIK VE MÜHENDİSLİK

LİMİTED ŞİRKETİ

Ticari Merkezi

İstanbul ili dahilinde beyoğlu taksim sheraton oteli şantiye
Ticari Merkezi ilesicil numarası ve ünvanı yukarıda yazılı bulunan Şirketin Tasfiyenin sona erdiğine dair kadıköy 3 Noterliğinden 25.12.1989 tarih 64877 sayı iletasdikli ortaklar kurulukararının ve icra iflas kanun değişik 44 maddesine göre tanzim olunan mal beyannamesinin
6762 sayılı TürkTicaret Kanunu hükümlerine uygun olarak ve memurluğumuzdaki belgelere dayanarak 12.2.1990 tarihinde tescil edildiği ilan olunur.

Suret
Karar sıra no4

tarih: 22.12.1989
Toplantı Tarihi: 22.12.1989

Kararın Metni

Tasfiye memuru Yalçın emiroğlu nun daveti üzerine ortaklar genel kurulu toplandı Ekseriyetin sağlanmış olduğu anlaşıldığından müzakere edilecek konulara geçildi
Şirketin tasfiye bilançosu tetkik edildi.bilançonun Actifinin ve pasifinin sıfırlandığı görülerek onaylandı
İsmail Kemal Ahmet Aru
imaz
İsmail Yalçın emiroğlu imza
Mehmet Ali Handan imza
Fatma Hande Süher imza

Tasfiye Halinde Ahe mimarlık Mühendislik Ltd Şti 22.12.1989 SonTAsfiye bilançosudur

aktif hesaplar yoktur Pasif Hesaplar yoktur

(10A)(26/26239)

Şekil 3.274 AHE Mimarlık ve Mühendislik tasfiye ilanı [486]

3.3.23 Sami Arsev-Sırrı Bilen-Muzaffer Tolun Ortaklığı

1928 yılı G.S.A. mezunu Sami Arsev, 1913 G.S.A. mezunu Sırrı Bilen ve 1920 G.S.A. mezunu Muzaffer Tolun'un büroları, 1931 yılında Rıhtım Caddesi, Hüdavendigar Han, 61 numarada bulunmaktadır [68] [64].

1940 yılına gelindiğinde, Sami Arsev'in Ankara'ya taşındığı (Yenişehir Necati B. Caddesi, No:4, Ankara), Sırrı Bilen ve Muzaffer Tolun'un ise aynı büroda faaliyetlerine devam ettikleri anlaşılmaktadır [64].

3.3.24 Tahir Tuğ-Neşet Akatay Ortaklığı

1934 yılı mezunu Tahir Tuğ ve 1935 mezunu Mehmet Neşet Akatay'ın bürosu, 1940 yılında Çanakcılı Han Kat:3 No:16-17 Galata adresinde bulunmaktadır [64]. İkilinin bir araya geliş tarihlerini belirlemek oldukça zordur. 1937-1938 yılları arasında Neşet Akatay'ın, 1939 yılında ise Tahir Tuğ'un askerlik görevinde olduğu bilindiğine göre, ikili en erken Tuğ'un askerliğini bitirmesinin ardından, 1939-1940 dolaylarında bir araya gelmiş olmalıdırlar [295] [393].

Ancak büronun ömrü oldukça kısa sürmüştür. Akatay'ın, 24 Haziran 1941 tarihinde CHP Genel Sekreterlik Mimarı olarak Samsun Halk Evi İnşaatı Kontrol Mimarlığı'na tayini, Tahir Tuğ'un ise 1941 yılında Maarif Vekaleti İnşaat Bürosu'na mimar olarak atanmasıyla ikilinin birlikte çalışmayı bıraktıkları kabul edilebilir [365] [393].

3.3.25 Vanlı Mimarlık Bürosu

1937 yılında Güzel Sanatlar Akademisi'nden mezun olan Vanlı, 1950'li yılların başlarına kadar çeşitli kamu kurumları bünyesinde çalışmıştır. 1952 yılında girdiği, Devlet Hava Meydanları İnşaat Amirliği ve Afet İşleri Genel Müdürlüğü görevinde ne kadar süreyle kaldığı bilinmemektedir [431][100].

14 Şubat 1956 tarihinde onayladığı Ankara Muhabank Apartmanı Projesine göre, Konya Sokak No:13, Ankara adresinde Vanlı Mimarlık Bürosu adında bir bürosu bulunmaktadır [487].

Büronun ne zaman kurulduğu bilinmemektedir. Ancak, Muhabank Apartmanı Projesinden iki yıl önce, Ankara Çankaya'da bir apartman projesi hazırladığı bilindiğine göre, bu dönemde de büronun faal olduğu kabul edilebilir.

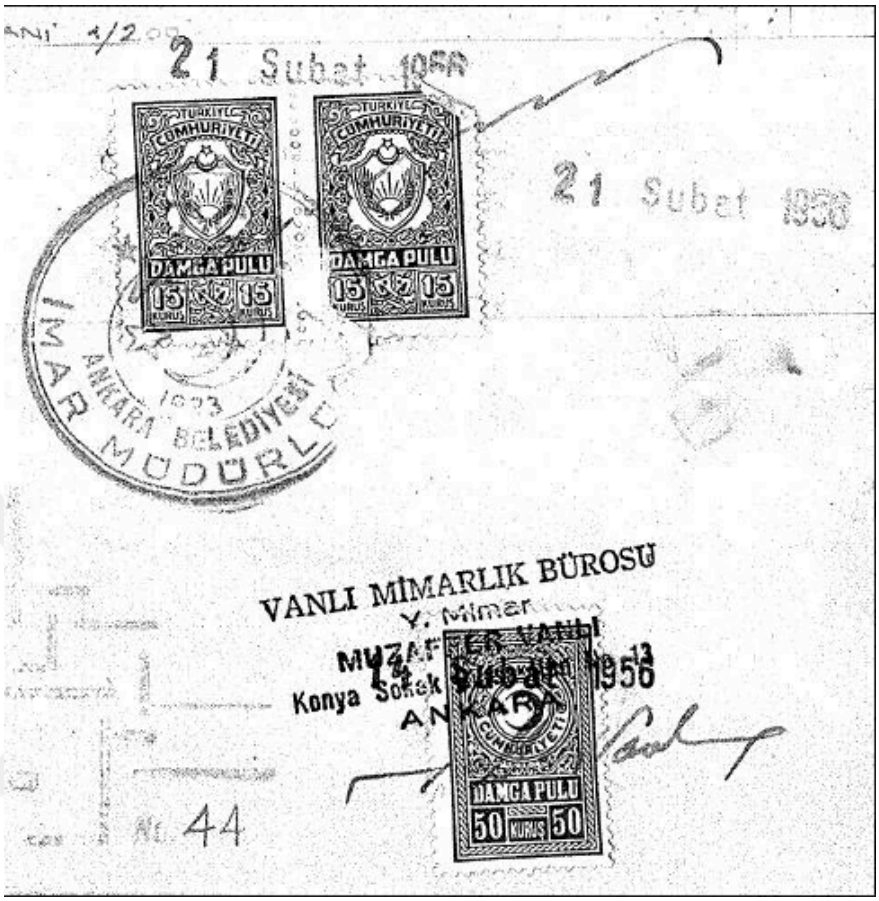

Şekil 3.275 Muhabank Apartmanı Projesi [487]

Büronun ne kadar süre daha devam ettiği bilinmemektedir. Ancak, 2 Haziran 1977 tarihli Türkiye Ticaret Sicili Gazatesi'nde yayınlanan ilana göre, inşaat taahhüt ve komisyon işleri ile meşgul olan Muzaffer Vanlı, ev adresi olarak Ankara Gaziosmanpaşa semti Hemşeri Sokak 17/6 numarayı, iş adresi olarak ise İzmir Caddesi Fevzi Çakmak Sokak, 6/2, Kızılay adresini beyan etmiştir. Bu adreste yapacağı faaliyetler, 2 Haziran 1977 tarihinde tescil edilmiştir [488].

Oldukça geç tarihli bu tescilin 1956 yılındaki büronun devamı olup olmadığı bilinmemekle birlikte, Muzaffer Vanlı'nın 1978 yılındaki vefatına [431] kadar devam ettiği kabul edilebilir.

Ankara Ticaret Sicili
Memurluğundan :
Sicil No : 35915
Ticaret Unvanı
MUZAFFER VANLI

Ankara'da Gaziosmanpaşa semtinde Hemşeri Sokağında 17/6 numaralı evde oturduğunu Kızılay semtinde İzmir Caddesinde Fevzi Çakmak Sokağında 6/2 numaralı ticarî ikametgâh ittihaz eyleyerek 2.6.1977 tarihinden beri inşaat taahhüt ve komisyon işleri ile meşgul olduğunu noterden tastikli imzası tahtında bildirerek tescilini isteyen tacirin yukarıda yazılı unvanı ticaretinin ve işletmesinin ticaret kanununa uyarak 2 Haziran 1977 tarihinde tescil edildiği ilân olunur.

(1-A) — (2/E-47308)

Şekil 3.276 Muzaffer Vanlı faaliyet tescil ilanı [488]

3.3.26 Yüksek Mimar Ahmet Sedat Erkoğlu

1934 mezunu Sedat Erkoğlu, kariyeri boyunca çeşitli belediyeler ve kamu kurumları bünyesinde çalışmıştır. Kamuda bilinen en son tarihli görevini 1959-1960 yılları arası İ.E.T.T. Umum Müdürü olarak yapmıştır.

Erkoğlu'nun, 1 Aralık 1961 tarihli Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayınlanan ilanından, Yüksek Mimar Ahmet Sedat Erkoğlu ticari ünvanıyla, İstanbul, Nişantaşı, Emlak Caddesi 44/8 numarada oturmakta ve Divanyolu, Köşe Han'ın 7/8 numaralı odasında, 14.11.1961 tarihinden beri, mimarlık, müşavirlik, proje inşaat ve taahhüt işleri ile uğraştığı anlaşılmaktadır. Faaliyet, 15.11.1961 tarihinde tescil edilmiştir [489].

27 Ocak 1966 tarihli ilanda ise, Yüksek Mimar Ahmet Sedat Erkoğlu'nun, 31.08.1964 tarihinden itibaren ticareti terkettiği anlaşılmaktadır [490]. Buna göre,

İstanbul Ticaret Sicili Memurluğundan :

Sicil No : 80542/22998

YÜKSEK MİMAR AHMET SEDAT ERKOĞLU

İstanbul Vilâyeti dahilinde Nişantaş semtinde Emlâk Caddesi 44/8 nu marada oturduğunu ve Divanyolu sem tinde Köşe Hanının 7/8 numaralı mahallini ticarî ikametgâh ittihaz eyleyerek 14.11.1961 tarihinden beri Mimarlık ve müşavirlik ve proje inşaat ve tahhüt işleri ile meşgul olduğunu ve T.C. Devleti tebaasından bulunduğu nu Noterden tasdikli imzası ile bildirerek tescil isteğinde bulunan tacirin unvanı ticareti yukarıda yazılı şekilde Ticaret Kanununa uygun olarak 15.11. 1961 tarihinde tescil edildiği ilân olunur. '(38668)

Şekil 3.277 Ticaret Sicili Gazetesi İlanı [489]

İstanbul Ticaret Sicili Memurluğundan :

Sicil No. **80542/22998**

Ticaret Unvanı

YÜKSEK MİMAR AHMET SEDAT ERKOĞLU

Kanunî İkametgâh : İstanbul Vilâyeti dahilinde Nişantaş semtinde Em lâk Caddesinde 44/8 numara.

Ticarî İkametgâh : Divanyolu sem tinde Köşe Hanının 7/8 numara.

Kanunî ve ticarî ikametgâhları ile sicil numarası ve unvanı yukarıda yazılı tacir tarafından verilen dilekçede 31.8.1964 tarihinden itibaren ticareti terk ettiğinin tescil ve ilânı istenmiş olmakla keyfiyetin 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine uygun olarak 31.8.1964 tarihinde tescil edildiği ilân olunur. (2077)

Şekil 3.278 Ticaret Sicili Gazetesi İlanı [490]

Sedat Erkoğlu, 1961-1964 yılları arasında yaklaşık 3 yıl boyunca sürdürdüğü bürosunun faaliyetlerini, 1964 yılında sonlandırmıştır.

Erkoğlu, 1960 yılında 26 yıllık mesleki kariyerine ulaşmış ve son olarak 1959-1960 yılları arasında memuriyette bulunmuştur. Erkoğlu, bürosunun faal olduğu 1961-1964 döneminde sonra herhangi bir kamu kurumunda çalışmamıştır.

3.3.27 Yüksek Mimar Reşit Akal

1930 yılında mezun olan Reşit Akal'ın mimarlık kariyeri hakkında bilgilerimiz oldukça sınırlıdır. 1940 yılında Diyarbakır'da Nafia Nezareti'nde çalışan Akal'ın sonraki görev yeri veya serbest çalışmaları hakkında yeterli bilgi yoktur.

İstanbul Ticaret Sicili
Memurluğundan :
Sicil No : 44377/45257

Ticaret Unvanı :

YÜKSEK MİMAR REŞİT AKAL

Kanuni İkametgâh :

İstanbul Vilâyeti dahilinde Taksim semtinde Harbiye mahallesinde Cumhuriyet caddesinde 217/5 numara.

Ticari İkametgâh :

Eminönü semtinde Sultanhamam 2. nci Vakıf hanının 6 numara.

Meşgalesi : Bilumum inşaat taahhüt işleri vs. işler Kanuni ve Ticari ikametgâhları ile sicil numarası ve unvanı yukarıda yazılı ve ticarete devam eden tacir tarafından verilen dilekçede 31.12.1980 tarihinde ticareti terk ettiğinin ve İcra İflas Kanunun değişik 44. ncü maddesine göre tanzim olunan mal beyannamesinin tescil ve ilanı istenmiş olmakla keyfiyetin 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine uygun olarak 11.2.1981 tarihinde tescil edildiği ilân olunur.

Mal beyannamesi :
Aktif :
Kasa : Yok.
Demirbaş : Yok.
Teminatlar : Yok.
Bankalar : Yok.
Taahhüt vergileri : Yok.
Teminatlar : Yok.
T. Bonoları : Yok.
Kar ve zarar : Yok.
Pasif :
Sermaye: 150.000.— TL.
Amortisman : Yok.
Borç senetleri : Yok.
Alacaklılar : Yok.
Bankalar : Yok.
Reşit Akal c/H : Yok.
Alacaklılar : Yok.

NOT : 1971 senesinden itibaren iş yapmadım ve işi tasfiye ettim Bağ-Kur'da Emeklilik hakkı kazanmak için istifa etmedim, maliyeye boş beyanname verdim, 1980 senesi Bağ-kur'dan emekliyim.

4/2/1981
Reşit Akal (imza)
(3—A) (18/33830)

Şekil 3.279 Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi İlanı [491]

20.05.1981 tarihli Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde "*Yüksek Mimar Reşit Akal*" ticaret ünvanıyla yayınlanan ticareti terk ilanında, ticari İkametgahı, Sultanhamamı Mahallesi, II. Vakıf Hanı, No:6 Eminönü olarak verilen Reşit

Akal'ın, meşgalesi "*bilumum inşaat taahhüt işleri vs. işler*" olarak belirtilmiştir. Buna göre, Reşit Akal, 31.12.1980 tarihinde ticareti terk ettiğini bildirmiş, bu başvuru 11.02.1981 tarihinde tescil edilmiştir. İlanın altında Akal tarafından yazılan notta; "*1971 senesinden beri iş yapmadım ve işi tasfiye ettim Bağkur'da emeklilik hakkı kazanmak için istifa etmedim, maliyeye boş beyanname verdim. 1980 senesi Bağkur'da emekliyim*" ifadeleri yer almaktadır [491].

İstanbul Ticaret Sicili
Memurluğundan :
Sicil No. 44377/15257
Ticaret Unvanı
YÜKSEK MİMAR REŞİT AKAL
Kanuni İkametgâh : İstanbul Vilâyeti dahilinde Taksim semtinde Harbiye Mahallesinde Cumhuriyet Caddesinde 217/5 numara.
Ticari İkametgâh : Eminönü semtinde Sultanhamamı Mahallesinde 2. Vakıf Hanının 6. numara.

Kanuni ve Ticari ikametgâları ile sicil numarası ve ünvanı yukarıda yazılı ve ticarete devam eden tacir tarafından verilen dilekçede Meşgalesine bilumum ithalât işlerini ilâve ettiğinin tescil ve ilânı istenmiş Beyoğlu 11. noterliğinden tasdikli 27.6.1968 tarih ve 16860 sayılı imza beyanamesi de memuriyetimize tevdi kılınmış olmakla keyfiyetin 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununu hükümlerine uygun olarak 27.6.1968 tarihinde tescil edildiği ilân olunur.

(23824)

Şekil 3.280 Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi İlanı [492]

İnşaat taahhüt işleri ile meşgul olmak üzere kurulan bu büronun ne zaman faaliyete başladığına ilişkin bilgi mevcut değildir. Ancak, 22 Temmuz 1968 tarihli Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde Yüksek Mimar Reşit Akal ticaret ünvanıyla faal olan tacirin, mevcut faaliyetlerine ithalat işlerini eklemek üzere başvuru yaptığı ve bu başvurunun 27.06.1968 tarihinde tescil edildiği ifade edilmektedir [492].

Buna göre, Akal, 1968 yılından önce firmasını faaliyete başlatmış olmalıdır. Uzun yıllar aynı adreste bulunan firması, yazdığı nota göre, 1971 yılından beri iş yapmamış, emekli olabilmek için açık tutulmuş ve 1981 yılında faaliyetini resmi olarak sonlandırmıştır.

3.3.28 Sadi Atagören Mimarlık-Müteahhitlik Bürosu

21 Mayıs 1938 tarihli Resmî gazetede Sadi Atagören'in, Ticaret Odası'na başvurduğu ve bu başvurusunun 06.05.1938 tarihinde tescil edildiği ifade edilmektedir. Buna göre, "*Ankara Vilayetinde Çankaya semtinde, Yenişehir Mahallesinde Adakale Sokağında 22 numaralı evde oturan, ve T.C. tebaasından olup Ankara'da Çankaya semtinde 22 numaralı mahalli ikametgahı ticari ittihaz ederek Mimar ve İnşaat müteahhitliği ticareti ile iştigal eden ve Ticaret Odasının 1546 sicil numarasında mukayyed bulunan Sadi'nin unvanı ticareti Sadi Atagören olarak tescil edildiği gibi bu unvanın imza şekli de Ticaret Kanununun 42. Maddesi mucibince dairece 6/5/1938 tarihinde tescil edildiği ilan olunur*" [105].

Ankara Vilâyetinde Çankaya Semtinde Yenişehir Mahallesinde Adakele Sokağında 22 numaralı evde oturan ve T. C. tabaasından olup Ankarada Çankaya Semtinde 22 numaralı mahalli ikametgâhı ticarî ittihaz ederek Mimar ve inşaat müteahhidliği ticaretile iştigal eden ve Ticaret Odasının 1546 sicil numarasında mukayyed bulunan Sadinin unvanı ticareti Sadi Atagören olarak tescil edildiği gibi bu unvanın imza şekli de Ticaret Kanununun 42 nci maddesi mucibince dairece 6/5/1938 tarihinde tescil edildiği ilân olunur.

1426

Şekil 3.281 Sadi Atagören'e ait firmanın tescil ilanı [105]

Bu ilandan Sadi Atagören'in 1938 yılında Ankara'da ikamet ettiği ve serbest olarak Mimarlık ve Müteahhitlik işleri yürüten bir şirket kurduğu anlaşılmaktadır. Atagören, 1940 yılında adres olarak Küçük Moda, Şair Nefi Sokak No: 54 Kadıköy İstanbul adresini beyan ettiğine göre [64] Ankara'da kurulan bürosunun uzun ömürlü olmadığı ve Atagören'in İstanbul'a dönüş yaptığı kabul edilebilir.

3.3.29 Orhan Safa-Rana Zipçi Mimarlık Bürosu

1937 yılında, mimar Orhan Safa ile mimar Rana Zipçi tarafından İstanbul Karaköy'de kurulmuştur. Büro faal olduğu süreç boyunca İstanbul Kalamış'ta Osman Kaptan Villası ve Osman Kaptan Apartmanı olmak üzere iki proje tamamlamıştır [88].

4
SONUÇ VE ÖNERİLER

4.1 Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada, Türkiye'de Cumhuriyetin ilanı ile başlayan dönemde mimarlık ortamı, mimarlar ve bu mimarlar tarafından kurulan ilk mimarlık büroları incelenmiştir. Çalışmanın ilk kısmında, 19. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde mimarlık örgütlenmesinin genel durumu, Hassa Mimarlar Ocağı'nın kapatılması ile başlayan süreç ile birlikte kurumsal yapının dönüşümü ele alınmıştır.

19.yy'ın ikinci yarısında Osmanlı Devleti'nde inşaat malzemeleri ve müteahhitlik sektörü ağırlıklı olarak gayrimüslim Osmanlı vatandaşı kalfaların kontrolündeydi. Büyük kamu yapıları söz konusu olduğunda, Ebniye Müdürlüğü tarafından projeleri hazırlanan yapılar, ihale veya tercih sistemi ile sözleşme karşılığı gayrimüslim kalfalara teslim ediliyordu. Bu durum, ticaret sayesinde elde ettikleri güçlü sermayeleri ile gayrimüslim Osmanlı vatandaşlarını inşaat piyasasının etkin isimleri haline getirmiştir. Balyan ailesi gibi özellikle büyük kamu yapılarının yüklenicisi haline gelen büyük mimar-kalfa isimler Osmanlı Devleti'nde 19. yüzyılın ortalarından itibaren mimarlık faaliyetlerinin geneline hakimdirler.

Öte yandan, 19.yy'ın ilk yarısında Osmanlı başkentinde Rus Sefaret Binasının inşası için gönderilen Gaspare Fossati, 1842 yılında tamamlanan İngiliz Sefareti binasının projelerini hazırlayan İngiliz mimar Charles Barry ile inşaatı takip eden İngiltere Kraliyet Mimarı William James Smith, Ayazpaşa Alman Elçiliği'nin mimarı Alman mimar Hubert Goebbels, Fransız Sefareti Binasını 1844 yılında tamamlayan Laurecisque gibi yabancı mimarlar, Osmanlı başkentinde belirgin faaliyetlerde bulunmuşlardır. Ayrıca, Osmanlı topraklarında doğmuş, büyümüş yabancı ülke vatandaşı, Alexandre Vallaury gibi levanten mimarlar Osmanlı başkenti İstanbul'daki mimarlık ortamında Sanayi-i Nefise Şahane Mektebi Alisi,

Müze-i Hümayun, Hidayet Cami, yıldız Hamidiye Cami gibi öne çıkan çeşitli yapılar tasarlamış ve inşa etmişlerdir.

Yabancı mimarların başkente gelişleri 19. yüzyılın ikinci yarısında da devam etmiştir. 1893 yılında Osmanlı Ulusal Sergi projesini hazırlamak üzere başkent İstanbul'a gelen İtalyan mimar Raimondo D'Aronco, 1901 ile 1904 yıları arasında İngiliz Gemicileri Hastanesini tamamlayan İngiliz mimarlar Charles Henry Holden ve Harry Percy Adams bu isimlere örnek olarak verilebilir.

Rum ve Ermeni cemaatine mensup gayrimüslim Osmanlı mimarlarının, 19. yüzyılın son çeyreği ve 20. yüzyılın başı itibari ile serbest mimarlık faaliyetlerine başladıkları görülmektedir. Bunlara örnek olarak, mimar Konstantinos Kyriakidis (1881-1942) ve ortağı Alexandre D. Yenidunia (Neocosmos) verilebilir. İki ortak, Şişhane Frej Apartmanı, Okçu Musa Caddesi ve Meşrutiyet Caddesi'nde iki apartman, Elhamra Sineması, Fatih Belediye Binası gibi çok sayıda yapıyı inşa etmişlerdir. Bir diğer Rum mimar Viktor Adamantidis (Victor Adaman) ise İstanbul Vali Konağı binası, Gölcü Çeşme Fabrikası, Luvr Apartmanı, Taksim Palas, Kazım Özalp Villası, Salih Bozok Villası, Muhlis Erdener Villası, Yeşilköy Hava Alanı, Galata Ankara Hanı, Melek ve İpek Sinemaları, Melek Apartmanı, Beşiktaş Tütün Deposu Binası, Yıldız Teknik Okulu Binası, Üsküdar Şemsipaşa Tütün Deposu, Tekel Tekirdağ Şarap Fabrikası, İkinci Vakıf Hanı ve Edirne Gar Binası gibi çok sayıda yapının yükleniciliğini üstlenmiştir. Bu isimlere ek olarak 19. yüzyıl sonu 20. yüzyıl başı dönemi itibarı ile kentte yapı faaliyetlerinde bulunan Rum mimarlar arasında, Constantin P. Pappa, Vasileios Kuremenos, Stefanos Yeorgiadis, Patroklos Kambanakis, K. P. Simotas, G. Konstantinidis, Yeorgios Kuluthros (G. Couloutros), Markos Langas, Velisarios Makropulos, A. Manusos, Apostolos Mavrodoglu, Dimitrios Panayiotidis, Konstantin Dimadis gibi mimarların isimleri sayılabilir.

Ermeni mimarlardan ise, Hovsep Aznavour, Sarkis Balyan, Garabed Balyan, Krikor Amira Balyan, Stepan Hamamdjian, Leon Parseghian, Aram ve Isac Caracache (Caracach), Andon Kazazian, Nafilyan Kazandjian, Michel Nouridjan, Ohannes Aznavour, Aram H. Tahtadjian gibi isimler öne çıkar.

Özellikle belirtilmesi gereken husus, Osmanlı Devleti'nde faaliyet gösteren, yabancı, gayrimüslim veya Levanten mimar veya kalfaların, mesleki faaliyetleri 19.yy. boyunca Osmanlı Sultanının iznine tabiidir. Sadece kendilerine tanımlı projelerde görev alabilen bu isimlerden, Gaspare Fossati'nin Ayasofya restorasyonunda görevlendirilmesi örneğinde olduğu gibi Sultanın izni ile çeşitli işler için kendilerinden faydalanıldığı görülmektedir. Tam anlamıyla serbest bir mimarlık piyasası geç Osmanlı dönemi yani 19.yy son çeyreği ve 20.yy'ın ilk çeyreği itibarı ile görülmeye başlanır. II. Meşrutiyet'in doğurduğu yeni kısmi özgürlük ortamı Osmanlı Mimar ve Mühendis Cemiyetinin kuruluşu gibi gelişmeler neticesinde başkentte 20.yy'ın ilk çeyreğinde serbest mimarlık faaliyetlerinin geliştiği ifade edilebilir.

İstanbul'da faaliyette bulunan mimarların tespit edilmesi için Annuaire Oriental yıllıklarındaki kayıtlar taranmıştır.

Örnek olarak, bu yıllıkların en eskisi olan 1868/1869 tarihli yıllıkta, Alexandre Breschi, Edouard Kokifli, Georges Prindisi, Jean Baptiste Barborini, Ortega Celestin ve Pierre Vitalis olmak üzere toplam 6 mimarın isim ve adres kayıtları yer almaktadır.

Bu isimlerden bir kısmının kentte mimarlık büroları kurduğu görülmektedir. Verilere göre, 1868/1869-1938 arasında yayınlanan ve toplam 70 yıllık bir dönemi kapsayan Annuaire Oriental yıllıklarındaki mimarların bürolarının toplam 98 adet farklı han ve pasajda faaliyet gösterdiği tespit edilmiştir.

Hanlar bünyesinde bulunan en eski tarihli büro Alexandre Brechi'nin 1880 ve 1881 tarihli yıllıklarda Galata Ada Han bünyesinde bulunan bürosudur.

Annuaire Oriental Yıllıklarında mimarların isim soy isimleri ile birlikte sokak-cadde adı/kapı numarası veya han/pasaj adı bilgisi verilmiştir. Sokak-cadde ismi ve kapı numarası verilerek kayıt altına alınan adreslerin bir kısmının ev adresi olduğunu belirtmek üzere "Dom" ibaresi eklenmiştir. Mimarların han veya pasajlarda yer almayan adresleri olan sokak-cadde ve kapı numarası verilerek kayıtlı adreslerinde mesleki faaliyet yürüttüklerine dair yeterli bilgi bulunmadığı

için bu adreslerin irtibat adresi olarak verilen ev adresleri olduğu kabul edilebilir. Ancak bazı mimarların evlerini mesleki irtibat bürosu olarak da kullanabilecekleri ifade edilebilir.

Han veya pasajlar bünyesinde yer alan mimarların ise büro sahibi oldukları kabul edilmiştir. Mimarların bürolarını kurdukları hanların ve pasajların sayıca büyük kısmı başkentte, 19. yüzyıl ile birlikte gelişen Galata ve Pera bölgesinde, sayıca az bir kısmı ise geleneksel ticaret merkezi olan Eminönü-Sirkeci bölgesinde kurulmuşlardır. Mimarlar büroları için her iki bölgede de mevcut veya yeni inşa edilen han veya pasajlar gibi ticaret yapılarını tercih etmişlerdir.

Tez kapsamında diğer bölümde, 19.yy'da Osmanlı Devleti'nde sivil mimar yetiştirmek üzere kurulmuş ilk ve uzun yıllar boyunca tek kurumu olan Sanayi-i Nefise-i Şahane Mektebi (1928'den itibaren Güzel Sanatlar Akademisi) mimari şubesinden mezun olan mimarlar incelenmiştir.

1923 ve 1938 yılları arasında Güzel Sanatlar Akademisinden mezun olan mimarlar, mezuniyet yıllarına göre sıralanarak biyografileri oluşturulmuştur. İncelenen mimarların, serbest mimarlık, kamu kurumlarında memur mimarlık, akademisyenlik veya müteahhitlik gibi farklı alanlarda görevler aldıkları tespit edilmiştir.

Mezun mimarlardan kariyerleri boyunca büro sahibi olanlar incelendiğinde mimarların bürolarını bireysel veya ortaklık şeklinde kurdukları görülmektedir. Buna göre, Şevki Balmumcu, Reşat San, Berç Zartar, Harutyan Sarafyan, Samih Akkaynak, İstepan Aratan, Muzaffer Pulur, Aziz Börü, Hristo Yordanidis, Recai Akçay, Reşat Akıncılar, Seyfi Arkan, Fazıl Aysu, Zeki Sayar, Ömer Faruk Galip (Faruk Çeçen), Rebii Gorbon, Muzaffer Vanlı, Ahmet Sedat Erkoğlu, Reşit Akal ve Sadi Atagören kariyerlerinin bir döneminde tekil olarak kısa veya uzun süreli faaliyet gösteren serbest mimarlık bürosu kurmuşlardır. Serbest mimarlık, müteahhitlik, her türlü proje, taahhüt işleri, ithalat ihracat işleri büroların faaliyet alanlarının başlıcaları arasında sayılabilir. Bu isimler dışında, Adil Denktaş-İzzettin Taşören, M3 Şehircilik Mimarlık İnşaat Atelyesi, Abidin Mortaş, Cemil

Finci ve Faruk Galip Mimarlık Ortaklığı, Zeki Sayar ve Abidin Mortaş Ortaklığı, Birleşmiş Mimarlar Ortaklığı, AHE Mimarlık ve Şehircilik Atölyesi, Sami Arsev, Sırrı Bilen ve Muzaffer Tolun Ortaklığı, Tahir Tuğ-Neşet Akatay Ortaklığı ve Orhan Safa-Rana Zipçi Mimarlık Bürosu gibi ortaklık şeklinde teşkilatlandırılan mimarlık büroları da faaliyet göstermişlerdir.

Büroların faaliyetlerinin genel olarak kısa sürdüğü anlaşılmaktadır. İkinci Dünya Savaşı öncesi dönemde açılan büroların ağırlığı 1940'lı yıllara ulaşamadan faaliyetlerini sonlandırmıştır. Savaş süresince mimarlık piyasasının malzeme bulmakta zorlandığı bir ortamda büroların ayakta kalamadığı görülmektedir. Bir diğer büro kuruluş dönemi ise II. Dünya savaşı sonrası 1950-1960 arası dönemdir. Bu dönemde savaş sonrası toparlanmaya çalışan yeni ekonomik ortam ile birlikte bu büroların kuruldukları anlaşılmaktadır. Öte yandan mimarların bir kısmının kariyerlerinin sonlarına doğru mimari büro kurma yönünde kısa ömürlü girişimlerde bulundukları da görülmektedir.

Mimarlar Cumhuriyetin ilerleyen yıllarında özellikle II. Dünya savaşı döneminde kamu kurumlarında çalışmayı tercih etmektedirler. Kısıtlı miktarda yapı üretiminin olduğu bir dönemde bu durum mimarların birçoğu tarafından tercih edilmiştir.

Kamu kurumları mezun mimarların birçoğunun kariyerinde önemli yer tutmuştur. Özellikle Nafia ve Maarif nezaretlerine bağlı İnşaat bürolarında sıklıkla mimar istihdamı yapılmaktadır. Bu kurumlardan Maarif Nezareti'ne bağlı İnşaat Bürosu'nda bir dönem çalışanlar arasında, 1924 mezunu Servet Ark, 1928 mezunu Mahmut Bilen, 1932 mezunu Reşat San, 1934 mezunu Tahir Tuğ, 1935 mezunu Sezai Ergüç, 1935 mezunu Adnan Kuruyazıcı, 1935 mezunu Muhiddin Güreli, 1937 mezunu Muzaffer Vanlı, 1938 mezunu Hasan Canses ve 1938 mezunu Orhan Alnar'nın ismi sayılabilir. Nafia Nezareti bünyesin bir süre görev yapanlar arasında, 1924 mezunu Adil Denktaş, 1925 mezunu Hüseyin Hüsnü Tümer, 1928 mezunu Burhan Arif Ongun, 1928 mezunu Faruk Çeçen, 1928 mezunu Hüseyin Kara, 1928 mezunu Sinan Mimaroğlu, 1928 mezunu Süleyman Örnek, 1930 mezunu Reşit Akal, 1930 mezunu Rıza Duna, 1931 mezunu İzzet Baysal, 193

mezunu Bekir İhsan Ünal, 1933 mezunu Bedri Uçar, 1935 mezunu Münci Tangör, 1935 mezunu Münevver Belen Gözeler, 1935 mezunu Feridun Kip'in isimleri sayılabilir.

Bunun yanında CHP'ye bağlı bir İnşaat Bürosu da mimarların istihdamında rol oynamıştır. Örneğin 1934 mezunu mimar Seyfi Sonat ve 1937 mezunu Cavit Tamkan bu isimler arasında sayılabilir. Mezun mimarlar arasında Türkiye'de proje üretiminin yanında akademide de etkin olan, Behçet Ünsal, Sedat Hakkı Eldem, Asım Mutlu, Kemali Söylemezoğlu, Kemal Ahmet Aru gibi isimler sayılabilir.

Bunun yanında, 1937 mezunu Süleyman Kuranel, 1938 mezunu Mehmet Muhittin güven gibi isimler ise siyaset ve bürokraside görevler elde eden isimlerdendir.

Kariyerinin tamamında veya bir döneminde restorasyon alanında çalışmalar yapanlar arasında 1926 mezunu Süreyya Yücel, 1928 mezunu Aziz Börü, 1928 mezunu Macit Rüştü Kural, 1929 mezunu Hurşit Altuncu, 1931 mezunu Recai Akçay, 1932 mezunu Reşat San, 1933 mezunu Behçet Ünsal, 1938 mezunu Ali Saim Ülgen'in isimleri sayılabilir.

Sonuç olarak, tez kapsamında incelenen Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulduğu ilk yıllardan 1938'e kadar olan süreçte II. Meşrutiyet Dönemi mimarlık ortamının ve dönemin aktörü olan mimarların faaliyetlerini hem devlet kurumlarında hem de özel sektörde devam ettirdiği söylenebilir. Mimari üslup olarak Cumhuriyetin ilk yıllarında Milli Mimari anlayışı devam ettirilmiştir. İlerleyen dönemde, Bauhaus ile birlikte yayılmaya başlayan Uluslararası Üslubun ilkeleri Güzel Sanatlar Akademisi'ndeki mimarlık eğitimine yerleşmiş ve buradan mezun olan mimarlar, dönemin yönetiminin talep ettiği yeni ülkenin yeni mimarisini oluşturma yolunda Uluslararası Üslubun ilkelerine bağlı bir takım ara örnekler vermişlerdir. Bu bağlamda, Seyfi Arkan, Sedad Hakkı Eldem, Behçet Ünsal, Hüseyin Hüsnü Tümer gibi mimarlar devletin bu yeni bakışını benimseyerek bu talebi karşılayacak binalar üretmişlerdir. Fakat bu yaklaşım 1940'lardan itibaren değişmiş Türkiye'deki mimarlık tarihi yazım alanında II. Ulusal Mimari olarak adlandırılan Sedad Hakkı Eldem'in temel ilkelerini belirlediği Türkiye Cumhuriyeti'ne özgü bir

kimlik ve aidiyet oluşturacak mimari alternatif arayışına dönmüştür. Ancak bu da 1960'lardan itibaren terkedilmiş ve yerine CIAM kongreleri ile dünyaya ihraç edilmesi kararlaştırılan Uluslararası Üslubun genel ilkelerine bağlı tasarım anlayışı almıştır.

Kaynakça

[1] F. E. Bailey, “Palmerston ve Osmanlı Reformu (1834-1839)”, Tanzimat: Değişim sürecinde Osmanlı İmparatorluğu, 2. baskı, Ed. H. İnalcık ve M. Seyitdanlıoğlu, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2012.

[2] C. Can, “İstanbul’da 19. Yüzyıl Batılı ve Levanten Mimarların Yapıları ve Koruma Sorunları”, Doktora Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul, 1993.

[3] S. Yerasimos, “Tanzimat’ın Kent Reformları Üzerine”, Tanzimat: Değişim sürecinde Osmanlı İmparatorluğu, 2. baskı, Ed. H. İnalcık ve M. Seyitdanlıoğlu, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2012.

[4] M. Cezar, Sanatta Batı’ya Açılış ve Osman Hamdi, c.1, Erol Kerim Aksoy Kültür, Eğitim, Spor ve Sağlık Vakfı Yayınları, İstanbul, 1995.

[5] A. Batur, “Batılılaşma Döneminde Osmanlı Mimarlığı”, Tanzimattan Cumhuriyete Türkiye Ansiklopedisi, c.4, İletişim Yayınları, ss. 1038-1067, İstanbul, 1985.

[6] S. Can, “Son Dönem Osmanlı Mimarlığının Teşkilat Yapısı”, Sanat Dergisi, c.0 (12), ss. 103-112, 2010.

[7] S. Can, “Osmanlı Mimarlık Teşkilatının XIX. Yüzyıldaki Değişim Süreci ve Eserleri ile Mimar Seyyid Abdülhalim Efendi”, Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul, 2002.

[8] A. Batur, “19. Yüzyıl Osmanlı Mimarlığında Etkin Bir İsim: Balyanlar”, Batılılaşan İstanbul’un Ermeni Mimarları, 3. Basım, Hrant Dink Vakfı Yayınları, İstanbul, 2016.

[9] D. Barillari, E. Godoli, ve A. Ataöv, İstanbul 1900: Art Nouveau Mimarisi ve İç Mekânları, YEM Yayınları, İstanbul, 1997.

[10] N. Yazıcı, “Osmanlı’larda Mimarlık Kurumunun Evrimi ve Tanzimat Dönemi Mimarlık Ortamı”, Doktora Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, İstanbul, 2007.

[11] Y. Özgüven, “Türkiye’de Kadın Mimar Kariyerinin Başlangıcı (1934-1960)”, Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul, 2002.

[12] O. Şenyurt, “Türkiye’de Yapı Üretiminde Modernleşme ve Taahhüt Sisteminin Oluşumu”, Doktora Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul, 2006.

[13] S. Eyice, “Fossati, Gaspare Trajano (1809-1883)”, TDV İslam Ansiklopedisi, c. 13, ss. 170-173, İstanbul, 1996.

[14] M. Akpolat, “Fransız Kökenli Levanten Mimar Alexandre Vallaury”, Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1991.

[15] T. Uzun, “Geç Osmanlı-Erken Cumhuriyet dönemi mimarlık pratiğinde bilgi ve yapım teknolojileri değişimi erken betonarme İstanbul örnekleri: 1906-1930”, Doktora Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul, 2008.

[16] Indicateur Oriental Annuaire Almanach du Commerce, 1885, Salt Araştırma Yıllıklar, AAO010.

[17] Annuaire Oriental du commerce de l’industrie l’administration et de magistrature, 1893-1894, Salt Araştırma Yıllıklar, AAO012.
[18] Annuaire Oriental du commerce de l’industrie de l’administration et de la magistrature, 1909, Salt Araştırma Yıllıklar, AAO006.
[19] C. Can, “Tanzimat ve Mimarlık”, içinde Osmanlı Mimarlığının 7. Yüzyılı: Uluslarüstü Bir Miras, Ed. Mimarlar Odası ve N. Akın, İstanbul, ss. 130-136, 1999.
[20] Z. Çelik, On Dokuzuncu Yüzyılda Osmanlı Başkenti: Değişen İstanbul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2016.
[21] O. Şenyurt, İstanbul Rum cemaatinin Osmanlı mimarisindeki temsiliyeti, 1. baskı, Doğu Kitabevi, İstanbul, 2012.
[22] Ş. Balmumcu, “Victor Adaman 1880-1948”, Arkitekt, c. 01-02, ss. 46-47, 1948.
[23] P. Öğrenci, “Mimar Constantine P. Pappa (1868-1931)”, Geç Osmanlı Döneminde Sanat Mimarlık ve Kültür Karşılaşmaları, 2. Baskı, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, ss. 205-220, İstanbul, 2018.
[24] S. Tsilenis, “İstanbul’un Rum Mimarları ve Eserleri”, Mimar. İst, c. 17, sy 09, s. 19, 2005.
[25] Fatih civarında inşa edilecek bir okulun cephesi, 8 Teşrin-i Sani 1325 ve [29 Haziran 1326] tarihli, Salt Araştırma Mimarlık ve Tasarım Arşivi, TMSSD025.
[26] H. Kuruyazıcı, Ed., Batılılaşan İstanbul’un Ermeni mimarları: Armenian architects of Istanbul in the era of westernization, 3. baskı, Uluslararası Hrant Dink Vakfı Yayınları, İstanbul, 2016.
[27] Annuaire Oriental (ancien indicateur oriental) du commerce de l’industrie, de l’administration et de la magistrature, 1902, The Annuaire Oriental and Printing Company Limited, Fener Rum Patrikhanesi, Görsel Salt Araştırma'da Erişimde, AAO031.
[28] Annuaire Oriental (ancien indicateur oriental) du commerce de l’industrie, de l’administration et de la magistrature, 1903, The Annuaire Oriental and Printing Company Limited, Fener Rum Patrikhanesi, Görsel Salt Araştırma'da Erişimde, AAO032.
[29] Annuaire Oriental Commerce, industrie administration, magistrature de l’Empire Ottoman, The Annuaire Oriental Limited, 1912, Salt Araştırma Yıllıklar, AAO038.
[30] Annuaire Oriental, commerce, industrie, administration, magisture de l’Orient, The Annuaire Oriental Limited, 1913, Salt Araştırma Yıllıklar, AAO002.
[31] Annuaire Oriental, Oriental Directory, commerce, industrie administration magisture, The Annuaire Oriental Limited, 1921, Salt Araştırma Yıllıklar, AAO014.
[32] Annuaire Oriental, Oriental Directory, Commerce, industrie, administration, magisture, Imprimerie de l’Annuaire Oriental, 1922, Imprimerie de l'Annuaire Oriental, Salt Araştırma Yıllklar, AAO044.

[33] Annuaire Oriental-Oriental Directory-Adressbuch des Orients, Imp. Rizzo, Constantinople, 1927, Atatürk Kitaplığı, Görsel Salt Araştırma'da Erişimde, AAO040.
[34] Annuaire Oriental, Oriental directory, Adressbuch des orients, 1929, Salt Araştırma Yıllıklar, AAO034.
[35] Annuaire Oriental, Oriental Directory Adressbuch des Orients, 1930, Salt Araştırma Yıllıklar, AAO015.
[36] Şark Ticaret Yıllığı-Annuaire Oriental, 1932, Salt Araştırma Yıllıklar, AAO016.
[37] Ticaret Yıllığı-Annuaire Commercial, 1938, Salt Araştırma Yıllıklar, AAO018.
[38] S. Colonas, "Osmanlı İmparatorluğu Kent Merkezlerinde Gayrımüslimler Tarafından Kamusal ve Özel Mekanların Oluşturulması: 19 Yüzyıl Sonlarında İstanbul'daki Rum Mimar ve Misyonerler", Osmanlı Mimarlığının 7 Yüzyılı: Uluslar Üstü bir Miras, Ed., N. Akın ve Mimarlar Odası, İstanbul, YEM Yayın, 1999.
[39] A. Aktar, "Şark Ticaret Yıllıklarında Sarı Sayfalar: İstanbul'da meslekler ve iktisadi faaliyetler hakkında bazı gözlemler, 1868-1938", Toplum ve Bilim, c. 76, ss. 105-143, 1998.
[40] H. Kuruyazıcı, "İstanbul'un Unutulmuş Mimarları", İstanbul Dergisi, c. 28, Ocak, ss. 68-73, 1999.
[41] L'Indicateur Constantinopolitain Guide Commercial, 1868-1869, Raphael C. Cervati, Bahattin Öztuncay Koleksiyonu, Görsel Salt Araştırma'da Erişimde, AAO008.
[42] L'Indicateur Ottoman Annuaire Almanach du Commerce et de l'industrie, 1880, Atatürk Kitaplığı, Görsel Salt Araştırma'da Erişimde, AAO039.
[43] L'Indicateur Ottoman Annuaire almanach du commerce de l'industrie, de l'administration et de la magistrature, 1881, Salt Araştırma Yıllıklar, AAO021.
[44] Indicateur Ottoman Illustré Annuaire Almanach du Commerce, 1883, Salt Araştırma Yıllıklar, AAO009.
[45] Indicateur Ottoman Annuaire du commerce de l'industrie, de l'administration et de la magistrature, 1888, Fener Rum Patrikhanesi, Görsel Salt Araştırma'da Erişimde, AAO024.
[46] Annuaire Oriental du commerce l'industrie de l'administration et de la magistrature, 1889-1890, Salt Araştırma Yıllıklar, AAO007.
[47] Annuaire Oriental (ancien indicateur oriental) du commerce de l'industrie, de l'administration et de la magistrature, 1891, Fener Rum Patrikhanesi, Görsel Salt Araştırma'da Erişimde, AAO025.
[48] Annuaire Oriental (ancien indicateur oriental) du commerce de l'industrie, de l'administration et de la magistrature, 1892-1893, Fener Rum Patrikhanesi, Görsel Salt Araştırma'da Erişimde, AAO026.
[49] Annuaire Oriental du commerce de l'industrie l'administration et de magistrature, 1894, Salt Araştırma Yıllıklar, AAO013.

[50] Annuaire Oriental (ancien indicateur oriental) du commerce de l’industrie, de l’administration et de la magistrature, 1895, Fener Rum Patrikhanesi, Görsel Salt Araştırma'da Erişimde, AAO027.
[51] Annuaire Oriental du commerce de l’industrie l’administration et de magistrature, 1896-1897, Salt Araştırma Yıllıklar, AAO011.
[52] Annuaire Oriental (ancien indicateur oriental) du commerce de l’industrie, de l’administration et de la magistrature, 1898, Fener Rum Patrikhanesi, Görsel Salt Araştırma'da Erişimde, AAO028.
[53] Annuaire Oriental (ancien indicateur oriental) du commerce de l’industrie, de l’administration et de la magistrature, 1900, Fener Rum Patrikhanesi, Görsel Salt Araştırma'da Erişimde, AAO029.
[54] Annuaire Oriental (ancien indicateur oriental) du commerce de l’industrie, de l’administration et de la magistrature, 1901, The Annuaire Oriental and Printing Company Limited, Fener Rum Patrikhanesi, Görsel Salt Araştırma'da Erişimde, AAO030.
[55] Annuaire Oriental (ancien indicateur oriental) du commerce de l’industrie, de l’administration et de la magistrature, The Annuaire Oriental and Printing Company Limited, Fener Rum Patrikhanesi, Görsel Salt Araştırma'da Erişimde, 1904, AAO033.
[56] Annuaire Oriental du commerce de l’industrie, de l’administration et de la magistrature, 1905, The Annuaire Oriental and Printing Company Limited, Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Görsel Salt Araştırma'da Erişimde, AAO019.
[57] Annuaire Oriental, commerce, industrie, administration, magisture de l’Orient, 1914, Edhem Eldem Koleksiyonu, Görsel Salt Araştırma'da Erişimde, AAO001.
[58] Annuaire Oriental-Şark Ticaret Yıllığı, 1933, Murat Koraltürk Koleksiyonu, Görsel Salt Araştırma'da Erişimde, AAO003.
[59] Annuaire Oriental-Şark Ticaret Yıllığı, 1934, Salt Araştırma Yıllıklar, AAO017.
[60] Charles E. Goad Insurance map of Galata, 1905.
[61] M. Artel, İstanbul Hanları: Adres Kitabı, 1954.
[62] N. Gülenaz, Batılılaşma dönemi İstanbul’unda hanlar ve pasajlar, İstanbul Ticaret Odası Yayınları, İstanbul, 2011.
[63] Ş. Balmumcu, “Victor Adaman 1880-1948”, Arkitekt, c. 01-02, ss. 46-47, 1948.
[64] Anonim, Türk Yüksek Mimarlar Birliği, Azaları ve Yüksek Mimarlık Mesleği ile Alakadar Mevzuat, Cumhuriyet Matbaası, İstanbul, 1940.
[65] Annuaire Oriental Commerce, industrie administration, magistrature de l’Empire Ottoman, 1912, Salt Araştırma Yıllıklar, AAO038.
[66] Annuaire Oriental, commerce, industrie, administration, magisture de l’Orient, 1913, Salt Araştırma Yıllıklar, AAO002.
[67] Plan de Péra, 1891, Salt Araştırma Harita Arşivi, APLGF001.
[68] Z. Akay ve A. Ardıçoğlu, “İlk Mimarlık Bürolarının İzinde: Erken Cumhuriyet Döneminin İş Merkezi Karaköy”, Mimar.İst, c. 46, ss. 77-91, 2012.
[69] R. Marmara, Osmanlı başkentinde bir levanten semti Galata-Pera, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2020.

[70] R. Marmara, Pancaldi: quartier Levantin du XIXe siècle, 1. baskı, İstanbul, Les Éditions Isis, 2004.
[71] B. T. Sasanlar, “A Historical Panaroma of An Istanbul Neighborhood Cihangir From The Late Nineteenth Century to the 2000’s”, Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul, 2006.
[72] T. Akıncı, Beyoğlu: yapılar, mekanlar, insanlar (1831-1923), 1.basım, Remzi Kitabevi, İstanbul, 2018.
[73] J. Pervititch, “Jacques Pervititch sigorta haritalarında İstanbul”, Tarih Vakfı, AXA OYAK Yayınları, İstanbul, 2000.
[74] S. Bozdoğan, Modernizm ve Ulusun İnşası: Erken Cumhuriyet Türkiyesi’nde Mimari Kültür, 1. Basım, İstanbul, Metis Yayınları, 2002.
[75] Y. Yavuz, “Mimar Kemalettin Bey (1870-1927)”, ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi, c. 1, ss. 53-76, 1981.
[76] Y. Yıldırım ve S. Özkan, “Osmanlı İmparatorluğu’nun Son Yüzyılları”, Modern Türk Mimarlığı 1900-1980, Ed. R. Holod, A. Evin, ve S. Özkan, TMMOB Mimarlar Odası, Ankara, 2007.
[77] S. Özkan, “Mimar Vedat Tek (1873-1942)”, Mimarlık, c. 121, sy 11-12, ss. 45-51, 1973.
[78] M. Sözen, Cumhuriyet Dönemi Türk Mimarlığı (1923-1983), Ankara, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 1984.
[79] Y. Yavuz, İmparatorluktan Cumhuriyete Mimar Kemalettin, 1870-1927. Ankara, TMMOB Mimarlar Odası, Vakıflar Genel Müdürlüğü, 2009.
[80] İ. Tekeli, “Türkiye’de Mimarlığın Toplumsal Bağlamı”, Modern Türk Mimarlığı 1900-1980, Ed. R. Holod, A. Evin, ve S. Özkan, TMMOB Mimarlar Odası Yayınları, Ankara, 2007.
[81] Y. Yıldırım ve S. Özkan, “Ulusal Bir İfade Bulmak”, Modern Türk Mimarlığı 1900-1980, Ed. R. Holod, A. Evin, ve S. Özkan, TMMOB Mimarlar Odası Yayınları, Ankara, 2007.
[82] İ. Aslanoğlu, Erken Cumhuriyet Dönemi Mimarlığı 1923-1938, Bilge Kültür Sanat, İstanbul, 2010.
[83] İ. Tekeli, “Zeki (Selah) Sayar’ın Yaşamı ve Mimarlığının Toplumsal Bağlamı”, içinde Zeki Sayar ve Arkitekt: Tasarlamak, örgütlemek, belgelemek, 1. Baskı, Ed., A. Cengizkan, A. D. İnan, ve N. M. Cengizkan, Ankara, TMMOB Mimarlar Odası, 2015, ss. 19-35.
[84] A. Batur, “Modern Olmak: Bir Cumhuriyet Mimarlığı Arayışı”, Modern Türk Mimarlığı 1900-1980, Ed. R. Holod, A. Evin, ve S. Özkan, Ankara, TMMOB Mimarlar Odası, 2007.
[85] A. Batur, “Cumhuriyet Mimarlığında Modernist Açılım ve Bir Öncü: Seyfi Arkan”, Modernist Açılımda bir Öncü: Seyfi Arkan: Mimarlık, Değişim, Özerklik, Ed., A. Cengizkan, A. D. İnan, ve N. M. Cengizkan, Mimarlar Odası Yayınları, Ankara, 2012.
[86] İ. Tekeli, “Seyfi Arkan’ın Yaşamı ve Mimarlığının Toplumsal Bağlamı”, Modernist Açılımda bir Öncü: Seyfi Arkan: mimarlık, değişim, özerklik, Ed. A. Cengizkan, A. D. İnan, ve N. M. Cengizkan, Mimarlar Odası Yayınları, Ankara, 2012.
[87] Z. Sayar, “Hadiseler: Yerli ve Yabancı Mimar”, Arkitekt, c. 02, s. 65, 1938.

[88] S. Acar, Ed., Anılarda Mimarlık, 1. baskı, İstanbul, YEM Yayın, 1995.
[89] B. Ünsal, "70 Yaşını İdrak Eden Mimarlar: Boğaziçi'nde Bir Mimar", Arkitekt, c. 04 (352), ss. 178-180, 1973.
[90] https://www.md1927.org.tr/, Erişim Tarihi: May. 04, 2018.
[91] Z. Sayar, "Meslekte 50 Yılı Aşanlar: Mimar Bedri Tümay", Mimarlık, c.01 (220), s. 47, 1986.
[92] Anonim, "Çanakkale Zafer ve Meçhul Asker Anıtı Müsabakası", Arkitekt, c. 03-04 (147-148), ss. 52-65, 1944.
[93] http://www.mimarlarodasiankara.org/yarismalardizini/,Erişim Tarihi: Nis. 03, 2020.
[94] Anonim, "Adliye Vekaleti Binası", Arkitekt, c. 01-02 (121-122), ss. 1-7, 1941.
[95] K. Söylemezoğlu, "Kaybettiklerimiz", Arkitekt, c. 04 (376), ss. 158-159, 1979.
[96] Anonim, "Paraşüt Kulesi", Arkitekt, c. 02 (86), ss. 40-42, 1938.
[97] B. Ünsal, "İsviçre'de Bir Türk Mimarı: Seyfi Sonad", Arkitekt, c. 04 (368), ss. 159-163, 1977.
[98] N. Doğu, "Mimarlar Derneği Doğuşu, Oluşu, Bugünü", Mimarlık, c. 04 (42), s.30, 1967.
[99] Anonim, "Haberler", Arkitekt, c. 01-02 (133-134), s. 50, 1943.
[100] Anonim, "Haberler", Arkitekt, c. 09-10 (153-154), s. 241, 1944.
[101] Anonim, "Haberler", Arkitekt, c. 01-02 (181-182), s. 54, 1947.
[102] Anonim, "Haberler", Arkitekt, c. 09-12 (275-276-277-278), ss. 190-191, 1954.
[103] B. Çeçener, "70 Yıldır Durmayan Maratoncu: Mimar Mesut Özok", Mimarlık, c. 06 (204), ss. 10-14, 1984.
[104] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA, 272-0-0-71/33-49-13.
[105] Resmî Gazete, 21 Mayıs 1938, Sayfa:9889.
[106] Cumhuriyet Gazetesi, 28 Ekim 1951.
[107] Cumhuriyet Gazetesi, 23 Nisan 1957.
[108] M. Ç. Baydoğan, "Talas'taki Kentsel Dönüşüme Eleştirel bir Bakış", Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, c. 35, sy 2, ss. 95-130, 2013.
[109] Anonim, "Mimarlık Mesleğine 30 Yıldan Fazla Emek Vermiş Olan Üyelerimiz", Mimarlık, c. 06 (68), ss. 36-38, 1969.
[110] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA,30-18-1-2/105-31-17.
[111] B. Uras, Nazimi Yaver Yenal: Bir Kağıt Mimarının Hayali Dünyası: Imaginary world of a paper architect, İstanbul Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, 2017.
[112] B. Ünsal, "70. Yaşını İdrak Eden Mimarlar: III", Arkitekt, c. 03 (355), ss. 117-119, 1974.
[113] Anonim, "Haberler", Arkitekt, c. 08 (32), s. 262, 1933.
[114] Anonim, "İstanbul Radyo Evi Proje Müsabakası", Arkitekt, c. 07-08 (163-164), ss. 143-157, 1945.
[115] V. Egeli, "Şişli Camii", Arkitekt, c. 09-12 (263-264-265-266), ss. 169-177, 1953.
[116] Anonim, "Yıldız Sarayı Tefriş Projesi", Mimar, c. 01 (37), ss. 8-11, 1934.

[117] Anonim, “Kayıplarımız”, Arkitekt, c. 01 (333), s. 28, 1969.
[118] Anonim, “Zonguldak Halkevi Projesi Jüri Heyeti Raporu”, Arkitekt, c. 03 (27), s. 84, 1933.
[119] A. Denktaş, “Kira Evi”, Arkitekt, c. 05-06 (65-66), ss. 133-138, 1936.
[120] A. Denktaş, “Feneryolu’nda Bir Ev”, Arkitekt, c. 09 (81), s. 240, 1937.
[121] Anonim, “Haberler”, Mimarlık, c. 11 (61), ss. 1-5, 1968.
[122] Anonim, “Haberler”, Arkitekt, c. 09-10 (129-130), ss. 236-237, 1941.
[123] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA, 30-18-1-2,99-77-19.
[124] Anonim, “Sanayi ve Maadin Bankası Proje Müsabakası”, Mimar, c. 09, ss. 296-299, 1931.
[125] Anonim, “Hal Projesi”, Mimar, c. 02 (14), ss. 41-42, 1932.
[126] H. Tümer, "Mühendis İbrahim Galip B. Apartmanı-Ayaspaşa, Mimar, c. 11-12 (11-12), ss. 355-364, 1931.
[127] H. Tümer, "Hüsnü B. Apartmanı”, Mimar, c. 06 (18), ss. 163-167, 1932.
[128] Anonim, “Kaplıca Oteli Bahçe Projesi”, Mimar, c. 09-10 (33-34), ss. 292-293, 1933.
[129] Anonim, “Umumî Helâ ve Benzin Satış Yeri”, Mimar, c. 02 (38), ss. 38-40, 1934.
[130] Anonim, “İstiklâl Apartmanı”, Mimar, c. 11-12 (23-24), ss. 308-310, 1932.
[131] Anonim, “Himaye-i Etfal Apartmanı Proje Müsabakası”, Mimar, c. 03 (39), ss. 71-76, 1934.
[132] Anonim, “Gümrükler ve İnhisarlar Vekaleti Binası Proje Müsabakası”, Mimar, c. 07 (43), ss. 195-202, 1934.
[133] Anonim, “Sümer Bank Proje Müsabakası”, Arkitekt, c. 03 (51), ss. 68-84, 1935.
[134] Anonim, “Yalova’da Bir Otel Proje Müsabakası”, Mimar, c. 04 (40), ss. 105-116, 1934.
[135] Anonim, “Haberler”, Arkitekt, c. 09-10 (117-118), s. 240, 1940.
[136] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA,30-18-1-2/111,41,12.
[137] Anonim, “Haberler”, Arkitekt, c. 03-04 (171-172), ss. 93-94, 1946.
[138] Anonim, “Haberler”, Arkitekt, c. 09-10 (189-190), ss. 242-243, 1947.
[139] Anonim, “Haberler”, Arkitekt, c. 05-06 (197-198), ss. 140-141, 1948.
[140] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA, 30-18-1-2/132,34,18.
[141] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA, 30-1-0-0/61,379,18.
[142] Anonim, “Kayıplarımız”, Arkitekt, c. 04 (332), s. 166, 1968.
[143] Hüsnü Bey çalışırken, Salt Araştırma, Mimarlık ve Tasarım Arşivi, TMH0019.
[144] Hüsnü Bey ve bir mimar çalışırken, Salt Araştırma, Mimarlık ve Tasarım Arşivi, TMH0018.
[145] Hüsnü Bey Kayıtbay Sebili’nin önünde, Salt Araştırma, Mimarlık ve Tasarım Arşivi, TMH0046.
[146] H. Hüsnü, “Çocuk Esirgeme Kurumu Kira Evi”, Arkitekt, c. 03 (63), ss. 73-75, 1936.
[147] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA,30-18-1-2,111-57-15.
[148] E. Yücel, “Vakıf Restoratör Mimarlarından Süreyya Yücel (1903-1970)”, Vakıf Restorasyon Yıllığı, c. 4, 2012.

[149] Anonim, “Ölüm”, Arkitekt, c. 02 (338), s. 94, 1970.
[150] Anonim, “Haberler”, Arkitekt, c. 04 (336), s. 139, 1969.
[151] Anonim, “Aramızdan Ayrılanlar”, Mimarlık, c. 11 (73), s. 13, 1969.
[152] Anonim, “Kaybettiklerimiz”, Arkitekt, c. 01 (373), s. 36, 1979.
[153] N. Meltem, “Karoların Ayrılması ve Kalkmasının Sebepleri”, Arkitekt, c. 05-06 (185-186), ss. 123-125, 1947.
[154] A. Cengizkan, “Abidin Mortaş’tan Zeki Sayar’a Mektuplar”, içinde Zeki Sayar ve Arkitekt: Tasarlamak, örgütlemek, belgelemek, 1. baskı, A. Cengizkan, A. D. İnan, ve N. M. Cengizkan, Ed., Ankara, TMOOB Mimarlar Odası, 2015, ss. 85-124.
[155] A. Mortaş ve Ş. Balmumcugil, “Yozgat-Terzili Kaplıca Oteli Projesi”, Arkitekt, c. 01 (61), ss. 14-15, 1936.
[156] Z. Sayar, “Abidin Mortaş 1904-1963”, Arkitekt, c. 01 (310), s. 31, 1963.
[157] Anonim, “Duyumlar”, Arkitekt, c. 04 (64), s. 128, 1936.
[158] Anonim, “Bursa Halkevi Proje Müsabakası”, Arkitekt, c. 01 (85), ss. 16-20, 1938.
[159] arkiv.com.tr/mimar/abidin-mortas1/51361, Erişim Tarihi: May. 04, 2020.
[160] Anonim, “Gaziantep Ticaret ve Sanayi Odası Proje Müsabakası”, Arkitekt, c. 09-10 (165-166), s. 195, 1945.
[161] Anonim, “Adana Adalet Sarayı Proje Müsabakası”, Arkitekt, c. 01-02 (169-170), ss. 25-31, 1946.
[162] Anonim, “Trabzon’da Sergievi Proje Müsabakası Jüri Raporu”, Arkitekt, c. 03-04 (183-184), ss. 66-69,96, 1947.
[163] A. Mortaş ve H. Kara, “Kalaba Camii”, Arkitekt, c. 01-02 (229-230), ss. 6-10, 1951.
[164] A. Mortaş, “İş Bankası Piyango Evi”, Arkitekt, c. 03-04 (207-208), ss. 54-55, 1949.
[165] A. Mortaş, “Büyük Sinema”, Arkitekt, c. 01-02 (205-206), ss. 3-13, 1949.
[166] A. Mortaş, “Maliye Okulu Proje ve Tatbik”, Arkitekt, c. 01-02 (181-182), ss. 5-13, 1947.
[167] A. Mortaş, “Nur Sinema ve Oteli”, Arkitekt, c. 05-08 (249-250-251-252), ss. 103-106, 1952.
[168] U. Tanyeli, Mimarlığın Aktörleri: Türkiye 1900-2000, 1. baskı, İstanbul, Garanti Galeri, 2007.
[169] B. Ünsal, “İlk Şehirci Mimarımız Burhan Arif Ongun ile Bir Söyleşi”, Arkitekt, c. 02 (374), ss. 62-64, 1979.
[170] B. Arif, “Mimar Sinan ve Yeni Sanat”, Mimar, c. 04, ss. 111-112, 1931.
[171] Anonim, “Güzel Sanatlar Birliği Mimari Şubesi Haberleri”, Mimar, c. 05, s. 180, 1931.
[172] Anonim, “Duyumlar”, Arkitekt, c. 09 (57), ss. 277-278, 1935.
[173] Anonim, “Duyumlar”, Arkitekt, c. 02 (62), s. 64, 1936.
[174] B. Arif, “Sovyet Memleketlerinde Gördüklerimiz”, Arkitekt, c. 05-06 (77-78), ss. 169-171, 1937.
[175] Anonim, “Duyumlar”, Arkitekt, c. 12 (84), s. 346, 1937.
[176] Anonim, “Samsun Şehri İmar Müsabakası Projeleri ve Jüri Raporu”, Arkitekt, c. 11-12 (131-132), ss. 277-282, 1941.

[177] Anonim, “Kaybettiklerimiz”, Arkitekt, c. 01 (377), s. 35, 1980.
[178] http://www.oktayaras.com/burhan-arif-ongun/tr/28838, Erişim Tarihi: May. 04, 2020.
[179] B. Arif, “Kazino Projesi”, Mimar, c. 04, ss. 126-127, 1931.
[180] B. Arif, “İzmit İmar Plânı”, Mimar, c. 01 (61), ss. 14-15, 1936.
[181] B. Arif, “Stadyum Projesi”, Mimar, c. 06, ss. 209-211, 1931.
[182] Milliyet Gazetesi, 25.01.1967.
[183] Ö. F. Galip, “Mimarlar Kongresi”, Mimar, c. 02, ss. 67-68, 1931.
[184] Anonim, “Memleket Haberleri”, Mimar, c. 04 (28), s. 127, 1933.
[185] Anonim, “Haberler”, Mimar, c. 06 (42), s. 190, 1934.
[186] Anonim, “Duyumlar”, Arkitekt, c. 07-08 (55-56), s. 241, 1935.
[187] Anonim, “Duyumlar”, Arkitekt, c. 03 (51), ss. 95-96, 1935.
[188] Anonim, “Duyumlar”, Arkitekt, c. 01 (73), ss. 30-31, 1937.
[189] Anonim, “İstanbul’da Maliye Binaları”, Arkitekt, c. 09-10 (177-178), ss. 203-206, 1946.
[190] Anonim, “Kaybettiklerimiz”, Arkitekt, c. 03 (375), s. 115, 1979.
[191] Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi, 8 Nisan 1974, Sayı: 5118.
[192] Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi, 9 Eylül 1982, Sayı: 585.
[193] Ö. F. Galip, “Nan Apartmanı”, Mimar, c. 03 (15), ss. 67-69, 1932.
[194] Anonim, “Duyumlar”, Arkitekt, c. 01 (61), s. 32, 1936.
[195] Anonim, “Yozgat Spor Alanı Proje Müsabakası”, Arkitekt, c. 05-06 (137-138), ss. 107-110, 1943.
[196] Anonim, “Haberler”, Arkitekt, c. 11-12 (143-144), ss. 285-286, 1943.
[197] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA,30-18-1-2,106-64-1.
[198] Anonim, “Haberler”, Arkitekt, c. 07-08 (163-164), s. 190, 1945.
[199] Anonim, “Haberler”, Arkitekt, c. 01-02 (169-170), ss. 43-45, 1946.
[200] Anonim, “Eskişehir Garı Proje Müsabakası”, Arkitekt, c. 01-02 (181-182), ss. 18-26, 1947.
[201] Anonim, “İstanbul Üniversitesi Hukuk ve Ekonomi Fakülteleri Ek Binaları Proje Müsabakası”, Arkitekt, c. 11-12 (191-192), ss. 255-273, 1947.
[202] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA, 30,18,1,2/114,41,19.
[203] Anonim, “Vakıf İşhanı Proje Müsabakası”, Arkitekt, c. 11-12 (215-216), ss. 213-222,251, 1949.
[204] Anonim, “Haberler”, Arkitekt, c. 03-04 (207-208), s. 94, 1949.
[205] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA,30-11-1-0,238-15-20.
[206] Anonim, “Sakarya Hükümet Konağı Proje Müsabakası”, Arkitekt, c. 03 (285), ss. 105-108,117, 1956.
[207] Anonim, “Kaybettiklerimiz”, Arkitekt, c. 04 (360), s. 187, 1975.
[208] Anonim, “Haber-Yorum”, Mimarlık, c. 08-09, s. 4, 1975.
[209] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA,30-18-1-2,93,119,17.
[210] Ş. Balmumcu, “Macit Rüştü Kural (1315-1964)”, Arkitekt, c. 01 (314), ss. 38-39, 1964.
[211] E. Yücel, “Mimar Kemalettin ve Mimar Vedat Beylerin Üslubunu Sürdüren Restoratör Mimarlar”, İstanbul, 1980, ss. 467-481.

[212] E. Karakaya, “Türk Mimarlığı’nda Sanayi-i Nefise Mektebi/Güzel Sanatlar Akademisi’nin Yeri ve Restorasyon Alanına Katkıları (1883-1960)”, Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, İstanbul, 2006.
[213] Anonim, “Haber”, Mimarlık, c. 05 (139), s. 4, 1975.
[214] U. İzgi ve M. Bir, “Fener Yolunda Y. Mimar Medim Karakurt Villası”, Arkitekt, c. 02 (299), ss. 55-57, 1960.
[215] Anonim, “Ankara’da Yapılacak Cami Projesi Müsabakası”, Arkitekt, c. 03-04 (183-184), ss. 57-65,82, 1947.
[216] Z. Sayar, “Kaybettiklerimiz: Semih S. Akkaynak”, Arkitekt, c. 04 (344), s. 184, 1971.
[217] S. Saim, “Lö Korbüziye’nin Muasır Şehri”, Mimar, c. 02, ss. 44-48, 1931.
[218] Ö. F. Galip, “Zonguldak Halkevi Proje Müsabakası Münasebetile”, Mimar, c. 02 (26), s. 64, 1933.
[219] Anonim, “İstanbul Limanı Yolcu Salonu Proje Müsabakası”, Arkitekt, c. 02 (74), ss. 41-56, 1937.
[220] Anonim, “Ankara Ticaret ve Sanayi Odası Binası”, Arkitekt, c. 07 (91), ss. 182-185, 1938.
[221] Anonim, “Cihan Oteli”, Arkitekt, c. 03-04 (111-112), ss. 49-52, 1940.
[222] S. Saim, “Kadınları Çalıştırma Yurdu”, Mimar, c. 04, ss. 120-123, 1931.
[223] S. Akkaynak, “Koç Hanı”, Arkitekt, c. 05-06 (101-102), ss. 97-100, 1939.
[224] Ü. Alsaç, “Eldem, Sedad Hakkı”, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, c.1. Yapı-Endüstri Merkezi, İstanbul, s. 512, 1997.
[225] Anonim, “Mimari Şubesi Haberleri”, Mimar, c. 04, s. 143, 1931.
[226] U. Tanyeli, Sedad Hakkı Eldem, İstanbul, Boyut Kitapları, 2001.
[227] Anonim, “Haberler”, Arkitekt, c. 03-04 (123-124), s. 98, 1941.
[228] Anonim, “İstanbul Adalet Binası Proje Müsabakası”, Arkitekt, c. 07-10 (211-212-213-214), ss. 179-194, 1949.
[229] Anonim, “Ankara Esnafları Kooperatifi Çarşı ve İş Hanı Proje Müsabakası”, Arkitekt, c. 01 (283), ss. 34-44, 1956.
[230] Anonim, “İnhisarlar Umum Müdürlüğü Binası Proje Müsabakası”, Arkitekt, c. 01 (290), ss. 23-30, 1958.
[231] N. R. Aysel, “MSGSÜ Arşivleri’nde ‘Sedad Hakkı Eldem’”, Tasarım+Kuram Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Dergisi, c. 6, sy. Kasım, 2008.
[232] S. H. Eldem, “Hindistan Sefareti”, Arkitekt, c. 02 (319), ss. 53-58, 1965.
[233] S. H. Eldem, “Sosyal Sigortalar Kurumu Tesisleri”, Arkitekt, c. 03 (343), ss. 105-108, 1971.
[234] S. H. Eldem, “Uşaklıgil Köşkü”, Arkitekt, c. 03 (343), ss. 109-111, 1971.
[235] S. H. Eldem, “Akbank Genel Müdürlük Binası”, Arkitekt, c. 03 (343), ss. 112-114, 1971.
[236] S. H. Eldem, “Sirer Yalısı”, Arkitekt, c. 03 (343), ss. 115-117, 1971.
[237] A. Demir, “Güzel Sanatlar Akademisi’ndeki Belgelerde Seyfi Arkan”, içinde Modernist Açılımda bir Öncü: Seyfi Arkan: mimarlık, değişim, özerklik, Ed. A. Cengizkan, A. D. İnan, ve N. M. Cengizkan, Ankara Mimarlar Odası Yayınları, 2012.

[238] A. Cengizkan, A. D. İnan, ve N. M. Cengizkan, Ed., Modernist Açılımda bir Öncü: Seyfi Arkan: mimarlık, değişim, özerklik, Ankara, Mimarlar Odası Yayınları, 2012.
[239] S. Erkan, "Dr. İhsan Sami Evi", Mimar, c. 12 (48), ss. 335-338, 1934.
[240] S. Arkan, "Hariciye Köşkü", Arkitekt, c. 11-12 (59-60), ss. 311-316, 1935.
[241] S. Arkan, "Taksimde Bir Kira Evi", Arkitekt, c. 05-06 (101-102), ss. 101-103, 1939.
[242] S. Arkan, "Kira Evi", Arkitekt, c. 05 (53), ss. 129-140, 1935.
[243] S. Arkan, "Çankaya'da Bir Villa", Arkitekt, c. 07 (67), ss. 179-186, 1936.
[244] http://mimdap.org/2017/11/florya-deniz-kothku, Erişim Tarihi: May. 04, 2020.
[245] M. Önal, "Şevki Balmumcu ve Yaşamı", Mimarlık, c. 179, sy 5-6, ss. 3-4, 1982.
[246] Anonim, "Duyumlar", Arkitekt, c. 08 (68), ss. 243-244, 1936.
[247] Ş. Balmumcu, "Sergi Evi", Arkitekt, c. 04 (52), ss. 97-107, 1935.
[248] Z. Mimaroğlu ve İ. Başkan, "Türk İnter Makinaları A.O. Bakırköy Bahçelievlerinde Servis İstasyonu İnşaatı", Arkitekt, c. 03-04 (231-232), s. 55, 1951.
[249] A. D. İnan, "Zeki Sayar'ın Mimarlığı: Yapılar ve Projeler", içinde Zeki Sayar ve Arkitekt: Tasarlamak, örgütlemek, belgelemek, Birinci Baskı, Ed. A. Cengizkan, A. D. İnan, ve N. M. Cengizkan, Ankara, Tmmob Mimarlar Odası, 2015, ss. 51-58.
[250] A. Cengizkan, A. D. İnan, ve N. M. Cengizkan, Ed., Zeki Sayar ve Arkitekt: Tasarlamak, örgütlemek, belgelemek, Birinci Baskı, Ankara, Tmmob Mimarlar Odası, 2015.
[251] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA,30-18-1-2,99-76-4.
[252] E. A. Ergut, "Zeki Sayar, Türkiye'de Mimarlığın Profesyonalleşme Sürecinde Bir Mimar", Mimarlık, c. 300, ss. 14-22, 2001.
[253] Z. Selah, "Müşterek İkametgahlar", Mimar, c. 03, ss. 97-98, 1931.
[254] A. Mortaş ve Z. Selah, "Zonguldak Halkevi İlk Projesi", Arkitekt, c. 03 (27), ss. 85-88, 1933.
[255] Z. Selah, "Röntgen Apartmanı", Mimar, c. 08 (32), ss. 231-236, 1933.
[256] Z. Selah, "Baytar Kâmil Bey Evi, Üsküdar", Mimar, c. 11-12 (11-12), ss. 367-369, 1931.
[257] Z. Selah, "Dr. Sani Yaver Villâsı", Mimar, c. 05 (17), ss. 131-136, 1932.
[258] Z. Selah, "Muhittin Bey Evi", Mimar, c. 04 (40), ss. 99-101, 1934.
[259] Z. Sayar, "Sinan Kemalettin Mimaroğlu (1904-1951)", Arkitekt, c. 05-08 (233-234-235-236), s. 146, 1951.
[260] S. Mimaroğlu, "Küçük Posta Binası Etüdü", Arkitekt, c. 07-08 (103-104), ss. 162-163, 1939.
[261] Anonim, "Abdullah Ziya Kozanoğlu Vefat Etti", Arkitekt, c. 01 (321), s. 4, 1966.
[262] A. Ziya, "Halkevi Trakya Göçmen Evleri Proje Müsabakasında Kazanan Eserin Raporu", Arkitekt, c. 07-08 (55-56), ss. 205-206, 1935.
[263] A. Ziya, "Kimyager A.Rıza B. Evi - Adana", Mimar, c. 09, ss. 287-295, 1931.
[264] A. Ziya, "Son Posta Matbaası", Mimar, c. 03 (27), ss. 74-75, 1933.

[265] Anonim, “Kaybettiklerimiz”, Arkitekt, c. 02 (362), s. 91, 1976.
[266] Anonim, “Haberler”, Arkitekt, c. 03-04 (147-148), s. 99, 1944.
[267] Anonim, “Ölüm”, Arkitekt, c. 03 (343), s. 142, 1971.
[268] Anonim, “Haberler”, Arkitekt, c. 05-06 (137-138), ss. 140-141, 1943.
[269] Anonim, “Mimar Adresleri”, Mimar, c. 01, s. 27, 1931.
[270] Anonim, “Ölüm”, Arkitekt, c. 03 (367), s. 107, 1977.
[271] İ. Aratan, “İlbay Apartmanı”, Arkitekt, c. 01-02 (229-230), ss. 13-14, 1951.
[272] https://kulturenvanteri.com/yer/sogutlucesme-camii/, Erişim Tarihi: May. 14, 2019.
[273] http://nimetablavakfi.com/nimet-abla-cami/, Erişim Tarihi: May. 14, 2019.
[274] Anonim, “Yörük Ali Plajı Proje Müsabakası”, Arkitekt, c. 06 (54), ss. 171-178, 1935.
[275] Anonim, “Sivas Halkevi Projesi Müsabakası”, Arkitekt, c. 03-04 (99-100), ss. 65-68, 1939.
[276] M. Nazif, “Mühendis Ata Bey Evi”, Mimar, c. 09 (21), ss. 253-254, 1932.
[277] M. Nazif, “Sait Bey Köşkü”, Mimar, c. 10 (22), ss. 282-283, 1932.
[278] Anonim, “Duyumlar”, Arkitekt, c. 05 (53), ss. 155-156, 1935.
[279] Anonim, “Haberler”, Arkitekt, c. 09-12 (201-202-203-204), s. 245, 1948.
[280] S. Z. Benar, “Sadrıâzam Talât Paşa’nın Mezarı”, Arkitekt, c. 07-10 (223-224-225-226), ss. 156-157, 1950.
[281] Anonim, “Haberler”, Arkitekt, c. 05-08 (249-250-251-252), ss. 158-159, 1952.
[282] F. Orel ve C. Çeçen, “1939 İzmir Beynelmilel Fuarı”, Arkitekt, c. 09-10 (105-106), ss. 198-207, 1939.
[283] Anonim, “Havuzlu Sergi Evi”, Arkitekt, c. 11-12 (239-240), ss. 206-208, 1951.
[284] Anonim, “Reklamlar”, Arkitekt, c. 05-06 (259-260), 1953.
[285] Anonim, “Duyumlar”, Arkitekt, c. 05-06 (89-90), s. 178, 1938.
[286] Anonim, “Son Haberler”, Mimarlık, c. 03 (29), s. 30, 1966.
[287] https://izzetbaysalvakfi.org.tr, Erişim Tarihi: May. 04, 2020.
[288] H. T. Selçuk, “1931 Yılı Akademi Mezunularından Bir Mimar, İzzet Baysal”, içinde 100 yıl’da iki mimar: Sedad Hakkı Eldem, Mehmet Emin Onat: anma toplantısı, 14 Ekim 2008, Sempozyum, 16-17 Ekim 2008, Ed. 100 Yılda İki Mimar Sempozyumu ve Mimarlar Odası, İstanbul, TMMOB Mimarlar Odası, 2008, ss. 241-256.
[289] İ. Baysal, “Hava Mektebi”, Arkitekt, c. 03 (63), ss. 70-72, 1936.
[290] İ. Baysal, “Bolu’da Bir Ev”, Mimar, c. 12 (36), ss. 365-367, 1933.
[291] İ. Baysal, “Ankara’da Bir Ev”, Arkitekt, c. 07-08 (55-56), ss. 199-200, 1935.
[292] İ. Baysal, “Eskişehir’de İki Ev”, Arkitekt, c. 10 (58), s. 285, 1935.
[293] N. Hüsnü, “Hasan B. Apartmanı”, Mimar, c. 11-12 (23-24), ss. 322-323, 1932.
[294] T. Özışık, “Nizamettin Doğu’nun Ardından”, Mimarlık, c. 04 (54), s. 2, 1968.
[295] Anonim, “Haberler”, Arkitekt, c. 09-10 (105-106), s. 240, 1939.
[296] Anonim, “Haberler”, Arkitekt, c. 01-02 (157-158), ss. 44-46, 1945.

[297] Anonim, “Haberler”, Arkitekt, c. 09-10 (177-178), ss. 245-246, 1946.
[298] N. Doğu, “Bn. Tuncay Evi”, Arkitekt, c. 11-12 (253-254), s. 225, 1952.
[299] N. Doğu, “Bn. Pertev Rizan Evi”, Arkitekt, c. 11-12 (253-254), ss. 226-227, 1952.
[300] http://sivilmimaribellekankara.com, Erişim Tarihi: May. 04, 2020.
[301] N. Doğu, “Ulusan Apartmanı”, Arkitekt, c. 05-06 (259-260), ss. 89-90, 1953.
[302] B. Ünsal, “İsmet Barutçu ve Nizamettin Doğu’dan Anılar”, Arkitekt, c. 02 (330), ss. 92-93, 1968.
[303] N. Hüsnü, “Hasan B. Apartmanı”, Mimar, c. 11-12 (23-24), ss. 322-323, 1932.
[304] N. Doğu, “Suadiye’de Bir Köşk”, Mimar, c. 06 (42), ss. 163-164, 1934.
[305] N. Doğu, “Kapalı Jimnastik Salonu”, Arkitekt, c. 11-12 (131-132), s. 248, 1942 1941.
[306] Anonim, “Haberler”, Arkitekt, c. 01 (329), s. 32, 1968.
[307] Z. Sayar, “Anıtkabir Müsabakası Münasebetile”, Arkitekt, c. 01-02 (133-134), ss. 1-21, 1943.
[308] Anonim, “Haberler”, Arkitekt, c. 11-12 (155-156), ss. 286-288, 1944.
[309] https://libdigitalcollections.ku.edu.tr/digital/collection/FKA/id/3362, Erişim Tarihi: Şub. 02, 2019.
[310] B. İhsan ve R. Akçay, “Yeni Şehir Oteli”, Arkitekt, c. 03-04 (123-124), ss. 53-56, 42 1941.
[311] http://www.arkiv.com.tr/mimar/sinasi-sahingiray/25585, Erişim Tarihi: May. 04, 2020.
[312] F. Aysu ve Ş. Şahingiray, “Türk-Philips Firması Binası”, Arkitekt, c. 02 (280), ss. 68-73, 1955.
[313] Dolmabahçe Stadı, Salt Araştırma Mimarlık ve Tasarım Arşivi, Gazete Kupürleri, TFAISPC0001.
[314] Anonim, “Ankara’da Apartman Proje Müsabakası”, Mimar, c. 05 (41), ss. 139-143, 1934.
[315] Anonim, “Haberler”, Mimar, c. 03 (39), ss. 97-98, 1934.
[316] B. İ. Ünal, “Rasih İhsan Kira Evi”, Arkitekt, c. 11-12 (107-108), ss. 243-245, 1939.
[317] B. İ. Ünal, “Bir Kira Evi”, Arkitekt, c. 03-04 (111-112), ss. 53-54, 1940.
[318] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA,30,18,1,2/112,72,2.
[319] B. İhsan, “Ankara’da Bir Ev”, Arkitekt, c. 12 (72), ss. 328-329, 1936.
[320] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA,30-18-1-2/43-13-12.
[321] C. Biçer ve R. San, “Polis Jandarma Mektebi”, Arkitekt, c. 02 (86), ss. 33-39, 1938.
[322] Anonim, “Kaybettiklerimiz”, Arkitekt, c. 02 (358), s. 91, 1975.
[323] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA,30-18-1-2, 93-114-18.
[324] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA,30,18,1,2/215,11,19.
[325] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA,30,18,1,2/216,17,9.
[326] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA,30,18,1,2/229,3,10.
[327] Anonim, “Haberler”, Arkitekt, c. 09-10 (33-34), s. 330, 1933.

[328] http://www.eperbis.yildiz.edu.tr/biyografi.php?id=262, Erişim Tarihi: May. 04, 2020.
[329] Anonim, "Duyumlar", Arkitekt, c. 03 (75), s. 96, 1937.
[330] Anonim, "Polis Kolleji Proje Müsabakası", Arkitekt, c. 07-08 (115-116), ss. 150-154, 1940.
[331] Anonim, "Onuncu Yıl Tak ve Sütunları", Mimar, c. 11 (35), ss. 351-353, 1933.
[332] B. Ünsal, "Tekel Genel Müdürlüğü Binası", Arkitekt, c. 01-02 (169-170), ss. 5-13, 1946.
[333] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA,30,18,1,2/43,13,12.
[334] A. Reşat ve C. Biçer, "Kutlu Pansiyon Evi", Arkitekt, c. 08 (68), ss. 211-216, 1936.
[335] K. Arman, "Bir Kira Evi", Arkitekt, c. 05-06 (125-126), ss. 99-101, 42 1941.
[336] K. Arman, "Bir Kira Evi", Arkitekt, c. 05-06 (125-126), ss. 102-103, 42 1941.
[337] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA,30,18,1,2/95,49,10.
[338] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA,30,18,1,2/95,67,10.
[339] B. Uçar, "Boğaz İçinde Bir Yalı", Arkitekt, c. 11-12 (107-108), ss. 250-252, 1939.
[340] K. Arman, "D.D.Y Umumî İdare Binası", Arkitekt, c. 11-12 (131-132), ss. 241-247, 42 1941.
[341] Anonim, "İstanbul Adalet Sarayı Proje Müsabakası", Arkitekt, c. 05-06 (185-186), ss. 103-114, 1947.
[342] Anonim, "Haberler", Arkitekt, c. 11-12 (239-240), ss. 254-255, 1951.
[343] T. Özışık, "İsmet Barutçu'yu Anarken", Mimarlık, c. 03 (53), ss. 11-12, 1968.
[344] Anonim, "Haberler", Arkitekt, c. 07-08 (115-116), ss. 189-190, 1940.
[345] N. T. Dostoğlu ve Ö. E. Erkarslan, Leman Cevat Tomsu: Türk mimarlığında bir öncü, 1913-1988, Birinci baskı, Yenişehir, Ankara, TMMOB Mimarlar Odası, 2013.
[346] Anonim, "Kadıköy Halkevi Proje Müsabakası", Arkitekt, c. 02 (86), ss. 43-56, 1938.
[347] Anonim, "Haberler", Arkitekt, c. 09-10 (141-142), s. 237, 1943.
[348] L. Tomsu, "Şehremini Halkevi Projesi İzah Notu", Arkitekt, c. 09 (93), ss. 253-256, 1938.
[349] L. Tomsu ve M. Belen, "Ev Projesi", Arkitekt, c. 04 (76), ss. 110-111, 1937.
[350] M. Tangör, "Bay Mecit Evi", Arkitekt, c. 03-04 (99-100), ss. 63-64, 1939.
[351] M. Tangör, "Kadıköy'ünde Bir Ev", Arkitekt, c. 05-06 (101-102), ss. 106-108, 1939.
[352] http://archnet.org/authorities/6433, Erişim Tarihi: May. 04, 2020.
[353] R. Gorbon ve M. Can, "Doğu Apartmanı", Arkitekt, c. 07-08 (115-116), ss. 145-147, 1940.
[354] K. A. Aru ve R. Gorbon, "Levend Mahallesi", Arkitekt, c. 09-10 (253-254), ss. 174-181, 1952.
[355] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA, 30,18,1,2/92,87,13.
[356] Anonim, "Haberler", Arkitekt, c. 03-04 (183-184), ss. 101-102, 1947.
[357] Anonim, "Haberler", Arkitekt, c. 11-12 (227-228), ss. 248-250, 1950.

[358] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA, 30,18,1,2/124,80,8.
[359] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA, 30,18,1,2/125,21,11.
[360] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA, 30,18,1,2/126,60,12.
[361] Anonim, "İstanbul Belediye Binası Proje Müsabakası", Arkitekt, c. 05-06 (259-260), ss. 71-88, 1953.
[362] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA, 30,18,1,2/141,97,6.
[363] https://www.iett.istanbul/tr/main/pages/genel-mudurlerimiz/904,Erişim Tarihi: May. 04, 2020.
[364] A. Böke ve M. Y. Sargın, "Türkiye İş Bankası A.Ş. Genel Müdürlük Binası Ankara", Arkitekt, c. 01 (369), ss. 4-8, 1978.
[365] Anonim, "Haberler", Arkitekt, c. 05-06 (125-126), s. 144, 42 1941.
[366] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA,490-1-0-0/394-1669-2.
[367] Z. Sayar, "İstanbul Temiz Şehir!", Arkitekt, c. 02 (311), s. 51,62, 1963.
[368] Anonim, "Arkitekt ile 50. Yıl", Arkitekt, c. 04 (380), s. 122, 1980.
[369] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA,490,1,0,0/389,1648,1.
[370] T. Tuğ, "İnhisarlar İdare Binası", Arkitekt, c. 11-12 (59-60), ss. 317-319, 1935.
[371] Anonim, "Önemli Haberler", Arkitekt, c. 03 (339), ss. 107-108, 1970.
[372] https://adalilar.adalarmuzesi.org/kaynak/adalar-binalar-mimarlar sergisi/item/84-adnan-kuruyazici, Erişim Tarihi: May. 04, 2020.
[373] M. Kazmaoğlu, "Uzman, Emin Necip", Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, c.3, Yapı Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul, 1997.
[374] Anonim, "Haberler", Arkitekt, c. 11-12 (131-132), s. 284, 42 1941.
[375] Anonim, "Haberler", Arkitekt, c. 07-08 (139-140), ss. 187-189, 1943.
[376] Anonim, "Haberler", Arkitekt, c. 03-04 (219-220), s. 87,89, 1950.
[377] Anonim, "Reklamlar", Arkitekt, c. 03 (288), s. 144, 1957.
[378] E. N. Uzman, "Sadıklar Apartmanı", Arkitekt, c. 05-08 (233-234-235-236), ss. 94-97, 1951.
[379] E. N. Uzman, "Büyük adada Sadıkoğlu Villâsı", Arkitekt, c. 03 (285), ss. 99-104, 1956.
[380] Anonim, "Duyumlar", Arkitekt, c. 10-11 (70-71), s. 323, 1936.
[381] Anonim, "Haberler", Arkitekt, c. 09-10 (253-254), s. 204,208,211, 1952.
[382] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA, 30,18,1,2/147,44,4.
[383] H. Suher, "Profesör Mimar H. Kemali Söylemezoğlu Emekli Oldu", Arkitekt, c. 02 (374), s. 58, 1979.
[384] Anonim, "Adana Belediye Sarayı Proje Müsabakası", Arkitekt, c. 07-08 (151-152), ss. 154-160, 1944.
[385] Anonim, "İzmir Şehri Milletlerarası İmar Plânı Müsabakası Jüri Raporu", Arkitekt, c. 05-08 (249-250-251-252), ss. 119-138, 1952.
[386] Anonim, "T.C. Ziraat Bankası Şube ve Ajans Tip Plânları Proje Müsabakası Jüri Raporu", Arkitekt, c. 05-08 (233-234-235-236), ss. 123-136, 1951.
[387] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA,30,11,1,0/245,21,8.
[388] Anonim, "Haberler", Arkitekt, c. 01-02 (205-206), ss. 44-45, 1949.
[389] Anonim, "Haberler", Arkitekt, c. 01-02 (145-146), s. 49, 1944.
[390] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA,30,11,1,0/430,40,9.

[391] S. Yıldırım ve B. K. Zeynel, Ed., TBMM Albümü (1920-2010), Gökçe Ofset Matbaacılık Limited Şirketi, Ankara, 2010.
[392] Anonim, “Duyumlar”, Arkitekt, c. 11-12 (59-60), s. 358, 1935.
[393] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA,490,1,0,0/393,1667,2.
[394] Anonim, “Kaybettiklerimiz”, Arkitekt, c. 01 (357), s. 30, 1975.
[395] Anonim, “Haberler”, Arkitekt, c. 05-06 (149-150), s. 131,133,143, 1944.
[396] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA,30,11,1,0/215,22,1.
[397] Anonim, “Haberler”, Arkitekt, c. 03-04 (243-244), s. 98, 1952.
[398] Anonim, “Kaybettiklerimiz-Talat Özışık”, Arkitekt, c. 03 (359), s. 119, 1975.
[399] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA,30,18,1,2/135,24,18.
[400] Anonim, “Haberler”, Arkitekt, c. 11-12 (107-108), s. 290, 1939.
[401] M. G. Şahin, “Erken cumhuriyet dönemi modernleşmesinde bir sanayi yapısı örneği: Paşabahçe Rakı ve İspirto Fabrikası”, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul, 2011.
[402] http://www.oktayaras.com/ahsen-necdet-yapanar/tr/28711, Erişim Tarihi: May. 04, 2020.
[403] Anonim, “Haberler”, Arkitekt, c. 05-06 (113-114), s. 143, 1940.
[404] F. N. Kul, “İzmir’de Asım Mutlu ve Ahsen Yapanar Tarafından Tasarlanan Köy Okulları”, Ege Mimarlık, Temmuz, 2011.
[405] A. Yapanar, “İnhisarlar U. Md. Ankara Depo ve İmlâhanesi”, Arkitekt, c. 03-04 (135-136), ss. 54-58, 1943.
[406] Anonim, “Duyumlar”, Arkitekt, c. 09 (93), s. 276, 1938.
[407] Anonim, “Haberler”, Arkitekt, c. 07-08 (127-128), ss. 191-192, 42 1941.
[408] Cumhuriyet Gazetesi, 27.07.1997.
[409] A. Ö. Gezgin, Ed., Akademi’ye tanıklık: Güzel Sanatlar Akademisi’ne bakışlar, 1. basım, İstanbul, Bağlam Yayınları, 2003.
[410] Anonim, “Adana Vakıf İş Hanı Jüri Raporu”, Arkitekt, c. 04 (305), ss. 153-162, 1961.
[411] N. R. Aysel, “Bir Yeniden Yapım Öyküsü: Başak Sigorta Binası”, Mimar.İst, c. 62, ss. 48-55, Şub. 2018.
[412] Pendik’teki Adnan Kunt Evi çizimleri, Salt Araştırma, Utarit İzgi Arşivi, TUIAKD001.
[413] http://www.arkiv.com.tr/mimar/fazil-aysu/25586, Erişim Tarihi: May. 04, 2020.
[414] Anonim, “İstanbul Açık Hava Tiyatrosu Proje Müsabakası”, Arkitekt, c. 05-06 (173-174), ss. 104-109, 1946.
[415] Başak Sigorta Genel Merkez ve T. C. Ziraat Bankası Şube binası, Salt Araştırma, Fazıl Saffet Aysu Arşivi, TFAZBH0001.
[416] Fazıl Saffet Aysu’nun yüksek mimarlık diploması, Salt Araştırma Fazıl Saffet Aysu Arşivi, TFAMDOC0001.
[417] L. Niltuna ve H. N. Erer, “Elmadağ Kayakevi”, Arkitekt, c. 11-12 (239-240), ss. 209-211,256, 1951.
[418] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA,490,1,0,0/400,1696,1.
[419] Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi: BCA,30,18,1,2/143,67,15.
[420] Ş. Vanlı, “Kayıplarımız: Mimar Halit Femir”, Arkitekt, c. 07-08 (273-274), ss. 142-143, 1954.

[421] F. Akozan, “H. Femir’i Kaybettik”, Arkitekt, c. 07-08 (273-274), s. 141, 1954.
[422] H. Femir, “Atlı Spor Binası”, Arkitekt, c. 07-08 (115-116), ss. 148-149, 1940.
[423] Anonim, “Haberler”, Arkitekt, c. 05-06 (173-174), s. 130,145, 1946.
[424] H. Femir, F. Akozan, ve A. Yapanar, “İstanbul Şenesen Evler Yapı Kooperatifi Mahallesi”, Arkitekt, c. 09-10 (253-254), ss. 167-173, 1952.
[425] H. Femir, “Ortaköy’de E.Elagöz Evi”, Arkitekt, c. 07-08 (187-188), ss. 153-156, 1947.
[426] H. Femir ve F. Akozan, “Antaş Havacılık ve Turizm Anonim Ortaklığı Uçak Yolcu Bekleme Salonları”, Arkitekt, c. 05-06 (221-222), ss. 98-99, 1950.
[427] H. Femir, “SAS Büroları”, Arkitekt, c. 07-08 (261-262), ss. 129-131, 1953.
[428] Anonim, “Haberler”, Arkitekt, c. 07-08 (151-152), ss. 192-193, 1944.
[429] Anonim, “Ankara Üniversitesi ve Yüksek Okullar Talebe Yurdu Proje Müsabakası Jüri Raporu”, Arkitekt, c. 02 (299), ss. 76-88, 1960.
[430] https://mpgm.csb.gov.tr/kemal-ahmet-aru-1912-2005-dogumunun-100.-yili-anma-etkinlikleri-haber-5382, Erişim Tarihi: May. 04, 2020.
[431] Anonim, “Ölüm”, Arkitekt, c. 02 (370), s. 77, 1978.
[432] https://libdigitalcollections.ku.edu.tr/digital/collection/SMB/id/1219/, Erişim Tarihi: May. 04, 2020.
[433] Anonim, “Künye”, Arkitekt, c. 01 (283), s. 3, 1956.
[434] Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi, 29 Haziran 1976, Sayı:413, s.38.
[435] Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi, 20 Haziran 1974, Sayı:5178, s.13.
[436] Anonim, “Karayolları Umum Müdürlüğü Binası Proje Müsabakası”, Arkitekt, c. 04 (282), ss. 167-177, 1955.
[437] Anonim, “Kaybettiklerimiz”, Arkitekt, c. 04 (380), s. 143, 1980.
[438] A. Yener, “İnhisarlar İdaresi Depo Tipleri”, Arkitekt, c. 01-02 (109-110), s. 24, 1940.
[439] H. R. Ergezen, “Y. Mimar Ali Sami Ülgen 1914-1963”, Arkitekt, c. 02 (311), ss. 87-88, 1963.
[440] Ali Saim Ülgen’e ait pasaport, Salt Araştırma Ali Saim Ülgen Arşivi, TASURE015.
[441] https://makaleler.mkutup.gov.tr, Erişim Tarihi: Nis. 21, 2020.
[442] İstanbul Süleymaniye Cami Rölövesi, Mimar Sinan Yapıları, Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1989.
[443] İstanbul Şehzade Medresesi Rölövesi, Mimar Sinan Yapıları, Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1989.
[444] https://xxi.com.tr/i/akademinin-kapisinda, Erişim Tarihi: May. 04, 2020.
[445] https://www.msgsu.edu.tr, Erişim Tarihi: May. 02, 2018.
[446] M. A. Handan, “Çifte Evler ve Apartman”, Arkitekt, c. 07-10 (223-224-225-226), ss. 142-146, 1950.
[447] Anonim, “Vakıflar İdaresi Tarafından Taksim’de İnşa Ettirilecek Turistik Otel Proje Müsabakas”, Arkitekt, c. 03 (296), ss. 88-93, 1959.
[448] https://www.biyografya.com/biyografi/10621, Erişim Tarihi: Şub. 02, 2019.

[449] Anonim, “Mithat Paşanın Mezarı İçin Açılan Proje Müsabakası Jüri Raporu”, Arkitekt, c. 09-10 (237-238), ss. 165-170, 1951.
[450] Anonim, “Türk Ticaret Bankası İzmir Şube Binası Proje Müsabakası”, Arkitekt, c. 01-02 (241-242), ss. 8-19, 1952.
[451] Anonim, “Duyumlar”, Arkitekt, c. 01 (85), s. 30, 1938.
[452] Anonim, “İçindekiler”, Mimarlık, c. 5 (19), s. 1, 1965.
[453] S. Macaroğlu, “Proje ve Mimar”, Mimar, c. 01, ss. 21-22, 1931.
[454] Anonim, “Büro Hayatı”, Mimar, c. 02, ss. 41-42, 1931.
[455] Z. Sayar, “Devlet İnşaatında Tip-Plân Usulünün Mahzurları”, Arkitekt, c. 09 (69), ss. 259-260, 1936.
[456] L. Alpagut, “Zeki Sayar’ın Arkitekt Dergisi’nde Eğitim Yapıları Üzerine Yazıları:1930’lar”, içinde Zeki Sayar ve Arkitekt: Tasarlamak, örgütlemek, belgelemek, Birinci Baskı., A. Cengizkan, A. D. İnan, ve N. M. Cengizkan, Ed. Ankara, Tmmob Mimarlar Odası, 2015.
[457] Z. Sayar, “Biz Ne Yapıyoruz?”, Arkitekt, c. 09-10 (141-142), ss. 193-194, 1943.
[458] E. Altan, “Zeki Sayar, Dergi ve Dernek: Erken Cumhuriyet Dönemi Mimarlarını Tanıtma ve Örgütleme”, içinde Zeki Sayar ve Arkitekt: Tasarlamak, örgütlemek, belgelemek, Birinci Baskı., A. Cengizkan, A. D. İnan, ve N. M. Cengizkan, Ed. Ankara, Tmmob Mimarlar Odası, 2015, ss. 43-50.
[459] S. H. Eldem, “Milli ve Yerli Mimari Davamız”, Mimarlık, c. 04, s. 4, 1944.
[460] B. Şevki, “Başlıksız”, Mimar, c. 11-12 (11-12), s. 378, 1931.
[461] A. Ziya, “Binanın İçinde Mimar”, Mimar, c. 01, ss. 14-20, 1931.
[462] https://libdigitalcollections.ku.edu.tr/digital/collection/KUCIM/id/21132, Erişim Tarihi: Haz. 12, 2020.
[463] Başak Sigorta Genel Merkez ve T. C. Ziraat Bankası Şube binası, zemin kat planı, Salt Araştırma Fazıl Saffet Aysu Arşivi, TFAZBD0002.
[464] M. M. Gür, “Seyfi Hocam ve Akademi Günleri”, içinde Modernist Açılımda bir Öncü: Seyfi Arkan: mimarlık, değişim, özerklik, A. Cengizkan, A. D. İnan, ve N. M. Cengizkan, Ed. Ankara: Mimarlar Odası Yayınları, 2012.
[465] Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi, 11 Şubat 1981, Sayı:18.
[466] İstanbul Ticaret Odası Firma Sicil Kaydı.
[467] Arşimidis Han, giriş cephesi, Salt Araştırma, Fazıl Saffet Aysu Arşivi, TFAAHD0007.
[468] Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi, 8 Mayıs 1959, Sayı:655.
[469] Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi, 16 Haziran 1961, Sayı:1286.
[470] Z. Sayar, “25. Yılı Bitirirken”, Arkitekt, c. 04 (282), s. 147,163, 1955.
[471] Anonim, “Arkitekt”, Arkitekt, c. 01, s. 01, 1931.
[472] B. Ünsal, “Arkitekt 50. Yılını Sürdürüyor”, Arkitekt, c. 01 (377), s. 3, 1980.
[473] Z. Akay, “Arkitekt’in 50 Yılı: Evreler, Yazarlar, Mimarlar”, Zeki Sayar ve Arkitekt: Tasarlamak, Örgütlemek, Belgelemek, Birinci baskı., Ed. A. Cengizkan, A. D. İnan, ve N. M. Cengizkan, Ankara, Tmmob Mimarlar Odası, 2015.
[474] Ö. F. Galip, “Birlik ve Mecmua”, Mimar, c. 01, s. 20, 1931.
[475] Anonim, “Arkitekt”, Arkitekt, c. 04, s. 111, 1931.

[476] Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi, 20 Kasım 1957, Sayfa:7.
[477] Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi, 31 Ocak 1979, Sayı:74.
[478] Anonim, “İrfan Bayhan”, Arkitekt, c. 02 (330), s. 52, 1968.
[479] Anonim, “Barlas Yalısı”, Arkitekt, c. 02 (322), ss. 66-69, 1966.
[480] H. Suher, “Sevgili Hocamız Sayın Prof. Kemâl Ahmet Arû’ya”, Mimarlık, c. 364, 2012.
[481] Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi, 26 Haziran 1972, Sayı:4582, Sayfa:2.
[482] Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi, 30 Aralık 1974, Sayı:38, Sayfa:2.
[483] Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi, 25 Ocak 1989, Sayı:2196, Sayfa:179.
[484] Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi, 31 Ocak 1989, Sayı:2200, Sayfa:9.
[485] Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi, 07.02.1989, Sayı:2205, Sayfa:55.
[486] Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi, 30.03.1989, Sayı:2497, Sayfa:54.
[487] https://usumnu.wixsite.com/ikramiye/muhabank-1, Erişim Tarihi: Şub. 02, 2019.
[488] Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi, 02 Haziran 1977, Sayı:234.
[489] Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi, 1 Aralık 1961, Sayı:1428.
[490] Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi, 27 Ocak 1966, Sayı:2667.
[491] Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi, 20 Mayıs 1981, Sayı:253.
[492] Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi, 22 Temmuz 1968, Sayı:3412.

Tezden Üretilmiş Yayınlar

Makaleler

1. Değirmenci, A., Pilehvarian, N. K. (2021), “Güzel Sanatlar Akademisi 1925 Mezunu Bir Mimar: Hüseyin Hüsnü Tümer”, Megaron Journal, Cilt:16 Sayı:1, Sayfa: 68-80, doi:10.14744/megaron.2021.44365.